

AYT

Edebiyat

SORU BANKASI

Kurtuluş Atçeken

Çita
YAYINLARI

Kitabın Adı:

AYT Edebiyat Soru Bankası

Yazar:

Kurtuluş ATÇEKEN

1. Baskı Mart 2021 / ISBN: 978-625-7806-48-0

Yayın ve Dağıtım:

HTM Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Arıkanlar Bulvarı Ticaret Merkezi 1495. Cadde No: 3/8
İvedik/ANKARA
Tel: (312) 336 04 62 Mail: siparis@citayayinlari.com

Yayıncı Sertifika No: 47539

Baskı:

Grup Çağ Matbaa Kağıtçılık Ltd. Şti.
Saray Mahallesi 658. Cadde No: 11 Kahramankazan/ANKARA
Matbaa Sertifika No: 28534

Yayın Hakları:

© HTM Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Sevgili Öğrencilerimiz,

Milli Eğitim Bakanlığı, eğitim sisteminde son yıllarda yapmış olduğu değişikliklerle kendilerine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, planlı çalışma alışkanlığına ve eleştirel bakış açısına sahip bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bunu da ÖSYM tarafından yapılan sınavlarda yeni nesil sorular olarak nitelendirilen, sadece bilgiyle çözülemeyen, bilginin yanında konunun özünü bilip o konu hakkında mantık yürütmeniz gereken ve olabildiğince hayatın içinden örneklerle oluşturulan sorularla destekleyerek sağlamak düşüncesindedir. Bu anlamda bu sistemi iyi özümseyen, öğrenciye sistemli düşündürmeyi amaçlayan, pratiklik katarak hız kazandıran yayınlar; öğrencilerin başarı basamaklarını çıkmalarında katkı sağlayacaktır.

İşte biz de Çita Yayınları olarak eğitim-öğretim basamaklarının her aşamasında sizlerin başarıya attığı adımlarda yanınızda olmak amacıyla çıktığımız bu yolda yeni yayınlarımızla sizin yanındayız.

Yeni nesil sorularla hazırlanmış, yeni sınav sistemine uygun, okul derslerinde ve okulda gireceğiniz sınavlara hazırlanırken sizlere yardımcı olması amacıyla oluşturulmuş Soru Bankalarımızla sizlere nitelikli yayınlar sunmanın gururunu yaşıyoruz.

Hazırladığımız bu kaynaklarla bir "çita" gibi hedefinize hem hızlı hem de kararlı bir şekilde ulaşmanızı diliyoruz, geleceğinize yön verme arzusuyla eğitimin basamaklarını emin adımlarla çıkarken kaynaklarımızın sizlere azami ölçüde fayda sağlamasını temenni ediyoruz.

Sınavlara hazırlık aşamasında ve tüm hayatınızda başarılar diliyoruz.

ÇİTA YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: EDEBİYATA GİRİŞ

BÖLÜM I	
Kavram Haritası	7
Sanat ve Edebiyat -Edebiyatın Bilimlerle İlişkisi.....	9
Türk Edebiyatının Tarihi Dönemleri.....	13
Metinlerin Sınıflandırılması	19
BÖLÜM II	
Edebi Akımlar	23

2. ÜNİTE:

COŞKU VE HEYECAN UYANDIRAN METİNLER (ŞİİR)

Kavram Haritası	33
BÖLÜM : ŞİİR	
Şiirde Anlam-Zihniyet- Gelenek	37
Şiirde Ahenk Unsurları	41
Şiir Türleri	51
Söz Sanatları(Edebi Sanatlar.....	53
BÖLÜM II: İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK EDEBİYATI- GEÇİŞ DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI	61
BÖLÜM III:HALK EDEBİYATI	75
BÖLÜM IV:DİVAN EDEBİYATI.....	95
BÖLÜM V: BATI ETKİSİNDE TÜRK ŞİİRİ	
Tanzimat Dönemi Şiiri.....	119
Servetifünun ve Fecri Ati Dönemi Şiir	125
Milli Edebiyat Dönemi Şiir.....	135
BÖLÜM VI:CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK ŞİİRİ	
Öz Şiir Anlayışını Sürdürenler-Yedi Meşaleciler	143
Serbest Toplumcu Şiir.....	149
Milli Edebiyat Zevk Anlayışını Sürdürenler	151
Garipçiler (I.Yeni.....	155
Garip Dışında Yeniliği Sürdürenler- Hisarcılar-Maviciler	157
İkinci Yeni.....	159
1960 Sonrası Toplumcu Şiir.....	163
1980 Sonrası Şiir.....	165
Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri.....	167

3. ÜNİTE:

ANLATMAYA DAYALI METİNLER

Kavram Haritası	171
BÖLÜM I :ANLATMAYA DAYALI METİNLER	
Anlatmaya Dayalı Metinler(Masal-Fabl- Destan-Efsane-Halk Hikâyeleri	176
Anlatmaya Dayalı Metinler (Hikâye-Roman).....	180

BÖLÜM II: BATI ETKİSİNDE HİKÂYE VE ROMAN	
Tanzimat Dönemi Hikâye ve Roman.....	186
Servetifünun Döneminde Hikaye ve Roman	192
Milli Edebiyat Döneminde Hikaye ve Roman	198

BÖLÜM III: CUMHURİYET DÖNEMİ HİKÂYE VE ROMAN

Milli Edebiyat Zevk Anlayışını Esas Alan Hikaye ve Roman	206
Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Hikaye ve Roman	212
Toplumsal Gerçekçi Anlayışı Esas Alan Hikaye ve Roman	219
Modernizm ve Postmodernizmi Esas Alan Hikaye ve Roman	228

4. ÜNİTE:

GÖSTERMEYE DAYALI METİNLER (TİYATRO)

Kavram Haritası.....	237
BÖLÜM I:GÖSTERMEYE DAYALI METİNLER(TİYATRO) ..	240
BÖLÜM II: BATI ETKİSİNDE TÜRK TİYATROSU.....	246
BÖLÜM III. CUMHURİYET DÖNEMİ TİYATRO.....	252

5. ÜNİTE:

ÖĞRETİCİ METİNLER

Kavram Haritası	258
BÖLÜM I: ÖĞRETİCİ METİNLER	259
BÖLÜM II: BATI ETKİSİNDE TÜRK EDEBİYATI ÖĞRETİCİ METİNLER.....	265
BÖLÜM III: CUMHURİYET DÖNEMİ ÖĞRETİCİ METİNLER	271

6. ÜNİTE:

TÜRK DÜNYASI ve BATI EDEBİYATI

Kavram Haritası.....	277
Türkiye Dışındaki Çağdaş Türk Edebiyatı	279
Batı Edebiyatı	283
Yanıt Anahtarı.....	289

1. ÜNİTE

Edebiyata Giriş

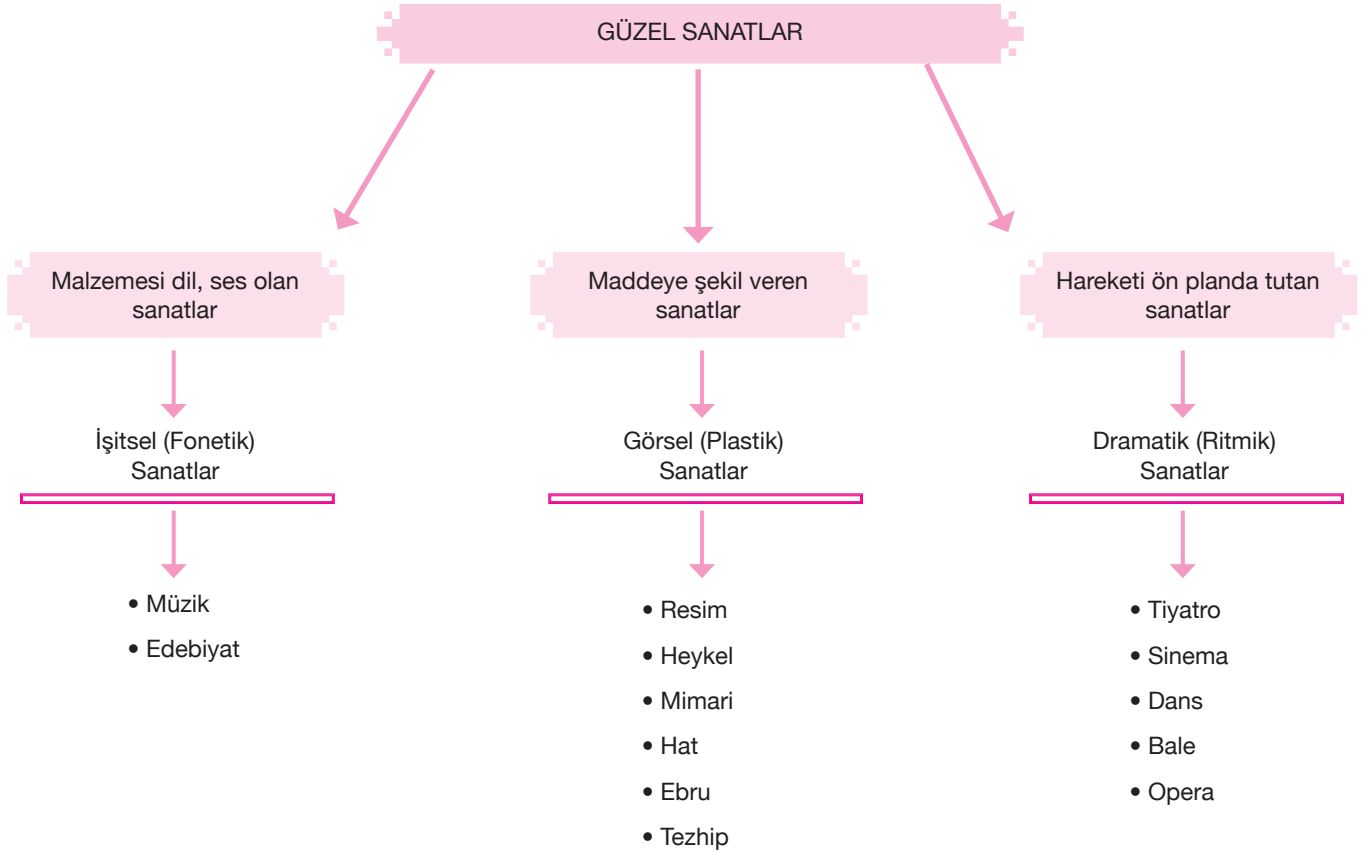
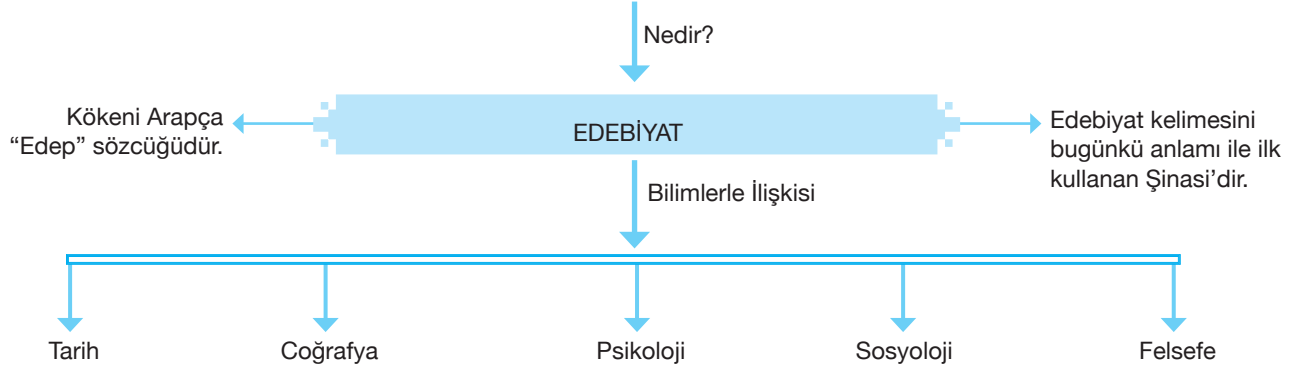
BÖLÜM I

- Güzel Sanatlar ve Edebiyat
- Edebiyatın Bilimlerle İlişkisi
- Türk Edebiyatının Tarihî Dönemleri
- Metinlerin Sınıflandırılması

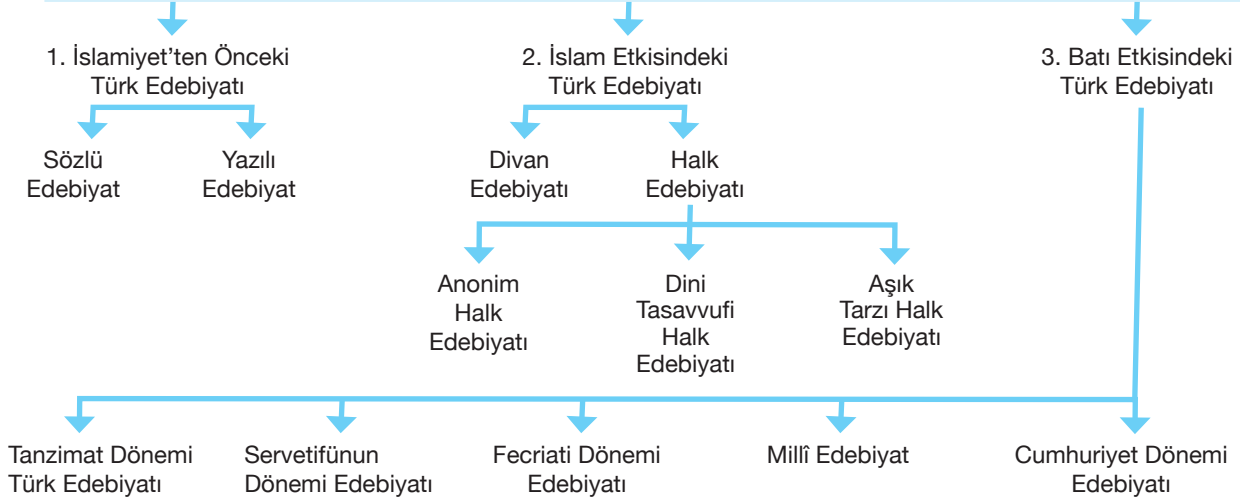
BÖLÜM II

- Edebî Akımlar

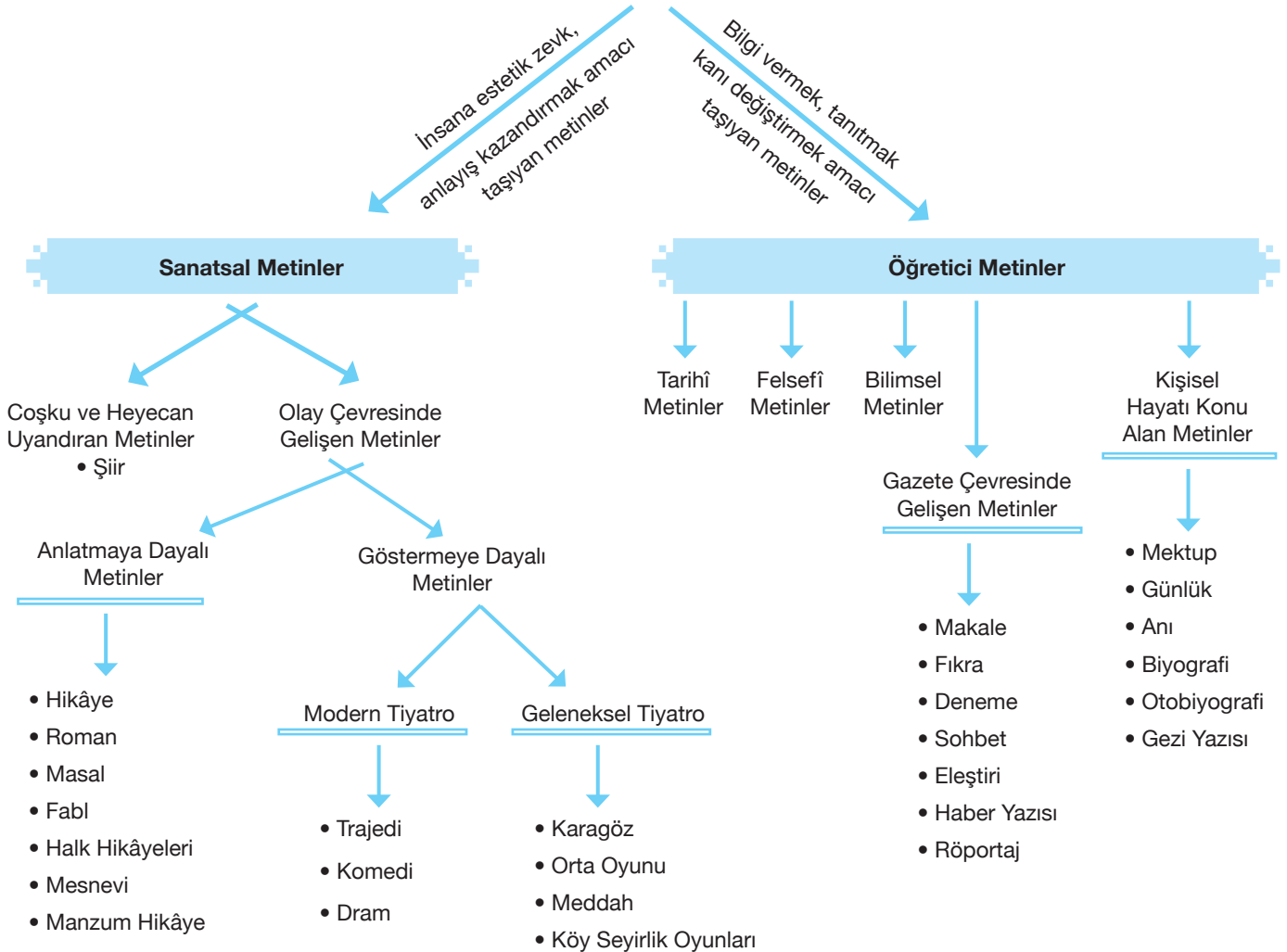
Düşünce, duygu ve hayalleri söz ve yazı hâlinde anlatan güzel sanatların bir koludur.

TÜRK EDEBİYATININ DÖNEMLERİ

METİNLERİN SINIFLANDIRILMASI

1. ÜNİTE

1. Bizim çocuklar hep sanatla iç içe. Elif dramatik sanatlarla, Deniz görsel sanatlarla, Gül ise işitsel sanatlarla ilgileniyor. Anlayacağınız evimiz bir sanat galerisi gibidir.

Bu parçadaki aile fertlerinin ilgi duydukları sanatlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	Elif	Deniz	Gül
A)	Edebiyat	Heykel	Tiyatro
B)	Bale	Resim	Edebiyat
C)	Müzik	Tiyatro	Hat
D)	Opera	Sinema	Müzik
E)	Tiyatro	Mimari	Bale

2. I. kullandıkları malzeme
II. estetiğe verilen önem
III. özgünlük

Yukarıda numaralandırılmış özelliklerden hangileri bir heykeltıraşla duvar ustasının arasındaki farklardan biri değildir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

3. Yaşar Kemal'in İnce Memed adlı romanı Çukurova ve Dikenlidüzü'nde geçmektedir. Toplumsal-gerçekçi anlayışla yazılan bu roman, Cumhuriyet döneminin ilk yıllarına rastlayan bir isyan öyküsü olup romanda Abdi Ağa'dan zulüm görerek dağlara çıkan ve eşkiya olan bir kahramanın çevresinde geçen olaylar anlatılmakta, ağılık düzeninin eleştirisi yapılmaktadır.

Bu parçadan yola çıkarak edebiyatın aşağıdaki bilimlerden hangisiyle ilişkisinden söz edilemez?

- A) Sosyoloji   B) Tarih   C) Coğrafya
D) Felsefe   E) Psikoloji

4. Picasso bir lokantada otururken garson onu tanır. Ve ona bir kâğıt uzatıp üzerine bir resim çizmesini ister. Picasso beş dakika içinde bir resim çizer ve kâğıdı garsona verir ve bin dolar ister.

Garson çok para istediğini vurgulayarak "Ama beş dakikada çizdiniz. Bunun için bin dolar mı istiyorsunuz" diye tepki gösterir.

Picasso'nun cevabı: "Sadece beş dakika değil, kırk yıl artı beş dakika..." olacaktır.

Bu parçadan yola çıkarak sanatın hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Estetik bir değer taşıması
B) Öncelikli amacının maddi bir değer olmaması
C) Öznel bir niteliğe sahip olması
D) Sıradanlıktan uzak özgün olması
E) Uzun süreli bir emeğin ürünü olması

5. İnsanda heyecan ve hayranlık oluşturan estetik özellikleri taşıyan güzel sanatların bir kolu da fonetik sanatlardır.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen sanat dalıyla ilişkilidir?

- A) Mona Lisa tablosu   B) Mona Roza şiiri
C) Düşünen Adam heykeli   D) Kuğu Gölü Balesi
E) Sultan Ahmet Cami

6. Dünya tebdil oldu durum değişti

Kimi aya gider kimi cennete

Dünya güzellendi itibar düştü

Anne baba yoksun kaldı hürmete(Aşık Veysel)

Bu dörtlük, teması dikkate alındığında edebiyatın aşağıdaki bilim dallarından hangisiyle ilişkisine örnek gösterilebilir?

- A) Tarih   B) Psikoloji   C) Coğrafya
D) Sosyoloji   E) Felsefe

7. Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun "Darağacı" romanı Yıldırım- Timur arasındaki Ankara Savaşı'ndan başlayarak Şeyh Bedrettin'in idamına kadar olan bir dönemi anlatıyor. Yazar, tarihte tam olarak yanıtını bulamayan "Yıldırım intihar mı etti öldürüldü mü?" sorusuna kendi çerçevesinden bu eserde cevap vermeye çalışıyor.

Bu parçada sözü edilen eserden yola çıkılarak edebiyat-tarih ilişkisi açısından aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Edebiyatın da tarihin de temel çıkış noktasının insan yaşamı olduğu
B) Edebiyatın da tarihin de bir döneme ayna tuttuğu
C) Tarihin ulaşamadığı bilgilere edebî eserlerle ulaşılabilceği
D) Edebî eserin tarihi gerçekliği yeniden yorumlaması
E) Edebî eserin de târihi eserin de geçmiş olayları temel alması

8. I. Alıcıda güzellik duygusu oluşturmaları
II. Malzemesinin dil oluşu
III. İnsanların duygularına tercüman oluşu

Yukarıdaki özelliklerden hangileri edebiyatın güzel sanatlar içinde fonetik bir sanat olarak değerlendirilmesinin ölçütlerindedir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

9. ---- dramatik sanatlardan olsa da bu sanat eserlerinin sergilenebilmesi için zorunlu olan metinler, işitsel bir sanat olan edebiyatın ilgi alanı içerisine girer. Bu yönüyle de bu sanatların karma nitelik taşıdığı söylenebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Müzik   B) Tiyatro   C) Bale
D) Hat   E) Mimari

10. Edebiyatın malzemesi kelimelerdir ve edebiyat dille gerçekleştirilen bir güzel sanat etkinliğidir. Edebiyatın asıl amacı duygu ve düşüncelerin söz ve yazı hâlinde güzel, etkili bir biçimde aktarımıdır. Edebiyatı fayda sağlamak amaç olarak her zaman ikinci plandadır.

Bu parçaya göre edebiyatın güzel sanatlar içinde değerlendirilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumun yararına bir mesaj içermesi
B) İnsanların duygu ve düşüncelerini değiştirme isteği
C) Estetik zevk duygusunu dil aracılığıyla gerçekleştirilmesi
D) İnsanların güzele, doğruya ulaşmasını sağlaması
E) Sözlü ve yazılı bir anlatım aracı olması

11. "---- o zaman Suad'ın gözleri müşfik bakışlarını kaybetmeksizin Necip'e döndü ve bu bakış o kadar derin, sıcak bir muhabbet ile nemliydi ki Necip, ruhu eriyor zannetti. Bir saniye, mesut bir heyecanla titredi. Evet böyle bir bakışla insan; dünyanın öbür ucuna gider, diye düşündü..."

Bu parça içeriği açısından edebiyatın hangi bilim dalıyla ilişkisine örnek verilebilir?

- A) Felsefe   B) Tarih   C) Psikoloji
D) Sosyoloji   E) Coğrafya

1. ÜNİTE

1. ---- sanatlar malzeme olarak insan bedenini, onun duygu ve düşüncelerini ifade etmedeki imkânlarını kullanılır. Bu sanatlar harekete şekil veren sanatlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki sanatlardan hangisi getirilemez?

- A) Tiyatro B) Dans C) Müzik
D) Opera E) Bale

2. Turganyev'in "Babalar ve Oğullar" adlı eserinde, roman kahramanı Bazarov "nihilist" biridir. Onun hayata bakışı, ilişkileri, konuşmaları, davranışları vs. nihilist anlayışı destekler mahiyettedir.

Bu parçada sözü edilen eser edebiyatın aşağıdaki hangi bilim dalıyla ilişkisine örnektir?

- A) Sosyoloji
B) Tarih
C) Felsefe
D) Psikoloji
E) Coğrafya

3. Göze hitap eden, maddeye biçim veren sanatlardır. Bu sanatlara ---- örnek olarak gösterilebilir.

Yukarıda boş bırakılan yere hangisi getirilmelidir?

- A) tiyatro B) edebiyat C) müzik
D) hat E) bale

4. İnsanda heyecan ve hayranlık uyandıran resim, müzik, tiyatro gibi estetik yönü olan etkinliklere güzel sanatlar denir. Bu sanatlar genellikle kullandıkları malzemeye göre sınıflandırılmıştır. Müzik, edebiyat gibi malzemesi dil, söz veya ses olan sanatlara ---- sanatlar, insan bedeni onun duygu ve düşüncelerini hareketle ifade eden sanatlara ---- sanatlar ve resim, heykel, mimar gibi malzemesi taş, toprak, boya olan sanatlara da ---- sanatlar ismi verilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) görsel - fonetik- dramatik
B) fonetik-görsel - dramatik
C) dramatik- fonetik- görsel
D) görsel - dramatik- fonetik
E) fonetik- dramatik- görsel

5. Bir ressam ile kumaş boyacısı aynı malzemeleri kullandıklarına rağmen ressam sanatkar, kumaş boyacısı ise zanaatkar olarak nitelendirilir.

Kumaş boyacısının aşağıdaki özelliklerinden hangisi bu ayrımın sebeplerinden biri değildir?

- A) Temel amacının fayda sağlamak olması
B) Oluşturulan ürünün yeteneğe dayanması
C) Usta- çırak ilişkisiyle ortaya çıkması
D) Benzerinin, taklidinin mümkün olması
E) Para kazanma amacının öncelikli olması

6. Güzel sanatların geleneksel sınıflandırılmasının yanında çağdaş sınıflandırılması da yapılmış ve ayrım biraz daha çeşitlendirilmiştir

Aşağıdakilerden hangisi bu modern sınıflandırmalardan biri değildir?

- A) Dil sanatları B) Eylem sanatları
C) Hacim sanatları D) Görsel sanatlar
E) Dramatik sanatlar

7. O sırada saat, akşam üç buçuktu. Mermi Ay'ın çevresinde çizdiği eğriyi izliyordu. Acaba yörüngesi gök taşı ile bir kez daha değişikliğe uğramış mıydı? İşte bundan korkulurdu. Mermi yine de rasyonel mekanik yasalarıyla kesin olarak belirlenmiş bir eğri çiziyor olmalıydı. Barbicare bu eğrinin hiperbolden çok parabol olduğuna inanma eğilimi gösteriyordu.

“Ay'ın Çevresinde Seyahat” adlı romandan alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Edebiyatın bilimle ilişkisine örnek olabilecek bir metindir.
B) Parça astronomi ile ilgili bilgiler içermektedir.
C) Somut gerçekçiliğe sıkı sıkıya bağlı kalınmıştır.
D) Fizik ve matematikle ilgili terimler kullanılmıştır.
E) Metinde Barbicene adlı kahramanın bir kanısına yer verilmiştir.

8. Şüphesiz ki edebiyat bilginin kendisi değildir. Belki hiçbir şey öğretmez. Fakat zekâyı en yüksek düşünceye götüren uyandırıcı ve sıçraticı etkiyi verebilmesi için edebiyatın her bilim hakkında bilgi sahibi olması gerekir.

Bu parçada edebiyatın vurgulanan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgilendirme gibi bir amacının olmadığı
B) Bir bilim dalı olduğu düşüncesinin yaygınlığı
C) Düşünceleri etkili biçimde sunmak için bilimden yararlandığı
D) Bir zekâ ürünü olarak ortaya çıktığı
E) Bütün bilim dallarını kapsayan bir anlatıya sahip olduğu

9. Güzel sanat dallarını birbirinden ayıran en temel öge bu sanat dallarının kullandığı malzemede ortaya çıkar. Başka bir deyişle kullanılan malzemenin farklılığı, sanatın bir takım dallara ayrılmasının belirleyici etkenlerinden biridir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen belirleyici etkenlerden biri değildir?

- A) Dil
B) Taş
C) Hareket
D) Boya
E) Yazı

10. Aşağıdaki sanat ile sınıflandırma eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Minyatür – hacim sanatı
B) Opera- dramatik sanat
C) Roman- dil sanatı
D) Bale- eylem sanatı
E) Hat- yüzey sanatı

11. Eyâ dostlar kulak saling uyduğumga
Ne sebeb'din altmış üçde kirdim yirge
Mirâc üzre hak mustafâ ruhum kördi
Ol sebeb'din altmış üçde kirdim yirge
- dizeleriyle ilgili**

- I. edebiyat-din ilişkine örnek olması
II. dramatik sanat dalına ait olması
III. döneminin dil anlayışını yansıtması

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

1. ÜNİTE

1. Başta Fuat Köprülü olmak üzere birçok edebiyat tarihi araştırmacısı, hem konunun daha iyi anlaşılması hem de araştırmalar için kolaylık sağlaması bakımından edebiyatımızı dönemlere ayırmışlardır. Bu dönemlere ayırmak için de bazı ölçütlerden yararlanmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen temel ölçütlerden biri değildir?

- A) Sanat anlayışları
- B) Kültürel değişim
- C) Din etkisi
- D) Dil özellikleri
- E) Teknolojik gelişmeler

2. Tengri yarlıkaduk üçün kutum ülügüm bar üçün, ölteçi bodunug tırgürü igittim. Yalang bodunug tonlug kıltım. Çıgany bodunug bay kıltım. Az bodunug üküş kıltım. Igar illigde ıgar kağanlıgda yig kıltım. Tört bulungdaki bodunug kop baz kıltım. Yagısız kıltım. Kop manga körti.

(Tanrı buyurduğu için, ben de kutlu ve bahtlı olduğum için ölmek üzere olan milleti diriltip doyurdum. Çıplak milleti giyimli kıldım. Yoksul milleti zengin kıldım. Az milleti çok kıldım. Güçlü devleti olandan ve güçlü kağanı olandan daha iyi kıldım. Dört bir yandaki milletleri hep kendime bağımlı kıldım. (Türk milletini) düşmansız kıldım. Çoğu millet bana bağlandı.

Orhun Abideleri'nden alınan bu parça ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eski Türkçe döneminin dil özelliklerini taşıdığı
- B) İslamiyet öncesi sosyal devlet anlayışını yansıttığı
- C) Türk dili, tarihî, töresi hakkında bilgiler içerdiği
- D) Söylev üslubunun özelliklerini taşıdığı
- E) Sözlü edebiyat geleneği yansıtan eser olduğu

3. • Kutadgu Bilig
• Divan-ı Lügat'it Türk
• Atabetü'l- Hakayık
• Divan-ı Hikmet

Aşağıdakilerden hangisi bu eserlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Arapça ve Farsçanın etkisinin hissedilmesi
- B) Öğretici niteliğin ağır basması
- C) Karahanlı Dönemi'ne ait eserler olması
- D) Manzum olarak kaleme alınmaları
- E) XI. ve XII. yüzyılda yazılmış olmaları

4. Zemaşşeri Türk dili hakkında bilgi veren ikinci önemli kaynaktır. Bu eser Kaşgarlı Mahmut'un eserinin tam tersine Arapça bilmeyen Türklere ve İranlılara Arapça öğretmek amacıyla yazılmış bir dil kitabı ve sözlüktür.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divan-ı Lügat'it Türk
- B) Mukakematü'l- Lutateyn
- C) Mukaddimetü'l- Edep
- D) Şecere-i Türki
- E) Kamûs-ı Türki

5. **İslamiyet Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?**

- A) Dilde gittikçe yoğunlaşan bir Arapça- Farsça etkisi görülür.
- B) Genellikle yazılı bir edebiyat olup sözlü edebiyat da halk arasında yaşamış ve gelişmiştir.
- C) Düz yazı da yaygınlaşmakla birlikte şiirin edebiyattaki ağırlığı devam eder.
- D) Şiirde, İslamiyet öncesi bireysel konuların yerini ağırlıklı olarak toplumsal temalar almıştır.
- E) Sözlü eserlerin önemli bir bölümü anonimken yazılı eserlerin sahipleri genellikle bellidir.

6. Aşağıdakilerden hangisi Divan ve Halk edebiyatının farklarından biri değildir?

- A) Aruz ölçüsünün kullanılmış olması
- B) Nazım birimi olarak beyitin tercih edilmesi
- C) Mazmun adı verilen kalıplaşmış sözlerden yararlanılması
- D) Tamamının yazılı eserlerden oluşması
- E) Parça güzelliğinin esas alınması

7. Bahçede hanımeli

Derdinden oldum deli
Âlemde hüner odur
Sevmeli sevilmeli

Bu dizeler biçim ve içerik özellikleri göz önüne alındığında aşağıdaki dönemlerin hangisine ait olabilir?

- A) Anonim Halk Edebiyatı
- B) Âşık Tarzı Halk Edebiyatı
- C) Tasavvufi Halk Edebiyatı
- D) Divan Edebiyatı
- E) İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı

8. Türklerin İslamiyet'i benimsedikten sonra girdikleri yeni uygarlık çevresinde Arap ve Fars edebiyatlarını örnek alarak oluşturdukları edebiyat ---- ismiyle anılır. 11. ve 12. yüzyılda Doğu Türkçesindeki geçiş döneminden sonra Anadolu sahasındaki ilk ürünlerini 13. yüzyılda veren bu edebiyat 19. yüzyıla yani Tanzimat'a kadar sürmüştür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Halk Edebiyatı
- B) Geçiş Dönemi
- C) Klasik Türk Edebiyatı
- D) Tasavvufi Halk Edebiyatı
- E) İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı

9. Severem ben seni candan içeri
Yolum ötmez bu erkândan içeri
Nireye bakarısam toptolusun
Seni kanda koyam benden içeri

Bu dizelerin biçim ve içerik özellikleri dikkate alınarak aşağıdaki dönemlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Anonim Halk Edebiyatı
- B) Âşık Tarzı Halk Edebiyatı
- C) Tasavvufi Halk Edebiyatı
- D) Divan Edebiyatı
- E) Sözlü Dönem Edebiyatı

10. Aşağıdakilerden hangisi Divan edebiyatı ile Halk edebiyatının ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Düz yazının ikinci planda tutulması
- B) Mazmunlara yer verilmesi
- C) Şiirlerde başlık kullanılmaması
- D) Anlamdan çok söyleyişe önem verilmesi
- E) Şiirlerde mahlas denilen takma isimler kullanılması

- 11. I. Ukde-i ser-rişte-i râz-ı nihadır sözüm
Silk-i tebîh-i dür-i seba'l- mesanidir sözüm
- II. Söz ola kese savaşı
Söz ola bitire başı
Söz ola ağılı aşı
Bal ile yağ ede bir söz

Bu iki şiir parçası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. şiir parçası divan edebiyatı, II. şiir parçası halk edebiyatı geleneğini yansıtır.
- B) I. şiir parçası beyit, II. şiir parçası dördlük halinde yazılmıştır.
- C) I. şiir parçasında aruz ölçüsü, II. şiir parçasında hece ölçüsü kullanılmıştır.
- D) I. şiir parçası Arapça- Farsçanın etkisinde iken II. şiir parçası sade bir dille yazılmıştır.
- E) I. şiir parçasında bireysel bir tema işlenirken II. şiir parçasında toplumsal bir konu işlenmiştir.

1. ÜNİTE

1. Orhun Abideleri, Türklerin bilinen ilk alfabesi olan Göktürk alfabesi ile II. Göktürk Devleti Dönemi'nde dikilmiş mezar taşlarıdır. Buldukları tarihte Türk tarihinin ilk yazılı belgeleri olarak kabul edilen kitabelerin en önemlileri Tonyukuk (716), Kül Tigin (732) ve Bilge Kağan (735) adına dikilmiştir.

Bu parçada sözü edilen ürünler Türkçenin hangi dönemine aittir?

- A) İlk Türkçe
B) Ana Türkçe
C) Eski Türkçe
D) Orta Türkçe
E) Yeni Türkçe

2. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar zamanında yazılan eserlerden biri değildir?

- A) Kutadgu Bilig
B) Divan-ı Hikmet
C) Atabetü'l Hakayık
D) Divanü Lügâti't-Türk
E) Risaletü'n Nushiyye

3. Aşağıdaki edebiyat dönemlerinden hangisi farklı bir kültürün etkisiyle şekillenmiştir?

- A) Tanzimat I. Dönem
B) Tanzimat II. Dönem
C) Divan Edebiyatı
D) Servetifünun
E) Fecriati

4. Gülhane Parkı'nda ilan edilen Tanzimat Fermanı'ndan 1860' ta kurulan ilk özel gazete Tercüman-ı Ahval'e kadar olan dönemdir. Bu dönemde Tercüme Odası, Emcümen-i Daniş gibi kurum ve kuruluşlar etkili olmuş. Burada yapılan çeviriler sayesinde, Batı edebiyatı yakından takip edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen dönemi temsil eden sanatçılardan biridir?

- A) Ziya Paşa
B) Tevfik Fikret
C) Sadullah Paşa
D) Samipaşazade Sezai
E) Keçecizade İzzet Molla

5. **Tanzimat II. Dönemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Toplumla ilgili düşüncelerin yerini kişisel duygu ve düşünceler almıştır.
B) Gazetecilik önemini yitirmiş, güncel olaylardan bahseden bir tür hâlini almıştır.
C) Tiyatro bu dönemde ikinci plana itilmiş, okunmak üzere kaleme alınmıştır.
D) Divan edebiyatı nazım biçimleri terk edilmiş, Batı edebiyatı nazım biçimleri kullanılmıştır.
E) Romantizm akımının yanında realizm ve naturalizm de etkili olmuştur.

6. (I) Roman, hikâye, tiyatro, eleştiri, makale gibi Batı edebiyatından alınan türler ilk defa bu dönemde edebiyatımıza girmiştir. (II) Fransız İhtilali'nin etkisiyle hürriyet, eşitlik, adalet, gibi kavramlar şiire girmiş; şiirin konu alanı genişlemiştir. (III) Dilde sadeleşme anlayışının ilk adımları bu dönemde gerçekleşmiş ve önemli ölçüde sadeleşme sağlanmıştır. (IV) Aruz geleneği sürdürülmüş, hece ölçüsünün Türklerin ulusal ölçüsü olduğu savunulsa da heceyle yazılan şiirler birkaç denemeden öteye gidememiştir. (V) Bu dönemde daha çok klasisizm ve romantizm etkili olmuştur.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlılığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat dönemi Türk edebiyatının yeniliklerinden biri değildir?

- A) Noktalama işaretlerinin ilk defa kullanılması
- B) İlk eleştiri yazısının yazılması
- C) İlk makale örneğinin verilmesi
- D) İlk fabl çalışmasının yapılması
- E) Anı türünde ilk eserin yazılması

8. Sanatçılar bir aydın sorumluluğuyla Osmanlı İmparatorluğunun sorunları ile yakından ilgilenmişler, devletin kurtuluşunu genellikle mutlakiyetten meşrutiyete geçme idealine bağlamışlardır. Bu amaçla halka seslenmiş, Batı kültürünü halka tanıtmaya ve uygarlığın değerlerini topluma benimsetmeye çalışmışlar. "Sanat toplum içindir." anlayışını benimsemişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçılardan biridir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
- B) Ahmet Mithat Efendi
- C) Abdülhak Hamit Tarhan
- D) Ali Canip Yöntem
- E) Ahmet Haşim

9. Birçok edebî tür Tanzimat Dönemi'nde edebiyatımıza girmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu türlerden biri değildir?

- A) Roman
- B) Eleştiri
- C) Tiyatro
- D) Hikâye
- E) Biyografi

10. II. Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle başlayan "Türkçülük" akımının, "edebiyatta millî kaynaklara dönme" fikrini beraberinde getirmesiyle oluşmuştur. Türk kültürüne dayalı milliyetçilik ön plana geçmiştir; İslamcılık düşüncesi devam etse de Osmanlılık terk edilmiştir. Şiirde ve düz yazıda millî tarihe, halkın sorunlarına, ulusal birlikle ilgili konulara, ulusal kültüre, folklore ağırlık verilerek bireysel duygular geri plana itilmiştir.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi parçada sözü edilen edebî anlayışa yönelenlerden biri değildir?

- A) Mehmet Emin Yurdakul
- B) Mehmet Akif Ersoy
- C) Ali Canip Yöntem
- D) Ömer Seyfettin
- E) Ziya Gökalp

11. Önceleri Hüsün ve Şiir adı altında I. cilt toplam 8 sayı çıkan dergi, yazı işleri müdürlüğüne, Servetifünun devrinde tanıdığımız Ali Canip Yöntem'in geçmesi ile II. cildin 1. sayısında (9. Sayı) ----- adı altında yayınlanmıştır. Dergide Ömer Seyfettin, Akil Koyuncu, Rasim Haşmet, Aka Gündüz, Ziya Gökalp gibi önemli yazarlar yazılar yayınlamıştır. Millî Edebiyat tabiri ilk defa bu dergide kullanılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dergah
- B) Malumat
- C) Yeni Mecmua
- D) Genç Kalemler
- E) Türk Yurdu

12. Türk dili tarihi açısından sözlük çalışmalarının ilk örneği Divan-ı Lugat'it-Türk adlı eserimizdir. Araplara Türkçeyi öğretmek amacıyla Türkçe-Arapça bir sözlüktür. Ardından 15.yy.da Türkçeyi Farsçaya karşı savunan bir eser olan Muhakemetü'l-Lugateyn adlı eser yazılmıştır. Tanzimat Dönemi'nde bu sözlük çalışmaları devam etmiştir. Lehçe-i Osmanî ve ardından yazılan Türkçeden Türkçeye sözlükte bir dönüm noktası olan Kamûs-ı Türkî bu dönemde yazılan önemli sözlüklere aittir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sözlüklerin yazarlarından biri değildir?

- A) İbrahim Şinasi
- B) Kaşgarlı Mahmut
- C) Ahmet Vefik Paşa
- D) Ali Şir Nevai
- E) Şemsettin Sami

1. ÜNİTE

1. İmdi işbu gazete ahval-i dâhiliye ve hariciyeden mün-tehap bâzı havadisi ve maarif-i mütenevvîa ile sair mev-add-i nâfiaya dair mebahisi neşr ü beyana vasıta ola-cağından nâşî, Tercüman-ı Ahval unvanı ile tesmiye olunmak münasip görüldü.

Bu parça dil ve anlatımı dikkate alındığında

- I. Öğretici bir metinden alınması
II. Divan edebiyatı özelliklerini yansıtmaması
III. Yabancı dillerin etkisinin belirgin olması

özelliklerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. Eski edebiyatı savunan Muallim Naci taraftarları "Malû-
I
mat" adlı dergiden sürekli yeni edebiyatçıları eleştiriyor-
du. Fakat yeni edebiyatı savunanların başında gelen
Şinasi'nin onlara aynı şekilde cevap vereceği bir edebiyat
II
dergisi yoktu. Talebesi olan Tevfik Fikret'i 1896 yılında
III

Servet-i Fünûn dergisinin başına geçirdi. Dergi hızla ede-
biyat dergisi halini aldı ve yeni bir edebiyat topluluğu
oluşmuş oldu. Daha sonra derginin başına geçen
Hüseyin Cahit Yalçın'ın Fransızcadan çevirdiği "Edebiyat
IV V

ve Hukuk" adlı makale, Servetifünun dergisinin kapatıl-
masına ve bu topluluğun dağılmasına neden olmuştur.

**Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlış-
lığına neden olmuştur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Usanmaz kendini insân bilenler halka hizmetden
Mürüvvet-mend olan mazlûma el çekmez i'ânetden
***

Vücûdun kim hamîr-i mâyesi hâk-i vatandır

Ne gam râh-i vatanda hâk olursa cevri ü mihnetden
***

Ne gam pür-âteş-i hevl olsa da gavgâ-yı hürriyyet

Kaçar mı merd olan bir can için meydân-ı gayretten

**Bu beyitlerin biçim ve içerik özellikleri düşünüldü-
ğünde aşağıdaki edebi dönemlerden hangisini yan-
sıttığı söylenebilir?**

- A) Divan Edebiyatı B) Tanzimat Birinci Dönem
C) Tanzimat İkinci Dönem D) Servetifünun Dönemi
E) Millî Edebiyat Dönemi

4. (I) Sanatçıların yenilikçi özelliğinden dolayı Servetifü-
nun'a, Edebiyatıcedide (yeni edebiyat) adı da verilmiştir.
(II) Bu dönem sanatçıları Batı kültürü ile yetmişler, Fran-
sız edebiyatı etkisinde kalmışlardır. (III) Karamsar ve içe
dönük yapıları nedeniyle bireysel temalara yönelmişler
ama "Her güzel şey şiirin konusudur." anlayışını benim-
semişlerdir. (IV) İçerik olarak Batı edebiyatını takip etseler
de biçim olarak Divan edebiyatı nazım biçimlerini kullan-
mışlar, aruzu Türkçeye başarılı şekilde uygulamışlardır.
(V) Roman ve hikâyede realizm, natüralizm; şiirde parna-
sizm ve sembolizm etkisiyle eserler kaleme almışlardır.

**Numaralanmış yargılardan hangisinde Servetifünun
ile ilgili bilgi yanlıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Türk edebiyatında bir bildiri yayımlayarak edebî faaliyet-
lerine başlayan ilk edebî topluluktur.
"Sanat şahsi ve muhteremdir." ilkesiyle hareket edilmiştir.
Yeni bir şey ortaya koyamamış ve kısa sürede dağılmış-
lardır.

**Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen ede-
bi topluluğun sanatçılarından biri değildir?**

- A) Ahmet Haşim
B) Emin Bülent Serdaroğlu
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Tahsin Nahit
E) Ali Ekrem Bolayır

6. **Aşağıdakilerden hangisi Divan edebiyatı ve Servetifü-
nun edebiyatının benzerlik gösterdiği alanlardan biri
değildir?**

- A) Dil anlayışları B) Etkilendikleri kültür
C) Kullandıkları ölçü D) İşledikleri temalar
E) Sanat anlayışları

7. Soğuk!.. Kışın tipilerle mahmul rüzgârı paltosunun başlığında hücüm ederek yüzünü tırmalar, bütün vücudunu bir raşe-i baride ile titretir. Hasır iskemle üzerinde yazı ile geçen takât-fersâ bir günden sonra o latif, küçük, sarı mangalın kenarından mehcur olmak; meşkûk işlerle geçen sefele gibi geceleri karanlıklar içinde ekmek pahasına koşmak bir derd-i takât-fersâ idi.

Dil anlayışı açısından aşağıdakilerden hangisi bu döneme en uzaktır?

- A) Tanzimat edebiyatı B) Servetifünun edebiyatı
C) Fecriati edebiyatı D) Divan edebiyatı
E) Milli edebiyat

8. Cumhuriyet Döneminde de edebî dergiler etkili olmuş; genç sanatçılar, birçok edebî anlayış bu dergiler sayesinde seslerini duyurmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dergilerden biri değildir?

- A) Hisar B) Mavi C) Varlık
D) Büyük Doğu E) Genç Kalemler

9. Tanzimat edebiyatının I. dönemi ve II. dönemi karşılaştırması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. dönemde dilde sadeleşme çabası varken II. dönemde dil ağırlaşmıştır.
B) I. dönemde gazetecilik önemli yer tutarken II. dönem önemini yitirmiştir.
C) I. dönem oyunlar okunmak için yazılırken II. dönemde sahnelenmek için yazılmıştır.
D) I. dönemde şiire yeni kavramlar girmiştir, II. dönemde ise şiirin konu alanı genişlemiştir.
E) I. dönem toplum için sanat II. dönem sanat için sanat anlayışı hâkimdir.

10. "Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı" ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1923'ten 1940'a kadar devam eden dönemde Kurtuluş Savaşı'nın yarattığı birliğin, yapılan inkılaplar ve reformların etkisiyle sanatçılar "memleket edebiyatı" anlayışıyla Anadolu'ya yönelir.
B) Özellikle 1930'lu ve 1940'lı yıllarda Yedi Meşaleciler, Birinci Yeniciler (Garipçiler), İkinci Yeniciler, Toplumsal Gerçekçiler... gibi yeni akımlar ve topluluklar oluşmuştur.
C) İlk yıllarda genellikle Batı edebiyatı nazım şekilleri ve hece ölçüsü kullanılmış; 1940'lı yıllardan sonra ise serbest şiir yaygınlaşmış, aruzu sürdürenler oldukça azalmıştır.
D) Deneme, eleştiri, edebiyat tarihi alanlarında Cumhuriyet Dönemi'nde büyük ilerlemeler kaydedilir, önemli eserler verilir.
E) Toplumsal gerçekçilik, varoluşçuluk, dışavurumculuk, gerçeküstüçülük, gelecekçilik gibi akımların etkisinde de ürünler verilmiştir.

11. Türk Dil Tarihinin önemli sözlüklerinden biri de ---- adlı eserdir. Karadeniz'in kuzeyindeki Kıpçak Türklerinden (Kumanlar) İtalyanlar ve Almanlar tarafından 14. yüzyılda derlenmiş iki bölümlük bir eserdir. Sözlük-metinler derlemesi olarak sayılabilecek eserin adı Latince'dir ve Kuman Kitabı olarak Türkçeye çevrelebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Lehçetü'l Hakayık
B) Muhakemetü'l-Lugateyn
C) Codex Cumenicus
D) Mukaddimetü'l-Edep
E) Lûgat-ı Vankulı

1. ÜNİTE

1. Aşağıdaki parçalardan hangisinde yazınsal bir söylem yoktur?

- A) Kardır yağın üstümüze gecedin
Yağmurlu karanlık bir düşünce
Ormanın uğultusuyla birlikte
- B) Bir beyaz lerze, bir dumanlı uçuş
Eşini gaip eyleyen bir kuş gibi kar
- C) Hafif ve beyaz taneler hâlinde donarak yağın su, kardır.
Kar için ilk şart bulutun yani içinde sıvı olan meteorun var olması gerekir.
- D) Karın sessizliği diye düşünüyordun otobüste şoförün hemen arkasında oturan adam. Bu bir şiirin başlangıcı olsaydı karın sessizliği derdi.
- E) Saçlarıma kar mı yağmıştı, bu beyazlar da neyin nesi, yıllar ne zaman beni terk etti.

2. Aşağıdaki metin türlerinden hangisi gerçeklikle ilişkisi yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Günlük   B) Deneme   C) Eleştiri
D) Biyografi   E) Roman

3. Küçük öykü, hacmi dolayısıyla okuru oyalayamaz. Yani okurun beğenisini kazanmak için kusursuz olmak gibi bir zorunluluğu yoktur. Bu tür öyküler kısadır ve okurun beklentilerini karşılamadığından okur hemen başka küçük öyküye geçerek diğerini kolaylıkla unutabilir.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sözcükler çoğunlukla gerçek anlamıyla kullanılmıştır.
- B) Okuyucuyu bilgilendirme amacı taşıyan bir metindir.
- C) Dil göndergesel işlevde kullanılmıştır.
- D) Üslup ve anlatım kaygısı ön plandadır.
- E) Anlatılmak istenen yoruma kapı aralamayacak şekilde açıkça ifade edilmiştir.

4.

I.
Kanunlar doğru oldukları için değil, kanun oldukları için yürürlükte kalırlar. Kendilerini dinletmeleri akıl dışı bir güçten gelir, başka bir şeyden değil. Kanunları koyanlar da çok kez budala, ya da eşitlik korkusuyla haksızlığa düşen kimselerdir. Nasıl olursa olsunlar, insandılar nihayet, her yaptıkları şey ister istemez sudan ve değişikendir.

II.

Bir zamanlar Floransa'da Federigo adında bir kışzade vardı. Federigo karakter ve iyilik bakımından bütün Toskana'da bir benzeri daha olmayan seçkin yaratılıştaki bir gençti. Kışzadelerde çoğu zaman görüldüğü gibi, o da Monna Giovanna adında soylu bir kadına gönül vermişti.

Bu iki metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci metinde dil göndergesel, ikinci metinde heyecana bağlı işlevde kullanılmıştır.
- B) Birinci metin gerçeklikle ilişkisi ikinci metne göre daha sağlamdır.
- C) Birinci metin bilgi verme amacı taşıırken ikinci metin sanatsal kaygıyla yazılmıştır.
- D) Birinci metin öğretici bir metinken ikinci metin göstermeye dayalı sanatsal metinler içinde yer alır.
- E) Birinci metin türünde sözcükler genellikle gerçek, ikinci metin türünde ise mecaz anlamda kullanılır.

5.

Yaşanmış ya da hayal ürünü, tasarlanmış gerçeklikten alınan bir olayın, bir anlatıcı tarafından yorumlanıp dönüştürülmesiyle oluşturulur. "Olay örgüsü" bu metinlerde asıl unsurdur.

Aşağıdaki hangisi bu parçada sözü edilen metin türlerinden biri değildir?

- A) Masal   B) Fabl   C) Tiyatro
D) Roman   E) Destan

6. "...İnsan sadece evcilleştirdiğini anlar," dedi tilki. "Artık insanların bir şeyi anlamaya vakti yok hiç. Her şeyi dükkânlardan hazır alıyorlar. Arkadaşlığın satın alınabileceği bir dükkân da yok. O yüzden insanların artık arkadaşı olmuyor. Eğer arkadaş istiyorsan, evcilleştir beni."

"Ne yapmam lazım peki?" diye sordu Küçük Prens.

"Çok sabırlı olmalısın," diye cevapladı tilki. "Önce birazcık uzağımda duracaksın -şöyle mesela- çimende. Ben de sana gözümün ucuyla bakacağım, bir şey demeden. Çünkü kelimeler yanlış anlamalara sebep olur. Ama her geçen gün, giderek biraz daha yakın oturacaksın bana..."

Bu metinle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurmaca bir metin olup çağrışımsal ifadeler içermektedir.
B) Arkadaşlık ve sabır üzere bilgi verme amacı taşıyan öğretici bir metindir.
C) Dil heyecana bağlı işlevde kullanılmış, mecaz anlamda sözcüklere yer verilmiştir.
D) Gerçeklikle ilişkisi yönünden zayıf bir metin olup insan dışı bir varlık konuşturulmuştur.
E) Olaya dayalı bir anlatım çerçevesinde gözlemci bakış açısıyla yazılmış bir metindir.

7. Vatan, birçok edebi metinde işlenen bir temadır. Namık Kemal'in "Vatan Yahut Silistre"si ---- metinlerde Orhan Şaik Gökyay'ın "Bu Vatan Kimin" dizeleri ---- metinlerde bu temanın işlendiği eserlere örnektir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) anlatmaya dayalı- göstermeye dayalı
B) göstermeye dayalı-anlatmaya dayalı
C) coşku ve heyecan uyandıran- anlatmaya dayalı
D) göstermeye dayalı-coşku ve heyecan uyandıran
E) anlatmaya dayalı- coşku ve heyecan uyandıran

8. Aşağıdaki metin türlerinden hangisi yazılış amacı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Hikâye B) Masal C) Şiir
D) Eleştiri E) Tiyatro

9. Yazarlar; kendi yaşamlarını, tanık oldukları şeyleri, gördükleri yerleri çeşitli türlerle okuyucularına aktarmışlar; kısacası kişisel hayatlarını insanlarla paylaşma gereği duymuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazı türlerinden biri değildir?

- A) Sohbet B) Günlük C) Gezi yazısı
D) Biyografi E) Anı

10. Aşağıdakilerden hangisi yazınsal değer bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yağmurun oluşumu kısaca yeryüzünden buharlaşan suyun yeryüzüne geri dönmesi şeklinde açıklanabilir. Günümüzde güneş sisteminde sekiz adet gezegen olduğu kabul edilmiştir.
B) Onun uzmanlık alanı algılama, öğrenme ve dil psikolojisidir. Yayınlarının birçoğunu iletişim konusunda hazırlamıştır. Bu yayınlar farklı toplum ve kültürlerde yetişmiş kişilerin iletişim ilişkilerini kapsamaktadır.
C) İki saat kadar sonra Kuyucak'a geldiler. Çamurlu sokaklarda hiç kimseler yoktu; yalnız çıplak ayaklı küçük bir kız çocuğu elinde bir değnek ile mütemadiyen bağırarak ve çamurlu kanatlarını telaşla çarparak koşan birkaç kazı kovalıyordu.
D) Otoray görünüşte yirmi otuz kişilik büyücek bir otobüs. Fakat ikisi arasında âdeta nalinli adam ile patenli adam farkı var. Otobüsün mütemadiyen taşla, toprakla boğuşmasına mukabil Otoray, cilâli çelik raylar üstünde yağ gibi kayıyor.
E) Bu açık yerde altı adet ince mermer sütunlar üzerinde Kiyaniyan tacı gibi bir kubbecik vardır. Sanatkar iş ustası, bu küçük kubbenin ta tepesine halis altın ile yaldızlanmış bir çeşit demir mil üzerine bir bayrak yapmış, ne taraftan rüzgar eserse o bayrak o tarafa döner.

1. ÜNİTE

1. Aşağıdakilerden hangisi yazınsal değer bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Akşehir 1919'un baharını, büyük çöküntüden sonraki ilkbaharı karşılıyordu: Parasızlık, yokluk ve açlığa karşı belli belirsiz bir ümit baharı bekliyordu.
- B) 1347 yılında yirmi beş yaşında idim.Hayatımda her şeyden, gençlikten, gelecekte hatta kadın aşkımdan büyük bir tutku vardı: Politika!
- C) Yeni Ankara baş döndürücü bir süratle inkişaf ediyordu.Taşhan'ın önünden Samanpazarı'na, Samanpazarı'ndan Cebeciye'ye binalar fışkırmaya yükseliyordu.
- D) 11 Kasım 1918'de sona eren Avrupa merkezli küresel savaş. II. Dünya Savaşı'na dek Dünya Savaşı veya Büyük Savaş olarak adlandırılmıştır. Savaşın taraflarından Osmanlı Devleti'nce "Genel Savaş" anlamında Harb-i Umumi, halk arasında ise Seferberlik olarak adlandırılmıştır.
- E) Muharebe başlayalı on beş gün oldu, hastaneye her gün kabile kabile yaralı geliyormuş. Mektebe bir neşesizlik çöktü, küçüklerimden birçoğunun orduda babaları, kardeşleri var. Biçareler tehlikeyi, şüphesiz bilmiyor fakat hissediyorlar

2. Gazetenin hayatımıza girmesi ile beraber birçok yazı türü de edebiyatımıza girmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen yazı türlerinden biri değildir?

- A) Deneme B) Makale C) Fıkra
D) Eleştiri E) Gezi yazısı

3. Aşağıdakilerden hangisi düşündürdüğü içerik yönünden bir edebî metnin başlığı olabilir?

- A) Türk Edebiyatının Gelişimi
B) Birinci Dünya Savaşı'nda Cephele
C) Dünyadaki Salgın Tehlikesi
D) Peribacalarının Oluşumu
E) Yalnızlık Bize Geldi

4. I.

MÖ. 3. yüzyılda Bithynialılar ve Prusiaslılar tarafından kurulan kentin ilk adı "Prusa" idi. Yazılı kaynaklarda "Bithynia" olarak da geçen Bursa ve çevresinin en eski yerleşimleri İznik Gölü çevresindedir. Sadece İznik Gölü çevresinde, taş devirlerinde kurulduğu anlaşılan yedi önemli höyük bulunmaktadır.

II.

Bursa'da bir eski cami avlusu,
Küçük şadırvanda şakırdıyan su;
Orhan zamanından kalma bir duvar...
Onunla bir yaşta ihtiyar çınar
Eliyor dört yana sakin bir günü.
Bir rüyadan arta kalmanın hüznü
İçinde gülüyor bana derinden.
Yüzlerce çeşmenin serinliğinden
Ovanın yeşilli göğün mavisi
Ve mimarîlerin en ilâhisi.

Bu iki metin karşılaştırılmasında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) I. metinde nesnel, II. metinde öznel yargılar dikkat çekmektedir.
B) Her iki metnin konusu da Bursa olup bu şehir hakkında bilgiler içermektedir.
C) I. metinde öğreticilik amacı ön plandadır ve sözcükler ilk anlamıyla kullanılmıştır.
D) II. metin gerçek dünyadan esinlenerek oluşturulmuş sanatsal-kurmaca bir metindir.
E) Her iki metin de aynı amaçla kaleme alınmış, şehrin tanıtımı yapılmıştır.

5. Öğretici metinler ele aldıkları konu ve temasına göre de kendi içinde sınıflandırılabilir.

Bu cümledeki sınıflandırmaya göre aşağıdaki metin türlerinden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Günlük B) Gezi yazısı C) Röpörtaj
D) Biyografi E) Mektup

6. Aşağıdakilerden hangisi bir öğretici metinden alınmış olamaz?

- A) "Fuzuli" mahlasıyla tanınan Mehmet bin Süleyman'ın nerede ve hangi yılda doğduğunu kesin olarak bilmiyoruz. Yaklaşık olarak 15. yüzyılın son yıllarında Kerbela'da ya da Hille'de doğduğu söylenebilir.
- B) İnsanın en asil uzvu hangisidir, diye sorsalar, hepimizin vereceği cevap budur: Beyin! Hâlbuki, beyinden daha yüksek ve hatta insanı diğer yaratıklardan ayıran ve onu bütün hayvanlara nazaran üstün bir konuma çıkaran beyin değil, sadece elinin baş parmağı imiş.
- C) Hayal kurmak insanın doğasında var. En kötü, en zor günlerin bile hemen sonunda hayal kurmaya başlarız. Belki de hiç gerçekleşmeyeceğini bile bile... Ama yine de hayal kurmak çok güzel. Sağlığımız için, borçlarımızın bitmesi için ya da üniversite kazanmak için...
- D) Mümtaz, ağabey dediği amcasının oğlu İhsan'ın hastalandığından beri doğru dürüst sokağa çıkmamıştı. Doktor çağırarak, eczaneye reçete götürüp ilaç getirmek bir tarafa bırakılırsa bu haftayı hemen hemen ya hastanın başucunda yahut odasında kitap okuyarak, düşünerek geçirmişti.
- E) 1900'lü yılların başlarında Max Planck ile hayatımıza giren Kuantum Fiziği; kuantum parçacıkları ile ifade ediliyordu. Planck'a göre, kuantalar, enerji düzeyleri ve bu düzeylere bağlı sıcaklık geçişlerini izah etmek, kuantumun varlığını ispat etmek demektir.

7. Yazarın yaşamını yansıtan veya yaşamından beslenen yazı türleridir. Bu yazı türleri arasında ---- öne çıkmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) roman B) tiyatro C) deneme
D) günlük E) sohbet

8. Okunmak üzere oluşturulan ve diğer sanatların somut ürünlerinde olduğu gibi kendi içinde bir bütünlük taşır. Belli bölümlerinin, uygun ifadelerle bir araya getirilmesi ile oluşan bu bütünlük, bir kompozisyon şeklindedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen türlerden biri değildir?

- A) Makale B) Roman
C) Gezi yazısı D) Tiyatro
E) Sempozyum

9. Bir kişinin hayatını anlatan biyografi öğretici metin iken aynı kişinin hayatını anlatan biyografik roman sanatsal metin olarak sınıflandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu iki türün farklı şekilde sınıflandırılmasında kullanılan ölçütlerden biri değildir?

- A) Gerçeklikle ilişkisi B) Kullanılan dilin işlevi
C) Yazıldıkları dönem D) Anlatım türü
E) Yazılma amacı

10. İnsanların iç dünyasında zevk uyandırmak ve onları etkilemek için oluşturulur.

- Üslup ve anlatım kaygısı ön plandadır.
- Çağırışım ve duygu değeri yüksek olduğundan okuyucuların yeni ve farklı anlamlar çıkarmasına elverişlidir.

Aşağıdakilerden hangisi özellikleri verilen metinlere örnek oluşturmaz?

- A) Şiir B) Roman C) Masal
D) Anı E) Tiyatro

1. ÜNİTE

1. "Akli seviniz, eserleriniz görkem ve değerini akıldan alın." görüşünden hareketle ortaya çıkan akımın edebiyatımızda da karşılık bulmuştur. ---- gibi sanatçılar bu akımın edebiyatımızdaki önemli isimlerinden biri olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Namık Kemal B) Ahmet Vefik Paşa
C) Hüseyin Rahmi Gürpınar D) Ahmet Mithat Efendi
E) Halit Ziya Uşaklıgil

2. Onlara göre "İnsan başkasına yükleyerek ancak kendi kalbini tasvir eder; deha anılardan oluşur." Elbette böyle düşünen sanatçı, işe kendini anlatarak başlar. Yazar kendini saklamamalı, kendi düşüncelerini okuyucuyla paylaşmaktan korkmamalı.

Bu parçada ifade edilen sanat anlayışını yansıtan akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Realizm B) Romantizm
C) Klasisizm D) Sürrealizm
E) Naturalizm

3. I. Kuralcı bir anlayışa sahip olunması
II. İçerikten çok biçimin önemsinmesi
III. Akla ve insan doğasına önem verilmesi
IV. Anlatılanın açık bir biçimde ortaya konması

Yukarıda numaralanmış bilgilerden hangileri divan edebiyatı ile klasisizm akımının ortak özelliklerinden değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdakilerin hangisinde aynı akıma bağlı sanatçılar birlikte verilmiştir?

- A) V.Hugo- Stendhal- M. Gorki
B) E. Zola- Balzac- Baudlaire
C) Maupassant- E. Zola- J. Steinbeck
D) E. Hemingway- A. Çehov-A. Puşkin
E) Dostoyevski- Montaigne—La Fontaine

5. ---- akımının ortaya koyduğu sağduyu ve akıl ilkesi bilimsel ve sanatsal gelişmeyi hızlandırmıştır. J. J. Rousseau, Montesquieu gibi felsefeciler, katı kurallara bağlı sistemle düşünce yönünden çatışma içine girmiştir. Bu felsefeciler, insan hakları, özgürlük, adalet gibi konuları halkın gündemine sokmayı başarmıştır. Sonunda bu düşünceler meyvesini vermiş ve 1789'da Fransız İhtilali olmuştur. Bu gelişmelerden sonra da yeni duygu, düşünce ve idealleri anlatmayı amaçlayan, sanatın ve sanatçının kurallardan kurtulup özgürleşmesini savunan ---- akımı doğmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hümanizm-klasisizm B) Romantizm- realizm
C) Parnasizm – sembolizm D) Klasisizm- romantizm
E) Realizm- natüralizm

6. Öğrenci:

- Öğretmenim, bana bir kitap önerir misiniz?

Öğretmen:

- Ne tür eserlerden hoşlanıyorsun?

Öğrenci:

- Benim okuyacağım eser öyle abartılı benzetmelerden uzak olmalı, yazarı bana hislerini değil gözlemlediklerini anlatmalı.

Öğretmen:

- O zaman "----" tam sana göre bir yazar. Etkilediği akım senin anlattığın özellikleri içeriyor çünkü.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) La Fontaine B) Lamartine
C) Montaigne D) Marinetti
E) Flaubert

7. Aşağıdaki kavramlardan hangisi eşleştirildiği akımla ilişkilendirilemez?

- A) Pozitivizm- Realizm
B) Determenizm- Natüralizm
C) Skolastik düşünce-Klasisizm
D) Makineleşme-Fütürizm
E) Otomatizm-Sürrealizm

8. Halit Ziya'nın romanındaki Ahmet Cemil gibi mavi hayallere dalıp gerçeği iskalamaktansa her şeyi olduğu gibi görüp ayakları yere basan bir Hüseyin Nazmi olabilmek gerek. Yoksa hayat size hiç beklemediğiniz yerden sorular sorup sınıfta bırakabilir. Ben eserlerimde işte bu yüzden sınıfta kalacak tiplere pek yer vermiyorum.

Bu parçada düşüncelerine yer verilen sanatçı aşağıdaki akımların hangisinden etkilenmiş olabilir?

- A) Romantizm B) Klasisizm
C) Sembolizm D) Sürrealizm
E) Realizm

9. Şiir anlamsız değil, anlamı kapalıdır. Şairin aktarmak istediği duygu hâli kendine özgüdür ve böylece her okuyucuya göre değişebilecek farklı algı boyutlarına zemin hazırlayan, müzikal değeri yüksek şiirler ortaya çıkmaya başlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada ifade edilen şiir anlayışını yansıtan edebî akımın temsilcilerinden biridir?

- A) Ahmet Haşım B) Tevfik Fikret
C) Mehmet Emin Yurdakul D) İbrahim Şinasi
E) Nazım Hikmet Ran

10. Akımın kurucusu ---- bu akımı şöyle tanımlamıştır: "İster söz ister yazı ile ya da başka bir yolla, düşüncenin gerçek işleyişini ortaya çıkarmak için başvurulan, içinden geldiği gibi yazma yöntemidir. Bu, aklın denetimi olmaksızın (rüyada olduğu gibi) her türlü estetik ve ahlak kaygısı dışında düşüncenin yazılışdır."

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) V.Hugo B) Baudelaire
C) A.Breton D) Marinetti
E) Boileau

11. I. Savaşlar ve makineler, akımın ana konularındandır.
II. Edebiyatta kuralsızlık tek ilke olarak kabul edilmiştir.
III. Şiirde ölçü ve uyak kullanılmaz, mantıklı cümleler kurmak amaç değildir.

Yukarıda numaralanmış özelliklerinden hangileri fütürizmle ilgili değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Orta Çağ'da edebiyat ve sanat, belirli kurallar ve dinsel ölçütlere göre şekilleniyordu. "Skolastik" düşünce, bu dönemde kiliseye, toplumsal hayatın her alanına hâkimdir. Dolayısıyla sanat ve edebiyatta inanılmaz bir baskı söz konusudur. Rönesans'la birlikte bu anlayış yavaş yavaş terk edilip Tanrı-merkezcilik geri plana itilir. İşte kilise ve devlet otoritesine dayanan Orta Çağ'daki bu zihniyete karşı insanı, özgür düşünceyi temel alan bu anlayış bir tepki olarak ortaya çıkar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen edebî akımın temsilcilerinden biridir?

- A) Moliere B) Montaigne
C) Lamartine D) D.Defoe
E) J.Steinbeck

13. Bu akımda sanatçının amacı; objelerin görünen değil, görünmeyen taraflarını anlatmaktır. İnsan bütün bir varlıktır ve sanatçı, insanın hem dış hem de iç görünüşünü anlatmalıdır.

Bu parçada sözü edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürrealizm B) Sembolizm
C) Empresyonizm D) Egzistansiyalizm
E) Kübizm

1. ÜNİTE

1. Bu akımda edebiyatta konu çoğu kez tarihten hatta mitolojiden alınır. Özellikle Yunan ve Latin edebiyatlarında görülen konular tekrar tekrar işlenmiştir. Çünkü onlara göre gelmiş geçmiş en mükemmel sanat, eskiye ait olandır. Dolayısıyla, eski Yunan'da görülen insan tipi tekrar ele alınmıştır. Ancak bu insan, fiziğiyle, çevresiyle değil ruhsal özellikleriyle anlatılmıştır. Yani hırslılığı, cimriliği, kindarlığı yönüyle ele alınmıştır.

Bu parçada sözü edilen akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romantizm B) Klasisizm
C) Sembolizm D) Sürrealizm
E) Naturalizm

2. Bir gün Râkım Efendi'nin ahibbasından (dostlarından) bir matbaacı kendisine Fransızca bir kitap getirdi. Bunu Türkçeye tercüme ederse yirmi altın kadar verebileceğini arz eyledi (söyledi). Kitap yüz elli, iki yüz büyücek sahifeli bir şey olduğundan Râkım Efendi bunu bir haftada çırp-mak cesaretiyle kabul eyledi. Vakıa bir hafta değil ama on iki günde kitabı bitirip götürdü. Matbaacı dahi yekten (paranın hepsini birden) yirmi lirayı verdi.

Haydi bakalım, bu parayı aldığı zaman şu Râkım Efendi'nin ne kadar sevinmiş olduğunu kim hesap edebilir? Nafîle... Kimse hesap edemez. Biçare (zavallı) Râkım, o zamana kadar bu miktarda parayı Galata'da sarraf kutularından başka bir yerde görmemişti.

Bu parça yazarın tutumu dikkate alındığında aşağıdaki akımların hangisinden izler taşımaktadır?

- A) Hümanizm B) Klasisizm
C) Romantizm D) Realizm
E) Naturalizm

3. **Aşağıdaki yazar-eser-akım eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) Emile Zola - Meyhane - Natüralizm
B) Goethe - Faust - Sembolizm
C) M.Gorki - Benim Üniversitelerim - Realizm
D) Baudlaire - Kötülük Çiçekleri - Sembolizm
E) Corneille - Le Cid - Klasisizm

4. Zafer:

- Bu kitap gerçekten güzel, kahramanlar arasındaki zıtlık belirgin ak-kara güzel-çirkin çatışması net verilmiş.

Ümit:

- Ya beğenmediğin özelliği ?

Zafer:

- Bu kadar rastlantı ve olağanüstülük olmamalı, gerçeklerle bağı çok kopuk bence.

Bu diyalogda ifade edilen özelliklerin yansıması olan akım düşünüldüğünde sözü edilen eser aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Emile Zola B) Honore de Balzac
C) Victor Hugo D) Moliere
E) Edgar Alan Poe

5. Gerçek ve doğru ancak akılla bulunabilir. Akıl ve sağduyunun denetiminde kişinin soyluluğu ortaya konulmak istenmiştir. Temel konusu insandır. En önemli kuramcısı Boileau'dur.

Bu parçada sözü edilen akım aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Hümanizm B) Klasisizm
C) Realizm D) Romantizm
E) Natüralizm

6. Güzel sözler tül ardında görünsün

Gün ışığı titremeli şiirinde,

Ak yıldızlar maviliğe bürünsün

Ilgıt ılgıt sonbahar göklerinde

Hep musiki biraz daha musiki

Havalanan bir şey olmalı mısra

Deli bir gönülden kalkıp gitmeli

Başka göklere, başka sevdalara

Bu dizeler biçim ve içerik özellikleri açısından aşağıdaki akımların hangisinin etkisinde yazılmış olabilir?

- A) Parnasizm B) Sembolizm
C) Klasisizm D) Romantizm
E) Sürrealizm

7. Ben gördüğüm çamuru anlatmak mecburiyetindeyim, işim hayatı tutanak altına almaktan ibaret çünkü. Anlatığım çamur, pislik hoşunuza gitmeyebilir ama gerçekler güzel olmak zorunda mı?

Bu sözleri söyleyen bir yazarın aşağıdaki akımlardan hangisini benimsediği söylenebilir?

- A) Sürrealizm B) Romantizm
C) Klasisizm D) Sembolizm
E) Natüralizm

8. Bir ozan, bir yazar yazacağı konuyu tabiatla iyiden iyiye incelemeli; o madde, o düşünce, o konu üzerine birçok ciddi kitaplar, fen kitapları okumalı da sonra yazacağını yazmalıdır. Doğada göreceği manzaraların yalnız, ozanlığın hayalleri içine girebileceklerini seçip bunları kendi düşüncesine göre "süslemek" için değiştiren; seçebileceklerinden dışta kalan hayat manzaralarını kabadır, sanarak göz atmaya tenezzül etmeyen bir yazarın düşüncesi, kavrayışı daracık bir bilgisizlik çemberi içinde sıkışıp kalmış olur. Böyle bir yazar, doğal gerçeklerden yeterince ders alamaz

Bu parçada istenen özelliklere sahip bir ozan aşağıdaki akımlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Klasisizm B) Romantizm
C) Realizm D) Natüralizm
E) Hümanizm

9. ---, güzelliğin ancak güzel biçimlerle elde edilebileceğini düşündüklerinden şiirde biçimsel mükemmeliyeti esas almışlardır. Bu akımda şekil o kadar önemli ki şiiri ışık, renk, gölge ve çizgilerle sağlamaya çalışmışlardır. Şiirlerde kişiliklerini gizlemiş dış dünyada gördüklerini tarafsız bir şekilde anlatmaya çalışmışlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sembolistler B) Parnasyenler
C) Klasikler D) Romantikler
E) Empresyonistler

10. Realizm, natüralizm ve parnasizm akımlarına tepki olarak doğmuştur. Freud'un "psikanaliz kuramı'nın edebiyata uyarlanmış biçimidir. Akımın bilgi ve esin kaynağı olan Freud'a göre, insanoğlunun dış dünyadan edindiği alışkanlıklar, istekler bilinçaltında toplanır. Bu istekler düş, rüya, yarı rüya durumunda çözülerek ortaya çıkar.

Bu parçada sözü edilen akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sembolizm B) Empresyonizm
C) Ekspresyonizm D) Kübizm
E) Sürrealizm

11. Picasso'nun çizdiği balık resmini gören bir adam:

- Fakat, bu balığa benzemiyor.

Picasso:

- Zaten o balık değil, resim.

Picasso'nun görünenin dışında bir şeyler anlattığını gösteren bu diyalog onun --- akımının etkisinde olduğunu da kanıttır bence.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) dadaizm B) kübizm
C) sürrealizm D) empresyonizm
E) fütürizm

12. Gürültüler arasından

Dan... Dan...

Gelir bir ses uzaktan

Makinenin gürültüsü

Pistonun gümbürtüsü

Piston... Ton... Ton... Ton...

Piston... Pis... ton...

Bu dizeler biçim ve içerik açısından aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin özelliklerini taşımaktadır?

- A) Dadaizm B) Kübizm
C) Fütürizm D) Sürrealizm
E) Egzistansiyalizm

1. ÜNİTE

1. Şinasi'nin Şair Evlenmesi'nde üç birlik kuralını uygulaması ve La Fontaine'den yaptığı çeviriler; Ahmet Vefik Paşa'nın Molière'den yaptığı çeviri ve uyarlamalar; Yusuf Kâmil Paşa'nın Fenelon'dan yaptığı "Telemak" çevirisi; Âli Bey'in Molière'den yaptığı "Kokona Yatıyor" uyarlaması, ---- Türk edebiyatındaki etkisini göstermektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Klasisizmin B) Romantizmin
C) Naturalizmin D) Realizmin
E) Sembolizmin

2. Klasisizm akımı ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ahlakî bir amaç güdülmüş, erdeme ve ahlaka değer verilmiştir.
B) Tiyatro yapıtlarında üç birlik (yer, olay, zaman birliği) kuralına uyulmuştur.
C) "Tip"e önem verilmiş, insanın zaman ve ortama göre değişmeyeceğine inanılmıştır.
D) Konular eski Yunan ve Latin edebiyatlarından alınmıştır.
E) Eserlerde dil, günlük hayatta kullanılan halkın konuşma dilidir.

3. Aşağıdakilerden hangisi romantizmin özelliklerinden değildir?

- A) Klasizme tepki olarak doğmuştur.
B) Romantizmin ilkelerini Vuctor Hugo'nun "Cromwel" adlı oyunu ile belirlemiştir.
C) Akıl değil, duygu ve hayal ön plandadır.
D) İyi-kötü, ak-kara çatışmasına yer verilmiş, yazarlar iyiden yana tavır koymuşlardır.
E) İnsan dışındaki tüm öğeler yok sayılmıştır.

4. Aşağıdakilerden hangisinde aynı millete mensup aynı edebî akımı savunan sanatçılar bir arada verilmiştir?

- A) Montaigne- Bacon- La Fontaine
B) E. Zola- Maupassant-J. Steinbeck
C) M. Gorki- Mayokoski- Dostoyevski
D) V. Hugo- Geothe- Schiller
E) V. Vugo-J.J.Rousseau- Chateaubriand

5. Hani bazı filmlerde mahkeme salonunda tanık biri gerçeği ama yalnız gerçeği anlatacağına söz verir ya! Benim okuduğum yazarlar da aynen öyledir. Bana sanki bu sözü vermiş gibi kendilerini katmadan olayları anlatırlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki kişinin okuduğu sanatçılardan biri olamaz?

- A) Dostoyevski B) Turganyev
C) Puşkin D) Gogol
E) Gorki

6. Realizmde, duygu ve hayaller yerini, toplum ve insan gerçeklerine bırakır. Konular gerçekten alınır. Yaşanan ve gözlenen gerçek bütün çıplaklığıyla anlatılır. 1857'de ---- kaleme aldığı "----" adlı romanla, realizmin; romantizm karşısında üstünlük sağladığı kabul edilmektedir. Bu roman ilk büyük realist roman sayılır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Balzac'ın- Vadideki Zambak
B) V.Hugo'nun- Sefiller
C) Flaubert'in -Madam Bovary
D) E.Zola'nın- Germinal
E) Dostoyevski'nin- Suç ve Ceza

7. Sâf ü râkid... Hani akşamki tagayyür, heyecân?

Bir çocuk rûhu kadar pür-nisyân,
Bir çocuk rûhu kadar şimdi münevver, lekesiz,
Uyuyor mâi deniz.

Ben bütün bir gecelik cûşîş-i ahzânımla,

O hayâlât-ı pêrişânımla

Müteşekki, lâim,

Karşıdan safvet-i mahmûrunu seyretmedeyim...

Bu dizeler biçim ve içerik özellikleri açısından aşağıdaki akımların hangisinin etkisinde yazılmış olabilir?

- A) Parnasizm B) Sembolizm
C) Klasisizm D) Romantizm
E) Sürrealizm

8. Bir bülbülün ne anlatmak istediğini merak eden var mı içinizde, ötüşündeki mesajı çözmeye çalışınız? Ben bunla ilgilenmiyorum. Bülbülün sesindeki o tatlı nağme bana yetiyor. Çünkü duygu durumuma göre ben o nağmeye bazen hüzün bazen neşe anlamı yüklüyorum zaten. Ve o nağmeyi kaleme alıp mısralara yayıyorum o kadar.

Bu parçada şiir anlayışını böyle özetleyen sanatçı, aşağıdaki akımların hangisinden etkilenmiş olabilir?

- A) Klasisizm B) Romantizm
C) Parnasizm D) Sembolizm
E) Fütürizm

9. Duyularımız bize dünyayı olduğu gibi göstermez, gerçekliği değiştirir. Anlattıklarımız gerçek dış dünya değil, hayallerimizle şekillendirdiğimiz izlenimlerimizdir. Bu anlayışı benimseyen eserlerde dış dünyaya dair gözlemler, sanatçının değişken ruhsal durumuna göre eserlere yansıtılmıştır.

Bu parçada sözü edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Parnasizm B) Sembolizm
C) Ekspresyonizm D) Egzistansiyalizm
E) Empresyonizm

10. İkinci Dünya Savaşı'nın son yıllarında bağımsız bir felsefe olarak ortaya çıkmıştır. Felsefe ve edebiyat alanında en önemli temsilcisi ve kurucusu Jean Paul Sartre'dir. Bu akıma göre, insan kendi özünü kendisi seçer. Bu görüş şöyle özetlenebilir: "Var" olma "öz"den önce gelir; yani, insan önce dünyaya gelir, var olur, ondan sonra olmak istediği gibi olur. Bu anlayış, Nietzsche nin, "Her insan, tarihte eşi bir daha tekrarlanmayacak biricik harikadır." sözünde, özlü ifadesini bulur.

Bu parçada sözü edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Empresyonizm B) Sürrealizm
C) Ekspresyonizm D) Fütürizm
E) Egzistansiyalizm

11. 20. yüzyılda ortaya çıkmış, makineyi ve hızı edebiyata taşıyan edebiyat akımıdır. I. Dünya Savaşı başlamadan ortaya çıkan bu akım, "geçmişten kopuşu, yenilik ve değişikliğe yönelişi" ilke edinmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen edebî akımdan etkilenmiş sanatçılardan biridir?

- A) Cahit Sıtkı Tarancı B) Orhan Veli Kanık
C) Ahmet Muhip Dıranas D) Nazım Hikmet Ran
E) Yahya Kemal Beyatlı

12. Hümanizme tepki olarak doğan klasisizmin kuramcısı

Boileau "Şiir Sanatı adlı eserinde akımın kurallarını ortaya

koymuştur. Edebiyat alanında özellikle de trajedi ve komedi türündeki oyunlarda etkili olan bir akımdır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Dadaizmin kurucusu ve öncüsü olan ----, akımı şöyle tanımlar: "Kâğıt parçaları üzerine sözcükler yazın, bunları bir şapkanın içine atıp karıştırın, sonra teker teker çekip bir kâğıdın üzerine sıralayın; işte Dadaizm..."

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Marinetti B) T.Tzara
C) A. Breton D) J.P.Sartre
E) F.Kafka

14. **Aşağıdaki edebî akımlardan hangisi bir akıma tepki olarak doğmamıştır?**

- A) Klasisizm B) Realizm
C) Romantizm D) Sembolizm
E) Naturalizm

1. ÜNİTE

1. Şiirde romantizme tepki olarak doğan sembolizm akımın-
I II
da şairler biçim mükemmeliyetine önem verilmiştir. Türk
III
edebiyatındaki etkisi Tevfik Fikret ve Cenap Şahabettin
IV V
gibi sanatçıların şiirlerinde görülmüştür.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bir kütüphane memuru Batı edebiyatındaki eserlerin tamamını akımlarına göre diziyordu. Önce Moliere'nin "Cimri"sini ardından da La Fontaine'nin fablalarını aynı rafa dizerek rafın üstüne bunların hangi akımın eseri olduğunu yazdı.

Buna göre kütüphane memurunun rafın üzerine yazdığı yazı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürrealizm B) Realizm
C) Romantizm D) Natüralizm
E) Klasisizm

3. "Çokluk, gün batımında, dağda o yaşlı, kocamış meşenin gölgesine üzgün otururum. Ovanın durmaksızın değişen görüntüsüne ayaklar altından rastgele gözlerimi gezdiririm. Burada ırmak köprügen dalgalarıyla çağlar, yılan gibi bükülüp kıvrılır, uzaklıklarda yok olur. Yaprak ormanlardaki çayırlara düştüğünde akşam rüzgârı çıkar, vadilerden alıp götürür. Ben işte bu solgun yaprak gibiyim: Ey esen rüzgarlar, deli rüzgârlar; beni de alın o yaprak gibi, alın götürün işte! "

Bu parça biçim ve içerik özellikleri bakımından aşağıdaki akımlardan hangisinin özelliklerini taşımaktadır?

- A) Sembolizm B) Klasisizm
C) Romantizm D) Realizm
E) Natüralizm

4. I. Yunan mitolojisi yerine Hristiyanlık mucizeleri ve ulusal efsaneler işlenir.
II. Konular işlenirken iyi-kötü, doğru-yanlış, ak-kara gibi karşıtlıklardan yararlanır.
III. Tiyatroda üç birlik kuralı kaldırılır ve "dram" türü ortaya çıkarılır.
IV. Kusursuz, genel ve evrensel olan konular değil, özel ve yerel olan konular işlenir.
V. Sanatçılar eserlerini "sanat için sanat" anlayışının etkisiyle oluşturmuşlardır.

Yukarıda numaralanmış özelliklerden hangisi romantizm akımı ile ilgili değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki yazar- eser- akım eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) Maupassant- Tombalak- Naturalizm
B) Dostoyevski- Budala- Realizm
C) Schiller- Genç Werther'in Acıları- Romantizm
D) Emile Zola- Meyhane- Naturalizm
E) E. Hemingway- Silahlara Veda- Realizm

6. I. Hümanistler eski Yunan ve Latin sanat, edebiyat ve felsefesini incelemeyi ve örnek almayı esas alır.
II. Doğuş yeri İtalya'dır. Buradan başlayarak hümanizm, İspanya, Fransa, İngiltere başta olmak üzere birçok ülkede eserlerin temelini oluşturmuştur.
III. Otorite ve aşırı şüpheciligi de reddeden hümanizm, kaderin olaylar üzerindeki etkisini kabul etmez.
IV. Hümanistler, içinde yaşadığı topluma yerel ve ulusal değerlere eserlerinde yer vermişlerdir.
V. Hümanizmde asıl amaç insanı mükemmel bir varlık hâline getirmektir.

Hümanizmle ilgili yukarıda numaralanmış özelliklerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. "Tarih yazılı belgelerle meydana getirildiği gibi bugünkü roman da, romancının kendisinin dinlediği ya da doğrudan derlediği belgelerle meydana getirilir, tarihçiler geçmiş zamanın, romancılar ise şimdiki zamanın hikâyecisidir."

Bu parçada sözü edilen bugünkü romanın özelliği aşağıdaki akımlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Sembolizm B) Klasizm
C) Romantizm D) Realizm
E) Sürrealizm

8. **Aşağıdakilerden hangisi realizmin özelliklerinden biri değildir?**

- A) Gözlem, araştırma ve belgelere dayanarak yaşananı nesnel bir şekilde aktarmayı amaçlarlar.
B) Eserlerinde daha çok yaşamın olağan olaylarına yönelen gerçekçiler, çok basit bir konuyu bile ele alırlar.
C) Eserlerine kendi duygu, düşünce ve yorumlarını katmazlar çünkü realizmde doğayı olduğu gibi kopya etmek esastır.
D) Realizmde biçim güzelliğine önem verilir özellikle süslü betimlemelere çokça rastlanır.
E) Roman ve hikâye türünde gelişme göstermiş bir akım olarak değerlendirilebilir.

9. Fransa'da romantizm akımındaki şiirin aşırı duygusallığına ve hayalciliğine tepki olarak doğmuştur. Pozitivizm felsefesinin ön plana çıkmasıyla bilimsel çalışmaların hızlanması şiirde de pozitivizmi beraberinde getirir. Bu da duygusallıktan uzak şiir anlamına gelir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen akımın etkisinde kalmış sanatçılardan biridir?

- A) Namık Kemal
B) Recaizade Mahmut Ekrem
C) Cenap Şahabettin
D) Ahmet Haşim
E) İbrahim Şinasi

10. ----, şiirlerinde gerçeklerden kaçıp hayale sığınmışlardır. Çirkin olanı hayal ile güzelleştirmeye çalışmışlardır. Sararmış yapraklar, durgun sular, perdede gezinen gölgeler, tan ağartısı, alacakaranlık, hüznü oluşturan gün batımı, ay ışığı, kimsesiz kırlar gibi ifade biçimleri bu akımın doğa görüntülerinin yarı aydınlık tasvirlerini gösterir. Bu tasvirleri yaparken alışılmamış bağdaştırmalar oluşturmuşlardır. Düşünceleri dile getirmek için de yeni yeni sözcükler türetme yoluna gitmişlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Romantikler B) Parnasyenler
C) Sembolistler D) Sürrealistler
E) Fütüristler

11. Birinci Dünya Savaşı'nın getirdiği yıkıcı ortamda düş kırıklığına uğrayan aydın ve sanatçıların bir başkaldırısı olarak doğmuştur. Bir başka deyişle iki dünya savaşı arasında varlık gösteren ve toplumu uyuşukluktan kurtarma çabası güden bir harekettir.

Aklın hiçbir değerinin olmadığı söylenmiş, hiçbir şeyin doğruluğuna ve varlığına inanılmamış, her şeye kuşkuyla bakılmıştır. Dil ve estetik kuralları bir yana bırakılarak kuralsızlık ilkesi benimsenmiştir.

Kelimeleri rastgele kullanmak suretiyle oluşan şiirler yazılmıştır.

Bu parçada sözü edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürrealizm B) Dadaizm
C) Fütürizm D) Kübizm
E) Sembolizm

12. **Klasizm ile realizmin**

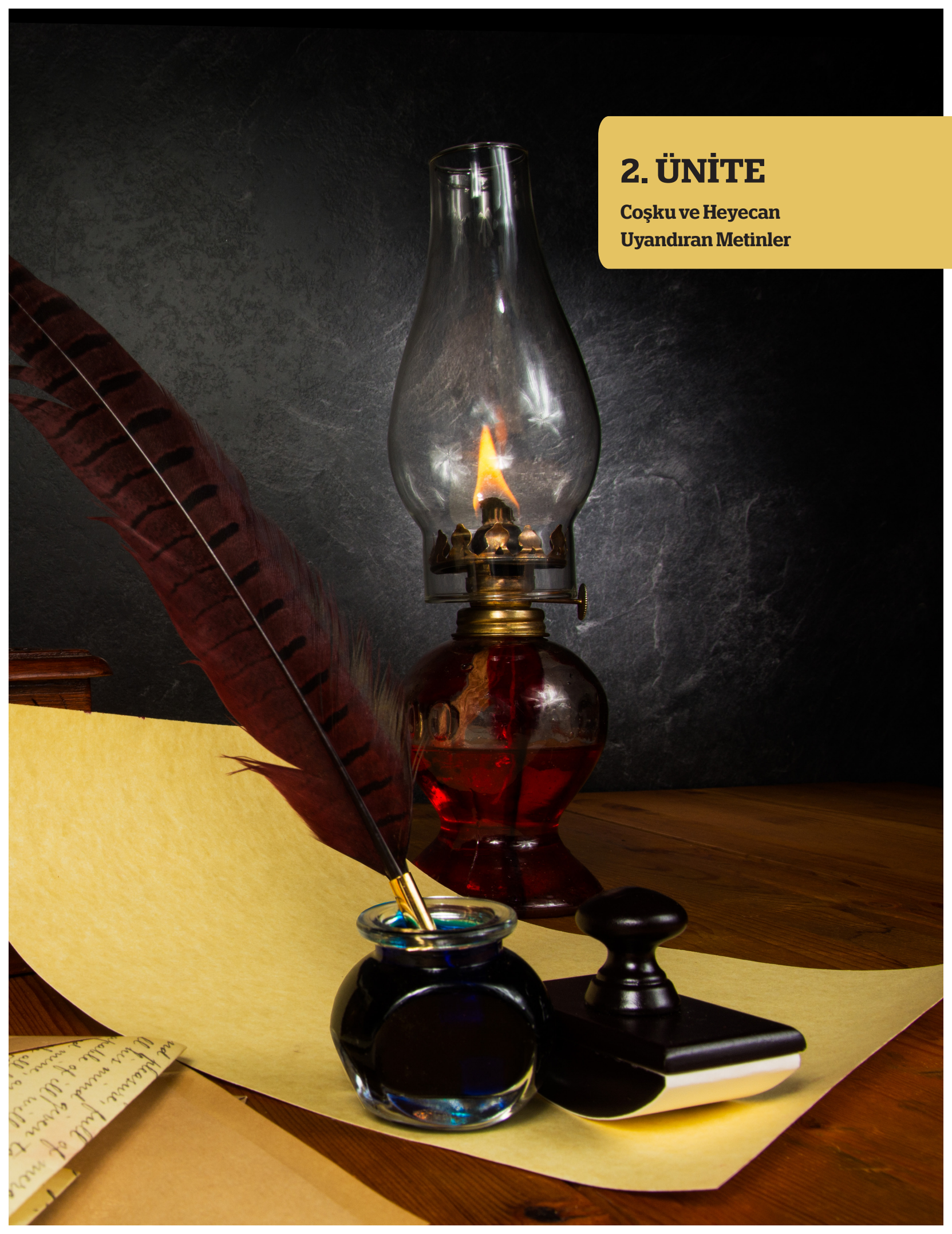
- I. Yazarların eserlerde kişiliklerini gizlemesi
II. Sanat için sanat anlayışının hâkim olması
III. Tiyatro ve şiir türünde gelişme göstermesi

özelliklerinden hangileri yönünden benzerlik taşıdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. ÜNİTE

Coşku ve Heyecan
Uyandıran Metinler

BÖLÜM I

- Şiirde Anlam-Zihniyet- Gelenek
- Şiirde Ahenk Unsurları
- Şiir Türleri
- Söz Sanatları(Edebi Sanatlar)

BÖLÜM II

- İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı
- Geçiş Dönemi Türk Edebiyatı

BÖLÜM III

- Halk Edebiyatı

BÖLÜM IV

- Divan Edebiyatı

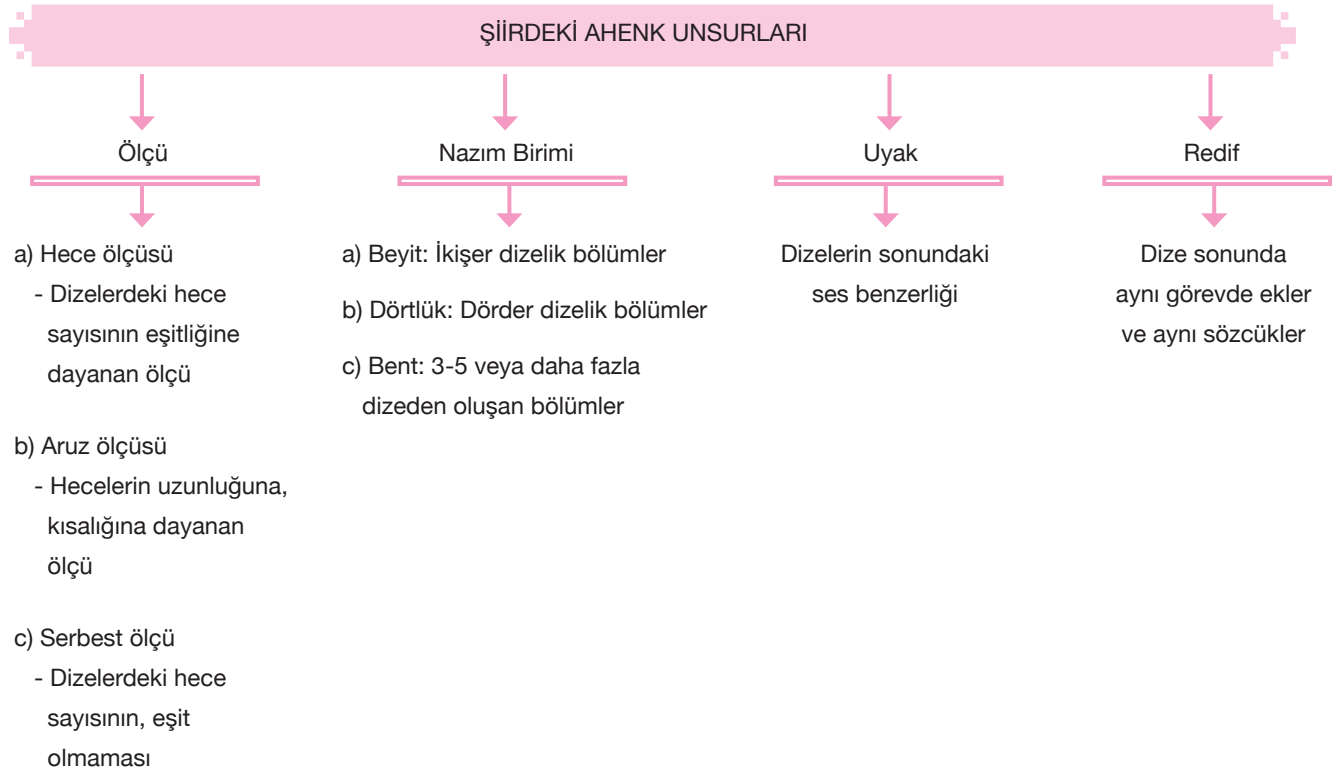
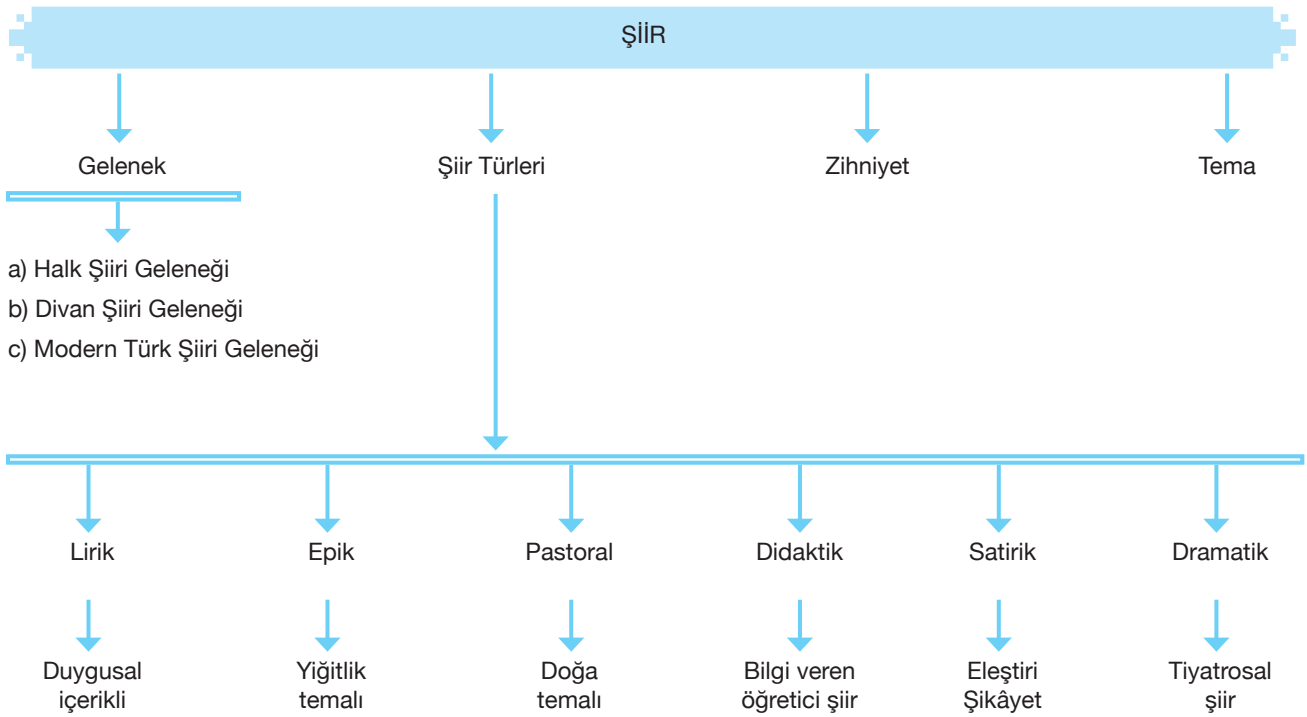
BÖLÜM V

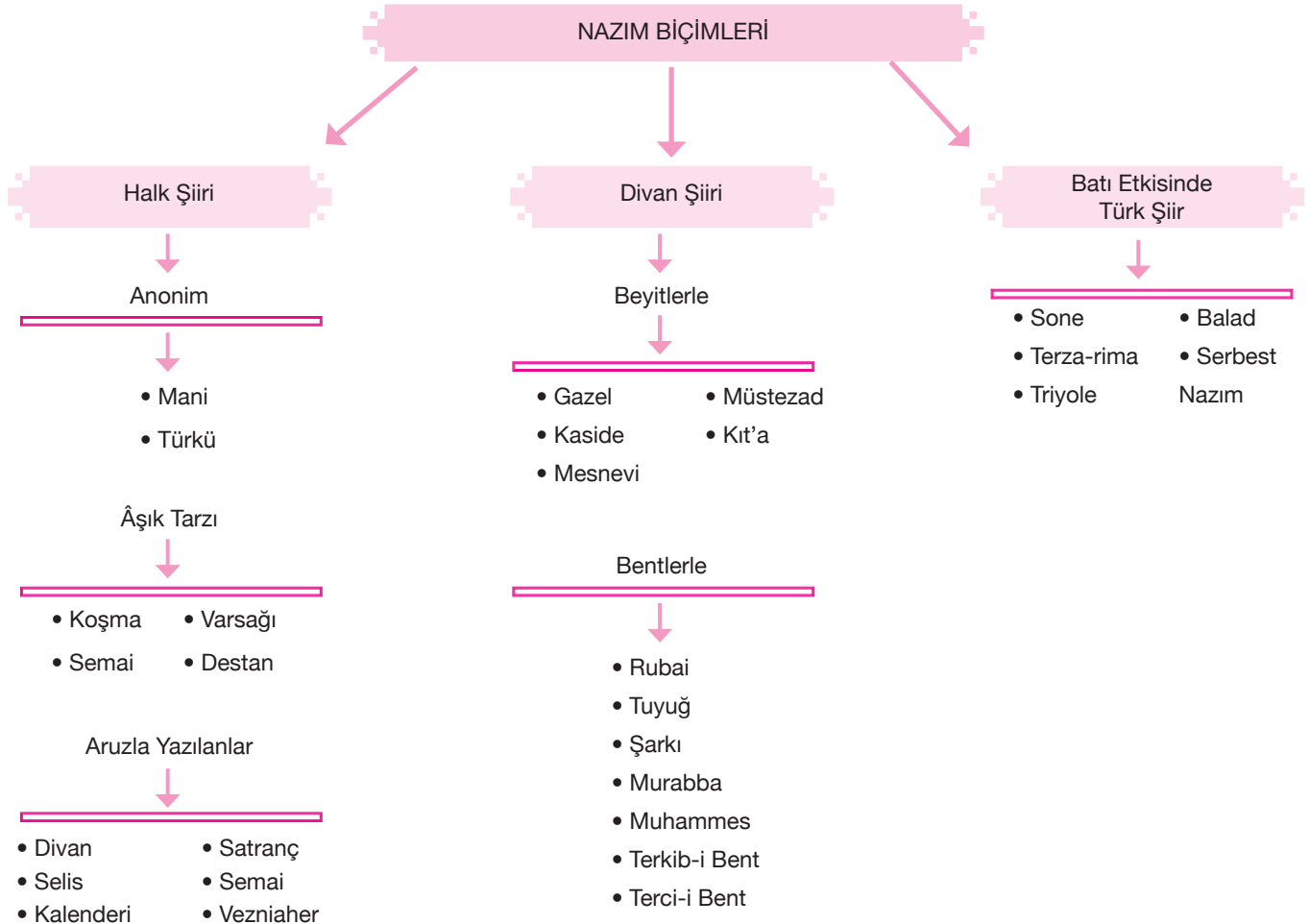
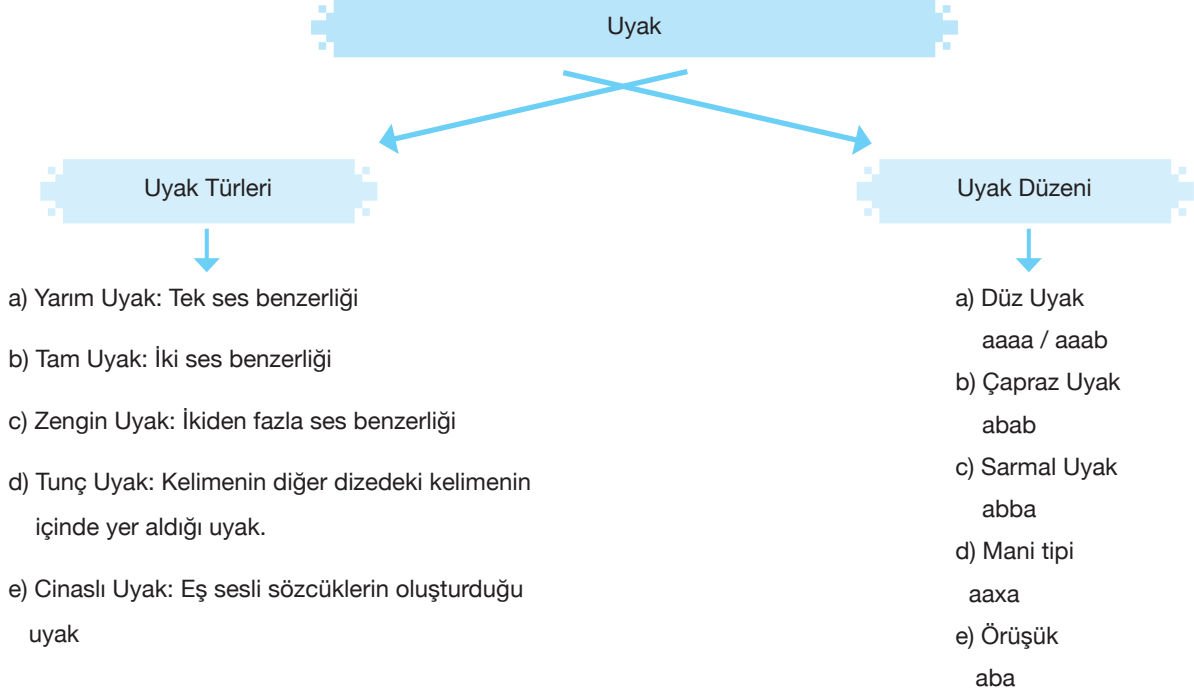
- Batı Etkisinde Türk Şiiri

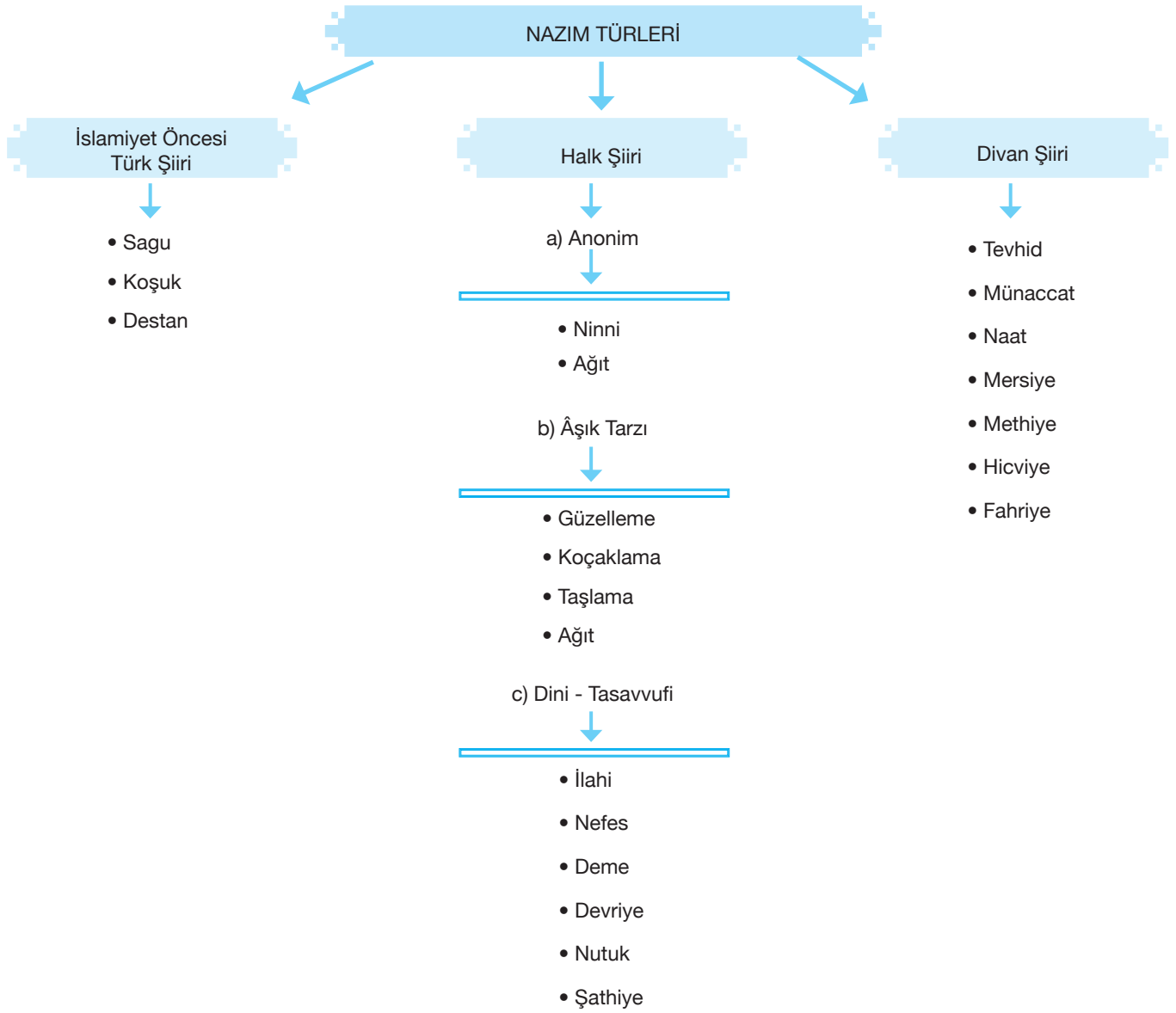
BÖLÜM VI

- Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri

EDEBÎ SANATLAR (SÖZ SANATLARI)

2. ÜNİTE

1.

I.

Ne yanar kimse bana âteş-i dilden özge
Ne açar kimse kapım bâd-ı sabâdan gayrı

II.

Bilmezler yalnız yaşamayanlar
Nasıl korku verir sessizlik insana
İnsan nasıl konuşur kendisiyle
Nasıl koşar aynalara
Bir cana hasret
Bilmezler

Aşağıdakilerden hangisi numaralandırılmış şiir parçalarının ortak özelliklerinden biridir?

- A) Aynı şiir geleneğini yansıtmaları
- B) Söz sanatlarından yararlanılması
- C) Benzer temaları işlemeleri
- D) Ahenk unsuru olarak redife yer verilmesi
- E) Serbest ölçü ile yazılmış olmaları

2. Aşağıdaki dizelerden hangisinin ötekilerden farklı bir gelenek için yazıldığı düşünülebilir?

- A) Yıkıldı belki esasından eski malumat
Mebahis-i felek ü arz ü hikmet-ü kimya
- B) Münevver eyledi ezhan-ı intişar-ı ulum
Mükemmel eyledi noksan-ı feyz-i matbuat
- C) Ettin âzâd bizi olmuş iken zulme esir
Cehlimiz sanki idi kendimize bir zincir
- D) Bin yaşa devlet ü ikbal-i fehimanen ile
Mülki tedvir ederek akli hakimanen ile
- E) Kamu bimarına canan devâ-yı derd eder ihsan
Niçin kılmaz bana derman beni bimar sanmaz mı

3.

I.

Yarin dudağından getirilmiş
Bir katre alevdir bu karanfil
Gönlüm acısından bunu bildi

II.

Hani bir sevgilin vardı
Yedi sekiz sene önce
Dün yolda rastladım
Sevindi beni görünce

Bu metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) I. metin bir şiirden, II. metin manzumeden alınmıştır.
- B) I. metinde olay örgüsü bulunmazken II. metinde olay örgüsü vardır.
- C) I. metinde duygu ve çağrışım, II. metinde öyküleyici bir anlatım kullanılmıştır.
- D) I. metinde çok anlamlılık, II. metinde gerçek anlamlı sözcükler ağır basar.
- E) I. metinde şiirin ahenk unsurlarından yararlanılırken II. metinde yararlanılmamıştır.

4. "Sağlıcakla kalın!", "Sihhatler olsun" Bu sözler milletimizin sağlığa verdiği önemi göstermesi açısından birkaç örnek. Eskiden şiirlerimizde dahi sağlık öncelikli konulardan olmuş. Örneğin divan şiirinde aşık hasta, maşuk tabiptir. Şair derdine derman arar şiirinde.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen içeriğe bir örnek oluşturmaz?

- A) Mârizin olsa min derdi bu derd anlardan efzundur
Ki- teşhisine olmaya tabib-i hazık u kamil
- B) Sararmış çihresi teb-lerzededen şah-ı çerinun
Tabibâ nabzını tutsak aceb bilsek nedir derdi
- C) Meğer kim nergisün değmiş gözü olmuş saba hasta
Gülistanda sabalanmış yürür aheste aheste
- D) Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet-i cihanda bir nefes sihat gibi
- E) Gül-i ruhsarına karşı gözümünden kanlı akar su
Habibim fasl-ı güldür bu akar sular bulanmaz mı

5. Aşağıdaki dizelerden hangisinin ötekilerden farklı bir geleneğe yazıldığı düşünülebilir?

- A) Her şey yerli yerinde; havuz başında servi
Bir dolap gıcırıyor uzaklarda durmadan
- B) Bir ışık bir kelebek biraz çiçek biraz kuş
Yeni bir ülke yüzün ellerimde kaybolmuş
- C) Bir ufuk ki, ne Mecnun verebildi ne Ferhad
Bir ufuk ki, ilahi sırrı bekleyen serhad
- D) Cihan-ârâ cihan içredir arayı bilmezler
O mâhîler ki derya içredir deryayı bilmezler
- E) Bir hazzı tükenmez gece sanmakla zamanı
Görmezler ufuklarda şafak söktüğü anı

6. Mazlumların intikamı olmak için doğmuşum.
Volkan söner, lâkin benim alevlerim eksilmez;
Bora geçer, lâkin benim köpüklerim kesilmez.

Bırak beni haykırayım, susarsam sen mâtem et;
Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet,
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir;

Bu dizeleri yazan şairle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Duyularına hakim olamadığı
- B) Toplumsal konuları işlediği
- C) Toplumun sesi olmayı istediği
- D) İnsanların sevgisini kazandığı
- E) Milletlerin geçmişlerini yansıttığı

7. "Potinlerime ve paltoma

Teşekkür etmeliyim.

Teşekkür etmeliyim yağın kara,

Bugüne, bu sevince..

Kara bastığım için şükür;

Şükür, gökyüzüne ve toprağa;

İsmi bilmediğim yıldızlara,

Suya ve ateşe hamdolsun!"

Bu şiirin teması aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Doğa sevgisi
- B) Yaşama sevinci
- C) Yoksulluk
- D) İncanın önem
- E) İnsana saygı

8. Yeni mektup aldım gül yüzlü yardan

Gözletme yolları gel deyi yazmış

Sivralan köyünden bizim diyardan

Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış

Aşağıdakilerden hangisi içerdiği duygu yönünden yukarıdaki şiire anlamca en yakındır?

- A) Ey gurbet,ey gurubu ufuklarda bitmeyen
Ömrün derinliğinde süren kaygı günleri!
- B) Bir hazzı tükenmez gece sanmakla zamanı
Görmezler ufukta şafak söktüğü anı
- C) Saç bir yana düşer dünya bir yana düşer
O gözlere dalan ummana düşer
- D) Günler kıaldı, Kanlıca'nın ihtiyarları
Bir bir hatırlamakta geçen sonbaharı
- E) Yeniden su yürüdü dalıma toprağıma
Bir bakışın can verdi kurumuş toprağıma

9. Dünya denen dar bir camda

Mahkum oldum ben bir handa

Sensiz olan bu zindanda

Az mı çektim az mı çektim

Aşağıdakilerden hangisi içerdiği duygu yönünden yukarıdaki şiire anlamca en yakındır?

- A) Beni candan usandırdı cefâdan yâr usanmaz mı
Felekler yandı âhımdan murâdım şem'i yanmaz mı
- B) Hep senin çündür benim dünya cefâsın çektiğim
Yoksa ömrüm varı sensiz neyerim dünyâyı ben
- C) Haddeden geçmiş nezâket yâl ü bâl olmuş sana
Mey süzölmüş şişeden rûhsâr-ı âl olmuş sana
- D) Varam ol dostu kul olam her dem açılıben gül olam
Hem ötüp bülbülü olam turagum gülistân ola.
- E) Gülmek ol goncaya münasibdir
Ağlamak bu dil-i hazîne gerek

10. cinayeti kör bir kayıkçı gördü

ben gördüm kulaklarım gördü

vapur kudurdu kuduz gibi böğürdü

hiç biriniz orada yoktunuz

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Serbest ölçü ile yazıldığı
- B) Alışılmamış bağdaştırmalardan yararlandığı
- C) Aliterasyonlara yer verildiği
- D) Toplumsal bir konunun ele alındığı
- E) Anlatımın tezatlar üzerine kurulmuş olduğu

2. ÜNİTE

1. Bakma sen, kuşlar bir uçumluktur ne de olsa
Denizler bir fırtınalık görkemli
Bizse kendimizi insan olarak
Bir tohum gibi dikmişiz sonsuzluğa.

Aşağıdakilerden hangisi içerdiği duygu yönünden yukarıdaki şiire anlamca en yakındır?

- A) Âvazeyi bu aleme Davud gibi sal
Bâki kalan bu kubbede bir hoş sada imiş
- B) Çeşm-i insaf gibi kamile mizan olmaz
Kişi noksanını bilmek gibi irfan olmaz
- C) Hoşça bak zatına kim zübde-i alemsin sen
Merdum; dide-i ekvan olan ademsin sen
- D) İç bade güzel sev var iseakl u şuurun
Dünya var imiş yâ ki yoğ olmuş ne umurun
- E) Dermiş hakim bilmediğim nesne kalmadı
Dünyayı bildi kendini biçâre bilmedi

2. Gönülümle oturdum da hüzünlendim o yerde
Sen neredesin ey sevgili yaz gülleri nerede
Dağlar ağarırken konuşurduk tepelerde
Sen nerede o fecrin ağaran dağları nerede

Bu dörtlükte aşağıdaki temalardan hangisi ağır basmaktadır?

- A) Özlem
B) Aşk acısı
C) Zamandan yakınma
D) Yalnızlık
E) Doğa sevgisi

3. Beni kör kuyularda merdivensiz bıraktın
Denizler ortasında bak yelkensis bıraktın
Öylesine yıktın ki bütün inançlarımı;
Beni bensiz bıraktın; beni sensiz bıraktın.

Aşağıdakilerden hangisi içerdiği duygu yönünden yukarıdaki şiire anlamca en yakındır?

- A) Biz dünyadan gider olduk kalanlara selam olsun
Bizüm için hayır-du'â kılanlara selâm olsun
- B) Geldi geçti ömrüm benim, şol yel esip geçmiş gibi
Hele bana şöyle gelir, şol göz açıp yummuş gibi
- C) Ben şâirim o kâmet-i mevzûnu doğrusu
Sevmem desem de belki yalan söylerim sana
- D) Yoluna cânım revân itsem gere cânâ didüm
Yüzüme bin hışm ile bakdı did cânun mı var.
- E) Gıtdün ammâ kodun hasret ile cânı bile
İstemem sensiz olan sohbet-i yârânı bile.

4. Haydi Abbas, vakit tamam;
Akşam diyordun işte oldu akşam.
Kur bakalım çilingir soframızı;
Dinsin artık bu kalb ağrısı.
Şu ağacın gölgesinde olsun;
Tam kenarında havuzun.
Aya haber sal çıksın bu gece;
Görünsün şöyle gönlümce.
Bas kırbacı sihirli seccadeye,
Göster hükmettiğini mesafeye
Ve zamana.
Katıp tozu dumana,
Var git,
Böyle ferman etti Cahit,
Al getir ilk sevgiliyi Beşiktaş'tan;
Yaşamak istiyorum gençliğimi yeni baştan.

Bu şiirin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğa sevgisi
B) Geçmişe özlem
C) Ölüm korkusu
D) Yalnız kalma korkusu
E) Aşk acısı

5. Ben, Ömer Seyfettin gibi "Edebiyatsız edebiyat yapmak" peşindeyim; öyle söz oyunlarına, sanatlarla başvurmadan mesajımı topluma vermek benim derdim.

Aşağıdaki dizelerin hangisi böyle düşünen bir şaire ait olabilir?

- A) Güneşte demlerim senin çayını
Yüreğimde süzer öyle veririm
- B) Tarihin dilinden düşmez bu destan
Nehirler gezidir, dağlar kahraman
- C) Sürüden koyunlar hem takım takım
Ayrılmış sürüde kalmamış bakım
- D) İnsan bir yanınca Kerem misali yanmalı
Uykudan bile bir mahşer günün uyanmalı
- E) Gecenin nemi mi düşmüş gözlerine
Ne olur ıslak ıslak bakma öyle

6. Edebî dilin uyandırdığı duygusal her türlü etki, çarpıcı hayal, çağrıştırdığı yeni anlam olarak ifade edilen imge sayesinde şiirin dili doğal dilden ayrılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu şiir diline uygun bir örnek oluşturmaz?

- A) Ben sana mecburum bilemezsin
Adını mih gibi aklımda tutuyorum
- B) Bir bardak su gibi çalkandı dünya
Söndü istikamet yıkıldı boşluk
- C) Eğilmiş arza kanar muttasıl kanar güller
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller
- D) Ne işin var kiremitlerde a sersem, desene!
İhtiyarlık mı nedir, şaşkınım oğlum bu sene
- E) Biliyorsun, ben hangi şehirdeysem
Yalnızlığın başkenti orası

7. **Aşağıdakilerin hangisinde şiirsellik daha sınırlıdır?**

- A) Hangi kapıyı çalsa kimi zaman
Arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu
- B) Bir kuş sesi gelir dudaklarından
Gözlerin gönlümde açan çiçekler
- C) Karıştır çayını zaman erisin
Köpük köpük duman duman erisin
- D) Dağ dağ o güzel ses bütün etrafı gezindi
Görmüş ve geçirmiş denizin kalbine sindi
- E) Uçun kuşlar uçun burada vefa yok
Öyle akarsular öyle hava yok

8. Ve gönül Tanrısına der ki:
– Pervam yok verdiğin elemden;
Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin pencereden!

Bu dörtlükte aşağıdaki temalardan hangisi ağır basmaktadır?

- A) Sevgiliye duyulan özlem   B) Yaşama arzusu
C) Doğa sevgisi   D) İlahi aşk
E) Sıla hasreti

9. Şiirde gerçeklik, aynı gerçekliğin farklı şairlerin elinde farklı bir şekle bürünmesidir. Şiirde anlam, gerçekliğin yorumlanmasıdır. Doğada, hayatta olan her gerçeklik şair tarafından yorumlanır ve farklı bir şekle bürünür.

Aşağıdakilerin hangisi bu parçadaki anlayışı yansıtan özellikler taşıdığı söylenemez?

- A) Çaycı, getir, ilâç kokulu çaydan!
Dakika düşelim, senelik paydan!
Zindanda dakika farksızdır aydan.
Karıştır çayını zaman erisin;
Köpük köpük, duman duman erisin!
- B) Aynalar dolaşüyor, bu kentın aynaları;
Sözlerim sisli sözler ve aşklar kırılmada;
Aşklardan isteniyor, ah, orda olmaları...
Kendini odalara benzeten odalarda,
- C) Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır,
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor,
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini,
Ormanların en kuytusunu sende gezmekteyim,
- D) Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mırsalarımda;
Dokunabilir misiniz,
Gözyaşlarıma, ellerinizle?
- E) Dört kişi bir parkta çektirmişiz
Ben, Oktay, Orhan bir de Şinasi
Anlaşılan sonbahar
Kimimiz paltolu, kimimiz ceketli

10. Her şey birdenbire oldu.

Birdenbire vurdu gün ışığı yere;
Gökyüzü birdenbire oldu;
Mavi birdenbire.

Her şey birdenbire oldu;

Birdenbire tütmeye başladı duman topraktan;
Filiz birdenbire oldu, tomurcuk birdenbire
Yemiş birdenbire oldu

Bu dörtlükte aşağıdaki temalardan hangisi ağır basmaktadır?

- A) Yaşama sevinci   B) Baharın gelişi
C) Zamandan yakınma   D) Yalnızlık
E) Geçmişe Özlem

2. ÜNİTE

1.

I.
Yıldızlara baktırdım fallarda çıkmıyorsun
Seni görmem imkansız rüyalarım olmasa
Pencereden bakmıyor yollara çıkmıyorsun
Seni görmem imkansız rüyalarım olmasa

II.

Ey sevdiğim bir gün bana
Yar demedin yar demedin
Gece gündüz tenhalarda
Ağlayanım var demedin

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış bu dizelerin ortak özelliklerinden değildir?

- A) Benzer temaların işlenmesi
B) Kafiye düzeninin aynı olması
C) Söz tekrarlarından yararlanılması
D) Hece ölçüsünün kullanılması
E) Zengin uyağa yer verilmesi

2.

Suda, rüzgârda, kuşta senin sedanı duyup
Seni beyaz çiçekli dallar içinde sanmak

dizeleriyle

- I. hasretin azabına
II. görmek üzre uyuyup
III. ermek için uyanmak
IV. vuslatın rüyasını

sözlerinin tümü kullanılarak "çapraz kafiye" düzeninde bir dörtlük oluşturulduğunda son iki dizinin sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) I, II, III, IV
B) I, III, IV, II
C) II, III, I, IV
D) IV, II, I, III
E) I, II, IV, III

3.

Sinemde gizli yarımı kimse bilmiyor
Hiçbir tabip şu yarama merhem olmuyor
Boynu bükük bir garibim yüzüm gülmüyor
Gönlüm hep seni arıyor neredesin sen

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sevdiğinin yokluğunda yalnız kalan aşğın durumu anlatılıyor.
B) Ek halinde redif kullanılmıştır.
C) Zengin kafiye yer verilmiştir.
D) Lirik şiirin özelliklerini taşımaktadır.
E) 13'lü hece ölçüsü kullanılmıştır.

4.

Biçare gönüller ne giden son gemidir bu
Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu

Aşağıdakilerden hangisinde kullanılan uyak türü yukarıdaki beyitle aynıdır?

- A) Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli
Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli
B) Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol
C) Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden
Birçok seneler geçti dönen yok seferinden
D) Dünyada seven ve sevilen nafile bekler
Bilmez ki giden sevgililer dönmeyecekler
E) Çok insan anlıyamaz eski mûsikimizden
Ve ondan anlamıyan bir şey anlamaz bizden

ÇİTA YAYINLARI

5.

Yazımı kışa çevirdin
Kar yağdırdın başa Leyla'm
Mevlam ayrılık vermesin
Gökte uçan kuşa Leyla'm

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ek ve sözcük hâlinde redife yer verilmiştir.
B) Tezat ve istiare sanatından yararlanılmıştır.
C) 8'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.
D) Pastoral şiirin özelliklerini taşımaktadır.
E) Yarım ve tam uyak kullanılmıştır.

6.

- I. Aruz ölçüsünde vezin gereği ulama yapılması
II. Uzun hecenin vezin gereği kısa okunması
III. Aruzla yazılmış bir dizeyi vezne göre bölümlere ayırma
IV. Aruz ölçüsünde kalıbı oluşturan parçalar

Aşağıdakilerden hangisi numaralandırılmış ifadelerde tanımlenen terimlerden biri değildir?

- A) takti
B) imale
C) zihaf
D) vasl
E) tef'ile

7. Aşağıdakilerin hangisinde redif kullanılmıştır?

- A) Ey saçları "alagarson" kesik hanım kız
Gülme öyle bana bakıp sen arsız arsız
- B) Bacağımla alay etme pek topal diye
Bir sorsana o topallık nerden hediye
- C) Sen Şişli'de dans ederken her gece gündüz
Biz ötede ne ovalar, çaylan, ne dümdüz
- D) Yaylaları geçtik, karlı dağları aşık
Siz salonda dans ederken bizler savaştık
- E) Sana karşı haykıranı, mecbursun, dinle
Bugün hesap göreceğiz artık seninle

8. Sana dedim, allı gelin has gelin

Suya gider, sağ elinde tas gelin
Yedi yıldır ben sevdana düşeli
Kerem eyle, şu sevdamı kes gelin

Bu dördülikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlışır?

- A) Bir koşmadan alınmıştır.
B) Nazım türü güzellemedir.
C) Cinaslı uyak kullanılmıştır.
D) 11'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.
E) Mani tipi uyak şeklinde oluşturulmuştur.

9. I. Mezarlarda susarken dilsizler dudaksızlar
Üstlerinde ot biter, kuş öter, arı vızlar
- II. Bu gömlek dikiş tutmaz söküle söküle
Bütüne gel deseler ve gitsek güle güle
- III. Kainatta ne varsa suda yaşadı önce
Üstümüzden su geçer doğunca ve ölünce
- IV. İnsanlar habersizken yolların verâsından
Gökte toprak arası şu şaşmaz mecrâsından
- V. Zıtlar arası ahenk, af ve günah yarışta
Bütün zıtlar kavgada, bütün zıtlar barışta

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangisi uyak türü yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Gurbete gidene gelmez diyorlar
Akar gözyaşları dinmez diyorlar
Öksüzler murada ermez diyorlar
Gitti yarım gurbet elden gelmedi

dizeleriyle ilgili

- I. 11'li hece ölçüsü
II. Redif
III. Uyak
IV. Dörtlük nazım birimi
V. Koşma tipi uyak

özelliklerinden hangisi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdakilerin hangisinde ayraç içinde verilen ahenk unsuru yoktur?

- A) Bir güzel şûha dedim ki iki gözün sürmelidir
Dedi vallahi seni Hind'e kadar sürmelidir(Cinaslı uyak)
- B) Bu gamze değil belâdır ey dost
Bu hande değil cefâdır ey dost(Tam uyak)
- C) Bir gün yüzün gören kişi ömrünce hiç unutmaya
Tesbihi sensin dilinde ayruk nesne ayıtmaya(Yarım uyak)
- D) Zıpkın düşüncelerden kalbim iğne yastığı
Çökecekmiş gibi yer ayağımın bastığı(Zengin uyak)
- E) Her nefeste eyledik yüz bin günah
Bir günaha etmedik hiçbir gün ah(Tunç uyak)

12. Eylülde melül oldu gönül soldu da lâle
Bir kaküle meyletti gönül geldi bu hâle

Bu dizelerde şiirdeki ahenk unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Redif B) Ölçü C) Uyak
D) Asonans E) Aliterasyon

2. ÜNİTE

1. I.
Gitmişti makama arzı hal için
"Bey" dedi yutkundu eğdi başını
Bir azar yedi ki oldu o biçim
Şey dedi yutkundu eğdi başını
- II.
Gene tehir etme üç ay öteye
Bu dava dedemden kaldı hakim beğ
Otuz yıl da babam düştü ardına
Siz sağ olun o da öldü hakim beğ
- Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış dizelerin ortak özelliklerinden biri değildir?**
- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmış olmaları
B) Satirik şiir türünün özelliklerini yansıtmaları
C) Ahenk unsurlarından redife yer verilmesi
D) İmgelerden, çağrışımlardan yararlanılması
E) Nazım biçiminin koşma olması
2. Âdet ettin aşk dersini asmayı
Hüner saydın sırta kadem basmayı
Yetti artık çok demedim susmayı
İsyan eden bayrak açar sevdiğim
- Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Aşığın sevdiğine sitemini dile getiren lirik şiir örneğidir.
B) 6+5 duraklı 11'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
C) Koşma tipi uyak hâlinde kafiyeleşmiştir.
D) Yarım uyak ve redife yer verilmiştir.
E) Tenasüp ve benzetmeye yer verilmiştir.
3. Gözlerin gözlerime değince
Felaketim olurdu ağlardım
Beni sevmiyordun bilirdim
Birini seviyordun duyardım
Çöp gibi bir oğlan ipince
Hayırsızın biriydi fikrimce
- Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**
- A) Lirik şiirin özelliklerini taşımaktadır.
B) Ahenk unsurlarından redife yer verilmiştir.
C) Benzetmelerden ve mecazlardan yararlanılmıştır.
D) Tam uyak kullanılmıştır.
E) II. ve III. dizelerde yarım uyak kullanılmıştır.

4. (I)Arapça bir kelime olan aruzun sözlük anlamı "çadır ortasına dikilen direk" olup bir edebiyat terimi olarak hecelerinin uzunluk ve kısalıkları temeline dayanan ölçüdür. (II) İlk olarak Arap edebiyatında kullanılan aruz ölçüsü daha sonra İran edebiyatına geçmiş on birinci yüzyıldan itibaren de Türk şairlerince de uygulanmaya başlanmıştır. (III) Türk edebiyatında ilk defa Risaletün-Nushiyye adlı eserde aruz ölçüsü kullanılmıştır. (IV) Daha sonra divan edebiyatı ölçüsü olarak göze çarpmıştır. (V) Tanzimat, Serveti Fünun ve Fecriati Dönemi'nde de kullanılmıştır. (VI) Mehmet Akif, Yahya Kemal gibi şairler aruz ölçüsünü Türkçeye başarılı şekilde uygulamışlardır.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V
5. **Aşağıdakilerin hangisinde redif yoktur?**
- A) Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev bir orduyu yendik
B) Cennette bugün gülleri açmış görürüz de
Hala o kızıl hatıra gitmez gözümüzde
C) Bir gün yine doludizgin atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla
D) Şimşek gibi atıldık bir semte yedi koldan
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan
E) Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı
6. Haykırdı, ak tolgalı beylerbeyi: İlerle!
Bir yaz günü geçti Tuna'dan kafilelerle
- Aşağıdakilerin hangisinde kullanılan uyak türü yukarıda verilen beyitlerle aynıdır?**
- A) Fethin daha bir ülkeyi parlattığı gündü
Biz uğruna can verdiğimiz yerde göründü
B) Dünyaya veda ettik, atıldık doludizgin
En son komşumuzdur bu! Asırlarca bilinsin
C) Geçtik hepimiz dört nala cennet kapısından
Gördük ebedi cedleri, bir anda yakından
D) Bir bahçedeyiz şimdi şehitlerle beraber
Bizler gibi olmuş o yiğitlerle beraber
E) Lakin kalacak doğduğumuz toprağa bizden
Şimşek gibi bir hatıra nal seslerimizden

7. Ruhun mu ateş, yoksa o gözler mi alevden?
Bilmem bu yanardağ ne biçim korla tutuştu?
Pervane olan kendini gizler mi hiç alevden?
Sen istedin ondan bu gönül zorla tutuştu.
Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Divan şiirine özgü benzetmelerden yararlanılmıştır.
B) Ek ve sözcük hâlinde redifler vardır.
C) Yarım ve tam kafiye kullanılmıştır.
D) Lirik şiir türüne örnektir.
E) Çapraz uyak düzeniyle yazılmıştır.

8. I. Bir yer var ki orada sayı üstü endaze
Ne solmak ne yıpranmak, her şey ebedi taze
II. Adımın o bahçeler, her gün anıldığı yer
O bahçeler yalanın bile yanıldığı yer
III. Hep ayrılık, isteğe erince istek ölür
Bir anda ölseler de insanlar tek tek ölür
IV. Bu dünya bir benzeyiş, bir vatani andırış
Ve göz görmediğine kendini inandırış
V. Kâh susar, kah çırpınır, kah ürperir, kah çağlar
Su, eşyayı kemiren küfe ve pasa ağlar
Yukarıdaki numaralanmış dizelerden hangisi "tunç uyak" türüne örnek oluşturmaz?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Başını bir gayeye satmış bir kahraman gibi,
Etinle, kemiğinle, sokakların malısın!
Kurulup şiltesine bir tahtaravan gibi,
Sonsuz mesafelerin üstünden aşmalısın!
Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Ek ve sözcük hâlinde rediflere yer verilmiştir.
B) I. ve III dizelerde tam uyak vardır.
C) II. ve IV. dizelerde tunç uyak kullanılmıştır.
D) Epik şiir türünde yazılmıştır.
E) Benzetmelerden yararlanılmıştır.

10. Gün gurup ederken bir akşamüstü
Gözlerin gönlümün yolunu kesti
Bahçemde mutluluk rüzgârı esti
Sen bana iş işten geçerken geldin
Ezan çiçekleri açarken geldin
Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Ek ve sözcük hâlinde rediflere yer verilmiştir.
B) Pastoral bir şiir özelliği taşımaktadır.
C) Yarım ve tam uyak kullanılmıştır.
D) Somutlamaya başvurulmuştur.
E) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.

11. **Aşağıdakilerin hangisinde ayraç içinde verilen ahenk unsuru yoktur?**
- A) Dest-i buse arzusuyla ger ölürsem dostlar
Kuze eylen toprağını sunun anınla yâre su (Aliterasyon)
B) Neysen sen, nefes sen neylersin neyi
Neyzen sen nefessen neylersin neyi (Asonans)
C) Nedir ey dil ah u zârın neye müntec oldu kârın
Acaba bilir mi yârın kime müptela imişsin (İç uyak)
D) Hasret bir rüzgar kapı kapı aralar geçer
Gördüğüm her güzel şey beni yaralar geçer (Cinaslı uyak)
E) Hangi dağa tırmansam muradım ötesinde
Murad bugün yerine her günün ertesinde (Tam uyak)

12. Ayağın sakınarak basma aman sultanım
Dökülen mey kırılan şişe-i rindân olsun
Bu beyitin ilk dizesinde "a" sesi tekrar edilerek oluşturulan ahenk unsuru aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Redif B) Cinas C) Aliterasyon
D) Uyak E) Asonans

2. ÜNİTE

1. Hani ey gözlerim bu son vedâda
Yolunu kaybeden yolcunun dağda
Birini çağırmaq için imdada
Yaktığı ateşi yakmayacaktır
**Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söy-
lenemez?**

- A) 6+5 duraklı 11'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
B) Düz kafiye şeklinde uyaklanmıştır.
C) Redife yer verilmemiştir.
D) Yarım uyak vardır.
E) Dörtlük nazım birimiyle yazılmıştır.

2. Yeşil ördek gibi, daldım göllere.
Sen düşürdün beni dilden dillere
Başım alıp gidem, gurbet ellere
Ne sen beni unut, ne de ben seni.

- I. 6+5 duraklı 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
II. Pastoral şiir örneğidir.
III. Sıla özlemi dile getirilmiştir.
IV. Yarım uyak ve redife yer verilmiştir.
V. Koşma tipi uyak kullanılmıştır.

**Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak verilen numaralanmış
bilgilerden hangileri yanlıştır?**

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve IV
D) III ve IV   E) IV ve V

3. I.
Değmen benim gamlı yaslı gönlüme
Ben bir selvi boylu yardan ayrıldım
Evvel bağban idim dostun bağında
Talan vurdu ayva nardan ayrıldım

II.

Vara vara vardım ol kara taş
Hasret ettin beni kavim kardaşa
Sebep ne, gözden akan kanlı yaş
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm

**Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış bu dörtlükle-
rin ortak özelliklerinden biri değildir?**

- A) Redife yer verilmesi
B) Benzer temaları işlemeleri
C) Aynı nazım biçimiyle yazılmış olmaları
D) Tam kafiyenin kullanılması
E) Aynı uyak düzeni ile oluşturulmaları

4. Kadından kendisinde olmayanı isteriz
Hasret yerinde kalır, biz çekip gideriz

dizelerinde

- I. Redif
II. Tam uyak
III. Sanat
IV. Ölçü
V. Beyit

unsurlarından hangisine örnek yoktur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5. Bir esmer kadındır ki kaldırımlar da gece
Vecd içinde başı dik, hayalini sürükler

dizeleriyle

- I. Yolumu bekleyen genç
II. gözüm değince
III. haydi düş peşime der
IV. simsiyah gözlerine

**sözlerinin tümü kullanılarak "çapraz uyak" düzeninde
anamlı bir dörtlük oluşturulduğunda son iki dizinin
sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**

- A) I-IV   B) I-III   C) II-IV
II-III   IV-II   III-I
D) III-I   E) IV-II
IV-II   I-III

6. Bilirim suçluyum kendi özümden
Gel desem gelirdin benim izimden
Her ne çekti isen benim yüzümden
Hata benim günah benim suç benim

**Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yan-
lıştır?**

- A) 4+4+3 duraklı 11'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.
B) Yarım uyak ve redifler kullanılmıştır.
C) Düz uyak düzeniyle oluşturulmuştur.
D) Söz tekrarlarından yararlanılmıştır.
E) Lirik şiir türüne örnek oluşturur.

7. Elbet bir gün buluşacağız
Bu böyle yarım kalmayacak
İkimizin de saçları ak
Öyle durup bakışacağız.
Bu dörtlülle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?
- A) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Redife yer verilmiştir.
C) I. ve IV. dizelerde tam uyak vardır.
D) II. ve III. dizelerde tunç uyaktan yararlanılmıştır.
E) Sarmal uyak düzeniyle oluşturulmuştur.

8. Aşağıdakilerden hangisinin uyak türü diğerlerinden farklıdır?
- A) Dönülmez akşamın ufkundayız. Vakit çok geç;
Bu son fasıldır ey ömrüm nasıl geçersen geç!
B) Kalem böyle çalınmıştır yazıma
Yazım kışa uymaz kışım yazıma
C) Düşdü yine deli gönül gözlerinin hayaline
Kim ne bilir bu gönlümün fikri nedir hayali ne
D) Saç bir yana dünya bir yana düşer
O gözlere dalan ummana düşer
E) Ben sana bülbül, bana sen gülşen ol
Ko beni ağlayayın, sen gül şen ol

9. Ben ezelden/ beridir hür/ yaşadım hür/ yaşarım
-.- / ..- / ... / ..-
I. II. III. IV.

Fâ i lâ tün / fe i lâ tün / fe i lâ tün / fe i lün
III.

Yukarıdaki dizelerde numaralandırılmış ifadelerde aruz ölçüsündeki terimler örneklendirilmiştir.

Buna göre numaralandırılmış ifadelerin karşılıkları hangisinde verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Açık hece-	Kapalı hece-	Med-	Takti
B)	Zihaf-	İmale-	Takti-	Tefile
C)	Kapalı hece-	Açık hece-	Takti-	Med
D)	Med-	Zihaf-	Tefile-	İmade
E)	Kapalı hece-	Açık hece-	Tefile-	Takti

10. Elimi beş yerinden dağladı beş parmağın,
Bağrımda da yanmadık bir yer bırakmadan git...
Bir yarın göçtüğünü, çöktüğünü bir dağın
Görmemek istiyorsan ardına bakmadan git!
Bu dörtlülle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Sevgilinin aşığı nasıl bir ruh hâline soktuğu anlatılmıştır.
B) Birinci ve üçüncü dizelerde -in eki redif olarak kullanılmıştır.
C) İkinci ve dördüncü dizelerde tam kafiye vardır.
D) Lirik bir şiir türünden alınmıştır.
E) Çapraz kafiye düzeninde yazılmıştır.

11. Uçun kuşlar uçun doğduğum yere
Şimdi dağlarımda mor sümbül vardır
Ormanlar koynunda bir serin dere
Dikenler içinde sarı gül vardır.
Bu dörtlülle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) Şiirin teması sıla hasretidir.
B) Ek ve sözcük hâlinde redife yer verilmiştir.
C) Tam ve zengin uyak kullanılmıştır.
D) Pastoral bir şiirden alınmıştır.
E) 6+5 duraklı 11'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.

12. Bir garip ölmüş diyeler
Üç günden sonra duyalar
Soğuk su ile yuyalar
Şöyle garip bencileyin
Bu dörtlülükte kullanılan uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yarım uyak
B) Tam uyak
C) Zengin uyak
D) Tunç uyak
E) Cinaslı uyak

2. ÜNİTE

1. I.
Rabbim bir gök verdin ki bizlere,
Rahatlar kalbimiz her an yeniliğinden.
O kadar sade, aydınlık, sonsuz,
O kadar kendiliğinden.
- II.
Açıl toprak açıl
Kurulsun sofralar!
Boğazına kadar öze boğulsun tohum
Çatlasın bereketinden dağlar
Gözümüz gönlümüz doysun
- Aşağıdakilerden hangisi bu şiir parçalarının ortak özelliklerinden biri değildir?**
- A) Benzer temaların işlenmesi
B) Serbest ölçü ile yazılmış olmaları
C) Söz tekrarlarından yararlanılması
D) Redifle ahengin sağlanması
E) Aynı uyağın kullanılması
2. Hep sen mi ağladın hep sen mi yandın
Ben de gülemedim yalan dünyada
Sen beni gönlümce mutlu mu sandın
Ömrümü boş yere çalan dünyada
- Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**
- A) Ek ve sözcük hâlinde rediflere yer verilmiştir.
B) I. ve III. dizeler arasında "-an" ekiyle tam kafiye oluşturulmuştur.
C) Tezatlardan yararlanılmıştır.
D) 6+5 duraklı hece ölçüsü ile yazılmıştır.
E) II. ve IV. dizelerde tam kafiye kullanılmıştır.
3. Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığa saplanan noktasında,
Sanki beni bekleyen bir hayal görüyorum.
- Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**
- A) Birinci dizede aliterasyondan yararlanılmıştır.
B) Ek halinde redife yer verilmiştir.
C) Birinci ve üçüncü dize sonunda tam uyak kullanılmıştır.
D) İkinci ve dördüncü dizelerde yarım uyak kullanılmıştır.
E) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.

4. Aruz ölçüsü hecelerın kısıllığına(açıklığına) ve uzunluğuna (kapalılığına) dayanan bir ölçüdür. Sonu ünlü ile biten hece açık hecedir ve “.” İle gösterilir. Sonu ünsüzle biten hece ise kapalı hece olarak kabul edilir. Vezin gereği açık heceyi kapalı okumaya zihaf, kapalı hecenin ise açık okunmasına imale denir. Vezin gereği ulama yapılması vası olarak ifade edilir.
- Bu parçadaki bilgi yanlışlığı aşağıdakilerin hangisinin yer değiştirmesi ile giderilebilir?**
- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve IV
D) III ve IV   E) IV ve V
5. Bin fersahtan duyarım kimle güldüğünü
Alnından öz kardeşin öpse ben irkilirim
- dizeleriyle**
- I. kimlerin rüyasına
II. kimlerin düştüğünü
III. girdiğini bilirim
IV. değil yalnız ardına
- sözlerinin tümü kullanılarak “çapraz kafiye” düzeninde anlamlı bir dörtlük oluşturulduğunda son iki dizenin sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**
- A) I-II   B) I-III   C) II-IV
IV-III   II-IV   I-III
D) III-IV   E) IV-II
I-II   I-III
6. Bir kere sevdaya tutulmaya gör;
Ateşlere yandığının resmidir.
Âşık dediğin, Mecnun misali kör;
Ne bilsin alemde ne mevsimidir.
- Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**
- A) Dörtlüğün tamamında 6+5 duraklı 11’li hece ölçüsü kullanılmıştır.
B) Ahenk unsuru olarak ek hâlindeki rediflerden yararlanılmıştır.
C) I. ve III. dizelerde tam uyak II. ve IV. dizelerde yarım uyak kullanılmıştır.
D) Konusuna göre lirik şiire örnektir.
E) Çapraz uyak düzeniyle yazılmıştır.

7. “Gönlümü çekse de yârin hayali
Aşmaya kudretim yetmez cibali
Yolcuyum bir kuru yaprak misali
Rûzgârın önüne katılmışım ben”

- I. Benzetmelerden yararlanılması
II. 11’li hece ölçüsünün kullanılması
III. Rediflere yer verilmesi
IV. Zengin kafiye
V. Lirik şiir

Yukarıdaki dörtlük numaralandırılmış ahenk unsurlarından hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. Bütün kusurlarım toprak gizliyor
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
Benim sadık yârim kara topraktır

Bu dörtlüğün uyak düzeni ve çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mani tipi – yarım uyak
B) Düz – tam uyak
C) Sarmal – zengin uyak
D) Düz – yarım uyak
E) Çapraz – tam uyak

9. I.
Beni kör kuyularda merdivensiz bıraktın
Denizler ortasında bak yelkensis bıraktın
Öylesine yıktın ki bütün inançlarımı
Beni sensiz bıraktın, beni bensiz bıraktın.

- II.
Ellerini çekip benden
Yârim bugün giden oldu
Hem sever hem sevilirdik
Bu ayrılık neden oldu?

Aşağıdakilerin hangisi numaralanmış dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Ayrılık temasının işlenmesi
B) Sözcük hâlinde rediflere yer verilmesi
C) Tam uyağın kullanılmış olması
D) Aynı uyak düzenine sahip olmaları
E) Lirik şiir türünde yazılmış olmaları

10. Aruz ölçüsünde iki kapalı hece arasında açık hece bulunması gerektiğinde bir uzun ünlü ve bir ünsüzle biten birinci heceyi uzun okumaya ---- adı verilir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) imale   B) zihaf   C) med
D) vasl   E) takti

11. Sana gitme demeyeceğim.
Gene de sen bilirsin.
Yalanlar istiyorsan yalanlar söyleyeyim,
İncinirsin.

Bu dizeler,

- I. redif
II. uyak
III. çapraz uyak

unsurlarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

2. ÜNİTE

1. I. Arap edebiyatından edebiyatımıza geçmiş ve ilk defa divan edebiyatı şairleri tarafından kullanılmıştır.
II. Hecelerin açıklığına ve kapalılığına dayanan ve devenin yürüyüşünden ilham alındığı düşünülen bir ölçüdür.
III. Dize sonlarında hece açık da olsa kapalı kabul edilir.
IV. Aruz ölçüsündeki durak yerlerine takti denir.
V. İmale, zihaf, vasl yapılması aruz ölçüsünde kusur olarak görülür.

Yukarıda numaralanmış cümlelerdeki aruz ölçüsü ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I.
Geçti istemem gelmeni,
Yokluğunda buldum seni;
Bırak vehmimde gölgeni,
Gelme, artık neye yarar?
II
Gel kız karşımda dursana
Nedir şu halim sorsana
Saçından bir tel versene
Koklayayım gül yerine
I. 8'li hece ölçüsü ile yazılmaları
II. Aynı uyak şemasına sahip olmaları
III. Rediflere yer verilmesi
IV. Tam uyağın kullanılması
V. Tezatlardan yararlanılması

Yukarıdaki numaralanmış bilgilerden hangileri verilen şiirlerin ortak özelliği değildir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

3. I. Faruk Nafiz Çamlıbel
II. Yahya Kemal Beyatlı
III. Tevfik Fikret
IV. Ahmet Haşim
V. Ziya Paşa

Yukarıda verilen şairlerden hangisi sadece aruzla şiir yazmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Yırtıcılar az yaşar... Uzun sürmez doğanlık...
Her ışığın ardında gizlidir bir karanlık.
Adsız şansız olsa da, en büyük kahramanlık;
Göz kırpmadan saldırıp bir daha dönmemektir.

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Epik şiir türüne ait özellikler ağır basmaktadır.
B) Tezatlardan yararlanılmıştır.
C) Redife yer verilmiştir.
D) Zengin uyak kullanılmıştır.
E) Koşma tipi uyak düzeniyle yazılmıştır.

5. Feleğe isyanım arttı gitgide,
Gençliğim su gibi aktı gitti de,
Ömrümü ellere sebil etti de,
Bana bir damlanı vermiyor Ayşen...

Bu dörtlükte kullanılan uyak türü aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Yarım uyak B) Tam uyak
C) Zengin uyak D) Tunç uyak
E) Cinaslı uyak

6. Bilmiyorum nerdeyim, ne haldeyim, ben kimim
Ayrılrken kimliğim, adresim sende kalmış.
Tebessümü yüzüme çok görüyor matemim
Güldüğümü gösteren tek resim sende kalmış.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) İlk iki dizede şair ayrılık yüzünden kendini kaybettiğini ifade etmiştir.
B) Son iki dizede tezat durumlardan yararlanılmıştır.
C) Birinci ve üçüncü dizelerde yarım uyak vardır.
D) İkinci ve dördüncü dizelerde tunç uyak kullanılmıştır.
E) Çapraz uyak düzeninde yazılmış bir dördüktür.

7. Bu dilsiz dağ ve taş
Nerde saklar kuşları
Hangi gizle sarmaş dolaş

Bu dizelerin uyak türü ve düzeni aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Yarım-çapraz uyak   B) yarım-düz uyak
C) Tam-çapraz uyak   D) Tam-örüşük uyak
E) Tunç- örüşük uyak

8. Yakışmıyor cepheyi terk edişin
Mert dayanır namert kaçır sevdiğim
dizeleriyle

- I. hasret eken
II. hatanı fark edişin
III. fazla sürmez
IV. hüsran biçer sevdiğim

sözlerinin tümü kullanılarak "çapraz kafiye" düzeninde bir dördük oluşturulduğunda son iki dizinin sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) II, I, III, IV   B) I, IV, IV, III   C) II, IV, I, III
D) III, II, I, IV   E) III, I, II, IV

9. Aşağıdaki dizeler uyak türü açısından eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Ne güzel seni bulmak bütün yüzlerde
Sonra seni kaybetmek hemen her yerde
B) Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı,
Bir dakika araba yerinde durakladı.
C) Gidiyordum, gurbeti gönlümle duya duya,
Ulukışla yolundan Orta Anadolu'ya.
D) Bir bakış ki açıyor gönül muammasını,
İki sevdalı kalbin en gizli yarasını
E) Bu ıslıkla uzayan, dönen kıvrılan yollar,
Uykuya varmış gibi görünen yılan yollar

10. Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar,
Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar
Bu iki dizeden şiirin bütünü ile aşağıdaki özelliklerden hangisi kesin olarak saptanabilir?

- A) Konusu   B) Ölçüsü
C) Kafiye düzeni   D) Nazım birimi
E) Yazıldığı dönem

11. Akşamlardan, gecelerden, senden uzağım
Şiirlerim rüzgârdır uzak dağlardan esen
Durgun sular gibi azalacağım
Bir gün, birdenbire çıkıp gelmesen.

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest ölçü ile yazılmıştır.
B) Redife yer verilmiştir
C) Tunç ve zengin uyak kullanılmış.
D) Çapraz uyak düzenindedir.
E) Benzetmelerden yararlanılmıştır.

2. ÜNİTE

1. Görmediğim bir bambaşka durum var

Sizin şehrin kızlarında savcı bey
Yaklaşanı ta yürekten vururlar
Kan kokuyor gözlerinde savcı bey

Bu dörtlük içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Epik   B) Didaktik   C) Satirik
D) Lirik   E) Pastoral

2. Dağlarda bayırda gezen bir yörük

Kimi tımar sipahi kimi ser bölük
Bir elife dili dönmeyen hödük
Şehristana gelir ezan beğenmez

Bu dörtlük içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Satirik   B) Lirik   C) Epik
D) Didaktik   E) Pastoral

3. SUMRU: - Kardeş ne bu gördüğün tedarik?

EŞBER: - İcabını olmadın mı müdrik?

SUMRU: - Allah için olsun anlat Eşber
Asker ne için bugün seferber

Bu metin içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterebilir?

- A) Lirik   B) Pastoral   C) Epik
D) Dramatik   E) Didaktik

4. Daha çok düşünceye ağırlık veren hikemî tarzın edebiyatımızdaki öncüsü olup oğluna nasihat etmek için yazdığı Hayriye'si ile Nâbî, aşağıdaki şiir türlerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Epik   B) Lirik   C) Satirik
D) Didaktik   E) Dramatik

5. Aşağıdakilerden hangisi şiir türü yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Gayrı anlatılmaz bu savaş bence
Dağ taş konuşmuştu kendi dilince
"Hücum" diye bir ses duydum ilk önce
Sonra "Allah Allah" dedi Mehmed'im
- B) Neler yapmadık şu vatan için
Kimimiz öldük
Kimimiz nutuk söyledik
- C) Şehitler tepesi boş değil,
Toprağını kahramanlar bekliyor!
Ve bir bayrak dalgalanmak için;
Rüzgâr bekliyor!
- D) Belimizde kılıcımız kirmani
Taşı deler mızrağımın temreni
Hakkımızda devlet vermiş fermanı
Ferman padişahın dağlar bizimdir
- E) Kazanmak istersen sen de zaferi
Gürleyen sesinle doldur gökleri
Zafer dedikleri kahraman peri
Susandan kaçır da çoşana gider

6. Aşağıdaki dizelerden hangisi ayraç içinde verilen şiir türüne uygun değildir?

- A) Dostum diye inanıp sır söyleme sakın
Ne kadar olsa da güvenilir ve yakın
Sırrın sende bile durup gizlenmezken
Durur mu hiç dostunda iyi düşün(Didaktik)
- B) Tam otların sarardığı zamanlar
Yere yüzükoyun uzanıyorum
Toprakta bir telâş, bir telâş
Karıncalar öteden beri dostum.(Pastoral)
- C) Söylersin de söz içinde şaşmazsın
Helâli haramı yersin seçmezsin
Nasibin kesilir de sular içmezsin
Akar çaylar senin olsa ne fayda(Satirik)
- D) Ölürsün... Kapanır yollar geriye;
Ben mezarla sırdaş olur, beklerim.
Varılmaz hayale işaret diye,
Toprağında bir taş olur, beklerim.(Dramatik)
- E) Benden selam olsun Bolu Beyi'ne
Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır
At kişnemesinden gargı sesinden
Dağlar seda verip seslenmelidir.(Epik)

7. İnsanlık kastına silah yapılmış
Belli insanlık kötülüğe katılmış
Tetikler çekilmiş atom atılmış
Tetik ayrı ayrı el ayrı ayrı
Bu dördlükte aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?
- A) Epik   B) Lirik   C) Dramatik
D) Satirik   E) Didaktik

8. Aşağıdakilerden hangisi şiir türü yönünden diğerlerinden farklıdır?
- A) Mecliste ârif ol kelâmı dinle
El iki söylerse, sen birin söyle
Elinden geldikçe sen eylik eyle
Hatıra dokunup yıkıcı olma
- B) İnsanlığa dürüst davran
İnsan küçük büyük evran
İnsanlara hakça davran
Koltuk sana bâki değil
- C) Güzel dil Türkçe bize,
Başka dil gece bize.
İstanbul konuşması
En sâf, en ince bize.
- D) Bir yetim görünce döktür dişini
Bozmaya çabala halkın işini
Günde yüz adamın vur kır dişini
Bir yarayı sarmak için yeltenme
- E) Topraktandır cümle beden
Nefsini öldür ölmeden
Böyle emreylemiş yaradan
Sen kalemsin ben uç muyum?

9. Gidiyorum: gönülümde acısı yanıkların...
Ordularla yenilmez bir gayız var kanımda.
Dün benimle birlikte gülen tanıdıkların
Yalnız bir hatırası kaldı artık yanımda
Bu dördlükte aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?
- A) Lirik şiir   B) Epik şiir
C) Didaktik şiir   D) Dramatik şiir
E) Satirik şiir

10. Dağlar orman, tepeler bağ, ovalar hep tarla
Koca mera dolu baştan başa sağmallerla
Köylünün kırları tutmuş yayılırken davarı
Sökemezsin, sarar âfakını yün dalgaları
Bu dördlükte aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?
- A) Lirik şiir   B) Pastoral şiir
C) Didaktik şiir   D) Dramatik şiir
E) Satirik şiir

11. Kişilerin ve çevredeki nesnelerin gülünç taraflarını ele alarak onları yeren, kötileyen şiirlerdir. Bir kişi, olay, durum, işneleyici sözlerle, alaylı ifadelerle anlatılır. Bu şiirlerde didaktik öğeler de vardır. Ancak bilgi vermeyi, bir bilgiyi öğretmeyi amaçlamadığı için bu şiirler, didaktik şiirden ayrı bir tür olarak kabul edilir.
Bu parçada sözü edilen şiir türüyle aşağıdakilerden hangisi ilişkilendirilemez?
- A) Hiciv   B) Taşlama   C) Yergi
D) Eleştiri   E) Satirik

12. Pastoral şiir ikiye ayrılır. Batı edebiyatlarında doğrudan doğruya kır hayatının güzelliğini işleyen kısa pastoral şiirlere ----. Bu şiirlerde şair, doğa karşısındaki duygulanmasını anlatır. Batı edebiyatlarında birkaç çobanın kır hayatı, aşk gibi konular üzerinde karşılıklı konuşmaları tarzında yazılan pastoral şiirlere ise ---- denir.
Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- A) Dramatik- monolog   B) Eglog-idil
C) Satir-pitoresk   D) Pitoresk-dramatik
E) İdil-eglog

2. ÜNİTE

1. İs karası gibiyim o temiz ellerinde
Dil yarası gibiyim bu masum sözlerinde
**Bu dizelerde görülen söz sanatının özdeşi aşağıdaki-
lerin hangisinde vardır?**

- A) Ne sabahı göreyim ne sabah görüneyim
Gündüzler size kalsın, verin karanlıkları
B) Her sabah doğan güneş bir sabah doğmaz oldu
Elleri ellerimden kayıp giden yıldız oldu
C) Bu sabah yağmur var İstanbul'da
Gözlerim dolu dolu oluyor bilinmez niye
D) Sabahın er vakti gir pencereden
Uyandır beni nahoş düşlerimden
E) Sabahtan uğradım ben bir fidana
Dedim mahmur musun, dedi yok yok

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen sanat yoktur?

- A) Dünyanın bütün garsonları yoldaşımdır
Nedense hiçbirinin adını bilmem(Tezat)
B) Güzel şeyler düşündüm diye
Yemyeşil oluvermiş ağaçlar(Tecahülüarif)
C) Artık olmaz derdin senle
Çok eskitti beni bu hikâye(Açık İstiare)
D) Ne nergis, ne leylak, ne lale, ne gül
Hepsiyle dolu selesin güzel (Tenasüp)
E) Geçsin günler, haftalar
Aylar, mevsimler, yıllar (Tedric)

3. Yakışmıyor cepheyi terk edişin
Mert dayanır namert kaçar sevdiğim
Fazla sürmez hatanı fark edişin
Hasret eken hüznün biçer sevdiğim

**Bu dörtlükte görülen en belirgin edebî sanat aşağıda-
kilerden hangisidir?**

- A) Mecazımürsel B) İstiare
C) Tariz D) İstifham
E) Teşhis

4. Açma zülflerinin yellere karşı,
Senin zülfün benim telim değil mi?
Bülbül figan eder güllere karşı
O yar benim gülüm gülüm değil mi?

**Bu dörtlükte aşağıdaki söz sanatlarından hangisi
yoktur?**

- A) İstifham B) Tenasüp
C) Teşhis D) Cinas
E) Teşbih

5. O gül-endâm bir al şâle bürünsün yürüsün
Ucu gönlüm gibi ardınca sürünsün yürüsün

**Bu dizelerde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uy-
gun bir söz sanatı yapılmıştır?**

- A) Bir sözcük benzetme ilgisiyle başka bir sözcük yeri-
ne kullanılmıştır.
B) Anlam inceliği katmak için bir sözcük tam tersini
kastedecek şekilde kullanılmıştır.
C) Geçmişte yaşanmış bir olayla ilgili hatırlatmaya yer
verilmiştir.
D) Asıl nedeni bilinen bir olay anlam inceliği katılması
için başka bir nedene bağlanmıştır.
E) Bilinen bir durumu nükte gereği bilmiyormuş gibi
davranılmıştır.

6. El yazıya el yazıya
Duman çökmüş Gölyazi'ya
Kurban olam kurban olam
Beşikte yatan kuzuya

**Bu dörtlüğün son dizesindekiyle benzer sanatlı söy-
leyiş aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

- A) Uçun kuşlar uçun doğduğum yere
Şimdi dağlarında mor sümbül var
B) Seni seven aşık neylesin malı
Yumdukça gözünden döker mercanı
C) Bu ayrılık sana mı kâr etti
Ağla sazım, ağlanacak zamandır
D) Mühür gözlüm seni elden
Sakinirim, kıskanırım
E) Marmara'da bir yelken
Uçar gibi neşeli

7. Rüzgâr eser ilden ile
Sağlıkta bitmez bu çile
“Var”dan öte “Yok”ta bile
Ben hep seni düşünürüm
Bu dizelerde belirgin kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tekrir B) Aliterasyon C) Tezat
D) Cinaz E) Tariz

8. Gülüşlerim vardı benim
Ben kimim ben nerdeyim
Tam karşıya geçerken
Bıraktığın ol el benim
Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangileri yoktur?

A) Mecazimürsel B) Tekrir
C) Tevriye D) İstifham
E) Tariz

9. Durmak istiyorum arkamdasin
Ne zaman acıksam aklımdasin
Son sayfasında ismin yazılı defterimin
Ben adını duydukça kapağını kapatamıyorum
Neden mi?
El yazımı artık ben bile okuyamıyorum
Bu dizelerde görülen en belirgin söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tezat B) Terdit C) Tedric
D) Tevriye E) Telmih

10. Şüheda gövdesi bir baksana dağlar, taşlar...
O, rükû olmasa dünyada eğilmez başlar
Vurulup tertemiz alınından uzanmış yatıyor
Bir hilal uğruna ya Rab ne güneşler batıyor.
Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

A) İstiare B) Nida
C) Mecazimürsel D) Tecahülûarif
E) Tenasüp

11. Mürekkep yalpalıyor boş yere kağıtlar kirleniyor
Menzile ulaşmıyor yorgun sözcükler
Bu dizelerde görülen sanatlı söyleyişin benzere aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Bak sen ne yazık ki klasik bir tablosun
Ne yaparsan yap boşsun
B) Bir vadinin kollarını kavuşturduğu yerde
Kısıtılmış, topuğu yaralı kaçağım sanki
C) Yürüyorum hasretin, acının üstüne
Sığmıyor dünyaya dar geliyor
D) Koca bir masal bu dünya
Belki tamamı rüya, bil
E) Her sabah başka bahar olsa da ben usandım
Uğramam bahçelerin semtine gülden yandım

12. Bahçelerde mahım var
Bülbül gibi ahım var
Göz gördü, gönül sevdi
Benim ne günahım var
Bu dizelerdeki en belirgin söz sanatı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Cinaz B) Hüsnütalil
C) Tecahülûarif D) Tevriye
E) Kinaye

13. Suda güneş ışımaya başladı mı,
Suyun yüreği çarpmaya başladı mı,
Bir aşk mektubu gibi gelir, kırlangıç,
Uzaktaki sevgiliden,
Bir elinde çiçeklenmiş badem dalı,
Bir elinde çayır çimen.
Bu dizelerde kişileştirilen varlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güneş B) Su C) Mektup
D) Kırlangıç E) Badem dalı

2. ÜNİTE

1. I. Yamaçtaki sürüden birkaç çelimsiz kuzu
Haykıyor: "Ya bizi kimler kurban edecek"(İntak)
- II. Bilgiyle, inançla, coşkunlukla
"Övün, çalış, güven" (İktibas)
- III. En ağır işçi benim
Gün yirmi dört saat
Seni düşünüyorum.(Rücu)
- IV. Masalarda türkülerde cönklerde
Seni buldum, seni duydum, seni okudum(Leff ü Neşr)
- V. Şair dediğin küçük bir parça candır
Aşka gelip aşktan kalandır
İçinden geçenler can verir sözcüklere
Rahat diye yanına şiir alandır(Akrostiş)
- Yukarıdaki numaralandırılmış dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen söz sanatı yoktur?**
- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tam(ayrıntılı) teşbih vardır?
- A) Ufuk bir tilkidir kaçak ve kurnaz
Yollar bir yumaktır uzun ve dolaşık
- B) Bir fikir ki sıcak yarada kezzap
Bir fikir ki beyin zarında sülük
- C) Yeşil pencereden bir gül at bana
Işıklarla dolsun kalbimin içi
- D) Kara dutum, çatakkaram, çingenem
Nar tanem, nur tanem, bir tanem
- E) İnsan bu su misali kıvrım kıvrım akar ya
Bir yanda benim, öbür yanda Sakarya

3. Bir günden bir güne sormadım seni
Kör imiş gözlerim görmedim seni
Boşa Mecnun eylemişim ben beni
Hata benim günah benim suç benim
- Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?**
- A) Telmih   B) Tekrir   C) Tenasüp
D) Aliterasyon   E) Leff ü Neşr

4. Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar?
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar
- Bu dizelerdeki en belirgin söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**
- A) Teşbih- Tariz   B) Tevriye- Teşbih
C) İstifham- Terdit   D) Tedric- Teşhis
E) Tekrir-İstifham

5. Çağır Karacaoğlan çağır
Taş düştüğü yerde ağır
Yiğit sevdiğinden soğur
Sarılmayı sarılmayı
- Bu dizelerdeki en belirgin söz sanatı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**
- A) Tariz   B) Teşbih   C) Teşhis
D) İrsal-i Mesel   E) Leff ü Neşr

6. Ben seni de sevmedim adem
Doğruyu duymak istiyorsun madem
Alt tarafı bir elma yedik beraber
Zehir zikkim olsun bize bal badem
- Bu dizelerde görülen en belirgin söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Teşhis   B) Mübalağa   C) Telmih
D) Hüsnütalil   E) Kinaye

7. Aynı dili konuşabilseydi adaş dağlar
Büyük Ağrı'ya çıkarken de işe yarardı
Küçük Ağrı'ya çıkma deneyi
Şirin sarptır, Leyla engin, Aslın dik
Bundandır Kerem'in Ferhat'a benzemediği
Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde görülen söz sanatlarından biri değildir?

A) Tenasüp B) Kapalı istiare C) Teşhis
D) Telmih E) Tevriye

8. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen sanat yoktur?**

A) Mor menekşe boynun burdu
Gül kızardı utancından (Hüsnütalil)
B) Hak güneşi midir karşımda batan
Sen misin sen misin ey garip vatan(Tecahülüarif)
C) Söylerken o sözleri kızardı
Hem hazmeder ah, hem de kızardı(Cinas)
D) Kuruyup solma aynaya baka baka
Ne söyleyeceksen söyle sen dobra dobra(Açık İstiare)
E) İçimize uğrar diye çalkalanıp beklediğimiz
Nuh'un çiçek gemisi deniz dağında şimdi(Telmih)

9. Kınalı gelin uçuyor yuvadan
Günü saati biliyor yaradan
Duvağım, telim, kırmızı kemerim
Dileğim bir kız bir oğlan

Bu dizelerde belirgin olarak görülen söz sanatları aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Teşbih- Tenasüp B) Açık istiare- Telmih
C) Kapalı istiare- Tenasüp D) Kinaye- Leff ü Neşr
E) Teşhis- Tezat

10. Ve bir dirhem et bin ayıbı örter dediklerinde
Yalın bir katkı sayılır aşağıdaki yorum
Durgun sulardır, aynalardır en yabancınız
İnsana uzaktan kendisi gelir

Bu dizelerde görülen en belirgin söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teşbih B) İstiare
C) İrsal-i Mesel D) Tevriye
E) Tariz

11. Bir gemi yanaştı Samsun'a sabaha karşı
Selam durdu kayığı, çaparı, takası
Selam durdu tayfası

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde görülen söz sanatlarından biri değildir?

A) Teşhis B) Mecazımürsel
C) İstiare D) Tenasüp
E) İntak

12. Garibim namıma Kerem diyorlar
Aslımı el almış harem diyorlar
Hastayım derdime verem diyorlar
Maraşlı Şeyhoğlu Satılmış'ım ben

Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangileri vardır?

A) Teşbih- Tezat B) Telmih- Tenasüp
C) Mübalağa- Tariz D) Cinas- Mecazımürsel
E) İstifham- İstiare

13. Aferin oğlum Ahmet
Bu yolda devam et
Herifçioğlu sen Mişel'de koyuvermiş sakalı
Neylesin bizim köyü, nitsin Mahmut Makal'ı

Bu dizelerde görülen en belirgin söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cinas B) Tariz C) Tezat
D) Kinaye E) Tevriye

2. ÜNİTE

1. Ben garip çizgilerle uğraşırken baş başa
Rastlamıştım duvarda bir şair arkadaş
Bu dizelerde altı çizili söz öbeğinde görülen sanatlı söyleyişin benzeri aşağıdakilerden hangisinde vardır?
- A) Kan tükürsün adını candan anan dudaklar
Sana benim gözümle bakan gözler kör olsun
- B) Ne kadınlar sevdim zaten yoktular
Yağmur giyerlerdi sonbaharla bir
- C) Gül hasretinle yollara tutsun kulağını
Nergis gibi kıyamete dek çeksin intizar
- D) Geldi ölümlü yalan, gitti ölümsüz gerçek
Siz hayatı süren leşler sizi kim diriltecek
- E) Ne zaman seni düşünsem
Bir ceylan su içmeye iner
2. **Aşağıdakilerin hangisinde ayraç içinde verilen sanat yoktur?**
- A) Uzanıp Kanlıca'nın orta yerinde bir taş
Gözünün yaşını yüzdürürüm Hisar'a doğru (Mübalâğâ)
- B) Bir lodos lazım şimdi bana bir kürek bir kayak
Zulada birkaç şişe yakut yer gök kırmızı(Tenasüp)
- C) Biliyorum bunu ayırız işte
Gülen iki dudak uzaklığında(Tezat)
- D) Bu kez pek afili yalnızlık
Aldatan bir kadın kadar düşman (Teşbih)
- E) Tut ki karnım acıktı anneme küstüm
Tüm şehir bana küskün(Teşhis)
3. Mavi patiskaların yırtan gemilerinle
Uzaktan seni düşünürüm İstanbul
Bu dizelerdeki altı çizili söz öbeğinde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir sanat vardır?
- A) Söz sırasında bir olayı, bir kişiyi hatırlatma
- B) Bir sözü hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanma
- C) Bir sözü benzetme amacı olmaksızın başka bir sözcük yerine kullanma
- D) Bir sözü hem yakın anlamını hem de uzak anlamını kastederek kullanma
- E) Bir sözün benzetme amacıyla başka bir söz yerine kullanılması

4. Ne sabahı göreyim, ne sabah görüneyim
Gündüzler size kalsın, verin karanlıkları
Islak bir yorgan gibi, sımsıkı bürüneyim
Örtün, üstüme örtün, serin karanlıkları
Bu dörtlükte aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?
- A) Tezat B) Teşbih C) Tevriye
D) Kinaye E) Tekrir
5. Bu sofracık, efendiler ki iltikaama muntazır
Huzurunuzda titriyor bu milletin hayatıdır
Bu milletin ki mustarip, bir milletin ki muhtazır
Fakat sakın çekinmeyin, yiye, yutun, hapır hapır;
Bu şiir parçasındaki en belirgin söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Telmih B) Teşbih C) Tariz
D) Kinaye E) Tevriye
6. Bir buse mi bir gül mü versin dedi gönlüm
Bir nim tebessümle o afet gülüverdi
Bu dizelerde altı çizili sözcükte görülen sanatlı söyleyişin benzeri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?
- A) Göz gördü gönül sevdi ey yüzü mahım
Kurban olam var mı bunda günahım
- B) Şiir bir cennet bahçesidir
Şairler orada dalaşır saf saf
- C) Aramızda karlı dağlar
Hasretin bağrımı dağlar
- D) Bulamadım dünyada gönlüme mekan
Nerde bir gül bitse etrafı diken
- E) Aşık dediğin Mecnun misali kör
Ne bilsin alemde ne mevsimidir

7. Avazeyi bu aleme Davud gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sada imiş

Yukarıdaki dizelerde

- I. Tevriye
II. Telmih
III. Kinaye
IV. Hüsnütalil

numaralanmış söz sanatlarından hangilerine yer verilmemiştir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

8. Dalda muhabbette kumrular
Bana ayrılığı sordular
Dedim afet, yangın dedim kar
Dedim adet aşkı vururlar

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangi yoktur?

- A) Teşhis   B) Teşbih   C) Tezat
D) İntak   E) Tekrir

9. Yâr deyince kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor aklım şaşıyor
Lambada titreyen alev üşüyor
Aşk kâğıda yazılmıyor Mihriban

Bu dörtlükte aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Tezat   B) İstiare   C) Teşhis
D) Mübalağa   E) Hüsnütalil

10. Bir gün dönüp bakınca düşler
İçmiş olursa yudum yudum yılları
Ağla ağla Firuze ağla
Anlat bir zaman ne dayanılmaz güzellikte olduğunu

Bu dizelerde en belirgin olarak kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşbih   B) Açık İstiare
C) Kapalı İstiare   D) Teşhis
E) Hüsnütalil

11. I. Ey boş gecelerin dadı ay ışığı
Salla salla hüznün uyuyan beşiği(Teşhis)
II. Dadaloğlu'm der ki belim büküldü
Gözümün cevheri yere döküldü(Tevriye)
III. Sen gülünce güller açar açar Gülpembe
Dereler seni söyler biz dinlerdik Gülpembe(Hüsnütalil)
IV. Yeryüzü boşaldı habersiz miyiz
Güneşe göç var da kalan biz miyiz(Tecahülürif)
V. Rengin uçmuş nen var sunam ah Sunam
Söyle bana emret sana can sunam(Cinas)

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen söz sanatı yoktur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

12. Garip, güzel sonra mahzun
Işıkla yağmur beraber,
Bir türkü ki gamlı, uzun
Ve sen gülünce açan güller

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Teşhis   B) Tenasüp   C) Tezat
D) Hüsnütalil   E) Tecahülürif

13. Bir gül mahzun durur bahçede
Yaprakları yorgun
Sen pembe küllerin en pembesi
Hasta, solgun

Bu dizelerde kişileştirilen unsurlar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) gül- bahçe   B) yaprak- kül
C) gül- kül   D) mahzun- bahçe
E) yaprak- gül

2. ÜNİTE

1. Bir tencere kaynar ocakta
Et mi kaynar dert mi bilinmez
Bu dizelerdeki altı çizili sözcükte aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir sanat vardır?
- A) Bir sözcüğün anlam inceliği katmak için tam tersini kastederek kullanma
B) Bir sözcüğün benzetme ilgisi olmaksızın başka sözcük yerine kullanılması
C) Bir sözcüğün hem gerçek hem de mecaz anlama gelecek şekilde kullanılması
D) Bir sözcüğün benzetme ilgisiyle başka bir sözcük yerine kullanılması
E) Sözün bir olayı, durumu, kişiyi hatırlatması

2. İçimde damla damla bir korku birikiyor
Sanıyorum, her sokak başını kesmiş devler
Üstüme camlarını, hep simsiyah dikeyiyor
Gözüne mil çekilmiş ama gibi evler
Bu dörtlüğün ilk dizesinde görülen söz sanatı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?
- A) Teşbih
B) Açık istiare
C) Kapalı istiare
D) Teşhis
E) Tevriye

3. Kırıldığını bildiğim hâlde
Ne diye çemberimi ararım?
Kursam işlemez oyuncaklarım
El çocuğu uyur beşiğimde
Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmemiştir?
- A) İstifham
B) Nida
C) Tenasüp
D) Tecahülûarif
E) Mezasımürsel

4. Bir uzun sefere çıktı, diyorlar
Gemiye gören var mı? Hani deniz
Sen gittin, soframız oldu tarumar
Doğan günü yadırgıyor hâlimiz
Bu dizelerdeki altı çizili söz öbeğinde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmiştir?
- A) Mecazımürsel
B) Kinaye
C) İstiare
D) Tevriye
E) Tariz

5. Yeryüzünde ben ürettim veremi
Lokman Hekim bulamadı çaremi
Aslı için kül eyledim Keremi
İbrahim' in atıldığı kor benim
Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmemiştir?
- A) Tezat
B) Mübalağa
C) Telmih
D) İstiare
E) Hüsnütalil

6. Sen petek misali Veysel'de arı
İnleşir beraber yapardık balı
Ben bir insanoğlu sen bir dut dalı
Ben babamı sen ustanı unutma
Bu dizelerde
- I. Teşbih
II. Teşhis
III. İntak
IV. Telmih
numaralandırılmış söz sanatlarından hangilerine yer verilmemiştir?
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

7. Sevincimi ikiye bölüp
Yarısını sana veriyorum
Sonra geri istiyorum senden
Çıkarıp bana veriyorsun
Koynunda saklı kesenden
Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmiştir?
- A) Teşbih
B) Teşhis
C) Açık İstiare
D) Kapalı istiare
E) Telmih

8. Aşağıdaki beyitlerin hangisinde ayraç içinde verilen söz sanatı yoktur?

- A) Mektup yazdım Hasan'a
Ha Hasan'a ha sana(Cinas)
- B) Gönül gurbet ele varma
Ya gelinir ya gelinmez(Mecazimürsel)
- C) Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil(İstiare)
- D) Bu akşam sonbahar ne kadar serin
Geceyi hasretle bekliyor zaman(Teşbih)
- E) Gayri şundan bundan beyitler neme?
Sen yetmiyor musun ki can evime? (İstifham)

9. Gönül bir deryadır dalgası dinmez
Her güzele meyil verip dost denmez
Taşıma su ile değirmen dönmez
Dökülür çarka su kendinden olur

Bu dizelerde görülen söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Teşhis- Teşbih- İstiare
- B) Mecazimürsel- Kinaye- Tariz
- C) Teşbih- İrsalimesel- Kinaye
- D) Teşhis- İntak- Tevriye
- E) İstiare- İrsalimesel- Mübalağa

10. Nedir bu benim çilem
Hesap bilmem
Muhasebede memurum
En sevdiğim yemek imambayıldı
Dokunur

Bu dizelerdeki en belirgin söz sanatın aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tariz B) Teşbih C) Tezat
D) Tevriye E) Mecazimürsel

11. Verdim gönül o gül-ruhun altına aldanıp
Etmezdi kimse eylediğim rengi ben bana

Bu dizelerde altı çizili sözcükteki söz sanatının açıklaması aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Sözcük benzetme ilgisiyle başka bir sözcüğün yerine kullanılması
- B) Bir sözcüğün hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanılması
- C) Bir sözün benzetme amacı olmaksızın başka bir söz yerine kullanılması
- D) Birden çok gerçek anlamı olan bir sözün yakın anlamının söylenip uzak anlamının kastedilmesi
- E) Bir sözün tam tersinin kastedilerek kullanılması

12. Ey alev yanaklım, volkan dudaklım
Ne bir hilafım var, ne gizlim, ne de saklım
Her şeye erdi de zavallı aklım
Seni unutmaya ermiyor Ayşen...

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Nida B) Teşbih C) Telmih
D) Mecazimürsel E) Tenasüp

13. Lâle mayıs ayıdır mora turuncuya boyanır.
Pek güvenmem yabancıdır bakarsın yönü değişir

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine yer verilmiştir?

- A) Tevriye B) Kinaye C) Teşbih
D) Tariz E) Telmih

2. ÜNİTE

1. (I)İslamiyet öncesinde “yır” adı verilen şiirler ozanlar tarafından müzik eşliğinde söylenmiştir. (II)Ozanlara Türklerin çeşitli boyları arasında baksı, oyun, kam, şaman, âşık gibi isimler verilmiştir.(III) Anlaşılacağı üzere bu dönemde ozanlar sanatçı kimliklerinin yanı sıra hekimlik, din adamlığı, büyücülük, oyunculuk gibi pek çok görev üstlenmişlerdir. (IV) Törenleri idare edip sagu, koşuk türünde şiirleri kopuz eşliğinde söylemişlerdir. (V) Sagu, koşuk gibi ürünler zamanla törenlerden bağımsız hâle gelip birer tür olmuştur.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. İslamiyet öncesinde sığır ve şölen adı verilen törenlerde söylenen; aşk, doğa, yiğitlik temalarını işleyen ----, İslamiyet'ten sonra yerini halk edebiyatında hem biçim hem de içerik açısından benzerlik gösterdiği ---- bırakmıştır. Aynı zamanda bu şiirler divan şiirindeki ---- nazım biçimine de benzer.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sagu- ağıta- mesnevi
B) destan- semaiye- kaside
C) koşuk- koşmaya- gazel
D) koşma- maniye- tuyuğ
E) koşuk- varsağıya- mesnevi

3. Kar buz kamug erüştü   Kar buz tümü eriştü
Taglar suvu akıştı   Dağların suları akıştı
Kökşin bulut öriştü   Mavi bulut yükseldi
Kayguk bolup egrişur   Kayık gibi sallanır.

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 7'li hece ölçüsüyle söylenmiştir.
B) Doğa temalı olduğundan bir koşuk örneğidir.
C) Yabancı dillerin etkisi şiirde hissedilmektedir.
D) Yarım uyak ve redif kullanılmıştır.
E) Şölen adı verilen törenlerde söylenen şiirlerdendir.

4. • Suw bermeske süt ber
• Ermegüğe bulut yük bolur
• Kanı kan bile yumas

Bu cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslamiyet öncesi sav örnekleridir.
B) Çoğunda ölçü ve uyak kalıntıları görülür.
C) Atasözlerinin en eski biçimleridir.
D) Günümüzde biraz değişmiş hâlleri hâlâ kullanılmaktadır.
E) Bu ürünlere ilk defa Dede Korkut Hikâyeleri'nde yer verilmiştir.

5. ... O zaman bir demirci dedi ki: “Burada bir demir madeni var. Yalın kata benziyor. Şunun demirini eritsek bir yol olurdu.” Varıp o yeri gördüler. Bu sözü de beğendiler. Dağın geniş yerine bir kat odun, bir kat kömür dizdiler. Dağın üstünü, arka yanını doldurduktan sonra yetmiş deriden körük yapıp yetmiş yerde kurdular. Ateşleyip körüklediler.

Bu parçadaki destanla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türklerin uğraşları hakkında bilgi içermektedir.
B) Mitolojik unsurlara yer verilmiştir.
C) Türklerin tarih sahnesinde var oluşu anlatılmıştır.
D) Göktürklerle ait bir destandan alınmıştır.
E) Göç Destanı'ndan alınmış bir metindir.

6. Hükümdarın kızlarıyla evlenmesi için yakarışlarla çağırdığı Tanrı nihayet bir bozkurt şeklinde geldi. Bu kızlarla evlendi. Bu evlenmeden doğan Dokuz Oğuz- On Uygur çocuklarının sesi kurt sesine benzerdi.

Bu parça aşağıdaki Türk destanlarının hangisinden alınmış olabilir?

- A) Oğuz Kağan   B) Bozkurt
C) Ergenekon   D) Türeyiş
E) Göç

7. Kaklar kamug kölerdi
Taglar başı ilerdi
Ajun tını yılırdı
Tütü çeçek çerkeşür
Günümüz Türkçesi
Kuru yerler hep gülerdi
Dağ başları göründü
Dünyanın soluğu ılındı
Türlü çiçekler sıralandı

Bu dördütlüğün konu bakımından İslamiyet etkisinde gelişen Türk şiirindeki karşılığı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Kaside B) Mesnevi C) Gazel
D) Şarkı E) Tuyuğ

8. I. Oğuz Kağan Destanı
II. Türeyiş Destanı
III. Ergenekon Destanı
IV. Alp Er Tunga Destanı

Yukarıda numaralandırılmış Türk destanlarının kronolojik sıralaması hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) III-I-IV-II B) IV-I-III-II C) IV-III-II-I
D) I-II-III-IV E) I-III-II-IV

9. Türkler, İskender'in öncülerini bir gece bozguna uğrattılar. Bir Türk bir İskender askerini kılıçla ikiye böldü. Ölü, beline altın dolu bir kemer bağlamıştı. Bu kemer parçalandı. Kana bulanmış altınlar yere döküldü. Ertesi gün Türkler kanlı altınları gördüler. Birbirlerine "Altın kan!" dediler. Bu sözler o çevrede bulunan bir dağın adı oldu. Bugün oraya Altun Han deniliyor.

Bu parçada sözü edilen destanla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alp Er Tunga Destanı'ndan alınmıştır.
B) Saka Türklerine ait bir standır.
C) Bir bölge isminin anlamının nereden geldiği açıklanmıştır.
D) Bu destanla ilgili bilgi alabileceğimiz ilk Türk kaynağı Divan-ı Lüğati't- Türk'tür.
E) Türklerin, Makedonya kralı ile mücadelesi anlatılmaktadır.

10. Ulu ormanın içinde büyük bir canavar(I) var idi. At(II) sürülerini ve halkı yerd. Oğuz Kağan bir yiğit cesur kişi idi. Bu canavarı avlamak diledi. Günlerden bir gün ava çıktı. Çıda ile ok- yay(III) kılıç ve kalkanla atlandı. Bir geyik (IV) yakaladı. Bu geyiği dalın çubuğu ile bir ağaca(V) bağladı, gitti.

Oğuz Kağan Destanı'ndan alınan bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi Türk destanındaki motiflerden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Başlangıcı kestirilemeyen çok eski dönemlerden X-XI. yüzyıla kadar devam etmiştir.
II. Bu dönem ürünlerinde Orta Asya bozkırlarındaki göçebe yaşam biçimi, Şamanizm, Maniheizm ve Budizm gibi inançlar belirleyici olmuştur.
III. Çince, Sanskritçe, Moğolca gibi yabancı dillerden geçen sözcükler yok denecek kadar az olup dil anı Türkçe'dir.
IV. Zamanımıza çok azı ulaşabilen bu ürünlerde şiirler ön plandadır ve şiirlerin son dördütlüğünde şairlerin isimleri geçmektedir.
V. İlk Türk şairimiz ise Aprunçır Tigin olarak bilinmektedir.

İslamiyet Öncesi Türk edebiyatıyla ilgili olarak yukarıda verilen cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Koydı bulut yağmurın

Kerip tutar ak torın

Kırka koytı ol karın

Akın akar engreşür

Bu dördlük İslamiyet öncesini ifade eden aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Yug B) Yır C) Sığır

- D) Şölen E) Koşuk

2. ÜNİTE

1. I. İslamiyet öncesi şiirlere verilen isimdir. (Yır)
 II. İslamiyet öncesi aşk, doğa yiğitlik temalı şiirlerdir. (Koşuk)
 III. İslamiyet öncesi Türk edebiyatında ölenlerin ardından söylenen şiirlerdir. (Yuğ)
 IV. Eski Türklerde şair, din adamı. (Şaman)
 V. İslamiyet öncesi Türk edebiyatında şiirler söylenirken kullanılan müzik aletidir. (Kopuz)

Yukarıdaki numaralandırılmış tanımların hangisinin araç içinde verilen karşılığı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Ulşıp eren börleyü Uludu erler kurt gibi
 Yırtıp yaka urlayı Bağırıp yırtılar yaka
 Sıkıp üni yurlayı Çağırdılar ıslıkla
 Sıgtap közi örtülür Yaştan gözler örtülür

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dil özellikleri açısından İslamiyet Öncesi Türk edebiyatı özelliklerini yansıtmaktadır.
 B) "Sığır" adı verilen törenlerde söylenir.
 C) 7'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.
 D) İçerik açısından Divan edebiyatındaki karşılığı mersiye'dir.
 E) Uyak düzeni düz ayak şeklindedir.

3. Erdi aşın taturgan (Yemeğini tattıran, kötü
 Yavlak yağış kaçurgan düşmanı kaçtıran, oğlak
 Oğrak süsin kaytargan ordusunu püskürten bir
 Bastı ölüm ahтары yiğitti, ölüm onu bastırdı.)

Bu dörtlüğün konu bakımından İslamiyet etkisinde gelişen Türk şiirindeki karşılığı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Koçaklama B) Mersiye C) Güzelleme
 D) Hicviye E) Koşma

4. Türk edebiyatında henüz yazı yokken ilk Türk şairleri tarafından söylenen şifahi edebiyat ürünlerinin en zenginleri destan şiirleriydi. Bu yüzden bu dönem Destan Dönemi Türk Edebiyatı diye de bilinir.

Aşağıdakilerden hangisi parçada sözü edilen döneme ait Türk destanlarından biri değildir?

- A) Alp Er Tunga B) Göç
 C) Ergenekon D) Edige
 E) Yaratılış

5. Gene günlerden bir gün Oğuz Kağan bir yerde Tanrı'ya yalvarmakta idi. Karanlık bastı. Gökten bir gök ışık düştü. Güneşten aydan daha parlaktı. Oğuz Kağan yürüdü. Gördü ki bu ışığın arasında bir kız var. Yalnız oturuyor. Çok güzel bir kızdı. Onun başında ateşli, parlak bir beni vardı. Altın kazık(Demirkazık) gibi idi. O kız öyle güzeldi ki gülse Gök Tanrı da gülüyor, ağlasa Gök Tanrı da ağlıyordu.

Oğuz Kağan Destanı'ndan alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mitolojik öğelerden yararlanılmıştır.
 B) Olağanüstü unsurlara yer verilmiştir.
 C) Dinî öğelerden beslenmiştir.
 D) Tasvirlerde doğa unsurlarına başvurulmuştur.
 E) Göktürklerin yaşayışları ve inançları hakkında ipuçları vermektedir.

6. **Göktürk Yazıtları ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Yazıtta II. Göktürk Devleti'nin kuruluşu, Çinlilerle olan mücadelesi anlatılmıştır.
 B) Yazıtlar Vezir Tonyukuk, Kültigin ve Bilge Kağan adına diktirilmiştir.
 C) VI. yüzyılda yazıldığı sanılmaktadır.
 D) Tarih, coğrafya ve edebiyata kaynak olacak niteliktedir.
 E) Söylev niteliği taşıyan bu eser W. Thomsen tarafından okunmuştur.

7. Totem devri yaşayan Türklerin ongunu(totem) bozkurt, destanlarda Türk'ün hayat ve savaş gücünü temsil eder. Bu özelliğiyle destanların da ana motiflerinden biri olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu motifin geçtiği destanlardan biri değildir?

- A) Göç B) Türeyiş C) Ergenekon
D) Bozkurt E) Oğuz Kağan

8. Yazılı edebiyatın ve "Eski Türkçe"nin ikinci dönemidir. Turfan kazılarında ele geçirilen metinlerin büyük bölümü Maniheizm ve Budizm temalı kutsal metinlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen metinlerden biridir?

- A) Yenisey Yazıtları B) Sekiz Yüknek
C) Orhun Abideleri D) Dede Korkut Hikayeleri
E) Divan-i Lugatit- Türk

9. Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım;
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

İstiklal Marşı'nın bu dördlüğünde altı çizili bölümle atıfta bulunulan destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bozkurt B) Oğuz Kağan C) Ergenekon
D) Türeyiş E) Alp Er Tunga

10. İslamiyet Öncesi Türk edebiyatında şiirler doğaçlama olarak kopuz eşliğinde söylenirdi. Bu şiirleri söyleyen II şairlere baksı, oyun, şam, ozan gibi isimler verilir. Orhun Abideleri'nde ve Turfan kazılarındaki metinlerde adına ve şiirlerine rastlanan ilk Türk şairi ise Apruncır Tigin'dir. V

Bu parçada numaralanmış ifadelerden hangisi yanlış?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Alp Er Tonga öldü mü
İsiz ajun kaldı mu
Ödlek öçin aldı mu
Emdi yürek yırtılır

Bu dördlük söylendiği dönem açısından aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Yuğ B) Kopuz C) Balbal
D) Sagu E) Ağıt

12. İnsanoğlunun ilk atası, Tanrı Kayra Han'ın bu sade sudan âlemde canı sıkılıyordu. O yalnızlık içinde düşünürken bir dalga hâlinde beliren Ak Ana Tanrı'ya "Yarat" dedi ve Tanrı kendine benzer bir varlık yaratarak ona "Kişi" adını verdi.

Bu parçanın alındığı destan ve ait olduğu Türk boyu aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Oğuz Kağan- Hun B) Bozkurt - Göktürk
C) Türeyiş- Uygur D) Yaratılış- Altay
E) Şu- Saka

2. ÜNİTE

1. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk şiiri ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Dini öğelerden doğmuş din dışı gelişme göstermiştir.
- B) Şiirler kopuz eşliğinde doğaçlama olarak söylenir.
- C) Genellikle 7 ve 8'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
- D) Nazım birimi dörtlülük, uyak türü yarım uyaktır.
- E) İlk Türk şairi Yolluğ Tigin'dir.

2. Ördi bulut ingraşu (Bulutlar gürleyerek yükseldi
Aktı akın môngreşü ve seller şarıldayarak aktı.
Kaldı bodun tanglaşu Halk hayretler içinde kaldı,
Kükrek takı mangraşur bulutlar gürledi, bağırıldı.)

Bu dizelerle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 7'li hece ölçüsü ile söylenmiştir.
- B) Pastoral şiirin özelliklerini taşımaktadır.
- C) Bir koşuktan alınmış olabilir.
- D) Teşhis ve intak sanatı vardır.
- E) Dil yabancı etkilerden uzak öz Türkçedir.

3. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi sözlü ürünlerin İslamiyet etkisinde gelişen Türk edebiyatındaki karşılıklarından biri değildir?

- A) Mersiye
- B) Gazel
- C) Koşma
- D) Atasözü
- E) Türkü

4. MÖ 330-327 yıllarında Makedonyalı İskender, İran ve Türkistan'ı işgal etmişti. Destan işte bu dönemdeki Türklerin İskender'le mücadelelerinin ve geriye çekilmelerinin öyküsüdür.

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oğuz Kağan
- B) Saltuk Buğra Han
- C) Alp Er Tunga
- D) Şu
- E) Göç

5. Oğuz Kağan Destanı ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türk boylarının isimlerinin nereden geldiği ile ilgili bilgiler içermektedir.
- B) Tarihi gerçekliğini Mete Han'ın ilk defa Türkleri bir bayrak altında toplamasından aldığı düşünülmektedir.
- C) Yolluğ Tigin tarafından derlenip yazıya geçirilmiştir.
- D) Hun Türklerine ait bir destan olup Oğuzların yaşayışı hakkında bilgi vermektedir.
- E) İslamiyet öncesi sözlü edebiyat ürünüdür.

6. Düşman bütün soyunu öldürüp bir çocuğu öldürmedi. Ayaklarını ve kollarını kesip bir kamışlığa bıraktılar. Düşman gidince bir dişi kurt bu çocuğa baktı. Onu iyi etti. Yiyecek getirip bu oğlanı besledi.

Bu parça aşağıdaki destanlardan hangisinden alınmış olabilir?

- A) Oğuz Kağan
- B) Türeyiş
- C) Bozkurt
- D) Ergenekon
- E) Yaratılış

7. İslamiyet Öncesi Türk edebiyatında şairler, şairliklerinin yanı sıra din adamı, hekimlik, büyücülük, oyunculuk gibi özellikleri dolayısıyla farklı isimlerle de anılırdı.

Aşağıdakilerin hangisi bu isimlerden biri değildir?

- A) Şaman
- B) Kam
- C) Baksı
- D) Oyun
- E) Tigin

8. Orta Asya'da Türk kavimlerini bir araya toplayarak büyük devlet kuran Hunlarla ilgili tarihî bilgilerin karanlıkta kalan bir kısmı destanlarla açıklanmaya çalışılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu destanlar bir arada verilmiştir?

- A) Oğuz Kağan- Ergenekon
B) Attila- Göç
C) Bozkurt- Ergenekon
D) Yaratılış- Oğuz Kağan
E) Oğuz Kağan-Attila

9. Çinliler prensesleriyle evlenmek isteyen Türk hakanından "Kutlu Dağ" denilen kaya parçasının kendilerine verilmesini istediler. Sonra kayayı parçalayıp götürdüler. Bu büyük hadise oldu. Yedi gün sonra da hakan öldü. Memleket felaketten kurtulamadı, büyük bir kuraklık başladı.

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ergenekon   B) Türeyiş   C) Göç
D) Oğuz Kağan   E) Yaratılış

10. Göktürk yazıtları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türk adının geçtiği, tarihî belge niteliği taşıyan ilk eserdir.
B) Yazıtların varlığından ilk kez 13. Yüzyılda Cüveyni "Tarih-i Cihan-Küşa" adlı eserinde söz etmiştir.
C) Yazıtları bilim dünyasına ilk kez İsveçli bir subay olan Stranberg tanıtmıştır.
D) Anıtlar üzerindeki yazılar ise ilk defa ünlü Türkolog Radloff tarafından okunmuştur.
E) Yazıtlarda kullanılan dil yabancı etkilerden uzak yalın bir dil olup aliterasyonlu bir söyleyiş vardır.

11. I
Ulşıp eren börleyü
Yırtıp yaka urlayu
Sıkırp üni yurlayu
Sıgtap közi örtülür

II

- Etil suwı aka turur
Kaya tübi kaka turur
Balık telim baka turur
Kölün takı küşerür

Bu iki şiir parçası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlk dörtlük bir sagudan ikincisi bir koşuktan alınmıştır.
B) İki dörtlük de hece ölçüsü ile söylenmiştir.
C) İkisinin de söylendiği dini törenler birbirinden farklıdır.
D) Aynı uyak düzeni ile oluşturulmuştur.
E) İki dörtlük de aynı temayı işlemiştir.

12. Moğolistan'da Göktürk Devleti'ni yıkarak Uygur Devleti'ni kuran Uygurlar yerleşik hayata geçen ilk Türk topluluğu olarak bilinir. Göktürk Devleti'nin dil ve kültürünü devam ettirmişlerdir. Uygur Türklerinin yerleşik hayata geçmeleriyle beraber bazı sanat dallarında önemli gelişmeler olmuştur. Önemli gelişmelerin gözlemlendiği bu sanat dallarının başında ise edebiyat gelmektedir. O dönemde ortaya konulan "Uygur Metinleri" ve eserlerin büyük bir bölümünün ise tercümelemlerden oluştuğu bilinir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen metinlerden biri değildir?

- A) Yenisey Yazıtları
B) Altın Yaruk
C) İrk Bitig
D) Sekiz Yüknek
E) Kalyanamkara ile Papamkara Hikayesi

2. ÜNİTE

1. (I) İslamiyet öncesi Türk şiirinin nazım birimi dördlüktür. (II) Uyak düzeni genellikle abab/ cccb... dizilişindedir. (III) Daha çok tam uyak kullanılır ve rediften yararlanır. (IV) Türkçenin kendi olanaklarından doğan hece ölçüsü ahengin en önemli ögesidir. (V) Yiğitlik, doğaya ve hayvanlara duyulan sevgi, aşk, din gibi konulara yer verilmiştir.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Öpkem kelip ogradım (Öfkelenip dışarı çıktım.
Arslanlayu kökredim Aslan gibi kükredim
Alplar başın togradım Yiğitler başını doğradım
Emdi meni kim tutar Şimdi beni kim tutar.)

Bu dördülikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir sagudan alınmıştır.
B) Epik şiir özellikleri taşımaktadır.
C) 7'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.
D) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
E) Dili öz Türkçedir.

3. İslamiyet öncesi "yuğ" adı verilen törenlerde söylenen ---- halk şiirindeki karşılığı ---- divan şiirindeki karşılığı ise ---- olarak ifade edilebilir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) destanın- koşma- gazel
B) koşuğun- koşma- gazel
C) sagunun- ağıt- mersiye
D) sagunun- taşlama- hicviye
E) destanın- mani- tuyuğ

4. Saka Türklerine ait olan ---- Destanı'nın kahramanı, İranlıların ---- Destanı'nda geniş yer tutan İran-Turan Savaşları boyunca, önce şehzade sonra hükümdar olarak yer alır.

Bu parçada boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Şu- İskender
B) Oğuz Kağan- Şehname
C) Alp Er Tunga-Şehname
D) Şu- Mahabarata
E) Alp Er Tunga- Kalevala

5. İslamiyet öncesi Türk destanlarının birçoğu adını ana karakterlerinden almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu destanlardan biri değildir?

- A) Alp Er Tunga B) Şu
C) Manas D) Attila
E) Oğuz Kağan

6. Göktürk yazısıyla yazılmış bir fal kitabıdır. Her biri ayrı fal olarak yazılan 65 paragraftan oluşur. Çeşitli inanışlar ve masal unsurlarının bulunduğu kitapta günlük dile ait pek çok kelime de vardır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhun Abideleri B) Yenisey Yazıtları
C) Irk Bitig D) Altın Yaruk
E) Sekiz Yüknek

7. Burkancılığa ait bir menkıbe olan eserde iyi düşünceli şehzadenin bütün canlılara yardım etmek ve canlıların birbirini öldürmelerini engellemek için bir mücevheri elde etmek üzere yaptığı maceralı yolculuk anlatılır. Çince'den çevrilen eser akıcı anlatımı ve canlı betimlemeleriyle dikkat çeker.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Altın Yaruk
B) Sekiz Yüknek
C) Irk Bitig
D) Kalyanamkara ve Papamkara
E) Orhun Abideleri

8. Tarihte "Türk" adını devlet ismi yapan ilk Türkler olan Göktürklerin kendi soylarına ait inanışlarıyla ve devlet kurmadan önceki tarihlerini anlatan destanları vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu destanlardan biridir?

- A) Yaratılış B) Oğuz Kağan C) Ergenekon
D) Türeyiş E) Manas

9. (I) Türk edebiyatının ilk yazılı örnekleri 8. yüzyılda Göktürkler tarafından taşlar üzerine yazılarak oluşturulan ve "Bengü Taş" ismi verilen yazıtlardır. (II) Bu abideler bugün; Moğolistan'da Orhun adlı ırmağın yakınına dikilmiş olmasından dolayı Orhun Abideleri olarak anılmakta olup edebiyat değeri taşıyan üç kitabelerdir. (III) Bunlardan ilki devletin veziri Tonyukuk adına diktirilmiş ve Tonyukuk tarafından yazılmıştır. (IV) Diğer iki kitabe Kutluk Kağan'ın çocukları Kültigin ile Bilge Kağan adına dikilmiş ve Arunçır Tigin tarafından yazılmıştır. (V) Bu kitabelerde Çinlilere karşı İstiklal savaşı yapmak ve Türk bütünlüğünü korumak için içte ve dışta savaşan Göktürklerin hikâyesi anlatılır.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Diğer Türk destanlarında olduğu gibi Uygur destanlarında da ana unsurlar "mavi ışık", "kurt" ve anayurt'tur. Bu destanlar, bir karış toprağını, bir taşını feda etmemek gerektiği hususunda bir uyarı niteliği taşımaktadır.

"Dokuz Oğuz-On Uygur" Türklerinin iki destanı vardır.

Bu parçada sözü edilen destanlar aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Bozkurt- Ergenekon
B) Bozkurt- Göç
C) Oğuz Kağan- Attila
D) Türeyiş- Göç
E) Alp Er Tunga- Şu

11. "Işık" destanlarımızdaki önemli motiflerdendir. Hunlara I
ait Yaratılış Destanı'nda Tanrı'ya yaratma ilhamı veren II

"Ak Ana" ışıktan bir kadın hayalidir. Altay Türklerine ait III
Oğuz Kağan Destanı'nda, destan kahramanı gökten inen IV V

mavi ışıktan doğan kızla evlenmiştir. Uygurlara ait Göç VI

Destanı'nda hakan seçilen Bugu Han ve kardeşleri bir ışıktan yaratılmıştır.

Bu parçada numaralandırılmış bölümlerden hangilerinin yeri değişirse bilgi yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I ve III B) I ve V C) II ve IV
D) II ve VI E) IV ve V

12. • Öküz adakı bolgınca buzağı başı bolsa yeğ
(Öküz ayağı olmaktan buzağı başı olmak iyidir.)
• Ağılda oğlag togsa arıkta oti öner
(Ağılda oğlak doğsa, ırmakta otu biter.)

İslamiyet öncesine ait bu cümleler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Sav B) Atasözü
C) Darbimesel D) İrsalimesel
E) Tekerleme

2. ÜNİTE

1. Kişilikke himmet mürüvvet kerek,
kişi kadri himmet mürüvvet yañı
(İnsan için himmet ve mürüvvet gerek; insanın kıymeti himmet ve mürüvvet ile ölçülür.)
Bu kün toğdı ilig bu kılkı bile,
yarudı ajunka kün ay teg yala
(Hükümdar Kün-Toğdı böylece bu tabiati ile, güneş ve ay gibi parlayarak, dünyayı aydınlattı.)

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlk İslâmi eserimiz olan Kutadgu Bilig'den alınmıştır.
B) Aruz ölçüsü ile yazılmıştır.
C) Alegorik söyleyişe sahip didaktik bir eserdir.
D) Devlet yönetiminin nasıl olması gerektiği ile ilgili bilgi içeren bir eserdir.
E) Sözlü edebiyat geleneğini yansıtır.

2. Ajun öngdisi bu telimde beru
Issız edgu erter nece yıllara
(Bu dünyanın çok eski bir kanunudur: Kötülük ve iyilik ne kadar uzun sürerse sürsün bir gün geçer.)

Kutadgu Bilig'den alınan bu beyiti eserde geçen sembolik kişilerden hangisi söylemiş olabilir?

- A) Kün Togdı
B) Ay Toldı
C) Odgurmuş
D) Ögdülmüş
E) Edgü Kişi

3. Bilig birle alim yokar yokladı
Biligsizlik emi çökerdi kodi
Bilig yind usanma bil ol hak resul
"Bilig cinde erse siz arkang" tidi
dizelerinde de olduğu gibi şair peygamberin sözlerinden hareketle olgun insanın nasıl olacağını anlatıyor.

Bu dizeler biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerden hangisine ait olabilir?

- A) Yusuf Has Hacıp
B) Edip Ahmet Yükneki
C) Kaşgarlı Mahmut
D) Ahmet Yesevi
E) Yunus Emre

4. Başım toprak, özüm toprak, cismim toprak,
Köydim yandım bol almadım her giz apak
Hak vaslığa yeter men tip ruhum müştak
Zemzem bolıp yir astığa kirdim mina
Şair burada Allah'a ulaşma arzusuyla yandığını ifade eden tasavvufi bir konuya eğilmiştir.

Bu dörtlük biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki sanatçıdan hangisine ait olabilir?

- A) Yusuf Has Hacıp
B) Edip Ahmet Yükneki
C) Kaşgarlı Mahmut
D) Ahmet Yesevi
E) Hoca Dehhanif

5. Geçiş Dönemi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Uygur yazısı bir süre Türklerin yazısı olarak devam etmekle birlikte Arap alfabesi giderek yaygınlaşmıştır.
B) XI. ve XII. yy'ları kapsayan bu dönemde verilen eserlerde Batı Türkçesi kullanılmıştır.
C) Bu dönem verilen eserlerin genellikle öğretici niteliği ağır basmaktadır.
D) Bu dönem şiirlerinde hem aruz hem de hece ölçüsü bir arada kullanılmıştır.
E) İran şiirinden gelen beyitler ve Türk şiirine özgü dörtlükler aynı eserde kullanılmıştır.

6. • Yılan kendü egrisin bilmes, tevi boynun egri tir
• Tay atasa at tınur; oğul eredse baba tınur
• Suw bermeske süt ber.

Bu cümleler aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Kutadgu Bilig
B) Atabetü'l-Hakayık
C) Divanü Lügati't-Türk
D) Atabetü'l-Hakayık
E) Muhakemetü'l-Lügateyn

7. Deli Dumrul, kırk yiğitle yiyip içip otururken ansızın Azrail çıkageldi. Azrail'i ne çavuş gördü ne kapıcı.

Deli Dumrul'un görür gözü görmez oldu, tutar elleri tutmaz oldu, dünya âlem Deli Dumrul'un gözüne karanlık kesildi.

Çağırıp soylar, görelim hanım, ne soylar?

Soylama:

Bre ne heybetli kocasin!

Kapıcılar seni görmedi,

Çavuşlar seni duymadı,

Benim görür gözlerim görmez oldu,

Tutar benim ellerim tutmaz oldu.

Titredi ayağım elimden yere düştü...

Bu parçadan yola çıkılarak Dede Korkut Hikâyeleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Destandan halk hikâyeciliğine geçiş ürünüdür.
B) Nazım nesir olarak karışık yazılmıştır.
C) Aliterasyonlardan ve secilerden yararlanılmıştır.
D) İslamiyet öncesi sözlü gelenekten izler taşır.
E) Şiirin ahenk unsurlarından yararlanılmıştır.

8. Yahut bedri ögdülmüş aydı ukuş
Kılınç köni kör küvençi üküş

Yüzi körki körklü ne yaşı kiçig

Kamug edgüülükke anından keçig

Bu beyitler biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki şairlerden hangisine ait olabilir?

- A) Yusuf Has Hacıp
B) Edip Ahmet Yükneki
C) Kaşgarlı Mahmut
D) Ahmet Yesevi
E) Ali Şir Nevai

9. Ben Buhara'nın sözüne güvenilir bir imamından ayrıca Nişaburlu bir imamdan işittim. İki de senetlerle bildiriyorlardı ki Peygamberimiz, kıyamet alametleriyle ahir zaman fitnelerini ve Oğuz Türklerinin ortaya çıkacağını bildirirken "Türk dilini öğreniniz! Çünkü onların uzun sürecek saltanatları olacaktır." buyurmuştur. Bu hadis doğru ise Türk dilini öğrenmek vacip demektir. Eğer uydurma ise o zaman da akıl ve mantık bunu gerektirir.

Bu parçanın alındığı metin aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Ahmet Yesevi
B) Yusuf Has Hacıp
C) Kaşgarlı Mahmut
D) Edip Ahmet Yükneki
E) Yunus Emre

10. Mutluluk veren bilgi anlamına gelen ve 11.yy.da Yusuf Hacıp tarafından yazılan bu eser edebiyatımızda birçok ilk olma özelliği taşımaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen eserin özelliklerinden biri değildir?

- A) Aruzla yazılan ilk eser
B) Edebiyatımızdaki ilk mesnevi
C) İlk Türk- İslam eseri
D) İlk tasavvufi eser
E) İlk siyasetname

11. Aşağıdakilerden hangisi "Atabetü'l- Hakayık" ile "Divan-ı Hikmet" in ortak özelliklerinden biri **değildir**?

- A) İçerdikleri tema
B) Oluşturuldukları dönem
C) Kullanılan ölçü
D) Yazıldığı dil
E) Yazıldığı nazım biçimi

12. I. siyasetname
II. nasihatname
III. ayet ve hadis

Yukarıdaki ifadelerden hangileri Atabetü'l Hakayık ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

2. ÜNİTE

1. Devlet yönetiminin nasıl olması gerektiğini anlatan Kutadgu Bilig dört sembolik kahraman üzerine oluşturulmuş bir eserdir.

Bu eserdeki kahramanlardan Kün Togdı adaleti,
I

Aytoldu aklı, Ögdülmüş mutluluğu ve Oğurmuş akıbeti
II III V

temsil eder.

Bu parçada numaralanmış ifadelerden hangilerinin yeri değiştirilirse bilgi yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. I. "Gerçeklerin Eşiği" anlamına gelen eser XII. yüzyılda Edip Ahmet Yükneki tarafından kaleme alınmıştır.
II. Yazar bu eseri Karahanlı beylerinden Muhammed Dad Sipahsalar'a sunmuştur.
III. Ayet ve hadislerle olgun insanın özelliklerini anlatmaya çalışan ilk tasavvufi eserimizdir.
IV. On üç bölümden oluşan eser 101 dörtlük ve 40 beyitten oluşur.
V. Aruz ölçüsüyle ve Hakaniye Türkçesiyle yazılmış diktik bir eserdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türk dilinin ilk sözlüğü ve ilk dil bilgisi kitabı olan bu eser, ---

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanmaz?

- A) Araplara Türkçe öğretmek amacıyla Batı Türkçesi ile yazılmış bir sözlüktür.
B) 11. yy.da Kaşgarlı Mahmut tarafından kaleme alınmıştır.
C) Abbasi Halifesi Ebul Kasım Abdullah'a sunulmuştur.
D) İslamiyet öncesi sözlü edebiyat ile ilgili bilgi içermektedir.
E) 7500 Türkçe kelimenin açıklamasının yapıldığı bir sözlüktür.

4. Anadolu'nun kapıları Alparslan'la açılrsa da gönül kapıları Ahmet Yesevi ile açılmıştır. 12. yy'da İslamiyet'in kabulü ile bu yeni dinin felsefesinin ilk ürünü olan eseriyle ve yetiştirdiği erenleriyle Anadolu'ya gönül akınları düzenlemiş ve böylece Anadolu'nun Türkleşmesinin ve İslamlaşmasının öncüsü olmuştur.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divanü Lugati't Türk B) Kutadgu Bilig
C) Atabetü'l- Hakayık D) Risaletü'n- Nushiyye
E) Divan- ı Hikmet

5. İslamiyet'in kabulüyle birlikte Arap ve Fars edebiyatının etkisi hissedilmeye başlansa da halk kesimi, İslamiyet öncesindeki sözlü kültürü İslam motiflerle birleştirerek sürdürmüş ve bu eğilimini en çok da destanlara yansıtılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen bu destanlardan biri değildir?

- A) Manas B) Satuk Buğra Han
C) Edige D) Göç
E) Köroğlu

6. Türkleştirilmiş bir Arap savaşçısının Müslümanlığı yaymak için yaptığı mücadeleleri anlatan bir destandır. Emeliler döneminin bu Arap komutanı, zamanla Anadolu'ya yapılan Türk akınlarının Malatyalı uç beyi kimliğini kazanmış ve mücadeleleri bir Türk destanı hâlini almıştır.

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saltuk Buğra Han B) Alp Er Tunga
C) Battalname D) Danişmendname
E) Manas

7. XII. yüzyılda Müslüman Oğuzların yaşamı ve mücadelelerini anlatan bu hikâyenin----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile sürdürülemez?

- A) asıl adı Kitab-ı Dede Korkut Alâ Lisan-ı Taife-i Oğuzan'dır
B) birisi Vatikan birisi Drestan olmak üzere iki tam nüshası vardır.
C) edebiyatımızdaki önemi destandan halk hikâyeciliğine geçiş ürünü olmasıdır.
D) büyük bir bölümü, 15. yüzyılda Dede Korkut tarafından yazıya geçirilmiştir.
E) hikâyelerin geçtiği mekan Kuzeydoğu Anadolu ve Azerbaycan coğrafyasıdır.

8. İslam felsefesi olarak adlandırabileceğimiz tasavvufun edebiyatımızdaki yansıması, 12. yy.da ilk Türk

mutasavvıfı olarak bilinen Hoca Dehhanî tarafından hem
II III
hece hem aruz ölçüsü kullanılarak Hakaniye Türkçesi ile
IV
yazılmış bir eser olan Divan-ı Hikmet adlı eserimizdir.
V

Bu cümlelerde altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına yol açmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Giriş bölümleri kaside biçimiyle ve beyitler hâlinde yazılmıştır.
II. Asıl konu ile ilgili bölümleri dörtlükler hâlinde ve semai biçiminde yazılmıştır.
III. Hem aruz hem hece ölçüsünün kullanıldığı bir eserdir.
IV. Hakaniye Türkçesi ile yazılmıştır.
V. Din temeline dayanan ahlak eğitimi vermek için yazılmış pendname niteliğinde bir eserdir.

Atabetü'l- Hakayık ile ilgili yukarıda numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. İslamiyeti kabul eden ilk Türk hükümdarının din uğruna girdiği savaşları ve kahramanlıklarını işleyen destandır. Destanda, İslamiyet'in kabulünden önceki Türk destanlarına ait motifler İslami öğelerle karıştırılarak verilmiştir.

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Satuk Buğra Han B) Manas
C) Edige D) Oğuz Kağan
E) Battalname

11. "Adım, Edib Ahmet'tir. Sözüm, edeb ve öğüttür. Bu kitabı; kendim gidersem, sözüm kalsın diye yazdım. Ey benden sonra gelen! Bunu okursan beni duadan unutma!"

Bu parçada yazarın sözünü ettiği eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig B) Atabetü'l- Hakayık
C) Divanü Lügati't-Türk D) Divan-ı Hikmet
E) Risaletü'n-Nushiyye

12. XI. yüzyılda başlayan İslami Dönem Türk edebiyatı iki asırlık bir geçiş dönemi yaşamıştır. Bu dönemde Arap ve İran (Fars) edebiyatları Türk edebiyatını etkisi altına almış, ulusal edebiyatımız olan halk edebiyatı devam ederken klasik Türk edebiyatı (divan edebiyatı) ve tasavvuf edebiyatı ilk ürünlerini vermeye başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde edebiyatımıza kazandırılan ilklere biri değildir?

- A) Mesnevi B) Aruz ölçüsü
C) Beyit D) Sözlük
E) Atasözü

2. ÜNİTE

1. (I) "Mutluluk Bilgisi" anlamına gelen Kutadgu Bilig 11. yüzyılda Yusuf Has Hacip tarafından yazılmıştır. (II) Eser 6645 beyit ve 173 dörtlükten oluşur. (III) Feülün/ feülün/ feülün/ feül kalıbıyla yazılan eser aruzla yazılan ilk eserimizdir. (IV) Mesnevi nazım biçimiyle yazılan eser bir siyasetname niteliği taşır. (V) Farsça yazılan eser Tabgaç Buğra Han' a sunulmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. Dede Korkut Hikâyeleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Destan geleneğinden halk hikâyelerine geçişin en önemli örneğidir.
B) Vatikan ve Drestan'da olmak üzere iki nüshası vardır.
C) 12. yüzyılda Göktürk ve Uygurların iç ve dış düşmanlarla olan mücadelesini anlatır.
D) 15. yüzyılda bilinmeyen bir kişi tarafından yazıya geçirilir.
E) Nazım- nesir karışık olarak yazılmıştır.

3. "Kutadgu Bilig" alegorik bir eser olup kavramlar kişilerle sembolize edilerek anlatılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi sembolize edilen kavramlardan **değildir?**

- A) adalet   B) mutluluk   C) akıbet
D) akıl   E) sağlık

4. **Aşağıdakilerden hangisi Divanü Lügati't-Türk'ten ulaşabileceğimiz ürünlerden biri **değildir**?**

- A) Sagu   B) Sav   C) Destan
D) Türkü   E) Koşuk

5. Bayındır Han'ın hükmettiği halkına her sene düzenlediği şölene giden Dirse Han'ın çocuğu olmadığı için Kara Otağa (Kara çadır) oturtulması ile başlar. Sonrasında ise Dirse Han'ın karşılanma sırasındaki duygu ve düşünceleri ile daha sonra doğan oğlu Boğaç Han'ın kahramanlıkları anlatılır.

Kısaca özeti verilen bu anlatı aşağıdaki eserlerden hangisinden alınmış olabilir?

- A) Orhun Kitabeleri
B) Billur Köşk Masalları
C) Kalyanankara ve Papamkara Hikâyesi
D) Divanü Lügati't-Türk
E) Dede Korkut Hikâyeleri

6. XII. yüzyılda sözlü olarak şekillenen XIII. yüzyılda yazıya geçirilen İslami Türk destanlarındandır. XI. yüzyılda Sivas ve Tokat çevresinde hüküm süren Türk devlet adamının hayatını, savaşlarını, kerametlerini anlatmaktadır.

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Battalname   B) Köroğlu
C) Danişmendname   D) Satuk Buğra Han
E) Manas

7. Hoca Ahmet Yesevi tarafından yazılan Atabetü'l-Hakayık;
I II
Allah'ın, peygamberin ve dört halifenin övüldüğü gazel
III
biçiminde ve toplam 40 tutan üç şiirden sonra dini ah-
lakî öğütlerin verildiği ve mani biçiminde kafiyeleşmiş
IV
101 dördlükten oluşan didaktik bir üründür.
V
- Bu cümlede numaralandırılmış bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına yol açmıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. "Hikmet" adı verilen 144 şiirden ve bir münacattan oluşan ilk tasavvufî eserimizdir.
II. Hikmetlerde bir toplumun nasıl mutlu olabileceği ve bunun yolları hükümdarlara gösterilmiştir.
III. Oğuz Türkçesi ile yazılmış didaktik bir geçiş dönemi eseridir.
IV. Genellikle 7'li ya da 12'li hece kalıpları kullanılan hikmetlerin yanı sıra aruz ölçüsünün kullanıldığı bölümler de vardır.
V. 12. yüzyılda Hoca Ahmet Yesevi tarafından yazılmıştır.
- Divan-ı Hikmet ile ilgili yukarıda numaralandırılmış bilgilerden hangileri yanlıştır?**
- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

9. İslamiyeti yaymak için çaba harcayan bir savaşçı gördüğümüz bu destanlarda, aynı zamanda İslamiyet öncesi Türk kültür ve inanç değerlerinin tamamını görmek mümkündür.
- Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen destanlardan biri değildir?**
- A) Satuk Buğra Han B) Manas
C) Alp Er Tunga D) Battalname
E) Danişmendname

10. I. Savaşın din uğruna yapılmış olması
II. Kahramanlık temasının işlenmesi
III. Tarihî kişiliklerin ele alınması
- Yukarıda verilen bilgilerden hangileri Battalgazi ile Oğuz Kağan destanlarının ortak özelliklerdendir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. I. Arapça
II. Sagu
III. Kaşgarlı Mahmut
IV. Aruz
V. Mesnevi
- Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri Divanü Lügati't-Türk ile ilişkilendirilemez?**
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

12. **Geçiş Dönemi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**
- A) Bu eserler Hakaniye Türkçesi ile yazılmış, Arapça ve Farsça sözcükler ile İslam diniyle ilgili kavramlar dilimize girmiştir.
B) Bu dönemde dördlük nazım biriminin yanında Arap ve Fars edebiyatından alınan beyit nazım birimi de kullanılmıştır.
C) İslamiyet öncesi ölçümüz olan hece terk edilmiş, aruzu kullanma eğilimi artmıştır.
D) Daha çok tam ve zengin uyak kullanılmış, göz için kafiye'nin ilk örnekleri bu dönemde görülmeye başlanmıştır.
E) Nesirden çok şiir tarzında eserler, didaktik içerikli mesneviler yazılmıştır.

2. ÜNİTE

1. Bu dala

Bülbül konar bu dala
Girdin yetmiş yaşına
Gene kaldın budala

Bu dörtekle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anonim halk edebiyatı ürünü bir metindir.
- B) Kesik-cinaslı mani örneğidir.
- C) Kafiye düzeni aaxa şeklindedir.
- D) Doğa temalı bir şiir parçasıdır.
- E) Asıl anlatılmak istenen son iki dizede verilmiştir.

2. Yârim İstanbul'u mesken mi tuttun

Gördün güzelleri beni unuttun
Sılaya dönmeye yemin mi ettin

Gayrı dayanacak özüm kalmadı
Mektuba yazacak sözüm kalmadı

Bir türküden alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlk üç dize bent olarak adlandırılır.
- B) Şiirin tamamında tekrar edilen son iki dize vasita beyiti olarak bilinir.
- C) 11'li hece ölçüsüyle söylenmiştir.
- D) Yarım uyak ve redife yer verilmiştir.
- E) Sevgiliye duyulan özlem dile getirilmiştir.

3. Kaşların keman senin

Bakışın yaman senin
Ne hain yâr imişsin
Elinden aman senin
Cefaların ben çektim
El sürer sefan senin

Bu dizeler aşağıdaki mani türlerinden hangisine örnektir?

- A) Düz Mani
- B) Cinastlı Mani
- C) Kesik Mani
- D) Deyiş
- E) Yedekli Mani

4. Asmaya kurdum salıncak

Eline verdim oyuncak
Yine de uyumadı gitti
Şu küçücük yumurcak

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anonim halk edebiyatına ait bir üründür.
- B) Belli bir ezgiyle söylenen biçim yönünden türküye benzeyen bir türdür.
- C) Çocukları uyutmak amacıyla söylenen bir şiir örneğidir.
- D) aaxa şeklinde kafiyelenmiştir.
- E) Nazım biçimi manidir.

5. Kızılırmak parça parça olaydın

Her parçanı bir diyara salaydın
Sen de benim gibi yârsız kalaydın
Kızılırmak yedin allı gelini
Gelini gelini suna boylumu

Bir türküden alınan bu şiirin nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güzelleme
- B) Ninni
- C) Ağıt
- D) Taşlama
- E) Koçaklama

6. (I) Türküler bütünüyle sözlü edebiyat üzerine temellenirilmiş, halk arasında dilden dile dolaşırken değişikliğe uğramış, yayıldığı yörenin özelliklerini taşımıştır. (II) Günümüzde daha çok folklor biliminin incelediği bir alan olup ürünleri tam bir sanat eseri özelliği taşımamakla birlikte ulusal karaktere sahiptir. (III) Bu dönemin ürünlerinden mani, ninni, türkü, ağıt, tekerleme gibi türler nazım şeklidir. (IV) Kullanılan ölçü hece ölçüsü nazım birimi ise dörtekle olup yarım uyak ve cinastlar sıkça kullanılmıştır. (V) Bu şiirlerin birçoğunun "tapşırma" bölümünde şairler sözlü kültürün tüm olanaklarından yararlanmışlardır.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. I. Tek dörtlükten oluşmaları
II. Hece ölçüsü ile yazılmaları
III. Uyak düzenlerinin aynı olması
IV. Belli bir ezgiyle söylenebilmeleri
- Yukarıdakilerden hangileri mani ve türkünün ortak özelliklerinden değildir?**
- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

8. Ak üzüm asmasıyım
Fabrika basmasıyım
Bana doktor ne lazım
Ben sevda hastasıyım
- Anonim Halk edebiyatı ürünü olan bu dörtlük ile aşağıdakilerden hangisi ilişkilendirilebilir?**
- A) Gazel   B) Şarkı   C) Tuyuğ
D) Murabba   E) Mesnevi

9. (I) Türküler ezgilerine göre usullü ve usulsüz olmak üzere ikiye ayrılır. (II) Usullü türküler "oyun havaları"dır, yörelerine göre horon, zeybek, karşılama gibi isimlerle anılır. (III) Usulsüz türküler ise "uzun havalardır" ve yöresine göre bozlak, divan, hoyrat, kayabaşı gibi isimler alır. (IV) Söyleyeni belli olan adı belli âşıklerce söylenen türküler de vardır. (V) Bu açıdan âşık tarzı halk edebiyatının en önemli türlerinden biridir.
- Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?**
- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

10. Dağlar başın kar aldı
dizesi
- I. Ecele borçlu kaldım
II. Gül etrafın hâr aldı
III. Bir canım var yâr aldı
- Aşağıdaki sıralamalardan hangisiyle tamamlanırsa anlamlı bir mani özelliği gösterir?**
- A) I- II- III   B) II- I- III   C) II- III- I
D) III- II- I   E) III- I- II

11. I. İller yaylasına göçtüğü zaman
Bülbül gülden ben yârımdan ayırdım
Dilim söyler amma gözlerim ağlar
Bülbül gülden ben yârımdan ayırdım
- II. Ağlarım çağlar gibi
Derdim var dağlar gibi
Ciğerden yaralıyım
Gülerim sağlar gibi
Her gelen bir gül ister
Gülerim sağlar gibi
- III. Bahçelerden su gelir
Tekkelerden hu gelir
Yavrum yattı beşiğe
Şimdi uykusu gelir
- IV. Altı kere altı otuz altı
Dedemin sakalı yolda kaldı
Sakalını aldı dereye attı
Dedem sakalsız kaldı
- Aşağıdakilerden hangisi numaralandırılmış şiir parçalarıyla ilişkilendirilemez?**
- A) Mani   B) Ninni   C) Türkü
D) Ağıt   E) Tekerleme

12. (I) Halk hikâyeleri, eski destan geleneğinin yerini alan genellikle âşıklar tarafından saz eşliğinde anlatılan aşk ve kahramanlık hikâyeleridir. (II) Olayların anlatımı nesir, karşılıklı konuşmalar ve duyguların anlatımı nazım biçimindedir. (III) Âşık tarzı halk edebiyatının 16. yüzyıldan itibaren görülmeye başlayan bir türüdür. (IV) Döşeme denilen giriş, olay ve dua bölümlerinden oluşur. (V) Âşık Garip, Kerem ile Aslı, Emrah ile Selvi, Köroğlu gibi yüzlerce hikâyeden oluşan bu türde olağanüstülükler destana göre daha azdır.
- Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?**
- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

13. Karanfil oymak oymak
Olur mu yare doymak
Yare doydum diyenin
Caizdir boynun vurmak
- Biçim ve içerik özelliklerine göre, bu dörtlülle aşağıdaki nazım biçimlerinin hangisi örneklenebilir?**
- A) Mani   B) Varsağı   C) Türkü
D) Ninni   E) Koşma

2. ÜNİTE

1. A benim bahtı yârim
Gönlümün tahtı yârim
Yüzünde göz izi var
Sana kim baktı yârim
Kapıdan baktı yârim
Su gibi akt yârim
Yüzüme göz değmedi
Güneşler baktı yârim

Bu şiirin nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşma B) Ninni C) Türkü
D) Değiş Mani E) Varsağı

2. Vara vara vardım ol kara taş
Hasret ettin beni kavim kardaşa
Sebeb ne gözden akan kanlı yaşa
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm
Nice sultanları tahttan indirdi
Nicesinin gül benzini soldurdu
Nicelerin gelmez yola gönderdi
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm

Bu şiir biçim ve içerik yönünden aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Koşma B) Ninni C) Türkü
D) Destan E) Semai

3. Bahçede hanımeli
Derdinden oldum deli
Âlemde hüner odur
Sevmeli sevilmedi

Bu dördünlüğün nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkü B) Ninni C) Koşma
D) Mani E) Semai

4. Divanû Lügati't- Türk'te "balubalu" diye adlandırılan ---- genellikle aaxa şeklinde kafiyelenen 8'li hece ölçüsü ile belli bir ezgiyle söylenen türdür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mani B) Türkü C) Ninni
D) Ağıt E) Tekerleme

5. Anonim halk edebiyatının İslamiyet öncesi sözlü kültürün devamı olduğunun önemli göstergeleri İslamiyet öncesine ait savın devamı olan ---- ile sagunun devamı olan ---- türündeki eserlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) mani- türkü B) tekerleme- ağıt
C) bilmece- atasözü D) atasözü- ağıt
E) türkü- destan

6. Aşağıdaki anonim halk edebiyatı ürünlerinden hangisi yazılış biçimi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Bilmece B) Atasözleri
C) Ninni D) Masal
E) Fıkra

7. Misis yakınında küçük bir dağın tepesine kurulmuş, Yı-lankale denilen bir kale vardır. Bu kalede sütle beslenen birçok yılan varmış. Bu yılanlar, bir gün sütsüz kalıp kaleden çıkacaklar ve Misis'e inerek orada yaşayanları sokacaklarmış.

Bu parça aşağıdaki türlerden hangisinden alınmış olabilir?

- A) Masal B) Destan
C) Efsane D) Halk Hikâyeleri
E) Fıkra

8. • Masal
• Bilmece
• Tekerleme
• Ninni

kavramlarıyla ilgili olarak

- I. Nesir şeklinde oluşturulmuşlardır.
II. Söyleyeni belli olmayan ürünlerdir.
III. Anlatmaya dayalı metin türleridir.
IV. Sözlü edebiyat geleneğinin izlerini taşırlar.

yargılarından hangileri ortak özelliklerinden değildir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

9. • Ses oyunları ve çağrışımlarla birbirine bağlanan genellikle birbirini tutmaz düşüncelerin sıralanmasına dayanan kalıplaşmış söz dizisidir.
• Halk arasında gerçekten olmuş kabul edilen olağanüstü bir olayı ya da tarihsel olaylara olağanüstülük katarak öyküleyen anlatı türüdür.
• Mizah ve eleştiri öğeleri içeren ders vermeyi amaçlayan kısa anlatılardır.
• Çocukları uyutmak amacıyla ezgiyle söylenen manzum- bazen de mensur- şirlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi tanımları verilen türlerden biri değildir?

- A) Masal   B) Tekerleme   C) Efsane
D) Fıkra   E) Ninni

10. Anonim halk edebiyatının nazım biçiminde oluşturulmuş ürünlerinin yanı sıra anlatmaya dayalı türleri de vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu türlerden biri değildir?

- A) Masal   B) Fıkra
C) Halk Hikâyeleri   D) Efsane
E) Orta Oyunu

11. (I) Anonim halk şiirinin en küçük birimi olan mani tek dördlükten oluşan 7'li hece ölçüsüyle söylenen şirlerdir. (II) Uyak düzeni aaxa biçiminde olup kendine özgü bir ezgiyle söylenir. (III) Asıl konu ilk iki dizede ifade edilip son iki dize ise doldurma dizelerdir. (IV) Aşk, ölüm, ayrılık başta olmak üzere her türlü konuda söylenebilir. (V) Düz, kesik, cinaslı, yedekli mani ve deyiş gibi türleri olan bu tür halk edebiyatının yaygın bir örneğidir.

Mani ile ilgili yukarıda numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

12. Tekerlemeler, ---- gibi türler içinde görülebildiği gibi bağımsız bir tür olarak da örnekleri vardır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Masal   B) Halk Hikâyesi
C) Meddah   D) Orta Oyunu
E) Fıkra

13. Asıl adı Ahmet Mirza olan Kerem, İsfahan şahının oğludur. Şahın hazinedarlığını yapan keşişin kızıyla birbirlerini severler. Kızını bir Müslüman ile evlendirmek istemeyen keşiş kızını da alıp memleketten kaçar. Kerem de onların peşinden yola düşer.

Bu parçada özeti verilen anlatı aşağıdaki türlerden hangisine ait olabilir?

- A) Masal   B) Destan
C) Efsane   D) Halk Hikâyesi
E) Fıkra

2. ÜNİTE

1. Karac' oğlan der ki sen de ben gibi
Ak eline kına yakmış kan gibi
Bir tepede yeni doğan gün gibi
Akşam sabah erken aştı neyneyim

Bu dörtlükle ilgili olarak

- I. Bir şiirin tapşırma bölümünden alınmıştır.
II. Yarım uyak ve redif kullanılmıştır.
III. Nazım türü güzellemedir.
IV. Türkü nazım biçimiyle yazılmıştır.
V. Anonim halk edebiyatı ürünüdür.

numaralandırılmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve IV
D) III ve IV   E) IV ve V

2. Can evimden vurdu felek neyleyim
Ben ağlarım çelik teller iniler
Ben almadım kara toprak aldı koynuna
Yârim diyen bülbül diller iniler

Bu dörtlüğün nazım biçimi ve türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Destan- Güzelleme
B) Koşma- Taşlama
C) Destan- Ağıt
D) Koşma-Ağıt
E) Semai-Güzelleme

3. I
Ruhsatî'm eyledim senin de mehdim
Al yanaktan bir buse ver himmetin
Yüz bin sarraf gelse bilmez kıymetin
Âhirî dünyaya değer gözlerin

II

Kazak Abdal söyler bu türlü sözü
Yoğurt ayran ile hallolmuş özü
Köyden şehre gelse bir Türk'ün kızı
İnci yakut ister mercan beğenmez

Aşağıdakilerden hangisi numaralandırılmış dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Âşık tarzı halk edebiyatı ürünü olmaları
B) Aynı nazım türü ile söylenmiş olmaları
C) 11'li hece ölçüsü ile oluşturulmaları
D) Alındıkları şiirin tapşırma bölümünü oluşturmaları
E) Koşma nazım biçiminin özelliklerini taşımaları

4. I
Fani Karac' oğlan fani
Toprak emer tatlı canı
Hastalandım ilaç hani
Bir acısız ölüm de yok

II

Gurbette ömrüm geçecek
Bir daracık yerimde yok
Oturup derdim dökcek
Bir münasip yârim de yok

III

Uçtu genç şahinim uçtu
Kaçarak deryayı geçti
Gönlüm bir güzele düştü
Sarf edecek malım da yok

Bir semaiden alınmış bu üç dörtlüğün şiirde yer alma sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III   B) II - I - III   C) II - III - I
D) III - I - II   E) III - II - I

5. Ala gözlerini sevdiğim dilber
Yâr senin ahdına durmaz mı sandın
Hatırım hoş olsun biri bin olsun
Senden âlâsını bulmaz mı sandın

Bu dörtlük

- I. Uyak
II. Redif
III. Tapşırma
IV. Koşma
V. Güzelleme

yukarıdaki unsurlardan hangileriyle ilişkilendirilemez?

- A) I ve III   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve V   E) IV ve V

6. **Aşağıdaki dörtlüklerden hangisi nazım türü yönünden eşleştirildiğinde dışta kalır?**

- A) Durmayın orada kargı kucakta
Dolansın yiğitler köşe bucakta
Bir savaş edelim kelle kucakta
Şehitler aşkına çalın kılınca
- B) Hey ağalar bir od düştü bağrıma
Bir ah çeksem derya, dağı uyandırır.
Garip bülbül konar gül budağına
Bülbülün feryadı, dağı yandırır.
- C) Benim yârim gelişinden bellidir
Ak elleri deste deste güllüdür
Eşinden ayrılan neden bellidir
Gezer melil melil iller içinde
- D) Zengin nere varsa ırahat olur
Züğürdün her işi kabahat olur
Zengin kefeni dokuz kat olur
Züğürt kefenine yen de bulunmaz
- E) Şahlar şahı divan açar
Divan gümbür gümbür lenir
Mert dayanır namert kaçar
Meydan gümbür gümbür lenir

7. Yürü bre Bulgar Dağı
Hemen dağlar sende m'olur
Yaylayı sümbüllü yurtlar
Büyük evler sende m'olur
Bu dördlüğün nazım biçimi ve türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?
- A) Koşma-Koçaklama
B) Semai- Güzelleme
C) Varsağı- Güzelleme
D) Semai- Taşlama
E) Varsağı- Koçaklama

8. Gelen Ahmed Paşa'm kendidir kendi
Altmış bin dal kılıç kusuru cümdi
Kaçma kafir kaçma, ölümün şimdi
Hacı Bektaş Veli kalkmış, geliyor
Bu dördlüğün nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Koşma   B) Semai   C) Varsağı
D) Destan   E) Türkü

9. I
Gözleri gönlüme zehir atıyor
Zülüfû süngüdür, cana batıyor
Şehit mezarında gönlüm yatıyor
Sevda kılıcını boynuma çaldı
II
Kara gözlüm n'ettim sana
Hişimla baktığım zaman
Âşık oldum dal boyuna
Gerdanın öptüğüm zaman
Bu iki dördlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) I. dördlük bir koşmadan, II. dördlük semaiden alınmıştır.
B) I. dördlükte düz, II. dördlükte çapraz uyak düzeni vardır.
C) I. dördlük koçaklama, II. dördlük güzelleme örneğidir.
D) İki dördlükte de tam uyak kullanılmıştır.
E) İki dördlükte de benzetmeden yararlanılmıştır.

10. Yaz gelip de beş ayları doğunca
Çiçekler açılır gülden ziyade
Ben eski yârimden ayrı düşünce
Şimdi birin sevdim ondan ziyade
Bu dördlüğün nazım biçiminin içerik yönünden divan edebiyatındaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Mesnevi   B) Rübai   C) Şarkı
D) Tuyuğ   E) Gazel

11. Ecel tuzağını açamaz mısın
Açıp da içinden kaçamaz mısın
Azad eyleseler uçamaz mısın
Kırık mı kanadın kolların hani
Yukarıdaki dördlüğün nazım türü ---- nazım biçimi ise ---- dir.
Bu cümlede boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- A) güzelleme- koşma
B) taşlama- destan
C) ağıt- destan
D) güzelleme- semai
E) ağıt- koşma

12. Dere suyu gibi çağlayıp akma
Çevrilip çevrilip önüne akma
Ben senin olurum kasavet çekme
Yeter ağladığın gül, dedi bana
Bu dördlüğün nazım biçimi ve türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?
- A) Koşma- Taşlama
B) Semai-Ağıt
C) Destan- Koçaklama
D) Koşma- Güzelleme
E) Semai- Güzelleme

13. Aşağıdaki dördlüklerden hangisi bir koşmadan alınmış olabilir?
- A) Hazır ol vaktinde Nemçe kralı
Yer götürmez asker ile geliyor
Patriklerin inmiş tahttan diyorlar
Bir halife kalmış o da geliyor
- B) Sevdığım senin yüzünden
Neler gelecek başıma
Suna'm seni çok severim
Her gece giren düşüme
- C) Bana kara diyen dilber
Gözlerin kara değil mi
Yüzünü sevdiren gelin
Kaşların kara değil mi
- D) Benden selam olsun yedi benlime
Gene gam kasavet bastı gönlüme
Saçım başım yolum kendi eğnime
Geyik postlarını bağlar gezerim
- E) Güzel ne güzel olmuşsun
Görülmeyi görülmeyi
Siyah zülfün halkalanmış
Örülmeyi örülmeyi

2. ÜNİTE

1. Her yiğidin devlet konmaz başına
Yar ağlatan doyar m'ola yaşına
Göğsü nakış nakış tavus kuşuna
Benzettim, yavruyu seçemiyorum.

Bu dördlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Koşma nazım şeklinin özelliklerini taşımaktadır.
B) 11'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
C) İşlediği tema açısından nazım türü koçaklamadır.
D) Yarım uyak ve redif kullanılmıştır.
E) Ölçüyü tutturmak için ünlü düşmesine başvurulmuştur.

2. Karac'oğlan diyor acıdı sinem
Elimden alırdım, gül yüzlü Sunam
Kimi cennet ister, kimi cehennem
Cennete gitmeden evvel sual var

Bu dizeler

- I. Koşma
II. Uyak
III. Redif
IV. Tapşırma
V. İlahi

yukarıdaki unsurlardan hangileriyle ilişkilendirilemez?

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve IV
D) III ve V   E) IV ve V

3. Yürü bire, Gündüzlü'nün ovası
Hani seni seyran eden melekler
Görem dedim gül yüzlümün yüzünü
Göremezsem bu dert beni helekler

Bu dördlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Varsağı nazım biçimiyle oluşturulmuştur.
B) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
C) Çapraz uyak düzenindedir.
D) İçerik açısından güzelleme türünün özelliklerini gösterir.
E) Âşık tarzı halk edebiyatının ürünüdür.

4. **Aşağıdaki dördlüklerden hangisi nazım türü yönüyle diğerlerinden farklıdır?**

- A) Koç yiğitler düğün bayram eylesin
Küheylan kişnesin aygır oynasın
Kazanlarda adam kanı kaynasın
Esir etmek yok ha çalın kılıncı
- B) Bir vakte erdi bizim günümüz
Yiğit belli değil, mert belli değil
Herkes yarasına derman arıyor
Deva belli değil, dert belli değil
- C) Belimizde kılıcımız kirmani
Taşı deler mızrağımın temreni
Hakkımızda devlet vermiş fermanı
Ferman padişahın dağlar bizimdir
- D) Kavga günü namerd sapa yer arar
Er olan göğsünü düşmana gerer
Cem-i ervah biznen meydana girer
Can sağ iken yurt vermeniz düşmana
- E) Vurun evlatlarım Allah aşkına
Şehit olanımız cennet köşkünün
Atın aslanlarım Allah aşkına
Şehit olanımız cennet köşkün

- 5.

I
Bire afat sürdür atın
Çağın geçer demedim mi
Harami olmuş gözlerin
Yollar keser demedim mi

II
Deli gönül uçtu yine
Seni kimler eğler şimdi
Sarı sünbül mor menekşe
Geydi bizim dağlar şimdi

Aşağıdakilerin hangisi bu iki dördlüğün ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) 8'li hece ölçüsünün kullanılması
B) Uyak düzeninin aynı olması
C) Redife yer verilmesi
D) Nazım türünün güzelleme olması
E) Aynı nazım biçimiyle oluşturulmaları

6. Âşık tarzı halk edebiyatında 7'li, 8'li, 11'li hece ölçüsüyle oluşturulan nazım biçimlerinin yanında aruzla yazılan nazım biçimleri de oluşturulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu nazım biçimlerinden biri değildir?

- A) Divan   B) Semai   C) Satranç
D) Kalenderi   E) Mesnevi

7. Aşağıdaki dörtlüklerden hangisi semaiden alınmış olabilir?

- A) Cennet cennet dedikleri
Birkaç köşk birkaç huri
İsteyene ben anları
Bana seni gerek seni
- B) Acımdan ölsem de etmem başağı
Yaradan kayırsın evlât uşağı
Beğenmezdim kutnu kumaş döşeği
Şimdi kuru yerler döşek oluptur
- C) Eđerleyin kır atımın ikisin
Fethedeyim düşmanların hepisin
Sabah namazında Bağdat kapısın
Allah Allah deyip açtı Genç Osman
- D) Aman hey Allah'ım aman
Ne aman bilir ne zaman
Üstümüzde çayır çimen
Bitmeden bir dem sürelim
- E) Beni mest eden câmıdır
Gonca gülün eyyâmıdır
Her biri bir harâmidir
Kirkikleri kapağ üzre

8. Bre ağalar bre beyler
Ölmeden bir dem sürelim
Gözümüze kara toprak
Girmeden bir dem sürelim

Biçim ve içerik özelliklerine göre bu dörtlüğün alındığı şiirin türü aşağıdakilerin hangisi olabilir?

- A) Koşma B) Semai C) Varsağı
D) Mani E) Destan

9.

I
Getirin atımı, binem Aşkar'a
Âlem bilir sevdiğim aşikare
Tellallar çağırıtsam günde beş kere
Satılmaz kumaşım gözden düşkündür.

II

Şu yalan dünyaya geldim geleli
Severim kıratı bir de güzeli
Değip on beşime kendim bileli
Severim kıratı bir de güzeli

Aşağıdakilerden hangisi bu iki dörtlüğün ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) İki dörtlüğün de nazım türü güzellemedir.
B) İki şiirde de Türk mitolojisindeki at motifinden yararlanılmıştır.
C) 11'li hece ölçüsüyle oluşturulmuşlardır.
D) Aynı uyak düzenine sahiptirler.
E) Koşma nazım biçiminin özelliklerini taşımaktadırlar.

10. Senin aslından aldım haberi

Âşıklık bilmezsin densizlenirsin
Nafile söyleyip usta eş'arı
Geçip de üst yana şahbazlanırsın

Konusuna göre, bu dörtlük aşağıdaki şiir türlerinden hangisini örneklemeğe uygundur?

- A) Koçaklama B) Destan C) Taşlama
D) Ağıt E) Güzelleme

11. 8'li ya da 11'li hece ölçüsüyle söylenirler. Dörtlük sayısında sınırlama yoktur. Toplumun çoğunluğunu ilgilendiren savaş, kıtlık, deprem felaketi gibi konularla ilgili şiirlerdir.

Bu metinde belirtilen nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşma B) Semai C) Varsağı
D) Türkü E) Destan

12. "Koşma" ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Genellikle 3-5 dörtlükten oluşmakla birlikte 12 dörtlüğe kadar çıkan koşmalar da vardır.
B) Hece ölçüsünün daha çok 8'li ve 11'li kalıpları ile söylenir.
C) Yapılarına göre düz, ayaklı, yedekli koşma, müstezad koşma gibi gruplara ayrılır.
D) İşlediği konuya göre güzelleme, koçaklama, taşlama ve ağıt gibi türleri vardır.
E) Aşk ve doğa konularının yanı sıra ayrılık, gurbet, yalnızlık gibi temalar da işlenir.

13. Yürü bire yalan dünya

Sana konan göçer bir gün
İnsan bir ekine misal
Seni eken biçer bir gün

Bu dörtlüğün nazım biçimi ---- olup edebiyatımızdaki önemli ismi ---- olarak bilinir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ilahi- Yunus Emre
B) mesnevi- Mevlana
C) varsağı- Karacaoğlan
D) destan- Kayıkçı Kul Mustafa
E) koşma- Karacaoğlan

2. ÜNİTE

1. Âşık tarzı halk edebiyatı ile İslamiyet öncesi Türk edebiyatı karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslamiyet öncesi sözlü kültürdeki ozanların yerini yöre yöre dolaşıp şiirler söyleyen âşıkların aldığı dönemdir.
- B) Âşık tarzı halk edebiyatında kopuzun yerini saz almış, saz şairleri bu saz eşliğinde doğaçlama şiirler söylemişlerdir.
- C) İslamiyet öncesi Türk şiirinden farklı olarak sözlü kültür yerini yazılı edebiyata bırakmış, şiirler cönk adı verilen defterlerde toplanmıştır.
- D) İslamiyet öncesi Türk şiirinde olduğu gibi hece ölçüsü kullanılmış, dörtlük nazım birimi tercih edilmiştir.
- E) İslamiyet öncesi Türk şiirindeki kadar olmasa da yalın ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.

2. Şunda bir güzelin salınışını

Selviye benzettim dallar içinde
Irmak kenarında, derya yüzünde
Kuğuya benzettim, göller içinde

Bu dörtlüğün nazım türünün âşık tarzı halk edebiyatındaki en tanınmış ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kayıkçı Kul Mustafa   B) Köroğlu
C) Bayburtlu Zihni   D) Karacaoğlan
E) Seyrani

3. Âşık kolunun en önemli vasfı usta-çırak ilişkisi arasındaki bağın devamını göstermesidir. Anadolu'da XIX. yüzyıldan bu yana görülmekte olan âşık kolları geleneğin sahibi âşıkların ismiyle anılırlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu kolları oluşturan âşıklardan biri değildir?

- A) Seyrani   B) Erzurumlu Emrah
C) Ruhsati   D) Sümmani
E) Dertli

4. • Divan
• Kalenderi
• Satranç
• Vezn-i aher

Aşağıdaki âşıklardan hangisi bu nazım biçimleriyle ilişkilendirilemez?

- A) Âşık Ömer
B) Gevheri
C) Dertli
D) Kayıkçı Kul Mustafa
E) Bayburtlu Zihni

5.

Sanatçı	Yüzyıl	Tür
I	16. yy	Koçaklama
Seyrani	II	Taşlama
Karacaoğlan	17. yy	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Dadaloğlu	18. yy	Koçaklama
B)	Köroğlu	19. yy	Güzelleme
C)	Kayıkçı Kul Mustafa	17. yy	Taşlama
D)	Dadaloğlu	19. yy	Güzelleme
E)	Köroğlu	17. yy	Güzelleme

6. Âşık edebiyatında kimi dizeler âşıkların önüne geçmiş kimi zaman da onların birer simgesi hâline gelmiş onlarla özdeşleşmiştir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi "Dadaloğlu" ile özdeşleşmiş dizelerden biridir?

- A) Benden selam olsun Bolu Bey'ine
Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır.
- B) Ben güzele güzel demem
Güzel benim olmadıkça
- C) Tüfek icat oldu mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır
- D) Hakkımızda devlet vermiş fermanı
Ferman padişahın dağlar bizimdir
- E) Bunu çalan anlar kendi
Şeytan bunun neresinde

7. Yeniçeri şairi ve gezgin bir saz şairi olan sanatçı âşıklar arasında "pir" ve "üstat" olarak tanınır. Âşık edebiyatının en üretken şairi olup divan şiiri ile halk şiirini kaynaştırarak hem hece hem de aruzla şiir yazmıştır.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kayıkçı Kul Mustafa   B) Gevheri
C) Âşık Ömer   D) Erzurumlu Emrah
E) Karacaoğlan

8. 17. yüzyılda yaşayan ve sadece hece ile şiirler söyleyen halk şairimizin hayatı hakkındaki bilgilerimiz yok denecek kadar azdır. Hayatı hakkında bildiklerimiz İran şahının kızı olarak geçen Selvihan ile aşklarını anlatan halk hikâyesinden ibarettir.

Bu parçada sözü edilen âşık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Ömer   B) Dertli
C) Ercişli Emrah   D) Sümmani
E) Erzurumlu Emrah

9. Aşağıdakilerden hangisi Seyrani ile Bayburtlu Zihni'nin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Aynı yüzyılda yaşamaları
B) Aynı çevrede yetişmeleri
C) Taşlamaları ile ünlü olmaları
D) Hem hece hem aruz kullanmaları
E) Divan edebiyatının etkisinde kalmaları

10. I. Aynı yüzyılda yaşamaları
II. Aynı çevrede yetişmeleri
III. Divan edebiyatından etkilenmemeleri
IV. Sadece hece ölçüsünü kullanmaları

Yukarıdaki ifadelerden hangileri Karacaoğlan ile Dadaloğlu'nun ortak özelliklerindedir?

- A) I ve II   B) II ve III   C) II ve IV
D) III ve IV   E) II, III, IV

11. Sanatı ve şiirleri taklit edilen yetiştirdiği çıraklarıyla, kendi adıyla anılan âşıklık kolunu oluşturan sanatçı, ömrünü seyahat ederek geçirmiştir. Medrese eğitimi görmüş, divan edebiyatı etkisinde kalmış olan sanatçı "Dedim-dedi" tarzı şiirleri ile ün yapmıştır.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erzurumlu Emrah   B) Bayburtlu Zihni
C) Âşık Ömer   D) Gevheri
E) Ruhsati

12. Âşık edebiyatı 17. yüzyıldan itibaren Divan şiirinin etkisinde kalmış, özellikle 19. yüzyılda Divan şiiri öğelerinin âşık şiirindeki etkileri iyice belirginleşmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu etki altında kalan saz şairlerinden biri değildir?

- A) Erzurumlu Emrah   B) Seyrani
C) Ruhsati   D) Dadaloğlu
E) Sümmani

2. ÜNİTE

1. I. Hece ölçüsü
- II. Dörtlük nazım biçimi
- III. Tapşırma
- IV. Yarım ve cinaslı uyak
- V. İşlenilen tema

Yukarıdaki kavramlardan hangisi Anonim ve Âşık tarzı halk şiirinin ortak özelliklerinden değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Yirmi beşte bıyıkları burulur
Otuzunda akan sular durulur
Otuz beşte günahları sorulur
Yalana karışmış irfana benzer

Yukarıdaki dörtlükte örneği verilen ve halk şiirinin en uzun nazım biçimi olan bu türün Âşık tarzı halk şiirindeki önemli isimlerinden biri de ----

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Köroğlu'dur B) Karacaoğlan'dır
C) Erzurumlu Emrah'tır D) Kayıkçı Kul Mustafa'dır
E) Dadaloğlu'dur

3. Âşıklar, âşıklık geleneğini yaşatmak ve kendi tarzlarını kuşaktan kuşağa devam ettirmek için çırak yetiştirmeye önem vermişlerdir. Bu gelenek 19. yüzyılda âşık kollarını ortaya çıkarmıştır. Bu âşık kollarının biri de ---- koludur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Karacaoğlan B) Dadaloğlu
C) Ruhsati D) Seyrani
E) Köroğlu

4. Divan edebiyatının etkisiyle aruzu kullanan sanatçılar olsa da âşık edebiyatının yaygın kullanılan ölçüsü hece ölçüsüdür ve ---- gibi birçok âşık sadece hece ölçüsüyle şiirler söylemiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Kayıkçı Kul Mustafa B) Köroğlu
C) Karacaoğlan D) Âşık Ömer
E) Ercişli Emrah

- 5.

Âşık	Yüzyıl	Yaşadığı Çevre
Sümmani	I	Erzurum
II	17. yy	Adana
Seyrani	19. yy	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	17. yy	Köroğlu	Erzurum
B)	18. yy	Dadaloğlu	Konya
C)	19. yy	Karacaoğlan	Kayseri
D)	16. yy	Âşık Ömer	Bolu
E)	19. yy	Dadaloğlu	Kayseri

6. Bazı edebiyat tarihçilerine göre hem eşkiya hem de hece vezniyle şiirler söyleyen bir halk ozanıdır. Kimileri ise onun ünlü halk destanının kahramanından ayrı bir kişi olduğu görüşündedir. On altıncı yüzyılın sonlarına doğru ünü yayılmış ve "Âşıkların piri" sayılmıştır. Koçaklama şiir türünün onunla başladığı söylenebilir.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dadaloğlu B) Dertli
C) Köroğlu D) Âşık Ömer
E) Karacaoğlan

7. I. Yeniçeri şairlerinden olmaları
II. Hem hece hem de aruz kullanmaları
III. Aynı yüzyılda yaşamış olmaları

Yukarıdaki ifadelerden hangileri Âşık Ömer ile Kayıkçı Kul Mustafa'nın ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

8. 17. yüzyılda IV Murat devri şairlerindedir. Yeniçeri Ocağında yetişmiş bir saz şairi olup birçok savaşa katılmıştır. Bu savaşlardan biri olan Bağdat seferinde şehit düşen Genç Osman adlı bir asker için söylediği destan ile ünlüdür.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Ömer   B) Kayıkçı Kul Mustafa
C) Gevheri   D) Sümmani
E) Seyrani

9. Divan'ı ile başından geçen olayları manzum olarak anlatan "Sergüzeştname" adlı eseri bulunan şair, daha çok divan şairi olmak kaygısı gütse de bugünkü ününü sayıca az olan hece ile söylediği koşma nazım biçimiyle taşlama türündeki şiirlerine ve destanlarına borçludur.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erzurumlu Emrah   B) Dertli
C) Sümmani   D) Seyrani
E) Bayburtlu Zihni

10. İstanbul'da yaşadığı dönemde devrin ileri gelenlerini hicvettiği için memleketi Kayseri'ye dönmek zorunda kalmış yoksulluk içinde ölmüştür. Divan edebiyatının etkisinde şiirler yazsa da daha çok taşlamaları ile tanınmıştır.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bayburtlu Zihni   B) Seyrani
C) Sümmani   D) Dadaloğlu
E) Ruhsati

11. 19. yüzyılın badeli âşıklarından olan ----, saz çalamayan fakat şiirlerini doğaçlama söyleyen bir âşıktır. Sivas'ın Kangal ilçesinde bir köy âşığı olarak yaşamış, yetiştirdiği çiraklarıyla bir âşık kolu zinciri oluşturmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Pir Sultan Abdal   B) Sümmani
C) Aşık Veysel   D) Ruhsatî
E) Dertli

12. Aşağıdaki halk şairlerinden hangisi Divan şiirinden hiç etkilenmemiştir?

- A) Aşık Ömer   B) Gevheri
C) Dertli   D) Karacaoğlan
E) Erzurumlu Emrah

2. ÜNİTE

1. Âşık tarzı halk edebiyatı, âşıkların şairliklerini kanıtlağı bir gelenek çerçevesinde gelişir.

Aşağıdakilerden hangisi bu geleneklerden biri değil-dir?

- A) Usta-çırak ilişkisi B) Rüya sonrası âşık olma
C) Leb Değmez D) Cönk oluşturma
E) Âşık atışmaları

2. Varsa söyle zulmün boyun bükmezin

Bu ehl-i irfanın çile çekmezin

Adalet küpünün dolup pekmezin

Bu zulüm sirkesi küpünü sıktı

Bu dörtlük nazım türü düşünülüğünde aşağıdaki saz şairlerinden hangisine ait olabilir?

- A) Sümmani B) Karacaoğlan
C) Erzurumlu Emrah D) Dadaloğlu
E) Seyrani

- 3.

Âşık	Yüzyıl	Eser
Kayıkçı Kul Mustafa	I	Genç Osman Destan
Bayburtlu Zihni	19. yy	II
III	17. yy	Şairname

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	16. yy	Sergüzeştname	Köroğlu
B)	17. yy	Atalar Sözü Destanı	Gevheri
C)	18. yy	Budalaname	Dertli
D)	19. yy	Vücutname	Erzurumlu Emrah
E)	17. yy	Sergüzeştname	Âşık Ömer

4. Divan edebiyatının soyut kavramlarından ve Tekke edebiyatının mistik anlayışından uzak olan sanatçı bu edebiyatlardan hiç etkilenmemiştir. Onun sevgilileri gerçekten yaşayan adı sanı belli güzeller Cennet, Elif, Emine, Hatice'dir. Bu somut güzellikleri öven güzellemeleri ün yapmıştır.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köroğlu B) Karacaoğlan
C) Âşık Ömer D) Ercişli Emrah
E) Sümmani

5. Yaşamı hakkında kesin bilgiler olmamakla birlikte 17 ve 18. yüzyıllarda Kırım çevresinde yaşadığı sanılmaktadır. Hem hece hem de aruzla şiir söyleyen sanatçı müzik ile de ilgilenmiş kendi adıyla anılan bir makam bulmuştur.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karacaoğlan B) Âşık Ömer
C) Dertli D) Gevheri
E) Levni

6. I. Aynı yüzyılda yetişmeleri
II. Sadece hece ölçüsünü kullanmaları
III. Koçaklamaları ile ünlü olmaları

Yukarıdaki ifadelerden hangileri Köroğlu ile Dadaloğlu'nun ortak özelliklerinden değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. "Kalktı göç eyledi Avşar elleri

Ağır ağır giden eller bizimdir" dizeleriyle başlayan şiiri ile Çukurova yöresinde yerleşik hayata geçmek istemeyerek devlete baş kaldıran Türkmen aşiretlerinin sözcülüğünü yapmış saz şairimizdir. Koçaklamaları ile tanınmış ve sadece hece ölçüsünü kullanmıştır.

Bu parçada sözü edilen saz şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karacaoğlan B) Köroğlu
C) Dadaloğlu D) Seyrani
E) Sümmani

8. 19. yüzyılda bilinen âşıklarımızdan olan ---- Erzurum'un Narman ilçesinde doğmuştur. Badeli âşıklarımızdan olup rüyasında karşılaştığı Gülperi'yi bulabilmek için Kafkasya, İran, Kırım ve Afganistan'ı gezip dolaşmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Erzurumlu Emrah B) Sümmani
C) Seyrani D) Ruhsati
E) Dertli

9. (I) İslamiyet öncesi sözlü kültürün devamı niteliğindedir. (II) Yaratıcıları genellikle okumamış belli bir eğitimden geçmemiş halk tabakasından kişilerdir. (III) Aşk, doğa sevgisi, gurbet, ölüm, din ve tasavvuf işlenen başlıca temalardır. (IV) Bu temaların işlenişinde mazmunlara çokça yer verilmiş soyut bir edebiyat oluşturulmuştur. (V) Parça güzelliğinden ziyade konu bütünlüğü esas alınmıştır.

Halk edebiyatı ile ilgili yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdakilerden hangisi Divan edebiyatından etkilenmiş halk ozanlarından?

- A) Köroğlu B) Dadaloğlu
C) Aşık Veysel D) Erzurumlu Emrah
E) Karacaoğlan

11. Şairliğinin yanı sıra Lale Devri'nin önemli minyatürcülerinden olan ---- aslen Edirneli olup sonradan girdiği nakkaşhaneden usta olarak ayrılmıştır. Atalarsözü Destanı onun en tanınmış eseri olup hem hece hem de aruz ölçüsüyle şiirler yazmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ruhsatî B) Levnî
C) Sümmanî D) Dertî
E) Seyranî

2. ÜNİTE

1. Daim işim nefis arzusu
Silinmedi gönlüm pası
Bencileyin Hakk'a asi
Olmamıştır hiçbir dahi

Aşağıdakilerden hangisi bu dörtlüğün nazım türünün tarikatlarına göre aldığı isimlerden biri değildir?

- A) Nefes B) Deme C) Tapuğ
D) Ayin E) Şathiye

2. Yunus Emre var yanına
Koma bugünü yarına
Yarın Hakk'ın divanına
Çıkam Allah deyu deyu

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Allah'ı her zaman anıp ölürken bile onu zikretmek gerektiği söylenmiştir.
B) Nutuk nazım türünün özelliklerini yansıtan bir dörtlüktür.
C) Kafiye düzeni koşmaya benzer ve 8'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
D) Ahengi sağlamak için hem rediften hem de kafiye-den yararlanılmıştır.
E) Ait olduğu şiirin son dörtlüğünden alınmıştır

3. Alevi ve Bektaşiliği çağrıştıran söz ve melodi ile ilgili özelliklere sahip olan ----, yapısal olarak semaiye benzer. Ancak semai gibi dünyevi aşk ve tabiat konularından ziyade tekke ve divan edebiyatı konularına yakın olduğu görülür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Şathiye B) Varsağı
C) Nefes D) Deme
E) İlahi

4. Mürşidim Muhammed bildim yolumu
Rehberim Ali'dir verdim elimi
Tiğbend ile başladılar belimi
Erenler meydanın gördüm bu gece

Bu dörtlüğün nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlahi B) Nefes C) Devriye
D) Şathiye E) Nutuk

5. Biz erenler gerçeğiyiz
Has bahçenin çiçeğiyiz
Hacı Bektaş köçeğiyiz
Edep erkan yol bizdedir

**Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylene-
mez?**

- A) Şair gerçek ahlak yolunda olanlardan olduğunu dile getirmiştir.
B) Dini- tasavvufi bir konuyu işleyen ilahi nazım türüyle yazılmış bir dörtlüktür.
C) 8'li hece ölçüsüyle ve koşma tipi uyak düzeniyle oluşturulmuştur.
D) Tam kafiye ve rediften yararlanılmıştır.
E) "Edep erkân" gibi tasavvufi unsurlara, inanç ilkelerine yer verilmiştir.

6. Dördüncü esmaya nâil olasin
"Ene'l-Hak" sırrına vakıf olasin
Dahi ölmezden sen, evvel ölesin
Erişir cânına fazlı Hûdâ'nın

**Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylene-
mez?**

- A) Tasavvuf öğretileri içeren bir şiirden alınmıştır.
B) Söylendikleri tarikatlarına göre farklı isim alan bir nazım türü ile oluşturulmuştur.
C) Didaktik şiirin özelliklerini taşımaktadır.
D) 11'li hece ölçüsüyle söylenmiştir.
E) Yarım uyak ve redif kullanılmıştır.

7. Dokuz ay on gün batn-ı mâderde
Kudretten gözüme çekildi perde
Vaktim tamam olup ahir yerde
Çıkıp ten donundan cihana geldim
Bu dizeler aşağıdaki nazım türlerinden hangisi ile söylenmiş olabilir?
- A) İlahi   B) Devriye   C) Nutuk
D) Nefes   E) Şathiye

8. Bir sinek bir kartalı, solladı vurdu yere
Yalan değil gerçektir, ben de gördüm tozunu
Bir kût ile güleştim, elsiz ayağım aldı
Güleşip basamadım, göyündürdü özümü
Yunus Emre'ye ait bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Birinci dizede bir sineğin kartalı alt ettiği söylenerek mübalağa yapılmıştır.
B) Son iki dizede şair elsiz kolsuz biriyle güreşmesini alaycı bir dille anlatmıştır.
C) Bu dördlüğün nazım türü içerik özellikleri yönünden bir şathiyedir.
D) Teşhis ve telmih sanatlarından yararlanılmıştır.
E) Yarım uyak ve redif kullanılmıştır.

9. ---- "Allah'tan geldiniz ve yine O'na döndürüleceksiniz." ayetinden yola çıkılarak oluşturulan şiirlerdir. Yine tasavvuf edebiyatında dikkat çeken bir şiir türü olan ----, dinî anlayışla dalga geçer gibi görünen ama derin bir tasavvufi anlam içeren şiirlerdir.
Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- A) İlahi- nutuk   B) Nutuk- devriye
C) İlahi- şathiye   D) Devriye- nutuk
E) Devriye- şathiye

10. Beni bende demen, ben de değilim
Bir ben vardır bende, benden içeru
Yunus Emre'nin bu dizelerinde kendi benini yok etme fikrini içeren tema, tasavvufta ---- kavramı ile açıklanır.
Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- A) Vahdet-i Vücut   B) İnsan-ı Kâmil
C) Masiva   D) İlahi aşk
E) Fenafillah

11. Mutasavvıflar şiirin yanında nesir türünde eserlerde de İslam felsefesini işlemişlerdir.
Aşağıdakilerden hangisi bu türlerden biri değildir?
- A) Menakıpname   B) Fütüvvetname
C) Velayetname   D) Vücutname
E) Surname

12. **Aşağıdakilerin hangisinde ayraç içinde verilen kavram ile tanımı uyuşmamaktadır?**
- A) Tekkelerde tarikata yeni giren dervişlere tarikat adabını öğretmek için söylenen şiirlerdir.(Nutuk)
B) Din ve tasavvuf büyüklerinin kerametlerini, hayatını anlatan nesir türünde eserlerdir. (Menakıpname)
C) Tarikat şeyhlerinin, evliyaların yaşamını anlatan nesir türünde eserlerdir.(Velayetname)
D) İnsanın yaratılışını ve gelişim evrelerini anlatan eserlerdir.(Şathiye)
E) Allah'ı övmek, O'na duyulan aşkı anlatmak için söylenen şiirlerdir. (İlahi)

2. ÜNİTE

1. İlahi nazım türü ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Allah aşkını, dünyanın geçiciliğini dile getirmek için yazılan Yesevi tarikatlarında söylenen şiirlerdir.
- B) Genellikle 7, 8, 11'li hece ölçüsü kullanılsa da aruzla yazılan ilahiler de vardır.
- C) Allah'ın varlığını, birliğini işlemesi yönüyle divan edebiyatındaki tevhid ve münacatla benzerlik gösterir.
- D) Genellikle 3 ve 7 arasında değişen dörtlükler halinde yazılan ilahilerin yanında beyitlerle yazılan ilahiler de vardır.
- E) Her zaman kendine özgü bir ezgiyle okunan ilahilerin son dörtlüğünde genellikle mahlas kullanılır.

2. İlahiler söylendiği tarikatlara göre farklı isimler alırlar. Mevlevilerde tapuğ, Bektaşilerde nefes, Alevilerde deme, Halvetilerde durak, Gülşenilerde ayın ismiyle anılır.

Bu parçadaki bilgi yanlışı altı çizili sözcüklerden hangilerinin yer değiştirmesiyle giderilebilir?

- A) I ile III   B) I ile V   C) II ile III
- D) III ile IV   E) IV ile V

3. Derdi öküş Eyyûb ile
Gözü yaşlı Yakûb ile
Ol Muhammed mahbûb ile
Çağırayım Mevlam seni

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlahi nazım türünün özelliklerini taşıyan bir dörtlüktür.
- B) 8'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
- C) Dinî kavramlar olsa da genel olarak yalın bir dil kullanılmıştır.
- D) Tam uyak ve rediften yararlanılmıştır.
- E) Telmih sanatına yer verilmiştir.

4. Kaç alet oldum ellerde bakıldım
Semadan kaç kere indim çekildim
Balçık olup binalara yapıldım
Kaç yıkıldım kaç kuruldum kim bilir?

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanın nasıl yaratıldığından bahseden bir dörtlüktür.
- B) Şathiye türünün özelliklerini yansıtır.
- C) Koşma tipi uyak düzeniyle oluşturulmuştur.
- D) Ahenk unsuru olarak redife yer verilmiştir.
- E) Tekrar ve İstifham sanatından yararlanılmıştır.

5. Gel Hakk'a olma asi
Tâ gide gönlün pası
Dört kitabın ma'nisi
Var edeb öğren edeb

Bu dizeler aşağıdaki nazım türlerinden hangisi ile söylenmiş olabilir?

- A) İlahi   B) Devriye   C) Şathiye
- D) Nutuk   E) Nefes

6. Çıkalım meydan yerine
Erelim Ali sırrına
Can ü baş hak yoluna
Koyamazsın demedim mi

Bu dörtlüğün nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlahi   B) Nefes   C) Deme
- D) Şathiye   E) Devriye

7. Tasavvufa göre kainatta bulunan tek varlık Allah'ın kendisidir. Allah'ın dışındaki tüm varlıklar onun birer yansımasıdır. Bu düşünce tasavvuftaki ---- kavramıyla açıklanabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İnsan-ı Kâmil B) Fenafillah
C) Masiva D) Vahdet-i Vücut
E) Zübde-i Âlem

8. Sekiz cennet yapdun sen âdem için

Adın büyük başışla anım suçun

Adem'i cennetten çıkardın niçün

Buğday nene lazım harmancı mısın

Bu dörtlük içerik özellikleri açısından aşağıdaki nazım türlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Nefes B) İlahi
C) Devriye D) Şathiye
E) Nutuk

9. Tasavvufun belirlediği insan tipini anlatan ---- Selçuklu ve Osmanlı dönemlerindeki "Ahilik" anlayışını içeren eserlerdir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) fütüvvetnameler B) menakıpnameler
C) nutuklar D) devriyeler
E) velayetnameler

10. I. Tasavvufta en yüksek dereceye çıkan kişi (İnsan-ı Kâmil)
II. Tasavvufta tarikat üyelerinin toplandıkları yer (Meyhane)
III. Müritlerine ilâhî bilgiyi dağıtan kişi, mürşid. (Sâkî)
IV. Gezerek tasavvuf düşüncesini yaymaya çalışan deriş. (Abdal)
V. Tasavvuf kurallarına göre yaşayan kendini Allah'a adayan kişi (Masiva)

Yukarıdakilerin hangisinde ayraç içinde verilen kavram ile tanımı uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Sûfilere sohbet gerek

Ahîlere ahret gerek

Mecnunlara sohbet gerek

Bana seni gerek seni

Bu dörtlüğün nazım türünün tasavvuf edebiyatındaki en önemli ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Yesevi B) Yunus Emre
C) Hacı Bektaş-ı Veli D) Pir Sultan Abdal
E) Hacı Bayram Veli

12. Aşağıdakilerden hangisi Dinî-Tasavvufî Halk edebiyatı nazım türlerinden biri değildir?

- A) İlahi B) Nutuk
C) Şathiye D) Hicviye
E) Devriye

2. ÜNİTE

1. Tasavvuf (Tekke) Edebiyatı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Konu, ilahi aşk ve tasavvuf düşüncesidir.
 B) Tasavvuf edebiyatının kurucusu Ahmet Yesevi'dir.
 C) Dil, halkın konuştuğu dildir ancak tasavvufi terimlere ve yabancı sözlere de yer verilir.
 D) Yalnız hece ölçüsü kullanılmış, divan edebiyatı şekil özelliklerinden yararlanılmamıştır.
 E) Şiirlerde öğretici ve yol gösterici, insanları iyilik ve güzelliğe sevk edici bir tutum görülür.

2. (I) Şeyhi Taptuk Emre'nin etkisiyle medrese kültüründen sıyrılıp ilahî aşk yoluna yönelen Yunus Emre, tasavvuf edebiyatının en önemli ismidir. (II) 13. yüzyılda Vahdet-i vücud gibi karmaşık bir metafizik sistemi kolay anlaşılır bir tasavvuf söylemiyle Türk halkına sunmuştur. (III) Özen-tisiz, içten ve lirik anlatımıyla yalın ve temiz Türkçesiyle şiirler söylemiştir. (IV) Bütün şiirlerini hece ölçüsü ile söylemiş ilahi nazım türünün edebiyatımızdaki en önemli temsilcisi olmuştur. (V) İnsanın su, toprak, ateş ve hava ile sonradan insana eklenen canın birleşmesinden oluşmasını anlatan eseriyle tanınmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Hacı Bayram Veli, mesnevi biçiminde ve aruzla yazdığı

Risaletü'n- Nushiyye adlı didaktik eseriyle tanınmıştır.

Yukarıdaki cümlede altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

4. ---- 13. yüzyılda Horosan'dan Anadolu'ya göçen mutasavvıflardan olup Anadolu'nun Türkleşmesinde büyük pay sahibidir. Tasavvuf düşüncesinin dört ana kapı (şeriat, tarikat, marifet, hakikat) kabul eden ve bu kapılar geçildikten sonraki kırk makamı konu alan ---- adlı eseriyle ünlüdür.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Yesevi- Divan-ı Hikmet
 B) Yunus Emre- Risaletü'n- Nushiyye
 C) Kaygusuz Abdal- Budalaname
 D) Eşrefoğlu Rumi- Müzekkin Nüfus
 E) Hacı Bektaş Veli- Makalat

5. Bir müderris iken Kayseri'de Somuncu Baba'nın yanında kendini tasavvufa vermiştir. Daha sonra Ankara'ya gelip kendi adıyla tarikatını kurmuştur. Fatih'in hocası Akşemseddin gibi birçok öğrenci yetiştirmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bektaş Veli   B) Eşrefoğlu Rumi
 C) Hacı Bayram Veli   D) Yunus Emre
 E) Kaygusuz Abdal

6. Asıl adı Gaybi olan sanatçı Alanya Beyi'nin oğluyken maddi dünyanın tüm zenginliğine yüz çevirerek Abdal Musa'nın kapısında dervişliği yeğlemiştir. Yunus Emre'nin izinden yürüyen sanatçı aynı zamanda Alevi- Bektaşî şiirinin de kurucusudur.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaygusuz Abdal   B) Hacı Bektaş Veli
 C) Hacı Bayram Veli   D) Pir Sultan Abdal
 E) Eşrefoğlu Rumî

7. İslamiyet'in etkisiyle oluşan Allah'a ulaşmayı ve nefsin terbiyesini kısaca İslam felsefesini içeren bu edebiyat 12. yüzyılda ---- ile başladı. Anadolu'da ise bu alanın ilk ve en ünlü şairi olan ---- ile yayıldı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hoca Dehhanî- Mevlana
 B) Köroğlu- Karacaoğlan
 C) Ahmet Yesevi- Yunus Emre
 D) Yusuf Has Hacip- Edip Ahmet Yükneki
 E) Kaygusuz Abdal- Pir Sultan Abdal

8. Kaygusuz Abdal'ın Divan'ından başka Budalaname,

I II
Vücutname düz yazı türünde; Sarayname ve Marifetname
III IV V

gibi nazım-nesir karışık eserleri de vardır.

Bu cümlede altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Hacı Bayram Veli'nin damadı olan----, ilahi nazım biçimiyle yazdığı şiirlerini de topladığı bir Divan'ı vardır. Ayrıca nesir biçimindeki Müzekkin Nüfus adlı eseri tasavvuf klasiklerinden sayılır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yunus Emre B) Eşrefoğlu Rumi
C) Hacı Bektaş Veli D) Erzurumlu İbrahim Hakkı
E) Niyazi Mısri

10. Garip kulun yaratmışsın
Derde mihnete katmışsın
Ani âleme atmışsın
Sen çıkmışsın uca Tanrı
Yukarıdaki dörtlüğün nazım türünün edebiyatımızdaki en önemli isminin ---- olduğu söylenebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yunus Emre B) Kaygusuz Abdal
C) Hacı Bektaş Veli D) Hacı Bayram Veli
E) Eşrefoğlu Rûmî

Yüzyıl	Sanatçı	Eser
13. yy	I	Malakat
II	Kaygusuz Abdal	Dilguşa
17. yy	Erzurumlu İbrahim Hakkı	III

Yukarıdaki tabloda numaralanmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Hacı Bektaş Veli	14. yy	Budalaname
B)	Hacı Bayram Veli	15. yy	Müzekkin Nüfus
C)	Yunus Emre	16. yy	Divan-ı İlahiyat
D)	Hacı Bektaş Veli	15. yy	Marifetname
E)	Hacı Bayram Veli	16. yy	Fütüvvetname

11. Pir Sultan Abdal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alevi- Bektaşî şiirinin 16. yüzyıldaki en önemli ismidir.
B) Bir isyana karıştığı için Hızır Paşa tarafından Sivas'ta idam edilmiştir.
C) Hem hece hem de aruzla şiirler söylemiştir.
D) Şiirleri derin bir tasavvuf içermeyen daha çok âşik tarzı şiiri yansıtan eserlerdir.
E) Nefes ve deme türünde şiirleriyle ün yapmıştır.

12. Yunus Emre ve Mevlana ile ilgili

- I. Aynı yüzyılda yaşamışlardır.
II. Tasavvuf edebiyatının en ünlü sanatçılarıdır.
III. Eserlerini yalın, temiz bir Türkçe ile oluşturmuşlardır.
IV. Divan türünde eserleri vardır.
V. Mesnevi nazım biçimini de kullanmışlardır.

Bilgilerden hangisi bu sanatçıların ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. ÜNİTE

1. Sen bir şeh-i zişansın şahenşeh-i devransın
Yani ki sen hakansın devrinde ben Hakani'yem
- Sözde nazîr olmaz bana ger olsa âlem bir yana
Pürtumturak-ı hoşeda ne Hafız'ım ne Muhteşem
Bir kasidenin ---- bölümünden alınan bu beyitlerde şair
kendi şiirini övmektedir

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Girizgah B) Methiyye C) Fahriyye
D) Nesib E) Tegazzül

2. I. Yâr salmazsa Fuzûlî sana meylince aceb
Nice meyl etmek olur sen kimi bir rüsvâyeye
II. Ârızın görse felek mihr bırakmaz aye
Zerre zerre kılar anı bırakır sahrâyeye
III. Yeridir aksine âyîne demir bend ursa
Ne için karşı durur sen kimi bî-hemtâyeye

Bir gazelden alınmış bu üç beyitin şiirde yer alma sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I-II-III B) I-III-II C) II-I-III
D) II-III-I E) III-II-I

3. **Aşağıdakilerden hangisi musammat bir şiirden alınmış olamaz?**

- A) Hattum hisâbın bil didün gavgalara saldun beni
Zülfüm hayalin kal didün sevdalara saldun beni
B) Nedür ol hüsn-i nadide nazirin görmedi dide
Her tavrı pesendide güzelliğe müsellemsin
C) Ey za'ir-i sahib-nefes hubb-i sivadan meyli kes
Dünyada kalmaz hiç kes Allah bes baki heves
D) Gül devri ayş eyyamıdır zevk u safâ hengamıdır
Âşıkların bayramıdır bu mevsim ferhunde dem
E) Bâğa bir bülbüle arz-i gül-i ruhsâr eyle
Yık gülün ırzını bülbül gözüne hâr eyle

4. I. Bütün beyitleri aynı etkileyicilikte olan gazellerdir.
(yek- âvâz)
II. Bir gazelin ilk beytinden sonraki beytine verilen isimdir.
(hüsn-i makta)
III. Bir gazelin en güzel beyti olarak ifade edilen bölümdür.
(şah beyit)
IV. Dize ortalarında kafiye yapılarak oluşturulmuş gazellerdir.
(musammat gazel)
V. Beyitleri arasında konu bütünlüğü olan gazellerdir.
(yek-ahenk)

**Gazelle ilgili kavramların yukarıda verilen tanımları ile
ayraç içindeki karşılıklarından hangisi uyuşmamak-
tadır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Ukde-i ser-rişte-i râz-ı nihânîdür sözüm
Silk-i tesbîh-i dür-i seb'a'l-mesânîdür sözüm
- Bir güherdür kim nazîrin görmemişdür rûzgâr
Rûzgâra âlem-i gayb armağanıdır sözüm

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Mesnevi B) Gazel C) Kaside
D) Rubai E) Şarkı

6. Yâ Habîballah yâ Hayre'l beşer müştakunam
Eyle kim leb-teşneler yanup diler hemvâra su
- Sensen ol bahr-ı kerâmet kim şeb-i Mi'râc'da
Şebnem-i feyzün yetürmüş sâbit ü seyyâra su

**Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söy-
lenemez?**

- A) Peygamberimizi öven bir kasideden alınmıştır.
B) Alındığı şiirin methiye bölümünden alınmıştır.
C) Şiir türü yönünden münacaat örneğidir.
D) Telmih sanatından yararlanılmıştır.
E) Aruz ölçüsüyle yazılmış, divan şiiri geleneğini yansıtan beyitlerdir.

7. Kaside nazım şekli altı bölümden oluşur. İlk bölüm nesib ve teşbib ismi verilen tasvir yapılan bölümdür. İkinci bölüm konuya giriş yapılan genellikle tek beyitten oluşan gırızgah bölümüdür. Üçüncü bölüm kasidenin sunu- lacağı kişinin övüldüğü bölüm olan fahriye bölümüdür. Dördüncü bölüm kaside içinde söylenen gazel bölümü olarak bilinen tegazzül bölümüdür. Beşinci bölüm şairin kendini övdüğü methiye bölümüdür. Kasidenin son bölümü ise dua bölümüdür.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangilerinin yeri değiştirilirse bilgi yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I ile II   B) II ile IV   C) III ile IV
D) III ile V   E) IV ile V

8. Sensün meni mübtelâya gamhâr
Senden özge dahi kimüm var

Müşkil işe düşmüşem, meded kıl
Mey hırzıy ile belâmi red kıl

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Murabba   B) Rübai   C) Gazel
D) Kaside   E) Mesnevi

9. Ahvâl-i cihânı her zaman söyleşelim
Amma gam-ı aşkımız nihân söyleşelim
Ey vâkıf-ı râz-ı aşk olan ârif-i cân
Ney gibi seninle bî-zebân söyleşelim

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Rübai   B) Şarkı   C) Gazel
D) Murabba   E) Kit'a

10. Uğrayu geldi pîr eşek nâgâh
Sordı hâlini kıldı derd ile âh
Yermürü inleyü didi iy pîr
Har-ı rûbâh bigi pür-tevzîr

Bâtil isteyü haktan ayrıldum
Boynuz umdum kulakdan ayrıldum

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir eşeğin hikâyesi anlatılmaktadır.
B) Hiciv türünde bir kasideden alınmıştır.
C) Tam ve zengin uyak kullanılmıştır.
D) Fabl türünün özelliklerini göstermektedir.
E) Teşhis ve intak sanatından yararlanılmıştır.

11. Meni candan usandırdı cefâdan yâr usanmaz mı
Felekler yandı âhımdan murâdım şem'i yanmaz mı

Kamu bîmârına cânân deva-yı derd eder ihsan
Niçün kılmaz bana derman beni bîmar sanmaz mı

Bu beyitlerin alındığı nazım biçimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Divan edebiyatının en yaygın kullanılan nazım biçimidir.
B) Bu nazım biçimiyle yazılan şiirlerin en güzel beytine şah beyit adı verilir.
C) Konularına göre tevhid, münacaat, naat, mersiye gibi isimler alır.
D) Beyit sayısı 5 ila 15 arasında değişir.
E) Aşk, şarap, kadın gibi konuların yanında felsefi ve didaktik konular da işlenir.

12. İlm kesbiyle pâye-i rif'at
Ârzû-yı muhâl imiş ancak
Aşk imiş her ne var âlemde
İlm bir kıl ü kâl imiş ancak

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Kit'a   B) Mesnevi   C) Rubai
D) Tuyuğ   E) Şarkı

2. ÜNİTE

1. Aşka düşdüm cân-ü dil müft-i cûvânân oldu hep
Sabr ü tâkat masraf-ı çâk-i girîbân oldu hep
- Açmış oldum sînesin bir kere âram u sükûn
Sîneden bilmem ne haletdir girîzân oldu hep
- Bu dizeler aşağıdaki nazım şekillerinden hangisiyle yazılmış olabilir?**
- A) Mesnevi B) Kaside C) Gazel
D) Rûbai E) Şarkı

2. I. Ola kim bir pâre yaşın dindürüp kanın kese
Hâk-i pâyun tûtiyâsın dide-i hun- bâre çek
- II. Ey saba dil rahtın ol gîsû-yı müşgîn-tare çek
Âşık-ı divâneyi zencir-i zûlf-i yâre çek
- III. Sine bir eğlenceden hali gerekmez Bâkîyâ
Yâre sen kâdir degülsün bâri miskin yara çek
- Bir gazelden alınmış bu üç beyitin şiirde yer alma sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**
- A) I-II-III B) II-I-III C) II-III-I
D) III-I-II E) III-II-I

3. Aşağıdakilerden hangisi "musammat gazel"den alınmış olabilir?
- A) Olsaydı bendeki gam Ferhâd-i mübtelâde
Bir âh ile verirdi bin Bisûtûn'ı bâde
- B) Her bir veliyy-i muteber bu vech ile virmiş haber
Suff-i tabîat her beşer bir bir gelür bir bir gider
- C) Sultan-ı aşka bende satar şimdi kendüyi
Bâki de hak budur ki aceb padişâhdur
- D) Ne berg-i güldür o leb çiğnesem şeker sanırım
Ne goncedir o dehen koklasam şarâb kokar
- E) Gamze tigin çekti ol mah olma gafil ey gönül
Kim mukarrerdir bugün ölmek sana şiven bana

4. Yârân dağıldı sohbet-i meyhane kalmadı
Ol işret ol muhabbet o peyman kalmadı
- Gûş etme eski nâraları kûy-ı yârdan
Güvâ ki dest-i aşta divâne kalmadı
- Divan şiirin etkisini gördüğümüz bu dizelerin tema ve içerik açısından halk edebiyatındaki karşılığı ---- olarak bilinir.
- Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**
- A) Mani B) İlahi C) Türkü
D) Destan E) Koşma

5. Rûh-bahş oldu Mesihâ-sıfat enfâs-ı bahâr
Açdılar dîdelerin hâb-ı 'ademden ezhâr
- Taze cân buldı cihân irdi nebâtâta hayât
Ellerinde harekât eyleseler serv ü çenâr
- Bir kasidenin---- bölümünden alınan bu beyitler bize baharın gelişini müjdeliyor.
- Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**
- A) Girizgah B) Fahriyye C) Methiyye
D) Nesib E) Tegazzül

6. O rütbe etdi bu keskin soğuk zemîne eser
Miyân-ı cûyda gömgök kesildi nilûfer
- Başında kar saçağı sark arkada sâde
Nice gezer bu soğuklarda bilmezem ar'ar
- Bir kasideden alınan bu beyitlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Bir kış manzarası anlatılmaktadır.
B) Aruz ölçüsüyle yazılmıştır.
C) İlk beyit matla beyiti olarak ifade edilir.
D) Alındığı şiirin fahriye bölümüdür.
E) Konusuna göre bir şitaiye örneğidir.

7. Aşağıdakilerden hangisi gazel ve kasidenin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Arap edebiyatından doğmuş olmaları
- B) Aynı uyak düzeni ile yazılmaları
- C) İlk ve son beyitlerine aynı isimlerin verilmesi
- D) Aruz ölçüsüyle oluşturulmaları
- E) Aynı temayı işlemeleri

8. Azm eyleyelüm ta'allül itmen
Menzil keselüm tegâfül itmen

Ey baht vefâsız olma sen hem
Hemrâhlık it bizümle bir dem

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Şarkı
- B) Gazel
- C) Kaside
- D) Mesnevi
- E) Murabba

9. Mecnun didî ey büt-i perîveş
Hâşâk-i zarife urma âteş

Yakmağa beni yeter hayâlün
Yohdur bana tâkat-i visâlün

Zinhâr getürme ey semen-ber
Ayine-i ânzun berâber

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir mesneviden alınmıştır.
- B) Beyitler kendi aralarında uyaklıdır.
- C) Bir aşk hikâyesi anlatılmaktadır.
- D) Üç beyitte de tam uyak vardır.
- E) Ek halinde redif kullanılmıştır.

10. Ey şûh-ı kerem-pîşe dil-i zâr senündür
Yok minnetün aslâ
Ey kân-ı güher anda ne kim var senündür
Pinhân u Hüveydâ

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Gazel
- B) Terkid-i bent
- C) Kaside
- D) Mesnevi
- E) Müstezad

11. Rikâb-ı hümâyûnına cezb idüp
Bu eski kulına edüp itibâr

Hatâdan Hudâ edüp zâtını
Serîr-i saltanatda ede karâr

Bu dizelerin yazıldığı nazım biçimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Genellikle iki ile on iki beyit arasında beyitten oluşur.
- B) Arap edebiyatından edebiyatımıza geçmiştir.
- C) Çoğunlukla felsefi ve toplumsal düşünceler işlenir.
- D) Matla ve makta beyiti olmayan nazım biçimidir.
- E) Mahlas kullanılan beyte taç beyit ismi verilir.

12. Rubai ile tuyuğ nazım biçimleri ile ilgili

- I. Tek dörtlükten oluşmaları
- II. Aynı uyak düzeniyle oluşturulmaları
- III. İran edebiyatından edebiyatımıza geçmeleri
- IV. Aruzun yirmi dört kalıbıyla yazılmaları
- V. Felsefi düşünceler içermeleri

ifadelerinden hangileri ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

2. ÜNİTE

1. Aşağıdakilerin hangisi bir gazelin matla beyiti olabilir?

- A) Nedîm-i zâr gibi der-heras olur âlem
Olunca dîde-i mestin leb-â-leb-i âşup
- B) Hâl kâfir, zülf kâfir, çeşm kâfir el amân
Ser-be-ser iklim-î hüsnün kâfiristan oldu hep.
- C) Hem-vâre humla hoş başı câm ile leb-be-leb
Ümmü'l-habâyis olsa n'ola duhter-i ineb
- D) Bir câm bir de lâl-i lebin sundu muğ-beçe
Pîr-i mugân olası acep meşrebimcedir
- E) Hâkister olsa ten yine esrâr-ı kâkülün
Mânend-i cevher âyîne-i dilde gizlidir

2. I. Bu imtidad-ı çevre ki bahtın şitâbı var
Mihnet-medâr olan feleğe intisâbı var
- II. Yoktur Nedîm-i zârda esbâb-ı ârzû
Ancak cihanda bir dil-i fıkrat-me'âbı var
- III. Eyler nesîm-i lutfu bize gird-bâd-ı gam
Bu rûzgâr-ı bî-mededin inkılâbı var

Bir gazelden alınmış bu üç beyitin şiirde yer alma sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I-II-III
B) I-III-II
C) II-I-III
D) III-I-II
E) III-II-I

3. Gazelde konu bütünlüğü şart değildir, yani gazelin her beytinde farklı bir konu işlenmiş olabilir. Ancak bütün beyitlerde aynı konunun işlendiği gazeller de vardır. Beyitler arasında konu bütünlüğü olan bu tür gazellere ---- gazel adı verilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) yek-âvâz
B) musammat
C) yek-âhenk
D) müselsel
E) rindane

4. Benüm şî'rüm bigi dürler düzilmiş gûşvâr olmuş Yaraşur
şeh kulagında bu dürr-i şâhvâr olsun
(Benim şiirim gibi inciler dizilmiş, kulaklara küpe olmuş.
Çünkü sultan kulağında şahlara yakışan bu inciler bulun-
malıdır.)

Bir kasideden alınan bu beyit kasidenin aşağıdaki bölümlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Nesib
B) Fahriyye
C) Dua
D) Girizgah
E) Methiyye

5. Yine ol mâh benim aldı karârım bu gece
Çıkacaktır feleğe nâle vü zârım bu gece
Şem' veş mahrem-i bezm eyledi ol mâh beni
Yanacaktır yine hecr oduna varım bu gece

Bu dizeler aşağıdaki nazım şekillerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Müstezad
B) Mesnevi
C) Gazel
D) Rûbai
E) Tuyuğ

6. Sâye-i Yezdân Mehemmed Hân ki ebr-i şefkati
Sâyebân-ı izz ü devlet kurdı ashâb üstine
(Allah'ın gölgesi olan Mehmet Han'ın şefkat bulutu, halkı-
nın üzerine yüce ve zengin bir gölgelik kurdu.)

Bir kasideye ait olan bu beyit kasidenin aşağıdaki bölümlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Nesib
B) Dua
C) Methiye
D) Fahriye
E) Girizgah

7. I. Şairin mahlasının geçtiği beyte verilen isim.
II. Kaside içindeki gazel bölümüne verilen isim.
III. Ölen bir kişinin ardından duyulan üzüntüyü dile getiren şiirlerdir.
IV. Padişahların tahta çıkışları amacıyla yazılan kasidelerdir.

Aşağıdakilerin hangisi madde hâlinde verilen tanımlardan birinin karşılığı değildir?

- A) İdyiye B) Mersiye C) Taç beyit
D) Cülüsiye E) Tegazzül

8. **Aşağıdakilerden beyitlerden hangisi bir mesneviden alınmış olabilir?**

- A) Bir derde esîr ol ki etibbâ-yı zamâne
Vâbeste-i tedbîr-i devâdur dimesünler
B) Şâire söz bulmağa minnet yok amma neyleyim
Âh kim hâyret seni gördükçe lâl eyler beni
C) Ka'be yüzine âşık âşık yüzine Ka'be
Zemzem yüzine teşne teşne yüzine zemzem
D) Gel varma otağına rakîbün ki bilürsin
İt olduğu yire melek itmez güzer ey dost
E) Hemân yan ağla Mevlâyı seversen
Koma feryâdı Leylâyı seversen

9. ---- Türk edebiyatının manzum romanları sayılabilir. Özellikle aşkı konu alan hikâyeler, bu nazım şeklinin en çok uygulandığı eserlerdir. Bunun yanı sıra dinî, didaktik hikâyeler, savaş ve kahramanlık hikâyeleri de divan edebiyatının bu nazım biçimiyle anlatılır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Destan B) Gazel C) Mesnevi
D) Terkib-i Bend E) Koşma

10. Çehre-i zîbâsı anun gülşen-i cândur
Halk-ı cihâna
Mâ'î ridâsı sanasın âb-ı revândur
Bâğ-ı cinâna

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Kaside B) Mesnevi C) Müstezad
D) Kıt'a E) Gazel

11. Divan edebiyatının beyitlerle yazılan nazım biçimleri tek kafiye ile olanlar ile ayrı kafiye ile olanlar olarak ikiye ayrılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi ayrı kafiye ile beyitlerden oluşan nazım biçimlerindedir?

- A) Gazel B) Kaside C) Mesnevi
D) Kıt'a E) Müstezad

12. Hakka şükür koçların devrânıdur
Cümle âlem bu demün hayrânıdur
Gün batandan gün toğan yire değin
Aşk erinün bir nefes seyrânıdur

Aruzun "fâilâtün/ fâilâtün/fâilün" kalıbıyla yazılmış olan bu dörtlüğün nazım biçimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türklerin divan edebiyatına kattığı bir nazım biçimidir.
B) Halk edebiyatındaki koşmaya benzer.
C) Kafiye düzeni aaxa şeklindedir.
D) Arzun tek bir kalıbıyla yazılır.
E) Kadı Burhaneddin, Nesimi bu nazım biçimini kullanan sanatçılardandır.

2. ÜNİTE

1. Aşağıdakilerin hangisi bir gazelin makta beyiti olabilir?

- A) Barup kûyınca yığlamak diledim bir sadâ tartup
Yügürdi min sârı el gamze tîğ-i sürme- sâ tartup
- B) Aşk ehli olup eylese şâyeste Nedimâ
Eş'ârımı ta'vîz-i be-bâzu-yı mahabbet
- C) Seni meğer ki gül-efsun-ı nâz terletmiş
Kî sîb-i gabgabın ey gonce-leb gül-âb kokar
- D) Etdi sefid dîde-i uşşâkı bahrı eşk
Ol kış levendi şûh meğer Akdenizlidir
- E) Bî-sûtun Ferhâd'a hem-âheng ise Kaysın dahı
Nâle-i zincir usûl-i nağme-i feryâdıdır

2. Aşağıdakilerden hangisi "musammat gazel"den alınmış olabilir?

- A) Mekteb-i aşk içre Mecnun ile okurduk
Ben Mushaf'ı hatmeyledim o Ve'l-Leyli'de kaldı
- B) Nîzesi cânuma vû nîzesine can ditrer
Yâr kim togru ola üstineyârân ditrer
- C) Şeb-i hicran yanar canım döker kan çeşm-i giryanım
Uyarır haklı efgânım kara bahtım uyanmaz mı
- D) Her kim ki meyl ider zen-i dünyaya Bâkiyâ
Merdaneler içinde anı sanma er geçe
- E) Ten-i zerdimde pehlâm üstühânı sayılır bir bir
Beni seyr etmeyen ahhâb mûsikarı görsünler

3. Gazelin başlıca konusu aşk olsa da farklı konularda yazılmış gazeller de vardır ve konularına göre; aşkın verdiği mutluluğu acıyı işleyen gazeller âşıkâne gazel, dünya

zevkinden söz eden gazellere ârifane gazel, sevgilinin

güzelliğini öven gazellere şuhâne gazel, tasavvufi düşün-

cenin hakim olduğu gazellere rindane gazel, felsefi, öğre-

tici bilgiler içeren gazellere ise hikemî gazel adları veril-

miştir.

Bu parçada altı çizili ifadelerden hangilerinin yeri değiştirilirse bilgi yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I ile II
B) I ile III
C) II ile IV
D) III ile IV
E) IV ile V

4. Benem zamânede ser-leşker-i sipâh-ı suhan
Benem zamânede erbâb-ı nazma ser-defter
(Söz askerlerinin komutanı benim. Şairler defterinin en başında yer alan şair benim.)

Bu beyit içerik ve biçim açısından aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Gazel
B) Kaside
C) Mesnevi
D) Müstezat
E) Kıt'a

5. Esti nesim-i nevbahar açıldı güller subh-dem
Aşkın bizim de gönlümüz saki medet sun cam-ı Cem

Erdi yine ürd-i behişt oldu hevâ amber-sirişt
Âlem behişt ender behişt her kûşe bir Bağ-ı İrem

Gül devri ayş eyyâmıdır zevk ü safâ hengâmıdır
Âşıkların bayramıdır bu mevsim-i ferhunde-dem

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Kaside nazım biçiminin özelliklerini taşımaktadır.
B) Şiirin nesib bölümünden alınmıştır.
C) İlk beyit makta beytidir.
D) Üçüncü beyitte iç uyak vardır.
E) İlk beyitte tam uyak kullanılmıştır.

6. Ser-i dervişde bir küleh görse
Bal kabağı sanup kapar gurebâ

Cümle eşya bahâdadır şimdi
Sirkeden gayrı yok rahîz aslâ

Bir kasideden alınan bu beyitlerin konusu yönünden türü aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Münacat
B) Methiye
C) Hicviye
D) Naat
E) Mersiye

7. Derdin nedir gönül sana bir hâlet olmasın
Bîmâr eden bu gûne seni râhat olmasın
Bizden tesettür etme abes külfet olmasın
Bî-câ tabîbe varmağa hiç hâcet olmasın
Sad el-hazer ki sevdüğün ol âfet olmasın

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Muhammes B) Müstezad C) Müseddes
D) Murabba E) Kıt'a

8. Aşağıdaki beyitlerden hangisi bir mesneviden alınmış olabilir?

- A) Ey bendesine enis olan şâh
Şimdi ne sebebden etdin ikrâh
B) Nitekim lâlelerle şebnem ola üftâde
Güllerle âşık-ı şeydâ geçine bülbül-i zâr
C) Mey âkılı irşâd eder âşıkları dilşâd eder
Seyle verür berbad eder dillerde koymaz gerd-i gam
D) Kimin cânı var tokuna kimseye
Meger zülf-i yâre nesim-i bahar
E) Her yaneden ayağına altun akup gelür
Eşcâr-ı bağ himmet umar cüybârdan

9. Hamd ana ki kıldı halka rahmet

Tahmîdde acze verdi ruhsat
Acz olmasa hâl olurdu müşkil
Pây-i kec-i kilk olurdu der-gil

Bu beyitlerin alındığı nazım biçimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Divan edebiyatının en uzun nazım biçimi olup aruzun kısa kalıplarıyla yazılır.
B) Türk edebiyatındaki ilk örneği Yusuf Has Hacıp'in Kutadgu Bilig adlı eseridir.
C) Dibâce, tevhid, münacaat, naat, miraciye, mehdiye, sebep-i telif, konu ve hatime bölümlerinden oluşur.
D) Aşk, kahramanlık hikâyeleri, dinî ve didaktik hikâyeler bu nazım biçimiyle işlenir.
E) Bu türün edebiyatımızdaki en önemli temsilcileri Füzûli, Mevlana ve Baki gibi sanatçılardır.

10. Çeşmüm acı yaş ile ağularla kanupdur
Cism ise yanupdur
Ol çeşm-i siyeh neyleyem efsâne sanupdur
Gönlüm usanupdur

Bu dizelerin yazıldığı nazım biçimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gazelden türetilmiş bir nazım şeklidir.
B) Kısa dizelere azade ismi verilir.
C) Konuları genellikle hayattan şikayettir.
D) Kısa dizeler okunmadığında genellikle anlam bozulmaz.
E) Beyitlerle yazılan nazım biçimlerinden biri olarak kabul edilir.

11. Esrârını dil zaman zaman söyler imiş
Hengâme-i gamda destan söyler imiş
Aşk ehli olup da mihnet-i hicrâne
Ben sabr iderin diyen yalan söyler imiş

Bu dizelerin yazıldığı nazım biçimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tek dörtlükten oluşan bir nazım biçimidir.
B) Aruzun yirmi dört kalıbıyla da yazılır.
C) Kafiye düzeni aaxa şeklindedir.
D) İran edebiyatında doğmuş bir türdür.
E) Tekrar eden dizelerine nakarat ismi verilir.

12. İşkın odına gönül pervânedür
Tâkatüm yoh bilmezem pervâ nedür
Fursat olınca gönül sen yanadır
Âşıkun âyini budur ya nedür

Aruzun "fâilâtün/ fâilâtün/fâilün" kalıbıyla yazılmış olan bu dörtlüğün nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şarkı B) Murabba C) Mani
D) Rübai E) Tuyuğ

13. Divan edebiyatı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Düz yazı, şiire göre ikinci planda tutulmuştur.
B) Kulak için kafiye anlayışı benimsenmiştir.
C) Şiirlerde genellikle tam ve zengin kafiye kullanılmıştır.
D) Şiirde anlamdan çok söyleyiş güzelliği önemlidir.
E) Bütün güzelliği değil, parça güzelliği önemsenmiştir.

2. ÜNİTE

1. Rübai, tuyuğ ve maninin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aruz ölçüsüyle yazılmaları
B) Divan edebiyatının ürünü olmaları
C) Uyak düzenlerinin aynı olması
D) Türklerin oluşturduğu nazım biçimi olmaları
E) Söyleyeni belli olmaması

2. İyd erişün bâis-i şevk-i cedîd olsun da gör,
Seyr-i Sadâbâd'ı sen bir kere iyd olsun da gör.
Gûşe gûşe mihrler, mehler bedîd olsun da gör,
Seyr-i Sadâbâd'ı sen bir kerre iyd olsun da gör

Bu dizeler aşağıdaki nazım şekillerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Gazel
B) Mesnevi
C) Rübai
D) Muhammes
E) Şarkı

3. Kalbim yine üzgün seni andım da derinden,
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden!
Üzgün ve kırılmış gibi en ince yerinden,
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden!

Bu dizelerin yazılmış olduğu nazım biçimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halk edebiyatındaki türkünün karşılığıdır.
B) Üçüncü dizesine meyan adı verilir.
C) Tekrar eden dizeler kavuştak bölümüdür.
D) Günlük dile ait söyleyiş özelliklerine sahiptir.
E) Türklerin divan edebiyatına kattığı nazım biçimleridir.

4. Zannetme tehi bu hây hûyı
Boş sanma piyâleyi sebûyı
Aksinde görüp o mâh-rûyı
Cüş etdi döküldi âb-ı rûyı

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Kit'a
B) Murabba
C) Mesnevi
D) Rübai
E) Muhammes

5. Divan edebiyatında dörtlüklerle oluşan ve düz ayak düzeniyle oluşturulmuş nazım biçimlerinden olan ---- aşk ve güzellik konuları işlerken ---- nazım biçiminde dinî ve didaktik konular ağırlıklı olarak işlenmiştir.

Bu cümlede boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) rübailerde- tuyuğ
B) şarkılarda- murabba
C) gazellerde- mesnevi
D) müstezatlarda- kıta
E) murabbalarda- kaside

6. Eyler ise sana bu çarh-ı felek gaddarlık
Kuşanup gaddâreni göster ana cebbârlık
Hatm olupdur mushaf-ı hüsünde meh-ruhsârlık
Pâdişehlerde müsellemdür sana hünkârlık
Gelmedi mislün cihâna feyz olaldan varlık.

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Murabba
B) Muhammes
C) Müseddes
D) Müsebba
E) Mesnevi

7. Mah olması muciziyle münşak
İsbât idi şerh-i sadrı elhak

Ol bî-dile iltiyâm kıldı
Gönlini alıp hırâm kıldı

Bu dizeler aşağıdaki nazım biçimlerinden hangisiyle yazılmış olabilir?

- A) Gazel
B) Kaside
C) Mesnevi
D) Şarkı
E) Kit'a

8. ---- “hane” adı verilen gazel biçiminde kafiyelendirilmiş 5-10 beyitlik şiir parçalarının (genellikle 5-12 hâne), vâsıta adı verilen ve sürekli tekrarlanan bir beyit ile birbirine bağlanmasından oluşan nazım şeklidir. Vasıta beyti her hânenin sonunda değişiyorsa ---- oluşur

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Terkib-i bent- terci-i bent
B) Şarkı- murabba
C) Terci-i bent- terkib-i bent
D) Muhammes- taştir
E) Murabba- şarkı

9. (I)Terkib-i bentlerde genellikle felsefi ve toplumsal konular işlenir.(II) 5-10 beyitlik gazel biçiminde kafiyelenmiş terkib-i hâne denilen bölümlerden oluşur.(III) Bu bentler “meyan” adı verilen ve sürekli değişen beyitlerle birbirine bağlanır. (IV) Şairin mahlası genellikle son terkib-i hânedeki söylenir. (V) Bağdatlı Rûhî, Ahmet Paşa ve Tanzimat Dönemi şairlerinden Ziya Paşa bu nazım biçiminin en güzel örneklerini vermişlerdir.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Divan edebiyatının en yaygın nazım biçimlerinden olan gazeller, çoğu zaman başka şairler tarafından bir veya birkaç dize ilavesiyle yeni nazım biçimlerine dönüştürülür. Böylece farklı adlarla anılan yeni nazım biçimleri oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen nazım biçimlerinden biri değildir?

- A) Kıt'a B) Müstezad C) Terbî
D) Taştir E) Tahmis

11. I. Bir gazelin beyitlerinin üzerine başka bir şair tarafından aynı ölçü ve uyakta ikişer dize eklenerek oluşturulan nazım biçimleridir.(murabba)
II. Bir gazelin beyitlerinin arasına aynı ölçü ve uyakta üçer dize eklenerek yazılmış şiirlerdir. (taştir)
III. Bir gazelin beyitlerinin üzerine aynı ölçü ve uyakta üç dize eklenerek yazılmış şiirlerdir.(tahmis)
IV. Bentlerinin son dizeleri öteki dizelerle kafiyeli olmayan muhammesin özel biçimidir.(tardıyye)
V. Matla ve makta beyti olmayan gazele benzeyen nazım biçimidir.(kıt'a)

Yukarıda numaralandırılmış tanımların ayraç içindeki karşılıklarından hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdakilerden hangisi Mevlid'in bölümlerinden değildir?

- A) Viladet B) Naat C) Risalet
D) Rihlet E) Mirac

13. Aşağıdakilerden hangisi beyitlerle yazılan Divan edebiyatı nazım biçimlerindedir?

- A) Rübai B) Tuyuğ C) Şarkı
D) Murabba E) Kıt'a

2. ÜNİTE

1. Sönmez seher-i haşre kadar şiir-i kadîm

Bir meşaledir devr edilir elden ele

Yahya Kemal'in sözünü ettiği "şiir-i kadim" döneminin edebiyatımızdaki ilk temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Yesevi   B) Köroğlu   C) Şinasi
D) Hoca Dehhani   E) Tefvik Fikret

2. I. Çeşitli konularda söylediği şiirlerini Divan-ı Kebir adlı eserde toplamıştır.
II. 13. yüzyılda eser veren sanatçı vahdet-i vücud ve ilahi aşk konularını işlemiştir.
III. Tasavvufi fikir ve düşüncelerini birbirine ulanmış hikâyeler hâlinde anlattığı "Mesnevi"si ile ünlüdür.
IV. Mecalis-i Seba adlı eser Türkçe yazdığı şiirlerinin toplandığı eseridir.
V. Devrin ileri gelenlerine yazdığı nasihat içerikli mektuplar ise Mektubat adlı eserde toplanmıştır.

Mevlana Cemaleddin-i Rumi ve eserleri hakkında yukarıdaki numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Divan şiirinin ilk büyük temsilcisi olan 14. yüzyıl şairidir. Önce Germiyan Beyi Süleyman Şah'a hocalık yapmış sonra Yıldırım Bayezit'in himayesinde bulunmuştur. Tasavvufu iyi bilmesine rağmen daha çok din dışı şiirler yazmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Hüsrev ü Şirin   B) Mantıku't- Tayr
C) Cemşid u Hurşid   D) Çarhname
E) Garipname

4. I. Çengname
II. Felekname
III. Mantıku't-Tayr
IV. Süheyl ü Nevbahar
V. İntihaname

Yukarıdaki eserlerden hangisi 14. yüzyılda yazılan eserlerden biri değildir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nin ünlü veziri ve en büyük şairi olan ---- döneminde "Sultanü'ş- Şuara" olarak anılmıştır. Nazireyi taklitçilikten kurtarıp bir tür haline getirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Fuzuli   B) Baki   C) Şeyhi
D) Ahmet Paşa   E) Necati

6. Leylî Mecnûn Acemde çoktur
Etrâkte ol fesane yoktur

Takrire getür bu dastânı

Kıl taze bu eski bustânı

Fuzulî'ye ait aşağıdaki eserlerden hangisi bu dizelerde yazılan nazım biçimiyle oluşturulmamıştır?

- A) Leyla vü Mecnun   B) Beng ü Bade
C) Hadikatü's- Süeda   D) Şah u Geda
E) Sohbetü'l- Esmar

7. Avazeyi bu âleme Davud gibi sal
Bâki kalan bu kubbede bir hos sada imiş
Bu dizeleriyle tanınmış sanatçı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Kendi şiirinin gücünü kalıcı güzel bir ses olarak gören bir şairdir.
B) 16. yyda yaşamış "Sultanü's-Şuara" olarak anılmıştır.
C) Kanunî'nin ölümü üzerine yazdığı mersiyesi ile ünlüdür.
D) Gazel ve mesnevi türünde şiirler yazmıştır.
E) Şeyhü'l- İslam olabilecek kadar dinî bilgiye sahipken daha çok din dışı şiirler yazmıştır.

8. Tûti-i mu'cize-güyem ne desem lâf değil
Çerhile söyleşemem âyinesi sâf değil
(Mucize gibi sözler söyleyen bir papağanım, dediklerim sıradan lâf değil. Felekle konuşamam; çünkü onun aynası saf değildir.)

Ehl-i dildir deyemem sinesi sâf olmayana

Ehl-i dil birbirini bilmemek insâf değil

(Gönlü temiz olmayana gönül ehlidir diyemem; gönül ehillerinin birbirlerini bilmemesi olacak iş değil.)

Nef'î'ye ait bir şiirden alınan bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. beyitte şair kendisini bir papağana benzeterek teşhis sanatından yararlanmışır.
B) I. beyit şiirin matla beytidir.
C) II. beyitin ikinci dizesi ilk dizenin nedeni durumundadır.
D) Nef'î ilk beyitte kendi şiirini övmüş ikinci beyitte ise gönül ehli olmanın şartını söylemiştir.
E) I.beyit kendi arasında uyaklı olup zengin kafiye kullanılmıştır.

9. **Aşağıdakilerin hangisinde aynı yüzyılda yaşamış divan şairleri birlikte verilmiştir?**

- A) Şeyhi-Baki-Bağdatlı Ruhi
B) Ahmedi- Necati- Ali Şir Nevâi
C) Nabi- Nedim- Şeyh Galip
D) Süleyman Çelebi- Ali Şir Nevâi- Şeyhi
E) Gülşehri- Ahmet Paşa- Kadi Burhaneddin

10. I. Lale Devri'nin zevk ve eğlencelerini, Sadabad ve Çırağan âlemlerini dile getirmiştir.
II. İstanbul'a ait betimlemelere geniş yer vermiş edebiyatımızda İstanbul sevgisi onunla başlamıştır.
III. Tek yapıtı olan Divan'ında en güzel şiirleri şarkı ve gazelleri olup münacat ve naat türünde yazdığı kasideleri de vardır.
IV. Heceyle yazdığı bir koşmayı Divan'ına alması onun halk zevkine yakınlığını gösterir.
V. Halk söyleyişinin renkleriyle belirginleşen "mahallileşme" akımının en önemli temsilcisidir.

Nedim ile ilgili yukarıdaki numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇİTA YAYINLARI

11. Akımın amacı mecazlarla yüklü kapalı bir söyleyiş benimsemektir. Hindistan'ı bilen İranlı şairlerden bize geçmiştir. **Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen divan şiiri akımının temsilcilerindedir?**

- A) Edirneli Nazmi B) Nedim C) Nâbî
D) Necati E) Neşatî

12. Divan edebiyatının toplumsal yaşantıdan, sosyal çevreden, günlük hayattan büsbütün kopuk olduğuna inanmıyorum. Bazı şairlerimiz halk söyleyişine, atasözlerine yer vererek Divan edebiyatına "millî" bir nitelik kazandırmışlardır. "Mahallileşme" de denilen bu akımın 15. yüzyılda başladığını 18.yüzyılın güçlü bir şairi tarafından da sürdürüldüğünü görüyoruz.

Yukarıdaki gibi düşünen yazar iddialarını kanıtlamak için aşağıdakilerden hangilerini örnek vermelidir?

- A) Necati- Nedim B) Ahmedi-Nedim
C) Nedim-Şeyh Galip D) Nabi- Necati
E) Nabi- Şeyh Galip

2. ÜNİTE

1. Divan şiirinin ilk temsilcisi sayılır. Bir kasidesinde Horasan'dan Anadolu'ya geldiğini ve tekrar oraya dönmek istediğini söyleyen sanatçının hayatı hakkında bilinenler çok azdır. Alaaddin Keykubat'ın isteğiyle 20000 beyitlik Selçuklu Şehnamesi'ni yazmışsa da bu eser günümüze ulaşmamıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevlana B) Ahmet Yesevi
C) Hoca Dehhani D) Ahmedî
E) Âşık Paşa

2. "Ne varsa içindedir" anlamına gelen eser Mevlana'nın çeşitli meclislerde yaptığı sohbetlerin oğlu Sultan Veled tarafından toplanması ile meydana gelmiştir. Eserde cennet cehennem, dünya ve ahiret, mürid ve mürid ve aşk gibi konular işlenmiştir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divan-ı Kebir B) Mektubat C) Fihi Mafih
D) Meclis-i Seba E) Mesnevi

3. ---- şeyhi olan Ahi Evran'ın menkıbeleri hakkında yazdığı bir mesnevisi ve bazı şiirleri var ise de asıl değerli eseri büyük veli Feridüddin-i Attar'dan çevirdiği ---- adlı mesnevisidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Âşık Paşa'nın- Garipname
B) Şeyhi'nin- Harname
C) Gülşehri'nin- Mantıku't-Tayr
D) Ahmedî'nin- İskendername
E) Şeyh Galib'in- Hüsn ü Aşk

4. Dilberün işi itâb u nâz olur

Çeşmi câdû, gamzesi gammâz olur

İy gönül sabr it tahammül kıl ana

Yâra irişmek işi az az olur

Divan edebiyatına Türklerin kattığı bu nazım biçimiyle aşağıdaki sanatçılardan hangisi ilişkilendirilebilir?

- A) Fuzûlî B) Bâkî
C) Ahmedî D) Kadî Burhaneddin
E) Âşık Paşa

5. Saçma ey göz eşkden gönlümdeki odlara su

Kim bu denli dutuşan odlara kılmaz çare su

Âb-gündür günbed-i devvâr rengi bilmezem

Ya muhîr olmuş gözümden günbed-i devvâre su

Peygamberimizin övgüsünün yapıldığı bir kasideden alınan bu dizelerin şairi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Divan edebiyatının en lirik şairidir.
B) Tasavvufтан etkilenmiş eserlerinde bir araç olarak kullanmıştır.
C) Azeri Türkçesiyle şiirler yazmıştır.
D) Döneminde şairler sultanı olarak anılmıştır.
E) 16. yy.da yaşamış gazel şairlerinden biridir.

6. Bak bak ne güzel edâ-yı şîrîn

Gül-bûse yanında lâ'l-i nûşîn

Cem'iyete kıl şu sözde dikkat

Gisû-yı siyâh şâm-ı gurbet

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerin yazılmış olduğu nazım biçimiyle oluşturulmuş eserlerden biri değildir?

- A) Hüsn ü Aşk B) Harname
C) Siham-ı Kaza D) Beng ü Bade
E) Vesiletü'n- Necat

7. • 16. yüzyılın en büyük mesnevi şairi olup hamsesiyle tanınır. Şehzade Mustafa'nın ölümü üzerine yazdığı mersiyesi ile ünlüdür.
- Divan edebiyatının toplumcu şairi olarak ünlenmiş 16. yüzyıl sanatçısıdır.
  - Divan edebiyatının didaktik şairi olarak bilinen sanatçısıdır.
  - Baki'nin hocası olarak bilinen sanatçı Şem ü Pervane adlı eseri ile bilinir.
  - 16. yüzyılda yaşamış Pendname adlı nasihatnamesi ile tanınmış divan şairidir.

Aşağıdakilerden hangisi özellikleri verilen divan şairlerinden biri değildir?

- A) Güvahî B) Hâyali C) Bağdatlı Ruhî
D) Nâbî E) Zâtî

8. Bir safa bahşedelim gel şu dil-i nâ-şâda
Gidelim serv-i revânım yürü Sa'dâbâd'a
İşte üç çifte kayak iskelede âmâde
Gidelim serv-i revânım yürü Sa'dâbâd'a

Bu dizelerin yazılmış olduğu nazım biçimiyle aşağıdaki sanatçılardan hangisi ilişkilendirilemez?

- A) Nedim B) Naili C) Enderunlu Vasîf
D) Bâkî E) Yahya Kemal

9. Şeyhî'nin ilahi aşk yolunda kişilerin katlanması gereken I zorlukları işlediği Hüsn ü Aşk adlı mesnevisi, alegorik bir II eserdir. Bu eser Sebki-Hindî akımının en başarılı örneği-III dir. Bu eser Sebki-Hindî akımının en başarılı örneği-IV dir. Bu eser Sebki-Hindî akımının en başarılı örneği-V dir.

Bu parçada numaralandırılmış bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Yazar	Yüzyıl	Eser
Ali Şir Nevai	15.yy	I
II	17.yy	Hayrabad
Taşlıcalı Yahya	III	Şah u Geda

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A) Mecalisü'n- Nefais	Nef'î	17.yy	
B) Mizanü'l- Evzan	Nâbî	16.yy	
C) Muhakemetü'l-Lugateyn	Şeyhî	15.yy	
D) Hayretü'l-Ebrar	Naili	15.yy	
E) Ferhad ü Şirin	Neşati	16. yy	

11. Aşk konusu divan şairleri için vazgeçilmezdir. Bütün şairler özellikleri önceden belirlenmiş mükemmel güzellikler taşıyan bir sevgiliye âşıktır. Bu sevgili şaire yüz vermez, eziyet çektirir. Şair de bu eziyetlerden şikayetini dile getirir. Oysa bu şairimiz eziyetten şikayet etmek şöyle dursun, onları artırması için sevgiliye yalvararak acı çekmeyi bir zevk hâline getirir.

Bu parçada sözü edilen divan şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necatî B) Fuzûlî C) Bakî
D) Nedim E) Şeyh Galip

12. Divan şiiri saray çevresinde gelişen bir edebiyattır, cümlesine belki de tam anlamıyla kanıttır padişahlarımızın takma isimlerle şiir yazması. Sadece saray çevresi değil sarayın ta kendisi bu şiirle ilgilenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şairlere örnek gösterilemez?

- A) Muhibbi B) Avni C) Adli
D) Selimi E) Sultan Veled

2. ÜNİTE

1. Hoca Dehhani ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dinî-tasavvufî şiirlerinin yanında daha çok beşerî aşkı tema olarak işlemiştir.
 B) Divan şiirinin edebiyatımızdaki ilk temsilcisidir.
 C) "Selçuklu Şehnamesi" adlı mesnevi tarzında yazdığı eseri ile bilinmektedir.
 D) 13. yüzyılda yaşamış Horasan'dan Anadolu'ya gelmiş bir şairdir.
 E) Şiirleri gazel ve kaside nazım şeklinin edebiyatımızdaki ilk örneklerini oluşturur.

2. Divan edebiyatının ilk örnekleri 13. ve 14. yüzyıllarda verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönem yazılan eserlerden biri değildir?

- A) Çarhname
 B) Rebabname
 C) Divan-ı Kebir
 D) Selçuklu Şehnamesi
 E) Hüsrev ü Şirin

3. Türk diline kimseler bakmaz idi

Türlere hergiz gönül akmaz idi
 Türk dahi bilmez idi bu dilleri
 İnce yolu, ol ulu menzilleri

Bu dörtlükte de olduğu gibi Türkçe'ye verdiği öneme tanınan, "Garipname" adlı didaktik eseriyle bilinen ünlü mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunus Emre
 B) Hacı Bektaş-ı Veli
 C) Kaşgarlı Mahmut
 D) Ali Şir Nevai
 E) Aşık Paşa

4. Kadı Burhanettin ve Nesimî ile ilgili

- I. 14. yüzyıl divan şairi olmaları
 II. Azeri Türkçesi ile yazmaları
 III. Tuyuğları ile ünlü olmaları
 IV. Hurufilik inancından etkilenmeleri
 V. Tasavvufî konuları işlemeleri

İfadelerden hangileri ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) I
 B) II
 C) III
 D) IV
 E) V

5. Bir eşek var idi zâif ü nizâr

Yük elinde katı şikeste vü zâr

Gâh odunda vü gâh suda idi

Dün ü gün kahr ile kusuda idi

Bir eşeğin hikâyesinin anlatıldığı bir eserden alınan bu dizelerin sanatçısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 15. yüzyıl Anadolu sahasındaki ilk büyük şairdir.
 B) Alıntı yapılan eser edebiyatımızdaki ilk fabl örneğidir.
 C) Alıntı yapılan eseri mesnevi türünde yazdığı Harna-me adlı eseridir.
 D) Alıntı yapılan eserin dışında bir de Hüsn ü Aşk adlı mesnevisi vardır.
 E) Tasavvufî konuları işleyen sanatçı ününü hiciv tarzında kaleme aldığı eseriyle sağlamıştır.

6. Aşk derdiyle hoşem el çek ilacımdan tabib

Kılma derman kim helakim zehri dermandadır

Bu dizelerden yola çıkarak Fuzulî'nin aşk anlayışı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Allah aşkıyla yücelmek istediği
 B) Aşkın acı veren bir duygu olduğu
 C) Aşk acısına derman bulunamayacağı
 D) Aşkın verdiği acıdan mutluluk duyduğu
 E) Aşkın hastaları bile iyileştireceği

7. Yüzüm sürüp çemenler gibi hâke

Du'âlar eyledüm ol zât-ı pâke

Oluban bîd bergi gibi lertzân

Nihâl-i erguvan-veş derledüm kân

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerin yazılmış olduğu nazım biçimiyle eser vermiş sanatçılarıdır?

- A) Bakî
 B) Nedim
 C) Taşlıcalı Yahya
 D) Nefi
 E) Necati

8. Gürci hınzırı a samsun-ı muazzam a köpek
Kande sen kande nıgehbanı-i alem a köpek
Vay ol devlete kim ola mürebbisi anun
Bir senin gibideni ceħl-i mücessem a köpek
Ne güne kaldı meded devlet-i Al-i Osman
Hey yazuk hey ne musibet bu ne matem a köpek

Bu dizeler nazım biçimi ve içeriği düşünüldüğünde aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Füzûlî B) Bağdatlı Rûhî C) Nâbî
D) Nef'î E) Taşlıcalı Yahya

9. ---- Nabî'nin oğluna hitaben mesnevi biçiminde yazdığı bir nasihatnamedir. Kendisine büyük şöhret sağlayan bu eserinde din ve ahlak konularından meslek tanıtımına dek yaşam deneyimlerini yalın bir anlatımla aktarmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tuhfetü'l-Harameyn B) Surname
C) Hayrabad D) Hayriye
E) Harname

10. • Bu hareket sadece Türkçe sözcüklerde ya da çok az yabancı sözcük kullanarak şiir yazma amacıyla ortaya çıkmıştır.
• Bu akımın sanatçıları Arapça ve Farsça tamlamalar yerine Türkçe sözcükler kullanmışlardır.

Bu parçada sözü edilen divan şiiri akımının temsilcilerinden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nâbî B) Şeyh Galip C) Aydınlı Visali
D) Naili E) Nedim

Yazar	Yüzyıl	Eser
Nef'î	I	Siham-ı Kaza
Fuzûlî	16.yy	II
III	18.yy	Lütfiyye

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) 16.yy	Şikayetname	Şeyh Galip
B) 17.yy	Su Kasidesi	Güvâhi
C) 16.yy	Beng ü Bade	Keçecizade İzzet Molla
D) 17.yy	Hadikatü's- Süeda	Sümbülzade Vehbi
E) 18.yy	Leyla vü Mecnun	Enderunlu Vasıf

12. I. Hikem-i Tarz
II. Sebk-i Hindu
III. Mahallileşme

Yukarıdaki akımların temsilcileri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Fuzuli- Nabi-Şeyh Galip
B) Nabi- Şeyh Galip- Nedim
C) Nef'i- Nabi- Nedim
D) Necati- Şeyhi-Şeyh Galip
E) Nabi- Şeyhi-Necati

2. ÜNİTE

1. Eserlerinde daha çok tasavvufu ilgili konular üzerinde duran, 13. yüzyılın önemli mutasavvıflarından olan sanatçı şairlerinin neredeyse tamamını Farsça söylemiştir. Hayat felsefesini "Hamdım, piştım, yandım" sözleriyle özetlemiş öldüğü günü "şeb-i aruz" yani Allah'a kavuşma günü olarak nitelemiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Yesevi
B) Yunus Emre
C) Mevlana Celaleddin-i Rumi
D) Hoca Dehhani
E) Sultan Veled

2. Mevlana'nın oğlu olup onun açtığı yolu Mevlevilik anlayışıyla devam ettirmiştir. Dinî tasavvufî konulara ağırlık vermekle birlikte biçim olarak divan tarzı şiirleri ile bilinir.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen sanatçının eserlerinden biridir?

- A) Mecalis-i Seba
B) İbtidaname
C) Çarhname
D) Yusuf ile Züleyha
E) Felekname

3. Bir iş kılur şikâyet üstad

Şâgirde olur rücû'ı bîdâd

Gerçi bilürem bu bir sitemdür

Teklifi bunun gamüzre gamdır

Ali Şir Nevai'nin aşağıdaki eserlerinden hangisi bu dizelerin nazım biçimiyle yazılmış eserlerinden biri değildir?

- A) Mizanü'l- Evzan
B) Ferhad ü Şirin
C) Hayretü'l- Ebrar
D) Leyla vü Mecnun
E) Seb'a-i Seyyârem

4. I. 15. yy'ın ve Çağatay edebiyatının en önemli şairidir.
II. "Mecalisü'n- Nefais" adlı eseri edebiyatımızdaki ilk şairler tezkiresidir.
III. Muhakemetü'l- Lugateyn adlı eseri Türkçenin Arapçadan üstün olduğunu kanıtlamak için yazdığı sözlük çalışmasıdır.
IV. Dördü Türkçe biri Arapça olmak üzere beş ayrı divanı vardır.
V. Edebiyatımızdaki ilk hamse sahibi sanatçımızdır.

Ali Şir Nevai ile ilgili yukarıda numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. 15. yüzyılda gazelleriyle tanınan bir sanatçıdır. Diğer şairlere göre daha yalın ve içten bir dille şiirlerini yazmış, Türkçe deyim ve atasözlerini kullanarak Divan edebiyatına yerel bir renk getirmiştir. Şiirimizin İnan edebiyatından uzaklaşma dönemi onunla başlamıştır denebilir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nedim
B) Naili
C) Şeyhi
D) Ahmet Paşa
E) Necati

6. • Beşeri aşktan ilahi aşka yönelişi anlatan en başarılı mesnevisidir.
• II. Bayezid'in esrar, Şah İsmail'in şarap olarak temsil edildiği alegorik mesnevisidir.
• Hz. Hüseyin'in Kerbela'da şehit edilmesini anlatan mensur eseridir.
• Hz. Muhammed'i öven 32 beyitlik naat türündeki eseridir.
• Türk edebiyatının edebî dille yazılmış ilk mektubu olan eseridir.

Aşağıdakilerden hangisi Fuzulî'nin yukarıda tanıtılan eserlerinden biri değildir?

- A) Beng ü Bade
B) Sıhhat ü Maraz
C) Hadikatü's- Süeda
D) Şikayetname
E) Su Kasidesi

7. Divan edebiyatı çoğu zaman beşeri aşk, bazı eserlerde ise tasavvufun etkisiyle ilahi aşk temalarının ağırlıkta olduğu aynı konunun farklı nazım biçimiyle işlendiği klasik bir edebiyattır. Bireysel temaların yoğunlaştığı bu edebiyatta toplumsal konulara neredeyse hiç yer verilmemiştir. **Aşağıdaki divan şairlerinden hangisi bu parçada sözü edilen özelliğe örnek oluşturmaz?**

- A) Bakî
B) Hoca Dehhani
C) Nedim
D) Bağdatlı Ruhi
E) Ahmet Paşa

8. **Nef'î ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) 17. yüzyılda yaşamış, kaside üstadı olarak ünlenmiştir.
B) Din dışı konuları işleyen Nef'î, tasavvufun etkilenmemiştir.
C) Divan edebiyatının hicivleriyle ünlü en önemli şairidir.
D) Gazelleri ve mesnevileri, kasidelerine göre daha sade bir dille yazılmıştır.
E) Hicivlerini topladığı "Siham-ı Kaza" adlı eseriyle bilinir.

9. Bir edebiyat meclisinde dostları Nâbî'nin ----'nı okuyup "Buna nazire yazmak mümkün değildir." dercesine methiyeler düzmüşlerdir. Bunu bir meydan okuma olarak kabul eden ---- "Hüsni ü Aşk"ı yazmaya karar verir ve altı ayda bu eseri tamamlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hayriyye- Şeyhi
B) Hayrabad- Şeyh Galip
C) Tuhfetü'l- Haremeyn- Nedim
D) Harname- Naili
E) Surname- Taşlıcalı Yahya

10.

Yazar	Yüzyıl	Eser
I	15.yy	Hüsrev ü Şirin
Fuzuli	16.yy	III
Gülşehri	II	Felekname

Bu tabloda numaralandırılmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A) Şeyh Galip		18.yy	Leyla vü Mecnun
B) Ali Şir Nevai		17.yy	Su Kasidesi
C) Şeyhi		14.yy	Beng ü Bade
D) Ahmet Paşa		17.yy	Hadikatü's-Süeda
E) Süleyman Çelebi		14.yy	Şikayetname

11. Büyük insanların değeri genellikle ölümünden sonra anlaşılır. Oysa bu şairimiz yaşadığı dönem olan 16.yüzyılda el üstünde tutulmuş, şairlerin en büyüğü olarak kabul edilmiştir. Sarayda padişahın yanı başında son derece bir hayat sürmüş, gününü gün etmiştir. Buna rağmen değerinin bilinmediğinden yakınan şair, ölümsüz şiirler yazdığını belirterek değerinin ancak "musalla taşı" ndan anlaşılacağını dile getirmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hoca Dehhani
B) Şeyhi
C) Fuzûlî
D) Bakî
E) Nedim

2. ÜNİTE

1. • 6 ciltten oluşan 26000 beyitlik bir eser olup yazıldığı nazım biçiminin adıyla anılır.
- Günümüze kadar ulaşmamış olan bu eser Alaaddin Keykubat'ın isteği üzerine yazılmış Selçukluların tarihini konu alan mesnevidir.
- Konusunu Makedonyalı Büyük İskender'in doğu seferinden alan mesnevidir.
- "Kuşların dili" anlamına gelen eser Feridüddin-i Attar'dan çevrilmiş alegorik bir eserdir.
- Edebiyatımızdaki ilk fabl niteliği taşıyan öküzlerdeki boynuzla özenen eşeğin hikâyesini anlatan mesnevidir.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen eserlerin sanatçılarından biri değildir?

- A) Ahmedî B) Hoca Dehhani C) Gülşehri
D) Mevlana E) Şeyh Galip

2. Çarhname, Ahmedî tarafından 88 beyitlik bir mesnevi
I II III IV
olup halk için yazılmış dinî-ahlakî bir eserdir.
V

Bu cümlede altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Hakk'a şükür koçların devrânıdır
Cümle âlem bu demin hayrânıdır
Gün batandan gün doğana değin
Aşk erinin bir nefes seyrânıdır

Bu dizelerin nazım biçimiyle aşağıdaki sanatçılardan hangisi ilişkilendirilebilir?

- A) Ahmedî B) Nesîmî C) Füzûlî
D) Aşık Paşa E) Hoca Dehhani

4. "---- Fars dili yüksek ve derin konuları anlatmada yeterlidir. Çünkü Türkçenin oluşumunda ve konularında pek çok incelik, özgünlük vardır. İnce farklar, en uçuk kavramlar için bile kelimeler oluşturulmuştur ki bilgili kimseler tarafından anlaşılmazsa kolayca anlaşılmaz..."

Günümüz Türkçesine çevrilen bu parça aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Divanü Lügati't- Türk
B) Muhakemetü'l- Lügatayn
C) Mecalisü'n- Nefais
D) Kamus-i Türki
E) Mizanü'l- Evzan

5. Allah adın zikredelim evvela
Vacib oldu cümle işte her kula
dizeleriyle başlayan peygamberimizin hayatını anlatan ---- mesnevi nazım biçimiyle ---- tarafından yazılmıştır. Halk arasında Mevlid ismiyle meşhur olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hüsrev ü Şirin- Şeyhi
B) Hüsn ü Aşk- Şeyh Galip
C) Fihi ma fih- Mevlana
D) Garipname- Aşık Paşa
E) Vesiletü'n- Necat- Süleyman Çelebi

6. Yâd eyledin ol mehin senâsın
Vasf eyleyerek temâm edâsın

Çün nazm ile maksadın eserdür
Aşk'ı dahi söylemek hünerdür

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi bu dizelerin yazıldığı nazım biçimiyle eser vermemiştir?

- A) Bâkî B) Taşlıcalı Yahya
C) Fuzuli D) Şeyhî
E) Ahmedî

7. Eleştirel tarzı ve yalın üslubu ile ünlenmiş özellikle devrindeki toplumsal aksaklıkları din ve ahlak konusundaki bozuklukları eleştirdiği 17 bentlik "Terkib-i bent" manzumesiyle büyük şöhrete ulaşmıştır. Toplumsal bir hiciv olan bu şiire Divan edebiyatında terakibibent çığır açacak kadar çok sayıda nazire yazılmıştır. Bunlar arasında en ünlü Ziya Paşa'nın yazdığı terakib-i benttir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nef'î B) Bâkî C) Bağdatlı Rûhî
D) Nâbî E) Fûzulî

8. • Divan şiirinde hikmet ve darbimesele dayalı "düşünce şiiri" ya da "hikemî şiir" çığırını açmıştır.
• Sebki-Hindu akımının etkisinde kalan şair şarkı türünün ilk örneklerini vermiştir.
• Fahriyeyi kasidenin vazgeçilmez bölümü yapmasından dolayı "fahriye şairi" olarak anılır.
• Gazelleriyle üstat kabul edilen Baki ile Nedim'i birbirine bağlayan "Sakiname" eseriyle tanınan sanatçıdır.

Aşağıdakilerden hangisi özellikleri verilen divan şairlerinden biri değildir?

- A) Nef'î B) Naili C) Nâbî
D) Neşâtî E) Şeyhülislam Yahya

9. Aşağıda verilen sanatçı- eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Muhakemetü'l- Lügatayn- Ali Şir Nevâi
B) Harname- Şeyhi
C) Hadikatü's- Süeda- Nabi
D) Risaletü'n- Nüşhiyye- Yunus Emre
E) Budalaname- Kaygusuz Abdal

10. (I) Mevleviliğe bağlı olan Şeyh Galip, Mevlevi şeyhliğine kadar yükselmiş, Galip Dede olarak anılır. (II) Dinî niteliklere sahip bir şeyh olmasına rağmen tasavvufi konulardan ziyade beşeri aşk konusunu şiirlerinde işlemiştir. (III) Sebki-Hindu akımının en güçlü temsilcisi olan sanatçının şiirleri sembollerle ve çözülmeye zor ifadelerle doludur. (IV) Mahalli- folklorik üsluba önem vermemiş, sadece hece ölçüsüyle koşma biçiminde bir türkü ve sade Türkçeyle bir gazel yazmıştır. (V) Divan edebiyatının son büyük şairi olan sanatçının en önemli eseri Hüsn ü Aşk adlı mesnevisidir.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇİTA YAYINLARI

- 11.

Yazar	Yüzyıl	Eser
I	14.yy	Cemşid u Hurşid
Nâbî	II	Tuhfetü'l- Haremeyn
Keçecizade İzzet Molla	19.yy	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A) Gülşehri		16.yy	Lütfiyye
B) Ahmedi		17.yy	Mihnet-i Keşan
C) Aşık Paşa		15.yy	Sâkiname
D) Ahmet Fakih		16.yy	Pendname
E) Ahmet Paşa		17.yy	Surname

2. ÜNİTE

1. Mîrzâ Big: însâniyyet ve hoş ahlâkılıkda Horasan ve Semerkand mülkide yegâne irdi. Ve tab u fehm ü atar u turtarda bu iki mülk yigitleri arasında serâmed-i za- mâne. Zihni dikkat ü me'ânî nükûdının ganî irdi. Ve tab'ı bu nev ta'rîflerdin müs- tagnî. Bu matla anıngdur kim:

Közüngni belâ kara boluptur

Kim cânga kara belâ boluptur

(Mirza Bey: İnsanlık ve güzel ahlakta Horasan ve Semerkant mülkünde eşsiz idi. Huy, anlayış ve debdebe bakımından bu iki ülke gençleri arasında zamanının önde gelenlerindendi. Zihni dikkat ve mana itibarıyla zengindi ve yeteneği de tarife ihtiyaç göstermezdi. Bu matla, Gözün öylesine bela veren kara olmuştur ki adeta cana kara bela olmuştur.)

Bu parça aşağıdaki divan edebiyatı nesir türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Surname B) Seyahatname C) Tezkire
D) Pendname E) Rûzname

2. I. Dil, konu ve tür yönünden Arap ve İran edebiyatlarının etkisindedir.
II. Konu ve düşünceden çok, söyleyiş güzelliğine önem verilir.
III. Söz sanatlarına ve mecazlara önem verilir.
IV. Cümlelere yerleştirilen secilerle (uyaklı sözlerle) şiirdekine benzer bir ahenk yaratılmaya çalışılır.
V. Paragraf düzeni yoktur, cümleler arasında sürekli virgüller kullanılır.

Divan nesri ile ilgili yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Divan edebiyatı sanatçıları hem şiirde hem düz yazıda Hz. Muhammed'i anlatmaya çalışmışlardır. Özellikle Peygamberimizle ilgili şiirler yazılmış, aynı şekilde nesir türünde de Hz. Muhammed'i anlatan yazı türleri oluşmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen türlerden biri değildir?

- A) Siyer B) Naat C) Münacaat
D) Mevlit E) Hilye

4. ..Hazret mihraptan ayağa kalkarken Sa'd ibni Ebî Vakkâs elimden tutup Hazretin huzuruna götürdü: "Sadık âşıklarından ve iştiyaklı ümmetinden bu kulun şefaatinin rica eder" diyip bana da "mübarek elini öp" diyince ağlayarak mübarek elini küstahça öpüp heybetinden şaşırarak "şefaata yâ Resûlallah" diyecek yerde "seyahat yâ Resûlallah" demişim. Hazret hemen gülümseyip: "Allah sıhhat ve selâmetle şefaatinizi, seyahati ve ziyareti kolay kılsın" dediler.

Bu parçada yazdığı eserin nasıl oluştuğunu anlatan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Katip Çelebi
B) Yirmisekiz Mehmet Çelebi
C) Evliya Çelebi
D) Sehi Bey
E) Naima

5. Halkı bilgilendirmek için yalın, sanatsız bir dille yazılan yapıtlardan oluşur. Genel olarak tefsir ve hadis kitapları, din ve tasavvuf konularında yazılanlarla tarih, çeviri, gezi, menakıpname ve destan niteliği taşıyan yapıtlar bu türdendir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki ifade edilen nesir türü eserlerden biri değildir?

- A) Kabusname B) Tazarrunname
C) Heşt Behişt D) Seyahatname
E) Kelile ve Dimne

6. **Aşağıdaki sanatçı-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) Harnama- Şeyhi
B) Kâbusname- Mercimek Ahmet
C) Tazarrunname- Sinan Paşa
D) Sefaretname- Evliya Çelebi
E) Budalaname- Kaygusuz Abdal

7. Mevlâna Kâtib Şevkî: İsmi Yûsuf'dur. Edirneli bir hatunun kılıdır. Küçücekden oğlu gibi besleyüp okutmuş tahsil-i ulûm itmiş kitâbet ilminde ser-âmed cemî'- i hutûti bî-manend yazar derdmend kimesne idi. İttifak var ki hatt-ı rikâ'ı Yâkûtdan yeg yazardı.

Bu parça aşağıdaki eserlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Tuhfetü'l-Hameyn B) Miratü'l Memalik
C) Cihannüma D) Heşt Behişt
E) Naima Tarihi

8.

Yazar	Eser	Tür
Katip Çelebi	Keşfü'z-Zünun	I
II	Kelile ve Dimne	çeviri
Sehi Bey	III	tezkire

Bu tabloda numaralanmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) Tezkire	Mercimek Ahmet	Mecalisü'n-Nefais
B) Bibliyografya	Kul Mesut	Heşt Behişt
C) Tarih	Latifi	Tezküretü's-Şüera
D) Coğrafya	Babürşah	Gülşen-i Şüera
E) Surname	Nabi	Meşarü's-Şüera

9. Çok sayıda öğrenci yetiştiren değerli bir alim olan ----, ağıdalı dili, söz sanatlarına titizlik gösteren, süslü şiir ve nesirleriyle divan edebiyatında bu yolda yürüyenlerin öncüsü oldu. En ünlü eseri, tasavvufi bir eser olan Tazarunâme (Allah'a Yakarış)'dir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Evliya Çelebi B) Sinan Paşa
C) Veysi D) Nergisi
E) Katip Çelebi

ÇİTA YAYINLARI

10. • Mektuplardan veya çeşitli konulardaki süslü nesir örneği olan düzyazılardan oluşan yapıtlardır.
• Şehzadelerin sünnet düşünleri ve "kadın sultan"ların düşün törenleriyle ilgili eserlerdir.
• Din uğruna savaşların anlatıldığı manzum veya düzyazılı eserlerdir.
• Görülen bir rüya anlatılmış gibi bir olay ya da kişi hakkında görüşlerin söylenmesi biçiminde yazılan eserlerdir.
• Hz. Muhammed'in görünüşünü anlatan manzum ya da mensur yapıtlardır.

Aşağıdakilerden hangisi tanımları verilen nesir türlerinden biri değildir?

- A) Surname B) Siyer
C) Gazavatname D) Habname
E) Münşeât

2. ÜNİTE

1. Bu Yedikule, Vezir Kantur yapısıdır. Kapısı kuzeye dönüktür. İki kat demir büyük kapılardır. Bu kapılardan başka tâ Ahır Kapı'ya varıncaya kadar hesap olunan kapıların yedisi de deniz kıyısında olmakla hepsi doğuya bakar. Bu tarafa lodos rüzgârı ziyade dokunduğundan Bayram Paşa'nın yaptırdığı sağlam yapıları harap etmekle bu saydığımız adımlar dört kaleden adımlanarak hesap olunmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın alındığı nesir türündeki eserlerden biri değildir?

- A) Miratü'l-Memalik B) Babürname
C) Kitab-ı Bahriye D) Fezleke
E) Seyahatname

2. Bursalı'dır. Vezirlerin bilginlerinden, şairlerin bilgilerindedir. Halk arasında Veliyüddin oğlu sanıyla tanınmış, özellikle de ulu bir neseb ve yüce bir soyla övülmüştür. Babaları merhum Sultan Murad'a kazasker oldu. Kendisi de Sultan Mehmed'in hocası iken eşsiz bir şanla vezir olup yüksek iltifatlarına mazhar düşmüşlerdir, söz nazmı cevherinde mahir bir usta, bilim ve şiir meselelerinde hâkim biri idi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın türü ile yazılmış eserlerden biri değildir?

- A) Mecalisü'n-Nefais B) Meşairü'ş-Şüera
C) Miratü'l-Memalik D) Gülşen-i Şüera
E) Heşt Behişt

3. Divan edebiyatında nesir örneklerinin en çok verildiği alan tarihtir. Tarih alanında yazılan eserlerin hemen hepsi de Anadolu'nun fethini ve Osmanlı tarihini konu almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen nesir türünde eser vermemiştir?

- A) Katip Çelebi B) Aşık Paşazade
C) Naima D) Peçevi
E) Sinan Paşa

4. Asıl adı Mustafa'dır. Hacı Halife diye de anılan sanatçı 17 yüzyılın önemli yazar ve bilim adamlarındandır. Çeşitli devlet görevlerinde bulunmuş, seferlere katılmıştır. Tarih, coğrafya, biyografi, bibliyografi, otobiyografi; ahlak, tasavvuf, eğitim, düşünce, toplum yapısı, tıp, etnoloji gibi, tür ve konularla ilgili geniş bilgisi olan bir kişidir. Süslü nesir akımına kapılmamış, topluma yararlı olmak için sade dili tercih etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) Seyahatname B) Miratü'l-Memalik
C) Babürname D) Mecalisü'n-Nefais
E) Cihannüma

5. Çağdaşlarınca şairliği de övgüye değer bulunan, Divan sahibi bir şair olmasına rağmen edebiyatımızda daha çok düzyazı eserleriyle tanınmıştır. Mensur eserleri uzun cümleli, süslü ifadelerle doludur. Şiirlerini daha anlaşılır bir dille yazmıştır. En tanınmış eserleri I.Ahmed'e sunduğu Hâbnâme ve çeşitli mektuplarını topladığı Münşeât'ıdır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Veysi B) Nergisi
C) Sinan paşa D) Katip Çelebi
E) Aşık Paşazade

6. Hüner ve marifet göstermek amacıyla yazılmış, Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalarla yüklü, "seci"lerin kullanıldığı, söz ve anlam sanatlarıyla dolu, bağlaçlarla uzayıp giden cümlelerle örülmüş, güç anlaşılır bir nesirdir. Divan edebiyatında ---- bu nesir türü ile eser vermiş sanatçılarıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Sinan Paşa B) Füzûli
C) Kul Mesut D) Veysi
E) Nergisi

7. Osmanlı elçilerinin, buldukları ülkelere ait bilgileri ve izlenimlerini içeren ve gezi yazısına benzeyen yapıtlardır. ---- tarafından yazılan ---- bu türün başarılı bir örneğidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Evliya Çelebi-Seyahatname
B) Seydi Ali Reis-Miratü'l-Memalik
C) Yirmisekiz Mehmet Çelebi- Paris Sefaretnamesi
D) Ali Şir Nevai – Mecalisü'n-Nefais
E) Piri Reis-Kitabı Bahriye

9.

Yazar	Eser	Tür
Babürşah	Babürname	I
II	Kabusname	çeviri
Seydi Ali Reis	III	gezi

Bu tabloda numaralanmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	K	L	M
A) Tezkire	Mercimek Ahmet	Seyahatname	
B) Bibliyografya	Kul Mesut	Heşt Behişt	
C) Anı	Mercimek Ahmet	Miratü'l-Memalik	
D) Coğrafya	Sehi Bey	Gülşen-i Şüera	
E) Tarih	Kul Mesut	Seyahatname	

ÇİTA YAYINLARI

8. **Divan nesri ile ilgili aşağıdaki seçeneklerden hangisi yanlıştır?**

- A) Divan edebiyatında düz yazıların toplandığı kitaplara inşa denir.
B) Divan edebiyatında nesir, şiire göre arka planda kalmıştır.
C) Divan nesri sade, orta, süslü nesir olmak üzere üçe ayrılır.
D) Sinan Paşa'nın Tazarrunname adlı eseri süslü nesrin güzel örneklerindedir.
E) Divan nesrinde çok uzun cümleler seçilmiş ve edebi sanatlarla sıkça yer verilmiştir.

10. Şair ve yazardır ama asıl ününü denizcilikte yapmıştır. Osmanlı donanma komutanlarındandır. Çıktığı Hindistan seferinde donanmasını Hint Okyanusu'ndaki fırtınada kaybedip karadan ülkeye dönmüştür. Sade bir dili vardır. Hatta halk ozanları tarzında şiirler yazmış, bazı eserlerinde Nevai Türkçesini (Çağatay Türkçesi) kullanmıştır. En önemli eseri Mir'atü'l-Memalik adını taşır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Piri Reis
B) Evliya Çelebi
C) Katip Çelebi
D) Seydi Ali Reis
E) Yirmisekiz Mehmet Çelebi

2. ÜNİTE

1. -I-
Mahv eder kendini bülbül bile hürriyet için;
Çekilir mi bu belâ âlem-i pür mihnet için?
Dîn için, devlet için, can çekişen millet için,
Azme hâil mi olurmuş bu çürük ten kafesi?
-II-
Gör şevketini cenâb-ı aşkun
Bil kadrini intisâb-ı aşkun
Kem zerre-i afitâb-ı aşkun
Hûşîd-i felek gedâ-yı kuyı
- Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) I. dördlük içerik yönünden Tanzimat şiiri II. dördlük ise divan şiiri geleneğini yansıtır.
B) I. dördlükte kendinden önceki dönemde görülmeyen kavramlara yer verilmiştir.
C) II. dördlük bireysel bir temayı işlemiş, "sanat için sanat" anlayışıyla oluşturulmuştur.
D) I. dördlük murabba, II. dördlük rûbai nazım biçimiyle yazılmıştır.
E) I. dördlükte tam, II. dördlükte zengin uyak kullanılmıştır.
2. Tanzimat şiiri biçim yönünden divan şiiri geleneğini devam ettirse de içerik yönünden yenidir, birçok yeni kavram edebiyatımıza bu dönemde girmiştir.
- Aşağıdaki dizelerin hangisi bu parçada sözü edilen kavramlara örnek oluşturmaz?**
- A) Sadr-ı millette vücûdun ulu bir mu'cizedir
Bunu fehm eylemeyen müdrike-i âcizedir
B) Vatan bir bî-vefâ nâzende-i tannâza dönmüş kim
Ayırmaz sâdikân-ı aşkını âlâm-ı gurbetten
C) Dilbeste olma âleme sultan isen dahi
Bir mülktür cihân ki Süleyman'a kalmadı
D) Kemend-i cân-güdâz-ı ejder-i kahr olsa cellâdın
Müreccahtır yine bin kerre zencîr-i esâretten
E) Ne gam pür-âteş-i hevl olsa da gavgâ-yı hürriyet
Kaçar mı merd olan bir cân için meydân-ı gayretten

3. Tanzimat sanatçıları "kaside" başta olmak üzere divan şiiri nazım şekillerini kullanmakla birlikte bu nazım şekillerinde birtakım değişiklikler yapmışlardır.
- Aşağıdakilerden hangisi bu değişikliklerden biri değildir?**
- A) Şiirin tamamında aynı konunun işlenmesi
B) Kasidenin nesib, fahriye, tegazzül gibi bölümlerinin kaldırılması
C) Klasik kasideden farklı olarak bir kişinin değil kavramın da övülmesi
D) Övülen kişinin özgün özelliklerinden bahsedilmesi
E) Daha çok hiciv tarzında kasidelere yer verilmesi
4. Gelelim zât-ı Reşid'in şerefi mebhasına
Söz mü var devleti ihyâya olan meb'asine
(Reşit Paşa'nın şerefi konusuna gelirsek onun devleti diriltmek için geldiğine söz mü var)
- Adl ü ihsanını ölçüp biçemez Nevvton'lar
Akl u irfânını derk eyleyemez Eflâtun'lar
(Senin adalet ve bağışlayıcılığını ölçüp biçemez Newton'lar, senin aklını ve kültürünü Eflatun gibi düşünürler bile anlayamaz.)
- Şinasi tarafından yazılmış bir kasideden alınan bölümlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Şinasi'nin Mustafa Reşit Paşa'yı övdüğü bir methiye örneğidir.
B) Kasidenin klasik kurallarına bağlı kalınarak yazılmış bir şiirdir.
C) Birinci beyitte devlet yönetiminde Reşid Paşa'nın etkisinden söz edilmiştir.
D) İkinci beyitte Reşid Paşa'nın Newton ve Platon'a göre daha üstün işler başardığı söylenmiştir.
E) Ahenk unsuru olarak uyak ve rediften yararlanılmış, aruz ölçüsü kullanılmıştır.
5. Ziya Paşa'nın muhalif tavrı bireysel temellidir. Özellikle ve ağırlıklı olarak Ali Paşa'ya bir muhalefet içinde olmuştur. En çok da Ali Paşa ile olan çekişmeleri ve ona olan düşmanlığı akıllarda kalmıştır.
- Aşağıdakilerden hangisi Ziya Paşa'nın bu çekişmeyi yansıtan eserlerinden biridir?**
- A) Harabat
B) Zafername
C) Terkibibent
D) Eş'ar-Ziya
E) Şiir ve İnşa

6. (I) Namık Kemal'in Şinasi ile tanışmaya kadar yazdığı şiirler klâsik edebiyat kültürünün etkisiyle tamamen Divan şiiri çerçevesindedir. (II) Onun bu ilk devrede yazdığı eski tarzdaki şiirleri tasavvufi şiirler ve aşk şiirleri karakterindedir. (III) Şiirin ikinci evresi Şinasi ile tanıştıktan sonra Divan şiiri özelliklerinden sıyrılarak Batı'ya yöneldiği dönemdir. (IV) Bu dönemde sosyal içerikli şiirlerini eski şiirin biçim özelliklerine bağlı kalarak oluşturmuştur. (V) Onun şiirinin üçüncü evresinde edebiyatımıza yeni ve geniş bir vatan anlayışı girmiştir, bu dönemde hece ile şiirler yazarak halk edebiyatına yönelmiştir.

Bu parçada Namık Kemal ile ilgili numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

7. Ziya Paşa'nın Bağdatlı Ruhi'ye nazire olarak yazdığı Terkib-i Bent'in birçok atasözü ve vecize barındıran beyitleriyle edebiyatımızın önemli bir folklorik eseri olduğu söylenebilir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sözü edilen eserden alınmış olamaz?

- A) Pek rengine aldanma felek eski felektir
Zîrâ feleğin meşreb-i nâ-sâzî dönektir
- B) Gören saçın arasından yüzün parlıtısını
Sanır ki kara bulut içinde gün doğmuş.
- C) Âyinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz
Şahsın görünür rütbe-i akli eserinde
- D) İdrak-i meali bu küçük akla gerekmez
Zira bu terazi bu kadar sikleti çekmez
- E) Bed-asla necâbet mi verir hiç üniforma
Zer-dûz palan ursan eşek yine eşektir

8. (I) Harabat, Ziya Paşa tarafından kaleme alınan üç ciltlik bir divan antolojisidir. (II) Arap, İran, Osmanlı ve Çağatay şiirlerinden oluşmuş bir seçkidir. (III) Eser, edebiyatımızdaki ilk edebiyat tarihi taslağı sayılmaktadır. (IV) Bu eserin ön sözünde yazar divan şairlerinin şiirlerini eleştirmiş, alaya almıştır. (V) Namık Kemal bu eseri eleştirmek üzere Tahrib-i Harabat ve Takip adlı eserlerini kaleme almıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

9. Çık Fâtıma, lâhdhen kıyâm et,
Yâdımdaki hâline devâm et!
Ketmetme bu râzı, söyle bir söz,
Ben isterim âh öyle bir söz!

Bu dizeleriyle tanınmış sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türk edebiyatında şiire metafizik yaklaşım getiren şair olarak da bilinir.
- B) Batılılaşma hareketinin asıl öncüsü olup "şair-i azam" olarak anılmıştır.
- C) Şiir, tiyatro ve roman türünde eserleri ile tanınmıştır.
- D) Heceyle yazdığı birkaç şiir dışında aruz ölçüsünü kullanmıştır.
- E) Şiirlerinde hem karmaşık hem de basit duygu ve düşünceleri bir arada işleyen tezat şairidir.

10. Her güzel şey şiirdir. Ormanlarda kuşların hazin hazin ötüşü, derelerde suların latif latif çağlayışı hatta dağlarda kavalların garip garip aksedişi şiir olduğu gibi, bir suhanverin, bir musikî-perverin akvâl ve nagamât-ı mevzûnesi içinde tabiata muvâfık... ervâha nâfiz ve müessir olanlar da şiirdir.

Şiir anlayışını bu şekilde özetleyen sanatçı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Namık Kemal
- B) Rezaizade Mahmut Ekrem
- C) Şinasi
- D) Muallim Naci
- E) Ziya Paşa

11. **Aşağıdakilerden hangisi Abdülhak Hamit Tarhan'ın edebiyatımıza kattığı yeniliklerden biri değildir?**

- A) Türk edebiyatının ilk pastoral şiir örneğini yazması
- B) "Makber" şiiri Türk şiirinde metafizik düşüncenin başlangıcı sayılması
- C) Hece ölçüsüyle ilk manzum tiyatroyu yazması
- D) Sone nazım biçimini kullanan ilk şair olması
- E) İlk uyaksız şiir olan "Validem" i kaleme alması

2. ÜNİTE

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinin içerik yönünden Tanzimat şiirini yansıttığı söylenebilir?

- A) Ben bir Türk'üm dinim, cinsim uludur
Sinem, özün ateş ile doludur
- B) Durup ahkâm-ı nusret ittihâd-ı kalb-i millette
Çıkar âsâr-ı rahmet, ihtilaf-ı rey-i ümmetten
- C) Nâlânım olsam giryân edersin
Giryânım olsam nâlân edersin
- D) Bir kez gönül yıktın ise bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi elin yüzün yumaz değil
- E) Kamu bîmârına cânân devâ-yı derdi der ihsân
Niçin kılmaz mana dermân meni bîmâr sanmaz mı

2.

I

Memleket bitti, yine bitmedi hâlâ sen, ben,
Bize bu hâl ile bizden büyük olmaz düşmen;
Dest-i a'dâdayız Allah için ey ehl-i vatan;
Yetişir terk edelim gayrı hevâ vü hevesi!

II

Gayre salup mihrünü bizden savutdun âkibet
Terk-i mihr etdün tarîk-ı zulm dutdun âkibet
Ahdler peymânlar etmişdün unuttun âkibet
Kanı ey zâlim bizimle ahd ü peymân etdüğün

Bu iki şiir parçası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki şiirin nazım biçimi de aynıdır.
- B) I. şiir parçası Tanzimat, II. şiir divan şiirinin özelliklerini taşımaktadır.
- C) I. şiirde tam, II. şiir parçasında ise zengin uyak kullanılmıştır.
- D) I. şiir toplumsal, II. şiir bireysel tema üzerine yazılmıştır.
- E) Her iki şiir parçasının da uyak düzeni aynıdır.

3. Aşağıdakilerden hangisi Divan şiiri ile Tanzimat II. Dönem şiiri benzerliklerinden biri değildir?

- A) İki şiir döneminde de aruz ölçüsü kullanılmıştır.
- B) İki dönemde de dil ağır ve sanatlı bir söyleyiş benimsenmiştir.
- C) İki dönemde de aynı nazım biçimleri kullanılmıştır.
- D) Arap ve Fars kültürünün etkisi altında edebiyatlarıdır.
- E) Sanat için sanat anlayışı hakim olup bireysel temalar ağırlıktadır.

4. Sıdk ile terk edelim her emeli her hevesi,
Kıralım hâil ise azmimize ten kafesi;
İnedikçe eleminden vatanın her nefesi,
Gelin imdada diyor, bak budur Allah sesi!

Bu dizeler biçim ve içerik yönünden incelendiğinde aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Yunus Emre
- B) Abdülhak Hamit Tarhan
- C) Tefvik Fikret
- D) Hoca Dehhani
- E) Namık Kemal

5. Aşağıdakilerden hangisi Şinasi'nin şiire kattığı yeniliklerden biri değildir?

- A) Şiirimizde ilk kez rastladığımız yeni fikir terimlerini kullanmıştır.
- B) "Arz-ı Muhabbet" şiiri ile edebiyatımızda ilk defa şiirine isim veren sanatçısıdır.
- C) "Tercüme-i Manzume" adlı eseri ile edebiyatımızda ilk şiir çevirilerini Fransızcadan o yapmıştır.
- D) Şiirde ilk defa noktalama işaretlerini kullanan sanatçısıdır.
- E) Kasideyi bölümlerini atarak mesnevi uyak tipiyle yazmış, klasik kaside kurallarını yıkmış ilk şairdir.

6. Namık Kemal'in şiir anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hürriyet kavramını şiirde ilk kez kullanan vatan şairi olarak bilinen sanatçısıdır.
- B) İlk doğa temalı şiiri edebiyatımıza kazandıran şair olarak bilinir.
- C) Şiirlerinde aruz ölçüsünü kullanmış, tiyatrolarında geçen bazı şiirlerinde hece ölçüsü kullanmıştır.
- D) Şiiri düşüncelerini aktarmak için bir araç olarak kullanmış, sosyal konulara ağırlık vermiştir.
- E) Divan şiirini abartılı biçimde eleştirmiş bu şiiri kocakarı masallarına benzetmiştir.

7. Doğu kültür ve medeniyetinden Batı kültür ve medeniyetine geçiş sürecinin yaşandığı Tanzimat döneminin çelişkilerini, ikiliklerini, sancılarını çok belirgin olarak yaşayan sanatçıdır. Belki de bu yüzden ona “ikilemlerin sanatçısı” denilebilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçının şiir türündeki eserlerinden biri değildir?

- A) Şiir ve İnşa
B) Eş'ar- Ziya
C) Harabat
D) Terkib-i Bent
E) Zafername

8. Şevki Yok

Gül hazin... sümbül perîşan... Bâğzârın şevki yok
Derdnâk olmuş hezâr-ı nağmekârın şevki yok
Başka bir hâletle çağlar cûybârın şevki yok
Âh eder, inler nesîm-i bî-karârın şevki yok
Geldi ammâ n'eyleyim sensiz bahârın şevki yok
(Gül hüznü, sümbül darmadağınık.. Bahçenin neşesi yok. Her zaman güzel nağmeler söyleyen bülbül dertli olmuş, onun da neş'esi, eski coşkuluğu yok. Başka bir halle, başka bir duygu ile çağlayan ırmağın şevki yok. Ne yöne gideceğini bilmeyen, kararsız rüzgar, âh edip iniyor; şevki yok. Geldi amma neyleyim sensiz baharın şevki yok.)

Recaizade Mahmut Ekrem'e ait bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Divan şiirine ait şekil unsurlarından yararlanılmıştır.
B) Rediften yararlanılmış, zengin uyak kullanılmıştır.
C) Dili ağır, sanatlı bir üslup kullanılmıştır.
D) Teşhis sanatından yararlanılmıştır.
E) Bir durumdan yakınılmış, toplumsal bir konu işlenmiştir.

9. “Zerreden küreye kadar her güzel şey şiirin konusu olabilir” diyerek şiirin aynı zamanda yeni bir edebiyatın öncüsü olmuştur. Bu yönüyle yol gösterici bir rol üstlenmiş ve döneminde “üstat” olarak anılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Baladan Bir Ses
B) Ateşpare
C) Nağme-i Seher
D) Müntebahat-ı Eş'ar
E) Harabat

10. Türk edebiyatında “şair-i azam” olarak bilinen sanatçımızın şiirlerinden biri de ---- adlı eseridir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Divaneliklerim Yahut Belde
B) İçli Kız
C) Baladan Bir Ses
D) Validem
E) Hacle

11. Müntebahat-ı Eşar adlı eser Ziya Paşa tarafından

I
II
Sadrazam Ali Paşa'yı över gibi görünüp alaya alan, nazım kısımları kaside nazım biçimiyle oluşturulmuş bir

hıciv kitabıdır.
IV
V

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

12. Tanzimatçılarla aynı dönemde yaşamasına rağmen sanat anlayışı bakımından onlardan farklıdır. Eski şiirin temsilcisi olarak tanınmasına rağmen Batılı şiir tarzında da başarılı örnekler yazmıştır. Eski- yeni tartışmasında eski edebiyat taraftarlarının lideri olup “göz için kafiye” anlayışını savunmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçının eserlerinden biridir?

- A) Nağme-i Seher
B) Baladan Bir Ses
C) Müntebahat-ı Eş'ar
D) Zafername
E) Şerare

2. ÜNİTE

1. VATAN ŞARKISI

Âmâlimiz efkârımız ikbâl-i vatandır
Serhadimize kal'a bizim hâk-i bedendir
Osmanlılar ziynetimiz kanlı kefendir
Gavgâda şehâdetle bütün kâm alırsız biz
Osmanlılar can verir nâm alırsız biz.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Konu bütünlüğü esas alınmış, bent boyunca "vatan" teması işlenmiştir.
- B) Divan edebiyatı nazım biçimlerinden biriyle yazılmıştır.
- C) Divan şiirindeki gibi şiire konusuna göre başlık verilmiştir.
- D) Aruz ölçüsü kullanılmış, ahenk unsurlarına yer verilmiştir.
- E) "Toplum için sanat" fikrine uygun bir şiir olup Tanzimat I. dönemine aittir.

2. MAKBER

Eyvâh! Ne yer, ne yâr kaldı,
Gönlüm dolu âh ü zâr kaldı.
Şimdi buradaydı gitti elden,
Gitti ebede gelip ezelden.

HÜRRİYET KASİDESİ

Görüp ahkâm-ı asrı münharif sıdk u selâmetten
Çekildik izzet ü ikbal ile bâb-ı hükûmetten

Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten
Mürüvvet-mend olan mazluma el çekmez iânetten

Hakîr olduysa millet, şânına noksan gelir sanma
Yere düşmekle cevher, sâkıt olmaz kadr-ü kıymetten

Bu iki şiir parçası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Makber bireysel, Hürriyet Kasidesi toplumsal bir konuyu işlemektedir.
- B) Makber, Tanzimat II. dönem, Hürriyet Kasidesi I. dönem şiirinin özelliklerini taşır.
- C) Makber, sone nazım biçimiyle Hürriyet Kasidesi divan şiiri nazım biçimiyle yazılmıştır.
- D) Her iki şiirde aruz ölçüsüyle yazılmıştır.
- E) Her iki şiirde de konusuna göre başlık kullanılmıştır.

3. Tanzimat I. ve II. Dönem şiiri ile ilgili karşılaştırmalardan hangisi yanlıştır?

- A) Birinci dönem şiirinde sosyal konular işlenmiş, yeni kavramlar edebiyatımıza girmişken ikinci dönem şiirinde metafizik düşünceye yönelme olmuştur.
- B) Birinci dönem şairleri divan edebiyatı nazım biçimlerini kullanırken ikinci dönem şairleri divan şiiri nazım biçimlerini tamamen terk etmişlerdir.
- C) Birinci dönem şairleri hece ölçüsünü savunsalar da aruz ölçüsünü kullanmışlar, ikinci dönem şairleri ise aruz ölçüsü kullanmışlardır.
- D) İki dönemde de şiirde genellikle romantizm akımı etkili olmuştur.
- E) Birinci dönemde görülen konuşma diline yaklaşma çabası ikinci dönemde konuşma dilinden uzaklaşma şeklinde kendini göstermiştir.

4. Tanzimat şairleri her ne kadar Batı şiirini savunsalar da yetiştikleri Doğu kültüründen tam kopamamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kopamayışın kanıtlarından biri değildir?

- A) Sadeleşme çabaları olsa da Arapça ve Farsça kelime ve tamlamalara yer vermeye devam etmeleri
- B) Aruz ölçüsünü kullanmayı sürdürmeleri
- C) Şiirde parça güzelliğini önemsemeleri
- D) Divan edebiyatı nazım biçimlerini kullanmaları
- E) Doğu medeniyetine ait sembollerini, değerleri şiirlerinde kullanmaları

5. Şiiri ve genel olarak edebiyatı görüşlerini anlatmak, halkı eğitmek için bir araç olarak gören bu sanatçılar "toplum için sanat" görüşüyle hareket etmişler, edebiyatımıza birçok yeni kavram kazandırmışlardır. Toplumsal temaları eserlerinde işlemişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sanatçılardan biri değildir?

- A) İbrahim Şinasi
- B) Namık Kemal
- C) Recaizade Mahmut Ekrem
- D) Ziya Paşa
- E) Ahmet Mithat Efendi

6. I. Türk şiirinin divan geleneği çizgisinden ayrılmasında şekilden muhtevaya kadar uzanan yenilikler ve değişiklikler yapmıştır.
- II. Çeviri şiirlerle Batı dünyasının düşünce tarzından örnekler verirken özellikle Fransız şiirinin bizde tanınmasında öncü olmuştur.
- III. Türkçenin kaygısını taşıyan bir sanatçı olarak şiirlerinde "safî Türkçe" görüşünü uygulamaya çalışmıştır.
- IV. Akıl, adalet, medeniyet gibi kavramları şiirde ilk defa o kullanmıştır.
- V. Divan şiirine karşı olan sanatçı aruz ölçüsünün yerine hece ölçüsü kullanmıştır.

Şinasi ile ilgili numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Düşünceleriyle yenilikçi, eserleri ve yaşantısıyla eskiye bağlı bir sanatçı olan Ziya Paşa'daki bu tezat ve ikilik hem yaşantısına hem de yapıtlarına yansımıştır.

Bu ikiliği yansıtan birbirine zıt düşünceleri savunduğu iki eser aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Terkibibent – Zafername
B) Eş'ar-ı Ziya -Rüya
C) Şiir ve İnşa – Harabat
D) Defter-i Amal – Veraset Mektupları
E) Terciibent- Terkibibent

8. Edebiyatımızın değişmesinde yeni kimlik arayışında ve yeni türlerle zenginleşmesinde attığı adımlarla edebiyatta ilklerin öncüsü olan sanatçı şiirde de birçok yeniliğe imza atmıştır. Türk şiirinin divan geleneği çizgisinden özellikle de muhteva yönünden ayrılmasında etkili olmuştur.

Bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makber B) Eş'ar-ı Ziya
C) Hürriyet Kasidesi D) Müntebahat-ı Eşar
E) Nağme-i Seher

9. Tanzimat ikinci kuşağının üstat sanatçısı Rezaizade Mahmut Ekrem ---- adlı şiir kitaplarında kadın, aşk ve doğa temalarını ele almış; küçük bireysel duygulanmalar, hayal kırıklıkları, hayattan bıkkınlık, melankoli vb. duygulara ölüm temasıyla oğullarını kaybetmenin acısı da eklenmiş; aşırı duygusallık bütün şiirlerine egemen olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Nağme-i Seher B) Şemsa
C) Yedigâr-ı Şebap D) Nejad Ekrem
E) Zemzeme

10. Tanzimat Döneminde, gelenekçi şiir anlayışının temsilcisi kabul edilen sanatçının şiir kitaplarının biri de ---- adlı eserdir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Demdeme B) Ateşpare
C) Yedigâr-ı Naci D) Sümbüle
E) Şerare

11. Tanzimat Döneminde birçok alanda olduğu gibi şiirde de yenilikler olmuş ilkler yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi şiirindeki ilklerden biri değildir?

- A) Zemzeme B) Köylü Kızların Şarkısı
C) Sahra D) Harabat
E) Validem

12. Tanzimat şairleri şiire kattıkları ölçüsünde "Vatan şairi, şair-i azam, ikilemlerin şairi, ilklerin adamı" gibi unvanlarla anılmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu unvanlardan biriyle anılan sanatçılardan değildir?

- A) Rezaizade Mahmut Ekrem
B) İbrahim Şinasi
C) Namık Kemal
D) Ziya Paşa
E) Abdülhak Hamit Tarhan

2. ÜNİTE

1. — Bugün biraz daha rahattı, çok şükür...
— Elbet;
Geçer, bu korkulacak şey değil.
— Fakat nevbet
Zavallı yavrucuğun hâlini harâb ediyor:
Vücûdu âteş içinde, dalıp dalıp gidiyor.
İlaçların da mı te'sîri kalmamış acabâ?
Sekiz gün oldu.
— Merak etmeyin hanım, hummâ.
— Hayır, Hüdâ'ya emânet neden merâk edeyim?
Fakat kuzum, ne kadar olsa ben de vâlideyim!
Tevfik Fikret'e ait bu dizelerle ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisi Servetifünun şiirini yansıtmaz?
- A) Aruz ölçüsü Türkçeye başarılı bir şekilde uygulanmıştır.
B) Sohbet havasında, konuşma dilinin yalınlığıyla yazılmış bir şiirdir.
C) Serbest müstезat nazım biçimiyle yazılmıştır.
D) Bir kompozisyon halinde oluşmuş, konu bütünlüğü sağlanmış bir şiirdir.
E) Hasta bir çocuğun durumu konu edilmiştir.
2. Sen de gittin; senin de arkandan
Ağladım ağladım, harâb oldum...
Ne olurdu, gunûde-i nisyân,
Geçebilseydi bîemel bir an,
Diyebilseydim: "Oh kurtuldum!"
Servetifünun Dönemine ait bu şiirde ilk dizede başlayan cümle ancak ikinci dizede tamamlanmıştır.
Buna göre yukarıdaki dizeler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?
- A) pitoresk B) anjambman
C) mensur şiir D) manzum hikâye
E) yek-âvâz
3. Türk edebiyatında ---- nazım biçimini Servetifünun şairleri denemiş ve daha sonra örnekleri çoğalmıştır. Üç dizeli bentlerden oluşan ve son üçlüğünden sonraki tek dize ile tamamlanan nazım biçimidir.
Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- A) Terza-rima B) Sone C) Triyole
D) Serbest Müstезad E) Balad

ÇİTA YAYINLARI

4. Hasan Asaf'ın
Zerre-i nûrundan iken muktebes
Mihr ü mehe etmek işâret abes
şiirinde dize sonundaki muktebes "sin" harfi ile abes ise "se" harfiyle bittiğinden buradaki kafiye göz için değil "kulak için kafiye" ye uygun bir beyit oluşturulmuştur. Bu kafiye şekli Rezaizade Mahmud Ekrem ile Muallim Naci arasında bir tartışmaya dönüşmüş ve yeni bir edebiyat döneminin oluşmasına zemin hazırlamıştır.
Aşağıdakilerden hangisi bu parçada ifade edilen edebiyatın şairlerinden biridir?
- A) Abdulhak Hamit Tarhan
B) Ahmet Haşim
C) Cenap Şahabettin
D) Ziya Paşa
E) Mehmet Emin Yurdakul
5. • Tevfik Fikret
• Yahya Kemal
• Mehmet Akif Ersoy
Aşağıdakilerden hangisi bu üç sanatçının ortak özelliklerinden biridir?
- A) Servetifünun şiirini öncüler olmaları
B) Şiiri düz yazıya yaklaştırmaları
C) Aruzu Türkçeye başarılı şekilde uygulamaları
D) Aynı düşünce yapısına sahip olmaları
E) Bütün şiirlerini aruzla yazmaları
6. **Tevfik Fikret ve Cenap Şahabettin ile ilgili**
- I. Parnasizm akımından etkilenmeleri
II. Batı edebiyatı nazım biçimlerini kullanmaları
III. Bütün şiirlerini aruzla yazmaları
IV. Hem şiir hem de düz yazı türünde eserler vermeleri
V. Tabiat temalı tablo şiirler yazmaları
yargılarından hangileri ortak özelliklerinden biri değildir?
- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

7. Bugün açız yine evlatlarım, diyordu peder,
Bugün açız yine; lâkin yarın, ümid ederim,
Sular biraz daha sakinleşir... Ne çare, kader!
- Hayır, sular ne kadar coşkun olsa ben giderim
Diyordu oğlu, yarın sen biraz ninemle otur;
Zavalılık yine kaç gündür işte hasta...

Tevfik Fikret'e ait bu dizeler

- I. Nazmın nesre yaklaştırılması
- II. Bireysel temaların işlenmesi
- III. Aruz ölçüsünü Türkçeye uygulamaları
- IV. Sanat için sanat anlayışını benimsemeleri
- V. Yabancı sözcüklerle dolu ağır bir dil kullanmaları

Servetifünun'un yukarıdaki özelliklerinden hangilerine aykırı değildir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve IV
D) III ve V   E) IV ve V

8. I. Şairlerin çok kırılgan duyarlılıkları şiire yansımış, şairler üzüntü ifade eden ünlemleri şiirlerde çokça kullanmışlardır.
II. Şiirlerin temelini hayal-hakikat çatışması oluşturur ve şairler gerçeklerden kaçıp hayallere sığınır.
III. Nazmın nesre yaklaştırılması bu dönemde şiirle düz yazı arasında bir tür sayılan mensur şiirin doğmasına yol açmıştır.
IV. "Kulak için kafiye" anlayışını benimseyen sanatçılar, şiirdeki ahenk unsurlarını ikinci plana itmişlerdir.
V. Şiirlerde tasvirler geniş yer tutmuş, tablo altına şiir yazma eğilimi bu dönem şiirlerinde görülmüştür.

Servetifünun şiiri ile ilgili yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

9. Düz yazıda şiirsel, sanatlı bir söyleyiş olarak adlandırabileceğimiz ----, ilk kez Fransız edebiyatında kullanılmıştır. Türk edebiyatında ilk örnekleri Servetifünun döneminde verilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Manzum Hikâye   B) Mensur Şiir
C) Anjambman   D) Pitoresk
E) Sone

10. Tevfik Fikret, ---- adlı şiirinde inançlarını kaybetmiş bir adam olarak karşımıza çıkar. Dinî ve kültürel değerleri eleştirmiş ve bu nedenle ---- ile bir tartışma içinde bulur kendini.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sis- Yahya Kemal
B) Tarih- i Kadim – Mehmet Akif Ersoy
C) Ferda – Ahmet Mithat Efendi
D) Han-ı Yağma – Mehmet Emin Yurdakul
E) Ramazan Sadakası – Ziya Gökalp

11. ----, kullandığı istiarelerle şiirimize yeni imgeler getirmiş ancak "saat-i semen-fâm", "havf-ı siyah" gibi alışılmadık bağdaştırmalarıyla yadırganmış; özellikle Servetifünun karşıtlarının tepkisine neden olmuştur. ---- Sabah gazetesinde yayımladığı "Dekadanlar" yazısında Servetifünun şairlerini anlamsız şiirler yazmakla suçlamış ve ağır bir şekilde eleştirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tevfik Fikret – Namık Kemal
B) Cenap Şahabettin – Ahmet Mithat Efendi
C) Süleyman Nazif – Ziya Gökalp
D) Ali Ekrem Bolayır – Ömer Seyfettin
E) Celal Sahir Erozan –Ali Canip Yöntem

12. Tevfik Fikret aruzu Türkçeye başarılı şekilde uygulayan bir sanatçıdır.

Aşağıdaki şiir kitaplarından hangisi Tevfik Fikret'in bu özelliğini yansıtmaz?

- A) Rûbab-ı Şikeste   B) Haluk'un Defteri
C) Şermin   D) Rûbabın Cevabı
E) Tarih-i Kadim

2. ÜNİTE

1. Küçük, muttarid, muhteriz darbeler
Kafeslerde, camlarda pür ihtizâz
Olur dem-be-dem nevhâ-ger, nagme-saz
Kafeslerde, camlarda pür-ihtizâz
Küçük, muttarid, muhteriz darbeler...
Tevfik Fikret'in yağmurun yağışını tablo çizer gibi anlatması yönünden bu şiir ---- olarak da ifade edilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) pitoresk B) anjambman
C) mensur şiir D) manzum hikâye
E) tasvir

2. Ömr-i Muhayyel
Bir ömr-i muhayyel... Hani gülbünler içinde
Bir kuşcağızın ömr-i bahârîsî kadar hoş;
Bir ömr-i muhayyel... Hani göllerde, yeşil, boş
Göllerde, o sâfiyet-i vecd-âver içinde
Bir dalgacığın ömrü kadar zaîl ü muğfel
Bir ömr-i muhayyel!

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Bireysel bir tema işlenmiş, kısa ve hoş bir ömrün hayali anlatılmıştır.
B) Ölçü, ritim, ses, uyak gibi ahenk unsurları önemsenmiştir.
C) Divan şiirinin etkisiyle oluşturulmuştur.
D) Parnasizm akımının etkisi hissedilmektedir.
E) Serbest müstezad nazım biçimiyle yazılmıştır.

- 3 Servetifünun şairleri her ne kadar Fransız edebiyatını örnek alsalar da divan şiirinden tamamen kopamamışlardır. Divan şiirindeki gibi aruz ölçüsünü kullanmışlar, gazel, mesnevi, müstezad gibi nazım biçimlerini kullanmışlardır. Divan şiirinden farklı olarak kulak için kafiye anlayışını benimsemişler ve şiiri düz yazıya yaklaştırmışlardır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bir beyaz lerze, bir dumanlı uçuş;
Eşini gaib eyleyen bir kuş
gibi kar
Geçen eyyâm-ı nevbahârî arar...
Ey kulübün sürûd-i şeydâsı,
Ey kebûterlerin neşideleri,
O bahârın bu işte ferdâsı:
Kapladı bir derin sükûta yeri
karlar
Ki hamûşâne dem-be-dem ağlar!

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Bir kış manzarasının sözcüklerle resmedildiği bir şiirdir.
B) Sone nazım biçimiyle yazılmıştır.
C) Parnasizm akımının özelliklerini yansıtmaktadır.
D) Arapça, Farsça tamlamalarla dolu ağır bir dil kullanılmıştır.
E) Anlamın tek bir dizede tamamlanması kuralının kırılmasına örnek bir metindir.

ÇİTA YAYINLARI

5. I
Gel bu akşam da ser-be-ser güzelim,
İhtizâzât-ı leyli dinleyelim:
Tâ uzaklarda işte bir piyano,
Tâze parmakların temâsiyle
Ağlıyor bir hazân havâsiyle...

II

Bir lebi gonca yüzü gülzar dersen işte sen
Har-ı gamda andelib-i zar dersen işte ben

Lebleri mül saçları sünbül yanığı berk-i gül
Bir semenber serv-i hoşreftar dersen işte sen

Aşağıdakilerden hangisi bu iki şiir parçasının alındığı dönemlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Arapça ve Farsça tamlamalarla yüklü ağır bir dille şiirlerini yazmaları
B) Aruz ölçüsünü kullanmaları
C) Şiiri düz yazıya yaklaştırmaları
D) Sanat için sanat anlayışını benimsemeleri
E) Bireysel temaların işlenmesi

6. ----, İtalyan edebiyatında ortaya çıkmış oradan bütün Avrupa'ya yayılmış edebiyatımızda ilk kez Servetifünuncuların kullandığı nazım biçimidir. İki dördlük ve iki üçlük olmak üzere toplam 14 dizeden oluşan nazım biçiminin kafiye düzeni genellikle abba/ abba/ ccd/eeb şeklindedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Terza-rima   B) Sone   C) Triyole
D) Serbest Müstezad   E) Balad

7. Servetifünun şairlerinin Divan şiirinden alıp değiştirerek kullandığı nazım biçimidir. En belirgin özelliği uzun ve kısa dizelerden oluşması, bu dizelerin düzensiz bir şekilde sıralanmasıdır. Servetifünuncular dışında Ahmet Haşim'in de çok kullandığı bu nazım biçimini Mehmet Emin Yurdakul hece ölçüsüyle de denemiştir.

Bu parçada sözü edilen nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaside   B) Mesnevi
C) Sone   D) Kıta
E) Serbest Müstezad

8. "Millet yoludur, hak yoludur, tuttuğumuz yol;
Ey hâk yaşa, ey sevgili millet yaşa... Var ol!"
beyitlerinin tekrar edildiği "Millet Şarkısı" çok sevilmiş, Meşrutiyetin ilanı ile elden ede dolaşmıştır. Servetifünun Dönemi sanat için sanat anlayışını yansıtan şiirlerine karşı edebî yaşantısının ikinci dönemi "sanat toplum içindir" anlayışını yansıtan bir şairdir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
B) Tevfik Fikret
C) Süleyman Nazif
D) Mehmet Emin Yurdakul
E) Ziya Gökalp

9. Tevfik Fikret'in Servetifünun'dan sonraki dönemine ait
I   II
olan eserlerinden biri de Haluk'un Defteri'dir. Eserde şair,
III
çocuklar için hece ölçüsüyle yazdığı şiirlerini toplamıştır.
IV   V

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

10. Servetifünun topluluğunun dağılmasından sonra yazdığı şiirlerde toplumsal konulara yönelen Tevfik Fikret'in bu dönemini yansıtan şiir kitaplarından biri de ---- adlı eserdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Rübab-ı Şikeste   B) Haluk'un Defteri
C) Şermin   D) Rübabın Cevabı
E) Tarih-i Kadim

11. Cenap Şahabettin'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Parnasizm akımından etkilenmiş, sembolizmin öncüsü olmuştur.
B) Hem şiir hem de düz yazı türlerinde eserleri vardır fakat asıl önemli yanı şairliğidir.
C) Arapça, Farsça ve Fransızcadan kimsenin bilmediği sözcükleri alıp kullanmıştır.
D) Serbest müstezad nazım biçimini geliştirerek kullanan sanatçı, sone nazım biçiminde başarılıdır.
E) Tek bir şiiri dışında bütün şiirlerini aruzla yazmıştır.

12. Tema ve üslup bakımından Namık Kemal'in etkisinde kalmış olan sanatçı, Servetifünun topluluğuna girdikten sonra bireysel temalara yönelmiştir. II. Meşrutiyet'ten sonra yeniden toplumsal konuları ele almıştır. İstanbul'un işgali üzerine yazmış olduğu "Kara Bir Gün" makalesi nedeniyle Malta'ya sürülmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biri değildir?

- A) Malta Geceleri   B) Gizli Figanlar
C) Ordunun Destanı   D) Batarya ve Ateş
E) Firâk-ı Irak

2. ÜNİTE

1. Servetifünun ile Divan şiiri

- I. Ölçü
- II. Nazım biçimi
- III. Etkilenilen kültür
- IV. Dilin kullanımı
- V. Sanat anlayışları

yönünden karşılaştırıldıklarında hangi özelliklerin ortak olduğu söylenemez?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

2. Servetifünuncular Türk şiirinin imge yapısında büyük değişiklikler oluşturmuşlar, Fransız şiirinden etkilenerek yeni imgelem sistemi kurmuşlardır. Bunun için de sözlüklerden kullanılmamış sözcükleri seçerek bunlardan yeni bileşimler oluşturmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sözcüklerin kullanıldığı dizelerden biri değildir?

- A) Artık uyan ey mâh
Ey mâh-ı dil-ârâm,
Zîrâ geçiyor âh!
Sâât-ı semen-fâm
- B) Gel bu akşam da ser-be-ser güzelim
İhtizâzat-ı leyli dinleyelim
- C) Dolaşır kainat-ı naimayı
Bir umûmî şehîk-i tenhâyı
- D) Gecenin ka'r-ı pür-sükûnunda
Zulmet-i ebkemin derûnunda
- E) Size ey bilmediğim görmediğim kariler
Size ithaf ile neşreliyorum bunları ben

3. Servetifünun şairleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Etkilendikleri Fransız şiiri tarzında yeni imge sistemi kurmak için kendilerine özgü hiç duyulmamış tamlamaları kullanmışlardır.
- B) Şiirin konu alanını genişleterek en basit gözlem ve duyguları bile şiirin malzemesi yapmışlardır.
- C) Aşın duygusal ve karamsar ruh hallerinin yansıması olarak şiirlerinde romantizm akımının etkisi söz konusudur.
- D) Şiirlerinde bireysel duyguları; aşk, üzüntü, hayal kırıklıkları, karamsarlık gibi konuları işlemişlerdir.
- E) Fransız edebiyatından alınan sone, terza-rima, triyole gibi nazım biçimlerini kullanmışlardır.

4. Tanzimat I. Dönem ve Servetifünun şiiri

- I. Sanat anlayışları
- II. İşlenen temalar
- III. Nazım biçimleri
- IV. Ölçü
- V. Etkilenilen kültür

yönünden karşılaştırıldığında hangi özelliklerin ortak olduğu söylenebilir?

- A) I ve III
- B) I ve V
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

5. Mâzi benim için neşvelere, handelere
cilvegâh bir semâ-yı ruh-perverdir. Kalbim
darabat-ı kadere hedef oldukça o semâ-yı latifin
bulutlar arasından eşiarfız olan hatıralarla
teselli bulur, hissiyatım o feza-yı saadette tayeran eder,
müsterih olur.

Yukarıdaki metnin edebiyatımızdaki ilk örneğini veren sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevfik Fikret
- B) Halit Ziya Uşaklıgil
- C) Mehmet Rauf
- D) Recaizade Mahmut Ekrem
- E) İbrahim Şinasi

6. Servetifünun Dönemi'nin Tevfik Fikret'ten sonraki en önemli ismi olan Cenap Şahabettin, ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanırsa bilgi yanlışlığına neden olur?

- A) karın yağışını anlattığı Elhan-ı Şita şiiri ile ünlüdür.
- B) bütün şiirlerini "Tiryaki Sözler" adlı kitapta toplamıştır.
- C) şiirlerinin dışında "Avrupa Mektupları, Hac Yolunda" gibi gezi yazıları da vardır.
- D) "Şiirde güzellikten başka gaye aramam." diyerek toplumsal konulara hiçbir şiirinde yer vermemiştir.
- E) "Yalan, Körebe, Küçük Beyler" gibi tiyatro türünde eserler de yazmıştır.

7. ----, Servetifünun topluluğu dağıldıktan sonra değişen sanat anlayışının ilk örneği olan “Sis” şiirinde İstanbul’a nefretini ortaya koymuş, beddualar etmiştir.---- ise “Siste Söylenişler” adlı şiiri ile İstanbul ‘un bu kadar bedduayı hak etmediğini söyleyerek bu şiiri eleştirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tevfik Fikret- Orhan Veli Kanık
B) Cenap Şahabettin- Ahmet Haşım
C) Süleyman Nazif- Ziya Gökalp
D) Tevfik Fikret- Yahya Kemal
E) Cenap Şahabettin- Mehmet Akif Ersoy

8. • Tamat
• Gizli Figanlar
• Ordunun Defteri
• Beyaz Gölgeler

Servetifünun dönemini yansıtan bu şiir kitapları aşağıdaki sanatçılardan hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Süleyman Nazif   B) Ali Ekrem Bolayır
C) Celal Sahir Erozan   D) Cenap Şahabettin
E) Hüseyin Suat Yalçın

9. Tevfik Fikret’in Servetifünun anlayışına bağlı şiirlerinde işlediği konular özellikle aşk, doğa ve günlük yaşamda karşılaşılan bazı küçük olayları işlediği, “sanat için sanat” anlayışını benimsediği şiirlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi Tevfik Fikret’in bu parçada sözü edilen dönemine ait şiirlerinden biridir?

- A) Yağmur   B) Sis
C) Tarih-i Kadim   D) Han-ı Yağma
E) Bir Lahza-i Taharrür

10. Batılı edebiyatın asıl öncüsü Edebiyatı Cedide diye bilinen Servetifünun olup ilk kez bu dönemde ----

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) mensur şiirler yazılmıştır.
B) sone nazım biçimi kullanılmıştır.
C) pastoral şiir örneği verilmiştir.
D) şiirde noktalama işareti kullanılmıştır.
E) anlam tek dizede bitmeyip dizelere yayılmıştır.

11. Tevfik Fikret’in Yağmur ve Elhan-ı Şita gibi şiirleri doğa

betimlemelerine yer verilmiş, bireysel temalı şiirlerdir. “Sis” şiiri İstanbul yönetimini- II. Abdulhamit dönemini- III

yine “Doksan Beşe Doğru” ve “Han-ı Yağma” gibi şiirleri

ise İttihat ve Terakki yönetimini eleştirdiği toplumsal temalı şiirleridir.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

12. • Namık Kemal’in oğludur. Türk-Yunan savaşını işleyen Vasiyet adlı şiiri ile ünlüdür.
• Abdülhak Hamit’i taklit etmiş, edebiyatımızda “İkinci Hamit” olarak anılmıştır.
• “Gave-i Zalim” takma ismiyle siyasi ve sosyal hicivler yazmış şairdir.
• Sürekli ve değişmez teması kadın olduğu için “kadın şairi” olarak bilinen sanatçısıdır.

Aşağıdakilerden hangisi özellikleri verilen Servetifünun sanatçılarından biri değildir?

- A) Celal Sahir Erozan
B) Süleyman Nazif
C) Hüseyin Suat Yalçın
D) Ali Ekrem Bolayır
E) Faik Ali Ozansoy

2. ÜNİTE

1. Bundan başka memleketimizin duygu ve düşünce hayatının gelişmesini temin edecek önemli Batı eserlerini kendi üyelerine ve mükafatlı yarışmalarla dışarıdan seçilecek kişilere tercüme ettirmek halka açık konferanslar vererek halkın edebî zevkinin yükselmesine, bilgisinin sınırlarını genişletmeye çalışmak, Batı ülkelerindeki benzer kurumlarla ilişki kurarak memleketimizin edebî mahsullerini batıya, batının ışıklarını doğu ufuklarına nakledecek sağlam ve yüce bir köprü vazifesi görmek topluluğumuzun dilekleri arasındadır.

Aşağıdakilerden hangisi günümüz Türkçesine çevrilmiş bu metinde ifade edilen görüşleri savunan sanatçılardan biri değildir?

- A) Faik Ali Ozansoy
B) Ahmet Haşim
C) Süleyman Nazif
D) Tahsin Nahit
E) Şahabettin Süleyman

2. Bu beyanname en çok ---- sanatçıları eleştirilmiştir. Onların edebî topluluk olarak önemli işler yaptıklarını ancak miadlarının dolduğunu, artık geçmişte kaldıklarını söylemişlerdir. ---- sanatçıları kendilerini kendilerinden önceki bu topluluktan bir adım önde görmüşler ve onların gerçekleştiremediklerini başaracaklarını söylemişlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tanzimat-Servetifünun
B) Servetifünun-Millî edebiyat
C) Servetifünun-Fecriâti
D) Fecriâti- Milli edebiyat
E) Divan -Fecriâti

3. Sen ve ben
Ve deniz
Ve bu akşamki lizesiz, sessiz
Topluyor bû-yi rûhunu gûyâ,
Uzak
Ve mâi gölgeli bir beldeden cüdâ kalarak
Bu nefy ü hicre müebbed bu yerde mahkûmuz...
(lerze:titreyiş bû-yi rûh: ruh kokusu cüdâ:ayrı
nefy: sürgün. hicr: ayrılık.)

Ahmet Haşim'e ait dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest müstezat nazım biçimiyle yazılmış bir şiirden alınmıştır.
B) Söz tekrarları ile ahenkli bir söyleyişle beraber imgesel bir anlatım söz konusudur.
C) Arapça ve Farsçanın etkisinde ağır bir dil kullanılmıştır.
D) Şair, yaşadığı dünyada sürgünde olduğunu bir akşam manzarası çizerek anlatmıştır.
E) Toplumsal bir eleştiri yapılarak dünyanın bir mahkumiyet yerine dönüştüğü söylenmiştir.

4. Fecriâti kısa sürede dağılmış, temsilcilerinin bir kısmı genç yaşta ölmüş; Yakup Kadri, Refik Halit, Hamdullah

I II III

Suphi, Ahmet Haşim, Ali Canip gibi pek çok isim Millî

IV V

Edebiyat akımına katılmıştır.

Bu cümlelerde altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Yarın dudağından getirilmiş
Bir katre alevdir bu karanfil,
Gönlüm acısından bunu bildi!
Düştükçe vurulmuş gibi, yer yer
Kızgın kokusundan kelebekler;
Gönlüm ona pervane kesildi.

Ahmet Haşim 'e ait bu şiir, Fecriâti şiirinin

- I. Aruz ölçüsüyle aşk ve doğa konulu şiirler yazılmıştır.
II. Serbest müstezaz nazım biçimi kullanılmıştır.
III. Arapça ve Farsçanın etkisinde ağır bir dil söz konusudur.
IV. Sembolizm akımından etkilenmişlerdir.

özelliklerinden hangileriyle örtüşmez?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

6. Dil ve anlatım özellikleri düşünüldüğünde aşağıdaki şiir parçalarından hangisinin Ahmet Haşim'e ait olduğu söylenebilir?

- A) Sıdk ile terk edelim her emeli her hevesi,
Kıralım hâil ise azmimize ten kafesi;
İnledikçe eleminden vatanın her nefesi,
Gelin imdada diyor, bak budur Allah sesi!
- B) Yorgun gözümün halkalarında
Güller gibi fecr oldu nûmayan,
Güller gibi... sonsuz, iri güller
Güller ki kamiştan daha nalan
- C) Ağacın eyisi özünden olur
Yiğidin eyisi sözünden olur
İl için ağlayan gözünden olur
Ağlama hey gözü yaşın sevdiğim
- D) Hadi yavrum ben seni bugün için doğurdum
Hamurunu yiğitlik duygusuyla yoğurdum
Türk evladı odur ki yurdu olan toprağı
Ana ırzı bilerek yad ayağı bastırtmaz
- E) Bir safa bahşedelim gel şu dil-i na-şada
Gidelim serv-i revanım yürü sa'd-abada
İşte üç çiftte kayak iskelede amade
Gidelim serv-i revanım yürü sa'd-abada

7. ---- kitabının başına "Şiir Hakkında Bazı Mülâhazalar" başlığı ile aldığı yazı Türk şiirinin modernleşmesindeki temel taşlardan birisidir.

----- bu yazıda şiirin "anlaşılma için" yazılmadığını, "sözle musikî arasında sözden ziyade musikiye yakın" bir ara-dil olduğunu belirtir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Rûbab-ı Şikeste-Tevfik Fikret
B) Rûhi-ı Bîkayd-Tahtsin Nahit
C) Piyale- Ahmet Haşim
D) Fâni Teselliler-Faik Ali Ozansoy
E) Geçtiğim Yol- Ali Canip Yöntem

8. Yirmi iki kişiden oluşan Fecriâti edebiyat topluluğunun kurucularından olan sanatçı, şiirlerini yetiştirdiği dönem itibarıyla Edebiyat-ı Cedîde'nin etkisi altında verdi. Aruz ölçüsünü kullandığı şiirlerinde bireysel duygulanmaların yanında toplumsal ve millî konulara da yer verdi. Victor Hugo'nun "Mavi Gözlü Yunan Çocuğu" şiirine karşı yazdığı "Kin" adlı şiiriyle ün kazandı.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Haşim
B) Emin Bülent Serdaroğlu
C) Tahsin Nahit
D) Faik Ali Ozansoy
E) Ali Canip Yöntem

9. Fecriati döneminin hem şiir hem de tiyatro alanında eser veren sanatçısı olan ---- ilk şiirlerini Selanik'te çıkan Çocuk Bahçesi dergisinde yayımladı. Aşyan'da yayımlanan "Ben, Rûh-ı mağdur, Şiirlerim İçin, Serab-ı müstakbel, Yaz Gecesi" gibi manzumeleri ile tanındı. "Adalar, Kamer ve Zühre şairi" olarak şöhret kazandı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tahsin Nahit
B) Ahmet Haşim
C) Emin Bülent Serdaroğlu
D) Şahabettin Süleyman
E) Faik Ali Ozansoy

2. ÜNİTE

1. Servet-i Fünun dergisinde 1910'da bir bildiri yayımlayarak kendilerini kamuoyuna duyuran bir edebiyat topluluğu olan Fecriaticiler ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanmaz?

- A) edebiyatımızda bildiri (beyanname, manifesto) yayımlayan ilk topluluktur.
B) Servetifünun'un dil anlayışına tepki olarak ortaya çıkmışlardır.
C) "Sanat şahsi ve muhteremdir." görüşünü savunmuşlardır.
D) serbest müstezat nazım biçimini geliştirerek kullanmışlardır.
E) şiirlerini aruz ölçüsüyle yazmışlardır.

2. Eğilmiş arza kanar muttasıl kanar güller
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller
Sular mı yandı neden tunca benziyor mermer
Bu bir lisân-ı hafidir ki ruha dolmakta
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerin şairine ait eserlerden biri değildir?

- A) Piyale
B) Gurabahane-i Laklakan
C) Göl Saatleri
D) Divaneliklerim yahut Belde
E) Bize Göre

3. Fecriati topluluğunun kısa sürede dağılmasında

- I. "Sanat şahsi ve muhteremdir." anlayışı
II. Ağır ve sanatlı bir dil kullanmaları
III. Milli edebiyatın etkisi
IV. Fransız edebiyatını örnek almaları

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. Ahmet Haşim'le ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Şiirlerinde "akşam, şafak, gurup, gece, mehtap, güller, yıldızlar, ormanlar" gibi hayal kurmaya uygun yerler ve durumlardan söz eder.
B) Bütün şiirlerini aruz ölçüsüyle yazmış, "köylü vezni" olarak nitelendirdiği heceyi hiç kullanmamıştır.
C) "Sanat için sanat" anlayışını benimsemiş, Fecriati dağıldıktan sonra toplumsal konulara yönelmiştir.
D) Sembolizm ve empresyonizm akımlarından etkilenmiş, anlam kapallılığını savunmuştur.
E) Gerçek şiirin nesre çevrilemeyen, anlamın ve ahengin birleşmesinden doğan bir şiir olduğunu savunur.

5. Aşağıdakilerden hangisi Fecriati anlayışının amaçlarından biri değildir?

- A) Edebiyata hevesli ve yetenekli gençleri bir araya getirmek
B) Fecriati kütüphanesi adı altında bir yayın serisi oluşturmak
C) Edebiyat ve fikir konuları ile ilgili konferanslar düzenlemek
D) Batı'nın önemli eserlerinin çevrilmesi ve kazanılmasını sağlamak
E) Edebiyatı halkla buluşturmak için konuşma ile yazı dilini birleştirmek

6. Hem Servetifünun hem de Fecriati şairi olarak bilinen ---- aynı zamanda "Geleceğin şafağı" anlamına elen Fecriati'nin isim babasıdır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Faik Ali Ozansoy
B) Emin Bülent Serdaroğlu
C) Ahmet Haşim
D) Ali Canip Yöntem
E) Mehmet Fuat Köprülü

7. Fecriâtîciler Türk edebiyatında ilk bildiri yayımlayan topluluktur. Bu toplulukta şairleriyle ön plana çıkan Ahmet Haşim, Emin Bülent Serdaroğlu, Tahsin Nihat gibi isimler vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada ismi geçen sanatçılardan birine ait değildir?

- A) Fani Teselliler B) Rûh-i Bikayd
C) Göl Saatleri D) Dev Şarkısı
E) Piyale

8. **Ahmet Haşim ve Tevfik Fikret'le ilgili**

- I. Sembolizm akımından etkilenmişlerdir
II. Aruzu Türkçeye uygulamışlardır.
III. Nazmı nesre yaklaştırmışlardır.
IV. Serbest müstezat nazım biçimini kullanmışlardır.
V. Bütün şiirlerini aruzla yazmışlardır.

Yargılardan hangileri sanatçıların ortak özelliklerindedir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

9. 1909'da Hilal gazetesi matbaasında toplanan genç sanatçılar Fecriâtî'yi (Geleceğin Şafağı) kurarlar. Bu gençler arasında ---- gibi isimler vardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Ali Canip Yöntem
C) Mehmet Fuat Köprülü
D) Refik Halit Karay
E) Hüseyin Cahit Yalçın

10. ...”Mana” araştırmak için şiiri deşmek, terennümü yaz gecelerinin yıldızlarını ra’şe içinde bırakan hakîr kuşu eti için öldürmekten farklı olmasa gerek. Et zerresi, susturulan o sihr-engiz sesi telafiye kâfi midir? Şiirde her şeyden evvel ehemmiyeti haiz olan kelimenin manası değil, cümledeki telaffuz kıymetidir...

Piyale'nin ön sözünden alınan bu parçada Ahmet Haşim'in savunduğu görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir ile düz yazıda anlam birbirinden farklıdır.
B) Her şey, bir kuşun eti bile şiirin konusu olabilir.
C) Şiirde önemli olan anlam değil, söyleyiştir.
D) Şiir bir araştırma, inceleme ürünü değildir.
E) Şiirde anlamsız kelimeler kullanılmamalıdır.

2. ÜNİTE

1. Ben en hakîr bir insanı kardeş sayan bir rûhum;
Bende esîr yaratmayan bir Tanrı'ya îman var;
Paçavralar altındaki yoksul beni yaralar;

....

Bırak beni haykırayım, susarsam sen mâtem et;
Unutma ki şâirleri haykırmayan bir millet,
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir;

Mehmet Emin Yurdakul'a ait bu şiirden yola çıkılarak Millî edebiyatın şiir anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Şairlerin milletin sorunlarını yansıtmaması gerektiği söylenerek "halka doğru" anlayışını yansıtmıştır.
B) İmgelere çok başvurulmamış, kullanılan imgelerin ise kolay anlaşılır olmasına dikkat edilmiştir.
C) Şiir dili olarak İstanbul Türkçesi esas alınmış ve şiir sade bir Türkçeyle yazılmıştır.
D) Millî edebiyatın millî ölçümüz dediği hece ölçüsüyle yazılmıştır.
E) Millî şiirin halka yönelişine uygun bir şekilde halk edebiyatı nazım biçimlerinden biri kullanılmıştır.

2. Bir şiir ki şehitlerin al kanyıyla yazılmış;
Bir kılıç ki kitabının alt yanına asılmış;
Bir altından heykeldir ki bir odaya konulmuş.

Biz o şiiri isteriz ki çifte giden babalar,
Ekin biçen genç kızlarla, odun kesen analar,
Yanık sesin dinlerlerken gözyaşların silsinler.

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde "biz" diye ifade edilen şiir anlayışını yansıtan sanatçılardan biridir?

- A) Mehmet Akif Ersoy
B) Yahya Kemal Beyatlı
C) Mehmet Emin Yurdakul
D) Ahmet Haşim
E) Abdülhak Hamit Tarhan

3. ---- adlı eser Millî edebiyatın aksine aruzla yazılmış şiirlerden oluşan bir eserdir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Safahat
B) Kendi Gök Kubbemiz
C) Piyale
D) Göl Saatleri
E) Türk Sazı

4. Uydurma söz yapmayız,
Yapma yola sapmayız,
Türkçeleşmiş, Türkçedir;
Eski köke tapmayız.

Arapçaya meyletme,
İran'a da hiç gitme;
Tecvidi halktan öğren,
Fasîhlerden işitme.
(tecvid: usul fasih: aydınlar)

Bu dörtlüklerden yola çıkarak Mili edebiyatın dil anlayışıyla aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Arapça ve Farsça kelimelerin tamamının dilden atılması gerektiği
B) Yeni kelimeler gerektiğinde Türk lehçelerine başvurulabileceği
C) Aydınların konuştuğu Türkçenin doğru Türkçe olduğu
D) Halkın benimsediği kullandığı kelimelerin Türkçeleşmiş kabul edilebileceği
E) Arapça ve Farsça kelimelerin aydınlar tarafından yanlış telaffuz edildiği

5. Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul gibi şairlerin "sade dil ve hece ölçüsüyle" yazdıkları milliyetçi şiirlerin dışında 1911-1923 yılları arasında yaşayan şairlerden , Yahya Kemal "saf (öz) şiir"ler ve Mehmet Akif manzum hikâyeler yazmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada ismi geçen sanatçılardan birine ait değildir?

- A) Safahat
B) Serab-ı Ömrüm
C) Altın Işık
D) Zafer Yolunda
E) Turana Doğru

6.

I.

Şimdi anlat bakayım neydi senin hastalığın
Nezle oldum sanırım, çünkü bu kış pek salgın.
Mehmet Ağanın evi akmış, onu aktarmak için
Dama çıktım, soğuk aldım, oluyor on beş gün
Ne işin var damlarda a sersem desene
İhtiyarlık mı nedir, şaşkınım oğlum bu sene
Hadi aktarmayayım, kim getirir ekmeğimi
Oturup kör gibi namerde el açmak iyi mi?

II.

Tanrım şâhid duracağım sözümde
Milletimin sevgileri özümde
Vatanımdan başka şey yok gözümde
Yâr yatağın düşman almaz, giderim.

Bu iki şiir parçası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I.şiir halkın yaşayışını yansıtan, II.şiir bireysel bir temayı işleyen metinlerden alınmıştır.
B) I. şiir manzum hikâye anlayışla yazılmış, toplumsal bir konu işlenmiştir.
C) I.şiir nazmın nesre yaklaştığı bir metin olup konuşma diliyle yazılmıştır.
D) II.şiir sade bir dille yazılmış milliyetçi bir şiir anlayışını yansıtmaktadır.
E) I.şiir aruz ikinci şiir ise hece ölçüsü ile yazılmış metinlerdir.

7.

Musiki, her şeyden önce musiki;
Onun için tekli mısradan şaşma.
Kıvrak olur, erir havada sanki;
Ağır aksak söyleyişe yanaşma.

Kelime seçerken de meydan senin;
Bile bile bir nebze aldanmalı.
Dumanlısı güzeldir türkülerin;
Öyle hem seçik olsun, hem kapalı.

Aşağıdakilerden hangisi bu dörtlüklerde sözü edilen şiir anlayışını yansıtan şairlerden birine ait eserlerdendir?

- A) Kızıl Elma
B) Safahat
C) Kendi Gök Kubbeimiz
D) Geçtiğim Yol
E) Ordunun Destanı

8.

Bu şiir anlayışının şairleri halka seslenip onların duygu ve hayallerini ifade etmeyi amaçlayan, aynı zamanda da onlara kendi fikirlerini açıklayan sade dil ve hece ölçüsüyle milliyetçi şiirler yazmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen şairlerin şiir anlayışını yansıtan dizelerden biri değildir?

- A) Elimde tüfenk, gönlümde iman,
Dileğim iki: Din ile vatan...
B) Damarlarımda yaşar şan-ü ihtişamıyla
Oğuz Han, işte budur gönlümü eden mülhem
C) Düşmanımı vatanıma saldırtmam
Tanrı evi viran olmaz giderim.
D) Âmâlimiz efkârımız ikbâl-i vatandır
Serhadimize kal'a bizim hâk-i bendedir
E) Kemikten taslarla şarap yerine
Şehitler kanını içenleri vur

9.

Başlangıçta Tevfik Fikret ve Abdülhak Hamit (Tarhan) etkisinde aruzla, daha sonra büyük başarı gösterdiği hece ölçüsüyle yazdığı şiirlerde aşk ve tekke şiiri geleneğinden ustalikle yararlandı. Şairliğinin ilk yıllarında Servetîfünûn topluluğuna yaklaştı, fakat belirli bir sanat akımına bağlanmadı. 1905 yılından sonra bir süre yaptığı memleketçi şiir akımının etkisiyle şiirler yazmıştır. Şairliğinin yanında felsefeye merakı nedeniyle "feylesof" olarak anılmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Emin Yurdakul
B) Rıza Tevfik Bölükbaşı
C) Ziya Gökalp
D) Ali Canip Yöntem
E) Yahya Kemal Beyatlı

10.

Yahya Kemal, Yakup Kadri ve Salih Zeki'nin ---- adını verdikleri akımda, Batının temelini grek edebiyatını örnek almak yoluna gittiler. Millî edebiyat Dönemi'ndeki bu atılımlar beklenen sonuçları doğurmadı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nayiler
B) Öz(Saf) şiir
C) Milli şiir
D) Nev-yunanilik
E) Manzum Hikâye

2. ÜNİTE

1. Ben bir Türk'üm; dinim, cinsim uludur;
Sinem, özüm ateş ile doludur.
İnsan olan vatanının kuludur.
Türk evladı evde durmaz giderim.

Muhammed'in kitabını kaldırtmam;
Osmancık'ın bayrağını aldirtmam;
Düşmanımı vatanıma saldirtmam.
Tanrı evi viran olmaz, giderim.

Bu dörtlüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türklük bilinciyle vatan sevgisini aşıl原因an epik bir şiirdir.
B) Halk şiiri geleneğinden beslenmiş, koşma nazım biçimiyle yazılmıştır.
C) Türk tarihine vurgu yapan dinî öğelerden de beslenmiş manzum bir hikâye örneğidir.
D) Savaşa giden bir askerin ağzından askere moral vermek için yazılmış bir şiirden alınmıştır.
E) Millî edebiyat Dönemi'nin sade ve hece ölçüsüyle yazılmış bir şiir anlayışını yansıtmaktadır.

2. I.

Akşam yine akşam, yine akşam
Bir sırma kemerdir suya baksam
Akşam, yine akşam, yine akşam
Göllerde bu dem, bir karniş olsam

II.

Börteçine kurdun adı,
Ergenekon yurdun adı,
Dört yüz sene durdun hadi,
Çık ey, yüz bin mızrağımız!

Bu iki şiir parçası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I.şiirde ahenk ve ritim ;II. şiirde ise düşünce, şiir anlayışlarının önemli unsurlarıdır
B) I.şiir aruz ,II. şiir ise hece ölçüsü ile kaleme alınmış metinlerdir.
C) I.şiir saf şiir, II. şiir ise manzum hikâye anlayışıyla yazılmış şiirlerden alınmıştır.
D) I.şiirde bir zaman diliminin şairdeki yansıması anlatılmıştır.
E) II.şiir bir destana atıfta bulunulan Türkçülük anlayışını yansıtan bir şairden alınmıştır.

3. Aruz sizin olsun hece bizimdir,
Halkın söylediği Türkçe bizimdir;
Leyl sizin, şeb sizin, gece bizimdir,
Değildir bir mana üç ada muhtaç.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu dizelerde sözü edilen şiir anlayışını yansıtan şairlerden birine ait değildir?

- A) Yeni Hayat B) Geçtiğim Yol
C) Kendi Gök kubbemiz D) Zafer Yolunda
E) Tan Sesleri

4. **Mehmet Akif ve Yahya Kemal ile ilgili**

- I. Millî edebiyat Dönemi'nin bağımsız isimleridir.
II. Bütün şiirlerini aruzla yazmışlardır.
III. Saf şiir anlayışının temsilcileridir.
IV. Nazmı nesre yaklaştırmışlardır.
V. Aruzu Türkçeye uygulamışlardır.

yargılarından hangileri sanatçıların ortak özelliklerindedir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

5. -Oh benim oğlum, gel etme kırma sakın!
Ne istedin küfeden yavrum?Ağzı yok, dili yok,
Baban sekiz sene kullandı... Hem de derdi ki: "Çok
Uğurlu bir küfedir, kalmadım hemen yüksüz... "
Baban gidince demek kaldı âdetâ öksüz!
Onunla besliyeceksin ananla kardeşini.

Aşağıdakilerden hangisi biçim ve içerik açısından bu dizelerin şiir anlayışını yansıtan sanatçıya ait bir eserdir?

- A) Tan Sesleri B) Kendi Gök Kubbemiz
C) Serab-ı Ömrüm D) Safahat
E) Yeni Hayat

6. Çağdaş Batı şiiri ile Divan şiirini birleştirerek modern Türk şiirinin kurucularından olan sanatçı aynı zamanda öz saf şiirin temsilcilerinden olmuştur. Kısa bir süre Yakup Kadri ile Nev-Yunanilik anlayışını benimsemiş sanatçı Millî edebiyat Dönemi'nde öz(saf) şiirin öncülerinden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Eski Şiirin Rüzgârıyla B) Göl Saatleri
C) Türkçe Şiirler D) Geçtiğim Yol
E) Dinle Neyden

7. **Ziya Gökalp ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Şiirlerini görüşlerini anlatmak için bir araç olarak kullanmıştır.
B) "Türkçülüğün Esasları" adlı eseriyle Türkçülük akımını sistemleştirmiştir.
C) E. Durkheim'den etkilenmiş, Türk sosyolojisinin kurucusu olarak görülmüştür.
D) Türk tarihiyle ilgili araştırmalarını "Türk Sazı" adlı eserde toplamıştır.
E) Şiirleri estetik yönden zayıftır, kuru bir üslupla daktik şiirler yazmıştır.

8. Millî edebiyat Dönemi'ndeki bu şiir anlayışında toplumsal sorunlar işlenmiş, halkın yaşayışı ve değerleri anlatılmıştır. Belli bir olaya dayalı şiirlerde günlük konuşma diline ve halk söyleyişlerine, deyim ve atasözlerine yer verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi söz edilen şiir anlayışını yansıtan dizelerden biri değildir?

- A) Hayır, yorulsa değil, ölse yardım etme sakın:
Vebâli kendine aiddir İbni Hattâb'ın.
Kadın ne söyledi, Abbas, işitmedin mi demin?
B) Zavallının işi çokmuş!.. Nedir, muharebe mi?
İşitme sen de civârında inleyen elemi,
Medîne halkını üryan bırak, Mısır'da dolaş...
C) Gurbet nedir bilir mi ki menfaya gitmeyen?
Ey gurbeti ey gurûbu ufuklarda bitmeyen
Ömrün derinliğinde süren kaygı günleri
D) Kustuğun herzeyi yutsun diye, hey sersem adam!
Dövüyorsun, boşuyorsun elin öksüz kızını
Haklı bir kerre ya ! İnsan boşamaz haksızını
E) İlimi az, görgüsü çok, fitratı yüksek bir imam
Tanırım ben, ki hayatmda tanıtmıştı babam.
Kim bilir; şimdi ne alemde benim şanlı Kösem

9. Hayır, hayal ile yoktur benim alışverişim,
İnan ki her ne demişsem görüp de söylemişim.
Şudur cihanda benim en beğendiğim meslek:
Sözüm odun gibi olsun, hakikat olsun tek.

Bu dizelerden yola çıkarak Mehmet Akif'in şiir anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Şiirlerin bir ücretinin olmadığı
B) Şiirin düşünce ürünü olması
C) Sade bir dil kullanmanın gerekliliği
D) Şiirde gerçekçiliğe verdiği önem
E) Halkın değerlerine duyduğu saygı

10. Lafzı muhkem yalnız, anlaşılan, Kuran'ın:
Çünkü kaydında değil hiçbirimiz mananın

Ya açar Nazm-ı Celil'in, bakarız yaprağına;
Yahut üfler geçeriz bir ölünün toprağına.

İnmemiştir hele Kur'an, bunu hakkıyla bilin,
Ne mezarlıkta okunmak, ne de fal bakmak için.

Bu dizelerden yola çıkılarak Mehmet Akif'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dinî yanlış yorumlayanları eleştirmiştir.
B) Türk tarihi ve kültürünü şiire yansıtmıştır.
C) Aruzu Türkçeye başarılı şekilde uygulamıştır.
D) Nazmı nesre yaklaştırmıştır.
E) Mesnevi nazım biçiminin kafiye örgüsünü kullanmıştır.

11. I. Albert Sorel'in "yaşayan tarih" anlayışından etkilenmiş Osmanlı tarihi ve medeniyetini şiirlerinde işlemiştir.
II. Bütün şiirlerini aruzla yazan sanatçı divan edebiyatı nazım biçimlerini kullanmıştır.
III. Mehmet Akif ve Tevfik Fikret'in etkisiyle nazmı nesre yaklaştırmıştır.
IV. Kelimeleri bir kuyumcu titizliğiyle seçmiş, parnasizm akımından etkilenmiştir.
V. "Bu dil ağızmda annemin sütüdür." diyen şair. konuşma diliyle açık ve duru bir üslupla şiirlerini oluşturmuştur.

Yahya Kemal ile ilgili yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

2. ÜNİTE

1. Tûran'ın bir ili var
Ve yalnız bir dili var.
Başka dil var diyenin,
Başka bir emeli var.

Türklüğün vicdânı bir,
Dini bir, vatani bir;
Fakat hepsi ayrılır
Olmazsa lisânı bir.

Bu dördlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türk birliğini savunan şair, bunun dil birliğiyle mümkün olacağını anlatmıştır.
B) Hece ölçüsüyle yazılmış, her iki dördlükte de mani tipi uyak kullanılmıştır.
C) Dinî ve millî motiflerin ön plana çıkarıldığı epik bir şiirden alınmıştır.
D) Sanatsal kaygı taşımayan duygudan çok düşünceyi ön plana alan bir şiirdir.
E) İmgesel anlatımdan, söz sanatlarından uzak; sade bir dille yazılmıştır.

2. Bütün dünyaya küskündüm, dün akşam pek bunalmışım
Nihayet, bir zaman kırlarda gezmiş, köyde kalmışım.
Şehirden kaçmak isterken sular zaten kararmıştı,
Pek ıssız bir karanlık sonradan vadiyi sarmıştı.
Işık yok, yolcu yok, ses yok, bütün hilkat kesilmiş lâl...
Bu istiğrakı tek bir nefha olsun etmiyor ihlâl
Muhitin hâli "insaniyet" in timsalidir, sandım

Bu şiir parçasının, biçim ve içerik özellikleri düşünüldüğünde aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olduğu söylenbilir?

- A) Mehmet Emin Yurdakul B) Mehmet Akif Ersoy
C) Yahya Kemal Beyatlı D) Ziya Gökalp
E) Ahmet Haşim

3. Safahat'ın bölümlerinden biri de I.Dünya Savaşı'ndan tabloların da yer aldığı Mehmet Akif'in idealize ettiği gençlik tipini de ortaya koyan bölümü ---- ismiyle bilinir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hakk'ın Sesleri B) Gölgeler
C) Asım D) Fatih Kürsüsünde
E) Süleymaniye Kürsüsünde

4. **Aşağıdakilerden hangisi ötekilerden farklı bir ölçüyle oluşturulmuştur?**

- A) Yeni Hayat B) Safahat
C) Kızıl Elma D) Zafer Yolunda
E) Ey Türk Uyan

5. Bu anlayışın "her şeyden önce güzel şiirler yazmak" amacı vardır. Sese, musikiye, söyleyiş ve şekil mükemmelliğine önem verilir.

Bu parçada ifade edilen şiir anlayışını yansıtan dize-ler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum
Kesilir belki başım fakat çekmeye gelmez boynum
B) Âheste çek kürekleri mehtâb uyanmasın
Bir âlem-i hayale dalan âb uyanmasın
C) Ben en hakîr bir insanı kardeş sayan bir rûhum;
Bende esîr yaratmayan bir Tanrı'ya îman var
D) Çalış çoban, kurtar öz yurdunu.
Şairlerden topla, bûlbûl bir ordu
E) Bir ince mintanın altında titriyor, donacak!
Ayakta kundura yok, başta var mı fes? Ne gezer!

6. "Cenge Giderken" adlı şiirinin "Ben bir Türk'üm dinim cinsim uludur." şeklindeki ilk dizesi ile şiirdeki Türkçülük anlayışının önemli bir temsilcisi olan sanatçı "Millî Şair" olarak anılmıştır. ---- önemli şiir kitaplarından biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Aydın Kızları B) Kızıl Elma
C) Türk Sazı D) Ey Türk Uyan
E) Türkçe Şiirler

7. I. Şairliğin ziyade edebiyat araştırmaları ile bilinir.
II. Fecriâti topluluğundan "Genç Kalemler" e geçmiştir.
III. Şiirlerini "Geçtiğim Yol" adlı kitapta toplamıştır.
IV. Bütün şiirlerini hece ölçüsüyle yazmıştır.
V. Şiirle ilgili görüşlerini "Yeni Lisan" makalesinde anlatmıştır.

Ali Canip Yöntem ile ilgili yukarıdaki bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

8. Millî edebiyat Dönemi'nin şiir anlayışından bir şekilde etkilenen bu anlayışın dışında eser veren sanatçılar bu dönemin bağımsız sanatçıları olarak değerlendirilebilir

Aşağıdakilerden hangisi bu sanatçıların eserlerinden biri değildir?

- A) Serab-ı Ömrüm
B) Göl Saatleri
C) Safahat
D) Kendi Gök Kubbemiz
E) Aydın Kızları

9. Millî edebiyat Dönemi'nde saf(öz) şiir anlayışıyla yazılan şiirlerde ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanırsa bilgi yanlışlığına neden olur?

- A) şairin amacı, duygu ve hayallerini anlatmak, bilinçaltındaki düşüncelerini şiirde ifade etmektir.
B) ahenk ve ritim önemsenmiş, şiirler aruz ölçüsüyle oluşturulmuştur.
C) imgelerle yüklü ve kapalı anlatım kullanılmış, şiirler duyulmak ve hissedilmek için yazılmıştır.
D) şiiri şiir olmaktan çıkaran ve bir düşüncenin anlatılmasına imkân veren temalar işlenmez.
E) sade bir dille halk söyleyişine yer verilmiş, halkın yayışı ve değerleri anlatılmıştır.

10. (I) Millî edebiyat akımının en önde gelen sanatçılarından biri olarak bilinen Mehmet Emin Yurdakul "Millî şair" unvanıyla anılmıştır. (II) Adını ilk kez 1897 Yunan Harbi dolayısıyla yazdığı "Cenge Giderken" adlı şiir ve "Türkçe Şiirler" kitabı ile duyurdu. (III) İlk şiirlerini aruz ölçüsüyle yazsa da daha sonra Millî edebiyatın etkisiyle sade dille ve hece ölçüsüyle yazmıştır. (IV) Ancak canlı halk Türkçesi bulamamış klasik hece kalıplarından farklı olarak on altı on dokuz heceli kalıplar kullanmıştır. (V) Sone, serbest müstezat gibi nazım biçimleri kullanmış, nazmı nesre yaklaştıran bir dile ulaşmıştır.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Yahya Kemal ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İstanbul'un doğal ve tarihi güzelliklerini şiirlerine yansıtmış, İstanbul aşığı olarak bilinen bir şairdir.
B) İmgesel bir anlatımla şiirlerini kaleme alan sanatçı Arapça ve Farsçanın etkisinde yeni tamlamalar uydurmuş ağır bir dil kullanmıştır.
C) "Sessiz Gemi, Süleymaniye'de Bayram Sabahı" lirik şiirlerinin yanında. "Akıncı, Mohaç Türküsü" gibi şiirlerinde kahramanlık konusunu işleyen epik şiirleri ile ünlüdür.
D) Aruzu Türkçeye başarılı şekilde uygulamış, şarkı, rubai, murabba ve gazel gibi nazım biçimlerinin yanında Batılı nazım biçimlerini de kullanmıştır.
E) Şiirlerinde biçim mükemmelliği vardır, en uygun sözcüğü bulana kadar şiiri bitmiş kabul etmeyen bir şairdir.

12. Uçun kuşlar uçun doğduğum yere;
Şimdi dağlarında mor sünbül vardır.
Ormanlar koynunda bir serin dere,
Dikenler içinde sarı gül vardır.
dizeleriyle tanınan "feylesof" olarak bilinen şair, şiirlerini ---- adlı kitapta toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Türk Sazı B) Serab-ı Ömrüm
C) Yeni Hayat D) Geçtiğim Yol
E) Aydın Kızları

13. Vatan ne Türkiyedir Türklere, ne Türkistan
Vatan, büyük ve müebbet bir ülkedir: Turan
dizeleriyle Millî edebiyatın düşünce yapısını oluşturan şair, ---- adlı eserleri yazmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Turana Doğru B) Yeni Hayat
C) Altın Işık D) Kızıl Elma
E) Türkçülüğün Esasları

2. ÜNİTE

(1 ve 2. soruları aşağıdaki şiir parçasına göre cevaplayınız.)

Sen anlayan bir gözle süzersin uzun uzun
Yabancı bir şehirde bir kadın heykelini,
Biz duyarız en büyük zevkini ruhumuzun
Görünce bir köylünün kıvrılmayan belini...

Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... ayrılıyor yolumuz

1. Bu şiir parçası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şair, "sen" diye hitap ettiği Batı kültürüne yönelen aydınlarla aynı düşünmediğini ifade etmiştir.
B) Şiir; memleketçi bir edebiyatın manifestosu gibidir, bu anlamda bu anlayışın öncüsü olan bir şiirdir.
C) Biz dediği anlayışın asıl sanatı Anadolu ve halk kültüründe bulunduğunu ifade etmiştir.
D) "Sanat için sanat" anlayışına karşı köylünün sorunlarını anlatan toplumsal gerçekçi bir şiirdir.
E) Biçimsel anlamda hece ölçüsü ile yazılmış, her iki dörtlük de çapraz uyak düzeniyle oluşturulmuştur.

2. Aşağıdakilerden hangisi şairin "biz" dediği anlayışta şiir yazan sanatçılardan biri değildir?

- A) Halit Fahri Ozansoy
B) Enis Behiç Koryürek
C) Yaşar Nabi Nayır
D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Orhan Seyfi Orhon

3. Faruk Nafiz bu şiirde, İstanbullu bir şairin Anadolu coğrafyası ve insanları ile ilk karşılaşmasının doğurduğu duygu ve heyecanları dile getirir. Şairin, bu şiirde dizeleri ile karşılaşış çok etkilendiği bir ozanın izini takip etmesini anlatır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şarkın Sultanları B) Dinle Neyden
C) Çoban Çeşmesi D) Han Duvarları
E) Gönülden Gönüle

4. Şiire I. Dünya Savaşı ve Millî Mücadele yıllarında başlayan, Mütareke yıllarında şöhret kazanan bu sanatçılar Millî edebiyatın özellikle de Ziya Gökalp'in etkisiyle aruzu bırakıp heceye geçmişlerdir. Anadolu'yu ve vasat insan tipini şiire soktular. Memleket sevgisi, yurt güzellikleri, kahramanlık gibi konularda şiirler yazmışlardır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada sözü edilen topluluğun sanatçılarından birine ait değildir?

- A) Aşıklar Yolu B) Varidat-ı Süleyman
C) Cenk Duyguları D) Tan Sesleri
E) Fırtına ve Kar

5. Şiire arzula başlamış Ziya Gökalp' in etkisiyle heceyi kullanmaya başlamıştır. "Gemiciler" şiiri başta olmak üzere, Türk denizciliğiyle ilgili şiirleriyle tanınmıştır. Son yıllarında tasavvufî şiirler de yazmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Peri Kızı ve Çoban Hikâyesi
B) Güneşin Ölümü
C) Sulara Dalan Gözler
D) Suda Halkalar
E) Kuş Cıvıltıları

6. Rûbab dergisinde toplanan Halit Fahri, Orhan Seyfi, Şahabettin Süleyman gibi sanatçılar- kısa bir süre de olsa- Millî edebiyattan farklı olarak Türk edebiyatının başlangıç dönemi olarak 13. Yüzyıla inmeyi seçmişlerdir Mevlana ve Yunus Emre'yi kendilerine kaynak almışlardır.

Bu parçada sözü edilen şiir anlayışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beş Hececiler B) Saf (öz) Şiir C) Nayiler
D) Nev-Yunanilik E) Manzum Hikâye

7. I. "Akbaba" dergisinde "Çamdeviren" ve "Deli Ozan" takma ismiyle şiirler yazmıştır.
II. Aruz'dan heceye geçtikten sonra tüm şiirlerini hece ile oluşturmuştur.
III. "Baykuş" adlı eseri aruz ölçüsüyle yazılmış manzum bir piyestir.
IV. Behçet Kemal Çağlar ile birlikte "Onuncu Yıl Marşı"-nı kaleme almışlardır.
V. Beş Hececilerin en önemli ismi olup Memleket edebiyatının felsefesini ortaya koymuştur.

Faruk Nafiz Çamlıbel ile ilgili yukarıdaki numaralandırılmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

8. İlk hasretiyle gençliğimin ilk elemeleri
Ey paslı tellerinde gülen, ağlayan aruz
Ey eski dost yâd edelim eski demleri
Madem ki son sadânı dağıtmış, yorulmuşuz!

dizeleriyle başlayan "Aruza Veda" şiiriyle aruzu bırakıp heceye geçen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Halit Fahri Ozansoy
C) Enis Behiç Koryürek
D) Yusuf Ziya Ortaç
E) Orhan Seyfi Orhon

9. Hani, o bırakıp giderken seni
Bu öksüz tavrını takmayacaktın?
Alnına koyarken vedâ busemi,
Yüzüme bu türlü bakmayacaktın?
dizeleriyle başlayan şiirini kızının ölümü üzerine kaleme alan ----, şiire aruzla başlamış sonraları heceyle yazmaya başlamıştır. Hece ölçüsüyle gazel biçiminde şiirler de yazmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Halit Fahri Ozansoy
B) Enis Behiç Koryürek
C) Yusuf Ziya Ortaç
D) Orhan Seyfi Orhon
E) Faruk Nafiz Çamlıbel

10. I.Dünya Savaşı yıllarında şiire aruzla başlamış ,Ziya Gökalp'in etkisiyle hece ölçüsüyle şiirler yazmaya başlayan Faruk Nafiz'in önemli şiir kitaplarından biri de ---- adlı eseridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Yayla Kartalı B) Çoban Çeşmesi
C) Akıncı Türküleri D) Bir Ömür Böyle Geçti
E) Suda Halkalar

11. Hecenin beş şairinden biri olarak ünlenmiştir. Ziya Gökalp'i tanıdıktan sonra aruzu bırakıp heceyi geçmiştir; Dil ve ölçüyü kullansa da şiirde estetiği pek yakalayamamıştır. Bu yüzden şiirden çok düz yazıdaki ustalığıyla özellikle de "Akbaba" dergisindeki mizahi yazılarıyla tanınmıştır. Ayrıca "Binnaz" adlı oyunu edebiyatımızda heceyle yazılmış ilk manzum piyestir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel B) Orhan Seyfi Orhon
C) Yusuf Ziya Ortaç D) Halit Fahri Ozansoy
E) Enis Behiç Koryürek

12.

Bir Selvi Gölgesi	I. Faruk Nafiz Çamlıbel
Akından Akına	II. Yusuf Ziya ortaç
Sulara Dalan Gözler	III. Halit Fahri Ozansoy
Heyecan ve Sükun	IV. Enis Behiç Koryürek
Peri Kızı ile Çoban Hikayesi	V. Orhan Seyfi Orhon

Yukarıdaki tabloda verilen eserlerle numaralandırılmış sanatçılardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. ÜNİTE

1. Ahmet Haşim ve Yahya Kemal'in öncülüğünü yaptığı bu anlayış Cumhuriyet döneminde de etkisini göstermiştir şiirin yalnız şiir olduğu için değerli olduğu düşüncesiyle şiirler kaleme alınmıştır.

Aşağıdaki dizelerden hangisi bu şiir anlayışına örnek oluşturmaz?

- A) Ben ki, toz kanatlı bir kelebeğim,
Minicik gövdeme yüklü Kafdağı
- B) Denizlerimiz var güneş içinde
Ağaçlarımız var yaprak içinde
- C) Eliyor dört yana sakin bir günü.
Bir rüyadan arta kalmanın hüznü
- D) Tarihi "tekerrür" diye tarif ediyorlar;
Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?
- E) Eşya fıskırmış gibi tılsımlı bir uykudan,
Sarmaşıklar ve böcek sesleri sarmış evi.

2. Aşağıdaki dizelerden hangisinin işlediği tema ve hayata bakış açısından Cahit Sıtkı Tarancı'ya ait olduğunu söyleyemez?

- A) Ne doğan güne hükümüm geçer,
Ne halden anlayan bulunur;
Ah aklımdan ölümüm geçer;
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.
- B) Bir de baktım ki ölmüşüm!
Dünya sönmüş başucumda;
Bir türlü gözümünden gitmez.
- C) Bir köşeye mahzun çekilen için,
Yemekten içmekten kesilen için,
Sensiz uykuyu haram bilen için,
Ayrılık ölümün diğer ismidir
- D) Bir yol buldum öteye geçerek gözlerinden
İşte yeni bir dünya peygamber sözlerinden
Ölüm bize ne uzak bize ne yakın ölüm
Ölümsüzlüğü tattık bize ne yapsın ölüm
- E) Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçınıcı bahçe gördüm tarumar.

3. Yedi Meşaleciler ile ilgili çalışma yapan bir araştırmacı oluşturduğu kurgusal metinde sanatçılar ile ilgili cümleleri onların ağzından söyleniyormuş gibi aktarmıştır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi ile ayraç içindeki sanatçıya ait değildir?

- A) Her ne kadar şairliğin ön plana çıktığı topluluk olsak da beni genelde topluluğun hikâyecisi olarak bilirler. (Kenan Hulusi Koray)
- B) Edebiyata şiirle başladım ama daha sonra özellikle edebiyatla ilgili inceleme ve araştırma yazılarına yöneldim. (Cevdet Kudret Solok)
- C) Birçok kişi yazarlığa benim çıkardığım dergi sayesinde başladı, bu dergi sayesinde edebiyat dünyasında kabul gördü. (Yaşar Nabi Nayır)
- D) Ben ömrüm boyunca ortaya koyduğumuz sanat anlayışına sadık kalarak bu anlayışa uygun şiirler yazdım. (Ziya Osman Saba)
- E) Ben şiire Yedi Meşale ile başladım, topluluk dağılınca ben de öyle şiirlerimi yayımlamadan edebiyat dünyasından çekildim. (Sabri Esat Siyavuşgil)

ÇİTA YAYINLARI

4. Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi;
Kaldırımlar, içimde yaşamış bir insandır.
Kaldırımlar, duyulur, ses kesilince sesi;
Kaldırımlar, içimde kıvrılan bir lisandır.

Bu dizelerden yola çıkılarak Necip Fazıl ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halk şiir geleneğiyle Fransız sembolizmini başarıyla harmanladığı şiirlerdendir.
- B) Heceyi zirveye taşıyan sanatçılardan olup kafiyeyi önemseyemediğinin kanıtı olan bir şiirdir.
- C) Bu dörtlük metafizik şiiri ve dinî duyarlılığı yansıtan bir şiirinden alınmıştır.
- D) Dörtlükteki söz tekrarlarıyla ahenk, ritim gibi estetik unsurlara yer vermesi öz şiir anlayışını benimsediğini gösterir.
- E) Kaldırımla ilgili benzetmeleriyle imgesel bir anlatımın özelliklerini yansıtır.

5. Günümüzün Ahmet Haşim'i olarak da nitelendiren sanatçının en önemli özelliği "eşya şairi" olarak anılmasıdır. Şiirde eşyanın metafizik tarafını devamlı kurcalamış, semboller kullanarak bir ekol olmuştur.

Aşağıdaki hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Leke
B) Ömrümde Sükut
C) Çile
D) Evler
E) Odalar ve Sofalar

6. Yeşil pencereden bir gül at bana,
Işıklarla dolsun kalbimin içi.
Geldim işte mevsim gibi kapına
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ.

Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak
Ben aşkımla bahar getirdim sana;
Tozlu yollarından geçtiğim uzak
İklimden şarkılar getirdim sana.

Bu dördükler biçim ve içerik özellikleri düşünüldüğünde aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Nazım Hikmet Ran
B) Mehmet Emin Yurdakul
C) Cenap Şahabettin
D) Orhan Veli Kanık
E) Ahmet Muhip Dıranas

7. İlk şiiri lisede öğrenciyken Varlık dergisinde çıkmıştı (Ekim 1935). Şiirde kırk yılını, doğumundan ölümüne, orta hâlli bir vatandaşın, birey olarak başından geçecek durumları hatırlatmaya; ev-aile-yakın çevre üçgeninde, gerçek ve hayal yaşantılarını iletmeye, duyurmaya harcadı. Şiirlerinin bazılarındaki kapalı söyleyiş bilmeceye dönüşen anlatımı öz şiir anlayışının içinde ele alınmasına neden olmuştur.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahit Sıtkı Tarancı
B) Behçet Necatigil
C) Fazıl Hüsnü Dağlarca
D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

8. Her konuda şiir yazan usta sanatçı bireyselden toplumsala, ulusaldan evrensele uzanan bir çizgide kendine özgü bir şiir oluşturmuştur."Türkçem benim ses bayrağım." dizesiyle Türkçeye olan sevgisini anlatmış şiirleri öz Türkçe ile yazmaya gayret etmiştir.Daha çok yapma destanlarıyla tanınan sanatçı özellikle Kurtuluş Savaşı'nı eserlerinde anlatmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biri değildir?

- A) Üç Şehitler Destanı
B) Havaya Çizilen Dünya
C) Kuva-yi Milliye Destanı
D) Çakırın Destanı
E) Çocuk ve Allah

9. **Yedi Meşaleciler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) "Sanat, sanat için olmalı." anlayışını benimsediler, konuları alabildiğine genişletmek istediler.
B) Olaylara daha gerçekçi yaklaştılar; iç dünyalarına, eşyaya izlenimci bir ressam gibi baktılar.
C) Sürekli yenilik için buluş adını verdikleri yeni söyleyişlerin arayışı içine girdiler.
D) Ölçüve kafiyeye bağlı kalmışlar, aruz ölçüsünün kısa kalıplarını kullanmışlardır.
E) Millî edebiyat anlayışına, özellikle de "Beş Hececiler"e tepki olarak doğmuşlardır.

10. **Aşağıdaki dizelerden hangisi sadece güzel şiir yazmanın peşinde, estetiği önemseyen sanatçılardan birine ait olabilir?**

- A) Uyu! Gözlerinde renksiz bir perde,
Bir parça uzaklaş kederlerinden.
Bir ruh gülümsüyor gibi derinden,
Mehtabın ördüğü saatler nerde
B) Yaşamaz ölümü göze almayan
Zafer, göz yummadan koşarda gider.
Bayrağa kanının alı çalmayan
Gözyaşı boşana boşana gider!
C) Biz ince bel, ela göz, sütun bacak için
sevmedik güzelim
Gümbür gümbür bir yürek diledik
kavgamızda..
D) Genç çağdaydım, kendimi bir dikenli yolda buldum;
Hiçkırıklar işittim, gül ve bülbül bağlarından.
Felâketler topladım, Anadolu dağlarından;
Uzun sazlı Âşıklar diyarında şair oldum.
E) On yıl var ayrım Kınadağı'ndan
Baba ocağından yar kucağından
Bir çiçek dermeden sevgi bağından
Huduttan hududa atılmışım ben"

2. ÜNİTE

1. Hep musiki, biraz daha musiki;
Havalanan bir şey olmalı mısra
Deli bir gönülden kalkıp gitmeli
Başka göklere, başka sevdalara.
Aşağıdakilerin hangisi bu dizelerdeki şiir anlayışını benimseyen sanatçıların eserlerinden biri değildir?
- A) Kaldırımlar B) Ben ve Ötesi
C) Ömrümde Sükut D) Dünya Kaçtı Gözüme
E) Dinle Neyden
2. Şiir dili her şeyin üzerindedir ve bir şiirde en değerli şey dizedir.
Aşağıdaki dizelerden hangisi böyle düşünen bir şair tarafından yazılmış olamaz?
- A) Kalbim yırtıyor her nefesinde,
Kulağım, ruhumun kanat sesinde;
Eserim duvarın bir köşesinde;
Çıkmaz göğsümden başka bir seda...
- B) Desem ki vakitlerden bir Nisan akşamıdır,
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini,
Ormanların en kuytusunu sende gezmekteyim
- C) Bir ağıt söyleyeyim, dağlar dilinden
Dumlu'dan Ağrı'ya ün gitsin gelsin!
Destanlar duyulsun tarih yolundan,
O günden dünlere şan gitsin gelsin
- D) Kökü bende bir sarmaşık
Olmuş dünya sezmekteyim,
Mavi, masmavi bir ışık
Ortasında yüzmekteyim.
- E) Kardır yağın üstümüze geceden,
Yağmurlu, karanlık bir düşünceden,
Ormanın uğultusuyla birlikte
Ve dörtnala dümdüz bir mavilikte
3. Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.
Aşağıdakilerden hangisi bu dizeleri kaleme alan sanatçıya ait eserlerden biridir?
- A) Bir Ömür Böyle Geçti B) Ömrümde Sükut
C) Geçen Zaman D) Ben ve Ötesi
E) Divançe

4. (I) Öz şiirin temsilcilerinden biri olan Necip Fazıl, 24 yaşındayken yayımladığı ikinci şiir kitabı Kaldırımlar ile tanınmıştır. (II) 1934 yılına kadar sadece şair olarak tanınmış Fransız sembolizmi ile halk şiirini birleştirerek kendine has bir şiir anlayışı oluşturmuştur. (III) Abdülhakîm Arvâsî ile tanıştıktan sonra büyük bir değişim yaşayan Kısakürek, 1943-1978 arasında 512 sayı yayımlanan Büyük Doğu dergisi yoluyla İslamcı görüşlerini kamuoyuna duyurmuştur. (IV) Aynı zamanda felsefeye olan ilgisiyle metafizik unsurlara yönelmiş mistik şiirin öncüsü olmuştur. (V) Şiirle ilgili görüşleri "Poetika" adıyla "Sonrası" adlı kitabında yayımlanmıştır.
Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V
5. **Ahmet Hamdi Tanpınar'la ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**
- A) Ahmet Haşim ve Yahya Kemal'in etkisiyle ilk şiirlerini aruzla yazmış, daha sonra hece ölçüsünü kullanmıştır.
- B) Sembolizm akımından etkilenen sanatçı öz şiir anlayışının da temsilcilerindendir.
- C) Şiir, roman, hikâye, deneme ve eleştiri ve edebiyat tarihi türünde eserleri vardır.
- D) Şiirlerinde "zaman, rüya, hayal, bilinçaltı" gibi kavramlar çok önemli bir yer tutar.
- E) Şiirde ahenge önem veren sanatçı, musiki ve his ağırlıklı şiirler de kaleme almıştır.
6. Hece şiirinin son kuşağı denilebilecek şairler arasında olan sanatçı, hocası Ahmet Hamdi Tanpınar'ın verdiği Fransızca bir şiir kitabı sayesinde Baudelaire ile tanışır ve bu Fransız şairinin etkisinde kalır. Çağdaş Batı şiirine (Baudelaire, Verlaine) en yakın, kendinden bir iki kuşak sonra gelen şairler üzerinde, az sayıda şiirle bile olsa uzun süre etkili olur. En bilinen şiiri, 1984 yılında Yavuz Turgul tarafından sinema filmi olarak da çekilen Fahriye Abla olmakla birlikte, Olvido, Kar, Serenad, Selâm, Ağrı gibi şiirleri estetik yönleriyle ön plana çıkan, dikkate değer şiirleri olarak anılabilir.
Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Ahmet Muhip Dıranas B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Behçet Necatigil D) Asaf Halet Çelebi
E) Sedat Umran

7. İlk dönem şiirlerinde divan edebiyatının etkisinde kalan sanatçı gazel türünde şiirler yazmış, sonraki dönemlerinde özellikle Hint mistizminin etkisinde kalmıştır. Sezgi şairi olarak ünlenen sanatçı bu bakımdan öz şiir anlayışının içinde değerlendirilebilir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Asaf Halet Çelebi
C) Ahmet Muhip Dıranas
D) Cahit Sıtkı Tarancı
E) Özdemir Asaf

8. Halk kültüründen aldığı öğeleri Batı şiiri ile birleştirmiştir. Son şiirlerinde divan şiirinin özelliklerinden yararlanarak kapalı bir şiire ulaşmıştır. Edebiyatımızda "Evler Şairi" olarak bilinen sanatçının önemli şiir kitaplarından biri de ---- adlı eseridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Divançe
B) İki Başına Yürümek
C) Yıldızlara Bakmak
D) Çevre
E) Sevgilerde

9. Fotoğraf gözlemciliğiyle çevresini gözler ve izlenimlerini şiirine aktarır. En güçlü yanı çevirilerinde görülür. Ancak kendisi mesleğinin psikoloji olduğunu ve mesleğine sadık kalabilmek için sevmesine rağmen şiir yazmadığını söylemiştir. Odalar ve Sofalar adlı şiir kitabının yanında inceleme eserleri ve roman çevirileri vardır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vasfi Mahir Kocatürk
B) Yaşar Nabi Nayır
C) Ziya Osman Saba
D) Kenan Hulusi Koray
E) Sabri Esat Siyavuşgil

10. Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttukturken
Sana uğurlar olsun... ayrılıyor yolumuz

Aşağıdakilerden Bu dizelerdeki şiir anlayışını "Ayşe,- Fatma terennümü" diyerek eleştiren topluluğun sanatçılarından biridir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Yaşar Nabi Nayır
C) Nazım Hikmet Ran
D) Orhan Veli Kanık
E) Kemalettin Kamu

11. Bu hareketi başlatan gençlerin kimi lisede kimi üniversitede öğrencidir. Topluluğa ad olarak Yedi Kollu Şamdan, Yedi Dağın Çiçeği, Yedi Veren Yedi Ses, Yedi Yıldız gibi isimler düşündükten sonra Yedi Meşaleciler ismine karar verirler. Servet-i Fünun dergisinin 22 Mart 1928 tarihli sayısında ortak bir kitap çıkaracaklarını ilan ederler. Kitap nisan ayında piyasaya çıkar ve büyük ilgi görür. Kitaba yazılan ön sözde edebi alanda neler yapacakları anlatılır.

Aşağıdaki eserlerden bu parçada sözü edilen topluluğun sanatçılarından birine ait değildir?

- A) Odalar ve Sofalar
B) Birinci Perde
C) Âşıklar Yolu
D) Tunç Sesleri
E) Geçen Zaman

12. Çözülen bir demetten indiler birer birer,
Bırak, yorgun başları bu taşlarda uyusun.
Tutuşmuş ruhlarına bir damla gözyaşı sun,
Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler...

Nihayetsiz çöllerin üstünden hep beraber
Geçerken bulmadılar ne bir ot ne bir yosun,
Ürkmeden su içsinler yavaşça, susun, susun!
Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler...

Bu dördüklük biçim ve içerik yönünden incelendiğinde aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Mehmet Emin Yurdakul
B) Orhan Veli Kanık
C) Ziya Osman Saba
D) Nazım Hikmet Ran
E) Edip Cansever

2. ÜNİTE

1. Ararengin peşindeyiz çünkü biz;
Rengin değil, ararengin sadece.
Ancak öyle sarmaş dolaş ederiz.
Kavalı boruyla rüyayı düşünle.
dizelerinde Paul Verlaine'nin "biz" diye ifade ettiği anlayışın Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatındaki temsilcilerinden biri de ---- olarak kabul edilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Ahmet Muhip Dıranas
B) Cahit Sıtkı Tarancı
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) Behçet Kemal Çağlar
E) Necip Fazıl Kısakürek

2. Ve gönül Tanrısına der ki:
- Pervam yok verdiğin elemden;
Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin pencereden!
diyerek beklentisini dile getiren ---- bu dizelerdeki temayı nerdeyse bütün şiirlerinde işlemiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar B) Behçet Necatigil
C) Cahit Sıtkı Tarancı D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Ahmet Muhip Dıranas

3. Öğretici ideolojik,dini, toplumsal mesajlardan uzak durup sadece güzel şiir yazmayı amaçladılar. Bireysel duyarlılıklarını, bireyin iç dünyasını dış dünyanın birey üzerindeki etkilerini işlediler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki anlayışı yansıtan şiirleri içeren eserlerden biri olabilir?

- A) Çoban Çeşmesi B) Düşten Güzel
C) Bağbozumu Sofrası D) Gönülden Sesler
E) Fırtına ve Kar

4. Birçok türde eser vermesine rağmen ilk olarak "Kaldırımlar" şiiriyle ünlenmiştir. Bunun dışındaki şiir kitaplarından biri de ---- adlı eseridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Ben ve Ötesi B) Sabırtaş
C) Örumcek Ağı D) Sonsuzluk Kervanı
E) Çile

5. ----, makastan paspasa, mandaldan ampüle varasıya yüzlerce eşya hakkında derinlikli şiirler yazmış, insanın eşyaya bakış açısını sorgulamış ve eşyaya dair farklı ve orijinal yaklaşımlar sergilemiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Muhip Dıranas
B) Sedat Umran
C) Özdemir Asaf
D) Behçet Necatigil
E) Cahit Sıtkı Tarancı

6. • Sezgi şairi
• Destan şairi
• Eşya şairi
• Evler şairi

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda edebiyat dünyasındaki anıldıkları unvanlarıyla tanınan sanatçılardan birine ait eserlerden biri değildir?

- A) Om Mani Padme Hum
B) Kapalı Çarşı
C) Çocuk ve Allah
D) Düşten Güzel
E) Meşaleler

7. Kendi şiir çizgisine yönelişi "Çocuk ve Allah", kitabıyla başlar. Şair bu kitabında Cumhuriyet Dönemi insanı olarak çocuksu bir bakış açısıyla dünyayı ve fizikötesini sorgular. Bu şiir kitabı onun saf şiir anlayışını tam anlamıyla yansıtan eseri olması bakımından önemlidir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Ahmet Muhip Dırınar
C) Cahit Sıtkı Tarancı
D) Fazıl Hüsnü Dağlarca
E) Asaf Halet Çelebi

8. Onlara göre Türk edebiyatındaki asıl eksiklik, canlılık, samimiyet ve yeniliktir. Türk şiirine yeni ufuklar getirmeyi amaçlamışlar, Saf şiir anlayışını savunan bu sanatçıların oluşturduğu topluluk hedeflerini gerçekleştiremeden dağılmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen topluluğun sanatçılarından biri değildir?

- A) Sabri Esat Siyavuşgil
B) Cevat Şakir Kabaağaçlı
C) Yaşar Nabi Nayır
D) Muammer Lütfi Bahşi
E) Kenan Hulusi Koray

9. Edebiyatımıza Yedi Meşalecilerle birlikte şair olarak girdi. Zamanla bütün edebî türleri denedi. Roman yazdı, manzum destan yazdı, inceleme ve gezi kitapları çıkardı, makaleler, fıkralar yazdı. Ancak edebiyatımızda bunlarla değil yayıncılığımıza unutulmayacak olan sanatçı, asıl ömrünü verdiği Varlık dergisiyle anılacaktır. Onun adıyla özdeşleşen en önemli yapıtı hiç kuşkusuz kırk sekiz yılını verdiği bu dergidir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ziya Osman Saba
B) Yaşar Nabi Nayır
C) Sabri Esat Siyavuşgil
D) Cevdet Kudret Solok
E) Vasfi Mahir Kocatürk

10. "Mutluluk Şairi" olarak anılan, Yedi Meşalecilerin şiire en sadık sanatçısıdır. Sanatçı, şiirlerinde çocukluk özlemi, anılara düşkünlük, ev - aile sevgisi, yoksul yaşamlara karşı utanç duyma ve acıma, Allah'a kulluk, kadere boyun eğiş, küçük mutluluklarla yetinme, ölümün yakınlığı, öte dünya özlemi gibi bireysel konuları işler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Tunç Sesleri
B) Sebil ve Güvercinler
C) Odalar ve Sofalar
D) Birinci Perde
E) Onar Mısra

11. Ne içindeyim zamanın,
Ne de büsbütün dışında;
Yekpare, geniş bir anın
Parçalanmaz akışında.

Bir garip rüya rengiyle
Uyuşmuş gibi her şekil,
Rüzgarda uçan tüy bile
Benim kadar hafif değil.

Bu dördümlüklerin işlediği tema ve biçim özellikleri düşünülürken aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Ahmet Kutsi Tecer
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Cahit Sıtkı Tarancı
D) Asaf Halet Çelebi
E) Behçet Necatigil

2. ÜNİTE

1. Aşağıdaki dizelerden hangisi biçim ve içerik açısından Serbest-Toplumcu şiir anlayışını yansıtan bir şiirden alınmış olabilir?

- A) Denizlerden
Esen bu ince havâ saçlarınla eğlensin.
Bilsen
Melâl-i hasret ü gurbetle ufk-i şâma bakan
Bu gözlerinle, bu hüznüle sen ne dilbersin!
- B) Anlayabilirim
çoğu kere burnumla,
yani en karanlığın, en uzaktakinin bile kokusunu alarak
ve dövüşebilirim,
doğru bulduğum, haklı bulduğum, güzel bulduğum
her şey için, herkes için
- C) Anne sana kim dedi yavrunu doğurmayı?
Sanki karnında fazla yaramazlık mı ettim?
Senden istemiyordum ne tacı ne sarayı
Karnında yaşıyordum kâfiydi saadetim.
- D) Bedava yaşıyoruz, bedava;
Hava bedava, bulut bedava;
Dere tepe bedava;
Yağmur çamur bedava
- E) Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.

2. SUNUCU:

- Efendim, Nazım Hikmet ile ilgili birçok yazı kaleme aldınız. Onun tüm eserlerini okudunuz mu?

ELEŞTİRMEN:

- Neredeyse hepsini okudum Şiirlerini, tiyatrolarını, mektuplarını. Sanırım bir tek okuyup tahlil etmediğim romanları kaldı.

Bu diyaloga göre eleştirmen Nazım Hikmet'in aşağıdaki eserlerinden hangisini okumamıştır?

- A) Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim
B) Demokles'in Kılıcı
C) Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin Destanı
D) Memleketimden İnsan Manzaraları
E) Yusuf ile Menofis

3. Serbest toplumcu şiir anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şiir tezlidir, savunulan bir görüş vardır ve bu görüş kendini şiirde belli eder.
B) Şiirde gerçekçiliği savunarak parnasizm akımının etkisinde kalmışlardır.
C) Dilin alıcıyı harekete geçiren gücünden, etkisinden yararlanılmıştır.
D) Şiirde biçimden çok içeriğe önem vermişler bu sebeple de ölçüsüz, kafiyesiz şiirler yazmışlardır.
E) Şairin, ancak toplum şiirleri yazarak kendini geliştirebileceğini düşüncesindedirler.

4. beynimden, etimden, iskeletimden geliyor
bu!

her dinamoyu altıma almak için çıldırıyorum!

tükrüklü dilim bakır telleri yalıyor,

damarlarımda kovalıyor oto-direzinler lokomotifleri!

trrrrum,

trrrrum,

trak tiki tak

makinalaşmak istiyorum!

Nazım Hikmet'e ait bu dizelerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Fütürizm akımının tesirinde yazılmıştır.
B) Toplumsal bir konuya değinilmiştir.
C) Didaktik bir şiirden alınmıştır.
D) Benzetmeye başvurulmuştur.
E) Dil alıcıyı harekete geçirme işlevindedir.

5. İlk şiir kitaplarını 1930'lu yılların başında yayımlayarak adını duyuran şair ölçülü, uyaklı şiire karşı çıkışıyla dikkati çekmiştir. Fütürizmin edebiyatımızdaki ilk temsilcisidir. Gerçeküstücülükten başlayarak değişik şiir akımlarını da deneyen şair, şiirimize alaysılamayı getiren ilk şair olma özelliğini taşır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Açıl Kilidim Açıl
B) Bağbozumu Sofrası
C) 835 Satır
D) Yaşadıkça
E) Kızılırmak

6. Aşağıdaki dizelerden hangisi biçim ve içerik açısından Serbest-Toplumcu şiir anlayışını yansıtan bir şiirden alınmış olamaz?

- A) Akın var
güneşe akın!
Güneşi zaaaptedeceğiz
güneşin zaptı yakın!
- B) Kasnağından fırlayan kayışa
Kaptırdın mı kolunu Alişim!
Daha dün öyle paydosundan önce
Zilelinin gitti ayakları,
Yazıldı onun da raporu:
“İhmalden!”
- C) Kargalar, sakın anneme söylemeyin!
Bugün toplar atılırken evden kaçıp
Harbiye Nezareti'ne gideceğim.
Söylemezseniz size macun alırım
- D) Gücünüz varsa sizin
Sözcüğü tutuklayın.
Öğrenci, kitap, Türkçe
En güzel kavramı dilimin
Özgürlüğü tutuklayın.
- E) kocaman bir elma gibi verelim
sıcacık bir ekmeğin somunu gibi
hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
bir günlük de olsa öğrensin dünya arkadaşlığı

7. Koşuyor altı yaşında bir oğlan,
uçurtması geçiyor ağaçlardan,
siz de böyle koşmuşunuz bir zaman.
Çocuklara kıymayın efendiler.
Bulutlar adam öldürmesin.

Bu dizelerden yola çıkılarak toplumcu şiir anlayışının aşağıdaki özelliklerinden hangisi çıkarılamaz?

- A) Bireysellikten önce kolektiflik vardır.
- B) Geniş kitlelere hitap etmek, onları harekete geçirmeyi amaçlamışlardır.
- C) Ölçsüz ve kafiyesiz şiirler yazılmıştır.
- D) Savunulan görüş kendini şiirde belli eder.
- E) Serbest nazım biçimi kullanılmıştır.

8. Dardını, ekmeğini bölüştüğüm
Türküleriyle bizi ağlatan memleketlim.
Karadeniz'in Rumelikarı tütünü,
Bende türküler oldu ağlamaklı,
Bende türküler oldu dizim dizim.
Doldurdum sineme, ciğerlerime,
Doldurdum derdi mihneti
Pamuk tozunu, kömür tozunu;
Memleketimin şarkıları kadar acı çektim.

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerdeki anlayışla eser veren sanatçılardan biri değildir?

- A) Ceyhun Atıf Kansu
B) Atilla İlhan
C) Kemalettin Kamu
D) Enver Gökçe
E) Hasan Hüseyin Korkmazgil

9. Önceleri halk şiirinden etkilenen şair, 1940'lı yıllarda toplumcu gerçekçi şiire katılarak serbest şiirler yazmaya başlamıştır.Şiirleri dışında makale, hikâye, deneme türlerinde de yazan sanatçı, “Dünyanın Bütün Çiçekleri”, “Kızamuk Ağdı” adlı şiirleriyle sevilmiştir.

Aşağıdaki hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Taranta Babu'ya Mektuplar
B) Yarenlik
C) Bağbozumu Sofrası
D) Üç Anadolu
E) Alıcı Kuş

10. Özellikle 1940'lı yıllarda yoksulların yaşamlarını anlattığı şiirleriyle, toplumcu gerçekçi şairlerin önemli temsilcilerindedir.Ezilen yoksul insanların hayatını sade ve yalın bir dille anlatmıştır. “Markopaşa” dergisinde mizahi yazılar yazmıştır. En önemli eserlerinden olan “Hababam Sınıfı”, başlangıçta tiyatro olarak yayımlanmıştır. Bu eserini Dolmuş dergisinde Stepne mahlasıyla yazmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait şiir kitaplarından biridir?

- A) Bir Çocuk Bahçesinde
B) Hasretinden Prangalar Eskittim
C) 835 Satır
D) Yaşadıkça
E) S.O.S

2. ÜNİTE

1. Aşağıdaki dizelerden hangisi biçim ve içerik açısından Millî edebiyat zevk anlayışını sürdüren bir şiirden alınmış olamaz?

- A) Orda bir köy var, uzakta,
köy bizim köyümüzdür.
Gezmesek de, tozmasak da
köy bizim köyümüzdür.
- B) Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.
- C) Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.
- D) Yaşamaz ölümü göze almayan
Zafer göz yummadan koşana gider
Bayrağa kanının alı çalmayan
Gözyaşı boşana boşana gider
- E) Sisli bir sabahı henüz
Etrafı bürümüşü bir duman
Uzaktan geldi bir ses ah aman aman!
Sen bu feryad-ı vatani dinle işit

2.

I. Arif Nihat Asya	<ul style="list-style-type: none"> • Gurbet Şairi • Ankaralı Aşık Ömer • Anadolu Şairi • Bayrak Şairi
II. Ömer Bedrettin Uşaklı	
III. Kemalettin Kamu	
IV. Behçet Kemal Çağlar	
V. Ahmet Kutsi Tecer	

Bu tabloda numaralanmış şairlerden hangisinin anıldığı isim verilmemiştir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... ayrılıyor yolumuz

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde şairin "biz" dediği sanat anlayışını yansıtan sanatçılardan biri değildir?

- A) Kemalettin Kamu   B) Ömer Bedrettin Uşaklı
C) Zeki Ömer Defne   D) Orhan Şaik Gökyay
E) Yaşar Nabi Nayır

4. "Nerdesin" şiiriyle tanınan ---- "Orda Bir Köy Var Uzakta" adlı şiiri de çok ünlüdür. Bu şiir ---- tarafından yazılan "Sanat" adlı şiirle aynı mesajı vermektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Arif Nihat Asya- Fazıl Hüsnü Dağlarca
B) Ahmet Kutsi Tecer- Faruk Nafiz Çamlıbel
C) Kemalettin Kamu- Orhan Seyfi Orhon
D) Behçet Kemal Çağlar- Ahmet Hamdi Tanpınar
E) Zeki Ömer Defne- Orhan Şaik Gökyay

5. İstanbul'un müttefikler tarafından fiilen işgal günü olan 16 Mart faciası karşısında "Gurbet" şiirini yazdı. O kara günlerde gurbet acısını en iyi duyan ve duyuran sanatçı "Gurbet Şairi" denilmektedir. Gurbet şiirinde; "Ben gurbette değilim, gurbet benim içinde" der. İzmir düşman tarafından işgal edilince şair "Türk'ün İlahisini" yazdı. Ardından "İstiklal Ordusu Şehitlerine" şiirini de yazdı. Bu şiirde temiz bir dil güzel bir ahenk ve içli bir şairin en samimi duyguları hâkimdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Denizden Çalınmış Ülke
B) Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor
C) Bingöl Çobanları
D) Orda Bir Köy Var Uzakta
E) Yayla Dumanı

6. Hece ölçüsünü kullanan sanatçı memleket edebiyatının temsilcisidir. Şiirlerinde Anadolu'nun güzelliklerini anlatmış bu yüzden "Anadolu şairi" olarak anılmıştır. ---- önemli şiir kitaplarından biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Denizden Çalınmış Ülke
B) Deniz Sarhoşları
C) Bingöl Çobanları
D) Erciyes'ten Kopan Çiğ
E) Türk'ün Şehnamesinden

7. Türkçülük akımının önemli temsilcilerindedir. Türkçülük akımını destekleyen Orhun, Orkun, Ötüken gibi dergiler çıkarmış. Düşüncelerini bu dergilerde ortaya koymuştur.” Yolların Sonu” şiir kitabının yanında makaleler ve romanlar da yazmıştır. Romanlarında efsane mitos, destan geleneğinden yararlanmıştır. Göktürk dönemini yalın bir dille anlatmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arif Nihat Asya
B) Mehmet Emin Yurdakul
C) Hüseyin Nihal Atsız
D) Ziya Gökalp
E) Mithat Cemal Kuntay

8. “Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın

Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.

Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın

Bir vatan kalbinin attığı yerdir. “

diye başlayan Çanakkale ruhunu yansıtan şiiri ile tanınan ---- bu şiirini “Çakıl Taşları” adlı şiir kitabında yayımlamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Halide Nusret Zorlutuna
B) Arif Nihat Asya
C) Necmettin Halil Onan
D) Orhan Şaik Gökyay
E) Mithat Cemal Kuntay

9. Şehitler tepesi boş değil,

Biri var bekliyor.

Ve bir göğüs, nefes almak için;

Rüzgâr bekliyor.

Türbesi yakışmış bu kutlu tepeye;

Yattığı toprak belli,

Tuttuğu bayrak belli,

Kim demiş meçhul asker diye?

Bu dizeler aşağıdaki özelliklerinden hangisi yönüyle “Millî Edebiyat Zevk Anlayışını Yansıtan Şiir” anlayışını yansıtmaktadır?

- A) Kullanılan Ölçü
B) Nazım Biçimi
C) Nazım Birimi
D) İşlenen Tema
E) Uyak Düzeni

10. “Bayrak şiirimi 35 yaşımdayken yazdım. Adana Erkek Lisesi’nde edebiyat öğretmeniydim. Hatay, Gazi’nin gayretleriyle Türkiye’ye bağlanmıştı. O konudaki çalışmaları 1938 yılında başlamış, 1939 yılında neticeye ulaşılmıştı. Türkiye, yeni bir sevinç içindeydi. Bu sevinci, Adana da büyük coşkunluklarla yaşıyordu. Adana’nın Fransız işgalinden kurtuluşu 5 Ocak 1922’dir. Bu bakımdan her sene, 5 Ocak gününde Adana’da büyük şenlikler yapılır. Adeta yer yerinden oynar. Şimdi de öyle midir, bilmiyorum...”

Bu parçada anısı aktarılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Kutsi Tecer
B) Behçet Kemal Çağlar
C) Arif Nihat Asya
D) Orhan Şaik Gökyay
E) Hüseyin Nihal Atsız

11. Cumhuriyet dönemi saf şiirini andırır. Tema yönünden onlardan ayrılır. Kaynağı halk şiiri olup genellikle vatan ve millet sevgisini işler. Memleketçi bir şiir anlayışı hâkimdir. Kurtuluş Savaşı’nın etkilerinin sürdüğü dönemde ortaya çıkmış, dünyadaki milliyetçilik akımından etkilenmiştir. Milliyetçi bir yapısının olması nedeniyle Türk diline büyük önem verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada ifade edilen anlayışta eser veren sanatçılardan birine ait değildir?

- A) Rübaiyyat-ı Arif
B) Yayla Dumanı
C) Benden İçeri
D) Kardelenler
E) Kuvayi Milliye Destanı

2. ÜNİTE

1. Aşağıdaki dizelerden hangisi biçim ve içerik açısından Millî edebiyat zevk anlayışını sürdüren bir şiirden alınmış olabilir?

- A) Memleket isterim
Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun;
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun.
- B) Âmâlimiz efkârımız ikbâl-i vatanıdır
Serhadimize kal'a bizim hâk-i bendedir
Osmanlılarız ziyetimiz kanlı kefendir
Gavgâda şehdetle bütün kâm alırsız biz
- C) Başiboş, kırlara salar tayını,
Elinden düşürmez okla yayını;
Ellere bırakır zafer payını,
Memleket yolunda kurban olurlar...
- D) Ne duruyorsun be, at kendini denize;
Geride bekliyenin varmış, aldırma;
Görmüyor musun, her yanda hürriyet;
Yelken ol, kürek ol, dümen ol, balık ol, su ol;
Git gidebildiğin yere.
- E) Bir devr-i şeamet, yine çiğnendi yeminler;
Çiğnendi, yazık, milletin ümmid-i bülendi!
Kanun diye topraklara sürtündü cebinler;
Kanun diye, kanun diye kanun tepelendi.

2. Aruzla başladığı şiir hayatına hece ile devam etmiş ve hece ölçüsünde büyük başarı kaydetmiştir. Aruzla yazdığı şiirleri arasında en çok rubaileri ile beğeni toplamıştır. Hece ve aruzla yazdıkları dışında serbest şiir alanında da güzel örnekleri vardır. Kahramanlık, bayrak, vatan, millet, tarih, din, aşk ve doğa güzellikleri şiirlerinin başlıca konularıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Dualar ve Aminler B) Bu Vatan Kimin
C) Bingöl Çobanları D) Deniz Sarhoşları
E) Çakıl Taşları

3. Millî edebiyat zevk anlayışını sürdüren şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kurtuluş Savaşı'nın etkilerinin sürdüğü dönemde ortaya çıkmış, dünyadaki milliyetçilik akımından etkilenmiştir.
- B) Sanatçılar şiirlerinde Anadolu'yu Anadolu insanını yurt sevgisini işlemiştir.
- C) Millî romantik anlayışla başlayan şiir, zamanla millî realist çizgiye yaklaşmıştır.
- D) Milliyetçi bir yapısının olması nedeniyle Türk diline büyük önem verilmiştir.
- E) Şiirde ilk defa "vatan. millet" kavramı bu dönemde kullanılmıştır.

4. (I) İlk eserlerinde bireysel duygulanmalarını dile getiren ve aşk, ölüm, ıstırap konularını işleyen şair daha sonraları Faruk Nafiz'in açtığı yolda memleket şiirlerine yönelmiştir. (II) Memleket şiiri kavramını özellikle "köy havası" içerisinde dile getirmiş, bu anlayışla şiirler yazan sanatçı edebiyatımızdaki ilk köy şiirini yazmıştır. (III) Şiirlerini sade bir dille, az mecazlı, süsten uzak, saf bir üslupla kaleme almış ve şiirlerinde daima hece ölçüsünü kullanmıştır. (IV) Halk şiirinin son büyük ustası Âşık Veysel'i tüm Türkiye'ye tanıtmış; ayrıca Karacaoğlan, Yunus Emre gibi büyük şairlerimizin hayatlarının bilinmeyen yönlerinin de aydınlanmasına büyük katkılarda bulunmuştur. (V) Şiirleri ile adını duyurmuş olan Ahmet Kutsi, inceleme, araştırma, tiyatro alanlarında da eserler vermiştir. İnceleme yazılarının çoğu birçok dergide okuyucusu ile buluşmuştur.

Ahmet Kutsi Tecer'le ilgili yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Cumhuriyet dönemi şiirimize denizle Anadolu'yu getiren şairdir. Gezdiği yerleri bir ressam gözüyle mısralaştırmış, şiirlerinde Anadolu'yu pastoral bir güzellikle duyurmuştur. Yurdumuzun taşını toprağını, renklerini, kokularını, denizlere açılan engin ufuklarıyla şiir sanatının aynasından bize göstermiştir. Anadolu'yu ve bilhassa İçel, Artvin, Ardahan yörelerinin onu hayran bırakan tabiat güzelliklerini deniz, gurbet, özleyiş temalarıyla birlikte içten bir duyuşla dile getirmiştir. "Yıldızların Altında" gibi şiirleri bestelenmiş şiirleri de vardır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemalettin Kamu B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Hüseyin Nihal Atsız D) Arif Nihat Asya
E) Ömer Bedrettin Uşaklı

6. Modern şiirimizle halk şiirimiz arasında bir köprü kurmak çabasıdır. Anadolu'nun çeşitli illerine güzelleme yazdı. "İlgaz" adlı şiiriyle sevildi. "Ziller Çalacak" şiiri de ünlüdür.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Bu Vatan Kimin B) Gurbet
C) Koçyiğit Köroğlu D) Sessiz Nehir
E) Yayla Dumanı

7. Halk edebiyatı geleneğine bağlı kaldığı şiiirleriyle dikkat çekmiştir. Millî duygularla kaleme aldığı "Git Bahar" şiiiriyle tanınmıştır. 1983'te "ümmül muharrirat" (yazarların annesi) ilan edilmiştir. Roman ve anı türünde de eser veren sanatçının önemli şiiir kitaplarından biri de ---- adlı eseridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Çakıl Taşları
B) Geceden Taşan Dertler
C) Yayla Türküsü
D) Yurdumun Dört Bucağı
E) Ellerim Bomboş

8. Ömer Bedrettin Uşaklı; edebiyat dünyamızda halk şiiiri

I
geleneklerimizden etkilenecek yazdığı içten şiiirleriyle tanınır. Millî konularda yazdığı "Bu Vatan Kimin" gibi şiiirle-

II
rinde epik-lirik bir karakter görülür. Şiiirlerinin yanı sıra Dede Korkut ve "Destursuz Bağa Girenler" gibi
III IV

inceleme ve araştırma çalışmalarıyla da tanınmıştır.
V

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Sanatçı şiiirlerinde Atatürkçü, memleketçi, inkılâpçı bir özellik gösterir. İnançlı olarak: "Şiiire, Anadolu toprağına yalınayak basanların yerli ve özlü duygularını getirmek" ister. Folklor kaynaklarımızdan yararlandığı ve âşık tarzıyla yazdığı şiiirlerinde "Ankaralı Âşık Ömer" mahlâsını kullanmıştır. Bireysel ve toplumsal konulardaki duygularını; vatan, millet ve memleket ilhamlarını belirtilirken hecenin söyleyiş özelliklerinden, kelimelerin şiddetinden, hitabet kudretinden yararlanır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor
B) Burada Bir Kalp Çarpıyor
C) Sarkız Mermerleri
D) Denizden Çalınmış Ülke
E) Yolların Sonu

10. "Mütareke sonrası Türk'ün taşıdığı ruh hâli "Git Bahâr" şiiiriyle müşahhas bir biçim alıyor. Bahârın saadet duygusunu yok eden, vatanın esaretidir. Doğadaki döngü, mevsimsel işleyişini rutin olarak devam ettiriyor. Bahâr, zamanında gelmiş, çiçekler açmış, tabiat adeta bir gelin gibi süslenmiştir. Nebatat, hayvanat neşeyle sevinçle bu mevsimi karşılıyor. Bahâr, doğa için ihyadır. Toprakten mütefavit, mütefark müteaddit çiçekler fıskırtmaktadır. Kış mevsimi; soğuk, soluk, donuk tüm vasıflarını kar gibi eritip doğadan çekilmiştir. Fakat bahâr, Türk yurdunun üstüne örtülen, çekilen kara perdeyi aralayamamıştır. Türk ülkesi işgal altındadır."

Bu parçada tahlil edilen şiiiri ile ünlü sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şukufe Nihal Başar
B) Ömer Bedrettin Uşaklı
C) Orhan Şaik Gökyay
D) Halide Nusret Zorlutuna
E) Behçet Kemal Çağlar

11. Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum.

Bu dağların en eski âşinasıdır soyum,

Bekçileri gibiyiz ebenced buraların.

Bu تنها derelerin, bu vahşi kayaların

Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi,

Her gün aynı pınardan doldurur destimizi

Kırlara açılırız çingiraklarımızla...

Bu dizelerden yola çıkılarak "Millî Edebiyat Zevk Anlayışını Yansıtan Şiiir" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sade ve özentsiz olmayı ve süsten uzak olmayı tercih ettiler.
B) Memleket manzaraları ile ilgili söyleyişlere yer verilir.
C) Halk arasından seçilmiş sıradan insanların yaşamı işlenmiştir.
D) Şiiirlerini milli ölçümüz olan hece ölçüsüyle yazmışlardır.
E) Halk edebiyatı nazım biçimlerini kullanmışlardır.

2. ÜNİTE

1. Aşağıdaki dizelerden hangisi biçim ve içerik açısından Garip anlayışını yansıtan bir şiirden alınmış olamaz?

- A) Benim yârim sırasında benden hovarda
Kavuniçi mendil
Markalı çanta
Benim yârim çıtkırdım
Benim yârim alafranga
- B) Yaşamak güzel şey doğrusu
üstelik hava da güzelse
hele gücün kuvvetin yerindeyse
elin ekmek tutmuşsa birde
- C) Şimdi kılıksızım, fakat
borçlarımı ödedikten sonra
ihtimal bir kat da yeni esvabım olacak
ve ihtimal sen
yine beni sevmeyeceksin.
- D) Altın bilezikler o kokulu ten
Cevap versin bu kuş tüyüne.
Bir tüy ki can verir gülümsemen,
Bir tüy ki kapalı geceye güne.
- E) Bedava yaşıyoruz, bedava;
Hava bedava, bulut bedava;
Dere tepe bedava;
Yağmur çamur bedava

2. Cep delik, cepken delik,
Kol delik, mintan delik,
Yen delik, kaftan delik,
Kevgir misin be kardeşlik!

Bu dizelerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinden yola çıkılarak şiirin Garip şiirini yansıttığı söylenebilir?

- A) Uyak ve redife yer verilmesinden
B) Sıradan bir konunun işlenmesinden
C) Dörtlük nazım biriminin kullanılmasından
D) Hece ölçüsüyle yazılmış olmasından
E) Söz sanatlarından yararlanılmasından

3. Onlara göre şiir, her yerde görülen basit şeyleri anlatmıydı. Alaycı ve nükteciydiler. Aydınları bırakıp halka yöneltiler. Şiirde, ölçü, kafiye, bent gibi durumlar yok sayılmıştır. Serbest şiir egemen olmuştur..

Aşağıdakilerden hangisi bu anlayışta eser veren sanatçılardan birine ait değildir?

- A) Yaşayıp Ölmek
B) Vazgeçemediğim
C) Rahatı Kaçan Ağaç
D) Yenisi
E) Sonrası

4. Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
Nasırdan çektiği kadar;
Hatta çirkin yaratıldığından bile
O kadar müteessir değildi;
Kundurasi vurmadiğı zamanlarda
Anmazdı ama Allah'ın adını,
Günahkâr da sayılmazdı.
Yazık oldu Süleyman Efendi'ye.

Bu dizelerden yola çıkarak Garip şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıradan insanın sorunlarını anlatması
B) Serbest ölçü ile yazılmış olması
C) Günlük konuşma dilinin kullanılması
D) Söz oyunlarından yararlanılması
E) Her şeyin şiire konu edilebilmesi

5. Garip hareketine bağlı kaldığı ilk şiirlerinde uyak ve ölçü kaygısı olmadan eserler vermiş, fikirlerini geliştiren “duygu” anlayışıyla topluluğun diğer sanatçılarından ayrılmıştır. Şiir hayatının 1960 sonrası döneminde “Kolları Bağlı Odysseus” adlı şiirinden başlayarak mitolojik unsurlara yönelmiş, eserlerinde Eski Yunan ve Doğu kültürlerinden izlere rastlanmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Behçet Necatigil
B) Orhan Veli Kanık
C) Özdemir Asaf
D) Melih Cevdet Anday
E) Oktay Rifat Horozcu

6. Garip Dönemi şairlerinde kentte yaşayan Oktay Rifat sıradan insanların günlük yaşamlarını lirik öğelerden uzak bir biçimde dile getirmiştir. Şiirleri sürekli bir değişim içindedir. Hep kendini yenilemeye çalışan ve her türlü biçimi denemeye çalışan bir yapıdadır. ---- adlı yapıtıyla II. Yeni denen akıma, imgeci şiire yönelmiştir. Bu yapıttaki şiirleri soyut ve anlamca kapalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Aşk ve Avarelik Üzerine Şiirler
B) Perçemli Sokak
C) Elleri Var Özgürlüğün
D) Çobanlı Şiirler
E) Bir Cigara İçimi

7. **Orhan Veli Kanık ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Şiir sanatına ait klasik biçimlerin dışına çıkarak modern Türk şiirinin olanaklarını genişletmiştir.
B) Her türlü sözcüğün şiire girebileceğini göstermiş, günlük konuşma dilini kullanmıştır.
C) Şiirlerinde derin bir "ironi" vardır, dolayısıyla espri ve nükteye yer vermiştir.
D) Garip hareketini başlatmış, ölümüne kadar hareketin ilkelerine bağlı kalmıştır.
E) Şiirde anlamı ikinci plana atmış, herhangi bir ideolojinin sözcülüğünü yapmamıştır.

8. Ada vapuru yandan çarklı
Bayraklar donanmış cafcacflı
Simitçi kahveci gazozcu
Şinanay da şinanay

Müslümanı yahudisi urumu
İsporcusu ihtiyarı veremi
Kiminin saçı uçar, kiminin eteği
Şinanay da şinanay

Bu dizeler Garipçilerin şiirinin

- I. Ölçü ve uyağa önem verilmemesi
II. Gündelik yaşama yer verilmesi
III. Sıradan kişilerin konu edilmesi
IV. Toplumsal sorunlara değinilmesi

gibi özelliklerinden hangilerine örnek gösterilebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi Garip şiirinin anlayışını yansıtmaktadır?**

- A) Şiir daima yenilik, canlılık samimiyet üzerine oluşturulmalıdır.
B) Şiirde anlaşılacak için değil hissedilmek için yazılır.
C) Şiiri şiir yapan, sadece, edasındaki hususiyettir; o da mânaya aittir.
D) Şiir söz ile musiki arasında sözden ziyade musikiye yakın bir dildir.
E) Şiir kendi insanın dertlerini anlatmalı, kendi öz değerlerini yansıtmalıdır.

10. Şiire yeni bir dil getirme cehdi işte böyle bir kurtulma arzusundan doğuyor. "Nasır" ve "Süleyman Efendi" kelimelerinin şiire sokulmasını hazmedemiyenlerse şairâne tahammül edebilenler, hattâ onu arayanlar, hem de bilhassa arayanlardır. Halbuki "eskiye ait olan her şeyin, her şeyden evvel de şairanenin aleyhinde bulunmak lâzım.

Bu parçada dile getirilen düşünceler ve sözü edilen şiir aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Orhan Seyfi Orhon
B) Melih Cevdet Anday
C) Oktay Rifat Horozcu
D) Cemal Süreya
E) Orhan Veli Kanık

11. İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;
Kuşlar geçiyor, derken;
Yükseklerden, sürü sürü, çığlık çığlık.
Ağlar çekiliyor dalyanlarda;
Bir kadının suya değişiyor ayakları;
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı.

Orhan Veli'ye ait bu dizelerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Serbest ölçü ile yazılmış bir şiir parçasıdır.
B) Şiirde konuşma dili tercih edilmiştir.
C) Şairin İstanbul sevgisini yansıtmaktadır.
D) Kelimeler ilk anlamıyla kullanılmıştır.
E) Uyak ve redif gibi unsurlardan kaçınılmıştır.

2. ÜNİTE

1. ---- yaşadığı dönemde var olan Garip akımından, Toplumsal Gerçekçi şiirden az çok etkilenmiş ancak bu geleneklere tam bağlanmayarak kendine özgü sanat anlayışını oluşturan sanatçılardandır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Bedri Rahmi Eyuboğlu
B) Cahit Külebi
C) Sabahattin Kudret Aksal
D) Ataoğlan Behramoğlu
E) Behçet Necatigil

2. Garip Hareketi'nin etkisinin sürdüğü yıllarda şiiri onlar kadar bayağılaştırmak istemeyen, her biri kendine özgü şiir tarzını oluşturmuş şairler, şiirdeki lirizmi kaybetmeden yeniliği sürdürmüşlerdir. Bu şairler Garip, İkinci Yeni gibi topluluklara katılmamış, görüş ve ideolojilerini şiirlerine temel yapmamışlardır. Şiirlerinde yeni bir dil, üslup ve bakış açısı aramışlar ve kendi tarzlarını yenileme ve değiştirme ihtiyacı hissetmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçılardan biridir?

- A) Ülkü Tamer
B) Özdemir Asaf
C) Melih Cevdet Anday
D) Rifat Ilgaz
E) Orhan Şaik Gökyay

3. "Türkçem benim ses bayrağımdır." diyen sanatçı, çok çeşitli konularda şiirlerini yazmış, özellikle Türk tarihinin destanlaşmış birçok olayını şiirlerine taşımıştır. Toplumcu gerçekçi ve felsefi lirik şiirlerinin yanında özellikle yazdığı destanlarla ölmeliğe ulaşmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Kuvayi Milliye Destanı
B) Havaya Çizilen Dünya
C) Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda
D) Dol Karabakır Dol
E) Sakarya Meydan Savaşı

4. Ressamlığın verdiği bakış açısıyla adeta renklerle tablo çizmesi yönüyle "ressam şair" olarak ünlenmiştir. Şiirlerinin sosyal içeriği de vardır. Anadolu insanının yoksul yaşamını anlatmıştır. Halk edebiyatının masal, şiir, deyiş, gibi türlerine karşı duyduğu hayranlık şiirlerine yansımıştır; halk kültüründen esinlenmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Kudret Aksal
B) Bedri Rahmi Eyuboğlu
C) Cahit Sıtkı Tarancı
D) Necati Cumalı
E) Behçet Necatigil

5. Öğretmenlik yaptığı yıllarda Anadolu'yu tanıyan ----, memleketçi şiirimize yeni bir ses getirmiştir, Şiirlerinde derin bir Anadolu sevgisi vardır; İyimser, açık ve gerçekçi bir bakışla Anadolu'ya eğilmiştir. Şiirlerinde temiz bir Türkçe, Karacaoğlan'ı andıran bir içtenlik görülür. Kurtuluş Savaşı ve Mustafa Kemal Atatürk üzerine yazdığı "Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda" adlı manzum yapıtı, sonrasında "Atatürk Oratoryosu"na temel oluşturması bakımından önem arz eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Cahit Külebi
B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Falih Rıfkı Atay
D) Özdemir Asaf
E) Behçet Kemal Çağlar

6. İlk şiirlerinde ikinci yeni akımının etkileri görülür. Madde-ruh çatışması, "Batı diktasına karşı Doğu protestosu" temalarını işledi. İlk şiir kitabı "İşaret Çocukları" 1967'de yayınlandı. Şiirlerinde dinsel inançları çerçevesinde ele aldığı Anadolu insanlarının acı, umut ve sevgilerini yansıttı. Son şiirlerinde ise İslamcı düşüncedeki insan sevgisi, toplumsal mutluluk anlayışını işledi.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erdem Beyazıt
B) İsmet Özel
C) Cahit Zarifoğlu
D) Sezai Karakoç
E) Hilmi Yavuz

7. Garipçilere ve İkinci Yeniciler'e tepki göstermişler ve millî duyguları manevî değerleri öne çıkaran bir edebiyattan yana olmuşlardır. 1950'den sonra çıkmaya başlayan bir dergide şiirlerini yayımlamaları bakımından savundukları anlayış bu derginin ismiyle anılmıştır. Ölçü, uyak gibi klâsik edebiyat öğelerini kullanarak, aşk, doğa ve vatan sevgisi gibi konuları işlemişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen anlayışta eser veren sanatçılardan biridir?

- A) Ferit Edgü
B) Mehmet Çınarlı
C) İlhan Berk
D) Özdemir Asaf
E) Attila İlhan

8. Garip akımına tepki olarak ortaya çıkan ---- dergisi etrafında toplanmış --- en etkili ismi olarak ön plana çıkmıştır. Özellikle şiirin açık olması gerektiği anlayışını tamamen reddetmişlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hisar- Yavuz Bülent Bakiler
B) Mavi- Attila İlhan
C) Maveria- Cahit Zarifoğlu
D) Militan- Nihat Behram
E) Diriliş- Sezai Karakoç

9. Hisar dergisi şairleri arasında yer aldı. "Yalnızlık, Seninle, Duvak" gibi şiir kitapları ile tanınan sanatçı geleneksel şiirimizin öz ve şekil özelliklerini kendi şiir potasında eriterek kişiliğine kavuştu. Şiirlerinde, Anadolu'ya, Anadolu insanına eğilmiş, onların sorunlarını yapıcı bir tavırla dile getirmiştir. Sade ve rahat bir dili, aydınlık bir üslubu vardır. Millî ve manevî değerlere bağlı kalmıştır. Bu tarafı ile, Arif Nihat Asya'nın millî havası, mistik şiirine yakın görünmektedir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Attila İlhan
B) Yavuz Bülent Bakiler
C) Coşkun Ertepinar
D) Mustafa Necati Karaer
E) Bekir Sıtkı Erdoğan

10. Aruz ve hece ölçüsünü kullanmış, Divan ve halk şiirinden yararlanmış. Rubai türündeki şiirleri Hisar dergisinde çıkmıştır. 1965'te Deniz Harp Okulu Marşı, 1973'te 50. Yıl Marşı, 1981'de 100. Yıl Marşı, 1998'de 75. Yıl Marşı ile birincilik ödülleri kazandı.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekir Sıtkı Erdoğan
B) Coşkun Ertepinar
C) Mustafa Necati Karaer
D) İlhan Geçer
E) Munis Faik Ozansoy

11. Sözcük oyunlarına dayalı kapalı şiirler yazan ---; şiirlerinde çevre, eşya, insan ve anılar üzerine bilmeceyi andıran soyut düşünceleri dile getirmiştir. Garip'le İkinci Yeni'yi kaynaştıran bir şiir yapısı olmasına rağmen iki akımdan da ayrı soyut bir şiire yönelmiştir. Dize sayısını çoğu kez en aza indirmiştir. Şiirlerinde imajsız, anlamsız, yer yer ironik söyleyişe özen göstermiştir. Şiirlerde "sen-ben ikilemi"ni ele almıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Behçet Necatigil
B) Cahit Külebi
C) Özdemir Asaf
D) Sabahattin Kudret Aksal
E) Fazıl Hüsnü Dağlarca

12. Sensiz geçen zamanı belli yaşamamışım
Sensizlik bir kuyuymuş onu aşamamışım

Bir yol buldum öteye geçerek gözlerinden
İşte yeni bir dünya peygamber sözlerinden

Ölüm bize ne uzak bize ne yakın ölüm
Ölümsüzlüğü tattık bize ne yapsın ölüm

Bu dizeler biçim ve içerik özellikleri düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisine ait olabilir?

- A) Mustafa Necati Karaer
B) Erdem Beyazıt
C) Cahit Külebi
D) Ferit Edgü
E) Behçet Necatigil

2. ÜNİTE

1. SUNUCU:

- Ne tür bir şiir anlayışı size hitap ediyor, yani sizin okumak istediğiniz şiirler nasıl şiirlerdir?

ELEŞTİRMEN:

- Şiirde alışılmamış bağdaştırmalar,yeni imgeler arayan, anlamı şiirde gereksiz bulan, ölçü ve uyak gibi unsurlarla şiiri hapsedmeyen anlayışın şiirleri bana hitap ediyor, benim okumak istediğim şiirler tam da böyle şiirler.

Aşağıdaki dizelerden hangisi bu diyalogda eleştirmenin sözünü ettiği şiir anlayışını yansıtmamaktadır?

- A) Bir kırlangıç bir su birikintisi bir parça gök.
Bir şiirden düşmüş olmalı bunlar.
Böyle diyordu yoldan geçen biri.
- B) Kendi kendine çalan bir davul zurna
Sesini duyunca kendi kendine güreşmeye başlayan
Taşınır mal helalarında kara kamunun
Şeye dar pantolonlu kostak delikanlıların şiiridir
- C) Sen mavi bir tilkiydin, binmiştin mavi ata,
Ben belki dün ölmüştüm, belki de geçen hafta.
Sen bana çok güzeldin, senin ayakların da.
- D) Geceleri evimdeyim, rahatım yerinde
(Bir de sıkılınca pencereyi açabilsem)
Ah... başımı kaşımak, çiçek koparmak
El sıkmak istiyorum arada bir..
- E) Senin bu ellerinde ne var bilmiyorum göğe bakalım
Tuttukça güçleniyorum kalabalık oluyorum
Bu senin eski zaman gözlerin yalnız gibi ağaçlar gibi
Sularım ısınsin diye bakıyorum ısınıyor

2. Yıldızlar kıyamet gibiydi kaldırımlarda

Çünkü biraz evvel yağmur yağmıştı
Adam bulut gibiydi, hatırladı
Adamın ayaklarının altında
Yıldızların yıldız olduğu vardı
Adam yıldızlara basa basa yürüdü
Çünkü biraz önce yağmur yağmıştı.

Biçim ve içerik özellikleri düşünüldüğünde bu dizeler aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Orhan Veli Kanık
B) Cemal Süreya
C) Faruk Nafiz Çamlıbel
D) Kemalettin Kamu
E) Nazım Hikmet Ran

3. Çocuk düşerse ölür çünkü balkon

Ölümün cesur körfezidir evlerde

Yüzünde son gülümseme kaybolurken çocukların

Anneler anneler elleri balkonların demirinde

Bu dizelerde olduğu gibi biçim bakımından II. Yeni şiir anlayışını yansıtan ---- içerik açısından mistik bir şiir anlayışını benimsemiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Necip Fazıl Kısakürek B) Edip Cansever
C) Sezai Karakoç D) İlhan Berk
E) Cemal Süreya

4. "Biz şiir salt biçimdir, demiyoruz, belki en çok biçimdir diyoruz. Bunu belirtebilmek için de soyut bir metodla diğer her şey aynı kaldığı takdirde biçimin beklenebilir değişmelerini arıyoruz. Biçimi önemsiyoruz. Bunu da gerekli buluyoruz." diyen ---- eserlerinde aşk ve cinselliği de kendine özgü bir anlatımla dışavurmuştur. Bütün sevgililerine "Annem çok küçükken öldü / Beni öp sonra doğur beni" diye seslenir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Oktay Rifat Horozcu
B) Edip Cansever
C) Attila İlhan
D) Ece Ayhan
E) Cemal Süreya

5. Şimdi,

Utançtır tanelenen sarışın çocukların başaklarında.

Ovadan Gözü bağlı bir leylak kokusu ovadan,

Çeviriyor o küçükçük güneşimizi.

Taşarak evlerden taraçalardan

Gelip sesime yerleşiyor sesimin esnek baldıranı

Sesimin alaca baldıranı

Bu dizelerden yola çıkılarak II. Yeni şiiri ile ilgili

I. Alışılmamış bağdaştırmalara yer verilmesi

II. Uyaktan,rediften uzak durulması

III. Serbest ölçü ile kaleme alınmış olması

IV. Basitlikten,aleladelikten yararlanılması

özelliklerinden hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki dizelerden hangisi biçim ve içerik açısından II. Yeni şiir anlayışını yansıtan bir şiirden alınmış olamaz?

- A) ben böyle canlı saç görmedim ömrümdede
her telinin içinde ayrı bir kalp çarpıyor
bütün kara parçaları için
afrika dahil
- B) Şimdi gemiler geçer uzaklardan
Gönlüm güvertede sereserpedir.
Işık geceler,saz sesleri, peynir ekmek
Ne biletim ne param ne dostum var
Pır pır eder yüreğim bakındıkça...
- C) Seninle hızla kararır bozulur ipek seninle hızla
Hızla düğümlenir bulanır su seninle
Körlenir seninle hızla emeğin tarihi
- D) Bir Süleyman gördüm hiçbir yanı kimildamıyor
Oturmuş bir iskemleye
Pek de oturmuşluğu yok iskemle ayaksız
O nasıl şey, bu adam soyut mu ne
Baksan bir ilgisi var elleriyle
- E) Ne atom bombası
Ne Londra Konferansı
Bir elinde cımbız,
Bir elinde ayna;
Umurunda mı dünya!

7. İkinci Yeni'nin en önemli şairlerinden olan sanatçı, İkinci Yeni ismi yerine, benimsediği bu anlayışa "Sivil Şiir" adını koymuştur. "Kimsesizlerin, sokaklarda yaşayanların, açların ve parklarda barınanların, dışlanmışların, orta iktiden ayrılanların, kabadayılardan, berduşların, kısacası tarih dışına düşürülen lümpenlerin yanında rahat ediyorum ben." diyen şair marjinal, ters, aykırı bir şairdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya eserlerden biridir?

- A) Hızır'la Kırk Saat
B) Üvercinka
C) Kınar Hanımın Denizleri
D) Galile Denizi
E) Virgölün Başından Geçenler

8. Şiirlerinde geçmiş, mitoloji, zengin çağrışım vardır. Her şeyi kendine göre yorumlar. Sanatında, dilinde, anlayışında hep değişim içindedir. "Şiir anlam için yazılmaz" görüşünü ısrarla savunmuştur. Soyut şiiri uç noktalara taşıyan sanatçının önemli şiir kitaplarından biri de ---- adlı eseridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Güneşi Yakanların Selami
B) Günaydın Yeryüzü
C) Köroğlu
D) Yort Savul
E) Çivi Yazısı

9. İkinci Yeni içinde en çok ve en uzun süre şiir yazan sanatçıdır. Çok değişik şiirler kaleme alıp, her şeyi denemesine rağmen bütün şiirlerinde ortak bir başarı yakalayamamış, bu nedenle "çok arayıp az bulan şair" olarak nitelendirilmiştir. Varoluşçuluk akımının etkisinde kalan sanatçı; kişinin dünya karşısındaki yerini araştıran, düşünce yönü ağır basan şiirler yazmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edip Cansever
B) Cemal Süreya
C) Ece Ayhan
D) Sezai Karakoç
E) Ülkü Tamer

10. Seher yeli çık dağlara

Güneş topla benim için
Haber ilet dört diyara canım
Güneş topla benim için

dizeleriyle başlayan şiiri başta olmak üzere birçok şiiri bestelenen Ülkü Tamer'in şiir kitaplarından biri de ---- adlı eseridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Güneşi Yakanların Selami
B) Soğuk otların Altında
C) Virgölün Başından Geçenler
D) İçime Çektiğim Hava Değil Gökyüzüdür
E) Gök Onları Yanıltmaz

2. ÜNİTE

1. Şiirimiz gül kurutur abiler
Dönüşmeye başlamış Beşiktaşlı kuşçu bir babanın
Taşınmaz kum taşır mavnalarla Karabiga'ya kaçan
Gamze şeyli pek hoş benli son oğlunu
Suriye hamamında sabuna boğmasının şiiridir
Oğullar oğulluktan sessizce çekilmesini bilmelidir abiler
Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde şairin "şiirimiz" diye ifade ettiği anlayışı yansıtan sanatçılardan biri değildir?

- A) Ece Ayhan
B) Edip Cansever
C) İsmet Özel
D) Turgut Uyar
E) Ülkü Tamer

2. Aşağıdaki dizelerden hangisi biçim ve içerik açısından II. Yeni şiir anlayışını yansıtan bir şiirden alınmış olabilir?

- A) Sayıklar bir dilde bilmediğim
Göğsünde ağır bir kelebek.
İçinde kırk çekmeceler.
İçer içki
Üzüncü Teyze tavan arasında.
- B) Bakakalırım giden geminin ardından;
Atamam kendimi denize, dünya güzel;
Serde erkeklik var, ağılayamam.
- C) Eğil bak suya, ordadır güzelliğin, gençliğin.
Sen gel beni dinle, günlerimiz heba olmasın
Yorgun başımı göğsünde emniyette bileyim;
Artık taşlarımız ayrı çeşmelerden dolmasın.
- D) Yıldızlar çamlara değer de geçer,
Gün burdan başını eğer de geçer.
Sular dizlerini döğer de geçer.
Bir Ilgaz, er Ilgaz, yar Ilgaz! ..
- E) Gâiblerden bir ses geldi: Bu adam,
Gezdirsin boşluğu ense kökünde!
Ve uçtu tepemden birdenbire dam;
Gök devrildi, künde üstüne künde...

3. İkinci Yeni şiir anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Söz sanatlarına, alışılmamış bağdaştırmalara yer vermişlerdir.
B) Uyaktan ölçüden uzak durmuş, serbest şiirler yazmışlardır.
C) Halk şiirinden ve folklorik öğelerden yararlanmayı doğru bulmuşlardır.
D) Dadaizm, sürrealizm ve varoluşçuluk gibi akımlardan etkilenmişlerdir.
E) Şiir yazarken bir "konu"yu anlatmayı amaçlamazlar, şiir yazıldıktan sonra anlamların açığa çıkacağını savunmuşlardır.

4. (I)Yeni tarzdaki şiir, 1954'ten itibaren Yedi Tepe, Pazar Postası, Salkım, Kimsecik ve Köprü gibi dergilerde, 1960'tan sonra da Yeni Dergi ve Papirüs'te kendini göstermiştir. (II)Bu dergilerde herhangi bir bildiri veya ortak hareketle kendilerini takdim etmeksizin Cevdet Kudret, İlhan Geçer, Edip Cansever, Sezai Karakoç, Ece Ayhan ve Ülkü Tamer'in benzer doğrultuda şiirleri yayımlanır. (III)1956'da yayımladığı Perçemli Sokak kitabıyla harekete katılan Oktay Rifat, kitabına II. Yeni Şiirinin teorik temellerini ortaya koymayı amaçlayan bir ön söz koyar. (IV) Garip şiirine bir tepki olarak doğan, 1960'lı yılların ortalarına kadar güçlü bir şekilde devam eden, hatta bazı çizgileri günümüz şairlerinde de yaşayan II. Yeni Şiiri, Garip şiirinden daha çok tartışılmış, lehinde ve aleyhinde çok şey söylenmiştir. (V) Esasen serbest çağrışıma dayanan bu anlayış bir anlam sanatı olmaktan çıkar ve bir görüntü sanatı haline gelerek imajist bir karakter kazanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Arz-ı Hal şiir kitabından başlayarak halk deyişleri ile yüklü, ölçülü ve uyaklı yazdığı ilk şiirlerinde kişisel yaşantısını ön planda tutmuş; aşk, ölüm, ayrılık temalarını işlemiştir. İlk şiirlerinden sonra kaleme aldığı eserlerinde toplum ve törelerle çatışan bireylerin yenilgisini, kurtuluş çabalarını araştırmış ve şiirde konudan, hikâyeden uzaklaşarak II. Yeni'nin önde gelen savunucularından olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Gül Muştusu
B) Dünyanın En Güzel Arabistanı
C) Soğuk Otların Altında
D) Günaydın Yeryüzü
E) Seveda Sözleri

6. Şiir üslubu bakımından, az çok İkinci Yeni'ye yakın sayılsa da, şiirinde işlediği temalar, inandığı değerler bakımından şiirimizde yeni ve değişik bir sestir. "Mona Rosa" şiiriyle sevilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) İkinci Üstü B) Üvercinka
C) Gül Muştusu D) Arz-ı Hâl
E) Yort Savul

7. Onun şiirinde yer alan uzak veya yakın tarihten olaylar, kent yaşamından tablolar, tipler, kişisel gözlemler, özel adlar, anılar ve uzak çağrışımlı eski sözcükler onu neredeyse bir şiir sözlüğü kurmaya götürür. Bu şiir kolayca okur açısından bakılınca anlaşılma gibi görünür. Oysa şiirlerin yaslandığı ve gönderimde bulunduğu ayrıntılar öğrenildiğinde anlam dünyaları da yavaş yavaş aydınlanmaya başlar. Kendi şiirinin çerçevesini çizdiği ve "Şiirimiz karadır abiler" ile başlayan "Mor Külhani" adlı şiirindeki dizeler onun İkinci Yeni içindeki ayrık konumunu iyice belirginleştirir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemal Süreya
B) Ece Ayhan
C) Edip Cansever
D) İlhan Berk
E) Tefik Akdağ

8. Şiire lise yıllarında aruz denemeleriyle başladı. İlk şiiri "Şarkısı-Beyaz" Ocak 1953'te Mülkiye dergisinde yayımlandı. 1950'lerin başlarında gelişen ikinci yeni hareketine katılmakla birlikte, şiirde anlamsızlığı savunan görüşleri benimsemedi. Karşı çıktığı geleneğin diri değerlerinden yararlandı. Şiirde erotizmi canlandırırken, toplumsal değerlere uzak düşmedi. Şiirin "anayasaya aykırı" olduğunu, doğanın ahlaki kovduğu yerde ve yasadışı olduğunu savundu. Bu görüş onu şiirde öyküden kaçınmaya, çarpıcı, yoğun imge adacıklarından oluşan bir söz sanatına yöneltti. ---- gibi şiir kitaplarına imza atan sanatçının düz yazı türünde de birçok eseri vardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Güz Bitiği
B) Sevda Sözleri
C) Sıcak Nal
D) Şapkam Dolu Çiçekle
E) Beni Öp Sonra Doğur Beni

9. 1959'da basılan ilk şiir kitabı "Soğuk Otların Altında" ile başlayarak İkinci Yeni duyarlılığını yansıtan soyutlamalara yönelik, yoğun ve özgün bir imge anlayışı geliştirdi. Yalın bir dil kullandığı şiirlerinde giderek toplumsal kaygılar ve düşünce öğeleri ağırlık kazandı. Her dönemde kendine özgü olmayı başardı. Türkü, koşma tadında, masalları, doğa görüntülerini, çocuksu duyarlılığını yansıtan özgür çağrışımların beslediği neşeli, humor yüklü şiirler yazdı.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlhan Berk
B) Ülkü Tamer
C) Cemal Süreya
D) Ece Ayhan
E) Edip Cansever

10. 1954'ten itibaren Yedi Tepe, Pazar Postası, Salkım, Kimsecik ve Köprü gibi dergilerde, 1960'tan sonra da Yeni Dergi ve Papirüs'te kendini gösteren II. Yeni şairleri şiirlerini sonraki yıllarda kitaplaştırmaya başlamışlardır. Böylece 1957'de Edip Cansever'in Yerçekimli Karanfil, 1958'de

Cemal Süreya'nın Körfez ve İlhan Berk'in Galile Denizi,
II III
1959'da Sezai Karakoç'un Üvercinka, adlı kitapları art
IV

arda şiir okurunun karşısına çıkmış olur.

Bu parçadaki bilgi yanlışlığı altı çizili bölümlerden hangilerinin yer değiştirilmesi ile giderilmiş olur?

- A) I ile II B) I ile III C) II ile III
D) II ile IV E) III ile IV

11. İlk şiiri 1944'te çıktı. Nokta adlı bir dergi de çıkarmıştır. İlk şiirlerinde şehir hayatının avareliklerini anlattı, 1954'ten sonra soyut şiire yöneldi. Şiirlerinde dize alışkanlığını kırar; öyküye, tasvire, diyaloglara yer verir. Tiyatrodan çok iyi yararlanmış. "Düşünce şairi" olarak nitelendirilen sanatçının önemli şiir kitaplarından biri de ---- adlı eseridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bakışsız Bir Kedi Kara
B) Yerçekimli Karanfil
C) Tütünler Islak
D) Beni Öp Sonra Doğur Beni
E) Güneşi Yakanların Selamı

2. ÜNİTE

1. 1960 kuşağı şairleri, 1961 anayasasının sağladığı bir özgürlük ortamı içerisinde, Nâzım Hikmet'in kitaplarının yayımlanmasının serbestleştiği, güncel, düşünsel, siyasal dergilerin yoğun olarak yayımlanabildiği ve gündemi belirlediği bir ortamda, dünyadaki "özgürlük hareketleri"-nin etkisi altında biçimlenmişlerdir. Başlangıçta kendileri de etkilenmekle birlikte, kapalı, soyut, imgeli İkinci Yeni şiirini eleştirmişlerdir. Bunda dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi 60'ların ikinci yarısından itibaren yaygınlaşan politik hareketliliğin etkisi vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen şairlerden biridir?

- A) Erdem Beyazıt B) Turgut Uyar
C) Süreyya Berfe D) Cemal Süreya
E) Behçet Necatigil

2. Öğretmenimiz, "Yeni Gerçek", "And", "Halkın Dostları", "Militan" gibi dergilerin eski sayılarını karıştırdı. Aradığı şiiri sonunda burada buldu. Bu dergilerdeki anlayışı yansıtan birkaç şiir daha okudu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen öğretmenin okuduğu şiirlerden biri olamaz?

- A) İlk kez yurdumdan uzakta yaşadım bu duyguyu
Bebeklerin ulusu yok,
Bebekler, çiçeği insanlığımızın
Ve geleceğimizin biricik umudu.
- B) Kucakladın mı sımsıkı kucaklayacaksın arkadaşını
Kavgaya tüm kaslarınla, gövdenle, tutkunla gireceksin
Ve uzandın mı bir kez sımsıcak kumlara
Bir kum tanesi gibi, bir yaprak gibi dinleneceksin
- C) West Indies, Kızıl Elma, İtaki, Maçin!
Uzun yola çıkmaya hüküm giydim.
Beyazların yöresinde nasibim kalmadı
yerlilerin topraklarına karşı suç işledim
- D) acı çekmek özgürlükse
özgürdük ikimiz de
o yuvasız çalığışu
bense kafeste kanarya
- E) Bir Süleyman gördüm hiçbir yanı kıvıldamıyor
Oturmuş bir iskemleye
Pek de oturmuşluğu yok iskemle ayaksız
O nasıl şey, bu adam soyut mu ne

3. I. İkinci Yeni şiirinin aksine "umut ve yarına inanç, dinlenme ve isyan" konuları şiire hâkimdir.
II. Şairler kendilerini toplumun sözcüsü olarak görmüşlerdir.
III. İkinci Yeni Şiiri'nin etkisiyle kapalı anlatım tercih edilmiştir.
IV. Onlara göre şiir, sosyal ve politik sorunlar karşısında bireyin eleştirel duruşunu ve özgürlük arayışını yansıtmalıdır.
V. Sosyal temaları daha etkileyici hale getirmek için "slogan" üslubundan yararlanılmıştır.

İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiir ile ilgili yukarıda numaralanmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. 1960 kuşağı şairlerinden ----, İkinci Yeni deneylerinden yararlanarak, taze buluşları yoğun söyleyişleri ve mistik bir hava yaratma ustalığıyla dikkat çekti. İkinci Yeni şiirini en iyi özümlemiş, kendi sesini en çabuk bulan şairlerden biriydi. Yabancılık ve başkaldırı şiirinin iki izleğini oluşturur. İkinci Yeni şiir'den toplumcu şiire ve İslami dünya görüşüne bağlanırken kendisi olabilen usta işi bir şiir geliştirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ataoğlu Behramoğlu B) Nihat Behram
C) İsmet Özel D) Refik Durbaş
E) Can Yücel

5. İlk şiirleri İkinci Yeni etkisindedir. 1960'dan sonra toplumcu gerçekçiliği benimseyen sanatçı şiirlerinde zaman zaman sloganvari söyleyişlere yer vermiştir. Yaşananları ve yaşadıklarını şiire aksetti. İsmet Özel'le birlikte "Halkın Dostları" dergisini, kardeşi Nihat Behram ile "Militan" dergisini çıkarmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Geceleyn Bir Koşu
B) Bir Ermeni General
C) Kuş Tufanı
D) Hayatımız Üstüne Şiirler
E) Gül Yordamı

6. Yaşadıklarından öğrendiğim bir şey var:
Yaşadın mı, yoğunluğuna yaşayacaksın bir şeyi
Sevgilin bitkin kalmalı öpülmekten
Sen bitkin düşmelisin koklamaktan bir çiçeği
...
Yaşadıklarından öğrendiğim bir şey var:
Yaşadın mı büyük yaşayacaksın, ırmaklara, göğe, bütün
evrene karışıcasına
Çünkü ömür dediğimiz şey, hayata sunulmuş bir arma-
ğandır
Ve hayat, sunulmuş bir armağandır insana
**Bu dizelerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi
söylenemez?**
- A) Şair yaşamının değerini bilmemiz gerektiğini savun-
maktadır.
B) Toplumsal gerçekçi şiir anlayışını yansıtan bir şiirden
alınmıştır.
C) Şairi, aşkla inançla sürülen ömrün yaşamın en büyük
hediyesi olduğunu düşünmektedir.
D) İnsanın yaşam boyu çalışıp yorgun düşmesine karşı
çıkılmıştır.
E) Tekrar dizeleri şiirin ana yapısını ahengini oluşturan
temel dizelerdir.

7. 1960 sonrası toplumcu şiirin ustaları arasında yer alır. Şiir-
lerinde toplumcu bir özün egemen olduğu, kavgacı tavrın
öne çıktığı görülür. Şiirlerinde doğanın yeri ve sözcük da-
ğarcığının zenginliği dikkat çekicidir. "Özlemin Kadar" adlı
şiiri özellikle beğeni toplamıştır. 12 Mart olaylarını yansıtan
bir şair olarak dikkati çeken sanatçı, "Hayatımız Üstüne
Şiirler"le adını duyurduktan sonra, şiir yazmayı sürdürmüş,
"Yeniden Kendi Şehrim"le günümüze gelmiştir.

**Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden han-
gisidir?**

- A) Nihat Behram
B) Kemal Özer
C) Ahmet Arif
D) Refik Durbaş
E) Atal Behramoğlu

8. Bir kütüphanede şiir kitapları şairlerin temsil ettikleri an-
layışa uygun olarak sınıflandırılmış, raflara buna göre yer-
leştirilmiştir. 1960 Sonrası Toplumcu Şiir için ayrılan rafa
- I. Kavganın Yüreği
II. Gün Ola
III. Evet İsyan
IV. Dirlik Düzenlik
V. Bebeklerin Ulusu Yok gibi şiir kitapları dizilmiştir.

**Buna göre yukarıda numaralanmış kitaplardan hangi-
si bu rafta yer almamalıdır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. "1960 Kuşağı'nın önemli şairlerinden birisi. Kendine özgü
bir şiir duyarlılığı, poetik yolculuğu olan bir şairdi. Ben
onun şiirini değerlendirirken, hep Doğu anlatıcılarının söz
dağarcığını, arkaik duyarlılığını bugüne taşıyan şair ola-
rak nitelendiriyorum. Yani 'Kuş Tufanı'ndan 'Hücredeki
Ayışığı', 'Çırac Aranıyor' ki şiirinin ana damarını belirleyen
bu üç kitap. Gerçekten onun poetik yolculuğunu hem 60
kuşağının farklı bir ses farklı bir duyarlılık olma özelliğini
taşıyor. Başlangıçta İkinci Yeni'nin etkileri şiirlerinde gö-
rülse de daha çok 1940 Kuşağı, Nâzım Hikmet'in şiiri,
yaşanan dönem. "

---- ölümünün ardından bir dostu tarafından bu şekilde
tarif ediliyordu.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden han-
gisi getirilmelidir?**

- A) Atal Behramoğlu B) Refik Durbaş
C) Enver Gökçe D) Süreyya Berfe
E) İsmet Özel

10. Edebiyata şiirle başladı. Çeşitli dergilerde yayınlanan şi-
irlerini 1950'de basılan ilk şiir kitabı "Yazma"da topladı.
Bu kitabın ardından uzun süre biçim arayışlarıyla uğraştı.
1973'te basılan ikinci şiir kitabı "Sevgi Duvarı"nda im-
ge-sözcük-anlam üçlüsünün birbiriyle dengelendiği in-
san-doğa ilişkilerini konu alan şiirleri dikkat çekti. Şiirin
yanı sıra tiyatro oyunları da çevirdi. 12 Eylül sonrasında
müstehcen olduğu iddiasıyla "Rengahenk" adlı kitabı
toplatıldı.

**Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden han-
gisidir?**

- A) Nihat Behram B) Kemal Özer
C) Can Yücel D) Ahmet Arif
E) İsmet Özel

2. ÜNİTE

1. seni severken

türküden türküye geçer ırmak
toprak yaz yağmurlarıyla oynasır
öğle tozlarıyla dolandır rüzgâr ufku
adınla uyarırlar beni

Bu dizeler biçim ve içerik açısından aşağıdaki 80 sonrası yönelimlerden hangisini yansıtmaktadır?

- A) Anlatımcı şiir B) Yeni Garip şiiri
C) Folklorik şiir D) Metafizik şiir
E) Gelenekselci şiir

2. Geçim parası için

nice yaşlının
eski İstanbul evlerinden
getirdiği eşyalar
üstüne kâr koyulup
satılıyor antik
acılar çarşısında
dizeleriyle ----, Orhan Veli'nin çizgisinin 80 sonrasında yazması sanatçılarından biri olarak göze çapmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hüseyin Atlansoy B) Sunay Akın
C) Haydar Ergülen D) Sedat Umran
E) Küçük İskender

3. Üç Çiçek dergisini çıkarmış, Şiirâtı dergisinde emeği geçmiştir. Aşk, kardeşlik, yaşantılar, çocukluk gibi konuları çoğunlukla imgeli ve mecazlı bir dille işlemiştir. Alevi-Bektaşî şiir geleneğiyle birlikte Cemal Süreya ve Behçet Necatigil ile yakınlıklar kurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) İntihar İlacı
B) Gittin Taş Atarak Denizlerime
C) Karşılığını Bulamamış Sorular
D) Gözlerim Sığmıyor Yüzüme
E) Kaza Süsü

4. ---- ,mistik metafizikçi yönü ağır basan bir şairdir. "Şehir Konuşmaları" adlı eseriyle şiir ödülü almıştır. Metropol hayatını ve ilişkilerdeki hızlı değişimi, konuşma dilinin imkânlarından yararlanarak ironik bir biçimde işlemiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tuğrul Tanyol B) Sezai Karakoç
C) Sedat Umran D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Hüseyin Atlansoy

5. Eşyanın iç dünyasını yansıtarak Türk şiirine büyük bir yenilik getirmiş şairdir. Cansız nesnelere bilinmeyen dünyalarını okuyucuyla paylaşan sanatçı, bilinçaltına attığı acılarını; sevinçlerini eşyanın kimliğinde dışı vurarak mutluluğa ulaşabileceğine inanmış bir sanatçıdır. Yazdığı şiirlerin konuları son derece önemsiz ayrıntılardır. Ancak o kimsenin şiir yazmayı aklına getirmedikleri nesnelere şiirlerinde hayat vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Leke B) İntihar İlacı
C) Makiler D) Kum Saati
E) Kırk Şiir ve Bir

6. I. 1980 şairleri için ortak bir anlayıştan çok, grupların ve kişilerin ayrı ayrı şiir anlayışlarından söz edilebilir.
II. İkinci Yeni Sonrası Toplumcu Şiirde olduğu gibi ideolojisi şiirlerinde öncelikli bir öğe olarak görmüşlerdir.
III. Düz yazıya yaklaşan bir üslupla, anlatmaya imkan veren temaları da şiirlerinde işlemişlerdir.

1980 Sonrası Şiir ile ilgili yukarıda numaralanmış bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. İlk şiirleri 1980'de Yazı ve Yeni İnsan dergilerinde çıktı. Gösteri, Defter, Şiir Atı, Oluşum, Mor Köpük, Yönelişler, Sombahar dergilerinde birçok şiir ve yazısı yayınlandı. Destina şiiri gibi birçok şiiri bestelendi ve filmlerde kullanıldı. Şiirlerinden bir seçki 'Water Music' adıyla Dublin'de yayınlandı (Poetry Ireland, 1998). Fransız ressam Colette Deblé'nin resimleri üzerine yazdığı şiirlerse Fransız Enstitüsü'nden 'Yağmur Kızı Böyle Diyor' adıyla Fransızca olarak yayımlandı.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Murathan Mungan B) Lale Müldür
C) Sunay Akın D) Küçük İskender
E) Sefa Kaplan

8. 1980 sonrası şairler için ortak bir anlayıştan çok, grupların ve kişilerin ayrı ayrı şiir anlayışlarından söz edilebilir. Bu dönem şairleri "----" gibi dergiler çıkarmışlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Papürüs B) Yazko Edebiyat
C) Üç Çiçek D) Sombahar
E) Şiirati

9. yaz çabuk geçti sağanaklarla
seccadesinin üstünde uyuyakalan kadın
o bir frambuaz ülkesi şimdi

Bu dizeler 1980 sonrasında etkili olan aşağıdaki şiir eğilimlerinden hangisine örnek oluşturur?

- A) Gelenekselci Şiir
B) Mistik- Metafizikçi Şiir
C) Yeni Garipçi Şiir
D) Toplumsal gerçekçi Şiir ve Yenibütün
E) İmgeci Şiir

10. 1980 kuşağının önemli şairlerindedir. 1985'te "Ağustos Dehlizleri" adlı eseriyle Behçet Necatigil Şiir Ödülü'nü kazanmıştır. Şiirlerinin dışında, şiirin sorunlarıyla ilgili deneme ve eleştiriler de yazmıştır. Şiirlerinde divan edebiyatına, tasavvufi öğelere ve tarihsel olaylara göndermeler yapmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tuğrul Tanyol B) Şükrü Erbaş
C) Ahmet Telli D) Haydar Ergülen
E) Nurullah Genç

11. 1980 sonrasında yazılan şiir, bazı edebiyat çevrelerinde kayıp dönem olarak adlandırılmaktadır. 2000'li yıllara değin süren sessizlik ve şiirdeki hareketsizlik, birçok kesimi bu dönem edebiyatını yok saymaya itmiştir. Bu dönemde Haydar Ergülen, Hüseyin Atlansoy, Lale Müldür, Ahmet Erhan ve Küçük İskender gibi şairler, şiirin hareketliliğini sağlamışlardır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçılardan birine ait değildir?

- A) Gözlerim Sığmıyor Yüzüme
B) Buhurumeryem
C) Kum Saati
D) Balkon Çıkamazında Efendilik
E) Karşılığını Bulamamış Sorular

12. 1980 Sonrası Şiir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şairler, şiirin bir amaç değil araç olduğunu ve şiirin asıl konusunun insan olduğunu dile getirmişlerdir.
B) Düz yazıya yaklaşan bir üslupla anlatmaya imkân veren temaları da şiirlerinde işlemişlerdir.
C) İmge anlayışlarında uzak çağrışımlara önem vermeleri bakımından İkinci Yeni'yle yakınlıkları vardır.
D) Büyük harf ve noktalama, genelde kullanılmamış, yapı ve söyleyişe, içerikten daha fazla önem verilmiştir.
E) 1980 sonrası şairlerini birleştiren en önemli ilke, şairlerin Türk ve Dünya şiirinin binlerce yıllık birikimine, "şiire saygı" penceresinden bakmalıdır.

2. ÜNİTE

1. I. Halk şirinin yaşayan bir gelenek olarak yeni ve güçlü temsilciler çıkarması
 II. Halk kültürüyle ilgili araştırmalara önem verilmesi
 III. Ulus-devlet anlayışında halk kültürünün önemli hâle gelmesi
 IV. Serbest ölçünün değerini yitirmesi ile hece ölçüsüne yöneliş olması
 V. Halk şairlerinin toplumsal sorunlar halkın bakış açısını yansıtmaları

Yukarıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi Halk şiirine değer verilmesinin sebeplerinden biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Açar solar türlü çiçek
 Kimler gülmüş kim gülecek
 Murad yalan ölüm gerçek
 Dostlar beni hatırlasın.

Gün ikindi akşam olur
 Gör ki başa neler gelir
 Veysel gider adı kalır
 Dostlar beni hatırlasın.

Bu dizelerden yola çıkarak Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri ile ilgili

- I. Divan şiiri etkisi bu dönemde oldukça azalmıştır.
 II. Geleneksel konuların yanında güncel konuları da işlemişlerdir.
 III. Halk Şiirinin şekil özelliklerine bağlı kalmışlardır.

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
 D) II ve III E) I, II ve III

3. - Bozkırın Tezenesi
 - Gönül Dağı
 - Zahidem
 - Acem Kızı
 - Kırşehir

Bir tabu oyununda bu kelimelerle anlatılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Murat Çobanoğlu B) Aşık Feymani
 C) Âşık Mahzuni Şerif D) Abdurrahim Karakoç
 E) Neşet Ertaş

4. Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri ile ilgili araştırmalarımda onu diğer halk şairlerinden ayıran özelliklerinden biri de saz çalmayan âşıklardan olmasıydı. Nerdeyse tüm şiirlerinde toplumsal siyasi eleştirilere yer veren sanatçının Türk-İslam sentezini savunduğunu ve ideolojik bir yönünün olduğunu söyleyebilirim. "Hasan'a Mektuplar, Haber Bülteni, Kan Yazısı, Vur Emri, Beşinci Mevsim " gibi şiir kitaplarını incelediğim sanatçının "Mihriban " şiirini bilmeyen yoktur sanırım.

Bu parçada araştırmacının sözünü ettiği sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeref Taşlova B) Murat Çobanoğlu
 C) Abdurrahim Karakoç D) Âşık Mahzuni Şerif
 E) Âşık Feymani

5. Yaşayan önemli saz şairlerimizden olan ---ulusal ve uluslararası nitelikte düzenlenen folklor ve halk edebiyatı sempozyum ve kongrelerinde "sanat elçisi" resmi göreviyle tebliğler sunmuştur.2010 yılında âşıklık geleneğinin temsilcisi olarak "UNESCO Yaşayan İnsan Hazinesi" seçilmiştir. Şiirlerinin bir bölümü "Gönül Bahçesi" adıyla yayımlanan sanatçı Azeri, Fars ve Anadolu kültürüyle yoğrulmuş âşıklardandır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Murat Çobanoğlu B) Âşık Feymani
 C) Abdurrahim Karakoç D) Yaşar Reyhani
 E) Şeref Taşlova

6. Alevi – Bektaşî şiir geleneğini devam ettiren sanatçı, şiirlerini yalın bir Türkçeye söylemiştir. Şiirlerinde aşk, ayrılık, gurbet gibi, saz şairlerinin çok kullandığı konuların yanı sıra özellikle toplumsal yergiler içeren taşlamalarıyla tanınmıştır. Kendi ifadesiyle Pir Sultan Abdal ve Davut Sulari'den etkilenmiştir. "İşte Gidiyorum ve Dom Dom Kurşunu" gibi şiirleriyle tanınmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Neşet Ertaş B) Mahzuni Şerif
 C) Abdurrahim Karakoç D) Âşık Feymani
 E) Âşık Veysel

7. Âşıklık geleneğinin bir parçası olan türkölü hikâyeler anlatma konusunda da başarılı örnekler veren Karşlı âşık ---, kendi türkülerinin yanı sıra usta malı türkölüleri de genç kuşaklara aktardı. Meşhur “Kiziroğlu Mustafa” türkölüsünü tüm Türkiye’ye tanıtır sevdiiren âşiktir. Saz çalıışındaki mahareti, gür sesi ve şiirlerinde millî duyguları işlemeyle dikkati çekmiştir. Pek çok âşıkla atışması olan sanatçının üç bine yakın şiiri bulunmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yaşar Reyhani   B) Âşık Feymani
C) Murat Çobanoğlu   D) Şeref Taşlova
E) Ali İzzet Özkan

8. “Küçük yaşta mecazi dediğimiz aşka tutuldum. Bu aşk 15 yaşına kadar devam etti. Çoban Osman mahlasıyla şiir yazar, türkölü söyledim. 1964’ün sonbaharında ve 1965’in ilkbahar ve yaz aylarında birkaç kez rüyamda Nurani yüzlü bir zatı görmüştüm. Bana seslendiği adı kendime mahlas olarak aldım. 1972 yılında evlendim. Üçü oğlan, biri kız olmak üzere dört çocuğum oldu. Halen Azaplı köyünde oturuyorum”

Bu parçada kendini bu şekilde tanıtan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Reyhani   B) Âşık Feymani
C) Âşık Mahzuni   D) Âşık Şenlik
E) Âşık Sümmani

9. Konya Aşıklar Bayramına aralıksız katılan 7 âşiktan biridir. İnan’dan Avrupa’ya birçok ülkede türkölü söyleyen ---, katıldığı yarışmalarda da birçoğu birincilik olmak üzere çeşitli ödülleri aldı. 1980’li yılların başında Erzurum’da bulunan Doğu Ozanları Derneğinin başkanlığına getirildi. Şiirleri birçok gazete, dergi ve araştırmada yer alan ve çeşitli radyo ve televizyon programlarına katılan sanatçı, şiirlerinin bir bölümünü “Böyle Bağlar” (1966), “Kervan” (1988) gibi kitaplarda toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Âşık Reyhani   B) Murat Çobanoğlu
C) Âşık Mahzuni   D) Şeref Taşlova
E) Âşık Feymani

10. Aşağıdakilerden hangisi Cumhuriyet Dönemi Halk Şiirini yansıtan sanatçılardan birine ait olamaz?

- A) Böyle midir dünya senin bütün işlerin
Var git dünya daha sana güvenmem
Kâr yerine çoktur bana zararın
Var git dünya daha sana güvenmem
- B) Bana sormayın böyle nereye
Koşa koşa gidiyorum
Alnından öpmeye gidiyorum
Evleri balkonsuz yapan mimarların
- C) Yoksulun sırtından doyan doyana
Bunu gören yürek nasıl dayana
Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana
Bilmem söylesem mi söylesem mi
- D) Bahar gelsin şu dağlara gideyim
Belki derdimize çare bir çiçek.
Toplayıp devşirip harman edeyim
Açılan yarımı sara bir çiçek.
- E) Bir anadan dünyaya gelen yolcu
Görünce dünyayı gönöl verdin mi?
Kimi büyük kimi böcek kimi kul
Merak edip hiçbirini sordun mu?

11. Sivas’ın Şarkışla ilçesinde doğan şair, gözlerini küçük yaşlarda kaybetmiş ve öğrenim görememiştir. Şiirlerinde vatan, toprak sevgisi ve aşkı işlemiştir. Ahmet Kutsi Tecer tarafından keşfedilmiş, şiirlerini hece ölçüsüyle yazmıştır. İnsan aşkı, yurt sevgisi, doğa sevgisi, yurt güzellikleri, insanlık aşkını dile getiren güzelleme, methiye, taşlama, şathiye, devriye gibi türlerde şiirler söylemiştir. Yunus Emre, Pir Sultan Abdal, Karacaoğlan, Dadaloğlu ve Emrah’tan etkilenmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Feymani   B) Âşık Reyhani
C) Âşık Veysel   D) Âşık Mahzuni
E) Âşık Ruhsati

3. ÜNİTE

Anlatmaya Dayalı
Metinler

BÖLÜM I

- Masal-Fabl-Destan-Efsane-Halk Hikâyeleri
- Hikâye-Roman

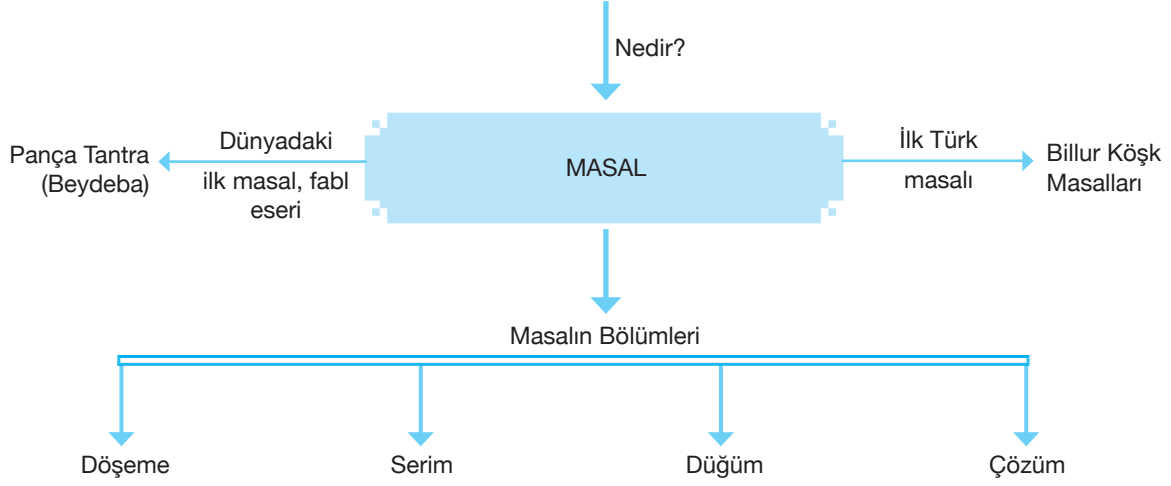
BÖLÜM II

- Batı Etkisinde Hikâye ve Roman

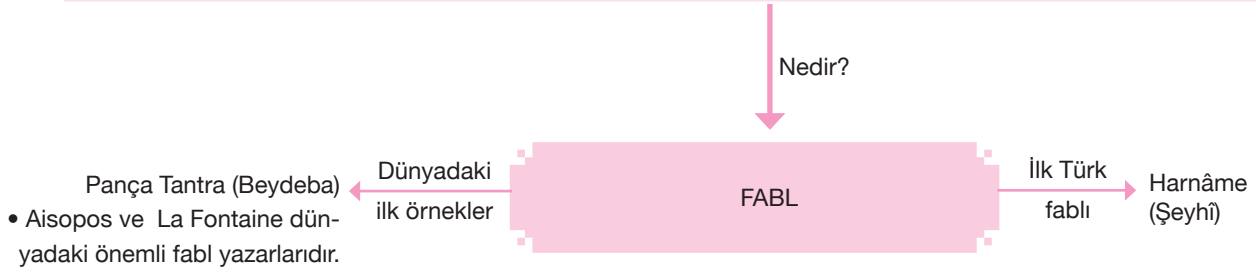
BÖLÜM III

- Cumhuriyet Dönemi Hikâye ve Roman

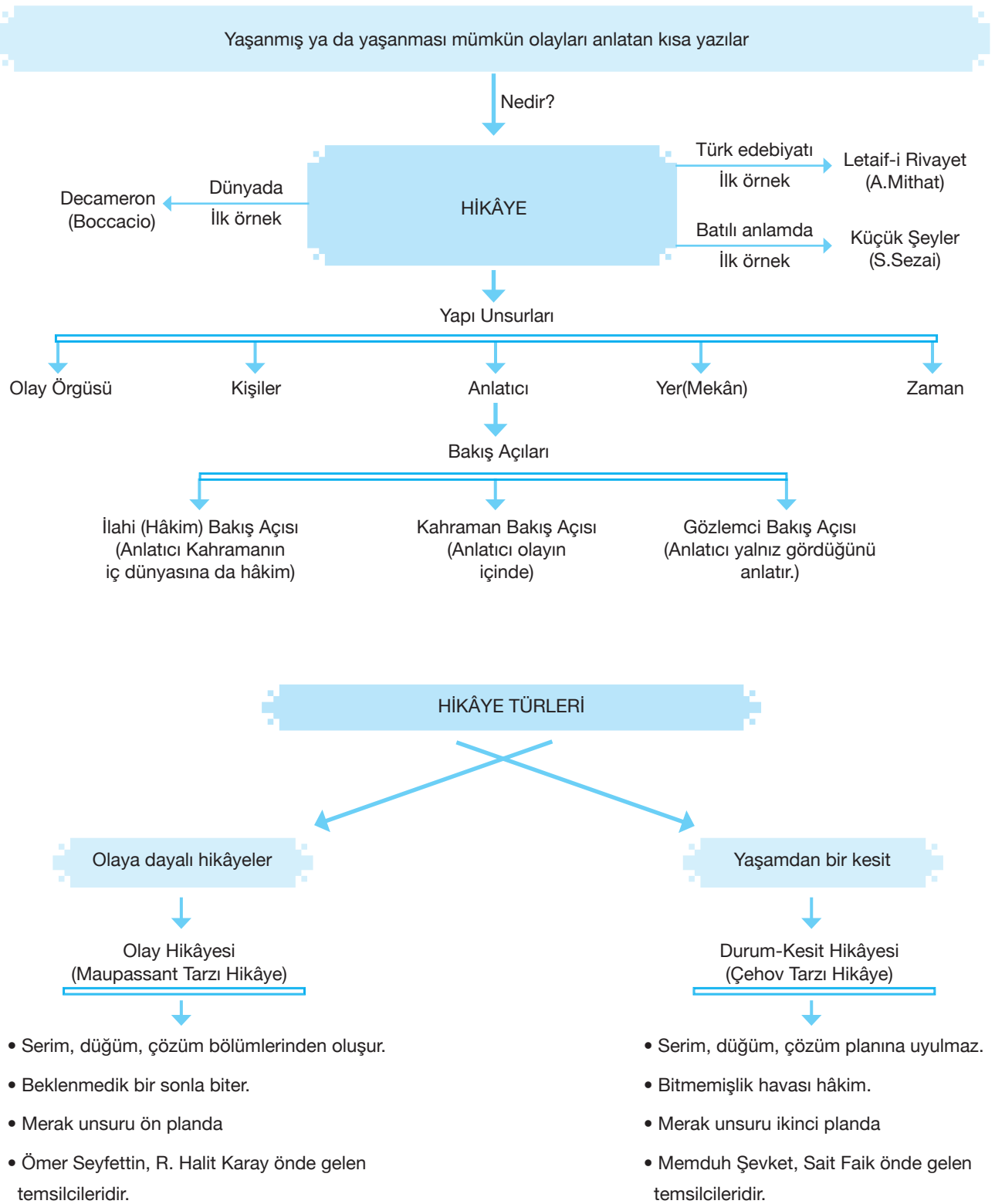
Olağanüstü kişilerin başından geçen olağanüstü olayları anlatan halkın ortak ürünü olan edebî tür.

Kahramanları hayvanlar ve bitkiler olan ders verme amacı güden çoğu manzum hikâyelerdir.

- ◆◆◆◆► Şinasi ilk fabl çevresi yapan sanatçısıdır. Rezaizade Mahmut Ekrem, Orhan Veli Kanık, Sabahattin Eyyüboğlu fabl çevrileri yapmışlardır.

HİKÂYE ANLATIM TEKNİKLERİ

Anlatma

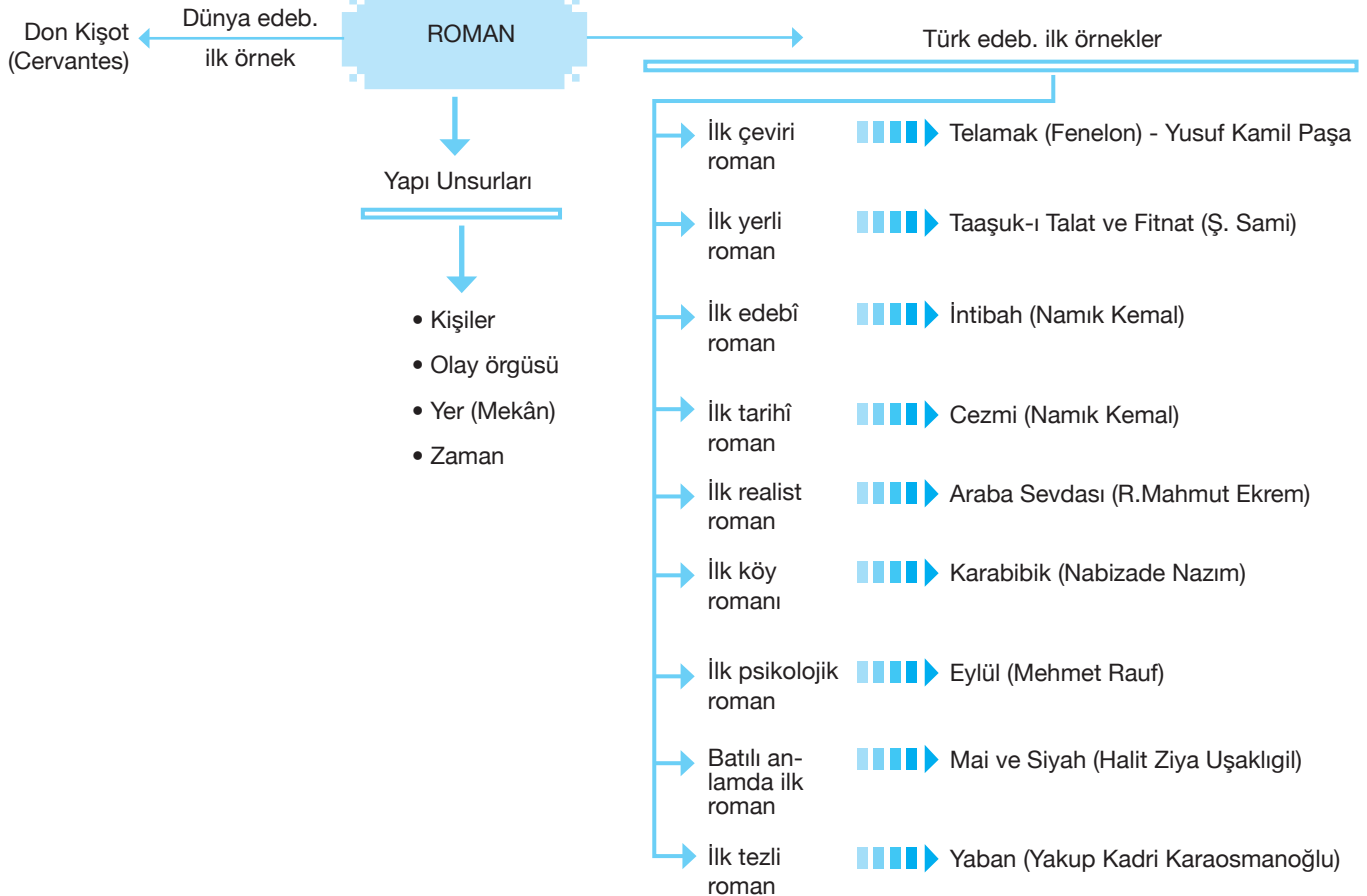
- Kişi tanıtımı
- Olay anlatımı
- Geriye dönüş
- İç çözümleme
- Özetleme

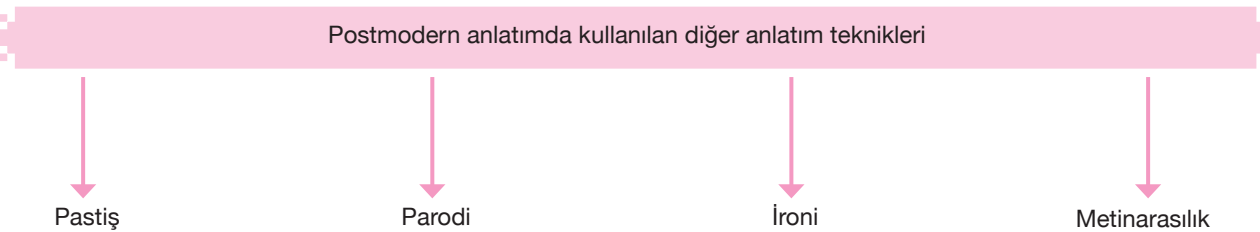
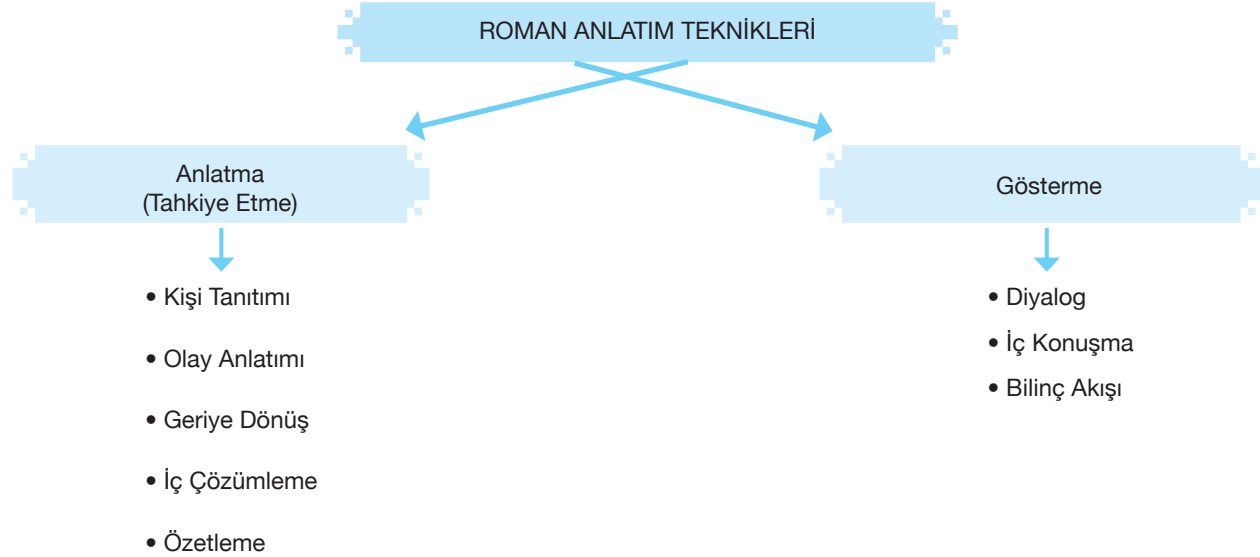
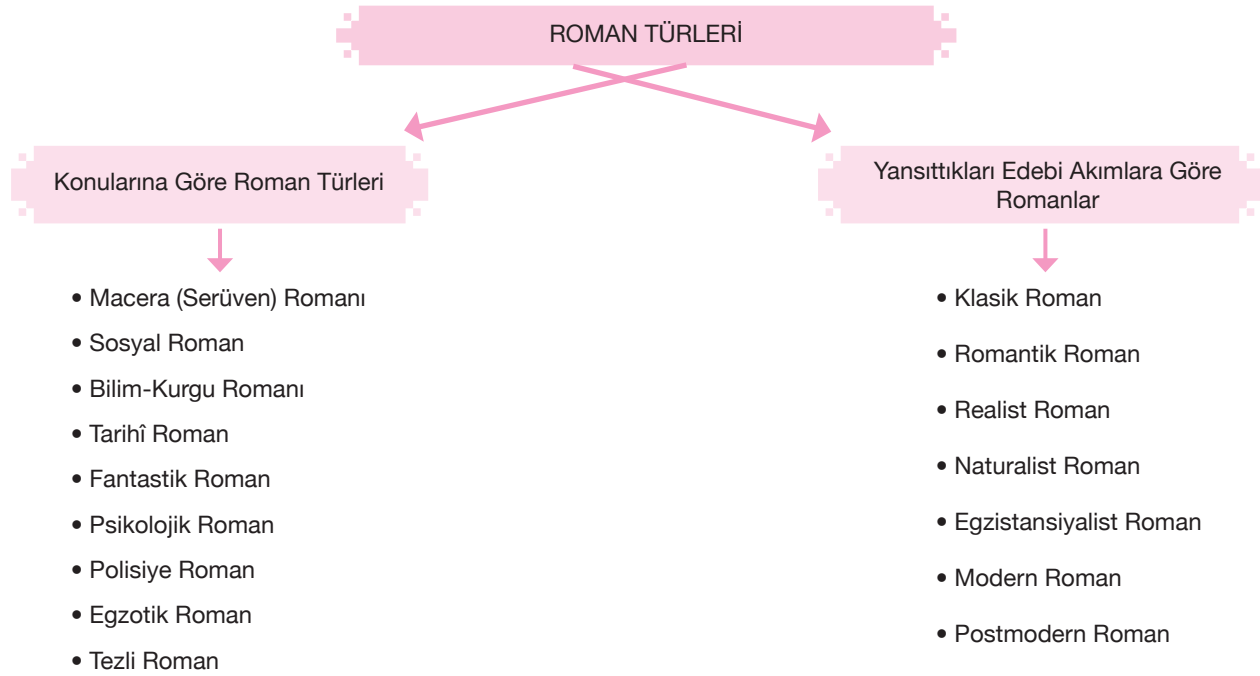
Gösterme

- Diyalog
- İç konuşma
- Bilinç akışı

Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olayları yer-zaman belirterek anlatan uzun edebi tür.

Nedir?

ANLATMAYA DAYALI METİNLERDE ANLATIM TEKNİKLERİ

Gösterme (Sahneleme) Tekniği

- Olaylar, kişiler, varlıklar okuyucuya doğrudan sunulur. ■ ■ ■ ■ → Anlatıcı, okuyucu ile eser arasına girmez. Bu teknikte kişilerin konuşmaları ve hareketleri yansıtılarak okuyucunun kendisini, eserin kurmaca dünyasında hissetmesi sağlanır. Gösterme tekniği; diyalog, iç konuşma veya bilinç akışı şeklinde olabilir.
- Diyalog Tekniği ■ ■ ■ ■ → Kahramanların karşılıklı konuşmalarına dayanan anlatım tekniğidir.
- İç Konuşma (İç Monolog) Tekniği ■ ■ ■ ■ → Karakterin duygularının ve düşüncelerinin, mantık sırasıyla, karakterin ağzından olduğu gibi anlatılmasıdır.
- Bilinç (Şuur) Akışı Tekniği ■ ■ ■ ■ → Düşüncelerin dümdüz, zamansal ve mantıksal akışı içinde değil, iç dünyanın, bilinçaltının gerçekliğiyle yansıtma ereğini güden, iç konuşmalar, biçimbozulmalara dayalı anlatma yolu.

Tahliye Etme Tekniği

- Kişi Tanıtımı ■ ■ ■ ■ → Genellikle iki tarzda yapılır:
1. Figürün, bizzat anlatıcı tarafından genel bilgilendirici pasajlar ile tanıtılmasıdır. Bu tarz kişi tanıtımları sonucunda figürlere yönelik sempatiler, kabuller ya da redler okuyucuya yazar tarafından hazır olarak verilmiş olur.
2. Figürün kimliği ve kişiliği hakkında özellikle bir ön bilgi verilmez; bunlar olay akışı içinde ânın gerektirdiği davranış, diyalog, iç konuşma gibi çeşitli uygulamalar aracılığıyla ortaya konur. Böylece figürlerin dış ve iç portreleri, parçaların adım adım birleştirilmesiyle ve nesnel gerçeklikteki hâliyle oluşturulur.
- Olay ■ ■ ■ ■ → En az iki kişinin ya da iki kişi yerine geçen kavram veya varlığın bireysel farklılıklar sebebiyle karşı karşıya gelmesi veya çatışması sonucu ortaya çıkan eyleme "olay" denir.
- Olay Zinciri ■ ■ ■ ■ → Olayın ortaya çıkardığı eylemler zincirine "olay zinciri" denir. Kurmaca olmayan metinlerde (anı, biyografi...) olay zinciri söz konusudur.
- Olay Örgüsü ■ ■ ■ ■ → Konunun, kişi-mekân (yer) gibi öğelerin dikkate alınarak örülmesi, işlenmesi, kurgulanması, konuya biçim verilmesine "olay örgüsü" denir. Her öyküleyici anlatımda anlatılacak veya gösterilecek bir olay veya olay örgüsü vardır.
- Geriye Dönüş Tekniği ■ ■ ■ ■ → Öykü anlatıcısı olayı içinde bulunduğu şimdiki zamandan alıp karakterin geçmişine ya da olayın meydana geldiği zamana gider.
- İç Çözümleme Tekniği ■ ■ ■ ■ → Anlatı türleri içerisinde kahramanların iç dünyası, duygu, düşünce ve hayallerinin ifade edildiği bir anlatım tekniğidir.
- Özetleme Tekniği ■ ■ ■ ■ → Daha çok eski klasik eserlerde görülen bu teknikte, varlığı kuvvetle hissedilen anlatıcının olayları, kişileri veya hakkında bilgi vermek istediği herhangi bir şeyi özetleyerek anlatmasıdır.
- Pastiş (Öykünme) Tekniği ■ ■ ■ ■ → Sanatçının, kendi eserini, başka eserleri taklit yoluyla yazması, yeniden kurmasıdır. Pastiş yaparken orijinal eser doğrudan kullanılmaz, taklidi yapılır.
- Parodi (Yansılama) Tekniği ■ ■ ■ ■ → Ciddi sayılan bir eserin bir bölümü veya bütünü alaya alarak biçimini bozmadan ona bambaşka bir özellik vererek biçimle öz arasındaki bu ayrılıktan gülünç etki ortaya çıkarmaktır.
- İroni (Alay) Tekniği ■ ■ ■ ■ → İronik yaklaşımda yazarlar, gerçeğe vurgu yaparak sarsıcı bir etki yapmayı hedeflerler. İroni; mimik, jest ve tonlama ile söylemek istenen şeyin altını dolaylı yoldan çizer.

1. “Masal” türü ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Olağanüstü olayları yine olağanüstü kahramanlara bağlayarak anlatır.
- B) Yer ve zaman unsurları belirgin olarak verilmez.
- C) İnanıncı olma gibi bir özelliği yoktur, tamamen halkıdır.
- D) Millî değerlerin ön planda tutulduğu metinlerdir.
- E) Sözlü gelenekten derlenerek hazırlanan “Billur Köşk”, ilk Türk masalları arasındadır.

2. I. “Evvel zaman içinde kalbur saman içinde...”
 II. Onlar ermiş muradına, biz çikalım kerevetine”
 III. “Kısa zaman sonra devler Keloğlan’ı ele geçirmişler.”
 IV. “Bir zamanlar bahçesine çok düşkün bir bahçıvan varmış.”

Yukarıdaki ifadelerden hangisi aşağıdaki masal bölümlerinden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Serim
- B) Düşüm
- C) Çözüm
- D) Döşeme
- E) Dilek

3. Dünya edebiyatında masal türünde araştırma ve eserleriyle bilinen isimler arasında Grimm Kardeşler olarak tanınan Alman yazarlar Jacob Grimm ve Wilhelm Grimm, Danimarkalı yazar Andersen vardır. Türk edebiyatında da birçok sanatçı masallar üzerine çalışmalar yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen bu sanatçılardan biri değildir?

- A) Tahir Alangu
- B) Eflatun Cem Güney
- C) Pertev Nail Boratav
- D) Sabahattin Eyuboğlu
- E) Naki Tezel

4. Türk edebiyatında fabl türünün ilk örneği ----adlı eserdir. Öküzlerdeki boynuza özenip kulağından ve kuyruğundan olan eşeğin hikâyesinin anlatıldığı ---- nazım biçimiyle yazılan eser ---- tarafından kaleme alınmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mantık’-t-Tayr- mesnevi- Gülşehri
- B) Siham-ı Kaza- kaside-Nef’i
- C) Hüsn-ü Aşk – mesnevi- Şeyh Galip
- D) Müntehabat-ı Eşar -kaside- Şinasi
- E) Harname-mesnevi-Şeyhi

5. Yüksek kocaman bir asmayı geyiğin yurdu.

Bu asmanın yaprakları arasında,

Bütün düşmanlarından rahatça korunurdu.

Köpekleri yanıldı sanıp bir gün avcılar

Döndüler, bir felaketten kurtulmuştu yine

Ama o nankörlük etti velinimetine!

Yemeye başladı yapraklarını asmanın.

Köpekler bu gürültüyü duyunca

Yetişip boğazladılar budala hayvanı

Son sözü şu oldu: “Hakkımdır benim bu ceza.”

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Öyküleme tekniğinden kullanılmıştır.
- B) Fabldan türüne örnek manzum bir metindir.
- C) Teşbih sanatından yararlanılmıştır.
- D) Kendine yapılan iyiliğin değerini bilmenin gerekliliği vurgulanmıştır.
- E) Eğiticilik özelliği ön plandadır.

3. ÜNİTE

6. XVI. asırdan itibaren yaygınlaşmaya başlamış, genellikle âşıklar tarafından nazım-nesir karışık olarak anlatılmıştır. Şahısların ve olayların anlatımında gerçekçi bir tavrın yanı sıra olağanüstü özellikler de bulunabilir. Konuları genellikle aşk ve kahramanlık üzerine kuruludur. Bu iki konu bazen bir arada ele alınır.

Bu parçada sözü edilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Destan   B) Masal   C) Efsane
D) Halk Hikâyesi   E) Mesnevi

7. Hikâye türü her ne kadar Batılı anlamda örneklerini Tanzimatla birlikte vermişse de Türk edebiyatında hikâye anlatma geleneği Tanzimat Dönemi'nden önce de farklı türlerle kendisine yer bulmuştur. Divan edebiyatında ---- nazım biçimiyle yazılan eserler bu türlerden biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) gazel   B) kaside   C) mesnevi
D) rübai   E) müstezat

8. **Aşağıdakilerden hangisi halk hikâyelerinden biri değildir?**

- A) Aşık Garip   B) Arzu ile Kamber
C) Tahir ile Zühre   D) Leyla ile Mecnun
E) Kerem ile Aslı

9. Türkler, kurultayın bu kararı üzerine, Ergenekon'dan çıkmak için yol aradılar; bulamadılar. O zaman bir demirci dedi ki: " Bu dağda bir demir madeni var. Yalın kat demire benzer. Demirini eritsek, belki dağ bize geçit verir." Gidip demir madenini gördüler. Dağın geniş yerine bir kat odun, bir kat kömür dizdiler. Dağın altını, üstünü, yanını, yönünü odun-kömürle doldurdular. Yetmiş deriden yetmiş büyük körük yapıp, yetmiş yere koydular. Odun kömürü ateşleyip körüklediler. Tanrı'nın yardımıyla demir dağ kızdı, eridi, akıverdi. Bir yüklü deve çıkacak denli yol oldu.

Sonra gök yelesi bir Bozkurt çıktı ortaya; nereden geldiği bilinmeyen. Bozkurt geldi, Türk'ün önünde dikildi, durdu. Herkes anladı ki yolu o gösterecek. Bozkurt yürüdü; ardından da Türk milleti.

Ergenekon Destanı'ndan alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslamiyet öncesi sosyal hayat hakkında bilgi içermektedir.
B) Mitolojik unsurlar çokça kullanılmıştır.
C) Tarihi gerçekliğe bağlı kalınmaya çalışılmıştır.
D) İnançla ilgili öğelere de yer verilmiştir.
E) Türklerin tarih sahnesine çıkışını konu almaktadır.

10. Bir şairin, toplumu etkileyen herhangi bir olayı tabii destanlara benzeterek söylemesi sonucu oluşan destanlardır. Yazarı belli olan, daha yakın zamanda yazılan ve olağanüstü durumlara az yer veren bir destan türüdür.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen destanlara örnek oluşturmaz?

- A) Genç Osman Destanı
B) Kurtarılmış Kudüs
C) İlahi Komediya
D) Kuvayı Milliye Destanı
E) Manas Destanı

1. "...Gökten üç elma düşmüş: biri bu masalı anlatana, biri bu masalı yazana, birisi de bu masalı dinleyene..."

Bu ifade masalın aşağıdaki bölümlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Döşeme B) Çözüm C) Serim
D) Dilek E) Dügüm

2. (I) Masallar, ilk olarak ne zaman, ne şekilde ve hangi kültürde ortaya çıktığı bilinmeyen, kökeni çok eskiye dayalı bir türdür.(II) Hint edebiyatındaki "Pañçatantra" adlı eser ile Beydeba'nın yazdığı "Kelile ve Dimne", Doğu'daki ilk masal / fabl örnekleri olarak kabul edilmektedir.(III) Doğu kültüründe önemli bir yere sahip olan, Arap ve İran kaynaklı "Binbir Gece Masalları" da masal türünün önemli örnekleri arasında kabul edilir.(IV) Türk edebiyatında Uygur Dönemi eserleri arasında yer alan "Kalyanamkara ve Papamkara" hikâyesi de masal özellikleri göstermektedir.(V) İlk Türk masalı ise Eflatun Cem Güney tarafından yazılan "Billur Köşk Masalları"dır.

Bu parçada numaralanmış bilgilerden hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Fabl masal ile benzer özellikler içermesine rağmen çoğunlukla "manzum" olması yönüyle masaldan farklıdır.
II. Masalın sonunda kıssadan hisse alınabilecek dersin verilmesi, onu fabldan ayıran diğer önemli özelliktir.
III. Masalların çoğu anonimdir ancak fablların çoğu bir yazar tarafından kaleme alınmıştır.
IV. Masalda yer zaman belirsizken ve fablda olayların geçtiği yer bellidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aslan toprakla oynuyormuş bir gün;
Bir de bakmış pençesinde bir fare.
Aslan, aslan yürekliymiş o gün,
Kıymamış canına, bırakmış yere.
Boşuna gitmemiş bu iyiliği.
Kimin aklına gelir
Farenin aslana iyilik edeceği?
Etmış işte, hem de canını kurtarmış.
Günün birinde aslan
Biraz çıkayım derken ormandan,
Düşmüş bir tuzağa,
Ağlar içinde kalmış;
Kükremiş durmuş boşuna.
Bereket fare usta yetişmiş imdada

Bu parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Manzum Hikâye B) Masal
C) Destan D) Fabl
E) Halk Hikâyeleri

ÇİTA YAYINLARI

5. **Destan türü ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Bir ulusun tarihinden, kültüründen, toplumsal gelişiminden izler taşır.
B) Oluş (çekirdek olay), yayılma, derlenme ve yazıya geçirilme aşamalarından oluşur.
C) Oluşma biçimlerine göre doğal destan ve yapma (yapay) destan olarak ikiye ayrılır.
D) Çoğunlukla nesir şeklinde yazılsa da nazım nesir karışık da olabilir.
E) Olayların anlatımında olağanüstülükler öne çıkmaktadır.

3. ÜNİTE

6. Kamber'in yakışıklılığını duyar Arzu, Kamber de onun güzelliğini duyar ama Arzu'yu nerede görecektir, bir türlü göremez...Arzu, Kamber'in koyunları suladığı köy çeşmesine bir gün testisini doldurmaya gider ve Kamber'i çeşme başında yatarken görür. Testiyi doldurur ve biraz gürültü çıkarır ve Kamber'in uyanmasını sağlar. Ama Kamber bu kıza bir şey söyleme cesaretini kendinde bulamaz. Kız kolundan bileziğini çıkarır ve çeşmenin testilik taşına koyar ve gider. Yarım saat sonra gelir ve bileziğini bulup bulmadığını, görüp görmediğini Kamber'den şu şekilde sorar:

Ben testimi doldurdum

Doldu diye kaldırdım

Yıkılası şu pınarda

Ben bileziğimi çaldırdım

Bu parçadan yola çıkılarak halk hikâyesi ile ilgili

- I. genellikle aşk veya kahramanlık konularının işlendiği
 II. nazım nesir karışık olarak yazıldığı
 III. gerçekçiliğin yanı sıra olağanüstülükler de içerdiği
 IV. ait olduğu dönemin dil özelliklerini yansıttığı

ifadelerinden hangilerine ulaşılamaz?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
 D) II ve IV   E) III ve IV

7. Aşağıdakilerden hangisi doğal destan ile yapay destan arasındaki farklardan biri değildir?

- A) Doğal destan sözlü edebiyat ürünü iken yapay destan yazılı ürünlerdir.
 B) Doğal destan tarihin karanlık dönemlerine ışık tutarken yapay destan yakın dönemi anlatır.
 C) Doğal destan olağanüstü öğelere yer verirken yapay destan olağanüstülük içermez.
 D) Doğal destan halkın ortak ürünü anonim ürünler iken yapay destanın yazarı bellidir.
 E) Doğal destanda anlatıcının duyguları yoktur; yapay destana şairin duyguları da katılır.

8. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi öncesi anlatmaya dayalı türlerden biri değildir?

- A) Halk Hikâyeleri   B) Masal
 C) Mesnevi   D) Destan
 E) Roman

9. I. Nibelungen- Alman
 II. Kalevela - Hint
 III. Gilgamiş -Sümer
 IV. İgor - Rus
 V. Şinto - Japon

Yukarıdaki destan- millet eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

10. Halk hikâyelerinin

- I. tarihî bir gerçekliğe bağlı olmak zorunda olmaması
 II. nazım ve nesrin bir arada olması
 III. kahramanlıktan çok aşk maceralarının konunun ağırlığını teşkil etmesi

özelliklerinden hangilerinde destanla arasındaki farklar verilmiştir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
 D) I ve II   E) I, II ve III

1. Aşağıdaki metinlerin hangisinde “ilahi bakış açısı” kullanılmamıştır?

- A) Hayatın en zor gününü geçiriyordu o uzak adada. O uzak yerde onun mutsuzluğu tamamen dostlarından ayrı olmasından kaynaklanıyordu. En fazla da sabah birlikte yürüyüş yaptıkları dostlarını düşünüyordu.
- B) Abuzer arkasına bakmadan yürüyordu. Sinirliydi. Eliyle garip işaretlerle yaparak hızlı hızlı yürüyor, bir yandan da eve gidince neler yapacaklarının bir bir planını yapıyordu
- C) Yaşlı annesinin, Betül’ünü evlendirmeden göçüp gitmeyi bir türlü kabullenemediği ruh hâlinde seziyordu. Bir an başını kaldırdı ve ölmek için erken olduğuna karar verdi, rahatladı.
- D) Mustafa, okulun bahçesinde dolaşıyordu. Dolaşırken ilginç ilginç işaretler yapıyordu. İşaretlerle dolanması gittikçe hızlanıyordu. Kafasında dünkü olayın muhasebesi devam ediyordu.
- E) Sabah erkenden uyandılar. Salih oğlunu da yanına alarak tarlaya gitti. Ayşe, akşama gelecek konuklar için yemek hazırlıklarına başladı, iki kız da evin temizliğiyle ilgileniyordu.

2. Yemek bittiğinde piskopos, masa üzerindeki gümüş şamdanlardan birini kendi eline aldı, diğerini konuğa uzatarak:

— Şimdi sizi odanıza götüreyim, dedi.

Adam onun peşinden gitti. Ev öyle yapılmıştı ki konuk odasına girmek için onun yatak odasından geçmek gerekiyordu. Onlar bu odaya girdiklerinde Madam Magluvar bulaşıkları yıkamış, gümüş takımları efendisinin yatağının yanı başındaki dolaba yerleştiriyordu. Kadın yatmadan önce her gece bunu yapardı.

Piskopos, konuğunu beyaz çarşafarla donatılmış yatağın başına götürdü:

— Haydi dostum, dedi. Rahat uyuyun, yarın gitmeden önce ineklerimizin sütünden bir bardak içersiniz.

Bir romandan alınan bu metinde aşağıdaki yapı unsurlarından hangisi ile ilgili bir ipucu yoktur?

- A) Anlatıcı   B) Kişi   C) Mekan
D) Olay   E) Zaman

3. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içinde verilen kavramla uyumsuzdur?

- A) Anlatıcının araya girerek kahramanın duygu ve düşüncelerini okuyucuya aktarmasıdır (iç monolog)
- B) Bir düşünceyi vurgulamak bir duyguyu yoğunlaştırmak için bir eserde sıkça tekrarlanan kelimelerdir (leitmotif)
- C) Bir metnin daha önce başka yazarlar tarafından yazılan metinlerden izler taşımasıdır.(metinler arasılık)
- D) Meşhur bir sanatçının üslubunu bir eserinde dile getirdiği düşünce ve espriyi taklit ederek eser ortaya koymaktır. (pastiş)
- E) Bir edebiyat eserinin gülünç zekice ve doğal bir espri çerçevesinde taklit edilmesidir. (parodi)

4. Akşama yiyeceğimiz hiç yoktu. Hiç olmazsa bir tek balıkla dönmeliydim...

Birden isimle çağırıldım, döndüm: Virjin. Hasta annesiyle bizim evin arkasındaki teneke barakalardan birinde oturan Ermeni kıızı. Çıplak ayaklarıyla keskin kayaların üzerinde koşarak yanıma geldi. İncecik entarisi kirliydi, saçları darmadağın.

“Sabahtan beri bir tane bile tutamadım.” dedi. “Şuna bak!”

Elinde tuttuğu kırık kamışı gösterdi.

“Kim kırdı?”

Rıhtım boyunu işaret etti:

“Pis bir Arap var orada, o kırdı.”

İçini çeke çeke ağlıyordu. İpi kamışından kopardım, yamak yaptım, entarisinin cebine soktum.

Bu metnin anlatımında

- I. kahraman bakış açısı
II. gösterme tekniği
III. diyalog

unsurlarının hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

3. ÜNİTE

5. ---- romanda temsilcisi olduğu toplum katmanı temel özellikleri ile yansıtır. Örneğin Balzac'ın Goriot Baba romanındaki Goriot, evlatları için büyük fedakarlıklar yapan tüm babaları temsil eder. Recaizade Mahmut Ekrem'in "Araba Sevdası"ndaki Bihruz Bey yanlış batılılaşmayı temsil eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kahraman B) Anlatıcı C) Karakter
D) Tip E) Kişi

6. İhsan Oktay Anar'ın "Puslu Kıtalar Atlası" isimli romanının ana karakterlerinden Uzun İhsan Efendi, Rene Descartes'in Yöntem Üzerine Konuşmalar isimli kitabındaki "Düşünüyorum, öyleyse varım" cümlesinden etkilenir ve bu cümlenin kendisi üzerinde yarattığı etkiler, romanda yaşanan pek çok olayın merkezine yerleştirilir.

Bu parçada sözü edilen eserde kullanılan anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilinç akışı B) İç çözümleme
C) Metinler arası D) Geriye dönüş
E) Parodi

7. Türk edebiyatı bugünkü anlamda romanla Fransızcadan yapılan çeviriler sayesinde tanışmıştır. Yusuf Kamil Paşa'nın Fransız edebiyatçı Fenelon'dan yaptığı çeviri eser, ilk çeviri roman olarak karşımıza çıkmaktadır. Türk edebiyatında ilk yerli roman ise Şemseddin Sami tarafından yazılmıştır. İlk edebî roman yine Tanzimat döneminde, Namık Kemal tarafından yazılmıştır. Batı edebiyatındaki yetkin örnekler ölçüsündeki romanları ise Halit Ziya Uşaklıgil kaleme almıştır.

Aşağıdaki hangisi bu parçada sözü edilen romanlarından biri değildir?

- A) İntibah B) Mai ve Siyah
C) Tercüme-i Telamak D) Taaşuk-ı Talat ve Fitnat
E) Cezmi

8. • İnsanın ruhunu ve ruh hâllerini derinlemesine işleyen roman türüdür.
• Tarihî dönem olay ve kişileri kurgulayarak işleyen romanlardır.
• Konusunu uzak ve yabancı ülkelerdeki yaşam biçimlerinden alan roman türüdür.
• Öne sürülen bir düşünceyi savunmak için yazılan romanlardır.

Yukarıdaki tanımları verilen roman türleri aşağıdaki eserlerden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Şu Çılgın Türkler B) Eylül
C) Nilgün D) Yaban
E) Sergüzeşt

9. Hikâye, her ne kadar romanın kısa hâli gibi kabul edilse de birçok yönden romandan ayrılır. (I) Hikâyede tek bir olay varken romanda olaylar zinciri vardır. (II) Hikâyede kişi sayısı az ve kahramanlar tek yönlüken romanda kişi sayısı fazladır ve kişiler çok yönlü olarak işlenir. (III) Hikâyede olayın geçtiği yer sınırlıdır ve ayrıntıya girilmez romanda ise ayrıntılı olarak anlatılır. (IV) Hikâyede zaman unsuru belirsizken roman belli bir zaman dilimini kapsar. (V) Hikâyeye göre romanda betimlemelere daha fazla yer verilir.

Bu parçada numaralandırılmış bilgilerden hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Kafka'nın öncülüğünü yaptığı bu tür hikâyelerde; insanın her gün gördüğü fakat düşünemediği bazı durumlar, gerisindeki gerçekler, hayaller birtakım olağanüstülüklerle aktarılır. Anlatıcının duygu ve izlenimleri ön planda olup olaylar beklenmedik bir sonla biter çoğu zaman.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisinin bu parçada sözü edilen hikâye türünde eser verdiği söylenemez?

- A) Refik Halit Karay B) Haldun Taner
C) Bilge Karasu D) Oğuz Atay
E) Nezihe Meriç

1. Aşağıdaki metinlerin hangisinde “kahraman bakış açısı” **kullanılmamıştır**?

- A) Kardeşim o gün yanımdan hiç ayrılmadı. Her zaman-ki muzipliğiyle bir şeyler anlattı. İki gün önceki maçta yaptığı kurtarışı, akşam gördüğü rüyayı; aklına gelen her şeyi ama her şeyi konuşup durdu.
- B) Bir oğlan elinde yarış bülteniyle yanımdan geçerken durdurup programı aldım. Anlamadığım, yabancı bir jargonda yazılmış sözcüklerin içinden tüyolar çıkartmaya çalıştım, sonunda Teddy’yi, jokeyini, haranın sahibinin kim olduğunu ve kırmızı beyaz renkleri buldum.
- C) Bir zamanlar yaşadığım ev, gece yarısı eve dönerken taşıdığım o fener, duvardaki Acem halısının ve aslında gerçek bir kent olan Galata’da gördüğüm her şey bir hayalden ibaretti.
- D) O gün de her zamanki gibi tam beş dakika kala durağa geldi, ilk günkü heyecanla okula gitmek için sabırsızlanıyordu. Yanındakilere aldırmadan bir şarkı mırıldanmaya başladı.
- E) Bu evde insanı kendini kaybetse bulamaz, diye hayıflandı. Sonra beni fark edip utandı, yüzü pembe pembe oldu. Bu hâlini resmedip çerçevelemek bir sanat eseri gibi uzun uzun izlemek istedim.

2. .... toplumsal bir tabakayı değil de sadece kendini temsil eden kişidir. Toplum içinde kalmakla birlikte romanda öncelikle kendi kimliğini ve kişiliğini temsil eder. Örneğin Tarık Buğra’nın “Küçük Ağa” romanındaki Çolak Salih önce ümitsiz ve karamsarken daha sonra Milli Mücadele’ye katılarak yeniden doğan kendine has özellikleriyle öne çıkar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kahraman   B) Anlatıcı   C) Karakter
D) Tip   E) Kişi

3. “...Demek Burhan bu. Selim’in bahsettiği Burhan. Neden beklemedim? Belki de o: “Selim sizden bahsededi,” diye atılırdı. Hayır. Atılmazdı. Benimle ilgisi sınırlı. İşte gene kaybettim. Neden acele ettim? Burhan kendini tuttu, konuşmadı. Böyle bir meselesi yok aslında. O zaman da kendi kaybeder. Kaybeder ama, şu Burhan da neden ağırlık taslar, mollalar gibi? Bu Selim de, insandan hiç anlamazdı. “Sigara kullanıyor musunuz Burhan Bey?” İntikamımı aldım işte: Hem ‘kullanmak’ hem de ‘Bey’ dedim. Beni küçümsemen için açık verdim. ‘Bey dedi bana, pis küçük burjuva, ‘ diye sevin bakalım. Bu çeşit intikamdan ne anlarsın sen!

Bir romandan alınan bu bölümde aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) İç monolog   B) Bilinç akışı
C) Geriye dönüş   D) Gösterme
E) İç çözümleme

4. “..Babasını hatırladı. Trene yolcu ederken “Aman oğlum” demişti. Yüzümü kara çıkarma. Babayın oğlu olduğunu göster şu millete ille de mıhtara. Benim oğlumsan sırtın yere gelmez. Heye İstanbul gurbeti çetin, İstanbullunun cinden de beter olduğunu söylerdi emmim ya, boş ver. Var git, sağlıcakla, eyi kötü bir işin başın geç, bize mektup sal ondan sonra sen karışma ben hepsinin yuvasını yaparım...”

Bir romandan alınan bu metin için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hâkim (ilahî) anlatıcı bakış açısıyla yazılmıştır.
B) Genellikle tarihî romanlarda rastladığımız geriye dönüş tekniğinden yararlanılmıştır.
C) Anlatımda yöresel söyleyiş özelliklerine başvurulmuştur.
D) Gösterme yöntemlerinden biri olan diyalog tekniği kullanılmıştır.
E) Babasının konuşmalarından kahramanın İstanbul’a iş bulmak için gittiği anlaşılmaktadır.

3. ÜNİTE

5. “Cehennem Nişanı”nda beş sandaldık. Güzel bir Ocak akşamı. Hava lodos. Denize kırmızı rengin türüsü yayılmış. Çok kaynamış ihlamur rengindeki hayvan, geniş, ölü dalgalar. Sandallar ağır ağır sallanıyor, oltalar bekliyor, insanlar susuyor.

Otuz sekiz kulaç suyun altındaki derin sessizliğe, dibindeki dallı budaklı kayalara yedi rengin en koyusu girer mi şimdi. Sinağrit baba döner mi avdan. Pırl pırl, eleğimsağma rengi pullarıyla ağır ağır, muhteşem, bir İlk Çağ kralı gibi zengin, cömert, asil ve zalim mantosu ile dolaşır mı kim bilir. Altunu, zümrüdü, incisi, mercanı, sedefi lacivertliğin içinde yanıp sönen sarayını özlemiş acele mi ediyordur...”

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kahraman anlatıcı bakış açısıyla kaleme alınmıştır.
B) Olay hikayesinin özelliklerini yansıtır.
C) Betimleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
D) Farklı yapıdaki cümlelerle anlatıma akıcılık kazandırılmıştır.
E) Gösterme tekniğinden faydalanılmıştır.

6. (I) 14 yüzyılda Boccacio'nun yazmış olduğu “Decameron” edebî anlamda hikâye türünün ilk örneği olarak kabul görmektedir. (II) Türk edebiyatında ise modern anlamda yer almasa da halk hikayeleri olarak evvelinden edebiyatımızda bulunmaktadır. (III) Modern anlamda hikaye geleneği ise Tanzimat edebiyatı ile ortaya çıkmış, bu gelenek zamanla daha da gelişerek küçürek öykü türü ne kadar ilerlemiş olup 19. yüzyılda yazılan Emin Nihat'ın “Müsameretname” si ise ilk hikaye denemesi olarak gösterilmiştir. (IV) Yine 19. yüzyılda Ahmet Mithat Efendi tarafından yazılan “Letaif-i Rivayat” Türk edebiyatının ilk modern hikayesi olarak kabul görmektedir. (V) Batılı anlamda ilk öykümüz ise Şemsettin Sami'nin “Küçük Şeyler” adlı eseridir

Bu parçada numaralanmış bilgilerden hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

7. – Bir ikinci vakti, başımı omzuna dayayıp uyumak isterdim, dedi kadın
– Ya bir daha uyanmazsan, dedi adam
– İşte mutluluk bu olsa gerek, dedi kadın.

Bir durumu, pek az sözle yoğun bir anlatımla anlatan bu metin aşağıdaki hikâye türlerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Durum-Kesit Öyküsü   B) Olay Öyküsü
C) Manzum Öykü   D) Ben Merkezli Öykü
E) Küçürek Öykü

8. Quasimodo, fiziki çirkinliğin en ileri ucunda ucube bir insandır. Claude Frollo ise bakir kalması gereken, ama Esmeralda'ya ilgi duymasına engel olmayan kilisenin papazıdır. Yazar Quasimodo ve Frollo'nun Esmeralda'ya olan tutkularının ruhlarında yarattığı fırtınalar romanın hareket noktalarını oluşturur. Yazar güzelliğin karşısına çirkinini koyarak romanın bu unsur üzerine kurgulamıştır.

Bu parçada vurgulanan anlatmaya dayalı metinlerdeki unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olay örgüsü   B) Kişi
C) Çatışma   D) Anlatıcı
E) Zaman

- 9.

	Roman	Tür
I.	Hasan Mellah	Serüven romanı
II.	Küçük Ağa	Polisiye roman
III.	Esrar-ı Cinayat	Töre romanı
IV.	Sinekli Bakkal	Tarihi roman
V.	Bir Bilim Adamının Romanı	

Yukarıdaki romanlardan hangisi türlerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

1. "... İşte tam o sıralarda Söke taraflarında gayet azgın bir Rum eşkiyası türer. Devlet bu haydutlara karşı bir niza-miye taburu çıkarır. Döne dolaşa bu tabur bizim tarafa da gelir. Rumların izlerini bir türlü bulamazlar. Kasabada Yalnız Efe'nin namını işitirler. Boş durmamak için onu tut-mağa kalkarlar. Yerli zaptiyeler kılavuzluğu kabul etmez-ler, Yalnız Efe bunu haber alır. Bozdağı'na geçmek ister. Bir bölük asker ondan evvel davranır. Arkadan dolaşır. Akkovuk'u tutar. Bir bölük asker de aşağıdan çıkmağa başlar. Yalnız Efe'yi tam burada sıkıştırırlar.

- Teslim ol! derler. Yalnız Efe:
- Siz askersiniz. Benim kardeşlerimsiniz. Canınızı yak-mak istemem. Savulun. Yoluma gideyim, der. Dinle-mezler. Üzerine ateş ederler. Yalnız Efe birkaç askeri elinden, kolundan, kulağından hafifçe yaralar.

Bir hikâyeden alınan bu metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Olay hikâyesinin özelliklerini yansıtan bir metindir.
- B) Çatışma unsurundan yararlanılmıştır.
- C) İlahi bakış açısıyla kaleme alınmıştır.
- D) Tahkiye etme yöntemi kullanılmıştır.
- E) Olaylar üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.

2. Vatan Yahut Silistre'de Abdullah Çavuş'un yirmi üç kere tekrarlanan "Kiyamet mi kopar?" ifadesi "Dokuzuncu Hariciye Koşuşu"ndaki Nusret'in zamanlı zamansız kahkahaları, "Bir Tereddüdün Romanı"nda "Çay iç!" ifadesinin on beş kere tekrar edilmesi ---- anlatım tekniğine örnek oluşturur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) pastiş
- B) parodi
- C) leitmotif
- D) metinler arasılık
- E) üst kurmaca

3. Konusunu günlük hayattan seçen topluma ayna tutan, yazarın kendini ön plana çıkarmasından çok gözlemlerini aktardığı romanlara denir. ---- bu tür romanların edebiyatımızdaki ilk örneğidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İntibah
- B) Cezmi
- C) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat
- D) Araba Sevdası
- E) Karabibik

4. İç çözümleme, anlatı türleri içerisinde kahramanların iç dünyası, duygu, düşünce ve hayallerinin ifade edildiği bir anlatım tekniğidir. Bu çözümleme tekniği bilinç akışı tekniğiyle karıştırılabilmektedir. Bu teknik roman sanatında çokça kullanılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki parçalardan hangisi iç çözümleme tekniğine örnek olarak gösterilebilir?

- A) "Eve gitse, biliyordu, gece yarısına dek başka bir şey yapmadan, yukarıdakilerin patirtisine sövecekti... Bol gürültülü, bol dumanlı meyhanelerden birine girdi. Tezgâhın önünde bir boş yer bulup oturdu. Yaklaşan garsona,
- Şarap, dedi. Garson, sanki salt onun için buradaymış gibi eğildi. Sanki ötekiler duyacak diye korkuyordu."
- B) "Bu masal çok yeni uydurulmuş bir masal olduğu için pek çok kimse bilmiyor. Masalı yeni duyanlar da onu başkalarına anlatmaya kalktıklarında ellerine yüzlerine bulaştırıyorlar. Birçok yerine de yeni bölümler uyduruyorlar. Bir kez uydurmaya başlayınca ise- şimdi olduğu gibi- uydurdukça uyduruyorlar.
- C) Grandet'nin davranışları açık ve yalındı. Söyleyecek az şeyi vardı. Genellikle düşüncelerini kısa cümlelerle açıklar, alçak sesle söylerdi. Devrim zamanından yani bir yerde halkın adamı olarak görülmeye başlandıktan beri, hazret uzunca bir konuşma yapmak ya da bir tartışmaya katılmak zorunda kaldı mı yorgun bir havayla kekeliyordu.
- D) "Emir Bey'e baktı, yüzü gergin ama solukları düzgün. İki yıl önceki yangının son yuttuğu evi hatırladı. Aram Usta'nın oturduğu evi. Az yukarda, üç yol ağzındaydı. Şimdi, arta kalan yığıntıda kuzukulağı, hindiba yetişiyor.
- E) "Yollar kalabalıktı. Baktığı yeri gözlerinden en uzun sakladıkları için en çok Bebek tramvayına kızılıyordu. Devetüyü paltolu bir kadın görünce yüreği çarptı; ama o değildi. Şapkalydı. Kalktı. Kapıya yürürken duvardaki takvimi gördü. 7 Mart Cumartesi yazılıydı. 27'nin yarısı kara yarısı kırmızıydı. Rahatladı. İşte boşuna beklemişti.

5. "Haftada iki gece dostlara danslı çay veriliyor, en aşağı iki üç gece de başkalarının davetine gidiliyordu. Aşağı sofa ile taşlık arasındaki camekân kaldırılmış, delik deşik duvarlar sarı yaldızlı bir kâğıt ile kaplanmıştı. Davet akşamları taşlıktaki su küpü, sofadaki yemek masası ve daha başka hırdavat eşya mutfağa taşınıyor, yukarıdan kilimler, iskemeleler, süslü yastıklar indirilerek bir kabul salonu dekoru kuruluyordu."

Bu parçada belirgin olarak kullanılan anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlatma
- B) Özetleme
- C) Gösterme
- D) Diyalog
- E) Monolog

3. ÜNİTE

6. “Küçük Ağa başını kaldırdı ve soran gözlerle baktı. Doktor çevik bir davranışla ayağa kalkmıştı. Gidecekti artık. Onun hâlâ soran gözlerine dost gözlerle bakarak:

- Çünkü, dedi. Küçük Ağa'nın siz oluşu.. yani.. nasıl söylemeli?.. Anlıyor musunuz veya anlatabiliyor muyum bilmem... Sizin gibi genç, güçlü, kuvvetli.. ve bilhassa bilgili, akıllı biri oluşu... Kısacası işte siz oluşunuz benim için hususî bir kıymet ve ehemmiyet taşıyor.”

Bu metnin anlatımında

- I. ilahi bakış açısı
- II. gösterme tekniği
- III. diyalog

unsurlarının hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

7.

I. Robinson Crouse	Macera romanı
II. Bir Bilim Adamının Romanı	Otobiyografik roman
III. İzlanda Balıkçısı	Egzotik roman
IV. Cezmi	Tarihi roman
V. Yaban	Tezli roman

Yukarıdaki roman - tür eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. Bu tarz öykülere “modern öykü” de denir. Her hikâye olaya dayanmaz. Bu tür öykülerde merak ögesi ikinci plandadır. Yazar, bu öykülerde okuyucuyu sarsan, çarpan, heyecana getiren bir anlatım sergilemez. Onun yerine günlük hayattan bir kesit sunar veya bir insanlık durumunu anlatır. Bu öykülerde kişisel ve sosyal düşünceler, duygu ve hayaller ön plana çıkar.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisinin bu parçada sözü edilen hikâye türünde eser verdiği söylenemez?

- A) O.Vusat Bener
B) Tark Buğra
C) Sait Faik Abasıyanık
D) Memduh Şevket Esendal
E) Reşat Nuri Güntekin

ÇİTA YAYINLARI

9. Çerviakov evine giderken şöyle düşündü: “Bunda hiçbir alay yok. Bir türlü anlayamıyor, bir de general olacak. Öyle ise artık ben de bu palavracıdan af maf dilemem. Canı cehenneme! Ona bir mektup yazarım. Ama bir daha gitmem, vallahi gitmem.” Çerviakov evine giderken böyle düşünüyordu. Generale mektup yazmadı. Düşündü taşındı, ama bu mektubu bir türlü toparlayıp yazamadı. Ertesi gün kendisinin gidip işi anlatması gerekti. General sorgu dolu gözlerini ona diktiği zaman Çerviakov:

- Dün efendimizi, buyurduğunuz gibi, alay etmek için rahatsız etmeye gelmemiştim. Aksırırken üstünüzü başınızı berbat ettiğim için özür dilemeye gelmiştim. Alay etmek benim ne haddime? Bizler alay etmeye kalkarsak o zaman, efendime söyleyeyim, insanlara saygı kalır mı?

Mosmor kesilen, sapır sapır titreyen general, birdenbire:

- Defol! diye bağırdı.

Bu metinle ilgili

- I. gözlemci bakış açısıyla yazılmış olması
- II. olay öyküsünün özelliklerini taşıması
- III. olayların üçüncü kişi tarafından anlatılması

özelliklerinden hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

1. Eser Homer'in Odyssey eserinin devamı niteliğindedir. Fransız Kralı 14. Louis, aşırı harcama yapmaktadır. Bu harcamaların tasvip edilmemesi üzerine Fenelon nasıl tutumlu olunması gerektiğini bu eserinde dile getirmiştir. Ulysses'in oğlu Telemachus'un, öğretmeni ile birlikte yaptığı yolculuğu anlatır. Öğretmenin daha sonradan, Bilgelik Tanrıçası Minerva (Tanrıça Athena'nın, Roma Devleti'nde tapıldığı isim) olduğu ortaya çıkar.

Bu parçada sözü edilen eseri edebiyatımıza kazandıran sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbrahim Şinasi   B) Ethem Pertev Paşa
C) Namık Kemal   D) Şemsettin Sami
E) Yusuf Kamil Paşa

2. ----, 1870-1894 yılları arasında çıkardığı seridir. Yirmi beş fasikül ve biri tiyatro ve diğerleri hikâye olmak üzere otuz metinden oluşmakta olan ---- serisi, önce üç kitaplık bir çalışma olarak düşünülmüşse de bunların gördüğü ilgi üzerine yazar, daha sonra yazacağı eserleri de bu ana başlık altında neşretme yoluna gitmiştir. Eserdeki uzun hikâyeler hacim bakımından büyük, ancak tek bir konu etrafında gelişen anlatılardır. Halk diliyle yazılan bu hikâyeler, ders verici, güldürücü nitelik arz eder, okuyucuyla senli benli konuşmalarla tamamlanır. Kısacası sanatçı yerli anlatı geleneğinden de yararlanarak yazdığı bu eserlerle bir bakıma modern hikâye ve romanımızın temelini atmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Mithat'ın- Letaif-i Rivayat
B) Nabizade Nazım'ın- Yedigözlük
C) Samipaşazade'nin-Küçük Şeyler
D) Abdülhak Hamit'in- Macera-yı Aşk
E) Recaizade Mahmut Ekrem'in- Şemsa

3. I. İntibah-Dilber
II. Cezmi-Adil Giray
III. Sergüzeşt- Celal Bey
IV. Karabibik-Huri
V. Araba Sevdası-Periveş

Yukarıda numaralanmış eser-kahraman eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

4. Hele şükürler olsun, Beyazıt'ta, tramvay durağının yanındaki bir kahvehanede oturdular. Yorgunluktan sıhhati bozulan, takati kalmayan çocuğa o hasır iskemle, bir kraliçenin saltanat tahtına çıkması kadar huzur ve safa verdi. Esirci, bir simit, biraz da peynir aldı. Çocuk bunları yedikten ve bir bardak da su içtikten sonra, tramvaya binerek Aksaray'a, oradan diğer hattın tramvayıyla Yüksek Kaldırım'a indiler. Esirci, küçük bir sokakta, تنها bir mahallenin içinde bir evin kapısını çaldı.

Bu parçadan yola çıkılarak Tanzimat romanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Esaret sorununun konu olarak ele alındığı
B) Yazarın eserde kişiliğini gizlemediği
C) Mekân olarak genelde İstanbul'un seçildiği
D) Realizm akımının etkisinde kalındığı
E) Sade bir dile yönelme çabasında olunduğunu

5. Çamlıca Parkı'nın açılacağını herkesten önce haber alan Bihruz Bey, daha mart başlarında annesini zorlaya zorlaya sayfiyeye taşınmaya razı etmiş, Küçük Çamlıca'daki köşke taşındıklarının ertesi günü hemen Jarden Pöblük'e (umumî bahçe, park) koşarak içini, dışını alıcı gözleriyle incelemiş ve burasının pek alımlı (modaya göre, son moda) ve bilhassa şıklığını, alımlılığını en kör gözlere bile göstermeye pek favorabl (elverişli, uygun) bir promönad (gezinti) yeri olabileceğini anlayınca ekipajını (araba takımı) biraz daha süslemek için, Beyoğlu'nda tedarik ettiği bazı vasıtalarla Bender Fabrikası üretiminden gayet hafif ve zarif bir araba ile mevcut atlarından ikişer parmak daha boylu bir çift talimli Macar araba hayvanı ismarlamıştı.

Bu parçanın alındığı roman aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Namık Kemal
B) Recaizade Mahmut Ekrem
C) Samipaşazade Sezai
D) Ahmet Mithat Efendi
E) Nabizade Nazım

6. I. Müşahedat
II. Henüz On Yedi Yaşında
III. Paris'te Bir Türk
IV. Hasan Mellah
V. Dünyaya İkinci Geliş

Ahmet Mithat'a ait yukarıdaki romanlardan hangisi diğerlerinde farklı bir akımın etkisiyle oluşturulmuştur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. ÜNİTE

7. Tanzimat Dönemi'nde en çok işlenen konulardan biri de bizde o dönemde önemli bir sosyal yara olarak görülen "esaret" sorunudur. Romanlarda ya ana kahraman olarak ya da eser içinde geçen cariyelere , esareti simgeleyen tiplere yer verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu eserlerden biri değildir?

- A) Felatun Bey ile Rakım Efendi
B) İntibah
C) Sergüzeşt
D) Zehra
E) Araba Sevdası

8. Aşk olayı karşısında Cezmi romandaki kişilerle İntibah'ta- kiler aynı durumdadır. Adil Giray, Ali Bey; Şehriyar,

Mehpeyker; Perihan da Dilber durumundadır. Roman
I II
III IV V

kahramanlarının üçü ölü. Sonuç aynıdır.

Bu parçada altı çizili bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Felatun Bey ile Rakım Efendi romanı yanlış batılılaş- ma konusu üzerine kaleme alınmış en meşhur eser- lerdendir.
II. Hasan Mellah, Hüseyin Fellah adlı eserleri Tanzimat dönemindeki ilk macera romanlarıdır.
III. Esrar-ı Cinayat adlı eseri Türk edebiyatındaki ilk po- lisiye roman örneğidir.
IV. Letaif-i Rivayet adlı romanını "Don Kişot etkisinde yazılmıştır" şeklinde takdim etmiştir.
V. Bahtiyarlık adlı romanı köy ve kent yaşamını karşı- laştıran bir eserdir. Köy olgusu o dönemde ilk kez realist bir bakışla "toplumsal bir unsur" olarak de- ğerlendirilmiştir.

Ahmet Mithat'ın eserleri ile ilgili yukarıda verilen bil- gilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Modern anlamda anlatı geleneği edebiyatımıza Tanzimat Dönemi'nde girmiştir. Bu dönem sanatçılarından ---, hem roman hem de hikâye türünde eser veren sanatçı- lardan biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden han- gisi getirilemez?

- A) Ahmet Mithat Efendi
B) Samipaşazade Sezai
C) Nabizade Nazım
D) Recaizade Mahmut Ekrem
E) Namık Kemal

11. Suphi'nin hayalinde ruhsal olarak hasta olan zavallı kı- zın kıskançlığı belirttiği zaman, duygularında bir kasılma hisseder ve bu durumda kızın etkisini kendisinde hisse- derdi. İsteklerin büyük çölünde koşup dönen bir serseri gibi hayal ufukları altında olan bir umut güneşi ile hasretli gözü aydınlatmak hevesiyle henüz yüzünü görmediği bir kızın özelliklerini anlamak için saatlerce beynini yormak- tan hoşlanıyordu, aşkın öncüsü düşünmedir.

Bu parçanın alındığı roman aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Nabizade Nazım
B) Recaizade Mahmut Ekrem
C) Namık Kemal
D) Şemsettin Sami
E) Samipaşazade Sezai

12. Sunucu:

- Tanzimat Dönemi'nde okuduğunuz romanlarda aklınız- da kalan karakterler var mı?

Eleştirmen:

- Olmaz mı? Mesela ben Dilber karakterini hâlâ aklımdan çıkartamıyorum. Daha çocuklukta başlayan bir esaret... Sonra Dilaşup, o ölmeliydi en azından Mahpeyker'den önce. Arada kavuşanları da gördüm mesela Yosturoğ- lu'nun yeğeni ile Huri'yi. Bazen de tam bir Türk filmi için- deydim. O Ali Bey'in evlenmek istediği kızın gerçekten de kızı çıkmasını başka nasıl açıklarsın ki...

Aşağıdakilerden hangisi bu diyalogda eleştirmenin sözünü ettiği eserlerden biri değildir?

- A) Taaşuk-ı Talat ve Fitnat
B) İntibah
C) Sergüzeşt
D) Karabibik
E) Araba Sevdası

1. (I) Modern hikâyeciliğin adımlarının atıldığı Tanzimat Dönemi'nde Batı edebiyatları örnek alınarak geleneksel hikâyecilikten farklı olarak yeni bir hikâye ve roman anlayışı yaygınlaşmaya başlamıştır. (II) Geleneksel anlatılarımızda mesneviler baştan sona nazım, halk hikâyesi ise nazım-nesir karışık bir şekilde oluşturuldu. (III) Ancak Batı edebiyatlarının etkisiyle bu dönemde verilen hikâye örnekleri tamamen nesir yani düz yazı şeklinde oluşturulmuştur. (IV) Bunun yanı sıra hikâyelerde sıradan konuların işlenmesi, âhlakî ve sosyal sorunların dile getirilmesi de önemli yeniliklerden biridir. (V) Yazarların hikâyeleri topluma mesaj iletecekleri bir araç olarak görmeleri ve bunun sonucunda hikâyenin ortalarına kendi görüşlerini ve düşüncelerini eklemeleri ise teknik yönden hikâyelerin sağlam bir temele oturtulup Batılı anlamda örneklerin verilmesini sağlamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. Tanzimat romanındaki özellikle yanlış kadını sevmenin doğurduğu yıkımlar da dikkat çekicidir. Mahpeyker , Perişe , Üryani gibi karakterler hatta kahramanımızın babasından kalan parayı uğruna harcadığı akrist Polini gibi karakterler bu yanlış kadınlara örnek sayılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada adı geçen kişilerin yer aldığı romanlardan biri değildir?

- A) Araba Sevdası
B) Zehra
C) İntibah
D) Felatun Bey ile Rakım Efendi
E) Sergüzeşt

3. Türk edebiyatı modern anlamda hikâye türüyle Tanzimat Dönemi'nde tanışmıştır. İlk öykü denemesi ardından ilk yerli öykü ve Batılı anlamda ilk öykü bu dönemde yazılmıştır. Ayrıca özellikle Tanzimat II. Dönemi'nde natüralizm akımının etkisiyle yazılmış öyküler de söz konusudur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen Tanzimat Dönemi hikâyesinde etkisi olan sanatçılardan biri değildir?

- A) Ahmet Mithat Efendi   B) Nabizade Nazım
C) İbrahim Şinasi   D) Samipaşazade Sezai
E) Emin Nihat

4. Tanzimat edebiyatı dönemi öykü ve romanlarında olaylar genellikle günlük yaşamdan alınmıştır. Eserler, genel olarak duygusal ve acıklı konular üzerinde oluşturulmuştur. Tutsaklık, kadın-erkek ilişkileri, Batılılaşma, istemeyerek yapılan evlilikler genel olarak işlenen temalardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki temalardan birine örnek oluşturmaz?

- A) Araba Sevdası
B) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat
C) Cezmi
D) İntibah
E) Zehra

5. Ahmet Mithat Efendi her ne kadar Kıssadan Hisse,
I II

Letaif-i Rivayat adlı eserlerle ilk öykü örneklerini vermiş
III

olsa da eserleri teknik yönden kusurludur. Hikâyelerinde yer yer okuyucuya nasihatlerde bulunur. Bu nedenle, Batılı tarzda yazılmış olan ilk hikâye örneği olarak Şemsettin Sami'nin "Küçük Şeyler" adlı eseri kabul gör-
IV V
mektedir.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. Devri içinde "hace-i evvel" unvanı ile anılan sanatçı romanlarında sık sık okuyucuya "Ey kari!", "Ey karie!" diye seslenir. Okuyuculara anlatılan mesele hakkında bilgi ve görüşlerini söyler veya onların fikirlerini sorar. Bu tarz anlatım, meddahların başvurduğu bir anlatım tekniğidir. O da meddahlar gibi okuyucunun dikkatini anlatılan konu üzerinde toplayabilmek için onlarla diyalog kurma yolunu seçer, hikâye ve romanlarının kimi bölümlerinde zaman zaman kendine de seslenir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait romanlardan biridir?

- A) Cezmi   B) Araba Sevdası
C) Yeryüzünde Bir Melek   D) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat
E) Kırık Hayatlar

3. ÜNİTE

7. Mehpeyker, sevda tuzağına düşürdüğü erkeğin içinden geçenleri satır satır okumasını, uzun yılların tecrübeleriyle, çok iyi öğrenmişti. Ali Bey'in o andaki düşünce ve duyguları da, bir sinema şeridi gibi, derhal gözünün önünde canlanıverdi. Her zamanki cilve hünerlerini göstermeye başladı. Kâh aşkını açığa vurduğu için gönlünde beliren gizli memnunluğu güya saklamaya çalışıyormuş gibi bir tavır takınıyor; kâh âşıkça davranışlarına yine âşıkça karşılık bekliyormuş gibi mahzunlaşıyor; hülâsa bütün bu aşk rollerinde en ünlü sinema artistlerini gölgede bırakacak bir başarı gösteriyordu.

Bir romandan alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eserdeki kahramanlardan anlaşılacağı üzere ilk yerli romanımızdan alınmıştır.
- B) Yazarın realist bakış açısını yansıtan bir eser niteliği taşımaktadır.
- C) Yazar; kahramanını, kişiliğini gizlemeden kendi yorumunu katarak anlatmıştır.
- D) Anlatıcı üçüncü kişi olup gözlemci bir bakış açısıyla yazılmıştır.
- E) Eserin anlatımı ve içeriği göz önünde tutulduğunda Recaizade Mahmut Ekrem'e ait olduğu anlaşılmaktadır.

8. A Dadı, sen de söylediğini bilmezsin, gelecektek haber verir gibi konuşuyorsun. Oğlum öyle şeylere aldanmaz Yok yok. Tal'at'ım usludur. Ah. çok memnunum oğlumdan! Allah başışlasın, zamane gençleri gibi değil. Ah! Merhum pederi can çekişirken Tal'at'ı iki gözünden öpüp: "Bu çocuğa beraber terbiye verecektik lâkin ne çare. bana kader müsaade etmedi. Onun terbiyesi sana kaldı Gevşek davranma" diyerek, bir eli çocuğun yüzünde ve diğer eli benim elimde olduğu hâlde ruhunu teslim etti. Talatçığım o vakit altıyedi yaşında idi. Biçare pederi ne kadar severdi; zavallı, hasret gitti.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın alındığı romanın yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Şair Evlenmesi
- B) İntibah
- C) Kamus-ı Türki
- D) Henüz On Yedi Yaşında
- E) Küçük Şeyler

- 9. I. Araba Sevdası
- II. Taaşşuk-Talat ve Fitnat
- III. Felatün Bey ile Rakım Efendi
- IV. Sergüzeşt

Yukarıda numaralandırılmış romanlardan hangileri işlediği tema yönünden benzerlik göstermektedir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve IV

10. Nabizade'nin bu romanında hemen hemen olay diye bir şey yoktur. Olay Antalya civarında Kaş kazasına bağlı Beymelek'te yaşayan fakir bir köylünün hikâyesidir. Babasından kalan sekiz dönümlük tarlayı, komşularından ödünç aldığı öküzlerle süren kahramanının tek ideali, bir çift öküz sahibi olabilmektir.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zehra
- B) Karabibik
- C) Yedigözlük
- D) Hasan Mellah
- E) Sergüzeşt

11. Daha ilk eserlerden başlayarak Tanzimat edebiyatı öykü ve romancılarının bir kısmı halka, bir kısmı aydın kişilere seslenmeyi tercih etmişlerdir. Bunun sonucu olarak da, halka seslenen yazarlar sade dille, aydın kişilere seslenen yazarlarsa yabancı sözlük ve dil kuralları ile yüklü bir dille yazmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada halka seslenen olarak ifade edilen yazarlardan biridir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
- B) Samipaşazade Sezai
- C) Recaizade Mahmut Ekrem
- D) Muallim Naci
- E) Abdülhak Hamit Tarhan

1. Mesnevilerden, destanlardan ,halk hikâyelerinden sonra Tanzimat'la birlikte modern hikâyeye geçiş noktasında önem arz eden birçok eser yazılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamadaki gelişme aşamalarındaki hikâyelerden biri değildir?

- A) Müsameretname B) Kissadan Hisse
C) Küçük Şeyler D) Muhayelat-ı Aziz Efendi
E) Zavallı Kız

2. Tanzimat II. Dönemi'nde Batılı anlamda ilk hikâye örneğini veren Samipaşazade Sezaî'nin yanı sıra Recaizâde Mahmut Ekrem ve Nabizade Nazım da hikâye türünde eserler vermiştir.

Aşağıdaki hikâyelerden hangisi bu cümlede sözü edilen sanatçılardan birine ait değildir?

- A) Muhsin Bey B) Hâlâ Güzel
C) Küçük Şeyler D) Onu Beklerken
E) Yedigözlük

3. I. Bu dönem hikâyesinde göze çarpan en büyük yenilik konuların günlük yaşamdan, tarihten, sosyal ve âhlaki sorunlarından alınmış olmasıdır.
II. Bu dönemde ortaya konulmuş ilk hikâye örneklerimizde geleneksel öykü anlatımımız meddahlığın etkileri görülmektedir.
III. Sanatçıların halka mesaj verme isteği sonucunda hikâyelerin içinde yazarın konuşmalarına ve düşüncelerine sık sık yer verilmiştir.
IV. Hikâyelerde Anadolu, Anadolu insanının sorunları kendine yer bulmuştur.
V. Birinci dönemde romantizm, ikinci dönemde realizm ve natüralizm akımları etkili olmuştur.

Tanzimat Dönemi hikâyesi ile ilgili yukarıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Tanzimat romanlarında olayların geçtiği mekân genellikle İstanbul'dur. İstanbul'da Çamlıca ve Beyoğlu gibi eğlence mekânları öne çıkar.Tanzimat romanlarında mekân, fon olarak kullanılsa da ağırlıklı olarak o dönemin sosyal yaşamını yansıtacak yerlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi mekân unsuru açısından bu parçadaki bilgiyi destekleyen eserlerden biri değildir?

- A) İntibah
B) Araba Sevdası
C) Karabibik
D) Felatün Bey ile Rakım Efendi
E) Sergüzeşt

5. I. Heves Ettim
II. Zavallı Kız
III. Bir Hatıra
IV. Haspa
V. Yedigözlük

Yukarıda numaralanmış Nabizade Nazım'a ait eserlerden hangisi tür yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Tanzimat romanlarında zaman sanatçıların yaşadığı zaman, genellikle Osmanlı toplumunun Batı ile tanışmaya başladığı dönemdir. Bazı romanlarda Batıya dönük kişilerin yaşamı ve zamanı bazı romanlarda ise Osmanlı'nın içe kapanık dönemi yansıtılır. Genel olarak zaman, Osmanlı toplumunun Batı medeniyeti ile tanışmaya başladığı zamandır.

Aşağıdakilerden hangisi bu romanlardan biri değildir?

- A) Araba Sevdası
B) Taaşuk-Talat ve Fitnat
C) Cezmi
D) Felatun Bey ile Rakım Efendi
E) Sergüzeşt

3. ÜNİTE

7. Ahmet Mithat Efendi, fikrî ve ahlâkî endişelerle reddettiği Emile Zola'nın natüralist roman anlayışına tepki olarak 1891'de ---- romanını kaleme alır. Berna Moran'ın da ifadesiyle bu roman, yazarın bizzat Ahmet Mithat Efendi olarak esere dâhil edilmesi ve roman kişilerinin yazma sürecine katılmalarıyla oldukça iddialı bir romandır. Bu eserde Ahmet Mithat'ın vapurda kulak misafiri olduğu kadınların konuşmalarından yola çıkarak, onların hayatlarını yazdığı bir eserin yazım aşamasının anlatılmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hasan Mellah
B) Müşahedat
C) Paris'te Bir Türk
D) Çengi
E) Esrar-ı Cinayat

8. Bu roman, edebiyatımızdaki ilk gerçekçi romanlardan biridir. Eser aynı zamanda psikolojik romanların da ilklerindedir. Kahramanları çok canlı, dili sadedir. Eserde karısının kıskançlıklarından bunalan, bu yüzden mutluluğu başka kadınlarda arayan bir koca ele alınır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karabibik
B) Araba Sevdası
C) Zehra
D) Sergüzeşt
E) Müşahedat

9. I. İlk realist roman
II. Batılı anlamda ilk roman
III. İlk psikolojik roman
IV. İlk polisiye roman

Yukarıda numaralanmış ilklerden hangisi Tanzimat Dönemi romanlarından biri değildir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

10. Tanzimat romanlarında nice kötü adamlar da güzel ama biraz da abartılarak anlatılmış. Aşğının emriyle cinayet işleyen Abdullah Efendi, üvey kızını istemediği bir adamla evlendiren Hacı Mustafa, kıskanç bir kadının eski kocasından intikam almak için tuttuğu Üryani, sevgisine karşılık bulamadığı için sevdiği adamamı ve aşğının öldürtmek isteyen Şehriyar bunlara örnektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen karakterlerin olduğu romanlardan biri değildir?

- A) Sergüzeşt
B) Taaşuk-Talat ve Fitnat
C) İntibah
D) Cezmi
E) Zehra

11. Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde giren anlatı türlerinden biri olan öykü ile, Ahmet Vefik Paşa tarafından yazılan Kıssadan Hisse ve Letaif-i Rivayat adlı eserlerle tanışmış olduk.

Bu cümlede numaralanmış bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

12. Roman ve hikâye türünde ilk örnekler Tanzimat Döneminde verilmiştir. Birçok sanatçı yazdıklarıyla bu türlerin gelişmesine katkıda bulunmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu sanatçılardan biri değildir?

- A) Namık Kemal
B) İbrahim Şinasi
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Samipaşazade Sezai
E) Şemsettin Sami

1. (I)Tanzimat edebiyatı boyunca romanın gölgesinde kalan hikâye, Servetifünun sanatçıları önem vermiş ve teknik yönü sağlam hikâyeler ortaya çıkarmıştır. (II)Batıdaki edebî gelişmeleri günü gününe takip eden Servetifünun sanatçıları, o dönemde öne çıkan realizm ve natüralizm akımlarından etkilenmiş ve eserlerini bu akımlara göre oluşturmuştur.(III) Tanzimat döneminde başlayan hikâye örneklerindeki teknik kusur ve sosyal amaç bu dönem hikâyelerinde görülmez. (IV) Edebî topluluk olarak kendilerine sanatsal hedefler koyan Servetifünun sanatçıları ilk olarak Tanzimat hikâyesinin hatalarına düşmeyerek bu türde modern kısa hikâyenin başarılı örneklerini vermişlerdir. (V) Bu örnekler edebiyatımızda Batılı anlamda ilk hikâye örnekleri olarak ifade edilmektedir.

Servetifünun Dönemi Hikâye ile ilgili yukarıda numaralanmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. 1888'de yayımlanan uzun öyküleriyle başlayan öykücülük faaliyetini 1908'e kadar romancılıkla birlikte yürüten yazar, bu yıldan sonraki edebiyat çalışmalarında öykü türüne ağırlık vermiştir. Onun bu türdeki eserleri, ölümünden de sonra, 1950'de yayımlanan "İzmir Hikâyeleri" ne kadar uzanan geniş bir sürecin içine yayılmıştır.Dolayısıyla zaman bakımından öykücülüğü daha ön plândadır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil   B) Mehmet Rauf
C) Hüseyin Cahit Yalçın   D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

3. Halit Ziya'nın, Ahmet Mithat'ın "Henüz On Yedi Yaşında" adlı romanına antitez olarak realist bir anlayışla yazdığı önemli bir eserdir. İhsan Bey'in etrafındaki insanlarla kendi hayatını mahvetmesi ve Mazlume'nin temiz bir hayat-tan kötü yola düşme süreci romanın konusunu oluşturur.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sefile   B) Nemide
C) Ferdî ve Şürekası   D) Bir Ölünün Defteri
E) Kırık Hayatlar

4. Yazar:

- Halit Ziya'nın tüm romanlarını okudum. Utanarak söylemeliyim ki romanları dışında yazdığı hiçbir şeyi okumadım. Hatta mensur şiirini ders kitaplarında görene kadar ondan bile haberdar değildim.

Eleştirmen: — En son hangi romanını okudunuz?

Yazar:

- Doktor Ömer Behiç karakterinin olduğu romanı. Bu romanın dikkatimi çeken noktası diğerlerinden farklı olarak sade bir anlatım ve geliştirilen toplumsal bakış açısıydı.

Eleştirmen:

- Ben romanları dışında hikâyelerinin de incelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yazar:

- Evet, ben de hikâyelerini okumayı düşünüyorum zaten. Ama Halit Ziya ile ilgili bir araştırma için oyunlarını okumaya gerek yok. Çünkü oyunlarında ona dair bir şey yok.

Bu diyalogdan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yazar, Halit Ziya'nın "Bir Ölünün Defteri" kitabını henüz okumamıştır.
B) Yazara göre "Kabus" adlı eseri Halit Ziya'yı yansıtmamaktadır.
C) Yazarın en son okuduğu Halit Ziya romanı "Kırık Hayatlar"dır.
D) Eleştirmen "Onu Beklerken" gibi eserlerinin de okunması gerektiğini düşünmektedir.
E) Yazarın ders kitabında gördüğü eser "Mezardan Sesler" olabilir.

5. Ben bu romanındaki en masum kişi kim diye düşündüm sadece. Aldatılan koca mı annesine benzemek istemezken yasak bir aşka kapılan intihar eden kadın mı? Yoksa sevdiği adamın babasının karısıyla ilişkisini öğrenen zengin kızı mı?

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eylül   B) Mai ve Siyah
C) Aşk-ı Memnu   D) Genç Kız Kalbi
E) Niçin Aldatılmış

3. ÜNİTE

6. Servetifünun devrinde, İkdam ve Servet-i Fünun dergilerinde yazdığı hikâye ve nesirlerini 1901 yılında ---- adlı eserlerde topladı. Bu eserlerinde ----, daha iyi tesir yapmak, gönülleri heyecanlandırmak için mübalağalı bir üslup kullandığını, ağır ve anlaşılması güç Servetifünun dilini işlediğini ve hayal mahsulü konular anlattığını bizzat kendisi söyler. Kendisinin de ifade ettiği sebeplerden dolayı bu eserleri fazla itibar kazanamamıştır. İkinci Meşrutiyetten sonra, zamanın modasına uyarak o da Turancılık edebiyatı akımına uymuştur. Bu akıma bağlı olarak yazdığı yazıların büyük kısmını Çağlayanlar (1922) adlı eserinde toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Namusla Açlık Meselesi-Hüseyin Rahmi Gürpınar
B) Bir Aşkın Tarihi-Mehmet Rauf
C) Haristan ve Gülistan- Ahmet Hikmet Müftüoğlu
D) Hayat-ı Hakikiye Sahneleri- Hüseyin Cahit Yalçın
E) İzmir Hikâyeleri- Halit Ziya Uşaklıgil
7. ...Süreyya, buraya taşındıkları on günden beri hemen daima sisli, taşkın, hatta o kadar sevdiği karısı Suad'a karşı bile, hemen hiçbir sebep olmadan, haksız davranıyordu. Suad'ı. kendi kolunu tutan elinden çekip yanı başına oturarak ve kendisine dargın olmadığı için tebessüm etmek gerektiğini hatırlayarak kaçamaklı, nursuz bir tebessümle: "Şimdi hep çamur oluruz; toprak, toprak değil ki!.. Bir iki dakika yağmur yağdı mı haddin varsa yürü! Bastığın yerden ayağın bir okka çamurla beraber kalkar..." dedi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın alındığı kitabın yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Karanfil ve Yasemin
B) Nadide
C) Şıpsevdi
D) Aşk-ı Memnu
E) Gönül Hanım
8. Eserimizin kahramanları Macit ve Sermed isminde iki gençtir. Macit ve Sermed çocukluk yıllarında birbirlerine karşı çekişme içinde olan gençlerdir. Ancak gençlik çağlarında bu çekişme yerini tutkulu bir aşka bırakır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırık Hayatlar
B) Ferda-yı Garam
C) Aşk-ı Memnu
D) Karanfil ve Yasemin
E) Genç Kız Kalbi

9. Madam Potiş'in ve sokak köpeği Drol'un isimleri de, tıpkı Şöhret'inki gibi, yazar tarafından bilinçli olarak seçilmiştir. Bu Fransızca kelimelerden ilki olan Potiş, Çin ve Japon vazosu anlamının yanında, Madam Potiş'in kişiliğini yansıtır şekilde içi elişi kâğıtlarıyla süslü, âdi taklit cam vazo anlamını da taşır.Drol ise, köpeğin romandaki görevine uygun olarak tuhaf, garip, komik, âdi, aşağılık anlamlarına gelir.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nadide
B) Mürebbiye
C) Şık
D) Aşk-ı Memnu
E) Şıpsevdi

10. Denilebilir ki roman, fantastik unsurlarla süslenerek, aslında Türk toplumundaki evlilik kurumunu eleştirir. Romanın ana karakteri İrfan Galip'e göre evlilik, yaşadığı toplumda sadece uyulması şart bir âdeti yerine getirmek için yapılan bir eylemdir. Hâl böyle olunca şiddetli geçimsizlikler kaçınılmazdır. Zira ona göre, karı koca arasında, hisçe, terbiyece, zevkçe bir uygunluk olmalıdır. Çünkü o, kendisine "eş olarak el ele vererek gençliğin aşk dolu hayallerinde, altın ufuklarında ortak bir yükselme zevkiyle uçacak bir melek" aramaktadır.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırık Hayatlar
B) Dünyaya İkinci Geliş
C) Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç
D) Seveda Peşinde
E) Gulyabani

11. Halit Ziya'nın bu romanında ise yine ikilem içinde kalan bir karakter vardır. Bu kahraman İsmail Tayfur'dur. Bir tarafta çocukluk aşkı Seniha bir tarafta annesi ve sevdiği rahat yaşasın evlenmek zorunda kaldığı patronunun kızı Hacer ve bunun üzerine gerçekleşen olaylar anlatılmaktadır.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mai ve Siyah
B) Bir Ölü'nün Defteri
C) Ferdi ve Şürekası
D) Sefile
E) Kırık Hayatlar

1. Servetifünun Dönemi Hikâye ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bu dönem sanatçıları, diğer edebî türlerde olduğu gibi Fransız edebiyatını örnek almışlardır.
- B) Daha önce önemsenmeyen teknik bu dönemde konunun da önüne geçmiş ve sanatçıların hikâyenin yapı unsurlarının uyumuna dikkat etmişlerdir.
- C) Bu dönemde yazılan hikâyelerde mekân tıpkı romanda olduğu gibi İstanbul dışına çıkamamıştır.
- D) Genellikle üst tabakadan seçtikleri kahramanları eserlerinde işlemişlerdir.
- E) Etkilenilen realizm akımından dolayı çevre tasvirlerinde gerçeklik duygusu uyandırmaya özen gösterirler.

2. Öykücü Halit Ziya'nın başka yazarlar üzerindeki etkisi özellikle Servetifünun döneminde söz konusu olmuştur. Bu dönemdeki öyküleri, topluluğun öteki yazarları olan Mehmet Rauf, Hüseyin Cahit, Saffeti Ziya ve yine bu dönemdeki eserleriyle Ahmet Hikmet üzerinde konu ve üslup bakımından etkili olmuştur. 1908 sonrasında ülkenin yaşamaya başladığı toplumsal, kültürel ve özellikle siyasî değişimler ve gelişmeler, yazarın bu yıldan sonra yazdığı öyküler üzerinde belirleyici bir rol oynamamış; dolayısıyla o, uygulayageldiği sanat anlayışından pek kopamamıştır. **Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçılardan birine ait değildir?**

- A) Hayat-ı Hakikiye Sahneleri
- B) Son Emel
- C) Kadınlar Vaizi
- D) Hepsinden Acı
- E) Haristan ve Gülistan

3. Hikâyelerinin çoğunda kadın ve aşk konusunu işlemiş olan Mehmet Rauf'un dili dönemin yazarlarına göre daha anlaşılır ve özentisizdir. Âşıkane, İntizar, Genç Kız Kalbi, Hanımlar Arasında, Son Emel bu üslubu yansıttığı önemli hikâye kitaplarından birkaçıdır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Halit Ziya Uşaklıgil'in İzmir dönemi romanlarından olan ----, aynı zamanda Servetifünun dönemi romanını müjdeleyen bir örnek olması bakımından önem taşımaktadır. Romanda Vecdi ve Hüsam adında iki erkek ve Nigar adında bir genç kız arasındaki aşk ilişkisi ve bu durumun yarattığı trajik durum söz konusu edilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mai ve Siyah B) Sefile
- C) Bir Ölünün Defteri D) Aşk-ı Memnu
- E) Kırık Hayatlar

5. Henüz yirmi iki yaşında, bütün maneviyatı yalnız bir ümidin tahakkukuna muntazır... Şöhret bulmak, edip olmak, herkesçe tanınmak, bugün o kadar acılıklarına göğüs vermek için hayatını zehirlediği bu edebiyat aleminin bir gün yüksek zirvelerine çıkmak ve ismini o kadar yükseltmek ki... O tasavvur ettiği yüksek payeye bir had bulamıyor, sonra da bu derece itila emellerine kapılıyor olduğundan kendi kendine utanıyordu. Edip olmak, şöhret almak, senelerden beri bütün düşünce bu değil miydi?" Batılı anlamda Türk romanının başlangıcı sayılan ve Tanpınar'ın "Türkiye'de nesli adına konuşan ilk eser" diye tanımladığı ----, döneminin basın, edebiyat ve şiir hayatına ilişkin gözlemleriyle de ayrı bir öneme sahiptir.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mai ve Siyah B) Hayal İçinde
- C) Ferda-yı Garam D) Şık
- E) İntibah

6. Madam Bovary romanında hem aldanan hem de aldatan kadın "Emma"nın yansıması bizde bu eserle vücut bulmuştur desek yanlış olmaz herhalde. Evet, konular birebir aynı değildir ama karakterler birbirine çok benzerdir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mai ve Siyah B) Kırık Hayatlar
- C) Aşk-ı Memnu D) Bir Ölünün Defteri
- E) Ferdi ve Şürekası

3. ÜNİTE

7. Servetifünun Dönemi'nin önemli kalemlerinden Mehmet Rauf'un son romanıdır. Eser 1918-1921 yılları arasında geçmektedir. Mehmet Rauf o dönemde şahit olduğu olayları, coşkun bir dille kaleme almıştır. Anadolu'nun işgalini ve Millî Mücadele'yi, İzmir ve İstanbul'da ki yansımalarının içinden anlatır. Aşk duygusu çerçevesinde işlenen olay örgüsü; millî duygu, vatan sevgisi ve millet aşkına geniş yer verilmiştir. Subay Nihat ve aşık olduğu iki kadın arasında geçen bağlar etrafında olaylar gelişmektedir.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eylül
B) Ferda-yı Garam
C) Son Yıldız
D) Kan Damlası
E) Halas

8. Dul kalan Muhsine Hanım bir konağa hizmetçi olarak girmiştir. Ancak konağın esrarlı bir havası vardır. Çeşmefelek Kalfa ve Ruşen Kadın'dan öğrenildiğine göre konağın cinler, periler istila etmiştir. Eskiden konakta çalışan iki hizmetçinin öldürüldüğünü duyan Muhsine Hanım buradan ayrılmak istese de ayrılmaz. Çünkü Ruşen Kadın artık onlardan kurtulamayacağını ve bir gece bu konakta kalarak onlara karıştığını söyler. Muhsine Hanım konağın bahçesinde saçma sapan sözler duymaya başlar. Bu sözleri kimin söylediğini de merak eder ve olaylar bunun üzerine gelişir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç
B) Gulyabani
C) Ferdi ve Şürekası
D) Mürebbiye
E) Kiralık Konak

9. I. Necip - Eylül
II. Ahmet Cemil - Mai ve Siyah
III. Firdevs - Aşk- Memnu
IV. Dehri Efendi - Mürebbiye
V. Madam Potiş - Şıpsevdi

Yukarıdaki eser - kişi eşleştirilmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Tanzimat'la birlikte başlayan Batılılaşmanın toplumsal yaşam içerisindeki etkilerinin bir eleştirisi olan eserde yazar, karakterleri ve işlediği konu aracılığıyla "aşksız erkekler" sorununa eğilir. Romanın ana kahramanı Anjel, mazisi son derece karanlık Parisli bir hayat kadını iken, İstanbul'a Dehri Efendi Yalısı'na bir matmazel olarak kabul edilir. Dehri Efendinin yalısında çalışmaya başlayan Anjel'in sırasıyla evin tüm erkeklerini kendisine âşık etmesi ve sonrasında gelişen olaylar mizahi bir dille anlatılır.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Metres
B) Mürebbiye
C) Karanfil ve Yasemin
D) Aşk-ı Memnu
E) Sefile

11. Ömer Seyfettin'in övgüyle bahsettiği ----, edebiyat tarihçileri tarafından Hüseyin Cahit Yalçın'ın en önemli romanı olarak kabul edilir. Söz konusu romanda merkezî kişi olan Nezih, okuduğu romanların etkisiyle hayal dünyasında yaşar ve gayrimüslim bir kızı zihninde idealize eder. Ancak Nezih, romanın ilerleyen sayfalarında hayal dünyasından, hayatın hakikatlerini anlayarak ve olgunlaşarak uzaklaşır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nadide
B) Hayal İçinde
C) Niçin Aldatırlarmış
D) Hayat-ı Hakikiye Sahneleri
E) Hayat-ı Muhayyel

12. I. Eserlerinde, Servetifünun anlayışına uygun romantik aşkları, duyguları, hayallerinin yanında toplumsal konulara da yer vermiştir.
II. Romanlarında, psikolojik tahlillere önem vermiş ve bunda başarılı olmuştur.
III. Roman ve öykülerinin yanında ilk mensur şiirimiz olan "Siyah İnciler" adlı eserin de yazarıdır.
IV. Halit Ziya'nın etkisinde kalan yazar, gerek roman tekniği gerek dil ve anlatımının sağlamlığı bakımından onun kadar başarılı olamamışsa da daha sade bir dil kullanmıştır.

Mehmet Rauf ile ilgili yukarıda numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. Halit Ziya Uşaklıgil ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) G. Flaubert, H.de Balzac, A. Daudet, Goncourt Kardeşler gibi Fransız realist ve natüralist yazarlardan etkilenmiştir.
- B) Anlatımı tekdüzelikten kurtarmak için devrik cümle ve eksiltili cümle kullanmış, bazı sıfatları isimlerin sonuna getirmiş, cümlelerin sonunda değişik zamanlı fiiller kullanmıştır.
- C) Sanatlı ve ağır bir dil kullanmaktan kaçınan yazar sokağın dilini edebiyata taşıyan sanatçı olarak anılmıştır.
- D) Romanlarında aydın, öğrenim görmüş, sanat ve edebiyattan anlayan kişileri ve çevrelerini; öykülerinde ise halkın yaşayış ve adetlerini işlemiştir.
- E) Romanlarında sadece İstanbul'u anlatmış; öykülerinde ise Anadolu ve köy yaşamına, kasabalardaki yaşayışa yer vererek İstanbul dışına çıkmıştır.

2. Servetifünün Dönemi'nde hikâyede büyük gelişme yaşanır. Tanzimat'la edebiyatımıza giren hikâyenin olgun örnekleri bu dönemde verilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu örneklerden biri değildir?

- A) Bir Muhtranın Son Yaprakları
- B) İntizar
- C) Niçin Aldatırlarmış
- D) Bir Yazın Tarihi
- E) Zavallı Kız

3. Edebî hayatı Servetifünun edebiyatından öncesinde, Ahmet Mithat Efendi'nin telif ve tercümelerini okuduğu dönemde başlar. Bu dönemde okuduğu hikâye ve romanlardan esinlenerek "Nadide" adlı ilk romanını da yayımlamıştır. Daha sonraları ilgi duyduğu ve edebî kişiliğinin oluşmasında önemli etkilere sahip olan Fransız edebiyatının da etkisiyle birçok nesir türünde eser verse de o Servetifünun edebiyatı içinde eleştiri yazılarıyla tanınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait hikâye kitaplarından biridir?

- A) Hayat-ı Muhayyel B) Aşıkane
- C) İki Hödüğün Seyahati D) Yadıgarlarım
- E) Kissadan Hisse

4. Bizim çalışmamızın konusunu Hüseyin Rahmi'nin hikâyeleri oluşturmaktadır Hüseyin Rahmi'nin ilk hikâyesi 1884'te Ceride-i Havadis'te yayınlanmıştır. O tarihten itibaren ölüm tarihi olan 1944 yılına kadar çok sayıda hikâye yazmıştır. Hüseyin Rahmi'nin beş tanesi Fransızca'dan tercüme olmak üzere yüz yirmi tane hikâyesi bulunmaktadır. Tercüme olan bu beş hikâye çalışmaya dâhil edilmedi.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçadaki çalışmanın konusu olamaz?

- A) Hazan Bülbülü
- B) Tünelden İlk Çıkış
- C) Gönül Ticareti
- D) Melek Sanmıştım Şeytanı
- E) Katil Buse

5. Halit Ziya Uşaklıgil'in hikâyeleri romanlarına göre daha sadedir. Romanlarında mekân olarak İstanbul dışına çıkmayan sanatçı hikâyelerinde yüzeysel de olsa Anadolu'yu işlemiştir. Kadın Pençesi, Hepsinden Acı, Aşka Dair,

I II III
Bir Aşkın Tarihi, Solgun Demet onun hikâye türündeki
IV V

eserlerinden birkaçıdır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Roman, Servetifünun'un aşk konusunu ve yasak ilişkilerini ele alması yönüyle önemli bir eserdir. Şevket Bey'in sevdiği adamı başkasına kaptıran kızının hayal kırıklıklarıyla dolu yaşamı ve ölüme giden süreci romanın konusunu oluşturur.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırık Hayatlar B) Bir Ölünün Defteri
- C) Nemide D) Genç Kız Kalbi
- E) Karanfil ve Yasemin

3. ÜNİTE

7. (...) Çünkü Bihter, hayatında bundan böyle aşkların karşılıksız kalacağını, daha da yalnızlıklarla dolup taşacağını, kendisinden o kadar yaşlı Adnan Bey'in ne aşka, ne ihtirasa yanıt verebileceğini sezinlemişti. İşlemeli, dantelalı yatak örtüleri, bu gece ve her gece, Bihter'e bomboş süsler, düzmece incelikler sunacak, ama Bihter süslü döşeginde hep ihtirasların, genç tenlerin hayalini kuracaktı...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın alındığı eserin yazarına aittir?

- A) Bir Ölünün Defteri B) Genç Kız Kalbi
C) Hayal İçinde D) Şıpsevdi
E) Sergüzeşt

8. Yazar eserin konusunu Serez'deyken dinlediği bir hikâyeden ilham alarak yazmıştır. Nadide adındaki kötü evladı temsil eden bir kızla, Fuat adında iyi evladı temsil eden bir erkeğin etrafında oluşan olaylar romanın konusunu meydana getirmiştir.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Rahmi Gürpınar
B) Halit Ziya Uşaklıgil
C) Hüseyin Cahit Yalçın
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Mehmet Rauf

9. Edebiyatımızda Eylül romanıyla tanınan Mehmet Rauf, ---- adlı eserinde okura yine kalbin ve duyguların akla galebe çaldığı sancılı ve bir o kadar da zevkli bir anlatı sunuyor. Roman buhranlı düşüncelere, yasak aşka, çelişki ve çatışmalara, kişi ve çevre tasvirlerinin gerçekçi bir bakış açısı ve şiirsel anlatımıyla değişiyor. Kişilerin etkili psikolojik tahlilleri de eklenerek anlatı boyut kazanıyor. Mehmet Rauf, aşkı adeta patolojik bir şekilde yaşayan Samim adlı karakteri üzerinden yasak aşkın anatomisini inceliyor.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Böğürtlen B) Karanfil ve Yasemin
C) Define D) Genç Kız Kalbi
E) Ferda-yı Garam

10. İlk dönem romancılarımızın gözde tiplerinden bir tip: Mef-tun Bey... Yarım yamalak Paris öğrenimiyle sindirilmemiş Avrupa kültürünü, kendi bencilliklerine, dolandırıcılığına maske yaparak aile bireylerinin yozlaşmasına, ailenin yıkılmasına yol açan bir "yüzsüz"

Bu parçada başkahramanından böyle sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şık B) Şıpsevdi
C) Kırık Hayatlar D) Ferda-yı Garam
E) Hayal İçinde

11. Sokaktaki konuşulan dili, insanları, onların hayatlarını, zevklerini ve konuşma biçimlerini romanlarına yansıtmayı özellikle istemiştir. Bu yüzden "sokağı edebiyata getiren sanatçı" olarak vasıflandırılmıştır. İstanbul'un gündelik hayatına dair canlı tasvirler, kişiler yaşanmış olaylardan izler, caddede vapurda, kahvehanelerde gözlemlediği canlı insan tiplerini romanlarındaki vakaları ve kişileri oluşturur.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
B) Hüseyin Rahmi Gürpınar
C) Hüseyin Cahit Yalçın
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Mehmet Rauf

12. I. Servetifünun Dönemi'nde yaşayan sanatçı, Ahmet Mithat'ın halk için roman yazma geleneğini devam ettirmiştir.
II. Emile Zola'dan etkilenen sanatçı Türk edebiyatında natüralizm akımının başarılı bir temsilcisidir,
III. Romanlarını "toplum için sanat" anlayışıyla kaleme almıştır. Okuru eğlendirerek eğitmeyi amaçlar.
IV. Mürebbiye", "Hayal İçinde", "Ben Deli miyim" adlı romanlarında "deneysel roman" yöntemini kullanmıştır.
V. "Şık", "Şıpsevdi", "Mürebbiye" adlı romanlarında yanlış Batılılaşma konusunu işlemiştir.

Hüseyin Rahmi Gürpınar ile ilgili yukarıda numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Neredeyse edebiyatın bütün kurmaca türlerinde eser vermesine rağmen bir hikâyeci olarak tanındı. Hatta toplumda, çocukluk hatıralarından hareketle kaleme aldığı, “----” gibi okul kitaplarına da giren, sade bir dil ve akıcı bir üslup kullandığı için kolay okunan hikâyelerinden dolayı çocuk hikâyecisi olduğu şeklinde yanlış bir kanaat oluştu. Oysa Ömer Seyfettin çocukluk hatıralarından hareketle anlattığı hikâyelerini de büyükler için yazdı.

Bu parçadaki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) İlk Namaz
B) Falaka
C) Kaşağı
D) Bahar ve Kelebekler
E) İlk Cinayet

2. Ömer Seyfettin’in; “Bahar ve Kelebekler” adlı öyküsü

millî bilincin aşılmasına, Birinci Dünya Savaşı’nın mutsuzluğu içinde yazdığı “Forsa” tarihsel konulu hikâyeleri-

ne, “And” bilgisizlik ve yanlış inançlarının işlendiği öykü-

lere, “Kurbağa Duası” ise çocukluk anılarını anlattığı

öykülerine örnek olarak verilebilir.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangilerinin yeri değiştirilirse bilgi yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I ile II
B) I ile III
C) II ile III
D) II ile IV
E) III ile IV

3. Genç yaşta sürgün gönderildiği Sinop, Çorum, Ankara ve Bilecik’teki gözlemlerinden faydalanarak kaleme aldığı bu hikâyelerde olaylar hep Anadolu’da geçer. I. Dünya Savaşı yıllarında yakından gördüğü Anadolu halk ve hayatına hikâyelerinde yer vermiştir. Anadolu’da yaşayan yerli tipleri o zamana kadar görülmemiş bir canlılıkla anlatmıştır. O zamana kadar İstanbul sınırları dışına çıkamayan Türk hikâyesini Anadolu’ya yöneltmekle hikâyeciliğine yeni bir ufuk açmıştır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memleket Hikâyeleri
B) Milli Savaş Hikâyeleri
C) Gurbet Hikâyeleri
D) Harem
E) Harap Mabetler

4. ---- adlı eserinde İstanbul’un bir mahallesinde doğup büyüyen ---- adlı bir hafız kızının ve çevresindekilerin hayatıdır. Yazarın en olgun eseri sayılan bu roman, II. Abdülhamit döneminin yönetim düzenini ve İstanbul’da bir semtin hayat şartlarını gösteren bir töre romanıdır. ---- romanında ise, ---- ve yakınlarının üzerinde Kurtuluş Savaşı mücadelesini ve bu mücadelenin Anadolu’da, önce çetelerle başlayan, sonra düzenli ordu ile devam eden ve zaferle sonuçlanan aşamaları anlatılmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Sinekli Bakkal – Rabia - Handan - Handan
B) Yolpalas Cinayeti – Akkız - Kalp Ağrısı - Zeyno
C) Sinekli Bakkal – Rabia - Ateşten Gömlek – Ayşe
D) Tatarcık – Lale - Ateşten Gömlek - Ayşe
E) Ateşten Gömlek – Ayşe - Türk’ün Ateşle İmtihanı - Zeyno

5. Reşat Nuri Güntekin ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Anadolu insanının yaşadığı sıkıntıları, yanlış Batılılaşmayı törelerden kaynaklanan yanlış batıl inanışları ve bunun gibi toplumsal sorunları işlemiştir.
B) Kelebek adlı mizahi dergide “Ateş Böceği, Ağustos Böceği, Yıldız Böceği” mahlaslarıyla mizahi yazılar yazmıştır.
C) Yaprak Dökümü’nde Batılılaşmanın Türk aile yapısı üzerindeki olumsuz etkisini; Yeşil Gece’de Kurtuluş Savaşı yılları ve sonrasında dini istismar eden kişilerin eleştirisini romanlaştırmıştır.
D) 20.yy Türk Edebiyatının en büyük romancılarından ve Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı’nda etkili bir isim olan yazar sade ve canlı bir dille yazdığı eserlerinde Türkçeyi başarıyla kullanmıştır.
E) “Öğretmenler ve memurlar romancısı” olarak tanınan ve ruh tahlillerinde oldukça başarılı olan yazar romantizm ve sembolizm akımlarından etkilenmiştir.

3. ÜNİTE

6. Önce Fecriati'de yer almış, sonra Millî Edebiyat topluluğunda yer almıştır. Romanlarında birbirini bütünleyen tarihî süreci anlatmış ve edebiyatımızda nehir roman anlayışına uygun eserler vermiştir. "Zoraki Diplomat" adlı eserinde elçilikleri esnasında yaşadıklarını yazmıştır.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Emin Yurdakul
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Ömer Seyfettin
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Halide Edip Adıvar

7. I. Ömer Seyfettin, "durum" öyküsü denilen "Çehov tarzı" öykücülüğün kurucu ismidir. Öykülerinde büyük oranda realizm etkisinde olduğu görülmektedir.
II. Pembe İncili Kaftan'da Yavuz Sultan Selim tarafından Şah İsmail'e elçi olarak gönderilen Muhsin Çelebi'nin etrafında gelişen olaylar anlatılır.
III. Yalnız Efe adlı eserinde, babasını vurduran tefeci Eseoğlu'nun tutuklanmaması ve kendisinin ısrarı yüzünden dövülmesi üzerine silahlanıp dağa çıkan Kumdere köyünden Yörük Hoca'nın on altı yaşındaki kızı Kezban'ın başından geçenler okuyucuya aktarılır.
IV. Ömer Seyfettin Efruz Bey tipiyle, 1910-1918 arasında ülkenin düşünce ve siyaset alanında öne çıkan, biraz gösteriş budalası, yarı aydın ve kendilerini soyulu sanan birtakım tanınmış kişileri karikatürize etmiştir.

Yukarıda verilmiş olan bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ile II
D) I ile III
E) II ile IV

8. Edebiyat hayatına I. Dünya Savaşı yıllarında başlayan Reşat Nuri, ---- eseriyle geniş kitleler tarafından tanınmış ve sevilmiştir. Sanatçı, en önemli romanlarından olan ---- adlı eserinde kendi hâlinde bir aileye sahip olan Ali Rıza Bey'in, çocuklarının yaptığı hatalar yüzünden çektiği sıkıntıları işlemiştir. Medrese öğrenimi gören Şahin'in çevresindeki çirkinlikler karşısında inancını yitirşi, öğretmen okuluna girip bitirişi softalarla savaşmak üzere İzmir'e yakın Sarova ilçesine gidişi ---- eserinde anlatılmıştır. 1928 yılında yayınlanan ---- eserinde; çalışkan başarılı fakat zaaf gösterenlere karşı acımasız olan Zehra Öğretmen ile babası Mürşit'in bakış açılarından dramatik yaşam öykülerini okuyucuya ulaştırılmıştır. ---- romanın kahramanlarının duygusal çalkantılarını ve mutsuz yaşam serüvenlerini ustalıkla aktarırken, okuyucuyu da Lamia ve Hüseyin Kenan'ın peşi sıra İzmir'den Kütahya'ya, Bozaya-ka Bağları'ndan İstanbul'a sürükleyip onların derin aşklarına tanıklık ettirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki eserlerden hangileri getirilmelidir?

- A) Çalığışu - Yaprak Dökümü- Yeşil Gece - Acımak - Dudaktan Kalbe
B) Yaprak Dökümü - Acımak - Bir Kadın Düşmanı - Yeşil Gece - Ateş Gecesi
C) Çalığışu - Yaprak Dökümü - Miskinler Tekkesi - Yeşil Gece - Dudaktan Kalbe
D) Çalığışu - Acımak - Miskinler Tekkesi - Bir Kadın Düşmanı - Ateş Gecesi
E) Yaprak Dökümü - Miskinler Tekkesi - Bir Kadın Düşmanı - Bir Kadın Düşmanı - Dudaktan Kalbe

9. I. Ali Şahin Bey- Yeşil Gece
II. Zehra- Acımak
III. Naim Efendi- Sinekli Bakkal
IV. Peyami- Ateşten Gömlek
V. Ahmet Celal- Yaban

Yukarıdaki eser- kahraman eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

1. Ömer Seyfettin “Kaşığı” hikâyesinde babasından, “Babam pek sertti. Bir bakışından ödümüz kopardı.” diye rek bahsetmektedir. Annesi Fatma Hanım ise İsfendiyar oğullarından Ankaralı Topçu Kaymakamı Mehmet Bey’in kızıdır. Mutlu bir çocukluk geçiren Ömer Seyfettin’in hayatında, annesi çok önemli yer tutar. Fatma Hanım’a duyduğu sevgiyi “İlk Namaz” adlı öyküsünde annesini başında yeşil örtüsüyle Kur’an okuyan bir meleğe benzetir.

Bu parçadan yola çıkılarak Ömer Seyfettin ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Hikâyelerinde dinî motiflere çokça yer verdiği
B) Millî edebiyatın tesirinde hikâyeler yazdığı
C) “İlk Namaz” adlı eserin yazdığı ilk öykü olduğu
D) Hikâyelerinin kendi hayatından izler taşıdığı
E) Hikâye türünü bir meslek hâline getirdiği

2. Romanlarıyla ünlenen ----, yazarlık yaşamına gazete ve dergilerde tiyatro ile ilgili eleştiriler yazmakla başlamıştır. İlk edebî eseri ise 1917’de bir dergide yayınladığı Eski Ahbab adlı öyküsüdür. Yazar, romanlarında olduğu gibi öykülerinde de yalın bir dil kullanmıştır. Öykülerin çoğunda karşılıklı konuşmalardan oluşmuş bir düzenlemenin ağır bastığı görülür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Ömer Seyfettin
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Aka Gündüz
D) Refik Halit Karay
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

3. I. Sokağı edebiyata taşımak, sokağın dilini okuyucuya duyurmak gayesindeyim.
II. Bir eser anlaşılacak için değil bir şeyler hissettirmek için yazılmalıdır.
III. Ben eserlerimi edebî kaygılardan uzak oluşturup edebiyat yapmak istedim.
IV. Zerreden şümula kadar her güzelliğin edebiyatın konusu olabileceğini düşünüyorum.
V. Edebiyat söz ile musiki arasında sözden ziyade musikiye yakın bir dildir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi Ömer Seyfettin’in edebiyata bakışını yansıtmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Refik Halit Karay ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Öykü, roman, anı, deneme, tiyatro, fıkra türlerinde eser veren sanatçı Türkçeyi büyük bir başarıyla kullanmıştır.
B) Hikâye ve romanlarını üstün gözlem yeteneğiyle oluşturmuş ve olay ve kişileri en ince ayrıntısına kadar yansıtmıştır.
C) “Kirpi” takma adıyla siyasal mizah yazıları yayımlamış, bunları “Kirpi’nin Dedikleri” adlı yapıtında toplamıştır.
D) Sanatçının en bilinen eseri, yazarın 1908-1919 yılları arasında yazdığı ve 17 öyküden oluşan “Memleket Hikâyeleri”dir.
E) 37 hikâyenin içerisinde yer aldığı “İstanbul’un İç Yüzü” eserini yurt dışındaki sürgün hayatında kaleme almıştır.

5. Eserlerinde kadının eğitilmesine ve toplum içindeki konumuna özellikle yer vermiş, yazıları ile kadın hakları savunuculuğu yapmıştır. Romanlarında, o döneme kadar Türk roman ve hikâyesinde ikinci planda kalan kadınları idealize etmiştir. Onun eserlerindeki kadınlar, ana kahraman olmaları dışında aynı zamanda karakter olarak da güçlüdürler. Dağa Çıkan Kurt isimli bir hikâye kitabı bulunmaktadır.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Halide Edip Adıvar
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Ömer Seyfettin

6. “Kadro” dergisinde yazdığı yazılarında halk yararını gözetten bir yazar olarak ön plana çıkmıştır. Balzac ve Zola gibi sanatçılardan etkilenmiştir. Türk edebiyatına tezli roman düşüncesini getirmiştir. “Yaban” adlı eseri bunun güzel bir örneğidir.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Halide Edip Adıvar
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Ömer Seyfettin

3. ÜNİTE

7. Eser ilkin ---- olarak basılmıştır, daha sonra ---- adıyla roman haline getirilmiştir. Ağırlıklı olarak Anadolu'da geçen ve Osmanlı'nın son yıllarını anlatan roman, romanın ana kahramanı ---- hatıra defteri şeklinde yazılmıştır. Bir diğer toplumsal yönü ağır basan ---- adlı romanında, Ege Bölgesi'ndeki bir kasabada, birtakım güçlerle savaşan, idealist genç bir öğretmenin serüveni anlatılır. Olaylar, romanın ana karakteri olan ---- etrafında gelişir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangileri getirilmelidir?

- A) İstanbul Kızı – Çalığışu - Feride - Yeşil Gece - Şahin Öğretmen
- B) İstanbul Kızı – Yaprak Dökümü - Ali Rıza Bey - Miskinler Tekkesi - Kocabaş Kazaskerin torunu
- C) İstanbul Kızı – Çalığışu - Feride - Miskinler Tekkesi - Kocabaş Kazaskerin torunu
- D) İstanbul Kızı – Yaprak Dökümü - Ali Rıza Bey - Yeşil Gece - Şahin Hoca
- E) İstanbul Kızı – Çalığışu - Feride - Acımak - Zehra Öğretmen

8. Önce Fecriati'de, sonra Millî edebiyat topluluğunda yer alan sanatçı, hikâye, roman, tiyatro, eleştiri, fıkra, hatıra ve sohbet gibi türlerde eser vermiştir. Daha çok hikâyeciliği ile tanınmıştır. Millî Mücadeleye muhalif bir çizgide ilerlemesi nedeniyle yurt dışına sürgüne gönderilmiştir. Ömrünün bir kısmı Suriye ve Lübnan'da geçmiştir. Oralarda yaşarken yazdığı hikâyeleri "Gurbet Hikâyeleri" adlı eserinde toplamıştır.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- B) Reşat Nuri Güntekin
- C) Halide Edip Adıvar
- D) Ömer Seyfettin
- E) Refik Halit Karay

9. Çağdaş anlamdaki Türk öykücülüğünün ilk önemli kişiliği olan ----, aynı zamanda öykü yazarlığını kendine ilk meslek edinen yazardır. Yazarın ilk öyküsü 1908'de Tenkid adlı dergide yayımladığı "At"tır. Bu öyküdeki yalın Türkçeyi sonraki eserlerinin tümünde bilinçle ve başarıyla kullandığı görülür. Trablusgarp, Balkan ve Birinci Dünya Savaşında aldığımız yenilgilerin acısını duyan yazar gerçek bir milliyetçidir. Bu yenilgileri, devletin gerilemesini ulusal bilinçten yoksun oluşumuza bağlar. Kurtuluşu Türklük bilincinin uyanmasında görür. Onun için de öyküleriyle ulusal bilinci uyandırmak için büyük çaba gösterir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Samipaşazade Sezai
- B) Refik Halit Karay
- C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- D) Ziya Gökalp
- E) Ömer Seyfettin

10. İlk eserlerinde duygunun ağırlıklı olduğu bireysel temaları, daha sonraları ise toplumsal konuları ve Atatürk İnkılaplarını işlemiştir. Toplumdaki değişim ve gelişimin merkezi olarak okulu görmüş ve "Çalığışu, Yeşil Gece, Kan Davası, Acımak" romanlarında eğitim sistemini eleştirmiştir. İdealize ettiği öğretmen tipleriyle toplumu geliştirmeye çalışmıştır.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
- B) Reşat Nuri Güntekin
- C) Halide Edip Adıvar
- D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- E) Ömer Seyfettin

1. Balkanları iyi bilen Ömer Seyfettin, bir kısmı da kendi başından geçen hikâyeler kaleme almıştır. Ömer Seyfettin, Balkan Savaşı sırasında orduya çağırılmış, o günlerde kısa kısa yazdığı günlükleriyle o günlerin iç burkan acı şartlarını ortaya koymuştur. En acı olayları; keskin ve kısa ifadelerle anlatan bu rûz-nâme, Balkan Savaşı hakkındaki önemli belgelerden biridir. Yunanlılara esir düşen Ömer Seyfettin, Nafliyon kasabasında 10 ay kadar kalmış ve 15 Kasım 1913'te esaretten kurtulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Ömer Seyfettin'in bu dönemi yansıtan hikâyelerinden biridir?

- A) Beyaz Lale   B) İlk Cinayet   C) Kaşağı
D) Diyet   E) Primo Türk Çocuğu

2. İlk öykü kitabı Bir Serencam'dır. 1913'te basılan kitaptaki öykülerde Servetifünun'un anlayışına uygun bir dil ve anlatım görülür. Ancak yazar, sonraki baskıda öykülerin dilini yalınlaştırmıştır. Yazar bu kitabındaki öykülerinde o dönemin gelenek ve göreneklerinden büyük zarar gören mutsuz insanları anlatmıştır. Kitaba adını veren "Bir Serencam" öyküsünde tutsaklık konusunu ele almıştır.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Ömer Seyfettin
C) Reşat Nuri Güntekin
D) Halide Edip Adıvar
E) Refik Halit Karay

3. Reşat Nuri Güntekin'in bu eserinin her yaprağı inkılap öncesi o dipsiz karanlığı ve derin uçurumu bize anlatmaktadır. Kararmış zihinleri yenilikçi öğretmenin gözünden anlatan roman o yılları ve savaşı her yönüyle anlatmıştır. Romanın ana karakteri olan Şahin öğretmen etrafında gelişen olaylar anlatılmaktadır.

Bu parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dudaktan Kalbe   B) Acımak
C) Yaprak Dökümü   D) Yeşil Gece
E) Miskinler Tekkesi

4. Ömer Seyfettin bu hikâyesinde Hatice Hanım karakteriyle Batı hayranlığını, şekil üzerinde uygulamaya çalışan bir kadın tiplemesinden faydalanarak okuyucuya aktarılmıştır. Hatice Hanım on üç yaşında iken altmış altı yaşında zengin bir ihtiyarla evlenmiştir. Hatice Hanım bu izdivacın sonunda erkeklerden nefret etmeye başladığı görülür. Eşinin ölümünden sonra da bir daha evlenmemesi bu tepkinin sonucudur. Hatice Hanım'ın Batı hayranlığı bir merakı üzerinden anlatılmıştır. Bu merak Hatice Hanım'ın rahatsızlanmasına da sebep olmuştur. Devrin bu çarpık merakı Ömer Seyfettin'in kendi kaleminde şekilcilik boyutuyla kendi üslubuyla dile getirilmiştir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beyaz Lale   B) Harem
C) Yüksek Ökçeler   D) Acıklı Bir Hikaye
E) Bahar ve Kelebekler

5. Millî Edebiyat Dönemi'nin roman, hikâye ve mizah yazarı olan Refik Halit Karay birçok konuda eser vermiştir. ---- eserinde Güneydoğu Anadolu'da yaşayan Yezidilerin hayatlarını; ---- eserinde Meşrutiyet ile zenginleşen insanları; ---- eserinde Yüzbaşı Hilmi Efendi'ye atılan bir iftira yüzünden Beyrut'a sürgün edilmesini ve burada yaşadığı sıkıntıları; İstanbul'da sıradan normal bir hayat süren bir aileye sonradan görme bir kızın aileye katılmasıyla ailenin değerlerini alt üst edilmesini ---- eserinde anlatmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki eserlerden hangileri getirilmelidir?

- A) Yezid'in Kızı - İstanbul'un İç Yüzü - Sürgün - Bugünün Saraylısı
B) Yezid'in Kızı - Oyun - Sürgün - Kadınlar Tekkesi
C) Yezid'in Kızı - İstanbul'un İç Yüzü - Sürgün - Anahtar
D) Kadınlar Tekkesi - Anahtar - Yeraltında Dünya Var - Bugünün Saraylısı
E) Yezid'in Kızı - Anahtar - Sürgün - Yeraltında Dünya Var

3. ÜNİTE

6. Sanatçı, ---- romanında kahramanlarının birbirlerine yazdıkları mektuplarla gelişen olayları anlatır. Eser mektuplarla oluşması bakımından önemlidir. ---- romanında Milli Mücadele yıllarında yaşananları, İzmir'in işgali sırasında kocası ve çocuğu düşman tarafından öldürülen Ayşe'nin etrafında gelişen olaylarla anlatır. ---- Anadolu'ya öğretmenlik yapmaya giden bir genç kızın, düşman işbirlikçileri tarafından linç edilişi öyküleştirilir. ---- yazarın çocukluk günlerinden başlayarak otuz altı yaşına kadarki hayat hikâyesini anlattığı bir anı kitabıdır. ---- ise Birinci Dünya Savaşı sonrasında Cumhuriyetin ilan edilinceye kadarki yaşadığı anılarını içeren kitaptır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki eserlerden hangileri getirilmelidir?

- A) Handan - Ateşten Gömlek – Vurun Kahpeye - Türk'ün Ateşle İmtihanı - Mor Salkımlı Ev
 B) Sinekli Bakkal - Ateşten Gömlek – Vurun Kahpeye - Mor Salkımlı Ev - Türk'ün Ateşle İmtihanı
 C) Handan - Ateşten Gömlek – Vurun Kahpeye - Mor Salkımlı Ev - Türk'ün Ateşle İmtihanı
 D) Kalp Ağrısı - Vurun Kahpeye –Ateşten Gömlek - Sinekli Bakkal - Türk'ün Ateşle İmtihanı
 E) Kalp Ağrısı - Ateşten Gömlek – Vurun Kahpeye - Mor Salkımlı Ev - Türk'ün Ateşle İmtihanı

7. Reşat Nuri Güntekin ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Hikâyelerini Maupassant tarzında olay ağırlıklı yazmış ve sağlam bir teknik kullanmıştır.
 B) Roman, öykü, gezi, eleştiri ve tiyatro türlerinde eserler vermiştir.
 C) Görevi sırasındaki gözlemlerini anlattığı "Anadolu Notları" gezi türünün en önemli eserlerindedir.
 D) Kahramanları genellikle tek boyutludur ve ruh tahlillerinde başarılı sayılmamıştır.
 E) İlk eserlerinde bireysel temaları, daha sonra toplumsal konuları ve Atatürk İnkılaplarını işlemiştir.

8. Yakup Kadri Karaosmanoğlu ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sanat hayatına Fecriati topluluğunda başlamıştır. Ancak edebiyat yaşamını millî edebiyatta "Sanat toplum içindir." düşüncesiyle sürdürmüştür.
 B) Eserlerinde Türk toplumunun Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadar yaşadığı sosyal değişim ve krizlerini başarıyla yansıtmıştır.
 C) Sağlam bir tekniğe sahip olan ve karakterlerini çok başarılı bir şekilde canlandırmıştır. Eserlerini kurtarmak amacıyla onlara birer aşk olayı da eklemiştir.
 D) Balzac, Flaubert ve Zola gibi sanatçılardan etkilenmiş realist bir sanatçıdır. Eserlerinde kişiliğini gizlemiştir.
 E) Yakup Kadri'nin üslubu, Halid Ziya'dan sonra son devir Türk romanında görebildiğimiz en sağlam üsluptur.

9. Yakup Kadri ilk romanı olan ---- Tanzimat yıllarından I. Dünya Savaşı'na kadar yaşanan kültürel değişim ve üç neslin birbiriyle yaşadığı çatışmaları anlatmıştır. ---- İttihat ve Terakki yönetimini konu edinerek Meşrutiyet'ten sonraki Osmanlı siyaset hayatının zayıf noktalarını anlatmıştır. ---- Mütareke yıllarındaki İstanbul'da yaşanan ahlaki bozuklukları, çöküntüleri ve milli bilinci yakalayan insanları anlatır. ---- Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu'ya geçen Ahmet Celâl'in yaşadıkları anlatılır. Asıl verilmek istenen mesaj Anadolu halkının yoksullukla mücadelesi ve aydın-köylü çatışmasıdır. ---- ilk bölümünde savaş yılları ardından ise Cumhuriyet Dönemi Türkiye'sinin ilk on yılını anlatmıştır. Sanatçının ayrıca 1923-1952 yıllarını kapsayan ve iki ciltten oluşan ---- adlı romanı da vardır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki eserlerden hangileri getirilmelidir?

- A) Kıralk Konak - Hüküm Gecesi – Sodom ve Gomore - Yaban - Ankara - Panorama
 B) Nur Baba - Sodom ve Gomore – Hüküm Gecesi - Hep O Şarkı - Ankara - Bir Sürgün
 C) Kıralk Konak - Sodom ve Gomore – Hüküm Gecesi - Yaban - Ankara - Panorama
 D) Nur Baba - Hüküm Gecesi – Sodom ve Gomore - Yaban - Panorama - Ankara
 E) Kıralk Konak - Hüküm Gecesi – Sodom ve Gomore - Yaban - Hep O Şarkı – Panorama

1. Peçevi Tarihi başta olmak üzere Ömer Seyfettin bir dizi konusunu tarihten alan hikâye yazmıştır. Bu hikâyelerin amacı, Türk devletinin güçlü yönlerini öne çıkarmaktır. Devlet adamları, askerler bu öykülerin ana kadrosunu oluşturmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen hikâyelerden biri değildir?

- A) Başını Vermeyen Şehit B) Pembe İncili Kaftan
C) Primo Türk Çocuğu D) Kızıl Elma Neresi
E) Kütük

2. ---, Millî Edebiyat döneminin ilk öykü yazarlarından. Romanlarından önce yazmaya başladığı öykülerinde dil, Servetifünun'un dil ve anlatımına uygundur. Daha sonraki öykülerinde daha yalın, konuşma diline uyan bir dil kullanmıştır. Romanlarında olduğu gibi öykülerinde de kadın kahramanlar öne çıkmıştır. Yazar öykülerini "Harap Mabretler" ve "Dağa Çıkan Kurt" adlı iki kitapta toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Halide Nusret Zorlutuna
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Halide Edip Adivar
D) Refik Halit Karay
E) Fatma Aliye

3. Daha çok fıkra ve romanlarıyla tanınan, "Kirpi" mahlasıyla yazdığı yazılarıyla tanınan sanatçı yazarlık yaşamına mizah yazıları ve öyküyle başlamıştır. Öykülerinde yalın bir dil kullanan yazar, anlatımda mizah ögesine sık sık başvurmuştur. Konuşmaya da çok yer vermesi sayesinde doğal, akıcı, canlı bir biçime ulaşmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Memleket Hikâyeleri B) Milli Savaş Hikâyeleri
C) Pembe İncili Kaftan D) Dağa Çıkan Kurt
E) Türk'ün Kalbi

4. Refik Halit Karay ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bütün eserlerini canlı bir konuşma dili ile kaleme almış, İstanbul Türkçesini tüm incelikleri ile kullanabilme başarısını göstermiştir.
B) "Memleket Hikâyeleri" adlı Maupassant tarzı bir hikâye tarzı olan yazarın bu kitabı, edebiyatımızın İstanbul dışına çıkarak Anadolu'ya yönelmesinde yeni bir çığır açmıştır.
C) Önce Fecriâti'de, sonra Millî Edebiyat topluluğunda yer alan sanatçı, romanlarını aşk ve kadın ekseninde etrafında gelişen sürükleyici olaylar, egzotik konular üzerinde kurmuştur.
D) İlk romanı olan "İstanbul'un İcyüzü", anı yöntemiyle yazılmış ve Birinci Dünya Savaşı sırasında ortaya çıkan savaş zenginleri ve onları destekleyen politikacıları eleştiren bir yergi romanıdır.
E) Refik Halit Karay, anı, deneme, fıkra, mizah türlerinde eser vermemiş, hikâye ve roman türüne yoğunlaşarak bu alanda eserler vermeyi tercih etmiştir.

5. Halide Edip Adivar ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İşgal yıllarında Milli Mücadele'nin içerisinde aktif rol oynamış, ülkenin işgaline karşı halkı harekete geçirmek için yaptığı konuşmalarıyla öne çıkmıştır.
B) Romanlarında ilk başta aşk temasını, kadın psikolojisini ele almış, daha sonra Türkçülük, milliyetçilik ve memleketçilik konularına yönelmiştir.
C) Romancı olarak tanınmasına karşın mensur şiir, anı, hikâye, tiyatro gibi edebiyatın birçok türünde eser vermiştir.
D) Eserlerinde üslubu genellikle ikinci plana attığından basit cümle yapılarından, anlatım bozukluğuna kadar birçok eksiklik göze çarpmaktadır.
E) Romanlarındaki gözlemleri sağlam, betimlemeleri güçlü olan sanatçı sembolizm ve İngiliz edebiyatının etkisinde kalmıştır.

3. ÜNİTE

6. Sanatçı, ---- romanında kahramanlarının birbirlerine yazdıkları mektuplarla gelişen olayları anlatır. Eser mektuplarla oluşması bakımından önemlidir. ---- romanında Milli Mücadele yıllarında yaşananları, İzmir'in işgali sırasında kocası ve çocuğu düşman tarafından öldürülen Ayşe'nin etrafında gelişen olaylarla anlatır. ---- Anadolu'ya öğretmenlik yapmaya giden bir genç kızın, düşman işbirlikçileri tarafından linç edilişi öyküleştirilir. ---- yazarın çocukluk günlerinden başlayarak otuz altı yaşına kadarki hayat hikâyesini anlattığı bir anı kitabıdır. ---- ise Birinci Dünya Savaşı sonrasında Cumhuriyetin ilan edilinceye kadarki yaşadığı anılarını içeren kitaptır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki eserlerden hangileri getirilmelidir?

- A) Handan - Ateşten Gömlek – Vurun Kahpeye - Türk'ün Ateşle İmtihanı - Mor Salkımlı Ev
B) Sinekli Bakkal - Ateşten Gömlek – Vurun Kahpeye - Mor Salkımlı Ev - Türk'ün Ateşle İmtihanı
C) Handan - Ateşten Gömlek – Vurun Kahpeye - Mor Salkımlı Ev - Türk'ün Ateşle İmtihanı
D) Kalp Ağrısı - Vurun Kahpeye –Ateşten Gömlek - Sinekli Bakkal - Türk'ün Ateşle İmtihanı
E) Kalp Ağrısı - Ateşten Gömlek – Vurun Kahpeye - Mor Salkımlı Ev - Türk'ün Ateşle İmtihanı

7. Romanlarında farklı mesleklerden birçok insana yer vermiştir. Karakterlerin anlatımında ruhsal betimlemelerini insanı sıkmayan bir üslupla okuyucuya aktarır. Eserlerinde yaşama sevincini hissettiren iyimser bir tutumu vardır. Yanlış Batılılaşma, batıl inançlar, günlük yaşam, kuşaklar arası anlaşmazlıklar eserlerinde işlediği önemli konulardır. “Dudaktan Kalbe” ve “Akşam Güneşi” gibi romanları, sinema ve televizyon filmi olarak uyarlanmıştır.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Halide Edip Adivar
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Ömer Seyfettin

8. Yakup Kadri Karaosmanoğlu ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Millî edebiyat hareketine katılmış olan yazar, yenilgi ile biten savaşın acılarını unutabilmek için bir ara, romantizmle karışık bir mistisizme gömülmüştür. “Erenlerin Bağından” adlı nesirler dizisi, bu psikolojinin ifadesidir.
B) Yazdığı romanlarında Tanzimat yıllarından 1950'ii yıllara kadar Türk toplumunda görülen sosyal değişimleri, nesiller arasındaki fikir ayrılıklarını ve çatışmayı işlemiştir. Romanlarında birbirini bütünleyen tarihî süreci anlatmış ve edebiyatımızda nehir roman anlayışına uygun eserler vermiştir.
C) Önce Fecr-i Âtî'ye katılıp ardından Millî Edebiyat cereyanına dâhil olmuş olan Yakup Kadri, Fecr-i Âtî'de iken ferdiyetçi bir sanat anlayışı benimsemiş iken daha sonra “toplum için sanat” çerçevesinde millî duyguları ele alan hikâyeler yazmaya başlamıştır.
D) Eserlerinde güçlü bir gözleme dayanan realizm olan ve karakterleri yansıtmada başarılı olan yazar, romancılığıyla öne çıkmış; hikâye, anı, mensur şiir, makale, deneme ve tiyatro türlerinde de eser vermiştir.
E) Tezli roman türü, genellikle siyasi ya da toplumsal bir konuyu ele alarak bir tez üzerinden anlatım sağlayan roman türüdür. Edebiyatımızın ilk tezli roman örneği yazarın “Kiralık Konak” adlı eseridir.

9. Millî edebiyat Dönemi'nde mekân değişmiş Türk romanı İstanbul dışına çıkarak Anadolu'yu anlatır olmuştur. Yazarlar Anadolu'yu, Anadolu insanının durumunu anlatmaya çabalamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki bilgiyi örnekleyebilecek eserlerden biri değildir?

- A) Çalıkuşu
B) Ateşten Gömlek
C) Sinekli Bakkal
D) Yaban
E) Yeşil Gece

1. Millî Mücadele, tarihimizin dönüm noktalarından biridir. Bu nedenle, Cumhuriyetin ilanıyla birlikte Millî Mücadele ya da Millî Mücadele Dönemi romancılar tarafından birçok kez ele alınmıştır. Yazarlar, savaşı iki açıdan değerlendirebilir. Anadolu halkı Millî Mücadeleye destek olmuş ya da din adamları ve kasaba eşrafı tarafından kışkırtılarak karşı koymuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen romanlardan biri değildir?

- A) Ateşten Gömlek   B) Yeşil Gece
C) Dikmen Yıldızı   D) Halas
E) Sinekli Bakkal

2. Anadolu aydınlar tarafından bir ana kucağı gibi görülmüştür. Bizim edebiyatımızda edebiyatçı-bürokrat birlikteliği devlet politikalarının edebiyata yansımaya sebep olmuştur. Millî edebiyat döneminde Ziya Gökalp'in "Hal-ka Doğru" adını verdiği sosyolojik tavrı Cumhuriyet Dönemi'nde "Mektepten Memlekete" hareketini doğurdu. Bu memleketçi edebiyatın etkisiyle Anadolu'yu anlatan birçok eser yazılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu eserlerden biri değildir?

- A) Yeşil Gece   B) Sodom ve Gomora
C) Yaban   D) Ateşten Gömlek
E) Çalıkuşu

3. Millî Edebiyat Anlayışını Sürdüren yazarlardan olan Emine İşinsu, "Azap Toprakları"nda Batı Trakya'da yaşayan

Türklerin, "Tutsaklar"da Kerkük Türklerinin, "Sancı"da da

Deliorman-Rodop Türklerinin çektikleri sıkıntılar dile getirilir. "Çiçekler Büyür"de 1970 yıllarındaki öğrenci olayları-

nı, kendi siyasal görüşleri açısından değerlendirir.

Bu parçadaki bilgi yanlışlığının giderilmesi için altı çizili bölümlerden hangilerinin yeri değiştirilmelidir?

- A) I ile II   B) I ile III   C) II ile III
D) II ile IV   E) III ile IV

4. Roman Abdülhamit'in istibdat döneminde başlar ve Ankara Hükümeti'nin kurulduğu yıllarda son bulur. Romanın başkahramanı Adnan'dır. Romanın kapsadığı, Adnan'ın yaşamından da çıkarılabilecek olan 30-40 yıllık bir süreçtir. Eserin başında 20'li yaşlarda olan Adnan, romanın sonunda 50'li yaşlarında ölür. Romanda Abdülhamit, İttihat ve Terakki ve Millî Mücadele dönemlerinde İstanbul'un durumu anlatılır. Bu dönemler Adnan'ın yaşamındaki üç dönem de kapsar; fakir ve idealist Adnan, zengin ve "önemli" Adnan, hasta ve bedbaht Adnan.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Refik Halit Karay
C) Memduh Şevket Esendal
D) Mithat Cemal Kuntay
E) Halide Edip Adıvar

3. ÜNİTE

5. Memleketimin şoförleri! Bu eserimi sizin için ve içinde çalıştığınız cemiyet için yazdım. Fakat hepsini size ithaf ediyorum (...) Ben bu eserimde bir şoförün hayatını anlatırken, kuvvetle zannediyorum ki, cemiyetin muhtelif manzaralarını da birkaç çizgi ile göstermiş oluyorum. Bunun içindir ki bu eser yalnız sizin kitabınız değildir. Burada hemen her vak'a bir hakikâte temas eder. Yalnız ben onların yerlerini, isimlerini, zamanlarını değiştirdim. Maksudım şu rezili, bu faziletliyi, öteki doğruyu, beriki iğriyi teşhir etmek değil, sadece hayat hadiselerini, amillerini anonim şekle sokarak göstermektir. ”

Bir romanın ön sözünden alınan bu bilgiden yola çıkılarak sözü edilen eserin aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Aka Gündüz
- B) Memduh Şevket Esendal
- C) Refik Halit Karay
- D) Emine İşinsu
- E) Mithat Cemal Kuntay

6. Türk edebiyatında hikâyeciliği ve romancılığı ile tanındı. Yazın hayatına öykü yazarak başladı. 1959'da hikâyelerini "Bir Çınar Vardı" adlı kitapçıkta topladı. Yirmi dokuz küçük hikâye ve bir ithaf hikâyesiyle otuz hikâyecikten meydana geliyordu bu kitapçık. 1960-1969 yılları arasında hikâye yazmaya devam etti ancak bunları kitap hâlinde bastırmadı. Bu yoğunlaşmaların ardından 1970-1971 yılları arası "Köse Kadı - Uçtaki Adam - Sokakta" olmak üzere üç roman ve ilk hikâye kitabının haricindeki hikâyelerinin yeniden gözden geçirilip ilavelerle "Göç Zamanı" adıyla basıldı.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bahaeddin Özkişi
- B) Aka Gündüz
- C) Mustafa Necati Sepetçioğlu
- D) Memduh Şevket Esendal
- E) Mithat Cemal Kuntay

7. Roman Selim Pusat adlı roman kahramanının birisi geçmişten bu güne kadar gelen diğeri de günümüzde yaşayan iki hayatının iç içe anlatıldığı ve bir kişinin ruhunda birleştiği iki öyküden oluşur. Selim Pusat, Mete'nin ordusundaki kaderini benzer bir şekilde günümüzde de yaşayan ve bunun ruhsal sancılarını ve halüsinasyonlarını yaşayan bir askerdir. Yüzbaşı Burkay evdeşinin iyiliğine kötülükle karşılık vermiş, eşini yasak bir aşk ile aldatmıştır. Bu yüzden Yüzbaşı Burkay'ın ruhu dünyaya her gelişinde bu ıstırap ile yaşar. Nitekim son asırdaki Selim Pusat kimliği ile edebiyat öğretmeni eşi Ayşe ile de evli iken gönlünü yine bir başka kadına kaptırmış bu nedenle de bu çağda da bu ıstırapları yaşayan birisi olarak karşımıza çıkmıştır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bozkurtların Dirilişi
- B) İki Süngü Arasında
- C) Ruh Adam
- D) Darağacı
- E) Çiçekler Büyür

8. ---, romancılığını iki ayrı safha da ele almak mümkündür. İlk safha romanları 1940 – 1950 yıllarına kadar yazdığı romanlardır. Bu romanlar, cihan harbi, işgal yılları, Milli Mücadele yılları ve cumhuriyetin ilk yıllarını anlatan memleketçilik ve konulu romanlardır. Küller (1921) Sisli Geceler (1922) ve Gül' ün Babası Kim (1933) adlı romanları bu safhaya ait eserleridir. 1950 yıllarından sonra yazdığı romanları ise sosyal hayata dair konuları ele alan, evlilik ve üçlü aşk ilişkilerini konu alan romanlar olmuşlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Halide Edip Adıvar'ın
- B) Şükufe Nihal Basar'ın
- C) Halide Nusret Zorlutuna'nın
- D) Reşat Nuri Güntekin'in
- E) Refik Halit Karay'ın

9. I. Hikâyelerin kahramanları genellikle birçok yazarın yakından tanıyıp gözlemediği Anadolu insanıdır.
II. Olaya dayalı hikâye tarzı benimsenmiştir.
III. Romantik bir anlayış benimsenmiş ve hikâyelerde duyguya önem verilmiştir.
IV. Halka dönük bir edebî anlayışta oldukları için eserlerinde sade, anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
V. Aydın- köylü, batılılaşma, ilke ve devrimler, milli mücadele, vatanperverlik, hurafeler, dini sömürü bu dönemin önemli temalarıdır.

Millî edebiyat zevk anlayışını yansıtan hikâye ile ilgili yukarıda numaralanmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. 1970'li yıllardan sonra daha çok roman yazsa da edebî hayatının ilk safhasında hikâyenin önemli bir yeri vardır. Hikâyelerinde ferdi sorunlara değinen sanatçının hikâyelerinde şahısların çoğunun ismi belirtilmemiştir. Hikâye figürleri; delikanlı, kasketli adam, gümrükçü (Bir Otel'de Üç Kişi), çocuk, ihtiyar bir adam, arabacı (Uçan Daire), gözlüklü adam, topal hademe (Sinagog ve Çarşaf,) gibi kahramanlar isimleri ile değil durumları veya meslekleriyle ifade edilmiştir. 1970'li yıllardan sonra hikâye yazmayı bırakır ve asıl amacı olan roman yazarlığına yönelir. Malazgirt Savaşı'ndan günümüze kadarki tarihi süreci anlattığı "Kapı, Kilit, Üçler-Yediler-Kırklar, Anahtar, Darağacı, Geçitteki Ülke" gibi romanlarıyla ün yapmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Nihal Atsız
B) Mustafa Necati Sepetçioğlu
C) Aka Gündüz
D) Bahaeddin Özkışi
E) Mithat Cemal Kuntay

10. I. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda Millî Edebiyat zevk ve anlayışıyla eser veren yazarlardandır.
II. Bulgaristan, Batı Trakya, Kerkük esaretleri, kadın esareti ve ülkemizdeki buhranlar eserlerinin konularını oluşturur.
III. İlk romanı "Azap Toprakları" romanında 1950'li yıllarda oldukça tahsilli bir İstanbul'u kızın evlenip Şanlıurfa'ya gitmesini ve orada tarif edilemeyen büyük aşkını anlatır
IV. Son dönemde kaleme aldığı eserlerde Yunus Emre, Hacı Bayram Veli ve Hacı Bektaşî Veli'nin hayatlarını ele aldı.
V. "Sancı" romanında 1970 öncesinin sağ-sol olaylarında katledilen Dursun Önkuzu'nun gerçek hayat öyküsünü anlatır.

Emine İşinsu ile ilgili yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. ÜNİTE

1. Cumhuriyetin ilk yıllarında özellikle Kurtuluş Savaşı'nın izleri kendini gösterir. Ahmet Celal, Öğretmen Aliye, Ali Şahin Bey, Yüzbaşı Cemil gibi karakterlerle Kuvayimilliyeye taraftarları yansıtılmaya çalışılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada adı geçen kahramanların yer aldığı romanlardan biri değildir?

- A) Ateşten Gömlek B) Yaban
C) Yeşil Gece D) Vurun Kahpeye
E) Yorgun Savaşçı

2. Millî edebiyat etkisiyle başlayan Cumhuriyet Dönemi'nde yoğunlaşan Anadolu'ya yönelik özellikle öğretmen karakterlerle vücut bulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu romanlardan biri değildir?

- A) Çalikuşu B) Yeşil Gece
C) Vurun Kahpeye D) Acımak
E) Dikmen Yıldızı

3. Edebiyat dünyasıyla hikâyeleriyle tanıştı. Hikâyeleri Hisar, Türk Edebiyatı ve Töre dergilerinde çıktı. İlk hikâye kitabı; "Eğik Ağaçlar" adını taşır. İlk çalışmaları hikâye ağırlıklı seyretti ama sonra tamamen romana yöneldi. "Hilal Görününce" "Zor" gibi sosyal ve tarihî romanlar yazdı. Hikâyelerinde İstanbul'un gelenekçi semtlerinin sosyal yapısından kesitler verdi, yalnızlığı ve dayanışmayı işledi. Ruh tahlilleriyle kahramanlarının duygularını acı ve dokunaklı bir dille ortaya koydu.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bahaeddin Özkıışı
B) Sevinç Çokum
C) Emine Işinsu
D) Mustafa Necati Sepetçioğlu
E) Hüseyin Nihal Atsız

4. Üç gün sonra Adnan'ın baktığı duvarda 19 Mayıs 335 durdu. Rakamın altında ehlâmlaşan duvar, memleketi kurtarmaya Anafartalar'dan başlayan Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak bastığının tarih yaprağıydı. Şimdi vatan bir insan gibi ölüren bir insan bir vatan gibi ayakta idi: Mustafa Kemal ! Mustafa Kemal ayağa kalkınca yeryüzüne vuran gölgesine bütün bir memleket sığıyordu. Mustafa Kemal ayağa kalktı demek, on beş milyon muztaribin altında duracağı bir bayrak vardır demektir... Bunları söylerken, gözleri doluyor, yüzü güzelleşiyordu. Bir milletin çehresine dar gelen büyük sevinç onun gözlerine sığıyordu: Bu gözyaşları Adnan'ın gururuydu.

Fakat insanların yalnız heyecandan ibaret olması ne kadar fena... Aylar geçiyor, Ankara'dan onu çağırıyorlardı..."

Bu parça biçim ve içerik özellikleri düşünüldüğünde aşağıdaki romanlardan hangisinden alınmış olabilir?

- A) Aşk-ı Memnu B) Ateşten Gömlek
C) Yaban D) Üç İstanbul
E) Küçük Ağa

5. Eserlerinde bir dönemin alt tabaka insanlarına, ahlâk ve ahlâksızlık ikilemine soktuğu kişilere, yoksullara, zenginlere, acı çekenlere, düşmüş kadınlara, sosyetik yaşamlara, içki bağımlılarına çokça yer veren yazar Yeşilçam filmlerine de ilham vermiştir. Faziletli şahıslar da eserlerine konu eden Aka Gündüz, Türkiye toprakları ve yabancı ülkeler olmak üzere geniş bir coğrafyayı yapıtlarına mekân olarak seçmiştir. Millî Mücadele-Kurtuluş Savaşı, Atatürk, Cumhuriyet romanlarında işlenen konulardandır. --- roman türünde kaleme aldığı eserlerden biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) İki Süngü Arasında
B) Bir Şoförün Gizli Defteri
C) Yayla Kızı
D) Türk Kalbi
E) Dikmen Yıldızı

6. Hüseyin Nihal Atsız Türkçülüğü-Turancılığı savunmuş I
makale, şiir, roman ve fikir yazıları ile tanınmıştır.
Ruh Adam adlı eseri otobiyografik bir romandır. II
Bozkurtların Ölümü, Yolların Sonu ve Deli Kurt adlı ro- III IV V
manları en başarılı romanlardır. Bu romanları tarihi roman niteliği taşımaktadır.
Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?
A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Kurtuluş Savaşı'ndan çıkan bir milletin evlatlarını romanlarında illaki de asker tiplerine öne çıkar.
Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu tiplerin yer aldığı romanlardan biri değildir?
A) Dikmen Yıldızı B) Ateşten Gömlek
C) Yaban D) Acımak
E) Ankara

8. Türkçülük akımını destekleyen ---- Mecmua, Orhun, Orkun, Ötüken gibi dergiler çıkarmış. Düşüncelerini bu dergilerde ortaya koymuştur. Romanlarında efsane mitos, destan geleneğinden yararlanmıştır. Göktürk dönemini yalın bir dille anlatmıştır.
Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
A) Ziya Gökalp
B) Mehmet Emin Yurdakul
C) Hüseyin Nihal Atsız
D) Mehmet Fuat Köprülü
E) Aka Gündüz

9. "Ah, bu ne hazin bir meşgale idi! Sanki ölen genç, açılan sandığın içinden parça parça önümüze çıkıyor ve her parçası bize gamlı sergüzeştinin hikâyesini naklediyor gibiydi. İskemlenin üzerindeki adam ikide bir elinde bir şey sallayarak bağıyordu.
- Kalpak, iki yüze, iki yüz ona, iki yüz elliyeye, kalpak...
İçimizden biri soruyordu: "Kurşun deliği var mı? ..."
Bir hikâyeden alınan bu parça biçim ve içerik açısından aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?
A) Kenan Hulusi Koray
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Halit Ziya Uşaklıgil
D) Sait Faik Abasıyanık
E) Samipaşazade Sezai

3. ÜNİTE

10. (I) Mütareke döneminde Anadolu'ya giden ve bütün Millî Mücadele dönemini Anadolu'da geçiren Halide Edip, Yakup Kadri ve Reşat Nuri, Tarık Buğra başta olmak üzere Millî Mücadele'yi İstanbul'da kalemleriyle destekleyen yazarlar, Cumhuriyet döneminin de ilk yazarları olurlar. (II) Cumhuriyet ideolojisi etrafında şekillenen roman ve hikâye, bu yazarların öncü birikimiyle Anadolu'ya açılma ve Anadolu insanının hikâyesini anlatır. (III) Bu durum Türk edebiyatı için en önemli yenilik olup İstanbul'dan seyredilen Anadolu ve meseleleri artık bizzat görülecek ve anlatılacaktır. (IV) Bu yenilik de romandan önce hikâyede gerçekleşir. (V) Ankara'daki yeni yapılanmalar, kalkınma ve yenileşme hareketleri, milliyetçilik, hurafelere çağdaş değerler ile karşı çıkma, millet olma bilinci gibi birçok hassasiyet 1940'lı yıllara kadar devam eder.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

11.

Sahnenin Dışındakiler	---- eserler
Kalpklılar	
Dikmen Yıldızı	
Toz Duman İçinde	
Küçük Ağa	

Bu tabloda verilen romanların ortak özelliği için belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Millî edebiyat Dönemi sanatçılarına ait
B) Romantizm akımının izlerini taşıyan
C) Millî Mücadeleyi konu alan
D) Aynı tarihlerde kaleme alınmış
E) Aynı mekânlarda geçen

12. Millî edebiyat akımına bağlı birçok sanatçı Cumhuriyet döneminde de eser vermeyi sürdürmüştür. Bunları "Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren sanatçılar" olarak ifade ediyoruz. ---- bu sanatçılardan biri olup Cumhuriyet Döneminde de Millî edebiyat anlayışına uygun eserler vermiştir.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Refik Halit Karay
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Sadri Ertem
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Halide Edip Adıvar

ÇİTA YAYINLARI

13. Romanda, verilen görevi başarabilmesi için yakınlarına şehit olduğu söylenen Yüzbaşı Murat'ın nişanlısının ruhsal bunalım geçirişi, hem Murat'ı, hem de Murat'tan olduğunu sandığı ikizlerinden birini kendi babasının öldürttüğü saplantısına kapılışı, sağlığına kavuşması için gösterilen çabalar ve sonunda gerçeği öğrenip Mustafa Kemal Paşa tarafından sevgilisiyle evlendirilişi anlatılır. Romanda Yıldız'ın bireysel serüveni çevresinde dönemin Ankara'sı ve Kurtuluş Savaşı yılları yüzeysel bir biçimde yansıtılmıştır.

Bu parçada özeti verilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halide Edip Adıvar
B) Mithat Cemal Kuntay
C) Aka Gündüz
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) Sevinç Çokum

1. "... Lütfen, zorla gülümsemeyin!

Evet, zorla tebessüm ne kadar çirkindir! Zaten benim zorla gülümsemeye ihtiyacım yok. Şu adesenin arkasından bütün bir ebediyet bana bakıyor demektir, ben de bütün o ebediyete, bana hayran kalacak bütün o müstakbel nesillere büyük bir şair gibi biraz mağrur, biraz yüksekten, sadece tebessüm edebilirim..."

Bir hikâyeden alınan bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstmeden mutlu bir fotoğraf vermesinin mümkün olmadığı anlatılmaktadır.
B) Kahraman bakış açısını yansıtan bir anlatımla yazılmış bir metindir.
C) Monolog ve diyalog anlatım tekniklerinden yararlanılmıştır.
D) Ana kahramanın psikolojik durumu ayrıntısı ile betimlenir.
E) Sanatlı bir anlatım tercih edilmiş üslup içeriğin önüne geçmiştir.

2. Soğuk, aydınlık bir kış gecesi idi, sokaklarda hemen hemen kimse yoktu, durmadan dinlenmeden, kendi kendime "Niçin, niçin böyle oldu, niçin böyle olsun?" diye sora sora yürüyordum. Bir müddet sonra yoruldu, küçük bir kahveye girdim. Tanımadığım birtakım adamlar tütün ve nefes kokan bulanık hava içinde gülerken, bağırarak konuşuyorlar, oyun oynuyorlardı. Ben de bir köşeye çekildim. O zamana kadar gece vakti evimden dışarıya ancak sinema, tiyatro gibi şeyler için çıkardım. Zaten böyle bir itiyadı bir türlü anlayamamıştım. Fakat şimdi yadırgamıyor, hatta bir nevi sıcaklık duyuyordum. "Burası bizim arafımız olsa gerek..." diye düşündüm, sonra yavaş yavaş etrafımdakilere bakmağa başladım..."

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişinin psikolojik durumunu yansıtan bir metinden alınmıştır.
B) Bilinç akışı ve iç konuşma teknikleri kullanılmıştır.
C) Kahraman bakış açısından yararlanılmıştır.
D) Durum - kesit öyküsünün özelliklerini taşımaktadır.
E) Yer ve zaman unsurlarına yer verilmiştir.

3. "Aramızda müfritler müstesna, hepimiz hem Doğulu hem de Batılıyız. Doğu- Batı sentezi bizim yani bütün insanların tarih ve ruh yapısı kaderimizdir. Doğu ile Batı arasındaki mücadele her insanın kendi nefsi ile mücadelesine benzer. Bunların sentezi insanın var olmak için muhtaç olduğu vahdetin ifadesidir. İnsan bütünlüğünü ve tamliğini ancak bu sentezde bulabilir."

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki anlayışı savunan sanatçının eserlerinden biridir?

- A) Mai ve Siyah
B) Fatih-Harbiye
C) Yer Demir Gök Bakır
D) Üç İstanbul
E) Tutunamayanlar

4. Zayıf bir bünyeye sahip olan ----'nin romanlarındaki karakterlerin de ruh dünyaları zengin ama bedenleri zayıf olan bedeni rahatsızlıklara sahip karakterlerdir. ---- adlı eserinde bir anlamda kendi öz geçmişini ve hastalıkla geçirdiği günleri anlatan yazarın roman kahramanları bedenleri ve ruhları arasında çelişkiler olan tiplerdir. Kahramanları ya bedeni ya da ruhen hasta olan bu roman kahramanları sürekli bir beden ruh çatışması içindedir. Bu çatışmaların kaynağını geleneksel değerlerden kopmak olarak tasarlayan yazarın ---- adlı romanında Samim Karakteriyle çizdiği ütopyik bir dünya yaratılır. İnanç tıkanıklığı, ananevi kimliği kaybetme sonucu oluşan çelişkiler bunların bireylerin ruhlarında ve hayatlarında meydana getirdiği sarsıntılar ve bu çatışmaları irdeleyen analizler yazarın romanlarındaki başlıca irdeleme konularıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın- Huzur- Mahur Beste
B) Peyami Safa'nın- Biz İnsanlar- Matmazel Noralya'nın Koltuğu
C) Abdülhak Şinasi Hisar'ın- Fahim Bey ve Biz-Çamlıca'daki Eniştemiz
D) Ahmet Hamdi Tanpınar- Mahur Beste- Sahnenin Dışındaki
E) Peyami Safa'nın- Dokuzuncu Hariciye Koşuşu- Yalnız

3. ÜNİTE

5. İlk hikâye kitabı Abdullah Efendi'nin Rüyaları 'ndaki bütün kişileri, aynı adı taşıyan hikâyesindeki Abdullah Efendi, içlerinde yaşayan "mütecessis, gayri memnun ve zâlim" bir "ikinci adam"ın varlığından bezgin ve huzursuzdurlar. Bunlar, kendilerini "alt katta geçen bütün şeyleri merakla takibeden bir üst kat kiracısı" olarak duyarlar. Daha doğrusu onun hikâyelerindeki bu "ikinci adam", kiracı değil, evin asıl sahibi, efendisi, üst kattaki bize tahakküm eden mutlak hükümdardır. Zavallı Abdullah Efendi bu sessiz, ama musallat seyircinin gözcülüğü altında yaşamak zorundadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen hikâyenin yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Yoksulluk İçimizde B) Yaz Yağmuru
C) Oğlumuz D) Pastırma Yazı
E) Geçmiş Zaman Köşkleri

6. İlk romanı "Fahim Bey ve Biz" 1942 Cumhuriyet Halk Partisi yarışmasında üçüncülük ödülü aldı. Bu eser eleştirmenler tarafından "akıcı bir dil ve yetkin bir üslupla kaleme alınmış" diye değerlendirildi. Romanlarında Rumelihisarı, Büyükkada, Çamlıca üçgeninde varlıklı, gününü gün eden, sorunsuz insanların yaşamlarını yansıttı. Bu çevrelerin dışındaki yaşamı basit ve aşağı buldu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) Biz İnsanlar B) Küçük Ağa
C) Çamlıca'daki Eniştemiz D) Mahur Beste
E) Ayaşlı ve Kiracıları

7. Bu roman Cumhuriyet sonrası Ankara'sında bir apartman katının dokuz odasında oturanların günlük yaşamlarından ve birbirleriyle olan ilişkilerinden kesitler verir. Ankara'nın kuruluş yıllarında, yıkılan bir düzenden yeni bir toplum düzenine geçmenin sarsıntıları arasında bozalayan "küçük insanlar"ın yaşantılarını duru ve yalın bir dille anlatmaya çalışır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen romanın yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Biz İnsanlar B) Vassaf Bey
C) Huzur D) İbrahim Efendi Konağı
E) Fahim Bey ve Biz

8. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

- A) Türk edebiyatında psikolojik roman türünün ustalarından olan Peyami Safa, "Bir Tereddütün Romanı"nda tıp öğrenimi yaparken bunalıma girerek fel-sefeye yönelen ve sonuçta mistik dünya görüşünde karar kılan bir gencin öyküsünü anlatmıştır.
B) Bireyin zengin iç dünyasını yansıtmaya öncelik veren öyküler yazan Selim İleri on dokuz yaşındayken yayımlanan "Cumartesi Yalnızlığı" adlı ilk öykü kitabıyla dikkatleri çekmiştir.
C) Bireyin iç dünyasını yansıtan sanatçılardan olan ve roman, öykü, tiyatro, fıkra ve gezi türlerinde eser veren Tank Buğra, "Küçük Ağa" adlı romanında, Kurtuluş Savaşı'nı, "Osmancık"ta Osmanlı Devleti'nin kuruluşunu anlatmıştır.
D) Bireyin iç dünyasını yansıtmaya çalışan sanatçılardan ve "kıssa" geleneğine dayalı hikâyeler kaleme alan Mustafa Kutlu, Gönül İşi, Ya Tahammül Ya Sefer, Yoksulluk İçimizde adlı eserleriyle tanınmaktadır.
E) "İstanbul Romancısı" olarak ünlenen Samiha Ayverdi eserlerinde Batılılaşma ile birlikte meydana gelen uygarlık değişimini ve bu değişimin toplumda ve özellikle aile içinde sebep olduğu sorunları, çözümleri roman kişilerinin iç dünyalarından takip ederek romanlaştırır.

9. Bir İstanbul yazarı olarak tanınan ---- eserlerinde tarih, din ve tasavvuf gibi konuların yanında geleneksel konak, köşk ve yalılar önemli yer tutar. ---- adlı eserinde, kişisel anılarından yararlanarak konak hayatını anlatmıştır. ---- adlı romanı, her türlü sevgiden yoksun ya da sahip olduğu değerlerin farkında olmayan bir insanın, bir din adamının her alanda kendini ne kadar kolay harcayabileceğini; bağlı olduğu değerlerin çözümlüşünü ve yıkılışını vurgular.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Memduh Şevket Esendal - Ayaşlı ve Kiracıları - Vas-saf Bey
- B) Samiha Ayverdi - İbrahim Efendi Konağı - Mesih Paşa İmamı
- C) Tarık Buğra - Yağmur Beklerken - Firavun İmanı
- D) Abdülhak Şinasi Hisar - Çamlıcadaki Eniştemiz - Ali Nizami Bey'in Alafrangalığı ve Şeyhliği
- E) Peyami Safa - Dokuzuncu Hariciye Koşuşu - Bir Te-reddütün Romanı

10. Eserlerinde ön planda daima tabiat sevgisi ve hayvan sevgisi vardır. Onun, tabiatla haşır neşir olmasının başlangıcı küçükken istasyon üzerindeki yaşadığı evde kö-peğiyle beraber trenleri izlemesiyle olmuştur. Hatta "Uzun Hikaye", "Trende Bir Keman", "Hüzün ve

I II III
Tesadüf" hikâyelerini Erzincanda olan o evdeki yaşamı-nın atmosferiyle yazmıştır. Eselerinde kendi hayatının içinden noktalar katması Oktay Akbal'ın bu sözlerini ka-

IV
nıtlar niteliktedir; "Ya Tahammül Ya Sefer, kederle yoğrul-muş bir kitaptır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlış-lığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. ÜNİTE

1. I. İnsanın psikolojik yönü üzerinde durulmuştur.
II. Maupassant tarzı hikâye anlayışı benimsenmiştir.
III. Seçkin ve mükemmeliyetçi bir dil ve anlatım benimsenmiş, çağrışımlara sıkça yer verilmiştir.
IV. Bunalım, yabancılaşma, bireyin toplumla hesaplaşması, yalnızlık, sıkıntı, bilinçaltı, evrenin düzeni gibi konular işlenmiştir.
V. Hikâyelerde iç konuşma, bilinç akışı gibi teknikler kullanılmıştır.

Bireyin İç Dünyasını esas alan hikâye ile ilgili yukarıda numaralanmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. ...Nasıl oldu, ben de bilmiyorum; birdenbire olduğum yerde çok uzun bir uykudan uyanmış gibi doğruldum ve etrafıma şaşkın şaşkın bakmağa başladım. İnsan, eşya, bütün etrafımdakiler benimle alakalarını kesmiş gibiydiler, her şey, hepsi bana yabancı oluvermişti. Bu kadar senelik karımı, kendi çocuklarımı, evimi, odanın her biri vaktinde hayatımın bir hadisesi olmuş eşyasını, velhasıl elimdeki işe ve üstümdeki elbiseye kadar hiçbir şeyi tanımıyordum. O anda bir aynada kendi yüzümü görsem belki onu da tanıyamazdım. O kadar kendi hakikatimde, rüyalarımın hakikatinde uyanmıştım. Bu ne Baudelaire'in çift odasına, ne de Quincey'nin afyonun cennetinde gördüğü rüyalardan realiteye dönüşüne benziyordu.

Bir hikâyeden alınmış bu metin biçim ve içerik özellikleri düşünüldüğünde aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Yaşar Kemal   B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Ömer Seyfettin   D) Bilge Karasu
E) Orhan Kemal

3. Peyami Safa'nın Doğu- Batı ikilemi içerisindeki dejenere tiplerini de dikkat çekicidir. Bunlardan biri de Behiç karakteridir. Kızları vaatlerle kandırmaya çalışan hatta çoğunu kandıran birisidir.

Bu parçada sözü edilen tip aşağıdaki romanlardan hangisinde yer almaktadır?

- A) Fatih Harbiye   B) Biz İnsanlar
C) Sözde Kızlar   D) Yalnızız
E) Mahşer

4. Meçhul bir kemik hastalığıyla hastanelerde yıllarda mücadele eden on beş yaşındaki küçük bir çocuğun acı dolu, sıkıntılı, bunalımlı tedavi süreci; tedirginlik, eziklik, yalnızlık duygusu; doktorların olumsuz konuşmalarına rağmen hayata tutunma mücadelesi romanın konusudur. Genç hasta akrabası olan bir Paşa Kızına âşık olmuş, olumsuz koşullara rağmen bu aşkıdan dolayı ümitlere kapılmıştır. Fakat hem bacağına hem de aşkını kaybetmek tehlikesi ile karşı karşıyadır. Roman sevilmemesi ve âşık olmanın gücü ile iyileşme sürecinin hızlandığı konusuna da yer vermiştir. Böylelikle ruhun beden üzerindeki olumlu ya da olumsuz etkileri de romanda ele alınmış olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen eserin yazarına ait eserlerden biridir?

- A) İbiş'in Rüyası   B) Sahnenin Dışındakiler
C) Mesihpaşa İmamı   D) Çamlıca'daki Eniştemiz
E) Bir Tereddütün Romanı

5. Kendinden sonra gelen yazarlar üzerinde, Sait Faik'le öykü yazma yöntemi yönünden etkili olmuş bir yazarımızdır. Onun öykülerinde de "giriş-gelişme-sonuç" düzenini pek bulamayız. Durum -kesit hikâyesinin öncülerindedir. ---- gibi hikâyeleri bu anlamda önemli örneklerdendir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Temiz Sevgiler   B) Gödeli Mehmet
C) İhtiyar Çilingir   D) Hava Parası
E) Gönül İşi

6. Ben bu romanı okurken fark ettim ki hülyalar ve düşler içinde dengesini bulabilen, yarı bulanık bir sanat dünyasının boşluğunda sallanan, yazları kitaplıklarda terleyerek çalışan, ölmeden önce eserinin birinci cildini bitirmek isteyen, ince ve kargacık burgacık, kadın yazısına benzeyen satırlarla kâğıtları dolduran İhsan, Ahmet Hamdi'nin ta kendisidir. Henüz yayınlanmamış, eski bir anı defterinin sayfalarını karıştırırken, hem romanlarındaki birçok ayrıntıların, hem de bu romanında belirlenen "kargacık burgacık" yazıların gerçek sahibinin o olduğunu anladım.

Bu parçada yazarın okuduğu roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Huzur
- B) Saatleri Ayarlama Enstitüsü
- C) Sahnenin Dışındakiler
- D) Mahur Beste
- E) Aydaki Kadın

7. Bursa eşrafından bir tüccarın oğlu olan Fehim Bey, dürüst ve temiz bir insandır. Babası İstanbul'a geldiğinde kendisinin maddi durumunun kötü olduğunu anlamasını diye büyük bir konak tutmuş ve konağın boş odalarında sabahları keman çalmaya başlamıştır. Londra elçiliği üçüncü kâtibi olan Fehim Bey, orta hâlli bir kız olan Safet Hanım ile evlenmiştir. II. Meşrutiyetin ilanından sonra başlayan "teşebbüs-i şahsi" modasına uyarak Dışişlerinden ayrılmış ve Bursa Ovası'nda pamuk yetiştirme planları kurmuştur. Ancak garip bir yaşamının olması ve inancılığının olmaması nedeniyle sermaye bulamamıştır. Uzun yıllar boyunca bir şirket kurup zengin olmayı hayal etmiştir. Hatta bir idarehane açarak olmayan bir şirket kurar, hayali alışverişler yapar. Bu yaşamından dolayı adı deliye çıkar ve hayatı gerçekleşmeyen hayalleriyle son bulur.

Bu parçada özeti verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
- B) Peyami Safa
- C) Selim İleri
- D) Memduh Şevket Esendal
- E) Abdülhak Şinasi Hisar

8. ... Bu kurtuluş ümidi ile altı asırlık gelenek arasındaki büyük çelişme, hatta mağlûbiyet ve istilâdan da koyu bir trajediye sebep oldu. Bu roman işte bunu iddia etmekte ve bu trajediyi anlatmaya çalışmaktadır. 24 yaşındaki "İstanbul Hoca" Kuvvacı kişiliği ile ikinci defa doğarken insanoğlunun kolay kolay katlanamayacağı bu kahredici trajedinin kahramanlarından sadece birisi oluyordu. Kurtuluş Savaşı boyunca böyle ikinci doğumlar çok, pek çok olmuştur. Kendi macerasında bu benzerlerini de anlatabilirse okuyucularım baba ve dedelerini, cephe kahramanlıklarından çok, işte bu trajik çelişmede çektikleri acılar için rahmetle anacaklardır.

Bu parçada eserinden böyle söz eden yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemal Tahir
- B) Peyami Safa
- C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- D) Ahmet Hamdi Tanpınar
- E) Tarık Buğra

9. ---- 1968'de yayınlanan ilk öykü kitabı "Cumartesi Yalnızlığı"nda sınırlı ilişkiler içinde sıkışan insanların yaşamlarını anlattı. "Pastırma Yazı" ve "Bir Denizin Eteklerinde" öykü kitaplarında uyarlı gençlerin tutkularını, sıkıntılı ilişkilerini, orta tabakadan insanların acılarını, yalnızlıklarını, kurtuluş arayışlarını anlattı. 1973'ten sonra romana yöneldi. "----" romanıyla büyük başarı kazandı. İç konuşma tekniğini kullandığı bu romanda, toplumsal kargaşa içinde bunalmış düşen aydınların arayışlarını ve çıkmazlarını ele aldı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mustafa Kutlu - Uzun Hikâye
- B) Oktay Akbal - Önce Ekmekler Bozuldu
- C) Selim İleri - Her Gece Bodrum
- D) Memduh Şevket Esendal - Ayaşlı ve Kiracıları
- E) Peyami Safa - Bir Tereddütün Romanı

3. ÜNİTE

1. • Ruhsal çözümlenmelere yer verilmesi
• İç konuşma tekniğinden yararlanılması
• Bireyin bunalım, sıkıntı, yabancılaşma ve yalnızlıklarını ele alması

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu maddeleri içeren özellikleri taşıyan eserlerden biri değildir?

- A) Matmazel Noralya'nın Koltuğu
B) Yoksulluk İçimizde
C) İbrahim Efendi Konağı
D) İbiş'in Rüyası
E) İçimizdeki Şeytan

2. Babası gibi şair olan amcaları Ahmed Vefa ile Ali Kami'nin yönlendirmesiyle edebiyata ilgi duyan ----, ilk olarak ağabeyi ile çıkardıkları "Yirminci Asır" gazetesinde kaleme aldığı "Asrın Hikâyeleri" başlıklı yazılarıyla tanınmaya başladı. Bu dönemden sonra 43 yıl süren gazetecilik ve yazı hayatına adım atmış oldu. Eserlerinde Doğu-Batı sentezi, ahlaki çözülmeye ilişkin eleştiriler ve gençliğin üzerindeki sosyal baskı gibi konuları ele alan Safa, "Tercüman-ı Hakikat", "Tasvir-i Efkar", "Son Telgraf", "Son Saat" ve "Son Posta" gazetelerinde çalıştı. Hayatını idame ettirebilmek için 1924-1928 yılları arasında kalemını saban gibi kullandığı söylenen usta yazar, annesinden ilhamla kullanmaya başladığı "Server Bedi" imzasıyla, 1914'ten 1961'e kadar Cingöz Recai'nin de aralarında bulunduğu 61 roman kaleme aldı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tank Buğra
B) Memduh Şevket Esendal
C) Mustafa Kutlu
D) Peyami Safa
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

3.

I. Nüzhet	
II. Neriman	- Fatih- Harbiye
III. Mebrure	- Sözde Kızlar
IV. Mümtaz	- Dokuzuncu Hariciye Koşuşu
V. Çolak Salih	- Küçük Ağa

Yukarıda numaralanmış kişilerden hangisi karşılardaki eserlerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Peyami Safa'nın son romanlarından olan ---- adlı eserinde ruh ve beden çatışması ile ve uyumu gözler önüne serilmektedir. Romanda, Tıbbiye'yi terk edip felsefe eğitimi almaya başlayan lakin felsefe öğrenimini de tamamlayamayan Ferit'in, pansiyon olarak işletilen bir evde yaşamaya başlaması anlatılır. Ferit pansiyona yerleştikten sonra, çevresindeki insanlarla ilişkilerini ve düşüncelerini gözden geçirmeye ve incelemeye başlar. Bunların sonucunda edindiği izlenimleri ve meydana gelen değişimleri, ruhçu ve maddeci görüşün perspektifinden anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yalnızız
B) Sözde Kızlar
C) Matmazel Noralya'nın Koltuğu
D) Dokuzuncu Hariciye Koşuşu
E) Biz İnsanlar

5. Tanpınar'ın kendi zengin hayat hikâyesinden taşarak, iki dünya savaşı arası Türkiye meselelerinin yüze gelen sivrilere ve aydınlarının özellikleriyle karışıyor. Bu romanda, yüksek politika ve üniversite çevrelerinin olayları ve kişilerini, Hayri İrdal'ın dünyasına yansımış olarak, bir takım alegorilerin altında tanıyabiliyoruz Hayri İrdal, derinlemesine işleyen hayal gücü, gündelik hayatın gerçekleri ile anlaşamayan, ancak bir yöne doğru işleyen zekâsı, sürekli çatışma halindeki kişiliği ile, çağımız Türkiye'sinde, yenilmişliğini doğumu ile birlikte getiren bir insandır. Bu soy kişilerin düşkünlükleri, felâketleri, kansından boşanması ve oğlunun ölümü, soya çekimden gelen erken bunama ile uyanıklık hâlleri...

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdullah Efendi'nin Rüyalari
B) Mahur Beste
C) Huzur
D) Sahnenin Dışındakiler
E) Saatleri Ayarlama Enstitüsü

6. Kurtuluş Savaşı zamanı İstanbul'unu ana kahraman aracılığıyla yansıtan, siyasi konuların fazlaca yer aldığı bir roman olan ----, iki uygarlık (Doğu-Batı), iki değerler sistemi arasında bocalayan Türk toplumunun ironik tablosunu ortaya koyar. ----, bu eserinde başkahraman Cemal'in gözüyle İstanbul'un işgal yıllarını anlatmaktadır. Bu romanda Sabiha, modernleşmekte olan Türk kadınına simgeler. Romanın sonunda sahneye çıkan ilk Türk kadını olur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) Fatih-Harbiye - Peyami Safa
B) Esir Şehrin İnsanları - Kemal Tahir
C) Üç Anadolu Efsanesi - Yaşar Kemal
D) Sahnenin Dışındakiler-Ahmet Hamdi Tanpınar
E) Yorgun Savaşçı - Kemal Tahir

7. Hikâyelerinin en önemli özelliği kendi başına müstakil olarak yazılmalarına rağmen bir araya geldiklerinde başarılı bir şekilde "bütün" oluşturmalarıdır. Onun bu tekniği edebiyatımız açısından büyük bir yeniliktir. Kutlu bu tekniği Kuran-ı Kerim'de görülen ve geleneğimizde olan "kıssa" kavramından esinlenerek kullandığını söylemektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Mendil Altında
B) Son Kuşlar
C) Yoksulluk İçimizde
D) Memleket Hikayeleri
E) Oğlumuz

8. Çağdaş Tark Buğra gibi, bireye yönelen bir romancı olan Oktay Akbal; Garipler Sokağı, Suçumuz İnsan Olmak ve İnsan Bir Ormandır, Aydaki Kadın adlarını taşıyan romanlarında İkinci Dünya Savaşı yıllarında Fatih semtinde orta hâlli insanların yaşadığı bir sokağı, orada yaşayanlarla birlikte anlatır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Kurtuluş Savaşı'nın Kuvâyımilliye ve Çerkez Ethem dönemlerini anlatan ---- sonra, Sakarya Savaşı öncelerini ve sonralarını ele aldığı ---- adlı eserinde, Tark Buğra, çıkarıcıları, üç kâğıtçıları, vurguncuları, satılmışları ve bunlara karşı eşsiz yiğitleri ile yeni bir devletin kuruluş günlerini anlatmaktadır. Cumhuriyet döneminin muhtelif kesitlerini de romanlarına konu yapan yazar, ---- adlı eserinde de Serbest Fırka dönemini ele alıyor ve aynı dönemde Türkiye'deki büyük kuraklıkla siyaset arasında paralellikler kurarak, yine bir Anadolu kasabasından, meseleleri ortaya koyuyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Küçük Ağa'dan - İbişin Rüyası - Firavun İmanı
B) Osmancık'dan - Yağmur Beklerken - Siyah Kehribar
C) Küçük Ağa'dan - Firavun İmanı - Yağmur Beklerken
D) Yağmur Beklerken'den - İbişin Rüyası - Firavun İmanı
E) Osmancık'tan - siyah Kehribar - Dönemeçte

10. İlk hikâyelerinde romantik bir Anadoluçuluk izleyen sanatçı, bu ürünlerinde daha çok köy ve kasaba insanların günlük endişelerini konu aldı. Daha sonra Türkiye'de kapitalistleşme paralelinde gelişen sanayileşmenin getirdiği sorunlara eğildi. Bir aşk hikâyesi çerçevesinde yaşadığımız hayata İslâmî bir yorum getirdiği Yoksulluk İçimizde, geliştirdiği hikâye türünün en olgun örneği oldu. Ya Tahammül Ya Sefer'de yakın geçmişimizdeki düşünce hareketlerinin muhasebesini yaptı. Sanatçının, eski edebiyatımızda görülen "kıssa" geleneğine dayanan hikâyelerinin her biri, tek başına birer bağımsız kısa hikâye olduğu gibi, kitap hâlinde de bir bütün oluşturur.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memduh Şevket Esendal
B) Samiha Ayverdi
C) Oktay Akbal
D) Selim İleri
E) Mustafa Kutlu

3. ÜNİTE

1. İlk toplumsal roman ve hikâye yazarlarından ----, “Bir Varmış Bir Yokmuş”ta Tanzimat yıllarında başlayan kapitülasyonların sebep olduğu felaket ve sarsıntıları; “Düşkünler”de Tanzimat’la birlikte başlayan yüksek memur bürokrasisinin zamanla yozlaşmasını; “Yol Arkadaşları”nda Batı Anadolu’daki kasaba ve şehirlerinden bazı kesitler sunar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Samim Kocagöz B) Sadri Ertem
C) Sabahattin Ali D) Orhan Kemal
E) Abbas Sayar

2. Romanlarında olduğu gibi öykülerinde de ekmeğin parası peşinde koşanların yaşayışı, kendi yaşantısından yansımalar olarak sergilenir. İlk öykülerinde Çukurova’ya inen tarım ve fabrika işçilerine, onların kentlerin kenar semtlerindeki yaşayışlarına eğilmiştir. Günlük ekmeğin paralarını güçlükle çıkarabilen, daha yoksul olmamak için çalışan bu insanların yaşamlarını sürdürdükleri ortam olarak, gecekondu bölgeleri, İstanbul’un yoksul semtleri, fabrikalar, tutukevleri, cezaevleri seçilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) Göl İnsanları B) Çamaşırcının Kızı
C) Cevizli Bahçe D) Telli Kavak
E) Sarı Sıcak

3. Mahsuller para etmeyince, vergiler ödenmez hale gelince, evde tuz, gaz tükenip yerine yenisini koyamayınca oğul babasını bir kenara çekmiş:

- Baba, ben gidip şehirlerde çalışayım. Bak, köyün yarısı gitti, İzmir’de çok iş varmış. Fabrikalarda adamına göre yarım lira yevmiye bile veriyorlarmış. Kışın burada kalıp yük olacağıma, gidip ekmeğimi ararım, harman zamanında gene gelir, tarlada çalışırım...- demişti. İhtiyar babası akıllı ermediği ve fakirlikten söz söyleyemez, fikir ortaya atamaz hale geldiği için peki dedi. Ve on sekiz yaşındaki delikanlı, bundan evvel İzmir’e gidip gelenlerden akıl danışmaya gitti.

İzmir’e gitmek için evvela Konya’dan otobüse binmek lazımdı. Beyşehir, Karaağaç, Ödemiş üzerinden iki üç günde varlıyordu. Yol parası beş lira idi. İzmir’e varınca hemşerileri bulup, ötesini onlardan öğrenmek lazımdı.

Aşağıdaki hikâyelerden hangisi bu parçada benimsemiş hikâye anlayışı ile benzerlik göstermez?

- A) Sarı Sıcak B) Değirmen
C) Otlakçı D) Telli Kavak
E) Silindir Şapka Giyen Köylü

4. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Yapıtlarında destanlardan, efsanelerden, masalardan, ağıtlardan, halk hikâyelerinden yararlanan Yaşar Kemal, Yılanı Öldürseler’de çok kısa ve özlü bir şekilde gerçekçi bir dille yaşadığı dönemin kan davalarını, törelerini ve toplumun ahlak yapısından bahsetmiştir.
- B) 1950-1970 döneminde etkili olan “köy edebiyatı hareketi”nin önde gelen temsilcisi olan Fakir Baykurt, Yılanların Öcü, Tırpan, Barış Çöreği, Gece Vardiyası, Yarım Ekmek adlı eserleriyle çeşitli ödüller kazanmıştır.
- C) Konularını Çankırı, Çorum dolayları başta olmak üzere Orta Anadolu’nun köy ve kasabalarını anlattığı romanlar ile tanınan Kemal Tahir, Yorgun Savaşçı’da Anadolu’daki ulusal güçlerin bir araya gelip Ulusal Kurtuluş Savaşı’na başlamasına kadar geçen dönemi tüm olumlu veya olumsuz yanlarıyla, gerçekçi ve tarafsız bir şekilde yansıtmıştır.
- D) Çevre betimlemelerinde ve psikolojik çözümlerinde oldukça başarılı olan Sabahattin Ali’nin ilk romanı olan Kuyucaklı Yusuf, toplumcu gerçekçi Türk edebiyatının ilk başarılı örneğidir.
- E) Köy edebiyatı akımının öncü kişilerinden olan Abbas Sayar’ın Bizim Köy adlı kitabı öğretmenlik yaptığı Nurgöz köyü ile ilgili gözlemlerini içerir ve köy edebiyatı akımının çıkış noktası olmuştur.

5. Roman, “1903 senesi sonbaharında ve yağmurlu bir gecede Aydın’ın Nazilli kazasına yakın Kuyucak köyünü eşkiyalar bastılar ve bir karı kocayı öldürdüler.” cümlesi ile başlayan roman olayı adli, ölenlerin geride bıraktıklarına dair notlar veya katilleri anlatmaya yönelir. Nazilli Kaymakamı Selahattin Bey, olay hakkında tahkikat yaptırmaktadır. Tahkikata gelen ekip olaydan ziyade annesi ve babasının öldürülmesine şahit olan sekiz dokuz yaşındaki küçük bir çocuğun metaneti karşısında şok geçirmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen romanın yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Yorgun Savaşçı B) Yılanların Öcü
C) İçimizdeki Şeytan D) Vukuat Var
E) Acı Tütün

6. Kadınlar doğası gereği eksik varlıklar olarak görülür bu düzende. Kendi başlarına karar alamaz ve uygulayamazlar. Bu baskıcı yapıda kadın kısmı bile bunu kabullenmiştir. Bu nedenledir ki başkaldıran bir genç kız görüldüğünde etraf tarafından yadırganır kabul görmez. Zaten ne kadar direnirse dirensin bu iktidara karşı gelemeyeceklerdi bu yüzden en başından kabullenmekte fayda vardır diye düşünülürdü. Bahsettiğimiz genç kız, başlarda her ne kadar parada pulda gözü olmayan yalnızca sevdiği Kemal'le bir hayat sürme beklentisi içinde olsa da Muzaffer Bey'le kesişen hayatları onun Güllü'den Serap olmaya giden öyküsüne şahit oluyoruz.

Bu parçada sözü edilen kadın karakterin yer aldığı eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gavurun Kızı B) Hanımın Çiftliği
C) Kürk Mantolu Madonna D) Tütün Zamanı
E) Yılanların Öcü

7. Öykü yazmada kurgu ve konuya önem veren ---, ilk öykülerinden başlayarak gerçekçiliği benimsemiştir. Öykülerin topladığı ilk kitabı "Telli Kavak"ta, konularını İstanbul'dan seçtikleri de olmakla birlikte, çoğunluğu Söke Ovası'nda, Menderes Vadisi'nin dağ ve ova köylerinde geçer.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Samim Kocagöz B) Orhan Kemal
C) Sadri Ertem D) Sabahattin Ali
E) Necati Cumali

8. **Sunucu:**

- Toplumsal Gerçekçi anlayışta yazılan romanlarda dikkatinizi en çok çeken şey nedir?

Eleştirmen:

- Kahramanların genellikle düzene karşı oluşu, dönemin "Köroğlu"sunu oluşturma çabası dikkatimi çekiyor. Mesela okuduklarım içinde Bayram, Yusuf, Memmed hatta Memo da dönemin Bolu böylerinin yerine geçen ağalara, zengin eşrafa, yönetime isyanın adı olmuşlardır.

Bu diyaloga göre aşağıdakilerden hangisi eleştirmenin okuduğu romanların yazarlarından biri değildir?

- A) Sabahattin Ali B) Yaşar Kemal
C) Kemal Bilbaşar D) Fakir Baykurt
E) Orhan Kemal

9. " – İnanır mısın Cemil Topçu senin cehennem lakabına... İstanbul'un alınmasında biz top kullanmışız. O tarihlerde, en iri topu döktürdüğümüz halde, Cehennem Topçu lafı yok kitaplarda... Sonra gâvurlar topçuluğu ilerletmiş. Biz onlardan alır olmuşuz topları... Alta düşmüşüz yani... Sarılmışız palavraya... Saatte bir mermi atan, onu da 50 adım öteye düşürebilen top, çok güçlü görünmüş bize.. Top atanlara "Cehennem" demişiz. Bunu düşünürken bir mesele daha çıktı önüme... Cehennem anlayışımızdaki hayal etme cüceliğimiz..."

Bu parça içerik özellikleri düşünüldüğünde aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Kurt Kanunu B) Toz Duman İçinde
C) Esir Şehrin İnsanları D) Yorgun Savaşçı
E) Kalpaklılar

3. ÜNİTE

10. I. Sadri Ertem; "Kalpaklılar" ve "Doludizgin" romanlarında Kurtuluş Savaşı'nı ele almıştır, Batı cephesini anlatmıştır.
- II. Kemal Bilbaşar, "Cemo" ve "Memo"da Cumhuriyet'in ilk yıllarında yaşanmış bir aşk öyküsünü ağa-köylü-memur ilişkileri çerçevesinde ele almıştır.
- III. Tiyatroya da uyarlanan Susuz Yaz adlı eserinde Necati Cumalı, Anadolu'da hep var olan, yüzyılımızın son çeyreğinde sınırları da aşmış uluslararası, savaş çıkartacak kadar önemli bir hale gelen su paylaşımıdır.
- IV. Faik Baysal, "Drina'da Son Gün" adlı romanında II. Dünya Savaşı yıllarında Yugoslavya Türklerinin çektiği sıkıntıları anlatmıştır.
- V. Orhan Hançerlioğlu, "Yedinci Gün"de Ömer adlı bir kişinin, kişiliğinden ödün vererek o zamana kadar kazandıklarını elinin tersiyle itmesi sonucu özgürlüğüne kavuşarak bilinçaltına yerleşmiş basit isteklerini yaşama koymasını anlatır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

11. Ağali, "Haceli'ye satılan ev yerinden hiçbirimizin bilgisi yok!" dedi ve ekledi "Komşuya danışmadan yaptın bunu!" Muhtar, Ağali'ye ters ters baktı. "Her iş komşuya danışılmaz Ağali!" dedi. "Danışacaksın da ne olacak? Kimi razı olacak, kimi razı olmayacak. Uzatacağımıza, biz kısaca hallediverdik!" diyerek oralı olmadığını gösterdi.

Bu parça, içeriği ve üslubu dikkate alındığında, aşağıdaki yazarların hangisi tarafından yazılmış olamaz?

- A) Sadri Ertem   B) Talip Apaydın
C) Mahmut Makal   D) Sabahattin Ali
E) Mustafa Kutlu

12. Konusu 1940'lı yıllarda geçen bu romanın kahramanı "bir budala olduğu kadar devleti kendi benliğinde erittiğine inanan imparatorluk geleneğinin son temsilcisi" bir tiptir. Balkan Savaşı'nda şehit düşen dayısı Kol Ağası Hasan gibi bir kahraman olmak idealine budalaca saplanmış, ancak onun bu idealleri yaşadığı dönemin şartlarında çok komik durmaktadır. "Bekçilik yaptığı yıllarda mahallenin, fabrikaya geçtiğinde de bütün işçilerin alaylarına maruz kalan bu vazifeşinas insan, kendi oğulları için de başkaları için de bir rol model olabilme şansına sahip değildir."

Bu parçada sözü edilen kahramanın yer aldığı roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnce Memed   B) Köyün Kamburu
C) Çıkrıklar Durunca   D) Kuyucaklı Yusuf
E) Murtaza

13. Romanın dayanağı olan anlatıdan geldiği anlaşılan birkaç motif ile Memo gibi asli unsurunu koruyan isimler bile bu görüşü destekler. Romanda geçen kaval, kaval sesi, Sin'in yerine geçmiş olan Gülbahar'ın Ay (Sin) gibi beyaz tenli olması, olayları başlatan başlamasına Mahmut Han'ın Güneş simgeli eğeri olan kır atı, Ahmet'e Ağrı Dağının başında büyük bir ateş yakma görevinin verilmesi bu hikâyenin ne kadar eskilere kadar gidebileceğini göstermeye yetecektir.

Bu parçada sözü edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemal Bilbaşar   B) Necati Cumalı
C) Sabahattin Ali   D) Orhan Kemal
E) Yaşar Kemal

1. İlk yazıları henüz yaşındayken dönemin önde gelen gazetelerinden "Tercüman-ı Hakikat"te yayınlanan sanatçının ilk hikayesi 1917'de Genç Yolcular'da çıktı. Konularını toplumsal sorunlardan alan; işçilerin yaşamlarını, sömürölmelerini, kapitalizmin rekabetçi döneminin üretim ilişkilerini, bunun sonucunda küçük üreticinin zor duruma düşmesini anlattığı "Bacayı İndir Bacayı Kaldır" adlı kitabı yazarın edebiyata bakışının da yansımasıdır aynı zamanda.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samim Kocagöz B) Sadri Ertem
C) Talip Apaydın D) Kemal Bilbaşar
E) Dursun Akçam

2. Tarihî romanlarıyla dikkati çeken Kemal Tahir, Osmanlı Devleti'nin kuruluşunu anlattığı, Osmanlı toplumunun gelişim sürecinin Batı'dan farklı olduğunu ileri sürdüğü tezli romanı "----" romanıyla ve Kurtuluş Savaşı yıllarını konu edindiği "----" romanlarıyla tanınmıştır. "----" romanında da Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki çok partili hayata geçiş denemesini anlatmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Osmanlık - Küçük Ağa - Yağmur Beklerken
B) Kurt Kanunu - Esir Şehrin İnsanları - Yorgun Savaşçı
C) Devlet Ana - Kurt Kanunu - Yorgun Savaşçı
D) Osmanlık - Devlet Ana - Hür Şehrin İnsanları
E) Devlet Ana - Yorgun Savaşçı - Yol Ayrımı

3. Kitap, yıllar önce bir köyde geçmiş toprak kavgasını anlatır. Bu köy Karataş'tır. Karataş köyünde oğlu Kara Bayram, gelini Haçça ve torunları Ahmet ve Şerife ile yaşayan İrazca, köy içerisindeki hiyerarşiye başkaldırı yapmış yerel otorite ile mücadeleye girmiştir. İrazca'nın oğlu Bayram annesi İraz ve karısı Hatça ile yerel güçlere karşı haklı bir mücadele örneği vermektedir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köyün Kamburu B) Gurbet Kuşları
C) Yılanların Öcü D) Bizim Köy
E) Sarı Traktör

4. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Toplumcu gerçekçi anlayışın Cumhuriyet dönemindeki en önemli sanatçılarından olan Kemal Tahir, kırsal kesimdeki insanların ezilmişliğini anlatması açısından önemli bir roman olarak öne çıkan Eskici ve Oğulları romanında ekonomik bunalım içerisinde yer alan bir ailenin dramını anlatmıştır.
B) Türk edebiyatında roman ve öyküleriyle tanınan toplumcu gerçekçi yazarlardan olan eserlerinde daha çok realizm ve natüralizm akımlarının etkisi görülen Sabahattin Ali, halk şiirinden esinlenerek kaleme aldığı şiirlerini "Dağlar ve Rüzgâr" adlı şiir kitabında bir araya getirmiştir.
C) Zengin bir söz dağarcığı olan ve yerel sözcükler, deyimler, atasözlerine sıkça yer alan Yaşar Kemal, Yer Demir Gök Bakır adlı eserinde Anadolu'da bir köyde kendi halinde yaşamakta olan Taşbaş'ın köylüler arasında yayılan söylencelerle nasıl ermiş bir insan olunacağı konu olarak seçmiştir.
D) Türk edebiyatına işçi sınıfını getiren yazarlardan olan ve özellikle Çukurova'daki işçileri anlatan Orhan Kemal, Bereketli Topraklar Üzerinde adlı romanında Anadolu köylerinden Çukurova'ya çalışmaya gelen üç gurbetçinin hayat mücadelesini anlatmıştır.
E) Toplumcu-gerçekçi sanatçı kimliğiyle ön plana çıkan Atilla İlhan, Kurtlar Sofrası, Sırtlan Payı, Dersaadet'te Akşam Ezanları adlı eserlerinde Mütareke Dönemi ve Kurtuluş Savaşı yıllarını kaleme almıştır.

5. Romanları gibi, gülmece öyküleri yazan Aziz Nesin, öykülerinde Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinin ekonomi, kültür ve yönetim alanlarındaki durumunu ele almıştır. ----, bu türde yazdığı eserlerine örnektir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Yedek Parça B) Zübük
C) Damda Deli Var D) Fil Hamdi
E) Ölmüş Eşek

3. ÜNİTE

6. “Köse Topal, yazık,” dedi. “Sizsiz ne yapar böyle hasta hasta? “Yusuf uzun uzun düşündükten sonra, “Vallaha emmi,” dedi. “Şaştık biz de. Alıp götürsek bir türlü, götürmeseek..”

“Bir türlü,” dedi Ali.

...

Köse Hasan uyanıktı, bütün konuşulanları dinliyordu.

Köse Topal, “Demek hemşeriliğiniz bu kadardı?” dedi.

İkisi de alındı. Yusuf, “Ne yapalım emmi?” diye yere süm-kürdü. “

Biz hasta etmedik a. Allah’tan gelen bir şey mesela...”
Pehlivan Ali kaba kaba kaşındı:

...

Köse Haşan’ın yorganı yavaşça kalktı. Bayağı uzamış kapkara sakalıyla balmumu yüzü meydana çıktı. Çukurlarına kara gömülmüş cansız gözleriyle arkadaşlarına çok üzgün baktı: “

Varın sağlıcakla gidin kardaşlar.” dedi. “Beraber tuz, ek-mek yedik. Ola ki bana hakkınız geçti, artık eksik helal edin. Benim gücüm yok, biliyorum. Buralarda kalır malırsam, siz de köye sağlıcakla varırsanız, Eminemin kara gözlerinden bi güzel öpün...”

Bir romandan alınan bu parça ile ilgili aşağıdakiler-den hangisi söylenemez?

- A) İşlediği konu yönüyle toplumsal gerçekçi anlayışı yansıtmaktadır.
B) Diyaloglar yoluyla gösterme yönteminden yararlanmış-tır.
C) Kişilerin iç dünyası ile ilgili betimlemelere yer veril-miştir.
D) Gözlemci bakış açısıyla kaleme alınmış bir metindir.
E) İçerik özellikleri göz önüne alındığında Orhan Kemal tarafından yazılmış olabilir.

ÇİTA YAYINLARI

7. Bu romanı sanatçının en yetkin kitaplarından biri olarak kabul edilmektedir. Yazar, “Eskici ve Oğulları”nda ekono-mik koşulların nasıl da aile bağlarını zorladığını ele almıştır. Eser, harp malulü Topal Eskici ile iki oğlunun özlendelerini, düşlerini, ayakta kalabilmek için verdikleri mücadeleyi, ırgatlıktan makineleşmeye doğru giden de-ğişim süreçlerindeki çarkların içinde dağılıklarını dile ge-tirmektedir. Hayata en aşağılardan başlayan eskici ataer-kil aile yapısını koruyabilmek ailesini bir arada tutabilmek için didinip durmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen romanın yazarı-na ait eserlerden biridir?

- A) Yılkı Atı
B) Gurbet Kuşları
C) Zübük
D) Ölmez Otu
E) Kaplumbağalar

8. Köyle ilgili sorunları ele aldığı öykülerinde, parasızlığın-dan başlayarak köylülerin çektikleri sıkıntılar dile getiril-miştir. Ayrıca, Anadolu’ya gönderilen öğretmenlerin terk edilmişliği, kasabada çalışan memurların arasındaki ça-tışmalar, köyden kente göç, Almanya’ya gidenlerin geri-de bıraktıkları, orada çalışanların karşılaştıkları sıkıntılar da öykülerindeki değişik konulardır. “Onbinlerce Kağnı” ve “İçerdeki Oğul” kitaplarında topladığı öyküleri ise ko-nuları bakımından daha dikkat çekicidir.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangi-sidir?

- A) Samim Kocagöz
B) Sabahattin Ali
C) Fakir Baykurt
D) Sadri Ertem
E) Mahmut Maka

1. ----, fabrika malı satanlarla dokumacılar arasındaki mücadeleyi ele alan "----" adlı romanı, sosyal roman türüne ait ilk örnek gösterilebilir. Romanın konusu Osmanlı Devleti'nin son döneminde bir alevi köyünde geçer. Romanda yerli dokuma tezgâhlarının ve bunlara yün üreten çıkırıkların Avrupa tekstil sanayisi karşısındaki çöküşü, bu çöküşün toplumsal yaşamda meydana getirdiği bunalımlar işlenir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sabahattin Ali'nin- Kuyucaklı Yusuf
B) Kemal Tahir'in - Devlet Ana
C) Sadri Ertem'in - Çıkırıklar Durunca
D) Yaşar Kemal'in- İnce Memed
E) Necati Cumalı'nın- Tütün Zamanı

2. Sabahattin Ali Türk edebiyatının önemli öykü yazarlarından, ilk öykü ve şiir denemelerini, 1925-26 yıllarında Balıkesir'de çıkan İrmak dergisinde yayımlayan yazar, ardından Yedi Meşale, Her şey, Yedigün, Oluş, Tan, Yeni Edebiyat, Yurt ve Dünya gibi gazete ve dergilerde yazmıştır. Sabahattin Ali'nin, Değirmen, Yeni Dünya,

İçimizdeki Şeytan, Kağrı ve Sırça Köşk adlarında 5 öykü

kitabı vardır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Kancık Vuruş, Uyandırılan Işık, Dost Çelmesi, Derin Geçit diye dört bölüme ayrılmış romanda Osmanlıların çimleniş, filizleniş yılları; Konya'da Selçuklu çözümleriyle Bizans sınır kaynaşmaları; savaşçı dervişler, hilebaz keşişler, Senjan şövalyelerinden Notüs Gladys, Orhan Gazi'nin eşi olunca Nilüfer Hatun adını alan tekfir kızı Lotüs, Şeyh Edebalı, Yunus Emre... gibi kişileriyle maceranın, aşkın, inancın, tarih-masal potasında eritilmesiyle yazıya dökülür.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen romanın yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Küçük Ağa B) Sağırdere
C) Hanımın Çiftliği D) Ruh Adam
E) Darağacı

4. Kahramanlarını çoğunlukla sömürülen, yoksul insanlardan seçti. Bu insanların yaşamlarını, sorunlarını, iç dünyalarını yansıtırken kinsiz, sevecen, umutlu bir yaklaşım benimsedi. "Babaevi"nde çocukluk yıllarını, "Avare Yıllar"da gençliğini anlattı. Eserlerinin hemen hepsinde toplumsal yapıdaki çelişkileri ustaca vurguladı. Güçlü gözlem gücüyle, özgün ve yalın anlatımıyla hâlâ çok okunan ve sevilen eserler yarattı.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemal Tahir B) Yaşar Kemal
C) Orhan Kemal D) Aziz Nesin
E) Sabahattin Ali

5. Çukurova'da yaşayan insanların, yakın yörelerden buraya mevsimlik işçi olarak gelen ırgatların, işçilerin köylülerin, toprak ağalarının toplumsal ve ekonomik yapısını dile getiren roman pamuk tarlasında çalışan insanların hayatını yalın, abartısız bir gerçeklikle macera niteliği taşıyan olaylar içinde akıcı bir dille anlatmaktadır. Karşılıklı konuşmalara bol bol yer vererek kısa cümlelerle ve gösterişsiz bir dille yazılan roman, para kazanmak umuduyla köyden ayrılıp şehre göç eden İflahsızın Yusuf, Köse Hasan ve Pehlivan Ali adlı üç arkadaşın başından geçenler anlatmaktadır. "Çukurova'daki sömürü düzeni, tarımda kapitalizme geçiş, kapalı köy ekonomisinin yetersizleşmesi, nedeniyle köyden kente göç ve gurbetçilerin kentteki kötü yaşam koşulları, üzerinde durulan başlıca noktadır."

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizim Köy
B) Yer Demir Gök Bakır
C) Sarı Traktör
D) Bereketli Topraklar Üzerinde
E) Bir Şehrin İki Kapısı

3. ÜNİTE

6. Samim Kocagöz bu öyküsüyle Dünya Hikâye Yarışması'nda birincilik kazandı. Bu öykülere göre on çift öküzün on günde yapamayacağı işi bir günde yapan John Deere'ler, Massey-Harrisler, Oliverler toprağa hâkim olmakta, bir kısım insanların ekmeğini elinden almaktadır. Bu üretim araçlarına sahip olan zenginler işçileri sömürmekte, birbirine kırdırmaktadır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sığınak
B) Sam Amca
C) Telli Kavak
D) Cihan Şoförü
E) Sarı Traktör

7. ----, bu öyküleri ve efsaneleri Çukurova'da duymuş veya derlemiş, bu eserini de bu öyküler ve Köroğlu Destanından esinlenerek kurmaca bir anlatı hâline getirmiştir. Eserdeki üç öykü içinde sadece Köroğlu hikâyesi efsanelerde ve destanlarda görmeye alışık olduğumuz motifleri ve efsanelere has diğer özellikleri taşır. Buna rağmen Köroğlu hikâyesi dahi efsaneden ziyade herkes tarafından malum olduğu üzere destansı bir halk hikâyesidir. Hatta Köroğlu Hikâyesi destandan ziyade kahramanlık konulu ve teşekküllü bir halk hikâyesi sayılmaktadır. Bu kitapta yer alan "Ala Geyik" ile "Karacaoğlan" öyküleri ise efsane niteliklerini taşımayan daha ziyade teşekküllü bir halk hikâyesi özelliğine gelemeyen halk hikâyeleri şeklindedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kemal Tahir
B) Abbas Sayar
C) Samim Kocagöz
D) Sabahattin Ali
E) Yaşar Kemal

8. Sarı Traktör"de tarımda makineleşme ile gelen sorunları I ve değişimini, Yarbükü"nde su sorununu anlatan II Talip Apaydın, "Doludizgin" ve "Toz Duman İçinde" romanlarında ise Kurtuluş Savaşı yıllarında ki köy hayatından kesitler sunar.

Yukarıda numaralanmış bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

9. I. Yazarlar, düşüncelerini toplumla paylaşabilmek ve halkı aydınlatmak için hikâyelerini bir araç olarak kullanmışlardır.
II. Hikâyeler, neden-sonuç ilişkisi bulunmaz; bunun bir sonucu olarak eser, en baştan başlamak veya belirli bir sonla bitmek zorunda değildir.
III. Toprak kavgaları; ağa-köylü, zengin-fakir, güçlü-güçsüz çatışması; köyden kente göç ve sonuçları; dar gelirli insanların sorunları ve hayat mücadelesi gibi konular en çok işlenen konulardır.
IV. Hikâyelerde konuşma dili kullanılmış, kahramanlar bölgesel ağızlarına göre konuşturulmuştur.
V. Realizm ve natüralizm akımlarının etkisinde kalmıştır.

Toplumsal Gerçekçi Hikâye Anlayışı ile ilgili yukarıdaki cümlelerden hangisi yanlıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

10. Güçlü, hırslı bir at kişnemesi ovanın dört bir yönüne dağıldı. Dağınık düzen otlayan sekiz on at başlarını kaldırdılar ve kulaklarını diktiler. İçlerinde güçlü, kuvvetlileri vardı. Kimi kahra uğramış zavallı, kimi yalın alışı, hesaptan düşülmüş, defterden silinmiş

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın alındığı eserin yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Cemo
B) Can Şenliği
C) Ölmez Otu
D) Kaplumbağalar
E) Acı Tütün

1. Hep başkalarının istediği gibi yaşayan Raif Efendi, memnuniyetsiz hayatının tek bir anıyla değiştiğine şahit olacaktır: Maria Puder isminde bir kadına âşık olduğunda... Babasının isteğiyle Berlin'e giden ve oradaki bir sanat galerisinde hayran kaldığı bir tabloyla karşılaşan Raif Efendi, tabloda resmedilen kadın portresinin Meryem Ana tasvirine benzediğini düşünür. Raif Efendi, daha sonra takıntı derecesinde hayran olduğu tablodaki yüzün sahibiyle karşılaşacaktır. Ve Maria Puder adlı bu kadına sırlıklam âşık olacaktır.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşar Kemal B) Orhan Kemal
C) Samim Kocagöz D) Aziz Nesin
E) Sabahattin Ali

2. Cumhuriyet'in ilanından sonraki yıllarda ülkemizde çok hızlı bir sosyo-ekonomik değişim yaşanmış, toplumun tüm kesimleri bu değişimden etkilenmiştir. Roman ve hikâyelerde halkın yaşadığı sorunlar gerçekçi ve toplumsal bir yaklaşımla dile getirilmeye başlanmıştır. Türkiye'de sınıfların çatışmasına dayanan bir gelenek olmadığı halde, belki de ilk olarak emek, yoksulluk, sömürülme gibi temaları işlenmeye başlamıştır. Nazım Hikmet'in getirdiği bu içerik sadece Cumhuriyet dönemindeki şiiri değil bütün edebiyatı etkiler. Nitekim sadece ---- gibi şairler değil, ---- gibi romancılar da Nazım'ın açtığı yolda devam etmişlerdir.

Yukarıdaki boş bırakılan yerlere aşağıda verilen sanatçılardan hangisi getirilemez?

- A) Rifaz Ilgaz B) Ceyhun Atif Kansu
C) Orhan Kemal D) Abdülhak Şinasi Hisar
E) Kemal Tahir

3. Bilgi ve kültür açısından çok büyük bir birikimi olan sanatçı, bu özelliği ile kolay bir anlatıma ulaşmış; köy ve kasaba çevresindeki söyleyiş özellikleri ile İstanbul ağzını başarılı bir şekilde birleştirmiş; canlı, rahat, özgün bir üslup oluşturmuştur. Hikâyelerinde ayrıntılara, geleneğe, kuralcılığa çok önem veren yazar genellikle töreleri ve gurbetçi köylerin çektiği sıkıntıları anlatmıştır. Dört uzun hikâyesini aldığı Göl İnsanları ilk hikâye kitabıdır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Kemal B) Sadri Ertem
C) Kemal Tahir D) Yaşar Kemal
E) Samim Kocagöz

4. Yapıtları pek çok dile çevrilen, Paris'te kurulan Dünya Kültür Akademisi üyesi olan, uluslararası birçok ödül alan ve Nobel ödülüne aday gösterilen, asıl adı Kemal Sadık Göğceli olan sanatçı, romanlarıyla olduğu kadar öyküleriyle de bizden olan yazarlarımızdandır.

Aşağıdakilerden hangisi bu öykülerden biridir?

- A) Değirmen B) Ekmek Kavgası
C) Sarı Sıcak D) Sam Amca
E) Cevizli Bahçe

5. "...Ünümün bu kadar yaygınlaşmasına, beni bu kadar sevmenize ilk zamanlar akıl erdiremiyordum ama, şimdi biliyorum artık... Nasıl hepimizde biraz Don Kişot'luk varsa, demek biraz da Yaşar Yaşamaz'lık varmış... Başma gelenler yabancınız olsaydı, sever miydiniz beni, arar mıydınız?"

Aşağıdakilerden hangisi kendini böyle ifade eden yazara ait eserlerden biridir?

- A) Rahmet Yolları Kesti
B) Şimdiki Çocuklar Harika
C) Karıncanın Su İçtiği
D) İrazcanın Dirliği
E) Karartma Geceleri

3. ÜNİTE

6. (I) Toplumcu gerçekçi eser veren yazarların bir bölümü özellikle köy sorunlarına yönelmişlerdir. Tanzimat döneminde Nabizade Nazım'ın Karabibik kitabıyla başlayan köye yönelmenin ilk başarılı örnekleri Ebubekir Hazım Tepeyran'ın "Küçük Paşa" ve Reşat Nuri Güntekin'in Çalıkuşu adlı yapıtlarıyla Millî edebiyat Dönemi'nde verilmiştir. (II) 1950'li yıllarda Köy Enstitülü yazarların çabalarıyla köy olgusu romanlarda daha farklı bir şekilde ele alınmaya çalışılmıştır. (III) Köy Enstitülerinde yetişen köy kökenli yazarlar konularını daha çok toprağa bağlı insanların hayatlarından alan eserler yazmışlardır. Anadolu köy ve kasabalarına yönelmişlerdir. (IV) Sadri Ertem'in 1950'de köy notlarını içeren "Bizim Köy" adlı kitabının yayımlanmasıyla, Fakir Baykurt ve Talip Apaydın gibi yazarların eserleriyle köye ve köy hayatına ilgi daha da artmıştır. (V)1960'lardan itibaren Fakir Baykurt, Kemal Bilbaşar, Yaşar Kemal gibi yazarlar köy – kasaba konularını işlemeyi sürdürürken Sabahattin Ali, Kemal Tahir, Orhan Kemal, Samim Kocagöz, Rıfat Ilgaz, Aziz Nesin gibi yazarlar bir süre sonra kent insanının ve büyük kentin sorunlarını da ele alan konulara yönelmişlerdir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

7. Roman ana kahramanı olan Mahmut'un anıları şeklinde aktarılmıştır. Hatırat tekniğinde yazılmış romanda anlatıcı ben merkezli anlatıcı olan Mahmut Efendi'dir. Romanın ilk sayfasındaki şu paragraf romanın konusunu haber vermektedir. "Anam söylerken, babam da yanık sesiyle, "Sakin ha, denizci olayım deme!" diye söze karıştırdı. Ama kasabanın bütün sokakları, her ne kadar sağa sola sapsalar, eninde sonunda denize çıkıyorlardı."

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Medar-ı Maişet Motoru
B) Deniz Küstü
C) Agatha Burina Burinata
D) Kaplumbağalar
E) Kayıp Aranıyor

8. Yaşar Kemal, 1953 – 1954 yıllarında Cumhuriyet Gazetesi'nde tefrika edilen, "----" adlı eserinde, Çukurova'nın yoksul köylüleri için ağalara karşı çıkan ve toprağı için direnen bir kahramanı destanlaştırır. Çukurova'daki çeltik ağalarına karşı mücadele eden köylünün yanında yer alan idealist kaymakamın trajik öyküsünü "----" adlı romanında anlatır. "----" romanında ise Toroslar'dan Çukurova'ya ırgatlık yapmaya gelen köylülerin zorlu yolculukları anlatılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yer Demir Gök Bakır - Ölmez Otu - Kuşlar da Gitti
B) İnce Memed - Teneke - Ortadirek
C) Çakırcalı Efe - Algözüm Seyreyle Salih - Deniz Küstü
D) İnce Memed - Çakırcalı Efe- Yer Demir Gök Bakır
E) Yılanı Öldürseler - Demirciler Çarşısı Cinayeti - Ortadirek

9. Romandaki olaylar Urla'da tütün zamanı geçer. Babası Recep'in borçtan kurtulmak için Bekir'le evlendirmek istediği Zeliş, bahçe komşuları Ali Onbaşı'nın oğlu Cemal'e aşiktir. Bekir'e yüz vermeyen Zeliş, onun kendisini kaçıracağını öğrenince sevgiliyle birlikte kaçır. Ama iki sevgili çok geçmeden yakalanırlar. Zeliş'in yaşı küçük olduğu için Cemal altı aya hüküm giyerse de sevgilisinden ayrılmak istemeyen kızın durumu, olup biteni izleyen halkın araya girmesine ve Recep'e çıkışmasına yol açar. Böylece Recep davadan vazgeçecek, iki sevgili evlenecektir.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yılanların Öcü   B) Hanımın Çiftliği
C) Tütün Zamanı   D) Can Şenliği
E) Bizim Köy

1. "...Ben saatçiye soru sormak gereğini de duymuyorum. Yalan söyleyeceğini biliyorum. "İşler nasıl ustam?" desem gözlüklerinin üstünden kuşkuyla bakar bana. "Kim bu herif? Neden soruşturup duruyor? Vergimi arttırmak için mi gönderdiler bunu?" diye düşünür. "Kötü, kötü" der. Ne soracağım ona? Evli olduğunu, çocuğu olmadığını, çocuk istemediğini de biliyorum. Bütün uyanık düş görenler gibi o da az bencildir. Dükkânın içini göreceğim de ne olacak? Duvarlarda durmadan işleyen saatler asılı olduğunu bilmek bana yeter. Adını da bilmek istemiyorum. Soyadıyla dükkânı arasındaki zıtlık içimi burkuyor. İzmir fuarındaki sırtları düşünüyorum. Kafesinin beton tabanı çepeçevre aşınmış; gezinmekten. Aşınan yer kafesin en uzun yolu. Adını öğrenmekten korkuyorum. Tabelacının önündeki levhada "A. Yayladan" yazılı. "Ali ya da Ahmet'tir" diyorum içimden. Birisine sorsam? Sormam. Abdülkerim deyiverir de üzülürüm..."

Bir hikâyeden alınan bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Modernizmi esas alan hikâye anlayışını yansıtmaktadır.
B) İç konuşma tekniğinden yararlanılmıştır.
C) Zamanın geçmezliği temi işlenmektedir.
D) Kahraman bakış açısıyla yazılmış bir metindir.
E) Diyalog ve gösterme yöntemi kullanılmıştır.

2. I. Modern toplumun bayağılığına karşı isyan eğilimi vardır.
II. Bireyin bunalımları ve toplumla olan çatışmaları konu edinilir.
III. Çağrışımlara sıkça yer verilir, anlatımda şiirsellik vardır.
IV. Diyalog ve hikâye etme yerine bilinç akışı tekniği kullanılır.
V. Eserlerde neden-sonuç ilişkisi önemli bir yer tutar; bunun yanında eserler belirli bir sonla bitmek zorunda değildir.

Modernizmi esas alan hikâye anlayışı ile ilgili yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Yürüyordum. Yürüdükçe de açılıyordum. Evden kızgın çıkmıştım. Belki de tıraş bıçağına sinirlenmiştim. Olur, olur! Mutlak tıraş bıçağına sinirlenmiş olacağım.

Otların yeşil olması, denizin mavi olması, gökyüzünün bulutsuz olması, pekala bir meseledir. Kim demiş mesele değildir, diye? Budalalık! Ya yağmur yağsaydı? Ya otların yeşili mor, ya denizin mavisini kırmızı olsaydı? Olsaydı o zaman mesele olurdu, işte. Çukolata renginde bir yaprak, çağla bademi renkli bir keçi gördüm. Birisi arkamdan:

- Hişt, dedi.

Dönüp baktım. Yolun kenarındaki daha boyunu posunu almamış taze devedikenleriyle karabaşlar erik lezzetinde bana baktılar. Dişlerim kamaştı. Yolda kimsecikler yoktu.

Bir hikâyeden alınan parça ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Biçim ve içerik açısından Sait Faik'in hikâye anlayışını yansıtmaktadır.
B) Bilinç akışı tekniğinden yararlanılmıştır.
C) Çehov tarzı hikâyenin özelliklerini taşımaktadır.
D) Kahraman bakış açısıyla yazılmış bir metindir.
E) Diyalog ve monolog yöntemleri kullanılmıştır.

4. ...Zebercet üç gün önce perşembe gecesi gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının o gece kaldığı odaya girdi, kapıyı kilitledi, anahtarı cebine koydu. Işık yanıyordu. Sırtını kapıya dayayıp çevresine baktı. Kadının bıraktığı gibi duruyordu her şey: yatağın ayak ucuna doğru atılmış yorgan, kırışık yatak çarşafı, terlikler, sandalye, başucu masasındaki gece lambası, bakır küllükte bitmeden söndürülmüş iki sigara, tepside çaydanlık, süzgeç, çay bardağı, kaşık, küçük bir tabakta beş şeker altı şeker koymuştu o gece bir çay içebilir miyim acaba demişti odaya girince üçlük çaydanlıkta demlemişti...

Bu parçanın alındığı romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge Karasu   B) Yusuf Atılgan
C) Peyami Safa   D) Orhan Pamuk
E) Oğuz Atay

3. ÜNİTE

5. Yazar:

- Orhan Pamuk'un eserleriyle ilgili bir değerlendirme yazınız oldu mu?

Eleştirmen:

- Benim onu ilk değerlendirdiğim eseri Osmanlı ve İran nakkaşlarını, Batı dışındaki dünyanın görme ve resmetme biçimlerini bir aşk ve aile romanının entrikasıyla hikâye ederek anlattığı eseri oldu. Sonrasında üç kardeşi babaannelerinin evinde birleştirip bize o dönemin siyasi atmosferini değerlendirdiği eseri üzerine yazı yazdım.

Yazar:

- Bildiğim kadarıyla onun ilk romanı ve Nobel ödülünü almasını sağlayan eseriyle ilgili bir değerlendirme yazınız yok.

Eleştirmen:

- İlk romanını okumadım ama onu Nobel'e götüren eseri üzerinde çok siyasi yazıldı. Ben o topa girmek istemedim. Roman dışındaki eserlerini de değerlendirmeye zaten gerek duymadım. Siz de bir yazı oluşturuyorsunuz sanırım onunla ilgili.

Yazar:

- Evet, metinlerarasılık ile ilgili bir değerlendirme için onun, Şeyh Galip'in Hüsn ü Aşk adlı eserinin günümüze uyarlanmış hâli olarak gördüğüm romanı üzerine bir yazı yazmak niyetindeyim.

Bu diyalogdan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eleştirmen "Sessiz Ev" ve "Benim Adım Kırmızı" kitapları ile ilgili bir değerlendirme yazısı yazmıştır.
- B) Yazar, "Kara Kitap" adlı roman üzerine çalışma yapmayı düşünmektedir.
- C) Eleştirmen, Orhan Pamuk'un "Cevdet Bey ve Oğulları" romanını okumamıştır.
- D) Eleştirmen, "Beyaz Kale" romanı üzerine bir yazı yazmaktan kaçınmıştır.
- E) Eleştirmen, onun "Öteki Renkler" isimli eserini değerlendirmeye gerek görmemektedir.

- 6. Daha çok gözleme dayalı gerçekçi bir anlayışı benimseyen ----, ilk hikâyelerini Seçilmiş Hikâyeler, Türk Dili, Pazar Postası (1956-58); ustalık dönemi ürünlerini Dost, Papirüs, Yeni Dergi (1964-72) dergilerinde yayımladı. İlk hikâye kitabı Parasız Yatılı ile 1972 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, ilk romanı 47'liler ile de 1975 Türk Dil Kurumu Roman Ödülü'nü kazandı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bilge Karasu
- B) Vusat O.Bener
- C) Pınar Kür
- D) Haldun Taner
- E) Füruzan

- 7. Çevresiyle uyum sağlayamayan bunalımlı bireyin dünyasını yansıtan öykü ve romanlarıyla tanındı. Hakkâri'de karşılaştığı köy gerçeklerini "Kimse" ve "O" isimli romanlarında çarpıcı biçimde dile getirdi Edebiyatımızda minimal öykü türünün öncüsü ve en önemli temsilcisi oldu.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vusat O.Bener
- B) Bilge Karasu
- C) Ferit Edgü
- D) Yusuf Atılgan
- E) Hasan Ali Topbaş

- 8. Öykülerini romanlarından önce yayımlayan sanatçı, toplumdaki bozukluklara, daha çok da kadınlarla ilgili sorunlara değinmiştir. Ayrıca kadın-erkek ilişkilerine gösterilen tepkiler, evlilik dışı ilişkiler, köyden kente gelen kızların uyum sağlayabilmek için gösterdikleri çabalar gibi konular üzerinde de durmuştur. Olayı belli bir zaman sürecinde vermediği için, öykülerinde şimdiki zamanla geçmiş zaman, yaşanılanlarla anılar, bilinçle bilinçaltı içiçedir. Yazılışları bakımından Sait Faik çizgisinde gelişme gösteren öykülerini, "Bozbulanık, Topal Koşma, Menekşeli Bilinç, Dumanaltı, Bir Derin Karakuyu" kitaplarında bir araya toplanmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nazlı Eray
- B) Pınar Kür
- C) Nezihe Meriç
- D) Latife Tekin
- E) Adalet Ağaoğlu

9. Bir arayışın romanıdır ----. Roman kişilerinden Sadık'ın deyişle "bütün değerlerini yitirmiş, dayanacak bir şey arayan" bir insanın romanı. İstemediği, benimsemediği durumlara zorla kazanmaktansa yalnızlığına sığınır C.; "olanla yetinerek, aramadan, düşünmeden yaşansın diye yaratılmış bir dünyada yalnız" olduğunu bilir çünkü.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sahnenin Dışındakiler B) Aylak Adam
C) Sessiz Ev D) Ölmeye Yatmak
E) Tutunamayanlar

10. Almanya'da BMW fabrikasında çalışan Bayram, işten izin alarak Türkiye'ye, memleketi Ballıhisar'a doğru yola çıkmıştır. Bayram "bal rengi" olarak betimlediği Mercedes'i ile sınır kapısından Türkiye'ye girer. Dalga geçilen, ezilen, kimseden saygı görmeyen bir çocuk olarak büyüyen Bayram'ın tek hayali, yıllardır biriktirdiği tüm parayı harcayarak satın aldığı Mercedes'i ile Ballıhisar'a girmek, oradaki insanlara karşı manevi bir zafer kazanmaktır. Aynı zamanda, uzun süredir kendisi ile evlenmek isteyen Kezban ile buluşmayı planlar.

Bu parçada kısaca özeti verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yılanların Öcü B) Yeni Hayat
C) Yarın Yarın D) Fikrimin İnce Gülü
E) Yeni Yalan Zamanlar

11. Genelde kent insanını anlatan ----, aydınların halktan kopuk oluşlarını eleştirecek yanlarını ortaya koyar. Öykülerinde rüyalardan yararlanarak 2. Meşrutiyet yıllarından başlayıp Cumhuriyet'in ilk yıllarına değin geçen olayları verir ve Cumhuriyet döneminde 12 Mart'a gelir. Anlatımında kişinin bilinçaltını, iç dünyasını yansıtmaya amacı görülen sanatçı, öykülerini "Hallaç, Gecede, Eski Sevgili, Zihin Kuşları" adlı kitaplarında bir araya toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Leyla Erbil B) İnci Aral
C) Sevgi Soysal D) Latife Tekin
E) Adalet Ağaoğlu

12. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Öykülerinde ince alay ve ironi iç içe olan ve post-modernizmin edebiyatımızdaki öncülerinden Oğuz Atay, "Korkuyu Beklerken" adlı eserini öykü tarzında kaleme almış olmakla beraber "Tutunamayanlar" adlı eseriyle büyük ün kazanmıştır.
- B) Bireyin iç dünyasını öykülerinde konu edinen öyküleriyle tanınsa da hayatın her alanından öykü çıkarabilmiş bir yazar olarak da bilinen Nezihe Meriç, eserlerinde çocuk ve kadın sorunlarına yoğunlaşmıştır.
- C) Romanlarında klasik anlatım tekniklerinden saparak bilinç akışı, iç monolog gibi yeni anlatım tekniklerinden uzaklaşarak kendine özgü bir yol tuturan Adalet Ağaoğlu, Üç Oyun, Yüksek Gerilim, Bir Düşün Gecesi, Çok Uzak Fazla Yakın adlı eserleriyle çeşitli ödüller kazanmıştır.
- D) Postmodern romanın önde gelen kişilerinden olan Orhan Pamuk, "Yeni Hayat" romanında başkahramanın okuduğu bir kitabın etkisine kapılarak daha önceki değerlerinden uzaklaşması, çevreye karşı duyarsızlaşması ve yolculuğa çıkmasını anlatmaktadır.
- E) Bireyin ruhsal durumunu son derece başarılı bir şekilde okuyucusuna aktaran ve modernizmi esas alan Haldun Taner, "Anayurt Oteli, Canistan, Aylak Adam" romanlarıyla tanınmıştır.

13. Yazının genel olarak toplum sorunlarıyla ilgilenmesi gerektiği düşüncesinde olan Haldun Taner, ayrıca toplum aksaklıklarının sanat değeri taşıyan gülmeceyle verilmesinden yanadır. Bu anlayışla yazdığı öykülerinde daha çok toplumun aksayan, çürük yanlarını yansıtmıştır. Öyküleri; Şişhaneye Yağmur Yağıyordu, Günün Adamı, On İkiye Bir Var, Sancho'nun Sabah Yürüyüşü Yalıda Sabah gibi kitaplarında bir araya toplanmıştır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. ÜNİTE

1. Turgut ertesi sabah çok erken uyanı. Güneşin ilk ışıkları odaya yeni doluyordu. Sıkıntılı rüyalar görmüştü. Neler gördüğünü toparlamaya çalıştı; Selim'le ilgili bir olay hatırlayamadı. Bütün gece uğraşmış olduğu bir konunun rüyasına girmemesi garip geldi ona. "Sersem gibiyim. Biraz daha uyusam," diye düşündü. Yanında yatan karısına baktı: Nermin'in vücudu, yorganın kıvrımları arasında kaybolmuştu; yalnız saçları görünüyordu. Yorgan hafifçe inip kalkmasa yatakta canlı bir varlık olduğunu anlamak zordu. Belki de gerçekten yoktur; yanımda yatan, bir saç demetinden ibarettir.

Bir romandan alınan bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hâkim bakış açısıyla kaleme alınmış bir metindir.
B) İçerik özellikleri açısından "Tutunamayanlar" romanından alındığı söylenebilir.
C) Bilinç akışı tekniğinden yararlanılmıştır.
D) Anlatım üçüncü kişi ağzından yapılmıştır.
E) İç çözümleme yöntemi kullanılmıştır.

2. Yorumunu okuyucularına bıraktığı öykülerini, olgu, düşünce ve çağrışımı birbirine koşut olarak sürdürme tekniği ile yazmıştır. Öykülerinde zamanı içinde bulunulandan geriye dönüşler yaparak kullanan yazar, geri dönüşlerde kısa, devrik ya da yarım bırakılmış cümlelerden oluşan anlatımıyla vermiştir. Öykülerinde en çok değişik cümle kuruluşlarıyla dikkati çeken ----, öykülerini Troya'da Ölüm Vardı, Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı, Ölmüş Kediler Bahçesi, Kısmet Büfesi kitaplarında bir araya toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bilge Karasu
B) Ferit Edgü
C) Vusat O.Bener
D) Fûruzan
E) Latife Tekin

3. Hikâyelerinde gerçek yaşamından izlere rastladığımız sanatçı öfkelerini, sevinçlerini, yaşadığı bohem hayatını kurguladığı şahıslarla okuyucusuna aktarmıştır. Hikâyelerinde özellikle İstanbul'un her yerde karşımıza çıkabilecek alt tabaka insanlarına, balıkçılara, toplum çarkının dışına atılanlara, hiç önemsenmeyen kişilere, işsizlere, yoksullara, avarelere, serserilere çokça rastlanmaktadır. Onun şahısları kendi deyişiyile "Birtakım İnsanlar"dır.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Ali
B) Memduh Şevket Esendal
C) Cevat Şakir Kabaağaçlı
D) Sait Faik Abasıyanık
E) Vusat O.Bener

4. Herkesin dostu Mustafa İnan nasıl öğretiyordu bu kadar insana? Önce onlarla dost oluyordu tabii. Öğretmeden önce onları öğreniyordu; nasıl öğretebileceğini hesaplıyordu. Sanki öğretmiyordu onlara, onlarla sohbet edermiş gibi yapıyordu. Onunla konuşanlar, Hoca'dan bir şey öğrendiklerini çok sonra anlıyordu; ya da onların bildikleri şeyleri söylüyormuş gibi yapıyordu. "Sen zaten bilirsin," diye başlardı söze. Her şey öğretebilir. İyi yaşamak için neler yapmalı? Bunu bile öğretebiliriz insanlara. Çünkü iyi yaşamak da bilgiye dayanır. Bunu da göstermeliyim sizlere. Çünkü ülkemizin insanları daha yaşamının acemi-sidir. Onlara insan gibi yaşaması öğretilmemiştir henüz. Nasıl yaşamak gerektiği de sezdirmeden öğretilabilir onlara. Hayatın yaşamaya değer olduğu öğretilir. Güzel sanatların da, edebiyatın da "büyük ve güzel şeylerin de var olduğunu öğrenmeli insanlarımızı."

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın alındığı romanın yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Tehlikeli Oyunlar
B) Cevdet Bey ve Oğulları
C) Yarın Yarın
D) Ölü Erkek Kuşlar
E) Anayurt Oteli

5. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Cumhuriyet Dönemi'nin saf şiir anlayışını sürdüren sanatçıları arasında yer alan Ahmet Hamdi Tanpınar, Saatleri Ayarlama Enstitüsü adlı romanıyla Türk toplumundaki yanlış tutumları ironik bir tarzla ele almıştır.
- B) Sıradan insanı ve sokağı şiire sokup bunları büyük bir sadelikle işleyen Adalet Ağaoğlu, en önemli eseri sayılan "Aylaklar" romanında, konakta yaşamını sürdüren soylu bir ailenin nasıl yozlaştığını anlatmıştır.
- C) Romanlarında sevgi ve aşk konusu, öykülerinde bunlarla birlikte kırsal kesim sorunlarına değinen ve köy ve kasaba öykücüsü olarak bilinen Sabahattin Ali'nin otobiyografik karakterli romanı "İçimizdeki Şeytan"da doğruyu bildiği hâlde savunmaktan korkan bir aydınının, Ömer'in yalnızlığını, kararsızlığını, kendini bulma sürecindeki bunalımlarını iç çatışmalarını ele almıştır.
- D) Romanlarında Doğu-Batı kültürü, madde-ruh-insan psikolojisi ve toplumsal değişimin sonucunda oluşan bunalımları kaleme alan Peyami Safa, Dokuzuncu Hariciye Koşuşu adlı romanı Türk edebiyatının ilk otobiyografik romanıdır.
- E) Modernizmi esas alan yazarlardan olan ve çağdaş Türk hikâyeciliğinin kurucuları arasında yer alan Sait Faik Abasıyanık, Kayıp Aranıyor, Medar-ı Maişet Motoru isimli romanları yazmıştır.

6. Postmodernizm, modernizmin sorgulanmadan, herkes tarafından kabul edilmesi gereken evrensel değerler olduğu görüşünü reddederek ortaya çıkar. Postmodernizmde gerçeklik unsurundan çok kurmaca ön plandadır. Bu tür romanda son genellikle belirsizdir. Alışlagelmiş sonlar bulunmaz. Tek bir konu, tek bir bakış açısından verilmez; çok yönlü, çok kültürlü, değişik bakış açıları romanlar yazılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen anlayışı yansıtan eserlerden biri değildir?

- A) Kara Kitap
B) Tutunamayanlar
C) Gölgesizler
D) Puslu Kıtalar Atlası
E) İçimizdeki Şeytan

7. Sokaktaki Adam ve Zenciler Birbirine Benzemez adlı romanlarıyla 1950-60 yılları romanı yazarları arasına katılan ----, bu romanlarında kent insanının yaşayışına, sorunlarına eğilmiştir. Bu iki romanını izleyerek yayımlanan ----, yazıldığı 1954-1961 yılları arasındaki çalkantıları, ülkeyi 1960'a götüren olayları kapsar. ---- ise Kurtuluş Savaşı'nı işlediği romanıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Attila İlhan- Bıçağın Ucu- Sırtlan Payı
B) Ahmet Hamdi Tanpınar- Huzur- Sahnenin Dışındakiler
C) Attila İlhan-Kurtlar Sofrası- Dersaadette Sabah Ezanları
D) Kemal Tahir- Yol Ayrımı- Yorgun Savaşçı
E) Oğuz Atay- Tutunamayanlar- Tehlikeli Oyunlar

8. Aydın kimliği, aydın sorumluluğu, aydın bunalımı, özümsememiş modernizm, slogancılık esasına dayanan fikir yapıları, sosyal ve siyasal alanda yaşanan tüm değişim süreçleri, kadın erkek ilişkileri, kadın kimliği, toplumsal baskı unsurları, cinsel konular romanlarında ele aldığı ana başlıklardır. "Ruh Üşümesi" ve "Bir Düşün Gecesi" 12 Mart'ı ele alan dönemseller romanlardır. Siyasi bir çözümlemeyi ziyade siyasal atmosferine bireysel düzlemdeki etkisi esastır. "Fikrimin İnce Gülü" dışındaki bütün romanları aydınlarla ilişkili olarak kaleme alınmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pınar Kür
B) Adalet Ağaoğlu
C) Latife Tekin
D) Sevgi Soysal
E) Emine İşınsu

3. ÜNİTE

1. Olay, XX. yüzyılın ikinci yarısında, bir gece, Turgut'un evinde başlamıştı. O zamanlar daha Orluc yoktu, daha o zamanlar Turgut'un kafası bu kadar karışık değildi. Bir gece yarısı evinde oturmuş düşünüyordu. Selim, arkasından bir de herkesin bu durumlarda yaptığı gibi, mektuba benzer bir şey bırakarak, bu dünyadan birkaç gün önce kendi isteğiyle ayrılıp gitmişti. Turgut, bu mektubu çalışma masasının üstüne koymuş, karşısında oturup duruyordu. Selim'in titrek bir yazıyla karaladığı satırlar gözlerinin önünde uçuyordu. Harflerin arasında arkadaşının uzun parmaklarını seçer gibi oluyor, okuduğu kelimelerle birlikte onun kalın ve boğuk sesini duyduğunu sanıyordu.

Bu parça, biçim ve içerik özellikleri açısından aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Aylak Adam   B) Kara Kitap
C) Puslu Kıtalar Atlası   D) Tutunamayanlar
E) Kimse

2. Sayısı yüz elliyi aşan öykülerinin, konusu çoğunlukla kısa bir süre içinde gördüğü, kişiler, olaylar olduğundan, öykülerinde alışlagelen giriş-gelişme-sonuç bölümleri bulunmaz. Bu özellikleriyle bir durum öyküsü niteliği taşıyan öyküleriyle klasik yöntemden ayrılmıştır. Ele aldığı konuları, insan ve toplum, insan ve doğa, psikolojik konular olarak üç grupta toplayabiliriz. Özellikle İstanbul'un kenar mahalleleri, balıkçılar, yoksul küçük insanların hayatını konu edinir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) Korkuyu Beklerken   B) Lüzümsüz Adam
C) Çok Sesli Ölüm   D) Sırça Köşk
E) Mendil Altında

3. Öykülerindeki biçim ve öz yenilikleriyle Türk hikâyeciliğinin en önemli isimleri arasında yer alan Sait Faik Abasıyanık, eserlerinde insan ve doğa sevgisini işlemiştir. Edebiyat yaşamına şiirle başlayan Sait Faik, daha sonra hikâyeye yönelmiştir. Olaya dayalı öykü yerine durumların, kesitlerin anlatıldığı hikâyeler yazmıştır. Bu hikâyelerden biri de ---- adlı eseridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Alemdağ'da Var Bir Yılan
B) Tüneldeki Çocuk
C) Son Kuşlar
D) Kayıp Aranıyor
E) Şahmerdan

4. Özellikle hikâye türünde yazan sanatçı hikâyelerinde genellikle toplumdaki değişme ve çözülmenin sebep ve sonuçlarını ortaya koyan durumları anlatmıştır. Kültürel yabancılaşma, aile çözümleri ve bunalımlar onun eserlerindeki önemli kavramlardır. Müslüman-modern bir çizgide olan sanatçı, hikâyelerinde temel öge olarak insan ve insan ruhunu almıştır. Genelde çözülmüş ve çökmüş bir toplumun kişilerini anlatan sanatçı "Denize Açılan Kapı" adlı hikâyesinden itibaren tasavvufi bir duyarlılığı okuyucusuna yansıtmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yusuf Atılgan   B) Mustafa Kutlu
C) Rasim Özdeneren   D) Bilge Karasu
E) Vusat O.Bener

5. Postmodern romanlarda, kimi zaman başka türlerin "üslubu" taklit edilir. Örneğin ----, "Sevgili Arsız Ölüm"de destan, halk hikâyesi, masal gibi sözlü edebiyat ürünlerinin üslubunu örneklemiştir. Kimi zaman belli bir metnin "konusu" taklit edilir/örneksenir. Örneğin Orhan Pamuk, "----" romanında daha adından itibaren Umberto Eco'nun "Gülün Adı" romanını örneklemiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İnci Aral- Kara Kitap
B) Latife Tekin- Benim Adım Kırmızı
C) Sevgi Soysal- Kar
D) Rasim Özdeneren- Aylak Adam
E) Ferit Edgü- Fikrimin İnce Gülü

6. Romana adını veren düğündeki gelin, Ayşen, politik görüşleri nedeniyle yirmi gün tutuklu kalır. Ancak zengin ailesiyle sürekli çatışma içinde bulunan, onların yanında kendisini mutlu hissetmeyen Ayşen, devrimci arkadaşları tarafından da varlıklı bir ailenin kızı olduğu için dışlanmaktadır. Bu durum, ironik bir şekilde, onun hapiste, yani en az özgür olması gereken yerde, hayatının en özgür günlerini yaşamasını sağlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen romanın yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Asılacak Kadın
B) Ölmeye Yatmak
C) Ölü Erkek Kuşlar
D) Sevgili Arsız Ölüm
E) 47'liler

7. 1950 lerde yazdığı "Dost" hikâyesi ile dikkatleri üzerinde toplayan sanatçı, bu hikâyelerinde küçük kentlerin insanların basit yaşayışlarını anlatır. 1970'lerin sonuna doğru yazar, hikâye tekniğini ve dilini değiştirmeye başlayarak daha orijinal bir tutum içine girer. Çehov tarzı öykü anlayışını benimseyen sanatçı çağdaş hikâyecilerden farklı bir yol tuturan sanatçı diyalogları çok sık kullanmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge Karasu
B) Sait Faik Abasıyanık
C) Haldun Taner
D) Ferit Edgü
E) Vuslat O. Bener

8. Tutkulu Perçem'le adını duyuran ----, ilk öykülerinde bireysel duyarlılıkları, sorunları işleyen bir yazar olarak görünür. Varoluşçuluğun, biçim kaygısının ağır bastığı öykülerinde kadının toplumsal yaşantısına açıklık getirmek ister. Kadınların sorunlarını, Almanya'nın küçük bir kasabasında yetişen Tanta Rosa'nın yaşamıyla sürdüren yazar bu öykülerini de Tanta Rosa'da yayınlamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Latife Tekin
B) Sevgi Soysal
C) Pınar Kür
D) Leyla Erbil
E) Nazlı Eray

9. I. Orhan Pamuk'un çok ses getirmiş ve tartışılmış bir romanı olan "Kara Kitap", Şeyh Galip'in Hüsn ü Aşk adlı eserinin günümüze uyarlanmış halidir.
II. Modernizmi esas alan sanatçılardan, eserlerinde Sezai Karakoç'un etkisi görülen ve dili ustaca kullanan Cahit Zarifoğlu, "Gül Yetiştiren Adam", "Ansızın Yola Çıkmak" adlı eserleriyle tanınmıştır.
III. Son dönem Türk hikâyeciliğinin önemli isimlerinden ve modernizmi esas alan sanatçılardan olan Bilge Karasu, "Gece, Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı, Ne Kitapsız Ne Kedisiz" eserleriyle çeşitli ödüller kazanmıştır.
IV. Pınar Kür, "Asılacak Kadın" romanında, cinsel bakımdan sömürülen ve sonunda cinayete sürüklenen genç bir kadının, Melek'in, serüvenini konu alır.
V. İnci Aral ilk romanı "Ölü Erkek Kuşlar" ve "Yeni Yalan Zamanlar"da kadın duyarlılığını, kadın kimliğini, gelecekteki âhlaki değerler karşısındaki özgürlük sorunlarını ve erkeklerle olan ilişkilerini yalın, akıcı ve dilsel bir oyun haline getirdiği şiirsel bir üslupla anlatır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Modernizmi esas alan anlayışla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Modernizmle birlikte özellikle gerçeklerin görüldükleri gibi olmadığı, yerleşik kurallara ve toplumun bağlılığına aykırılık ağırlık kazanmıştır.
B) Alegorik anlatıma önem verilmiş; duygu, düşünce ve davranışlarıyla insanın karmaşık bir varlık olduğu kabul edilmiştir.
C) Bireyin hayatının huzursuzluk üzerine kurulduğu düşünölmüş, kişinin bunalımlarına ve toplumla çatışmalarına yer verilmiştir.
D) Roman ve hikâyelerde çağrışıma çok yer verilmiş, şiirsel bir anlatım benimsenmiştir.
E) Sembolizm ve sürrealizm akımının etkisi eserlerde kendini göstermiştir.

4. ÜNİTE

Göstermeye Dayalı
Metinler (Tiyatro)

BÖLÜM I

- Tiyatro

BÖLÜM II

- Batı Etkisinde Türk Tiyatrosu

BÖLÜM III

- Cumhuriyet Dönemi Tiyatro

Yaşanılanı sahnede canlandırma sanatıdır.

Nedir?

Eski Yunan'da Dionysos törenlerinden doğmuştur. ← Dünyadaki ilk örneği → **TİYATRO** → Türk edeb. ilk örneği → Batılı anlamda ilk tiyatromuz Şair Evlenmesi (Şinasi)

Yapı Unsurları

Dramatik Örgü   Yer (Mekân)   Zaman   Kişiler   Çatışma

TİYATRO TÜRLERİ

Trajedi

Hayatın acı, hüznü veren yanlarını anlatır.

Konuları tarihten, mitolojiden alır.

Kişiler, soylular ve tanrılardır.

Çirkin, kaba sahneler gösterilmez.

Üç birlik kuralına uyulur.

Manzumdur, beş bölümden oluşur.

Komedi

Hayatın gülünç yanlarını anlatır.

Konularını günlük hayattan alır.

Kişiler halktan, sıradan insanlardır.

Çirkin, kaba sahneler gösterilir.

Üç birlik kuralına uyulur.

Manzumdur, beş bölümden oluşur.

Karakter, töre ve entrika komedisi vardır.

Dram

Hayatın acı, hüznü ve gülünç yanlarını bir arada anlatır.

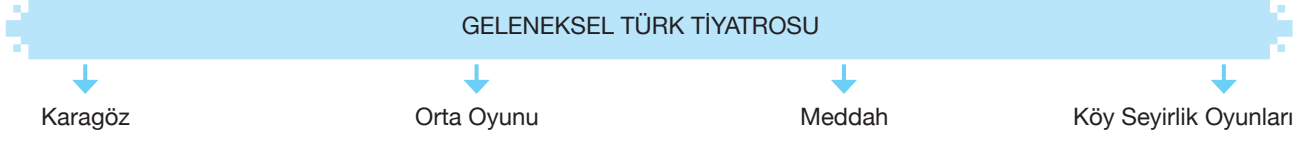
Konularını hem tarihten hem de günlük hayattan alır.

Kişiler hem soylu hem de sıradan insanlardır.

Çirkin, kaba sahneler gösterilir.

Üç birlik kuralına uyulmaz.

Manzum, nesir karışıktır.

TİYATRO TERİMLERİ

→ Adaptasyon	■ ■ ■ ■ ▶	Yabancı bir eseri yer adları, şahıs adları, deyimleri, gelenek ve görenekleriyle yerli hayata uyarlayarak çevirme; uyarlama.
→ Aksesuar	■ ■ ■ ■ ▶	Konunun gerektirdiği ölçüde kullanılan, bir sahne içinde yer alan veya oyuncunun dekor gereği kullandığı çeşitli eşya.
→ Bale	■ ■ ■ ■ ▶	Müzik ve danstan oluşan, sözün yer almadığı oyun.
→ Dekor	■ ■ ■ ■ ▶	Sahnedeki eşya ve görünüş.
→ Diyalog	■ ■ ■ ■ ▶	Karşılıklı konuşma.
→ Fars	■ ■ ■ ■ ▶	Kaba şakaların, küfürlerin yer aldığı komediler.
→ Feeri	■ ■ ■ ■ ▶	Masallardaki olağanüstülükler üzerine kurulu tiyatro oyunu. Kahramanları cinler, periler ve cadılarır. Metafizik öğelere yer verilir.
→ Jest	■ ■ ■ ■ ▶	Rol gereği yapılan el, kol, baş ya da beden hareketi.
→ Kabare	■ ■ ■ ■ ▶	Her türlü güncel sorunu ince bir alayla, iğneleyici, yerici, taşlayıcı bir tutumla ele alıp toplum eleştirisine yönelen tiyatro türü.
→ Melodram	■ ■ ■ ■ ▶	Acı ve üzüntü veren olayların müzik eşliğinde verilmesi.
→ Mimik	■ ■ ■ ■ ▶	Duygu ve düşüncelerin yüz ifadeleriyle yansıtılması.
→ Mizansen	■ ■ ■ ■ ▶	Bir tiyatro eserinin sahneye göre düzenlenip uygulaması.
→ Monolog	■ ■ ■ ■ ▶	Sahnedeki tek kişinin (kendi kendine) konuşması.
→ Müzikal	■ ■ ■ ■ ▶	Opera, operet ve balenin birleşimi oyunu.
→ Opera	■ ■ ■ ■ ▶	Bestelenmiş trajedi ve dram... Tüm konuşmalar müzikten ibarettir.

TİYATRO TERİMLERİ

- Operet ■■■■▶ Halk şarkılarına dayanır, bazı bölümleri müziktir.
- Pantomim ■■■■▶ Yalnızca işaretlerle oynanan, sözsüz tiyatro. Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde girmiştir.
- Perde ■■■■▶ Tiyatro eserlerinde büyük bölümlerin her biri.
- Piyes ■■■■▶ Oyun.
- Repertuar ■■■■▶ Bir tiyatronun oyun planınca saptanmış ve her zaman oynayabileceği oyunlar demeti, oyun dağarcığı.
- Replik ■■■■▶ Oyuncuların birbirlerine söyledikleri sözlerden her biri.
- Sahne ■■■■▶ Oyunun oynandığı yer, oyunun bölümlerinden her biri.
- Skeç ■■■■▶ İşlediği konuyu genişletmeden, en canlı çizgiler içinde veren, genellikle güncel olaylara ve aile sorunlarına değinen ve bir nükte ile biten kısa güldürü.
- Süflör ■■■■▶ Tiyatroda kuliste durarak oyunculara sözlerini fısıldıyla söyleyip hatırlatan yardımcı.
- Tirat ■■■■▶ Dramatik metinlerde kişilerin birbirlerine karşı yaptığı uzun, etkili konuşma.
- Tuluat ■■■■▶ Yazılı bir metne dayanmadan, sahnede doğaçlama yöntemiyle oynanan tiyatro türü.
- Vodvil ■■■■▶ Toplumsal sorunları mizahi bir yaklaşımla hicveden tiyatro türü.

1. I. Tiyatro eserinin ana bölümlerinden her biri(perde)
- II. İçinde konuşma olmayan jest ve mimiklere dayanan oyun(pantomima)
- III. Oyuncunun sahnede kendi kendine konuşması (tirat)
- IV. Kaba sözlerin yer aldığı sanatsal yönü az güldürü(-fars)
- V. Masalsı kahramanların olduğu oyun (feeri)

Yukarıdaki numaralanmış ifadelerden hangisinin aşağı içindeki karşılığı yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. **Tragadya türü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Amaç insanları erdemli ve âhlaklı olmaya yönlendirmek nefret, aşırı hırs gibi duygulardan arındırmaktır.
- B) Konuları tarihten ve mitolojik öğelerle beslenerek oluşturulur.
- C) Kişiler yüksek tabakadan insanlar, tanrılar ve yarı tanrılardır.
- D) Tek bir olayın yirmi dört saatlik bir dilim içerisinde tek bir mekanda geçmesi kuralına uyulmaz.
- E) Acı veren olaylar, öldürme, yaralama gibi olaylar sahnede gösterilmez.

3. Komedi tür yönünden üçe ayrılır.Molire'in "Cimri"sinde Harpagon'un aşırı pintiliği üzerine kurulmuş bir ---- komedisidir.Shaakepear'ın birbirlerinden haberleri olmayan ikizlerin karıştırılması ile ortaya birçok yanlışlıklar, karmaşalar üzerine kurduğu "Yanlışıklar Komedyası" ---- komedisine örnektir.Şinasi'nin görücü usulüyle evliliği eleştirdiği "Şair Evlenmesi" ise ---- komedisidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Töre- karakter-entrika
- B) Karakter-töre-entrika
- C) Entrika-karakter-töre
- D) Karakter-entrika-töre
- E) Entrika-töre-karakter

4. (I) Tiyatronun ilk örneklerine Eski Yunan'da (Antik Çağ'da) baş bozumu/bereket tanrısı Dionisos adına düzenlenen dinsel törenlerde rastlanır. (II) Törenlerde halkın duygu ve düşüncelerini dile getiren 50 kişilik bir koro, ilahiler okurdu. Koroda yer alanlar, ilahi söylemenin yanı sıra birtakım taklitler, canlandırmalar da yapardı (III) Daha sonraları Aristophanes koronun karşısına ikinci bir oyuncu çıkarttı. Oyun, koro ile aktör adı verilen kişinin konuşmaları üzerine kuruldu (IV) Sonrasında yetişen Sophokles oyuna üçüncü kişiyi dâhil etti. (V) Zamanla eski Yunan sanatçıları, koronun yanına farklı maske ve kostümlerle başka oyuncular da ekleyip onu zenginleştirdiler.

Tiyatronun tarihî gelişimi ile ilgili yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde bir bilgi yanlıştır vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5. A-(Yalnız olduğunu sanarak ve T'i görmeden) Bay Purgon bana sabahları odamda gezinmemi söylemişti, on iki kez aşağı, on iki kez yukarı; ama enine mi, boyuna mı, orasını sormayı unuttum.

T-Beyefendi, bir...

A-Yavaş konuş, cadaloz! Beynimi sarstın; hastaların yanında böyle yüksek sesle konuşulur mu, onu bile düşünmüyorsun.

T-Size bir haber verecektim, efendim...

A-Yavaş konuş diyorum sana.

T-Beyefendi (Kısık sesle)

A-Ne?

T-Diyorum ki... (Kısık sesle)

A-Ne diyorsun? Duyamıyorum. (Düşük sesle)

T-Biri gelmiş, sizinle görüşmek istiyor. (Bağırarak)

A-Allahhh!Gelsin. (Geri çekilir,eliyle korkmuş gibi yapar)

C-(T, C'nin öne doğru çıkmasını işaret eder.) Efendim.

T-(Alay ederek) Sakın yüksek sesle konuşmayın, beyefendi deprem oldu sanıyor.

C-Efendim, sizi böyle ayakta, sıhhatte gördüğüme çok sevindim, iyisiniz inşallah.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Komedi türünde yazılmış bir eserden alınmıştır.
- B) Anlatmaya dayalı kurmaca bir metin türüdür
- C) Kişiler her an karşılaştığımız halktan kişilerdir.
- D) Kaba bayağı sözleri içeren günlük dil kullanılmıştır.
- E) Kişilerin davranışları araç içinde verilmiştir.

4. ÜNİTE

6. Alaaddin; iyi niyetli, sevgi dolu, müziği çok seven bir gençtir. Rüyalarında gördüğü prensesle evlenmek için hayali. Ama bir türlü iş bulamaz kendine. Bir gün çok uzaklardan, şarkılarını dinleyen güzeller güzeli prensesle karşılaşır ve birbirlerine aşık olurlar. Kral'ın kötü yürekli veziri ise sihirli lambanın Alaaddin'in evinde olduğunu öğrenmiştir. Alaaddin'in cin'inde yardımıyla önüne çıkan zorlukları aşması ile oyun biter.

Kısaca özeti verilen bu oyun aşağıdaki tiyatro türlerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Fars   B) Kabare   C) Feeri
D) Vodvil   E) Pantomima

7. Sahnede gösterilenlerin gerçek yaşamdan farklı olmadığını anlatan tiyatro eserleri, bu tiyatro biçiminin örnekleridir. Bu tür tiyatroların amacı, seyircileri sahnede gördüklerinin bir oyun olmadığı, yaşamlarından bir kesit olduğu düşüncesine götürmektir. Oyuncular, sahnede rol yaparak sanki hiç seyirci yokmuş gibi davranırlar.

Bu parçada sözü edilen tiyatro biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göstermecî   B) Benzetmecî   C) Epik
D) Absürt   E) Komedi

8. Geleneksel Türk tiyatrosu ile ilgili

- I. Usta - çırak geleneğiyle sonraki kuşaklara aktarılır.
II. Oyunlar halkın anlayabileceği sadelikte yazılmış metinlerdir.
III. Dekor yönünden zengin bir sahneye sahiptirler.
IV. Oyunların başında ve sonunda kalıplaşmış ifadeler bulunur.

özelliklerinden hangileri söylenemez?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

9. HACİVAT – Merhaba Karagöz'üm, uğurlar olsun!
KARAGÖZ – İftar kokuları burnuna dolsun!
HACİVAT – Hah hah hah!... Eksik olma, beni yine güldürdün! Aman!...

KARAGÖZ – Ne oldu Hacı Cavcav, kel kafanı bit mi ısırıldı?

HACİVAT – Değil efendim! Sen göbeklenmişsin?...

KARAGÖZ – Pataklarım ha, ağzını bozma!

HACİVAT – Canım fena bir şeyi mi söyledim?

KARAGÖZ – Köftehor, "Sen köpek yemişsin!" dedin ya!...

HACİVAT – Efendim hiç öyle söyler miyim? Yani göbek yapmışsın diyorum.

KARAGÖZ – Ne zaman börek yapmışsın?...

HACİVAT – Allah iyiliğini versin, hemen saçmalamaya başladın! Kilo almışsın...

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geleneksel Türk tiyatrosunun gölge oyununa aittir.
B) Metin "mukaddime" bölümünden alınmıştır.
C) Güldürü unsurlarına yer verilmiştir.
D) Göstermeye dayalı bir edebî metindir.
E) Kelime oyunları üzerine kurulu bir anlatım vardır.

10. (I) Karagöz, deriden kesilmiş boyalı tasvirlerin, mum ışığıyla arkadan ışıklandırılmış beyaz perde üzerine yansıtılması yoluyla ortaya konmuş bir gölge oyunudur. (II) Önceden hazırlanmış bir metni yoktur, doğaçlamaya dayanır. (III) Gösteriyi yapan kahramanları kendi sesini değiştirerek kendi şiveleriyle seslendiren kişiye hayalbaz denir. (IV) Hayalbazın tef çalan, türkü söyleyen çırağına ise "yardak" denir. (V) Gösterinin sahnelendiği perdeye ise palanga ismi verilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

11. Aşağıdakilerden hangisi Hacivat tipinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Sözleri genelde Karagöz tarafından yanlış anlaşılır.
B) Yarı aydın, kurnaz, içten pazarlıklı bir tiptir.
C) Herkesin huyuna suyuna giderek işini yürütür.
D) Orta Oyunu'ndaki Kavuklu tipini hatırlatır.
E) Konuşmalarında özentili ve süslü bir dil kullanır.

1. **Klasik komedya türü ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Konularını güncel, sıradan olaylardan alır.
- B) Manzum ve nesir karışık olarak yazılır.
- C) Üç birlik kuralına uyma zorunluluğu vardır.
- D) Kaba ve çirkin olaylar sahnede gösterilir.
- E) Diyalog ve koro bölümlerinden oluşur.

2. I. Yabancı bir eseri yer adları, şahıs adları, deyimleri, gelenek ve görenekleriyle yerli hayata uygulayarak çevirme.
- II. Her türlü güncel sorunu ince bir alayla, iğneleyici, yerici, taşlayıcı bir tutumla ele alıp toplum eleştirisine yönelen tiyatro türü.
- III. Yazılı bir metne dayanmadan, sahnede doğaçlama yöntemiyle oynanan tiyatro türü.
- IV. Oyuncuların birbirlerine söyledikleri sözlerden her biri.
- V. Dramatik metinlerde kişilerin birbirlerine karşı yaptığı uzun, etkili konuşma.

Yukarıda numaralanmış ifadelerde aşağıdaki terimlerden hangisinin tanımı verilmemiştir?

- A) Replik
- B) Adaptasyon
- C) Kabare
- D) Tuluat
- E) Diyalog

3. Tiyatroda müzikalite ve dans önemsenmiş, birçok oyunda kullanılmıştır. Ayrıca söze yer verilmeden dans ve müzik eşliğinde oluşturulmuş oyunlar da vardır.

Bu parçada sözü edilen oyun türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pantomima
- B) Opera
- C) Melodram
- D) Bale
- E) Kabare

4. (I) Dram 19. yüzyılda trajedinin katı kurallarını yıkmak ve tiyatroyu günlük yaşama yaklaştırmak amacıyla başlatılan tiyatro türüdür. (II) Romantizmin en önemli temsilcilerinden olan XIX. yy. Fransız Sanatçısı Victor Hugo, "Cromwell" adlı eserinde bu türün özelliklerini ortaya koymuştur. (III) Hayatın içinde insana acı veren olayların durumların konu edildiği tiyatro olmasıyla komediden ayrılır. (IV) Konularını tarihi olaylardan ve günlük yaşamdan almıştır. (V) Her türlü kaba, bayağı söz ve öldürme, yaralama gibi olaylara sahnede yer verilmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. RÜSTEM: Şehzadelerinizden birinin de bize katılması gerek. Ancak o zaman bir şeyler yapabiliriz.

HURREM : (Düşünceli) Ben Selim'i düşünürüm.

RÜSTEM : (İnanmamış) Selim mi dediniz? O Osmanlı tahtında pek eğreti kalır.

HURREM : (Kışkırtıcı) Oğlumuzun yanına müddebbir, kudretli bir veziri âzam verirse Osmanlı tacı parlıtsından ne kaybeder?

RÜSTEM : (Gururu okşanmıştır, fakat ihtiyatı elden bırakmak istemez.) Selim'e güven olmaz sultanım, o hiçbir fikri sonuna kadar takip edemez. Kavlinde karar yoktur onun, ta çocukluğundan bilirim.

HURREM : (Kelimelerin üzerine basarak) Ya bu bir taht kavli olursa?

RÜSTEM : Bu tahtın bedelini göze alamaz, canı kıymetlidir. Ama Şehzade Bayezit için kendimi ortaya atmaktan çekinmem. Zira bilirim ki o tuttu mu tutar, geri dönmek diye bir şey yoktur onun için.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) Tarihî bir konu çerçevesinde şekillenmiştir
- C) Olay çevresinde oluşan göstermeye dayalı bir metindir..
- D) Dram türünde bir eserden alınmıştır.
- E) Kahramanlar yüksek tabakadan kişilerdir.

4. ÜNİTE

6. Bu tür tiyatrodaki amaç, seyirciyi sahneye iyice yabancılaştırmaktır. Oyundaki olaylar arasında bir bütünlük yoktur. Olaylar, durumlar parça parça verilir; arada bir şarkılar, türküler söylenir, anlatıcılar devreye girer. Seyirci tam bir gözlemci olarak kalır. Acı duymak, sevinmek, coşkulanmak yerine durumlar üzerinde düşünür; kendisini ve olayları nasıl değiştirebileceğini anlamaya çalışır. Brecht'in "halkçı tiyatro" adını verdiği bu tiyatro, sahneyi bir ideolojinin propaganda aracı olarak kullanır; seyircilerin kalbine değil, kafasına seslenir.

Bu parçada sözü edilen oyun türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benzetmeci B) Göstermeci
C) Absürt D) Dram
E) Epik

7. - Yazılı bir metne dayanmadan doğaçlama oynanması
- Oyunların başında ve sonunda kalıplaşmış ifadeler bulunması
- Kelime oyunları, şive taklitleri gibi mizah unsurlarına yer verilmesi

Aşağıdakilerden hangisi bu özellikleri taşıyan oyunlardan biri değildir?

- A) Karagöz B) Orta Oyunu
C) Meddah D) Köy Seyirlik Oyunları
E) Komedi

8. Hacivat - Gel benim serv-i bülendim.
Karagöz - Gelemem, benim sümüklü efendim.
Hacivat - Gel benim ömrümün hâsılı
Karagöz - Gelemem ayağımın nasırı
Hacivat - Gel benim serseri gezenim
Karagöz - Atlarsam tepeni ezerim.

Bu parça gölge oyununun aşağıdaki bölümlerinden hangisine ait olabilir?

- A) Mukaddime B) Muhavere
C) Fasil D) Bitiş
E) Arzbar

9. "Huzûr-ı erbâb-ı safâda nazargâh-ı ehl-i dehâda.

Şu bezm-i şevk-efzâda bir yâr-i vefâ-şîârım olsa; gelirse çihâr gûşe on iki bend hayme üzre kadem bassa; o söylese ben dinlesem, haddim olmayarak, bendeniz söylesem o dinlese. Her ikimiz de söyleşirken temaşaya tenezzül buyurup huzzâr-ı kiram safâyâb olsalar. Diyelim iş ne imiş, işimizi Mevlâ'm onara.

Yâr bana bir eğlence mededî... Aman bana bir eğlence mededî..

Gölge oyunundan alınan bu metinde, konuşan kişi ve yansıtılan bölüm aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Karagöz-muhavere B) Hacivat-mukaddime
C) Beberuhi - fasıl D) Hacivat-muhavere
E) Karagöz-fasıl

10. ----, cahil ama zeki, gözü pek ve nüktedan biridir. İçi dışı birdir. Halkın sağduyusunu ve törelerini yansıtır. Dürüst ve açık sözlü, yoksul bir halk tipidir ---- gölge oyununun bu tipinin orta oyunundaki karşılığıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hacivat-Kavuklu B) Karagöz-Pişekar
C) Beberuhi-Zenne D) Karagöz-Kavuklu
E) Hacivat-Pişekar

1. Birçok yönüyle Karagöz'e benzeyen orta oyunu, sahne olarak kabul edilen ve etrafı seyircilerle çevrilmiş bir alanda oynanır. Orta oyununun oynandığı bu alana ---- denir. Dekor yok denecek kadar azdır. Bunların başlıcaları, iş yeri olarak kullanılan ve ----- adı verilen bir iskemle ile ev olarak kullanılan ve ---- adı verilen iki ya da üç kanatlı, kafesli bir paravandır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Küşteri-dükkan-palanga
B) Palanga-dükkan-yeni dünya
C) Küşteri-pastav-yeni dünya
D) Palanga-yeni dünya- dükkan
E) Meydan-dükkan-pastav

2. Anlattığı hikâyeler konularını, geleneksel Türk kaynaklarından, İslam geleneğinden ve İran efsanelerinden almıştır. Anlatma temelli olmasına rağmen taklitlerden yararlanması nedeniyle gösteri sanatları içinde yer alır. İskemle, baston ve mendil olmak üzere üç temel aksesuarı vardır.

Bu parçada sözü edilen geleneksel Türk tiyatrosu ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karagöz
B) Orta oyunu
C) Meddah
D) Köy Seyirlik Oyunları
E) Kukla

3. Kavuklu — (Ses gelen tarafa dönerek) Senin çenen ama açık kalmış... Siz çilingir misiniz?

Pişekâr — Hayır, efendim; bendeniz bu mahallenin muhtarıyım. Bir müşkülünüz mü var?

Kavuklu — Bizim yok ama burada bir düşkün var.

Pişekâr — Ne düşkünü?

Kavuklu — Senin gibi bir tımarhane düşkünü.

Pişekâr — Efendim, "Bir müşkülünüz mü var?" dedim, yani bir işiniz mi var?

Kavuklu — Evet, bir dişimiz var, iki babamız. Sen bizi hindi çobanı mı zannettin?

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geleneksel Türk tiyatrosunun özelliklerini yansıtır.
B) Orta Oyununun "muhavere" bölümünden alınmış bir metindir.
C) Oyundaki Pişekar, gölge oyunundaki Karagöz'le aynı özelliklere sahip bir tiptir.
D) Söyleşmeye dayalı bir anlatım kullanılmıştır, diyaloglara yer verilmiştir.
E) Kavuklu'nun sözleri yanlış anlaması üzerine kurulu bir mizah anlayışı söz konusudur.

4. (I) Türk edebiyatında tiyatronun Batılı anlamdaki ilk örnekleri Tanzimat edebiyatı Dönemi'ne rastlar. (II) İlk tiyatro çevirilerini bu dönemde Moliere'den Yusuf Kamil Paşa yapmıştır. (III) İlk tiyatro denemesi, tarihçi Hayrullah Efendi tarafından yazılan "Hikâye-i İbrahim Paşa ve İbrahim-i Gülşenî" adlı eserdir. (IV) Batı tarzı Türk tiyatrosunda edebî değer taşıyan ilk oyunu, Tanzimat Dönemi'nde Şinasi "Şair Evlenmesi" adlı eseriyle vermiştir. (V) İlk sahnelenen oyunumuz ise Namık Kemal'in "Vatan Yahut Silistre"sidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. ÜNİTE

5. I. Ailesinden kalan mirasla geçinen İstanbul lehçesiyle konuşan kibar aile çocuğudur.
II. Yılışık ve yaygaracı olan, hızlı hızlı konuşan sık sık ağlayan bir tiptir.
III. Kaba kuvvetine güvenen ve etrafındakilere sürekli çatan, gözdağı veren tiptir.
IV. Geleneksel Türk tiyatrosunda kadını oynayan erkek tiptir.

Aşağıdakilerden hangisi geleneksel Türk tiyatrosunun yukarıda özellikleri verilen tiplerinden biri değildir?

- A) Çelebi B) Zenne C) Beberuhi
D) Tuzsuz Deli Bekir E) Pişekâr

6. I. Meddahlık geleneği de gölge oyunu ve orta oyunu gibi usta – çırak ilişkisiyle devam etmiştir.
II. Meddah hikâyeleri genellikle halk hikâyeleri, efsaneler, destanlar ve dinî konulardan oluşur.
III. Dans, müzik ve oyun iç içe oluşturulmuş şive taklitlerine yer verilmiştir.
IV. Tek perdelik bu oyunda meddahın malzemeleri bir baston ve bir sopadan ibarettir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir bilgi yanlılığı vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Halkın uzun kış aylarında ve özellikle düğünlerde, bayramlarda eğlenmek ve vakit geçirmek için düzenleyip oynadıkları oyunlardır. Bu oyunlar ritüel kökenlidir; eski-yeni, ak-kara, ölüm-yaşam çatışması üzerine kurulu ritüellerden beslenir. "Güldürü", oyunların ortak unsurudur. Seyirciler de oyunun bir parçasıdır.

Bu parçada sözü edilen oyun türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karagöz B) Orta Oyunu
C) Köy Seyirlik Oyunu D) Meddah
E) Komedi

8. Asıl oyunun ortaya konduğu bölümdür. Bu bölümde Pişekâr ve Kavuklu'dan başka Laz, Ermeni, Arnavut, Rum, Balama, Frenk, Fransız gibi tipler kendi şiveleriyle konuşturulur. Bunların konuşmaları ve kıyafetleri komedi unsuru oluşturur.

Bu parçada sözü edilen Orta oyununun bölümü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mukaddime B) Muhavere
C) Arzbar D) Fasıllı
E) Bitiş

9.

I. grup	II. grup
I. Auzla yazılan ilk tiyatro	Şair Evlenmesi
II. Heceyle yazılan ilk tiyatro	Nesteren
III. İlk sahnelenen tiyatro	Vatan Yahut Silistre
IV. Batılı anlamda ilk tiyatro	Keşanlı Ali Destanı
V. İlk epik tiyatro	

Yukarıda I. grupta verilenlerden hangisi II. gruptakilerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Tanzimat Dönemi tiyatrosuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tanzimat Döneminde sanatçılar, tiyatroyu eğlence ve eğitim aracı olarak görmüşlerdir.
 B) II. dönemde tiyatro eserleri oynanmak için değil okunmak için yazılmıştır.
 C) I. dönemde Tanzimat tiyatrosu, sahne dili ve tekniği açısından başarılı değildir.
 D) Şinasi'nin 1859'da yazdığı Şair Evlenmesi Batılı tiyatronun ilk örneğini oluşturur.
 E) Komedielerde sembolizm, dramalarda ise klasisizmin etkileri görülür.

2. Bir yandan tiyatrodan oynamak üzere tercüme piyesleri hazırlayan diğer yandan da kendisi piyes yazan ---- "Kokona Yatıyor", "Misafir-i istiskal", "Geveze Berber" adlı üç komedisi ile "Letafet" isimli (1899) bir tane operatı vardır. Yazdığı komediyalar tamamen batılı tarzda kuruluşa sahiptir. Sosyal meselelere dokunmaz. Basit karakter komedisidir ki bu tarzın Türk tiyatrosundaki ilk örnekleridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Namık Kemal
 B) Ahmet Mithat Efendi
 C) Ahmet Vefik Paşa
 D) İbrahim Şinasi
 E) Direktör Ali Bey

3. Eserlerinde, özellikle şiirlerinde, şekil olarak pek bir yenilik olmamakla beraber içerik olarak değişiklikler yapmıştır. Tiyatroyu faydalı bir eğlence olarak gören sanatçı, bu türde romantik dramaların etkisindedir. Tiyatro eserlerinde kimi kez günlük konuşma dilini kullanmış, kimi kez de süslü bir anlatıma başvurmuştur. "Zavallı Çocuk, Akif Bey" oyunlarından bazılarıdır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
 B) Ziya Paşa
 C) Ahmet Vefik Paşa
 D) Namık Kemal
 E) Şemsettin Sami

4. Hamit'in manzum olarak yazdığı oyunlardan bir kısmı da "duraksız hece" ölçüsü ile kaleme aldığı tiyatro oyunlarıdır. Hamit bu eserlerini "mukaffa" adı ile değerlendirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tarzda yazdığı oyunlardan biridir?

- A) Finten
 B) Liberte
 C) Sardanapal
 D) Tayflar Geçidi
 E) Eşber

5. İlk denemesini "Afife Anjelik" ile 1870 de yapmıştır. İkinci denemesi "Atala yahud Amerika" Vahşileridir. Afife Anjelik, kocasının yokluğunda uşağının tecavüz teşebbüsüne karşı direnmiş genç bir kadının hikâyesini anlatır. Dört perdelik ve şahısları Fransızdır. 1872 yılların başında Fransız yazar Şatobriyan'dan çevirdiği Atala romanını piyes haline getirip bastırılmıştır. Önemli bir başka tiyatro eseri de "Vuslat"tır. Evlilikte anne- babanın değil çocukların karar vermesi gerektiği şeklindeki sosyal meseleyi ele alan dramın ön sözünde, daha önceki denemelerinde yerli olay ve ifadelerin yer almayışından dolayı eleştirilmesine dikkat çekerek haklı olduklarını bunun için Millî bir piyes denemesi olarak Vuslat'ı yazdığını ifade eder.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rezaizade Mahmut Ekrem
 B) Abdülhak Hamit Tarhan
 C) Ahmet Vefik Paşa
 D) Şemsettin Sami
 E) Ahmet Mithat Efendi

6. Namık Kemal'in üzerinde en çok çalıştığı ve en sevdiği tiyatrosudur. 1874'te Magaso'da yazdığı bu esere 1881'de bir de ön söz eklemiştir. Türk edebiyatı tarihinde, eser kadar, edebiyat ve özellikle tiyatro hakkındaki görüşlerini açıkladığı bu önsöz önem kazanmıştır. Namık Kemal'in üzerinde en çok çalıştığı ve en sevdiği eseri olarak bilinir. Onbeş perdeden oluşmaktadır. Namık Kemal'in "sahnelenmek üzere değil okunmak üzere yazılmış" tek tiyatro oyunudur.

Bu parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Celaleddin Harzemşah
 B) Vatan Yahut Silistre
 C) Akif Bey
 D) Zavallı Çocuk
 E) Gülnihal

4. ÜNİTE

7. Ahmet Vefik Paşa ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Moliere'nin komedilerini Türkçeye çevirmiştir.
 B) İlk adapte çalışması "Zoraki Tabip" adlı eser, edebiyatımızdaki ilk tiyatro çevirisidir.
 C) Tanzimat döneminde milliyetçilik ve Türkçülük fikirlerinin en önde gelen ateşli savunucusudur.
 D) Bursa'da yaptırdığı tiyatro binası ile tiyatroyu Anadolu'ya taşımıştır.
 E) Tanzimat birinci kuşakta klasisizm akımından etkilenen sanatçılardandır.

8. ----, 1908'de Meşrutiyet'in ilanından sonra başta Kalem dergisi olmak üzere çeşitli mizah dergilerinde "Gave-i Zalim" imzası ile mizahi şiirler ve yazılar yayımladı. Bir yandan da bazıları Darülbeydi'de sahnelenen tiyatro oyunları yazmaya, uyarlamaya ve çevirmeye başladı. Bunlar arasında Emile Fabre'den uyarladığı "Çürük Temel" adlı oyun Darülbeydi'nin 1916'da sahnelediği ilk oyun olarak tarihe geçti. Edebiyat tarihinde daha çok şair olarak tanınmasına rağmen, bazıları oyun yazarlığını şairliğinden daha önemli buldular.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Cenap Şahabettin
 B) Hüseyin Cahit Yalçın
 C) Ali Ekrem Bolayır
 D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
 E) Hüseyin Suat Yalçın

9.

I. Tanrıdağı Ziyafeti	
II. Kenan Çobanları	-Yusuf Ziya Ortaç
III. Nirvana	-Yakup Kadri Karaosmanoğlu
IV. Yayla Kartalı	- Halide Edip Adıvar
V. Binnaz	- Reşat Nuri Güntekin

Yukarıdaki tabloda numaralanmış eserlerden hangisi karşısındaki sanatçılardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. "Sanat şahsi ve muhteremdir." ilkesiyle yola çıkan ve 1908 - 1911 yılları arasında kısa süreli olarak faaliyet gösteren Fecriati topluluğu da tiyatro alanında kayda değer eserler verememiştir. Bu dönemde sadece Tahsin Nahit,- Şahabettin Süleyman ve Faik Ali Ozansoy gibi sanatçıların yazdığı birkaç oyundan söz edilebilir.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen sanatçılara ait eserlerden biri değildir?

- A) Kösem Sultan
 B) Çıkmaz Sokak
 C) Nedim ve Lale Devri
 D) Payitahtın Kapısında
 E) Tarık Yahut Endülüs Fethi

11. Aşağıdakilerden hangisi Millî edebiyat Dönemi'nin genel özelliklerinden biri değildir?

- A) Bu dönem tiyatrosunda kullanılan dil ve üslup doğal olması dolayısıyla bu dönem eserleri teknik açıdan büyük gelişme göstermiştir.
 B) Bu dönem edebiyatı toplumsal özellik göstermiş, sanatçılar hem dönemine ayna tutmuş hem de yaşanan toplumsal sorunlara çözüm yolları gösterilmiştir.
 C) Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul gibi şairlerin "sade dil ve hece ölçüsüyle" yazdıkları milliyetçi şiirlerin dışında şairler "saf (öz) şiir"ler ve manzum hikâyeler de yazmışlardır.
 D) Millî edebiyat şairleri için esas olan şiirin içeriği olmuş, biçim daha geride kalmış ve toplum için sanat anlayışı içinde eserlerini vermişlerdir.
 E) Roman ve hikâyenin teknik bakımdan son derece geliştiği bu dönemde sade ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.

1. Namık Kemal'in yazdığı bu tiyatro oyununda görücü usulüyle evlendirilmek istenen bir kızın başından geçenler konu edilmektedir. 19 yaşında bir genç olan Ata, küçük yaşta öksüz kalmıştır ve akrabalarından Halil Bey isimli bir zat tarafından himaye edilerek, tıp tahsili görmektedir. Atâ on dokuz Halil Bey'in kızı Şefika ise on dört yaşındadır. Bu iki genç arasında doğan aşka, Şefika'yı görüp beğenen bir paşanın onunla evlenmek istemesi gölge düşürür. Halil Bey ise kızının durumunu öğrenince, onun hislerine beslediği saygıdan dolayı tereddütler geçirir; fakat, Şefika'nın annesi Tâhire Hanım'ın ısrarı üzerine kızını o Paşa ile nişanlar. Şefika üzüntüsünden hastalanır, iyice zayıflar ve vereme tutulur. Atâ, Şefika'nın hâlini görünce eczaneden keskin bir zehir getirir, onu içer ve acı çekerek can verir. Bunun üzerine Şefika'da zayıflığından gücü tükenerek ölür.

Bu parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gülnihal B) Zavallı Çocuk
C) Akif Bey D) Celaleddin Harzemşah
E) Kara Bela

2. Tanzimat Dönemi'nin önde gelen sanatçılarından biri olan ----, tiyatro türüne özellikle önem vermiş, altı oyun yazmıştır. Bir yurtseverlik ve kahramanlık oyunu olan ve oynandığında büyük yankılar uyandıran ---- yalnız ülke için değil, Avrupa'da da ilgi uyandırmış bir eserdir. Hiç kuşku yok ki bu sanatçımız, romanı ve tiyatroyu toplumsal yaşama soktuğu gibi, edebiyat eleştirisini de Türkiye'ye ilk getiren sanatçılardan biridir. Eleştirilerinde canlı, dolaysız bir üslup kullanmıştır. ---- adlı eseri, Ziya Paşa'nın eserine karşı yazılmış sert bir eleştiri niteliğindedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İbrahim Şinasi - Şair Evlenmesi - Tercüme-i Manzume
B) Recaizade Mahmut Ekrem- Afife Anjelik -Zemzeme
C) Namık Kemal - Vatan yahut Silistre - Tahrir-i Harabat
D) Recaizade Mahmut Ekrem- Afife Anjelik -Demdeme
E) Namık Kemal - Celaleddin Harzemşah – Takip

3. **Abdülhak Hamit Tarhan ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Batılılaşma hareketinin asıl öncüsü olarak kabul gördüğü için kendisine” şairi azam” (büyük şair) lakabı verilmiştir.
B) “Sabr u Sebat” ve “İçli Kız” adlı tiyatro eserlerinin konusunu günlük yaşamdan almış, diğer tiyatro eserlerinin konusunu ise tarihten ya da yabancı toplumların yaşamından almıştır.
C) Batı şiirinde gördüğü her yeniliği Türk şiirine getiren ve şiir ve tiyatro eserleriyle tanınan Abdülhak Hamit Tarhan, romantizmden etkilenmiştir.
D) Nazım-nesir karışık tarihî olaylar ve hayallerini anlattığı tiyatrolarını, okunmak için değil sahnelenmek için yazmıştır.
E) Edebiyatımızın ilk pastoral şiir örnekleri olan şiirlerini “Sahra” adlı eserinde toplamıştır.

4. Ağır bir üslupla kaleme alınmış olan bu eser yazarın söylemine göre oynanmak için değil okunmak için yazılmıştır. Eserin Türk edebiyatı açısından en önemli yönlerinden birisi ön sözüdür. Namık Kemal'in, dil ve tiyatro hakkındaki görüşlerini belirttiği bu ön sözde ustası kabul ettiği Victor Hugo'nun Cromwell önsözünden esinlenmiştir; ön sözün sonunda eserin olay ve kişilerini bizzat yazar tarafından eleştirilmektedir.

Bu parçada sözü edilen oyun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatan yahut Silistre B) Akif Bey
C) Celaleddin Harzemşah D) Gülnihal
E) Zavallı Çocuk

5.

I. Kabus	
II. Yalan	- Hüseyin Rahmi Gürpınar
III. Deva-yı Aşk	- Hüseyin Suat Yalçın
IV. Pençe	- Halit Ziya Uşaklıgil
V. Hazan Bülbülü	- Cenap Şahabettin

Yukarıdaki tabloda numaralanmış eserlerden hangisi karşısındaki sanatçılardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. ÜNİTE

6. Servetifünuncular kendi düşüncelerini yansıtan oyunların bu dönemde oynanmasına izin verilmeyeceğini bildikleri için tiyatro eseri yazmamışlardır. Bu dönemde tiyatro sahnelerinde tuluat kumpanyaları temsiller vermiş, bu temsiller 1908'e kadar sürmüştür. Servetifünuncular 1908'den sonra bazı tiyatro eserleri ortaya koymuşlardır. Ancak Servetifünuncuların bu piyesleri diğer türlere göre oldukça zayıftır. Bu denemelerde konuşma diline yaklaşmak için çaba gösterilmiş; eserlerde evlenme, boşanma ve kadınların medeni hakları gibi konular işlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde yazılmış eserlerden biri değildir?

- A) Füzûzan
B) Deva-yı Aşk
C) Körebe
D) Cidal
E) Sardanapal

7. Romancılığının gölgelediği tiyatroculuk yönünün önemi- ne değinen yazar, kendi çalışmasına kadar yapılanlara değinerek sanatçının tiyatroculuğunu konu edinen çalışmaların azlığıyla birlikte eksikliklerine de vurgu yapar. Onu aşkın mektep temsiliyle birlikte Tanrı Dağı Ziyafeti, Eski Rüya gibi önemli oyunları olan, yazdığı tiyatro eleştirileri ve yaptığı çevirilerle tiyatromuzun gelişmesine doğrudan katkı yapan yazarın tiyatroculuğunu gözler önüne sermesi bile bu çalışmayı önemli kılar.

Bu parçada sözü edilen yazarın aşağıdaki sanatçılardan hangisinin tiyatroculuğu üzerine yaptığı çalışmadan söz edilmektedir?

- A) Halide Edip Adivar
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Halit Ziya Uşaklıgil
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

8. Abdülhak Hamit Tarhan'ın kaleme aldığı tiyatro eseridir. Eser 11 'li hece ölçüsüyle duraksız olarak kaleme alınmıştır. Manzum bir dram olan eser Corneille'nin Le Cid adlı eserine bir naziredir. Konusu bir aşk ve intikam mücadelesidir. Bu eser nedeniyle Abdülhak Hamit Tarhan Paris'teki görevinden alınmıştır.

Bu paçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duhter-i Hindu
B) Nesteren
C) Hakan
D) Sabr ü Sebat
E) Macera-yı Aşk

9. 1908'de oyun yazmaya başlayan sanatçının ilk oyunu 1913'te sahneye konulan Köprülüler'dir. Hafif, müzikli oyunlar yazmayı sürdüren yazarın oyunları daha çok töre güldürüsü niteliği taşır. Konularını genellikle Osmanlı tarihinden seçen, çeşitli dönemlerdeki sosyal yaşayışı, töreleri, inançları, düşünüş biçimlerini gülünç yanlarıyla canlandırmayı yeğleyen sanatçı sosyal eleştiriye büyük ölçüde yer vermiştir. Oyunları bu özellikleriyle daha çok töre güldürüsü niteliği taşırlar. Teknik yönden pek güçlü olmayan oyunlarında, kişileri kendi dönemlerinin söz varlığı ve konuşma biçimiyle konuşturmağa özen göstermiştir. "İstanbul Efendisi" adlı oyunu ün yaptığı bir önemli eserlerindedir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Suat Yalçın
B) İbnülfek Nuri Sekizinci
C) Aka Gündüz
D) Müsahipzade Celal
E) Tahsin Nahit

10. 1914'te Darülbeyat-ı Osmani adıyla kurulan ilk resmî şehir tiyatrosu Millî edebiyat Dönemi'ne rastlar. Darülbeyatide ilk oyun ----, "Çürük Temel" adlı uyarlama eseriyle sergilenmiştir. Onu ----, "Baykuş" adlı manzum piyesi takip etmiştir. Savaş ortamının sıkıntıları içinde zaman zaman zor durumlarla karşılaşan tiyatro çalışmaları aralıklarla devam etmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hüseyin Rahmi'nin- Faruk Nafiz'in
B) Müsahipzade Celal'in- Reşat Nuri'nin
C) Hüseyin Suat'ın- Halit Fahri'nin
D) İbnülfek Nuri'nin- Aka Gündüz'ün
E) Şahabettin Süleyman'ın- Tahsin Nahit'in

1. Hâmit'in piyeslerinde yerli yabancı oyun yazarlarının etkilerini görmek mümkündür. Yerli oyun yazarlarının etkisi dil ve üslubunda Türkçe kelimelerin çokluğu ve yer verdiği deyişlerle anlaşılmakta; yabancı yazarların etkisi ise tematik kurgu ve olay örgüsünde göze çarpmaktadır. ----, Namık Kemal'in Zavallı Çocuk piyesinin tesiri altındadır. Aruz ölçüsüyle yazılan ilk oyun olan ----, Corneille'in Horace adlı eseriyle olay örgüsü bakımından örtüşmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nesteren- Eşber
B) Finten- Liberte
C) İçli Kız- Eşber
D) Macera-yı Aşk- Sarnapal
E) Zeynep- Liberte

2. Ahmet Vefik Paşa, tercüme ve adaptasyon tarzında eser-

I
ler vermiştir. Moliere'den çevirdiği ve Zor Nikâh, Zoraki Tabip adını verdiği Türkçeye adapte edilmiş eserleriyle büyük başarı sağlamıştır. Ali Bey, Kokana Yatıyor, Misa-

II
fir-i İstiskal gibi birer perdelik komedileri yanında Moliere'den adapte ettiği Ayyar Hamza ile tiyatromuza katkıda bulunmuştur. Samipaşazade Sezai, Besa yahut Ahde

III
Vefa, Gave, Şeydi Yahya adlı eserleri ile tiyatroya katkıda bulunmuştur. Ahmet Mithat Efendi de Eyvah adlı dramı-

IV
la tiyatro türünde eser vermiştir.1870'ten sonraki piyes yazarlarından biri de Recaizade Mahmut Ekrem'dir. Çok

V
Bilen Çok Yanılır komedisi Batılı anlamda tiyatronun bütün özelliklerini taşır.

Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Süleyman Nazif
II. Hüseyin Suat Yalçın
III. Mehmet Rauf
IV. Cenap Şahabettin
V. Halit Ziya Uşaklıgil

Yukarıda numaralanmış sanatçılardan hangisinin tiyatro türünde eseri yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bu beş perdelik piyesin konusu İstibdat Devri'nde geçer. Fehim Paşa, Abdülhamit zulmünün aletidir. Evli bir kadın olan Şehbal'i, kocasından boşanıp kendisiyle evlenmesi için zorlayarak ona şantaj yapar. Buna boyun eğen Şehbal, Fehim'in metresi olur. Bir süre sonra sıkılan Fehim Şehbal'i sokağa atınca kadın, aç ve sefil yaşamaktan ve rem olup ölür. Hürriyet ilan edilince Fehim de öldürülür.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada özeti verilen oyunun yazarına ait eserlerinden biridir?

- A) Besa Yahut Ahde Vefa B) Kirli Çamaşırlar
C) Tayflar Geçidi D) Tokuşan Kafalar
E) Cidal

5. Namık Kemal, 1873'te Magosa'ya giderken yazmaya karar verdiği ve orada iken tamamladığı piyesidir. Eser beş perdelik bir dramdır. Eserde kahraman bir kocaya ihanet eden bir kadının aile ve toplum hayatında oynadığı yıkıcı rol üzerinde durulmuştur. Eserin içerisinde aruzun yanı sıra hece vezniyle kaleme alınmış şiirler de mevcuttur.

Bu parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatan Yahut Silistre B) Celaleddin Harzemşah
C) Akif Bey D) Zavallı Çocuk
E) Gülnihal

4. ÜNİTE

6. Millî edebiyat Dönemi'nin tanınmış güldürü yazarlarından olan ----, Fransızcadan yaptığı uyarlamalarla da tiyatromuza birçok oyun kazandırmıştır. O yılların Fransız güldürülerinin etkisi sezilen oyunlarında dili iyi kullandığı gibi, oyun tekniği yönünden de oldukça başarılı sayılır. "Gücü Gücü Yetene", "Kadın Tertibi", "Kismet Değilmi" gibi kendi yazdığı; "Hisse-i Şayia", "Ceza Kanunu" gibi uyarlama oyunları da vardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Reşat Nuri Güntekin   B) Müsahipzade Celal
C) Şahabettin Süleyman   D) Halit Fahri Ozansoy
E) İbnülfefrik Nuri Sekizinci

7. İlk olarak 1860 yılında Tercümân-ı Ahvâl'de tefrika edilen ardından kitap olarak basılan Türk edebiyatının batılı anlamdaki ilk özgün tiyatro eseridir. Eserin konusu, komedi tarzında yazılmış olması nedenleri ile geleneksel Türk tiyatrosunun da izlerini taşır. Eser yazıldığı zamana göre sade ve anlaşılır bir dille yazılmıştır.

Bu parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gülnihal   B) Macera-yı Aşk
C) Şair Evlenmesi   D) Zor Nikâh
E) Çok Bilen Çok Yanılır

8. Halkın tiyatroyu sevmesi için özellikle Moliere'den çeviriler yapmıştır. Lehçe-i Osmanî adlı sözlüğü ile dil çalışmalarına da katılmıştır. Zor Nikah adlı eseri edebiyatımızdaki ilk tiyatro çevirisidir.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şemsettin Sami   B) Şinasi
C) Ahmet Vefik Paşa   D) Namık Kemal
E) Ahmet Mithat Efendi

9. Tanzimat Dönemi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Modern anlamda ilk hikâyecilik Samipaşazade Sezai'nin "Küçük Şeyler" adlı eseriyle başlar.
B) Batılı anlamdaki ilk tiyatro Şinasi'nin yazdığı "Şair Evlenmesi" adlı töre komedisidir.
C) İlk ciddi tiyatro 1867'de Güllü Agop'un idare ettiği Osmanlı Tiyatrosu'dur.
D) Sahnelenen ilk tiyatromuz Namık Kemal'in yazdığı "İntibah'tır.
E) İlk yerli romanımız Şemseddin Sami'nin yazdığı Taşşuk-ı Talat ve Fitnat adlı bir aşk romanıdır.

10. Eserin merkezî kişisi İslâm Bey, tam bir Türk kahramanıdır. İslâm Bey'i çok seven ve ondan hiç ayrılmak istemeyen Zekiye isimli bir kız, erkek kılığına girerek peşinden gider. Gittikleri yerde kale kumandanı olan Sıtkı Bey, Zekiye'nin kaybolduğunu sandığı öz babasıdır. O arada, İslâm Bey yaralanır ve Zekiye'nin kucağına düşer. Kendine gelince Zekiye'yi tanır. Âdem'in bir erkek değil kız, adının da Zekiye olduğunu ve İslâm Bey'i sevdiğini anlayan Sıtkı Bey onları evlendirmeye karar verir. Eserin final bölümünde baba, kız; yani Sıtkı Bey ile Zekiye birbirine kavuşurlar.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akif Bey   B) Celaleddin Harzemşah
C) Gülnihal   D) Vatan yahut Silistre
E) Zavallı Çocuk

1. Köy oyunlarının bir kısmı da, köy kadınının değişik sorunlarını yansıtıyorlar. Üzerinde durulan sorunlar olarak, köy kadınının özgürlüğünün çok kısıtlı oluşu, kadının bir mal gibi satılabildiği, genç kızların en iyi para verenle evlendirilmesi, kuma, erkek çocuk anası olmadıkça kendisini çevreye kabul ettiremeyiş, kadınların erkeklerden çok çalışmakla birlikte hiçbir konuda düşüncelerinin alınmayışı göze çarpıyor. Ana Hanım Kız Hanım'la birlikte, Nalınlar, İsyancılar, Keziban benzer konuları ele almışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen eserlerin yazarlarından biri değildir?

- A) Cahit Atay
B) Necati Cumalı
C) Recep Bilginer
D) Turan Ofazoğlu
E) Orhan Asena

2. ----, bireyden topluma yönelen iki başarılı oyunu İçerdekiler ile Mikadonun Çöpleri'dir. İçerdekiler, tutuklanmış bir öğretmenden hareket ederek özgürlüğü kısıtlanmış, ancak kişiliğini özgürlüğe kavuşturmuş bir insanla dışarıda dolaşmalarına karşın toplumun belli kalıplarından kurtulamayarak özgürlüklerini tadamayan insanları karşılaştırır

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Oktay Rifat'ın
B) Melih Cevdet'in
C) Faruk Nafiz'in
D) Necati Cumalı'nın
E) Nazım Hikmet'in

3. ----absürt tiyatronun Türk edebiyatındaki öncü kişileri arasında yer alır. Edebiyatımızın en önemli absürt tiyatro örneği sayılan ---- adlı eserinde Batı'nın gelişmişlik-gelişmemişlik kavramları ile Doğu'nun madde ve duygu kavramlarını karşı karşıya getirip değerlendirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Cevat Fehmi Başkut-Paydos
B) Güngör Dilmen- Canlı Maymun Lokantası
C) Orhan Asena- Atçalı Kel Mehmet
D) Recep Bilginer- Sarı Naciye
E) Haldun Taner-Huzur Çıkmazı

4. (I) Faruk Nafiz'in manzum olarak yazdığı Akın, Türklerdeki her şeyden üstün olan yurt sevgisini verirken, Özyurt Türklerinin adaletini, sanat sevgisini, yerleştikleri yerleri bayındır bir duruma getirmek için gösterdikleri çabaları ortaya koymaya çalışır. (II) Yaşar Nabi'nin Mete; Behçet Kemal'in Çoban ve Atilla; Necip Fazıl'ın Sabır Taşı adlı oyunları Türklerin erdemleri ve uygarlığını yansıtmak amacıyla taşır. (III) Kardeş kavgaları yüzünden yıkılan Osmanlı İmparatorluğunun acıklı durumu Cevdet Kudret'in İnkılap Çocukları'nda ele alınır. (IV) Hareket noktası Anadolu olmak üzere Türk gücünün övülüşünü de Necip Fazıl'ın Tohum; Faruk Nafiz'in manzum olarak yazdığı Kahraman adlı oyununda buluruz. (V) Bu yılların yazarları arasında Selahattin Batu, mitolojiye ve masala yönelişle dikkati çeker. Güzel Helena, Oğuzata, Kerem ile Aslı onun mitolojiden yararlanarak yazdığı oyunlardır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. "Husrev - Bir adam yaratmağa kalkıştım. Ona bir surat ve kader bulmak... Nerede bulayım? Kendimi buldum. Suratsız ve kadersiz adam şahlandı. Zincirini kırdı. Elimden kaçtı. Ben insanım. Beni arkamdan vurdu. Suratsız ve kadersiz adam benim suratımı takındı. Kalıbımı giyindi. Kaderimin içine yattı. (Bir an sükut) Benim de kaderim buymuş."

Bir oyundan alınan bu bölüm, içerik özellikleri düşünüldüğünde aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Nazım Hikmet Ran
B) Turgut Özakman
C) Ahmet Kutsi Tecer
D) Haldun Taner
E) Necip Fazıl Kısakürek

6. Epik tiyatronun, kabare tiyatrosunun bizdeki öncüsü olan sanatçının önemli oyunlarından biri de ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanamaz?

- A) Fazilet Eczanesi'dir
B) Lütfen Dokunmayın'dır
C) Zilli Zarife'dir
D) Yaşasın Demokrasi'dir
E) Vatan Kurtaran Şaban'dır

4. ÜNİTE

7. Cumhuriyet Dönemi 1923-50 Arası Türk Tiyatrosu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlk resmî Türk tiyatrosu olan Darülbeydi, 27 Ekim 1914'te açılmış, 1931'de İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları adını almıştır.
- B) 1927 yılında Darülbeydinin başına getirilen Haldun Taner, yaptığı önemli çalışmalar ile günümüz Türk tiyatrosunun temellerini atmıştır.
- C) Ankara'da Devlet Konservatuvarının açılması, tiyatronun gelişimini daha da hızlandırmıştır.
- D) Bu dönem tiyatro yazarları, eserlerinde milliyetçiliği aşıl原因 düşüncelere yer vermişler; toplumsal sorunları ve değer yargılarında yaşanan değişimi konu edinmişlerdir.
- E) Bu dönemde Batı tiyatrosundakine benzer trajedi, komedi ve dram türlerinde eserler yazılmıştır. Bununla beraber; müzikli, danslı; benzetmeci, göstermeci, epik tiyatro örnekleri de kaleme alınmıştır.

8. I. Türk tiyatrosunun Batılı anlamda kurucusu olarak kabul edilen Muhsin Ertuğrul tiyatro konusundaki görüşlerini "İnsan ve Tiyatro Üzerine Gördüklerimiz" adlı kitabında dile getirmiştir.
- II. Mitolojiden yararlanarak oluşturduğu Midas üçlemesi ile tanınan Refik Erduran bu üçlemede Frigya kralı Midas'ın tutkularını ve yanlışlarını anlatmıştır.
- III. Gilgamiş Destanı'ndan esinlenerek yazdığı "Tanrılar ve İnsanlar" oyunuyla ünlenen Orhan Asena Türk edebiyatının Shakespeare'i olarak bilinir.
- IV. Recep Bilginer tiyatrolarının birçoğunda halkın gönlüne yer etmiş şahısları anlatmış, "Gazeteciden Dost" adlı eserinde olduğu gibi gücünü gazetecilikten almıştır.
- V. Eserlerinde çağının sorunlarını ortaya koyan, eser kişilerinden hareketle çözümler de sunan Haldun Taner epik tiyatrosunun, kabare tiyatrosunun bizdeki öncüsüdür.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

9. NİYAZI: (Derviş'e) Açtınız mı muhtarlık meselesini?

ALİ: Ziyarete geldiğinde çıtlatmıştı Derviş Dayı. Gulis yaptınız nı bari?

DERVİŞ: Sen organizeyi bana bırak.

ALİ: Durum vaziyerini iskandil ettiniz mi?

NİYAZI: Hafize yukarı mahalleyi kolaçan etti.

NURİ: Hidayet'e de aşağı mahalleyi ispiyonlattık.

DERVİŞ: Aşağı mahalleden biraz oy kaldırabileceğiz.

NURİ: Pazar meydanından korkun olmasın. Özel sektör senden yana

HAFİZE: Eksik etek milleti de bilirsin seni tutar.

ALİ: Zilha da mı?

DERVİŞ: Boş ver şimdi Zilha'yı.

ALİ: (Telaşlı) Yoksa gitti mi burdan?

TEMEL: Burda. Şerif Abla'nın helalarında çalışıyor.

ALİ: Niye görünürde yok?

ŞERİF: Biraz rahatsızlandı da

Bir oyundan alınan bölüm içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Gungör Dilmen   B) Refik Erduran
C) Orhan Asena   D) Cahit Atay
E) Haldun Taner

10. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Âşık Veysel Şatıroğlu'nun Türk edebiyatında tanınmasına katkıda bulunan Ahmet Kutsi Tecer'in, Koçyiğit Köroğlu, Köşebaşı gibi tiyatro türünde verdiği eserleri bulunmaktadır.
- B) Melih Cevdet Anday, Mikado'nun Çöpleri oyununda insanların iç dünyalarındaki çıkmazlar ile kadın-erkek arasındaki sürekli çatışmayı işler.
- C) On İkiye Bir Var, Sancho'nun Sabah Yürüyüşü adlı öykü türünde eserler veren Haldun Taner, Fazilet Eczanesi, Huzur Çıkmazı, Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım, Sersem Kocanın Kurnaz Karısı isimli tiyatro eserlerini de yazmıştır.
- D) Vodvil ve güldürü tarzındaki oyunları ile bilinen ve eserlerinde toplumsal bozukluklar, kurum ve kişilerin eleştirisini konu edinen Refik Erduran, Yağmur Duası, Er Oyunu isimli romanlarının yanında Cengiz Han'ın Bisikleti, Büyük Jüstinyen, Uçurtmanın Zinciri isimli tiyatro eserleri bulunmaktadır.
- E) Şiirlerinde tiyatro önemli bir yer tutan Cemal Süreya, Nerde Antigone, Tragedyalar, Çağrılmayan Yakup eserlerinde tiyatrodan esinlenen diyaloglar kullanmıştır.

1. Ahmet Kutso Tecer, aile konusunun yanında yine Batılılaşmanın yanlış anlaşılması gibi konuları, geleneksel Türk tiyatrosundan da yararlanarak Gölgeler, Bir Pazar Günü, II III Satılık Ev adlı oyunlarında ele almıştır. Köroğlu ise, hak ve IV V adalet kavramını bir Türk efsanesinden yararlanarak ortaya koyduğu oyundur.
- Bu parçada altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Toplum dışına sürülmüş kişilerin toplumla uyumsuzluğunu veren yazarlardan biri olan sanatçı, bu kuşağın yazarları arasında, aşağılık duygusunu toplumsal koşullar açısından inceleyişle dikkati çeker. Güneşte On Kişi, Ocak, Paramparça, Komşularımız bu konuyu aile yaşayışı çerçevesinde verdiği oyunlardır. İlk oyunu olan Pembe Evin Kaderi'nde ve Kaneviçe'de kuşaklar arasındaki kopuşu, yabancılaşmayı ele alan yazar, Duvarların Ötesinde adlı oyununda, toplumun suçlu insanları bir kenara itişini eleştirerek onlara daha uygarca davranmak gerektiğini savunur.
- Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Orhan Asena B) Turan Ofazoğlu
C) Turgut Özakman D) Recep Bilginer
E) Haldun Taner

3. Oyunlarında, kişilerdeki ruhsal çatışmayı ilk ele alan yazarlardan biri, hecenin beş şairinden biri olan ----. Sanatçı, "Sönen Kandiller" adlı oyununda bir yandan aşırı duygulu, heyecanlı, bunalımları olan kişileri incelerken bir yandan da bu durumda oluşlarının nedenlerini psikolojik yönden açıklamaya çalışır.
- Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**
- A) Faruk Nafiz Çamlıbel'dir
B) Orhan Seyfi Orhon'dur
C) Halit Fahri Ozansoy'dur
D) Enis Behiç Koryürek'tir
E) Yusuf Ziya Ortaç'tır

4. Dış ülkelerde oyunu sahnelenen ilk Türk yazarı olan sanatçının önemli eserlerinden biri de ---- adlı eseridir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Paydos
B) Sana Rey Veriyorum
C) Harput'ta Bir Amerikalı
D) Canlı Maymun Lokantası
E) Buzlar Çözülmeden

5. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Absürt tiyatronun Türk edebiyatındaki öncülerinden Güngör Dilmen Kalyoncu, Midas üçlemesinde mitolojiden yararlanmış. Edebiyatımızın en önemli absürt tiyatro örneği sayılan "Canlı Maymun Lokantası"nda Batı'nın gelişmişlik-gelişmemişlik kavramları ile Doğu'nun madde-duygu kavramlarını karşı karşıya getirip değerlendirmiştir.
- B) Toplum, köyü ve tarih konuları işleyen oyunları ile tanınan Turan Ofazoğlu, "Yine Bir Gülnihal" oyununda İsmail Dede Efendi'nin yaşamını dile getirmiştir. "Deli İbrahim" adlı oyununda ise tahta çıkmaya hazır olmayan bir şehzadenin içinde bulunduğu durumu anlatmıştır.
- C) Aldığı ödüller, tiyatroya katkıları ve yazdığı eserler nedeniyle "Türk tiyatrosunun Shakespeare'i" olarak nitelendirilen Orhan Asena, Ölü Kentin Nabzı oyununda Pinochet'in baskı rejimine karşı direniş hareketini işlemiştir. Hürrem Sultan'da Kanuni Sultan Süleyman dönemindeki iktidar mücadelelerini, Fadik Kız oyununda ise Anadolu insanının sömürülüşünü ele almıştır.
- D) Yapıtlarında daha çok Güneydoğu Anadolu köylerinde yaşanan hadiseleri konu alan Recep Bilginer'in, Toroslardaki bir orman köyünde ve Çukurova tarlalarında geçen ve bir ailenin dramının anlatıldığı "Sarı Naciye" adlı oyunu, en önemli oyunu olarak ön plana çıkmıştır.
- E) Vodvil ve güldürü tarzındaki oyunları ile bilinen ve eserlerinde toplumsal bozukluklar, kurum ve kişilerin eleştirisini konu edinen Cevat Fehmi Başkut; "Yağmur Duası, Er Oyunu isimli romanlarının yanında Cengiz Han'ın Bisikleti, Büyük Jüstinyen, Uçurtmanın Zinciri" isimli tiyatro eserleri bulunmaktadır

4. ÜNİTE

6. Yaşlı bir kadın öldürülmüş, tüm deliller bu yaşlı kadını öldüren kişinin esrarkeş ve kumarbaz oğlunun olduğunu göstermektedir. Bu davaya bakan hâkim maddi delillere bakarak cinayeti kadının oğlunun işlediğine kanaat getirir ve esrarkeş oğluna idam kararını verir. Genç adam masum olduğunu anlatmak istemiş ama hâkim ona inanmamış ve genç idam edilmiştir. Lakin idamdan sonra gerçek suçlu ortaya çıkmış, bunun üzerine bunalıma giren hâkim, mesleğinden de istifa edip büyük bir buhrana kapılmıştır. Artık o merhamet ve vicdan azabı içinde parçalanan bir aydın haline gelir.

Bu parçada sözü edilen oyunun yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Asena B) Cevat Fehmi Başkut
C) Turgut Özakman D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Turan Oflazoğlu

7. Orhan Asena'nın Gılgamış efsanesinden esinlenerek yazdığı "----" eseri büyük yankı oluşturur. Toplumı değiştirme projesinin hâkim olduğu "----" oyununda idealist bir devlet adamı olan Alemdar Mustafa Paşa'yı konu edinir. "----" eserinde Kanuni Sultan Süleyman'ın oğulları arasındaki taht kavgasını işler.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tohum ve Toprak - Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe - Hürrem Sultan
B) Ölü Kentin Nabzı - Gecenin Sonu - Tohum ve Toprak
C) Tanrılar ve İnsanlar - Tohum ve Toprak - Ya Devlet Başa Ya Kuzgun Leşe
D) Tohum ve Toprak - Bizans Düştü-III.Selim
E) Tanrılar ve İnsanlar - Simavnalı Şeyh Bedrettin - Hürrem Sultan

8. 27 Mayıs Darbesi sonrasında, yeni şekillenen ülke yapısı içinde, yolsuzluk, sömürü ve yoksulluğun egemen olduğu ve zor kış koşulları nedeniyle yollarının kapanmasından dolayı dünyadan kopan bir kasabaya yeni bir kaymakam atanmıştır. Gelen kaymakam, farklılığını ortaya koyduğunda, mevcut gidişi değiştirmeye çalıştığı görülür. Kasabadaki ağalara, karaborsacılar, fahişelere, softalara "dur" diyen yeni kaymakam, değişik biridir. Dürüst ve tarafsız yaklaşımıyla sorunların çözülebileceği mesajını veren kaymakam, aslında akıl hastanesinden kaçmış bir "delidir". Olaylar trajikomik anlatımla gelişir.

Bu parçada sözü edilen oyun aşağıdakilerden hangisidir?

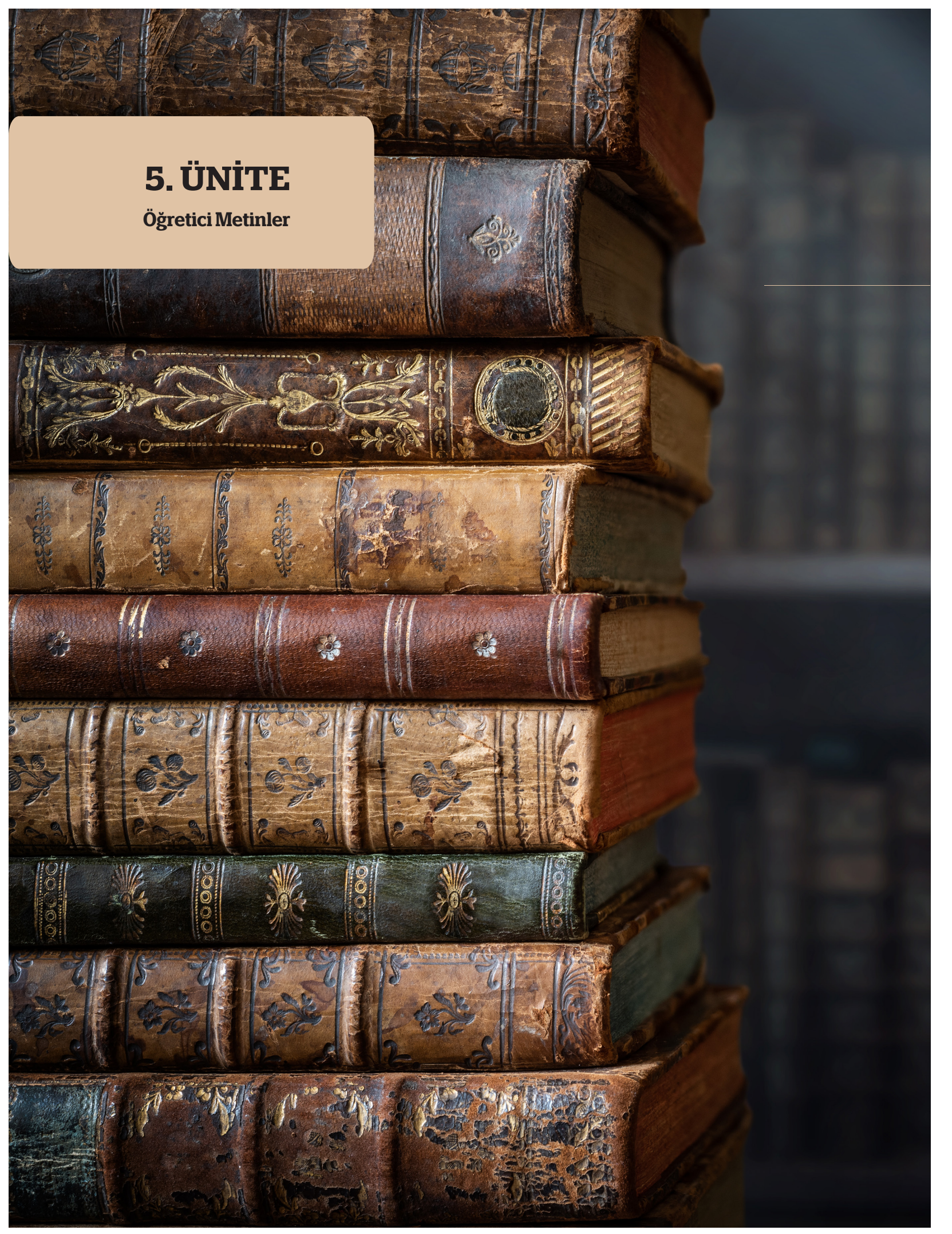
- A) Keşanlı Ali Destanı B) Buzlar Çözülmeden
C) Atçalı Kel Mehmet D) İsyancılar
E) Duvarların Ötesi

9. **Cumhuriyet Dönemi 1950-1980 Arası Türk Tiyatrosu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Keşanlı Ali Destanı adlı oyunuyla Haldun Taner, geleneksel Türk tiyatrosunun özelliklerini toplumsal ve siyasal özelliklerle birleştirerek epik tiyatro adında yeni bir tür oluşturmuştur.
B) Oktay Rıfat'ın Kadınlar Arasında, Aziz Nesin'in Fazilet Eczanesi ve Huzur Çıkmazı adlı oyunları bireyden yola çıkarak toplumsal aksaklıkları ve sorunları işler.
C) Bu dönemde Osmanlı tarihini ön plana çıkaran, halk kahramanlarını anlatan ve mitolojik öğeler barındıran oyunları daha çok Turan Oflazoğlu, Güngör Dilmen, Orhan Asena ve Necati Cumalı gibi isimler yazmıştır.
D) 1960-1980 yılları arasında tiyatro alanında bilimsel çalışmalar yapılmış, akademik araştırmalar artmış, eleştiriye önem verilmiş ve tiyatro kongreleri düzenlenerek bu sanatın sorunlarının tespiti ve bu sorunların çözümü konusunda önemli adımlar atılmıştır.
E) Refik Erduran, Cengiz Han'ın Bisikleti adlı oyununda önceki yaşam alışkanlıklarından kurtulmaya çalışan birey üzerinden yanlış Batılılaşmayı ele almıştır.

5. ÜNİTE

Öğretici Metinler

BÖLÜM I

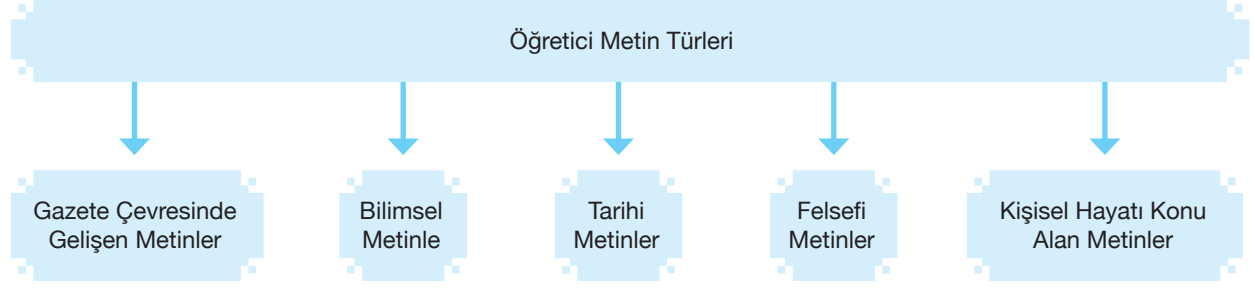
- Öğretici Metinler

BÖLÜM II

- Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Öğretici Metinler

BÖLÜM III

- Cumhuriyet Dönemi Öğretici Metinler

Makale: Bir düşünceyi, bir görüşü savunmak ve kanıtlamak amacıyla yazılan yazı

Sohbet: Herhangi bir konuyla ilgili duygu ve düşüncelerin, biriyle konuşuyormuş gibi, bir sohbet havası içinde, fazla derinleştirilmeden anlatıldığı düşünce yazısı

Deneme: Bir konuda ispat amacı gütmeyen yazılan, edebî özellikler taşıyan yazı

Fıkra: Güncel, siyasi ve toplumsal sorunları ele alan genellikle kısa yazı

Röportaj: Bir doğruyu, bir gerçeği, araştırma, inceleme, gezip görme ve soruşturma yöntemiyle hazırlanan yazı

Eleştiri: Bir edebiyat ya da sanat eserini çeşitli yönleriyle inceleyerek tanıtmak; anlaşılmasını sağlamak, sanat eserlerini olumlu ve olumsuz yanlarıyla değerlendirmek amacıyla hazırlanan yazı

Hatıra: Tanınmış bir kişinin yaşadığı gördüğü, karşılaştığı olayları ve dönemindeki bazı olayları, kendi izlenimlerini de katarak anlattığı yazı

Gezi: Gezilip görülen yerlerle ilgili, ilgi çekici gözlem ve izlenimlerin anlatıldığı düzyazı

Biyografi: Bilim adamı, sanatçı, yazar, devlet adamı gibi ünlü kişilerin hayatlarını, eserlerini ve çalışmalarını anlatan yazı veya eserler

Günlük: Yaşananlarla ilgili kişisel duygu ve düşüncelerin günü gününe kaydedildiği yazı

Mektup: Birbirinden uzaktaki insanların haberleşmek amacıyla birbirine yazdıkları yazılardır. Mektup uzakta olan bir kişiye, kuruma veya topluluğa bir haberi, bir düşünceyi bildirmek, bir şey istemek için yazılan yazı

5. ÜNİTE

1. "...Ben de onları (okuyucuları) yanıma alıp 1881'den 1938'e doğru geçmişî dolaştırmak istiyorum. Bu dolaşmada benim dinlediklerimi işitecekler, gördüklerimi seyredecekler. Atatürk'ü ve onun devrini ben nasıl anladımca öyle anlatmak istiyorum. Basit de bir metodum var. Tanık olduğum olayları sindire sindire anlatmak! Gerçi bu bir dağılımadır. Toplamayı okuyanlara bırakıyorum...."

Bir parçada yazarın sözünü ettiği eseri aşağıdaki türlerden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Günlük
B) Anı
C) Biyografi
D) Otobiyografi
E) Deneme

2. Öykü ve roman yazarı Halikarnas Balıkcısı'nın çocukluğu, babası Şakir Paşa'nın elçi olarak bulunduğu Atina'da geçmiştir. Robert Koleji ve Oxford Üniversitesi Yeni Çağlar Tarihi Bölümünü bitirdi. Dönüşünde çeşitli dergiler de yazıları, gazetelerde karikatürleri, süsleme resimleri yayımlandı ama bir tüberküloz geçirdiği için daha çok, babasının geliriyle yaşadı.

Bu parçanın yazı türünün edebiyatımızdaki ilk örneği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mecalisü'n-Nefais
B) Miratü'l-Memalik
C) Şikayetname
D) Seyahat Jurnalı
E) Tahrib-i Harabat

3. Bir kişinin yazılmaya değer bulduğu onun olaylar, İnsanlar, durumlarla ilgili kişisel duygu ve düşüncelerini, saptamalarını içeren ve günü gününe tutulan notlardan oluşan yazılardır. Birinci kişi ağzından yazılmış kısa ve özlü yazılardır. Konuşma diline yakın bir dil kullanılır.

Bu parçada sözü edilen yazı türü ile aşağıdakilerden hangisi ilişkilendirilebilir?

- A) Seyahatname
B) Rûzname
C) Tezkire
D) Münşeât
E) Sefaretname

4. İlk edebî mektup da sayılan ----, aynı zamanda mizah edebiyatının önemli örneklerindedir. ----, kendisine bağlanan dokuz akçelik maaşı alırken Vakıf idaresi tarafından kendisine zorluk çıkarılması üzerine Nişancı Celalzade Mustafa Çelebi'ye bu ünlü mektubunu yazmış ve Vakıf idaresindeki yolsuzluğu dile getirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Harname- Şeyhi
B) Şikayetname- Füzûli
C) Babürname-Babürşah
D) Sûrname-Nâbî
E) Seyahatname-Evliya Çelebi

ÇİTA YAYINLARI

5. Gazeteyi eline aldı önce, meşhur yazarın dünkü yangınla ilgili yorumlarını içeren yazısını okudu, sonra tıp dünyasındaki aşı çalışmalarıyla ilgili bilimsel nitelikli bir yazıya göz gezdirdi. İnternette gezinirken yeni çıkan bir kitabın olumlu ve olumsuz özelliklerini ele alan bir yazı okudu. Sonra Ahilikle ilgili inceleme yazısına başladı.

Bu parçada sözü edilen kişinin aşağıdaki metin türlerinden hangisiyle ilgilendiği söylenemez?

- A) Gezi yazısı
B) Makale
C) Fıkra
D) Röportaj
E) Eleştiri

6. Eskiden "Kalem Tecrübesi" diye adlandırılan bu türde yazar, konu seçiminde olabildiğince özgürdür. Aynı zamanda bu kişiselliğin en ağır bastığı türdür.

Aşağıdaki eserlerden hangisi sözü edilen türde yazılmış eserlerden biri değildir?

- A) Beş Şehir
B) Karalama Defteri
C) Günlerin Götürdüğü
D) Bu Ülke
E) Eşref Saati

7. 1900'lü yılların başlarında Max Planck ile hayatımıza giren Kuantum Fiziği; kuanta parçacıkları ile ifade ediliyordu. Planck'a göre, kauntalar, enerji düzeyleri ve bu düzeylere bağlı sıcaklık geçişlerini izah etmek, kuantumun varlığını ortaya koymak demektir. Ve ona göre, bir enerji spektrumu oluşturmak için kuantum geçişleri gerekiyordu. İşte bu yüzden günümüzde hemen hemen enerji yani atom olan her yerde, Kuantumdan bahsediyoruz.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Deneme B) Fıkra
C) Makale D) Eleştiri
E) Haber Yazısı

8. (I) Eleştiri kavramı Tanzimat'ta "muaheze" Servetifünun'dan sonraki dönemlerde "tenkit" sözcüğü ile karşılanmıştır. (II) Bir yazarın ya da yapıtın olumsuz yönlerini ortaya çıkarıp düzelten yazı türüdür. (III) Konularına göre; esere, sanatçıya topluma, okura yönelik eleştiri diye dörde ayrılır. (IV) Bizde Batılı anlamda örnekleri Tanzimat döneminde verilmeye başlanmıştır. (V) Namık Kemal tarafından yazılan "Lisan-ı Osmaninin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülahazatı Şamildir" edebiyatımızdaki ilk eleştiri yazısıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. ---- bir yazarın okuyucularına bir konuyu inandırmak için kişi, eşya, eser ya da bir yerle ilgili olarak yaptığı incelemeleri, fotoğraflarla süsleyerek, kendi görüşlerini de katarak yazdığı gazete ve dergi yazılarıdır. ---- bu türün edebiyatımızda bilinen ilk örneği olarak kabul edilmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Makale- Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi
B) Biyografi- Mecalisü'n -Nefais
C) Röportaj- Diyorlar ki
D) Gezi Yazısı- Miratü'l-Memalik
E) Eleştiri- Tahrib-i Harabat

10. Dünya sigortacılığına ve sendikacılığına temel teşkil eden, esnaf ve sanatkârların piri, büyük mutasavvıf, Türkmen lideri Ahi Evran'ın düşünce ve öğretilerini yaygınlaştırmak amacıyla 54 yıldır bayram, 31 yıldan bu yana da hafta niteliğinde düzenlenen Ahilik Haftası pazartesi günü başlıyor. 17-23 Eylül tarihleri arasında Kırşehir'de bir hafta, yurt genelinde de bir gün kutlanması beklenen 31. Ahilik Haftası ve 54. Esnaf Bayramı Pazar günü düzenlenecek fener alayı ile start alacak.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Fıkra B) Haber Yazısı
C) Anı D) Günlük
E) Gezi Yazısı

11. Bir kişinin geçmiş zamanda yaşadığı ilgi çekici olayları kaleme aldığı bir yazı türüdür. Yazar, kendi başından geçen olayları gerçeğe uygun olarak kendi izlenim ve değerlendirmeleriyle birlikte aktarır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi sözü edilen türde yazılmış eserlerden biri değildir?

- A) Kırk Yıl B) Defter-i Amal
C) Ateş ve Güneş D) Mor Salkımlı Ev
E) Suyu Arayan Adam

12. Karanlığın ve dayanıklılığın kuralına göre, kendimizi bizi tehdit eden kötülüklerden ve sorunlardan mümkün olduğunca korumamız ve bizi yakalamalarından korkmamız yanlış değildir. Tersine dürüst yollarla kötülüklerle karşı korunmak övgüye değer bir niteliktir. Dayanıklılığın temel kuralı kanımca, çaresi olmayan kötülüklerle yığıtçe katlanmaktır.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Makale B) Fıkra
C) Deneme D) Eleştiri
E) Sohbet

5. ÜNİTE

1. Yıl 1936 olmalı. Beşiktaş Abbasağa yokuşundaydı, küçük bahçeli iki katlı evimiz. Bir gün kapı önünde oyalanırken, kara kıvrıkcık tüylü, orta boy bir köpek yanıştı bir tanıdık edasıyla. İlkten sürtüştük birbirimize, sonra iki ayağını omzuma geçirip, yüzümü yalamaya başladı. Bir ev köpeğiydi besbelli. Yolunu şaşırması olmalıydı.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Günlük
B) Biyografi
C) Anı
D) Gezi yazısı
E) Otobiyografi

2. Edebiyat, sanat, spor, siyaset, iş dünyası gibi alanlarda tanınmış insanların bütünüyle hayatlarını, eserlerini, başarılarını okuyucuya anlatmak amacıyla yazılan inceleme yazılardır. Amaç, söz konusu kişiyi her yönüyle tanıtmaktır.

Bu parçada sözü edilen anlatım türü aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Biyografi
B) Tezkire
C) Tercüme-i hâl
D) Otobiyografi
E) Siyer

3. ANKARA 1978 28 KASIM Üstad Necip Fazıl'ı Mola otelinde ziyaret ettik. Büyük Doğu'yu son beş sayı çıkarıp kapayışından sonra, arkadaşlar Akif, Erdem, Rasim onunla ilk kez karşılaşıyorlar. Alaeddin ve Mehmet de var. Üstad: -Büyük Doğu son çıkışında en parlak dönemini yaşadı. Kapanmasında çeşitli nedenler oldu. Ama en büyük amil siz oldunuz, dedi. Otelin ilk katında, lobideyiz. Üstad sakin, yumuşak ve yalnız.

Bu parçanın yazı türünün edebiyatımızdaki ilk örneği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seyahat Jurnalı
B) Babürname
C) Mecalisü'n-Nefais
D) Tahrib-i Harabat
E) Miratü'l-Memalik

4. Rio Havaalanı'na iner inmez boğulacak gibi oldum. Paris'te akşam uçağa binerken ısı eksi on derecedeydi, Rio'da, gündeğümünde gölgede kırk. Nem oranıysa yüzde seksen. Takside, kuzeyden güneye doğru ikiye bölünüm kenti. Sivri tepeler ile okyanus arasına sıkışıp kalmış modern bir kent Rio. Tünellerden geçtik. Gökdelenler, geniş caddeler, yeşil tepelere tünemiş gecekondular. Sonra Copacabana... göz alabildiğine uzanan kumsal.

Bu parçanın yazı türünün edebiyatımızdaki ilk örneği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seyahat Jurnalı
B) Babürname
C) Mecalisü'n-Nefais
D) Tahrib-i Harabat
E) Miratü'l-Memalik

5. Deneme türü ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Anlatımın genelinde "ben" duygusu hakimdir.
B) Güncel olaylar konu edildiği bir türdür.
C) Bu türün ilk büyük ustası Montaigne'dir.
D) Anlatılanı kanıtlama zorunluluğu yoktur.
E) Yazar, kendi ile sohbet ediyor havasındadır.

6. Rezaizade Ekrem'in "Araba Sevdası" 1886'da yazılmış ve 1895'te yayımlanmış, yine alafanga züppe tipi ile alay eden bir roman. Birçok otorite Bihruz'u tip olarak Felatun'e benzediği için ondan ayırmak gereğini duymamışlardır. Oysa Bihruz, kendinden önceki Felatun'dan da kendinden sonraki Meftun'dan da çok farklı bir kişiliğe sahiptir. Romanın asıl ilginç yanı ise Rezaizade Ekrem'in karakter çizme yöntemine getirdiği yeniliktir.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Makale
B) Deneme
C) Biyografi
D) Roman
E) Eleştiri

7. Kırşehir denildiğinde, benim aklıma hemen “Neşet Ertaş” ve bu ünlü ozanın, güzel türküleri geliyor ve şehre girene kadar da öyle düşünüyordum. Ama Kırşehir merkezinde bulunan “Cacabey Camisi” – ki tam Türkiye'nin ortasındadır- dikkatimi çekti. Avrupa insanının, barındığı saraylarda dahi tuvalet bulunmaz iken burada yaşayan insanlar, gökyüzünü, uzayı incelemişler, uzaya roket göndermeyi düşünmüşler ve bu düşüncelerini taş duvarlara yansıtmışlar.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Deneme B) Gezi yazısı
C) Röportaj D) Makale
E) Anı

8. (I) Fıkralar güncel (aktüel) bir olayı konu edinirler. (II) Gazetelerin belli bir köşesinde yayımlanan bu yazıların en önemli özelliği güncelliğini koruyan kalıcılığı olan metinlerdir. (III) Fıkra yazarı, işlediği konuyu görüşleri açısından değerlendirir. Bunu yaparken bir görüşü ayrıntılarıyla ele alma, kanıtlanma yoluna gitmez. (IV) Yazar, çok çeşitli konulardan söz açabilir; Enflasyon, seçimler, terörle ilgili olaylar, erozyon, çevre kirliliği, dünyanın herhangi bir yerindeki savaş ... fıkra konusu olabilir. (V) Düşünsel bir planla yazılır ve değişik anlatım biçimlerinden yararlanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Kan verdikten kısa süre sonra kan şekeriniz düşebilir. Ve biraz soğuk hissedebilirsiniz. Ama bunlar tamamı ile beklenen ve olağan şeyler. Çok kısa bir süre ortamdaki uzaklaşmadan dinlenmeniz ve şekerli gıdaları tüketmeniz, sizin bu durumu çabuk atlatmanızı sağlayacaktır. Bu sayede, hem hücreleriniz yeni kan hücreleri üretmek için daha aktif çalışacak ve bu da sizin için vücut içi bir spor etkinliği anlamına gelecektir.

Bu parçanın yazı türünün edebiyatımızdaki ilk örneği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi
B) Seyahat Jurnalı
C) Mecalisü'n-Nefais
D) Tahrib-i Harabat
E) Diyorlar ki

10. 6 Mart 1920 Öğle üzeri fakülteye gittim. Doğru Ömer'in odasına girdim. Bitap yatıyordu. Elini elime aldım. Ter içindeydi. Burnunun delikleri kararmış gibiydi. Nefesi de intizamsızdı. Hizmetçi kadınlara sordum. Gece çok sayıklamış, “Burası hastane değil, tımarhane... Ben Canip'e gideceğim!” demiş. Dalgındı, “Ömer! Ömer!” diye seslendim. Gayet fersiz gözlerle bana baktı: “Tanıdın mı?” dedim. Kendine mahsus çabuk ifadeyle kafasını sallayarak “Canip!” dedi, yine daldı.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Anı B) Biyografi
C) Fıkra D) Günlük
E) Otobiyografi

11. Yazarın, gezip gördüğü yerleri; bu yerlerin halkını, kentsel özelliklerini, yaşayışını, törelerini, gelenek ve göreneklerini, doğal ve tarihî güzelliklerini ilgi çeken değişik yönlerini edebî bir üslup içinde kaleme alarak anlattığı öğretici metin türüdür. Dünya edebiyatında bu türün ilk örnekleri sayılabilecek eserleri verenlerin başında Herodotos, Marco Polo, İbni Batuta gibi isimler gelir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi sözü edilen türde yazılmış eserlerden biri değildir?

- A) Avrupa Mektupları B) Anadolu Notları
C) Memleket Hikâyeleri D) Abbas Yolcu
E) Denizaşırı

12. Bugünlerde hangi kanalı açsanız gündem aynı: Salgın... Politika, spor, magazin hepsi unutuldu. Eskisi gibi birbirimizin düşüncelerini sorguladığımız programların yerini tıpçıların ağzından çıkan her sözü dikkatle takip ettiğimiz yayınlar aldı. E boşuna dememişler “Her işin başı sağlık!” diye.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Makale B) Deneme
C) Fıkra D) Haber Yazısı
E) Eleştiri

5. ÜNİTE

1. Bu hafta sonu "Çevre Kirliliği ve Alınması Gereken Önlemler" isimli bir tartışmaya başkanlık ettim. Farklı meslek dallarına ait üç konuşmacı vardı. Dinleyicileri bilemem ama ben bu tartışmadan çok şey öğrendim. Zaten tartışma sonu konuşulanları özetlerken duyduğum memnuniyette yüzümden okunmuştur sanırım.

Bu parçada yazarın sözünü ettiği anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Forum
B) Panel
C) Sempozyum
D) Münazara
E) Konferans

2. ---- konuyla ilgili farklı fikirler tartışılırken panellerde bir konunun farklı özelliklerine değinilir.İkisi de bir başkan yönetiminde bir konunun sohbet havasında tartışıldığı türlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Münazara
B) Sempozyum
C) Açık oturum
D) Forum
E) Konferans

3. **Aşağıdakilerden hangisi münazara konusu olamaz?**

- A) Sağlık mı önce gelir zenginlik mi?
B) Başarıda zekâ mı önemli çalışmak mı?
C) Sınavda zaman size yetiyor mu?
D) Çok gezen mi çok okuyan mı bilir?
E) Sanat sanat için mi toplum için mi?

4. (I) Konferans, bilim, sanat, edebiyat gibi farklı alanlarda, uzman bir kişinin belli bir konuyu açıklamak veya öğretmek için bir topluluk karşısında yaptığı konuşmadır. (II) Hazırlıklı olarak yapılan konuşmalardır, daha çok akademik ortamlarda yapılır. (III) Amaç dinleyicilere bir düşünceyi aşlamak ya da onları bir hedefe yönlendirmektir. (IV) Konferans veren kişi, hitabet yeteneğinden çok bilgisini ve düşüncelerini ortaya koymalıdır. (V) Bilimsel toplantılarda söylenen ve akademik hitabet türüne giren söylevler de konferans sayılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. • Bir dinleyici topluluğuna bir düşünceyi aşlamak, topluluğu coşturmak ve bir amaç doğrultusunda yönlendirmek için yapılan konuşmalardır.
• Başlı başına bir tartışma türü olmayan, toplu tartışmaların önemli bir bölümünü oluşturan dinleyicilerin de tartışmaya katıldığı konuşmalardır
• İki karşıt düşüncenin, iki grup arasında bir jüri önünde tartışıldığı konuşmalardır.
• Genellikle akademik bir konunun, uzmanları tarafından değişik boyutlarıyla ele alındığı seri konuşmalardır.

Aşağıdakilerden hangisi tanımı verilen sözlü anlatım türlerinden biri değildir?

- A) Sempozyum
B) Konferans
C) Söylev
D) Forum
E) Münazara

6. "Küresel Isınmaya Karşı" konulu etkinliğimiz çerçevesinde bir hafta boyunca okulumuzda uzman kişiler tarafından bilimsel konuşmalar yapıldı. Etkinliğin bitiminde bir de bildiri dağıtıldı.

Bu parçada sözü edilen etkinlik aşağıdaki sözlü anlatım türlerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Konferans B) Panel
C) Forum D) Sunum
E) Sempozyum

7. Konuşmacı sayısının en az iki kişiden oluştuğu sözlü anlatım türleri için bu sınıflandırmanın yapılması yerindedir. Önceden hazırlanan konuşmacıların belli bir sözlü anlatım türü kuralları içinde yaptıkları konuşma türleri olan bu anlatım türlerinde konuşmacılar, konu ve konuşma yönteminden ziyade sözlü anlatım türünün kurallarına bağlı kalarak konuşmalarını yaparlar. Bu sözlü anlatım türlerinin bazılarında tartışmalı konuşma öne çıkarken bazılarında ise müzakere konuşması ön plandadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sınıflandırması yapılan sözlü anlatım türleri arasında yer almaz?

- A) Münazara B) Konferans
C) Panel D) Forum
E) Açık Oturum

8. Aslında başlı başına bir tartışma türü değildir, toplu tartışmaların önemli bir bölümüdür. Tartışmalar da konuşmacılardan sonra dinleyicilerin aktif olduğu bir türdür. Dinleyiciler, konuşmacılara sorular sorabilir. Bu sorularla tartışma, konuşmacılardan dinleyicilere de geçebilir.

Bu parçada sözü edilen anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Forum B) Panel
C) Sempozyum D) Münazara
E) Konferans

9. **Aşağıdakilerden hangisi tartışma türlerinden biri değildir?**

- A) Panel B) Forum
C) Açık oturum D) Münazara
E) Konferans

10. Bir dinleyici topluluğuna bir düşünceyi aşlamak, topluluğu coşturmak ve bir amaç doğrultusunda yönlendirmek için yapılan konuşmalardır. Amaç, dinleyicileri coşturmak, onları belli bir hedefe yönlendirmek, ortak duygularda bir araya getirerek heyecanlandırmak ve harekete geçirmektir.

Bu parçada sözü edilen anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konferans B) Sunum
C) Söylev D) Forum
E) Mülakat

11. I. Bilimsel ve ciddi bir sohbet havası içinde geçer.
II. Konuşmacılar konuyu kendi uzmanlık alanları açısından ele alır.
III. Amaç konuyu tartışmak değil, olumsuz ve olumlu yönleriyle değerlendirerek gerekli çözümleri üretmektir.
IV. Diğer sözlü anlatım türlerinden farklı olarak bir başkan olmadan belli bir sırayla yapılan konuşmalardır.
V. Konunun önemine göre birkaç oturumda, ayrı ayrı salonlarda, birkaç gün boyunca sürebilir.

Sempozyumla ilgili yukarıda numaralandırılmış bilgilerden hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. ÜNİTE

1. Şimdi bu gazete iç ve dış olaylardan seçilmiş bazı haberleri ve çeşitli bilimlerle daha başka faydalı konulara dair bahisleri anlatıp neşretmeye vasıta olacağından dolayı Tercüman-ı Ahval unvanı ile adlandırılması uygun görüldü. Tarife hacet olmadığı üzere söz, derdini anlatmaya mahsus bir Allah vergisi olduğu gibi insan aklının en güzel icadı yazı dahi kalemlerle halini anlatmaktan ibarettir. Bu itibarla giderek herkesin kolaylıkla anlayabileceği seviyede bu gazeteyi kaleme almanın gerekli görüldüğü şimdi den hatırlatılır.

Bu parçanın alındığı eser yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal B) Ziya Paşa
C) Ahmet Mithat Efendi D) İbrahim Şinasi
E) Şemsettin Sami

2. "...Çünkü mahsul ve tahsil bizim memalike göre yalnız şiir ve inşa cihetindedir. Bunlardan bir nebze bahsedilmek faideden hali değildir. Şiirin ta'rif-i umumiyesi kelam-ı mevzundur. Yani iki satır sözün her birindeki sükun ve hareketin müsvi olmasından ibarettir. Hatta kafiye usulü milel-i müte'ahhire beyinde hadis olmuştur. Eski Yunaniler yalnız vezne riayetle kafiye iltizam etmezlerdi. Şiir her kavimde tabiidir. Ruy-i arza ne kadar milel ve akvam gelmişse cümlesinin kendilerine mahsul şiirleri vardı. Osmanlıların şiiri acaba nedir? Necati ve Baki ve Nef'i divanlarında gördüğümüz bahr-ı remel ve hezceden mahbun ve muhbis kasaid ve gazeliyat ve kıt'aat ve mesneviyat mıdır? Yoksa Hace ve İtri gibi musikişinasların rabt-ı makamat ettikleri Nedim ve Vasıf' şarkıları mıdır? Hayır bunların hiç birisi Osmanlı şiiri değildir..."

Parçanın alındığı ---- makalesinde sanatçı bu yazısından bir sene sonra edebiyatındaki ilk antolojilerden birini yazarak kendi fikirleriyle bir nevi tezat yönünde bulunmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi
B) Şiir ve İnşa
C) Lisan-ı Osmaniyenin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülâhazatı Şamildir
D) Edebiyat ve Hukuk
E) Yeni Lisan

3. Hatıra ,Tanzimat döneminde edebiyatımızda görülmeye başlanan bir yazı türü değildir. Bu dönemden önceki zamanlarda da hatıralar yazılmıştır. Düzyazı eski edebiyatımızda geri planda kaldığından hatıra da pek öne çıkmamıştır.

Tanzimat döneminden itibaren öne çıkmaya başlamış, sanatçılar anılarını yazma yoluna gitmiştir. Tanzimat döneminde Akif Paşa , Namık Kemal , Ziya Paşa , Muallim Naci anı türünde kalem oynatmıştır. Tanzimat döneminden sonra da edebiyatımızda edebiyatçılar anılarını yazmaya devam etmişler, hatta anılarını kitaplarda toplamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçılara ait anı türündeki eserlerden biri değildir?

- A) Tabsıra B) Defter-i Amal
C) Ömer'in Çocukluğu D) Saray ve Ötesi
E) Magosa Hatıraları

ÇİTA YAYINLARI

4. Batı edebiyatını örnek alan Servetifünun Edebiyatı sanatçıları o döneme kadar edebî bir değeri olmayan hatıraya önem vermişler ve bu konuda başarılı örnekler ortaya koymuşlardır. Sanatçılar sosyal ve siyasî konulara uzak kalsalar da hatıralarında yaşadıkları dönemi her yönüyle yansıtmışlardır. Hatıralarda gezi yazısında olduğu gibi sade ve konuşma diline yakın bir anlatımı yakalamış olan Servetifünun sanatçıları, bu türde başarılı örnekler verecek bu türün edebiyatımıza yerleşmesini sağlamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen dönemi yansıtan anı türündeki eserlerden biridir?

- A) Tabsıra B) Menfa
C) Kırk Yıl D) Mor Salkımlı Ev
E) Ömer'in Çocukluğu

5. Servetifünun Dönemi'nin bağımsız isimlerinden olan Ahmet Rasim'in; İlk Sevgili, Gecelerim, Falaka,

Muharrir-Şair-Edip gibi eserleri anı türünün bu dönem-

deki en önemli örneklerindedir.

Bu cümlede altı çizili bölümlerden hangisi bilgi yanlışlığına neden olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Sohbet ve fıkra türünün edebiyatımızdaki ilk temsilcilerinden biri oldu. En büyük özelliği, yazılarını bir sohbet havası içinde yazıyor olmasıydı. Dönemindeki siyasi çatışmaların ve edebî tartışmaların dışında kalarak hiçbir edebî akıma veya topluluğa dâhil olmayarak Ahmet Mithat etkisinde ve kendi çizgisi içinde yazılarını yayımladı. Kendine özgü bir üslup ve mizahi yönü olan tatlı bir İstanbul Türkçesi ile sohbet havasında yazılar yayımladı. Okurla sıcak ilişkiler kuran canlı bir dille ve ironiyle yazdığı yazılar ile sevildi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazarın eserlerinden biridir?

- A) Gurabahane-i Laklakan
B) Kirpinin Dedikleri
C) Eşkal-i Zaman
D) Hayat ve Kitaplar
E) Kavgalarım
7. Bu dönemde Millî edebiyat sanatçıları, öz kültüre dönük olarak birçok eser vermiştir. Özellikle edebiyat tarihi üzerine yapılan çalışmalar önem kazanmıştır. Bunlar içinde ----; "Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar" isimli tasavvuf edebiyatı tarihi çalışması ve ilk baskısını 1920 yılında yaptığı "Türk Edebiyatı Tarihi" adlı eseri önemlidir. Türkçülük akımının önemli bir ismi olan ---- ise Türkçülük düşüncesini işlediği "Türkçülüğün Esasları", "Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak" ve "Kızıl Elma" eserlerini yazar. Bu dönemin bir diğer önemli öğretici metin yazarı ise ünlü şair ----. Sanatçı, "Aziz İstanbul" adlı eserinde İstanbul'un fethini, mimarisini, edebiyat ve tarihini anlatır. Bu eserlerin amacı öz kültüre ait değerleri ortaya çıkararak halkın ve edebî çevrelerin bilinçlenmesini sağlamaktır. Sanatçılar bu eserlerinde de Yeni Lisan hareketiyle oluşan sade ve yapmacıksız dil anlayışından ödün vermez. Böylelikle uzun yıllar ihmal edilen "öz kültür" tanıtılmış olur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ali Canip'in- Ziya Gökalp- Mehmet Emin Yurdakul'dur.
B) Mehmet Fuat Köprülü'nün- Ömer Seyfettin- Yahya Kemal Beyatlı'dır.
C) Ömer Seyfettin'in- Yusuf Akçura- Yakup Kadri Karaosmanoğlu'dur.
D) Mehmet Fuat Köprülü'nün- Ziya Gökalp- Yahya Kemal Beyatlı'dır.
E) Ziya Gökalp'in- Ömer Seyfettin- Mehmet Emin Yurdakul'dur.

8. ----, Halide Edip Adıvar'ın ilk çocukluk günlerinden 1918 yılına, Halide Edip Adıvar 36 yaşına kadarki hayat hikâyesini anlattığı bir anı kitabıdır. Eser, bir yandan Halide Edip'in çocukluğunu, yetişme yıllarını, ilk yazılarını, ilk evlilik ve ayrılığını anlatırken; bir yandan da Millî Mücadele dönemini ve imparatorluğun son dönemlerini ortaya koymuş olur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çocukluğum-Gençliğim-Siyasi Hatıralarım
B) Anamın Kitabı
C) Türk'ün Ateşle İmtihanı
D) Mor Salkımlı Ev
E) Bir Acı Hikâye
9. Bir deneme eseri için çok başarılı bir isim: "Bize Göre". Baştan kabul ediyor yazar, söylediklerinin tamamen kesin net gerçekler olmadığını. Bize göre böyle diyerek işin içinden sıyrılıyor. Bu bağlamda sanatçının bazı düşüncelerine katılmayabilir, karşı çıkabilirsiniz, bu çok doğal. Karşınızda enteresan bir yazar var çünkü. Leylekleri, "ay"ı, akşamı çok seven; buna karşın köpeklerden, kargalardan, bahardan, güneşten nefret eden; bir tahtakurusundan cümlelerce "müthiş bir böcek" diye bahsedip, tahtakurusunu yere göğe sığdıramayan, başparmağı en önemli organımız olarak anlatan ve saymadığım türlü değişik fikirlere sahip bir yazarı övüyoruz bu eserde.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Rasim
B) Mehmet Fuat Köprülü
C) Ahmet Haşim
D) Yahya Kemal Beyatlı
E) Cenap Şahabettin

yazar	tür	eser
I.	fıkra	Guguklu Saat
Yakup Kadri Karaosmanoğlu	II.	Zoraki Diplomat
Ahmet Mithat Efendi	gezi	III.

Bu tabloda numaralandırılmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Peyami Safa- gezi- Avrupa Mektupları
B) Reşat Nuri Güntekin- anı- Anadolu Notları
C) Halit Ziya Uşaklıgil- otobiyografi- Hac Yolunda
D) Refik Halit Karay- anı- Avrupa'da Bir Cevelan
E) Halide Edip Adıvar- gezi- Saray ve Ötesi

5. ÜNİTE

1. ----, dönemin önemli bir tenkitçisidir . Yeni edebiyatımızın ilk makale türündeki eserlerinden biri olan “Lisan-ı Osmaninin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülâhazatı Şamildir” adlı eserde Ziya Paşa gibi Divan şiirini ağır bir şekilde eleştirmiştir. Bunun dışında Ziya Paşanın antoloji türündeki eserinde yenilikçi fikirlerini terk edip divan şiirini övmesine sinirlenerek ---- adlı eleştirisini yazmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) Şinasi- Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi
B) Namık Kemal- Tahrir-i Harabat
C) Recaizade Mahmut Ekrem- Zemzeme
D) Muallim Naci – Demdeme
E) Ziya Paşa- Şiir ve İnşa

2. Yeni Edebiyatımızın önemli türlerinden biri de mizah-tır. Klasik Türk edebiyatımızın temelini oluşturan klasik tiyatro neredeyse tamamen komedi türündedir. Dolayısıyla mizah türü aşına olduğumuz bir türdür. Tanzimat'ta mizah türünün en önemli yazarı olan sanatçı Yeni Türk edebiyatının ilk mizah dergisi olan Diyojen'i uzun yıllar tek başına çıkarmayı başarmıştır. Onun kıvrak zekâsı, satirik esprileri, dönemin siyasi ve kültürel hayatını karikatürize ettiği yazıları mizah türünün gelişmesine vesile olmuştur. Ayrıca edebiyatımızdaki ilk mizahi sözlük olan Lehçe-tü'l-Hakayık adlı eseri yazmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbrahim Şinasi   B) Şemsettin Sami
C) Direktör Ali Bey   D) Namık Kemal
E) Muallim Naci

3. Eser Recaizade Mahmut Ekrem'in kendisine yapılan eleştirilerine karşı Muallim Naci'nin Saadet gazetesinde yayımlanan cevaplarından oluşur.Tamamlanmamış bir eserdir. Ve şu bilgi notuyla neşredilir. “Recaizâde saadetli Mahmut Ekrem efendi Hazretleri tahrir ve neşrolunan eserine karşı yazılmış bir risaledir ki lüzum görüldükçe eczası teksir olunacaktır.”

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zemzeme   B) Takdir-i Elhan
C) Demdeme   D) Talim-i Edebiyat
E) İstilahât-ı Edebiyye

4. Gezi yazısı, Serfetifünün Dönemi'nde öne çıkan bireysel öğretici metin türlerinden biridir. Bu dönemde kısıtlanan seyahat özgürlüğü her ne kadar bu türün gelişmesinde en büyük engelse de insanların uzak ülkeleri merak etmesine de yol açmıştır. Özellikle de sürgüne giden sanatçıların hem o dönemdeki yaşantılarını hem de o bölgelerin yaşamını anlattıkları bu metinler bu türün gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır. Gezi yazılarında ya merak edilen ve örnek alınmak istenen Batı ülkelerinin şehirleri ya da her zaman insanlarda merak uyandıran doğu ülkeleri mekân olarak anlatılmıştır. Bireysel öğretici metinlerde dil şiir ve romandan farklı olarak daha sade ve konuşma diline yakındır. Ancak özellikle bu dönemin önemli gezi yazarı ve şairi olan Cenap Şahabettin eserlerinde sanatsal betimlemelere sık sık başvurarak edebî bir üslup kullanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemi yansıtan gezi türünde eserlerden biridir?

- A) Avrupa'da Bir Cevelan
B) Avrupa Mektupları
C) Frankfurt Seyahatnamesi
D) Taymis Kıyıları
E) Paris Sefaretnamesi

5. Ziya Paşa ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) “Terci-i Bend” ve “Terkib-i Bend” isimli iki şiirinde insanın yargısı ve gerçeği kavramanın olanaksızlığı, Tanrı'nın mutlak egemenliği gibi metafizik konular üzerinde durmuştur.
B) “Zafername” adlı eserinde gerçek bir durumu kendince mizahî bir şekilde hayalî bir kurgu içinde gerçek olayların tam tersi şeklinde sunmuştur.
C) “Şiir ve İnşa” adlı makalesinde Divan şiirinin gerçek edebiyatımız olduğunu savunmuştur
D) Defter-i Âmâl, yazarın ağırlıklı olarak çocukluk hatıralarına ve çocuk eğitimine yer verdiği eserdir.
E) Rüya, yazarın rüyasında kurgusal olarak padişahla memleket sorunları etrafında yaptığı bir söyleşidir.

6. Edebiyat dünyasında Servetifünun dergisinde çıkan haf-talık yazılarıyla tanındı. Edebiyat yapıtlarını inceleyip de-ğerlendiren Esmar-ı Matbuat, Hayat ve Kitaplar, Ulum-i Siyasiye ve İctimaiye genel başlıkları taşıyan yazılardan bazıları Edebiyat-ı Cedide Kütüphanesi yayınları arasın-da Hayat ve Kitaplar adıyla yayımlandı. Yazar, içinde yer aldığı Servet-i Fünun akımının getirdiği yenilikleri eleştirel bakışla değerlendirmiş, ele aldığı yapıtların özelliklerini belirlemiştir. Servetifünun yazarlarını eski edebiyat yan-daşlarına karşı savunurken kendi arkadaşlarının bireyci tutumu, kötümser dünya görüşünü vermekten de çekin-medi.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangi-sidir?

- A) Hüseyin Cahit Yalçın B) Ahmet Rasim
C) Ali Ekrem Bolayır D) Ahmet Şuayp
E) Cenap Şahabettin

7. **Ahmet Rasim ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söyle-nemez?**

- A) Hüseyin Rahmi'nin romanlarında yaptığı yaşamı anlatma işini Ahmet Rasim, fıkra ve anılarıyla başarmıştır.
B) Hiçbir edebi topluluğa katılmamış, sanat yaşamını bağımsız olarak devam ettirmiştir.
C) Roman türünde eser vermeyen sanatçı ününü daha çok fıkra türündeki eserlerine borçludur.
D) "Sanat toplum içindir." anlayışıyla Ahmet Mithat çiz-gisinde eser vermiştir.
E) "Şehir Mektupları"nda II. Abdülhamit Döneminin İstanbul'unu büyük bir gözlem yeteneği ile sade ve kıvrak bir üslupla anlatmıştır.

8. ---- Millî edebiyatın savunmasını yapmış, edebiyat ve edebiyat tarihi konularında yaptığı çalışmalarıyla tanın-mıştır. Çoğu, Türk Yurdu'nda yayımlanmış olan makale-lerini "Millî Edebiyat Meseleleri" ve "Cenap Beyle Müna-kaşalanm" adlı kitaplarında toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden han-gisi getirilmelidir?

- A) Ömer Seyfettin B) Ziya Gökalp
C) Ali Canip Yöntem D) Mehmet Fuat Köprülü
E) Falih Rıfkı Atay

9. Sanatçı kimliğinden çok, siyaset adamı kimliğiyle öne çı-kar. O, ömrü boyunca Türkçülük fikrine sadık kalmıştır. Sosyalist fikirleri de yakından tanıyan bir insan olarak, bu fikirleri Türkçülük fikriyle bağdaştırmaya çalışmıştır. Onun Türkçülüğü, Balkanlardan Çin'e kadar çeşitli ülkeleri kap-samaktadır. Osmanlı Devleti ise Türk dünyasının ancak bir parçasıdır. "Üç Tarz-ı Siyaset" makalesiyle yüzyılın ilk yarılarında İstanbul'da Mekteb-i Tıbbiye öğrencileri arasında etkili olmaya başlayan Türkçülüğü sistematik olarak ilk kez ortaya koydu. Bu nedenle bu eser Türkçü-lüğün manifestosu kabul edilmektedir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden han-gisidir?

- A) Ziya Gökalp B) Ömer Seyfettin
C) Yusuf Akçura D) Ali Canip Yöntem
E) Mehmet Fuat Köprülü

10. ----, 1868'de Hürriyet'te yayımladığı ünlü ---- makale-sinde, Türk edebiyatının çağdaş bir düzeye erişmesini, gerçek Türk edebiyatı olan Halk edebiyatının bu yenileş-mede temel alınması gerektiğini savunmuştur. 1874'te çıkardığı ---- adlı Divan şiiri antolojisinin ön sözünde ise Halk edebiyatını küçümseyerek Divan edebiyatını övdü-ğü görülmektedir. Onun bu çelişkili tutumu yeni bir Türk edebiyatı oluşturmak için birlikte yola çıktıkları Namık Ke-mal'in tepkisini çeker ve Namık Kemal bu esere karşılık olarak ---- adlı eseri kaleme alır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Ziya Paşa – Şiir ve İnşa – Hârâbat – Tahrib-i Harabat
B) Ziya Paşa – Zafername – Hârâbat –Tahrib-i Harabat
C) Ziya Paşa – Şiir ve İnşa – Tahrib-i Harabat –Hârâbat
D) Recaizade Mahmut Ekrem – Takdir-i Elhan – Tahrib-i Harabat –Demdeme
E) Recaizade Mahmut Ekrem – Zafername – Zemzeme – Hârâbat

5. ÜNİTE

1. Şinasi ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Edebiyatımızın değişmesinde, yeni kimlik arayışında ve yeni edebî türlerle zenginleşmesinde onun attığı ilk adımlar önemli rol oynamıştır.
- B) 1860'da yazdığı tek perdelik "Şair Evlenmesi" adlı komedi, Batılı anlamdaki ilk Türkçe oyundur.
- C) Kendisinin çıkardığı ve batılılaşmayı savunan "Tasvir-i Efkâr", bir düşünce gazetesi kimliğiyle Türk basın tarihinde önemli bir aşamadır.
- D) İlk özel gazete olan Takvimi Vekayi gazetesini çıkarmıştır.
- E) Tercümân-ı Ahvâl Mukaddimesi, Müntahabat-ı Tasvir-i Efkâr eserlerinden bazıdır.

2. Muallim Naci ---- adlı eserinde divan edebiyatının "göz için uyak" anlayışını savunur, buna karşın R. Mahmut Ekrem ---- adlı eserinde "kulak için uyak" anlayışını savunur. Bu tartışma divan edebiyatı ile Batılı yeni edebiyatın saflarının belirlenmesinde önemli rol oynamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Demdeme – Zemzeme
- B) Zemzeme – Demdeme
- C) Harabat – Tahrib-i Harabat
- D) Tahrib-i Harabat – Harabat
- E) Mukaddime - Şiir ve İnşa

3. Cenap Şahabettin ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Şiirlerinde sosyal konulara hiç değinmemiş, sadece kişisel konuları işlemiştir.
- B) Makale, deneme, söyleşi ve gezi yazısı türlerinde de yazılar yazmıştır.
- C) Hece ölçüsünü küçümsemiş, "parmak hesabı" diye nitelendirmiştir.
- D) Türk şiirine sembolizmi ve parnasizmi getiren şair olarak bilinmektedir.
- E) Tiryaki Sözleri adlı eseri, Türk edebiyatında makale türündeki ilk eserlerdendir.

4. Türkçe, Farsça, Arapça şiirlerden oluşan üç ciltten oluşan divan şiiri antolojisidir. Edebiyatımızdaki ilk edebiyat tarihi taslağı sayılır. Yazar, eserin başına ayrıca edebî görüşlerini belirten mesnevi şeklinde 795 beyitlik bir mukaddime ilâve etmiştir. Eser, Nâmîk Kemal tarafından hem mukaddimesi hem de seçip alınan örnekler yönünden tenkide uğramıştır.

Bu parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zafername
- B) Harabat
- C) Zemzeme
- D) Demdeme
- E) Kissadan Hisse

5. Doğu kültür ve medeniyetinden Batı kültür ve medeniyetine geçiş sürecinin yaşandığı dönemde yaşayan sanatçı, bu sürecin çelişkilerini, ikiliklerini, sancılarını çok belirgin olarak yaşamıştır. "Şiir ve İnşa" adlı makalesinde asıl edebiyatımızın Halk edebiyatı olduğunu, edebiyatımızın Arapça ve Farsça boyunduruğunda anlaşılabilir hale geldiğini belirtmesine rağmen "Harabat" ön sözünde Osmanlıca'nın Arapça ve Farsça ile zenginleştiğini savunmuştur.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nâmîk Kemal
- B) Ziya Paşa
- C) Şemsettin Sami
- D) Şinasi
- E) Ahmet Vefik Paşa

6. Devrinin dil özelliklerini, İstanbul'un örf ve âdetlerini, yaşayış özelliklerini, kültürel birçok unsuru eğlenceli bir sohbet üslubuyla kaydeden sohbet ve hatıra yazarı olarak tanınmıştır. En acıklı olayları bile bir gülmece havası içinde vermiştir. "Şehir Mektupları", "Eşkal-i Zaman", "Gülüp Ağladıklarım" adlı eserleri bulunmaktadır.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cenap Şahabettin
- B) Ahmet Rasim
- C) Hüseyin Rahmi Gürpınar
- D) Mehmet Rauf
- E) Halit Ziya Uşaklıgil

7. Sanatçı Servetifünün edebiyatının hem şiir hem de düz yazı alanında bütün özelliklerini yansıtır. Daima “sanat için sanat” ilkesi doğrultusunda eserlerini kaleme almıştır. Hece ölçüsüne kesin bir dille karşı çıkmıştır. Hac Yolunda, Suriye Mektupları, Avrupa Mektupları gezi yazısı niteliğindeki eserlerindedir.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevfik Fikret B) Süleyman Nazif
C) Cenap Şahabettin D) Hüseyin Cahit Yalçın
E) Ahmet Reşit Rey

8. Roman, öykü, makale ve eleştiri türünde eserler yazmıştır. Yeni edebiyatı savunan yazılar ele almıştır. Roman ve öykülerinde çoğunlukla zengin aileleri işlemiştir. Fransız İhtilalı'nı konu alan “Edebiyat ve Hukuk” adlı çevirisi Servetifünun'da yayınlanınca bu dergi kapatılmıştır. Böylece Servetifünuncular dağılmışlardır. Servetifünun edebiyatının hikâye roman ve özellikle eleştiri sahasında eserler vermiş önemli bir isimdir.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cenap Şahabettin B) Ahmet Rasim
C) Hüseyin Cahit Yalçın D) Mehmet Rauf
E) Halit Ziya Uşaklıgil

9. Halide Edip Adıvar'ın kendi tanık olduğu olayları anlattığı tarihî bir kitaptır. Özellikle Kurtuluş Savaşı döneminde bizzat kendisinin yaşadığı olayların anlatıldığı anı türünde bir eserdir. Eserde birçok tarihi şahsiyetle ilgili bilgiler de mevcuttur.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatan Yolunda B) Anadolu Notları
C) Mor Salkımlı Ev D) Çankaya
E) Türk'ün Ateşle İmtihani

10. Yazar Anadolu Notları'nda, 1930'lu yıllarda bir romancı duyarlılığı ile Anadolu'nun durumunun resmini çizer. Yazar, bu kitabında Anadolu'nun sosyal ve kültürel yaşamından kesitler sunar. Bunu yaparken edebiyatçılığın kendisine verdiği güzel Türkçeyi ve kolay okunabilirliği kullanır. Seyahatlerini esen rüzgâra benzetir. Gâh orada, gâh buradadır. Bazen bir tren istasyonunda uyuklar, kimi zaman bir cılız ağacın altında otomobilin tamir edilmesini bekler. Yazılar arasında yıl farkı olmasına rağmen o, hep-sini bir arada bir roman lezzetinde hamur etmiştir.

Bu parçada sözü edilen gezi türündeki eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Halide Edip Adıvar
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
E) İsmail Habib Sevük

11. ----, eski Türk edebiyatına yönelik tenkitiyle öne çıkmış bir edebiyatçıdır. Batılı anlamda tenkidin onunla başladığını söylemek yanlış olmaz. Eski Türk edebiyatının hayal dünyasını, dilini ve edebi sanatlarını her yönüyle eleştiren sanatçı, İran edebiyatı etkisinde olduğunu düşündüğü bu döneme karşın Batı etkisinde geliştirecek, halka faydalı bir ideal edebiyat önerisi sunmuştur. Ona göre bu yeni edebiyatın en önemli türü tiyatrodur. Çünkü tiyatro hem göze hem kulağa hitap ettiği için insanları düşünmeye sevk etmekte ve insanların eğitimine katkıda bulunmaktadır. Böylelikle sanatçının düşüncelerinin çıkış noktası olan “sanat toplum içindir” yaklaşımı, onun sunduğu ideal edebiyat özelliklerinde hayat bulmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Recaizade Mahmut Ekrem
B) Muallim Naci
C) İbrahim Şinasi
D) Ahmet Vefik Paşa
E) Namık Kemal

5. ÜNİTE

1. “Kendini en yalın sadelikle doğaya bırakmak en akıllıca bırakmaktır. İyi yapılı bir kafanın dinlenmesi için bilgisizlik ve ilgisizlik ne tatlı ne yumuşak, hem de sağlık için ne yararlı bir yastık! Çiçero’yu iyi anlamaktan çok kendimi iyi anlamak isterdim. Kendi üzerimde edindiğim görgü, iyi bir öğrenci olsam beni adam etmeye yeter de artar bile. Geçirdiği aşırı bir öfkeyi, bu azgınlığın kendisini nelere götürdüğünü aklında tutan kişi, öfkenin çirkinliğini Aristoteles’te okuyacaklarından daha iyi görür ve daha haklı bir nefret duyardı ona karşı. Göze aldığı, savuşturduğu belaları, ne sudan nedenlerle bir durumdan ötekine geçiverdiğini aklında tutanlar, gelecek değişikliklere, durumlarını kavramaya hazırlıklı olurlar...”

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın türünde yazılmış yazıların bulunduğu eserlerden biridir?

- A) Yurttan Yazılar
B) Suyu Arayan Adam
C) Destursuz Bağa Girenler
D) Karalama Defteri
E) Önce Ekmekler Bozuldu

2. Ankara Kalesi, telsiz direkleri ve bir tünel... Yarım dakika karanlık. Ankara geride kaldı. Bu yol, bütün bozkırı geçer, Karadeniz’e dek ulaşır. İsmet Paşa yıllardır fikir döktü, ray döşedi. Şimdi ben, bu ray üstünden fikir taşıyan kültür savaşının zırhlı trenine yetişmek için kilometrelerin sekişini sayıyorum. Tren yolunda. Gezici eğitim sergisi Kırkkale istasyonunda. Tren yolunda dediğim zaman dudaklarımızda yabansı bir kıvrıntı seziyor gibiyim. Sezmeye de gerek yok gerçekten: “Tren yolunda da laf mı a canım.” diyebilirsiniz. Eğer siz, bir zamanlar Yahşihan’a dek böyle gidip gelen eski tren bozuntusunu anımsarsınız hiç de böyle düşünmezsiniz. Hele benim gibi Yahşihan yolunda tuhafılıklara tanık olmuşsanız.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın türünde yazılmış yazıların bulunduğu eserlerden biridir?

- A) Geçmiş Zaman Köşikleri
B) Mavi Sürgün
C) Günlerin Getirdiği
D) Denizaşırı
E) Jurnal

yazar	eser	türü
I.	Bu Ülke	Deneme
Yusuf Ziya Ortaç	II.	gezi
Falih Rıfki Atay	Ateş ve Güneş	III.

Bu tabloda numaralanmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Suut Kemal Yetkin	Portreler	deneme
B)	Nurullah Ataç	Akından Akına	anı
C)	Cemil Meriç	Göz Ucuyla Avrupa	anı
D)	Oktay Akbal	Bizim Yokuş	gezi
E)	Mehmet Kaplan	Göç	biyografi

4. 26.2.1963 Ağaç her gün meyve vermez. Konuşmayan ağaçlar da vardır. Ne dallarında çiçekler gülümser baharları, ne çiçeklerinde arılar dolaşır. Konuşmayan ağaçlar da var... Zindanda söylenen şarkıyı kim dinler? Zindanda söylenen şarkı ölüm kokar, zincir kokar, küf kokar. Ölüm açacak kapısını bir sabah o zindanın, ardına kadar. Kuşlar gibi geçiyor günler önünden, cıvılamıyorlar. Günler tren, günler mavi ufuklarda eriyen birer ümit. Kanatlarından yakalayamıyorsun kuşları. Tren sessiz gidiyor rüya ülkelerine.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın türünde yazılmış eserlerden biri değildir?

- A) Karalama Defteri
B) Geçmişin Kuşları
C) Yaşamak
D) Gündökümü
E) Jurnal

5. I. Günlük terimini edebiyatımızda ilk kez kullanan Falih Rıfki Atay’dır.
II. Şevket Süreyya Aydemir’in biyografi türünde yazdığı eserlerden biri de “Suyu Arayan Adam”dır.
III. Şevket Rado edebî yaşamı şiir ve hikâye türleri ile başlamıştır ancak asıl ününü fıkra ve sohbetleriyle sağlamıştır.
IV. “Bu Ülke”, Suut Kemal Yetkin’in’in düşüncelerinden, izlenimlerinden, duygularından, anılarından oluşan kendini anlamak ve anlatmak için kaleme aldığı deneme türünde bir eserdir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. İlk kez liseler için ders kitabı olarak hazırladığı Türk Tecdüt Edebiyatı Tarihi, kitabı ile geniş ilgi gören sanatçı; yazar ve şairlerin kişiliklerini, eserlerini yer yer coşkun ve duygulu bir dille değerlendirdiği bu eseriyle çağının gençlerinde köklü bir edebiyat sevgisi uyandırdı. Onun bir büyük çalışması da, batı kültür ve sanatını oluşturan şair ve yazarların yaşamlarını ve sanatlarını, Türk edebiyatı ile kıyaslayarak anlattığı “Avrupa Edebiyatı ve Biz” adlı iki büyük ciltlik eseri oldu.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Kaplan B) İsmail Habip Sevük
C) Cemil Meriç D) Mehmet Fuat Köprülü
E) Sabahattin Eyunoğlu

7. Cumhuriyet rejimi ile inkılâpların devamlı savunucusu olan sanatçı, Cumhuriyet devri nesrinin ve bilhassa seyahat ve hâtırâ edebiyatının gelişmesinde öncülük eden bir yazardır. Gezi ve hâtırâ türündeki eserleri birbirini takip ederek Cumhuriyet devrinde seyahat edebiyatının en başarılı imzası olarak tanındı. Gençliğinden beri Türkçülük ve Türkçecilik akımının tesirinde kalan sanatçı uzun süre bu yolda yürüdü ancak öz Türkçecilik akımının aşırılığa kaçması üzerine hayatının son yıllarında bu görüşü desteklemekten vazgeçti.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Tuna'dan Batı'ya
B) İpek Yolundan Afganistan'a
C) Yolcu Defteri
D) Geçmiş Zaman Köşkları
E) Hiroşimalar Olmasın

8. Edebiyatımızda devrik cümlelerin babası sayılmaktadır. Yazılarıyla genç şairlerin tanınmasında büyük emek harcamıştır. Dilimizin özleşmesine öncülük etmiştir. Edebiyatımızda eleştiri türünün gelişmesinde önemli katkıları olmuştur. Roman ve öykü türünde eserler vermemiştir. Günlerin Getirdiği, Karalama Defteri eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nurullah Ataç B) Suut Kemal Yetkin
C) Sabahattin Eyüboğlu D) Cemil Meriç
E) Salah Bırsel

9. İnsan hayatının önemli bir parçasını oluşturan anılar büyük önem taşır ve edebiyat türlerinin en yaygın olanlarından biridir. Anılar aynı zamanda kişilerin yaşadıkları dönemin toplumsal durumuna, kültürel özelliklerine ilişkin önemli gözlem ve bilgileri de içerir. Bu yüzden anılar tarihin, kültür ve sanatın çeşitli yönlerine ışık tutar. Anı ile günlük farklı türlerdir. Anı türü 16. yüzyıldan sonra büyük gelişme göstermiştir. Türk edebiyatı anı eserleri bakımından oldukça zengindir. Cumhuriyet Dönemi'nde “Zeytin dağı”, “Ölür ise Ten Ölür Canlar Ölesi Değil”, “Nazım Hikmet'le Üç Buçuk Yıl”, “Hiroşimalar Olmasın” gibi birçok anı eseri ile karşılaşılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada örnek olarak verilen eserlerin yazarlarından biri değildir?

- A) Orhan Kemal B) Falih Rıfık Atay
C) Haldun Taner D) Oktay Akbal
E) Kemal Tahir

10. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

- A) Atatürk'e olan bağlılığı ve yakınlığı ile tanınan Falih Rıfık Atay, Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatında gezi yazısı türünde en çok eser veren sanatçıdır.
B) Roman ve öykü türünde eserler vermemiş olan Nurullah Ataç, Türk edebiyatının en önemli deneme ve eleştiri yazarlarından biridir.
C) Cumhuriyet Dönemi'nde deneme türünün en başarılı yazarlarından Suut Kemal Yetkin sanat tarihi, resim, estetik, felsefe, İslam sanatları ile ilgili inceleme ve eleştiri yazıları kaleme almıştır.
D) Platon'un “Devlet” isimli eserini dilimize çeviren ve bu çeviriyle ödül kazanan Sabahattin Eyüboğlu, deneme türüyle de ön plana çıkmış ve “Edebiyat Konuşmaları” denemesiyle 1960 Ataç Armağanı'nı kazanmıştır.
E) Makale, deneme, inceleme ve araştırma ile tanınan Cemil Meriç, “Kırk Ambar” ve “Umran'dan Uygurluğa” yapıtlarıyla ödül kazanmıştır.

5. ÜNİTE

1. Tenkitçilikten daha çok kendini denemeci olarak ifade eden yazar, gerçekten de objektifliğinden çok sübjektif olması, belgelere dayanmaktan daha çok mantığı ile olaylara yaklaşması, ayrıntılar üstünde durarak hükümleri durmadan sorguya çekmesi, “ben buyum ve böyle düşünüyorum” tavrını takınması ile deneme türüne daha yakın bir sanatçı olduğunu göstermiştir. Türkçenin özleşmesi için çalışmış, Türkçenin içindeki bütün yabancı kelimelerin atılması için gayret göstermiş, “özleştirmecilik” akımına öncülük etmiş olan sanatçı hafif mizaha kaçan bir üslupla eserlerini kaleme almış ve konuşur gibi yazmıştır. Üslubunun en özgün taraflarından biri de “devrik cümleleri” yoğun bir şekilde kullanmasıdır. Bu anlamda edebiyatımızda devrik cümlelerin babası sayılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Günlerin Götürdüğü B) Okuruma Mektuplar
C) Mavi ve Kara D) Mağaradakiler
E) Nesillerin Ruhı

2. “Misafir”, bir delirme/cinnet öyküsü mü? Bir bakıma “evet”! Ama salt böyle bakarsak eksik hatta yetersiz kalır bakışımız. Romancı, burada, bir akıl hastanesi ekseninde insanın/toplumun ruh sağlığının nerede/nasıl/niçin bozulabildiğinin altını çizer. Ve daha başka şeyler de anlatır elbette. Acının ve ironinin bulunduğu iklimden söz edip, örneğin.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın türünde eser vermiş sanatçılardan biri değildir?

- A) Oktay Akbal B) Fethi Naci
C) Mehmet Kaplan D) Orhan Şaik Gökyay
E) Berna Moran

3. I. Mavi Sürgün
II. Suyu Arayan Adam
III. Böyle Gelmiş Böyle Gitmez
IV. Kısa Hayat Öyküm
V. Tek Adam

Yukarıda numaralanmış eserlerden hangisi tür yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İyi derecede Fransızca bilen ve Fransızcadan birçok tercüme yapan ----, Doğu ve Batı'yı çok iyi tanımış, Batı medeniyetinin temellerini araştırmıştır. Eserlerinde sosyolojiden felsefeye, tarihten edebiyata birçok alanda düşüncelerine yer veren sanatçı dil konusuna da büyük önem vermiş ve dilin bir milletin özü olduğunu savunmuştur.

“Kırk Ambar”, “Ümrandan Uygarlığa” gibi yazdığı eserlerini etkileyici bir üslup ve çarpıcı bir dille kaleme almış olan yazar, birçok araştırmacıya özgün düşünceleri ile kaynaklık etmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nurullah Ataç B) Salah Bırsel
C) Sabahattin Eyuboğlu D) Şevket Rado
E) Cemil Meriç

ÇİTA YAYINLARI

5. I. Sanat yaşamına şiirle başlamış, Suat Saffet adıyla şiirler ve mensur şiirler yazmış olan Suat Kemal Yetkin “Günlerin Getirdiği” gibi denemeleriyle tanınmıştır.
II. Nurullah Ataç, “günlük” türü yazılarında “günce” terimini kullanarak bu sözcüğü edebiyatımıza kazandırmıştır.
III. Ahmet Hamdi Tanpınar “Beş Şehir” adlı gezi türündeki kitabında Ankara, Erzurum, Bursa, Konya ve İstanbul’u anlatmıştır.
IV. Halide Edip’in “Handan”, Hüseyin Rahmi Gürpınar’ın “Sevda Peşinde”, Reşat Nuri Güntekin’in “Bir Kadın Düşmanı” adlı eserler mektup türünde yazılmış romanlara örnektir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6.

yazar	eser	türü
Sabahattin Eyuboğlu	Mavi ve Kara	I
Şevket Rado	II.	sohbet
III	Mavi Sürgün	anı

Bu tabloda numaralanmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Roman	Ümit Dünyası	Salah Bırsel
B)	Deneme ağaçlı	Eşref Saat	Cevat Şakir Kabaağaçlı
C)	eleştiri	Saadet Yolu	Falih Rıfki Atay
D)	Fıkra	Aile Sohbetleri	Suut Kemal Yetkin

7. Şiirlerinde halk şiirine yaklaşan bir söyleyiş yöntemine ulaştı. Yalın üslubu, hoşgörülü konu seçimleri ve ince alaylı yaklaşımıyla, kendine özgü farklı bir yerde bulundu. Asıl ününü 1970'lerde peş peşe yayınlanan "denemelerle" kazandı. Günlük konuşma dilinde pek az bilinen sözcük ve deyimlerden başka, kendi yarattığı ilginç deyişleri de sıkça kullandığı ve anlatımına egemen kıldığı alaycı tavrıyla bu denemelerde özgün bir üslup yarattı. "Kahveler Kitabı", "Ah Beyoğlu, Vah Beyoğlu", "Boğaziçi Şıngır Mingır", "Sergüzeşt-i Nono Bey", "Elmas Boğaziçi" ve "İstanbul-Paris" kitaplarında, geçmişin İstanbul kahvelerini, Beyoğlu ve Boğaziçi'nin sanat çevrelerini anlattı.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Salah Bırsel B) Sabahattin Eyuboğlu
C) Suut Kemal Yetkin D) Ruşen Eşref Ünaydın
E) Nurullah Ataç

8. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Hikaye, roman, tiyatro, eleştiri, fıkra, hatıra ve sohbet gibi türlerde eser veren ancak daha çok hikayeciliği ile tanınan Refik Halid Karay, "Kirpi" takma adıyla siyasal mizah yazıları yayımlamış, bunları "Kirpi'nin Dedikleri" adlı yapıtında toplamıştır.
B) Aslında fıkra ve makale yazarı olmasına rağmen edebiyatımızda gezi yazılarıyla tanınan Falih Rıfki Atay, halkın anlayacağı sözcükleri titizlikle, kısa bir cümle yapısı içerisinde, ustalıkla kullanmıştır.
C) Sembolizmin; özellikle Verlaine, Baudelaire gibi şairlerin etkisinde kalan Cahit Sıtkı Tarancı, deneme, mektup, hikâye gibi türlerde de yazılar yazmıştır.
D) Yazılarına günlük konuşma dilini sokan ve deneme yazılarını bir söyleşi havası içinde konuşurcasına kolay anlaşılabilir bir dille yazan Nurullah Ataç, Cumhuriyet Dönemi şairlerinin tanınmasına, yeni şiirin benimsenmesine destek vermiştir.
E) Araştırma-inceleme, çeviri, eleştiri ve denemeleriyle edebiyatımıza önemli yapıtlar kazandıran Sabahattin Eyuboğlu, Türk kültürünü "Anadolu hümanizmi" söylemiyle izah etmeye çalışarak Türk kültürüne yeni bir yorum getirmiştir.

9. I. Edebiyatımızdaki en önemli yeri, gezi yazılarındaki, gördüğü yerlerin bireysel ve toplumsal özelliklerini yansıtmadaki derin gözlemleriyle kazanan Falih Rıfki Atay, Kemalist Tiran, Deniz Aşırı, Bizim Akdeniz, Taymis Kıyıları, Tuna Kıyıları, Gezerek Gördüklerim adlı gezi türündeki eserlere imza atmıştır.
II. Metin analizleri yaparak Türk edebiyatına büyük bir yenilik getirmiş olan Nurullah Ataç, Tanzimat sonrası edebiyatımızla Halk Edebiyatı'nın farklı konu ve kişileri hakkında araştırma, inceleme, tahlil ve eleştirileri ile tanınmıştır.
III. Tarih, medeniyet, sosyoloji, edebiyat, edebiyat tarihi ve felsefe konularını kendine has bir üslupla işleyen Cemil Meriç, Jurnal, Bu Ülke, Mağaradakiler, Bir Facianın Hikâyesi adlı eserlere imza atmıştır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. ÜNİTE

Türk Dünyası ve Batı Edebiyatı

BÖLÜM I

- Türk Dünyası Edebiyatı

BÖLÜM II

- Batı Edebiyatı

TÜRKİYE DIŞINDAKİ ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATI

Azerbaycan Türk Edebiyatı: Bahtiyar Vahapzade, Hüseyin Şehriyar, Celil Mehmet Kulizade

Bulgaristan Türkleri Edebiyatı: Recep Küpçü

Kazak Türkleri Edebiyatı: Mağcan Cumabayulı

Kazan Türkleri Edebiyatı: Ayaz İshaki

Kıbrıs Türk Edebiyatı: Osman Türkay, Özker Yaşın

Batı Trakya Türkleri Edebiyatı: Mehmet Hilmi, Abdura-him Dede

Kırgızistan Türk Edebiyatı: Cengiz Aytmatov

Kırım Türkleri Edebiyatı: İsmail Gaspiralı, Cengiz Dağcı

Özbekistan Türk Edebiyatı: Abdülhamit Süleymanoğlu Çolpan, Aybek

Türkmenistan Türk Edebiyatı: Ata Atacanoğlu

Doğu Türkistan-Uygur Türkleri Edebiyatı: Ziya Samedi

Yugoslavya Türkleri Edebiyatı: Nimetullah Hafız

Irak Türkleri Edebiyatı: Ata Terzibaşı

BATI EDEBİYATI

YUNAN	İTALYAN	FRANSIZ	RUS	İNGİLİZ
Homeros	Dante	Montaigne	A.Puşkin	Shakespeare
Hesiodos	Petrarca	Corneille	Dostoyevski	D.Defoe
Sappho	Boccacio	Racine	Gogol	Bacon
Aisopos	Ariosto	Moliere	Tolstoy	J.Milton
Aiskhylos	Tasso	La Fontaine	M.Gorki	
Sophokles	Marinetti	Boileau	A.Çehov	
Euripides		V.Hugo	Mayakovski	
Aristophanes		Lamartine		
Heredot		J.J.Rousseau		
Eflatun	İSPANYOL	Balzac	ALMAN	AMERİKAN
Sokrates	Cervantes	Flaubert	Goethe	E.Alan Poe
Aristoteles		Maupassant	Schiller	M.Twain
Demosthanes		E.Zola	T.Mann	J.London
		Baudlaire		J.Steinbeck
LATİN		J.P.Sartre		E.Hemingway
Çiçero		A.Camus		
Seneca		Stendhal		
Vergilius				

1. Bir ananın iki oğlu,
Bir amalın iki qolu.
O da ulu, bu da ulu
Azerbaycan – Türkiye.

Bir milletik, iki dövlet
Eyni arzu, eyni niyyet.
Her ikisi cümhuriyyet
Azerbaycan - Türkiye.

Bu dizeler biçim ve içerik özellikleri açısından aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Recep Küpçü
B) Özker Yaşın
C) Ata Atacanoğlu
D) Bahtiyar Vahapzade
E) Ziya Samedi

2. Héyder Baba ildırımlar sahanda
Séller sular sakgıldıyıp ahanda
Gızlar ona sef bağılyup bahanda
Selâm olsun sövketizi élıze
Menim de bir adım gelsin dilüze

Bu dizeler biçim ve içerik özellikleri açısından aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Celil Mehmet Kulizade   B) Şehriyar
C) Ata Atacanoğlu   D) Bahtiyar Vahapzade
E) Aybek

3. Yazar Kırgız edebiyatının kaynağını da eski sözlü gelenek, halk hikâyeleri, özellikle de Manas Destanı olarak gösterir. İkinci kaynak olarak ise modern Sovyet edebiyatından söz eder. Bu sayede iki kaynaklı, geçmişle bugünü bir arada sürdüren bir edebiyata sahip olduklarını belirtir. Sanatçı pek çok edebi sima üzerine çalışmalar yapmış, dikkate değer edebi araştırmalara imza atmıştır. Türk dili ve edebiyatı, halkbilimi, sosyoloji sahalarında eserler vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Ötesi Düş Değil   B) Onlar da İnsandı
C) Uyanış   D) Selvi Boylum
E) Aylık Geceler

4. Romanda yalnızca bir gün boyunca yaşananlar anlatılır bu da romanın tasvir bakımından ne kadar zengin olduğunu ortaya koyar. Romanda arkadaşının vasiyetini yerine getirmek üzere olan Yedigey Cangeldi isimli kahraman, arkadaşını toprağa vermek için ana-beyit mezarlığına doğru giderken yaşadıkları anlatılır. Yedigey isimli bu adam mezarlığa giderken yaşamış olduğu anıları ve efsaneleri hatırlar ve yol boyunca onları düşünür. Ve geçmişi anımsayarak insanların nasıl mankurtlaştığını düşünür.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osman Türkay   B) Cengiz Dağcı
C) İsmail Gaspiralı   D) Cengiz Aytmatov
E) Ata Terzibaşı

5. Okur, birbirini seven, talihsiz bir olay sonucu yolları ayrılan ve en sonunda garip bir tesadüfle tekrar karşılaşan iki insanın parçalanmış hayatlarına tanık olurken dönemin geniş toplumsal manzarasına da çok çeşitli açılardan bakma imkânı yakalıyor.

“Ya insanın yaratılışından bu, ya da ben böyleyim; hep bir şeylerin eksikliğini duyuyordum. [...] Anarhay’da geçirdiğim son bir buçuk yılda oğlumun ve karımın özlemine dayanamaz olmuştum. Geceleri gözüme uyku girmiyordu. Samet’in gülümseyişi, tombul bacakları üstünde düşecekmiş gibi duruşu gitmiyordu gözlerimin önünden. Hele o körpe bebek kokusu sanki içime sinmişti.”

Bu parçada alıntı yapılan eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Badem Dalına Asılı Bebekler
B) Onlar Da İnsandı
C) Gün Olur Asra Bedel
D) Selvi Boylum
E) Tatarın Kızı

6. ----, 1945-1946 yıllarında binlerce Türkistanlı ile Türkiye'ye gelmek için müracaat eder. Dönemin idarecileri bu isteklerini kabul etmeyince istekleri gerçekleşmez. Türkiye'ye hiç gelmediği halde "Türkçe bana anamın dilidir." diyerek eserlerini Türkiye Türkçesi ile yazmıştır. Kitaplarının ilk redaksiyonunu da şair Ziya Osman Saba yapmıştır. Türk edebiyatının büyük romancılarından olan sanatçı özellikle Kırım Türklerinin dramını anlattığı romanları ile büyük bir ün kazanır. Eserlerinde Kırım Türklerinin Rusların zulmü altındaki hayatını anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ata Atacanoğlu B) Cengiz Aymatov
C) İsmail Gaspiralı D) Ziya Samedi
E) Cengiz Dağcı

7. Şiirlerinde insanın evrendeki yerini göstermeye çalıştığı için "Uzay Şairi" olarak anılır. Şiirlerinde Türk tarihi ve folklorundan, medeni dünyadan, Akdeniz uygarlığından ve uzay çağından öğeler ön plana çıkar. Evrensellik ve başkaldırı şiirlerindeki ana dokuyu oluşturur. Şiirleriyle pek çok ödül alır. "Albert Einstein Barış Ödülü" bunlardan biridir. Amerikan Başarılar Enstitüsü'nün "Yılın Adamı" ve "Bin Yılın Şöhretler Sarayı" ödüllerini "Evrende Rastgele Bir Gezinti" kitabıyla alır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özker Yaşın B) Cengiz Aytmatov
C) Osman Türkay D) Cengiz Dağcı
E) Ata Atacanoğlu

8. Ulusal özgürlük taraftan biri olduğu için sürekli olarak Çin devletinin dikkatini çekmiş gözetim altında tutulmuştur. Bütün bu işkence ve yıldırımlar nedeniyle çokça önem verdiği eğitimini bitirir bitirmez Doğu Türkistan'dan Kazakistan'a kaçmak zorunda kalır. Sanatçı, Çin milliyetçiliği altında ezilen Uygur Türkleri için kendisine büyük ün kazandıran "Kanlı Dağ"ı kaleme alır. Yine Uygurların ünlü epik şiiri olan "Garip ve Senem"i yazar.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ziya Samedi B) Cengiz Aytmatov
C) Şehriyar D) Ata Terzibaşı
E) Nimetullah Hafız

9. Özbekistan edebiyatının yenilikçi sanatçısı olarak kabul edilen sanatçı, eserlerinde millî meseleler ağırlıkta olmak üzere sosyal buhranları da işler. Şiirlerinde bağımsızlık ve yurt sevgisi öne çıkar. Özellikle Güzel Fergana, Kisen ve Kozgaliş (Ayaklanma) şiirleri hem bestelenir hem de ona büyük bir ün kazandırır. Şiirlerini akıcı bir üslup, duru, saf bir Türkçe ile yazar. Doğa sevgisi de şiirlerinde ele aldığı diğer önemli bir temadır. Bu şiirlerini oldukça lirik bir tarzda kaleme alır. Ayrıca şiirlerini hece ölçüsü ve halk şiiri tarzında kaleme alır. Yer yer aruz ölçüsü ile serbest şiiri de dener. Özellikle 1918-1930 yılları arasında yazdığı şiirlerle Türkistan halkının en sevilen şairi olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Aylı Geceler B) Guşğı Galası
C) Uyanış D) Uyurgezer
E) Heyder Baba'ya Selam

10.

Sanatçı	Ülke	Eser
I	Kırım	Onlar Da İnsandı
Ayaz İshaki	II	Zindan
Ata Atacanoğlu	Türkmenistan	III

Bu tabloda numaralandırılmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) İsmail Gaspiralı	Doğu Türkistan	Çakmak
B) Aybek	Özbekistan	Sehra Menin
C) Cengiz Dağcı	Kazan	Guşğı Galası
D) Cengiz Aytmatov	Kazakistan	Uyanış
E) Şehriyar	Kırgızistan	Menim Dostlarım

1. Eserlerinde Azeri Türkçesi'ni en temiz şekilde kullanmaya özen gösteren ve halkının duygularına tercüman olan sanatçı, Azerbaycan'da Halk Şairi adıyla anılır. 1995 yılında Azeri özgürlük mücadelesindeki hizmetlerinden dolayı İstiklal nişanı ile ödüllendirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Heyder Baba'ya Selam
B) Tuygular
C) Anamın Kitabı
D) Feyletonlar
E) Menim Dostlarım

2. "...Efsane ve mitoslar üzerine düşünelim bir. Onlar halkın canlı hafızası,hayat tecrübesi, felsefesi, tarihidir. Masalımsı fantastik dünyaları önemli değerler taşır. Mesela Geyik Ana (Beyaz Gemi) bugünkü gerçeklerle bütünlük arz eder. "

Bu parçada eserlerine kaynaklık eden değerlerden bu şekilde söz eden sanatçı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Cengiz Dağcı
B) Nimetullah Hafız
C) Cengiz Aymatov
D) Osman Türkay
E) Ayas İshaki

3. Sanatçının anne ve babası İran'da yaşayan Azeri- Türk asıllı bir ailedir. Türk asıllı olmasına rağmen İran edebiyatçıları tarafından İran'ın Melik'üş-Şuera' sı olarak sıfatlandırılan şair, İranlılar açısından da çok önemli bir isim olarak görülmekte, Melik'üş-Şuera' olarak adlandırılmasının yanı sıra, günümüz İran şiirinin Hafız'ı, Sadi'si olarak değerlendirilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Menim Dostlarım
B) Aylı Geceler
C) Heyder Baba'ya Selam
D) Yedi Telli
E) Guşğı Galası

4. Kırım Türk edebiyatının ve dünya edebiyatının büyük romancısıdır. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından İngiltere'ye yerleşmiştir. Eserlerinde Sovyet egemenliği altındaki Kırım halkının zorlu yaşamlarını, kendi gözlemlerinden yola çıkarak anlatmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi parçada sözü edilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) Rusya Müslümanları
B) Beyaz Gemi
C) Korkunç Yıllar
D) Zindan
E) Yılların Sırrı

5. Kıbrıs Türk edebiyatı şair ve yazardır. Gazeteci kimliğiyle de tanınan sanatçının; şiirleri dışında deneme ve incelemeleri de vardır. Nobel'e aday gösterilmiş, uluslararası birçok ödül almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Kıbrıs'tan Atatürk'e
B) Yedi Telli
C) O Topraklar Bizimdi
D) Uyanış
E) Toprak Ana

6. Türkmenistan'ın çağdaş şairlerinden olan ve lirik şiirleriyle bilinen ---, roman, deneme ve oyun türlerinde de eserler kaleme alır. Oyunlarında daha çok günlük yaşamla ilgili sorunları ele alır. Şiirlerinde lirizm oldukça önemlidir. Bazı şiirlerinde sosyal ve ahlaki sorunlara da yer verir.Yazın hayatına "Alma Yene Gülleyer" ismindeki şiir kitabıyla başlar. Şiirlerinde açık, duru ve içten bir anlatımı esas alır. Anlatımıyla birçok kişiyi etkiler. Hem hece hem de serbest nazımla yazılmış şiirleri vardır. Serbest tarzda kaleme aldığı şiirleri etkileyici ve sürükleyici olma özellikleriyle ön plana çıkar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ata Terzibaşı
B) Nimetullah Hafız
C) Ata Atacanoğlu
D) Bahtiyar Vahapzade
E) Mehmet Hilmi

7. Kıımlı yazar, eğitimci, fikir adamı ve gazeteci ----, Rus İmparatorluğu'nda Türk ve İslam toplumlarının eğitim ve kültür alanında reform ve modernleşmeye ihtiyacı olduğunu sezen ilk ve tek Müslüman entelektüel olarak da bilinir. Sanatçı 20.yüzyılın başından itibaren görüşlerini bütün dünya Türklerinin "Dilde, fikirde, işte birlik" ilkesi etrafında toplanması gerektiği şekilde belirtir. Bu, bütün Türklük için bir idealdir. Günümüzde de bu söz bir birlik mücadelesinin hedefini göstermektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Cengiz Dağcı
B) Cengiz Aymatov
C) Recep Küpçü
D) İsmail Gaspıralı
E) Aybek

8. Öykü, roman, hikâye ve tiyatro yazarı olan sanatçının eserlerinde öne çıkan en önemli konu "milliyetçilik" olgusudur. Türkçülük akımından etkilenir. "Ulusal ahlak", Kazan Türklerinin Ruslara verdikleri mücadeleler de eserlerinde yer alan konular arasında yer alır. Çağdaş Kazan Türkleri edebiyatının öncülerinden olan sanatçının bütün eserleri rejim karşıtlığını içerdiğinden yasaklanır. Sovyetlerin dağılmasından sonra eserleri yeniden basılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Uyanış
B) Tatarın Kızı
C) Kopar Zincirlerini Gülsarı
D) Yılların Sırrı
E) Yurdunu Kaybeden Adam

9. Günümüzün şair ve yazarlarından olan ---- Kıbrıs'ın "özgürlük şairi" olarak tanınır. Kıbrıs'ın Türkler tarafından fethi, Kıbrıs Türklerinin mücadeleleri gibi konuları eserlerinde dile getirir. Kıbrıslı Türklerin sorunlarını sürekli gündemde tutmayı başarır. Şiirlerinde Kıbrıs'ın tekrar bağımsızlığını kazanması ve Türkiye ile bağıını güçlendirmesi gibi millî konulara ağırlık verir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Recep Küpçü
B) Osman Türkay
C) Cengiz Dağcı
D) Özker Yaşın
E) Ata Atacanoğlu

10.

Sanatçı	Ülke	Eser
I	Irak	Kerkük Havaları
Cengiz Aymatov	Kırgız	II
Aybek	III	Tuygular

Bu tabloda numaralandırılmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) Ata Atacanoğlu	Toprak Ana	Kırgızistan
B) Mehmet Hilmi	Beyaz Gemi	Kazakistan
C) Nimetullah Hafız	Sultan Murat	Kazan
D) Şehriyar	Yüz Yüze	Doğu Türkistan
E) Ata Terzibaşı	Cemile	Özbekistan

11. Azerbaycan edebiyatında hikâye ve oyun yazarı olan ----, Azerbaycan düşünce ve basın hayatına da birçok yenilik getirir. İlk eserlerini 1890-1897 yılları arasında yazmış olsa da bunları yayımlayamamıştır. Sonraki yazıları ise "Kavkaz" ve "Kasp" gazetelerinde çıkar. Eserleri Azerbaycan'da büyük bir zevkle okunan sanatçıya büyük ün kazandıran eserlerden biri de "Molla Nasreddin" adlı mi-zah dergisidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Muhammed Hüseyin Şehriyar
B) Bahtiyar Vahapzade
C) Celil Mehmet Kulizade
D) Abdülhamit Süleyman Çolpan
E) Nimetullah Hafız

12. ----, baskıcı Bulgaristan rejiminin Türklere yaptığı baskı ve haksızlıklara karşı sürekli mücadele eder. Bulgaristan'daki totaliter rejimin ikiyüzlülüğünü de ilk sezenlerden olur. Şiirlerinde ağırlıklı olarak ulus, yurt, bayrak özlemi ile insan sevgisini işler. Özellikle yurt sevgisi ve hasretini her şeyin üstünde tutar. Türk halkına yapılan haksızlıkların doruk noktasına çıktığına dikkat çekmek için şiirlerinde bazen haykırır. O, eserlerinde aslında aklın nefretten üstün olduğunu ifade etmeye çalışır. Ayrıca birçok şiirinde denizden ilham alırcasına "deniz"i işler.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nimetullah Hafız
B) Özker Yaşın
C) Recep Küpçü
D) Ata Atacanoğlu
E) Abdurrahim Dede

6. ÜNİTE

1. ----, MÖ IX. yüzyılda yaşamış, hem Yunan edebiyatının hem de dünya edebiyatının en büyük destan şairlerinden biridir. İzmir'de doğmuş ve İonia bölgesinde yaşamıştır. İlyada ve Odysseia adlı iki destanı vardır. Bu destanlar, Yunanlıların temel kültürel kaynakları arasında yer alır. İlyada destanında, Yunanlıların Troia'lularla 10 yıl savaşmış, sonunda onları yenmeleri anlatılır. Odysseia destanında ise İthaka adasının kralı olan Odysseus'un 10 yıl süren Troia Savaşı dönüşünde yolda karşılaştığı olaylar ve ülkesine döndüğünde kendisinin yokluğunda olan bitenler anlatılır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hesiodos   B) Homeros
C) Aisopos   D) Sophokles
E) Aristophanes

2. Yunan edebiyatı Batı edebiyatı sanatçılarına kaynaklık etmiş birçok türün oluşması bu döneme rastlamıştır. Örnek vermek gerekirse:

- I. MÖ. VI. yy. da yaşamış olan Sappho, bu dönemin ünlü ozanlarından olup lirik şiirin kurucularındandır.
II. MÖ. VIII. yüzyılda Askra kasabasında yaşamış olan Homeros didaktik şiir türünün kurucularındandır.
III. Pastoral nazım türünün kurucusu olan Theokritos (MÖ. III. yy.) yazdığı kısa şiirlerinde doğa sevgisini işlemiştir.

Yukarıda numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

3. İtalyan Rönesansı'nın geç dönem şairlerinden olan sanatçı I. Haçlı Seferi'nde Kudüs'ün Hristiyanlarca ele geçirilmesini konu alan epik şiiriyle tanınır. Godefroi de Bouillon'un komutasındaki bir Hristiyan ordusunun I. Haçlı Seferi'nin son aylarında kazandığı zaferleri anlattığı bu yapıtlarında Rönesans'a özgü katı destan kuralları ile kendi lirik fantezileri arasında bir denge kurmaya çalışmış, tarihsel olayları bir dizi romantik ve doğaüstü öyküyle zenginleştirmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dante   B) Ariosto   C) Tasso
D) Petrarca   E) Boccacio

4. **Harpagon:**

... Kazık gibi dikilip durma evimde. Olanı biteni dikizlemek için gücün, her şeyden bir çıkar sağlamak için. Her yaptığımı gözetleyen bir adamı istemiyorum karşımda bütün gün. Hafiye istemiyorum evimde! Kör olası gözlerin, dört yanımı kuşatmış, yiyecek sanki varımı yoğumu; çalınacak bir şey arıyorlar orada burada, sinsi sinsi.

La Fleche:

- Ne çalınması, a efendim? Bir çöpünüzü çaldırcaz göz var mı sizde? Her şeyinizi bir yere saklamış, gece gündüz nöbet bekliyorsunuz!

.....

Froisine. Kimi işlerde en ummadığın insan canını ciğerini verir.

La Fleche. Verir, verir; ama sen daha hazreti tanıyorsun. Bu Harpagon Efendi yok mu, dünyadaki insanların en az insan olanı; yeryüzündeki canlıların en katı yürekli-si, pintilerin en pintisidir. Ağzınla kuş tutsan ona kesenin ağzını açtıramazsın. Aferin, maşallah, eyvallah gibi laflar edebilir, hem de bol bol, ama para, a! İmkânı yok! Oııııı sevmesinden kuru, onun okşamasından kısır bir şey olmaz. Vermek öylesine zoruna gider ki, selam bile vermez kimseye, onu bile alır; yalnız alır.

Bu parça biçim ve içerik özellikleri düşünüldüğünde aşağıdaki sanatçılardan hangisine ait olabilir?

- A) Boccacio   B) Shakespeare
C) Moliere   D) Geothe
E) Montaigne

- 5.

yazar	edebiyatı	Eser
I	Rus	Benim Üniversitelerim
Bacon	II	Denemeler
A.Camus	Fransız	III

Bu tabloda numaralanmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) Gogol	Fransız	Şato
B) Turganyev	İngiliz	Bulantı
C) A.Çehov	Amerikan	Kavga
D) Dostoyevski	Fransız	Yabancı
E) M.Gorki	İngiliz	Veba

6. Kaynaklara göre sanatçı, romanının başkarakteri Valjean'ı yaratırken hayırsever ve vicdanlı bir iş adamı eski bir mahkûm Eugène François Vidocq'un hayatından ve yaşadığı benzer olaylardan etkilenmiş romanın kurgusunu da onun gerçek hayatta yaşadığı bazı olaylardan esinlenerek kurmuştur. Bazı araştırmacılara göre romandaki gururlu bir isyancı olan "Marius tipinin, yazarın kendi gençliğinin idealize edilmiş biçimi" olduğu görüşündedirler. Nitekim romandaki Mauris'in babası da tıpkı kendi babası gibi Napolyon'un ordusunda generaldir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Notre Dame'in Kamburu B) Monte Kristo Kontu
C) Sefiller D) Kırmızı ve Siyah
E) Germinal

7. Halit Ziya'nın "Aşk-ı Memnu"sundaki Bihter'i bizde doğmamıştır. Bana göre bu Bihter Flaubert'in "Emma" karakterinde, Tolstoy'un dürüst bir evliliğin mutluluğu ile yasak bir ilişkinin düş kırıklıkları karşılaştırıldığı romanında aramak gerek. Mai ve Siyah'ın karakteri Stendhal'ın J.Sorel karakteriyle benzer. Belki tam değil ama hayalci kişiliği ile Cervantes'in kendini şövalye zanneden karakterine benzer.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen eserlerden biri değildir?

- A) Kırmızı ve Siyah B) Savaş ve Barış
C) Madam Bovary C) Anna Karanina
E) Don Kişot

8. Ailesi tarafından çok iyi eğitildiği halde duygusal açılarından çeşitli itililere maruz kalan genç Felix aradığı sevgiyi ve idealize ettiği kadın karakteri kendisinden yaşlı ve evli bir kadında bulmuştur. Bu aşk gönülde ve iletişimde ifade edilirken bedeni olarak birleşme sürecine ulaşamaz. Çünkü kocasından umduğu sevgiyi ve ilgiyi göremeyen Henriette, hem bir başkasını sevmekte hem de Felix'e âşık olduğu halde erdem ahlak ve yaş kaygılarından dolayı bu aşka cevap vermekte tereddüt etmektedir.

Bu parçada sözü edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Victor Hugo B) Honore de Balzac
C) Gustave Flaubert D) Lev Tolstoy
E) Fyodor Dostoyevski

9. ----, müspet bilimlerin deneysel olguculuğunu edebiyata uyarlayarak, doğalcılık (natüralizm) adı verilen gerçekçiliğin farklı bir anlayışını başlatmıştır. Doğalcılığın (natüralizm) temel ilkesi şudur: Gerekçillığe (determinizm) göre nasıl müspet bilimlerde aynı koşullar aynı sonuçları doğurursa, kişiler ve toplumlar da içinde buldukları doğal ve sosyal çevrelerinin ürünüdürler. Yani bir kişinin karakterinde, kimlik ve kişiliğinde doğuştan getirdiği biyolojik ve fizyolojik özelliklerinin yanında sosyal çevresinden aldığı eğitim ve kültür de belirleyici rol oynar. Sanatçı bu yöntemi uygulayarak, "----" gibi deneysel roman denilen örnekler vermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) G. Flaubert- Madam Bovary
B) E. Zola- Germinal
C) Stendhal- Kırmızı ve Siyah
D) A. Camus – Veba
E) J. P. Sartre- Bulantı

10. Ben dünya edebiyatı ile ilk tanıştığımda Raskalnikov gibi cinayet işlemiş bir karaktere acıyordum, vicdanın en büyük polis olduğunu anladım onunla. Sonra Jan Valjean gibi bir kürek mahkumunun hayatına tanık oldum, bu kadar da olmaz diyerek. Ve arkadaşlığı dostluğu iki gezgin çiftlik işçisi olan George Milton ve Lennie Small da buldum. İnsanların arasına katılmak için ormanı terk eden vahşi bir köpeğin; acı, buruk, şaşılmalı yaşamını anlatan eserle de Batılının hayvan sevgisini anlamış oldum.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen eserlerden biri değildir?

- A) Fareler ve İnsanlar B) İhtiyar Adam ve Deniz
C) Suç ve Ceza D) Beyaz Diş
E) Sefiller

11. Bir aralar "Bir adaya düşseniz yanınıza alacağınız üç şey nedir?" diye meşhur bir soru vardı. Herkeste bir adada tek başına yaşama arzusu...Sonra medeniyetten uzak insanların yaşamına olan ilgi...Ben bu kitabı okuyunca anladım bu soruların nerden çıktığını. Bu kitaptaki "Cuma" karakterinde çözdüm diye düşünüyorum o ilkel hayatı.

Bu parçada sözü edilen kitabın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Jules Verne B) Mark Twain
C) Emile Zola D) Miguel de Cervantes
E) Daniel Defoe

6. ÜNİTE

1. (I) Yunan edebiyatı en parlak ürünlerini MÖ V.-IV. yüzyıllarda vermiştir. (II) Aisopos, dönemin en büyük tragedya şairi olup ilk defa, tragedyanın aktör sayısını ikiye çıkararak koro yerine diyalogu ön plâna geçirmiştir. (III) Sophokles de tragedyaı geliştirerek oyuncu sayısını 3'e, korodaki şarkıcıların sayısını da 12'den 15'e çıkarmış; trilogia denilen üçleme yazma biçimini kaldırmıştır. (IV) Üçüncü büyük tragedya şairi olan Euripides ise, insan-tanrı mücadelesi yerine insanın kendi kendisiyle olan mücadelesine yer vermiştir. (V) Bu dönemde yaşayan ilk büyük komedy şairi Aristophanes, gelenekçi bir anlayışa sahip olup sanat, siyaset ve felsefe alanlarında yapılan yeniliklere ve yenilikçilere saldırmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. Sanatçının hayal dünyasında canlandırdığı ölüm sonrasında sırasıyla Cehennem, Araf ve Cennette geçen alegorik ve hayali bir yolculuk anlatılır. Eser kilse tarafından benimsenip halka önerilen bir eser olarak takdir edilince oldukça tanınan bir eser hâline gelivermiştir.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Homeros   B) Dante   C) Moliere
D) Tasso   E) Cervantes

3. Alonso Quijano, okuduğu romantik çağ şövalyelerinin romanlarından etkilenerek bu kurumun yeniden canlandırılması için yola çıkar. Ancak, ideali ile kendi gerçekliği arasında trajikomik bir uçurum vardır. Kafasında bir tas, elinde bir sopa, üzerinde paslı bir zırh ve cılız atı ile o, bir şövalye karikatürüdür. Maceralarını adamak için seçtiği güzel ise yakınlarındaki bir köylü kızıdır. Şövalyelik töreni bir şato olarak gördüğü köhne bir handa yapılır. Dönüş yolunda karşılaştığı Sancho'yu bol vaatle kandırınca ekip tamamlanır. Macera başlar; insanlara kötülük yapan devler sandığı yel değirmenlerine, koyun güden çobanlara, makinelere, şarap tulumlarına saldırlarla devam eder.

Bu parçada sözü edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daniel Defoe   B) Victor Hugo
C) Miguel de Cervantes   D) Giovanni Boccaccio
E) Alexandre Dumas

4. Fransız edebiyatının çok ünlü bir komedy yazardır. Komedyalarında, güldürürken düşündürmeyi amaçlamış, eserlerini gülünç gelenekler ve karakterler üzerine kurmuştur. Fransa'da kendisinin açtığı töre ve karakter komedyasının en büyük eserlerini vermiştir. Eserlerinde sonradan görme zenginler, gülünç burjuvalar, züppeler, hastalarını soymaya çalışan doktorlar, bilgiçlik taslayan cahil kadınlar, dini çıkarlarına âlet eden ikiyüzlüler, cimriliği huy edinmiş kişiler büyük bir başarıyla anlatılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Faust   B) Yanlışlıklar Komedyası
C) Scapin'in Dolapları   D) Hernani
E) Le Cide

5. ----, Fransız edebiyatının en önemli romantik sanatçısı olup ----, adlı dramının ön sözünde romantizmin temel ilkelerini ortaya koymuştur. Şiir, roman ve oyunlarında tabiat, özgürlük, vatan, milliyetçilik gibi temalara yer vermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Lamartine - Graziella
B) V. Hugo - Hernani
C) A. Dumas - Üç Silahşörler
D) V. Hugo - Cromwell
E) Lamartine - Şairane Düşünceler

6. Kardinal Richelieu kralı düşürmek için komplolar hazırlamıştır. Kralın Muhafız Birliği silahşörlerinden Athos, Portos ve Aramis'e ve d'Artagnan ise kardinalin oyunlarının farkındadırlar ve kral ve kraliçe uğruna hayatlarını ortaya koyar ve krallarını kardinalin oyunlarından kurtarmak istemektedirler. Kardinal Richelieu ve kötülüğün temsilcisi Milady korkunç entrikalarına rağmen hedeflerine ulaşamayacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen eserin yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Suç ve Ceza   B) Kral Eğleniyor
C) Goriot Baba   D) Monte Kristo Kontu
E) Savaş ve Barış

7. Roman, hayatını kızlarına adanmış zengin bir uncu, malkarna ve ekmek fabrikatörü Mösyö Goriot'un Madam Vauquer Pansiyonu'na yerleşmesinden sonra her şeyini kızlarının zevki uğruna kaybetmesi süreci anlatılır. Bu pansiyona yerleşmesi ile kızlarının sonu gelmeyen isteklerini yerine getirmek için servetini git gide bitirmekte olan Goriot Baba'nın maddi ve manevi olarak tükenişi romanın ana kurgusudur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazara ait eserlerden biridir?

- A) Anna Karanina   B) Suç ve Ceza
C) Vadideki Zambak   D) Yaşlı Adam ve Deniz
E) Parma Manastırı

8.

Yazar	Eser	akımı
I.	Bulanti	Egzistansiyalizm
J.J. Rousseau	II	Romantizm
E. Alan Poe	Annabel Lee	III

Bu tabloda numaralanmış bölümlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) Albert Camus	Emile	Parnasizm
B) Francis Kafka	Şairane Düşünceler	Romantizm
C) J.Paul Sartre	İtirafklar	Sembolizm
D) Francis Kafka	Toplum Sözleşmesi	Realizm
E) J. Paul Sartre	Salambo	Empresyonizm

9. Olaylar İtalya'nın Verona kentinde geçmektedir. Kentin ileri gelenlerinden olan Montague ve Capulet aileleri arasında sebebi açıklanmayan ancak yıllardır sürdüğü anlaşılabilir bir düşmanlık vardır. İki aile üyeleri karşılaştıkları her yerde kavga etmektedir. Kan davalı iki ailenin çocukları birbirlerine âşık olmuşlardır. Rahip Lawrence, düşman ailelerin barışacaklarını umarak, nikâhlarını kıymıştır. Ancak ailelerinin düşmanlıkları yetmezmiş gibi, rastlantılar da kötü oyunlar oynamıştır.

Aşağıdakilerden bu parçada sözü edilen eserin yazara ait eserlerden biridir?

- A) Ölü Canlar   B) Faust   C) Othello
D) Cimri   E) Hernani

10. Charles Dickens'in en popüler romanlarından biridir. Tarihi ve dönem romanı özelliği taşır. Yazar, bu romanında Fransız İhtilali'nin diğer yüzünü göstermeye, İhtilal öncesi ve sonrasında burjuva ve aristokrasi arasındaki kanlı çatışmaları ve olayların görünmeyen diğer bir yüzünü gerçekçi bir kurgu içinde aktarmıştır. Bir isyanın görünmeyen diğer bir yüzünü, isyancı halkın nefreti ve kininin vardığı noktaları ortaya koymaktadır. "Yazar, Fransız İhtilali'nde, ortalığı kan gölüne çeviren monarşi kurallarını ve kin dolu halkın nefretinin nerelere ulaştığını ve acımasız insan selinin işi nerelere kadar vardırabileceğini aktarmaya çalışır. Yazar, "Fransız İhtilalinde suçsuz yere öldürülen binlerce insanın acısını İngiliz halkına anlatmayı amaçlamıştır."

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savaş ve Barış   B) Oliver Twist
C) Antikacı Dükkanı   D) İki Şehrin Hikayesi
E) David Copperfield

11. Sanatçı daha çok hikâye ve tiyatro türlerinden ürün vermiştir. Hikâye türünde kendisiyle anılan bir tarzla çığır açmıştır. Bu tarz hikâyede giriş, gelişme, sonuç gibi kronolojik bir düzenlemeye itibar edilmez; bir anı, bir durumu, ortamı, hayatın bir kesitini, olayların en çarpıcı yanını etkili bir şekilde vermeyi amaçlar. Üslûpta şiirsellik ve deneme türünü andıran bir anlatı-mı vardır. "Olay" yerine "durum" ögesine ağırlık verilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen sanatçıya ait eserlerden biridir?

- A) Tombalak
B) Ölü Bir Evden Anılar
C) Değirmenimden Mektuplar
D) Vişne Bahçesi
E) Venedik Taciri

12. Şiir, drama, hikâye (düzyazı ve dördük şeklinde), otobiyografik, estetik, sanat ve edebiyat teorisi, ayrıca doğa bilimleri olmak üzere birçok esere imza atmıştır. Bununla birlikte, zengin bir içeriğe sahip olan mektup çeşidi, önemli edebi eserlerindedir. "Fırtına ve Coşku" döneminin en önemli öncüsü ve temsilcisi olmuştur. 1774 yılında "Genç Werther'in Acıları" adlı eseri ile bütün Avrupa'da ün yapmıştır. Aynı zamanda, yurt dışında da Alman edebiyatının temsilcisi olarak kabul edilmiştir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Schiller   B) T.Mann   C) Goethe
D) B.Brect   E) Hoffmann

1. Eski Hint ve Akdeniz kültürlerinde birbirlerinden bağımsız ortaya çıkan fabl türünün kaynağı çok eskiye dayanır. Batıda ilk fabl yazarı olarak Frikyalı ----, gösterilir. Sanatçının MÖ 620-650 yılları arasında yaşadığı ve baskıcı bir yönetim yüzünden düşüncelerini küçük hayvan hikâyeleri ile anlattığı söylenmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Aiskhylos   B) Aristophanes   C) Herodot
D) Aisopos   E) La Fontaine

2. 1348'de Avrupa'da büyük bir veba salgını olur. Salgın boyunca tanık olduğu olaylardan etkilenen ----, 1348'de başlayıp 1351'de bitirdiği ----, adlı eserinde salgın günlerinin Floransa'sını ele alır.10 gün boyunca anlatılan 100 öyküden oluşur. Günde 10 öykü anlatılır. Her günü bir kral ya da kraliçe yönetir. Bunlar veba salgınından kaçmak için toplanan yedi genç kadınla üç erkektir Bu gençler, gönüllerince yaşayarak gülüp eğlenmek, aklın sınırları dışına taşmayan zevkler tadabilmek amacıyla önce Fiesole dolaylarında bir evde, sonra bir şatoda konaklar. Her gün, Cuma ve Cumartesi dışında; öğleden sonra bir öykü anlatır. Öykünün konusunu, o gün kim kral ya da kraliçe olduysa o belirler. Birinci ve dokuzuncu günde ise herkes dilediği öyküyü anlatır. Böylece yüz öykü anlatılmış olur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dante'nin – İlahi Komedyası
B) Cervantes'in- Don Kişot
C) V.Hugo'nun- Sefiller
D) Tasso'nun- Kurtarılmış Kudüs
E) Boccaccio'nun- Decameron

3. Rönesans dönemi Fransız edebiyatının en önemli ismi hiç şüphesiz deneme türünün öncüsü olan ----, Denemeler adlı eserinde yer alan metinlerinde Hristiyanlıktan ve geleneksel düşünce biçimlerinden farklı olarak bağımsız insan düşüncesini ortaya koyan örneklerle yer vermiştir. İnsan ve toplumla ilgili hemen her konuda alışılmışın dışında yeni yaklaşımlar getirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Moliere   B) Bacon   C) Rebelais
D) Montaigne   E) Corneille

4. (I) Klâsizm ilkelerini uygulayan ilk büyük tragedya şairi olan Corneille oyunlarındaki kişilerin, tutkularıyla görevleri çatışır ancak sonunda güçlü iradeleriyle tutkularını bastırırlar. (II) İkinci önemli tragedya şairi Lamartine'in oyun kişileri tutkularının, yazgılarının ve tanrıların esir olurlar. (III) Bu dönemde Moliere ise komedyası alanında başarılı ürünler vermiş; toplum ve insandaki gülünç âdetleri, çirkin ve kötü huyları, kusurları sergileyerek güldürerek düşündürmeyi, eğlendirerek öğretmeyi amaç edinmiştir. (IV) La Fontaine özellikle Aisopos'tan yararlanarak yazdığı fabllarıyla ünlüdür. (V) Boileau eleştirisi türünün, Descartes ve Pascal felsefe alanının önde gelen isimlerindedir.

Klasik Fransız edebiyatı ile ilgili yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

5. Quasimodo, fiziki çirkinliğin en ileri ucunda ucube bir insandır. Claude Frollo ise bakir kalması gereken, ama Esmeralda'ya ilgi duymasına engel olmayan kilisenin papazıdır. Quasimodo ve Frollo'nun Esmeralda'ya olan tutkularının ruhlarında yarattığı fırtınalar romanın hareket noktalarını ve romandaki çatışmaları oluşturmaktadır. 1831 yılında yayınlanan romanın tamamlanması yaklaşık 6 ay sürmüştür. Kitap dünya edebiyatının başyapıtlarındandır.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Victor Hugo
B) Aleksandre Dumas Pere
C) Honore deBalzac
D) Gustave Flaubert
E) Emile Zola

6. ----, özellikle küçük hikâye türünde gerçekçi ürünler vermiştir. Hikâye türünde klâsik kurguya dayalı bir çığır açmıştır. Yani hikâyeye, sürükleyici bir merak unsuru barındırır. Giriş, gelişme, sonuç bağlamında devam edip etkili, çarpıcı ve vurucu bir sonla biter. Bu tarz hikâyede "olay" unsuruna önem verilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Moliere   B) Çehov   C) Montaigne
D) Boccaccio   E) Maupassant

7. Yaşlandığını düşünen kral, topraklarını üç kızı arasında paylaştırmaya karar verir ve bu paylaşımın eşit ve adil olması için kızlarının kendisini ne karar sevdiklerini söylemelerini ister. Büyük ve ortanca kızları süslü laflarla sevgilerini ifade edip kendilerini kanıtlar, fakat gerçek sevginin süslü laflarla anlatılamayacağına inanan Cordelia yanıt vermez. Buna sinirlenen kral, onu evlatlıktan reddeder ve topraklarını diğer kızları arasına böler ve sonrasında kralın düştüğü acı durumlar anlatılır.

Bu parçada sözü edile eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Goethe   B) Moliere   C) Shakespeare
D) Tolstoy   E) Balzac

8. Romantik tiyatronun önemli sanatçılarından. Dramalarında daha çok özgürlük tutkusunu işlemiştir. Tarih ve felsefe konulan üzerinde geniş araştırmalar yapmış, estetik ve ahlâkla ilgili denemeler yazmıştır. Tiyatro, şiir, tarih, felsefeyle ilgili eserleri vardır. "Haydutlar", "Don Carlos" en önemli dramaları arasındadır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Schiller   B) Goethe   C) T. Mann
D) H. Böll   E) F. Kafka

9. Hemen hemen her edebî türde eser vermiş olan ----, en önemli romantik Rus sanatçısıdır. Romantizmi (çoşumculuk) Rus halkının yaşamından yerel renklerle zenginleştirmiştir. Ayrıca canlandırdığı kişilikleri eleştirel bir tutumla vermesi; insanın bencilliğini, çıkarıcılığını, insan ile toplum arasındaki ilişkiyi anlatması nedeniyle gerçekçiliğin hazırlayıcısı sayılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Turganyev   B) M.Gorgi   C) A.Puşkin
D) Dostoyevski   E) Tolstoy

10. Romanın başkahramanı Kübalı bir balıkçı olan Santiago'dur. Hikâye yaşlı Santiago'nun Gulf Stream'in açıklarında büyük bir yelken balığı ile karşılaşması ve onunla beş gün süren mücadelesini anlatır. Hikâyedeki olay ve kahramanlar sembolik olmakla beraber sanatçının kendi ifadesine göre yaşlı balıkçı ve çocuk yaşanmış bir öyküden anlatılmış kişilerdir. Sanatçı, ihtiyar balıkçının, çocuğun, denizin, balığın ve köpek balıklarının gerçek olduklarını söylemiş "Fakat ben onları yeterince iyi ve gerçek göstermiş olsa idim, onlar da pek çok şey ifade etmiş olurlardı." demiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen romanın yazarına ait eserlerden biridir?

- A) Tom Savyer'in Maceraları
B) Gazap Üzümleri
C) Çanlar Kimin İçin Çalıyor
D) Gülliver'in Seyahatleri
E) Oliver Twist

11. Romanın başkahramanı diyebileceğimiz Fyodor Pavloviç, romandaki sorumsuz baba, sanatçının gerçek hayattaki babası olduğu tahmin edilmektedir. Tanımlar ve davranışlar uyum göstermektedir. Pavloviç'in evlilikleri, oğulları ve düşkün olduğu kadın alışkanlığı, aile yapıları üzerinden olaylar ilerlemektedir. Esere, "felsefe düzeyinde roman," ilk örnek diyebiliriz. Kendinden sonraki sanatçılara da fikir kaynağıdır. Öncü bir romandır. Değindiği konular ve detayları, betimlemeleri sayesinde dünya klasiklerinde önemli bir yere sahiptir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Babalar ve Oğullar   B) Goriot Baba
C) Karamazov Kardeşler   D) İvan İlyiç'in Ölümü
E) Suç ve Ceza

YANIT ANAHTARLARI

ÜNİTE 1: EDEBİYATA GİRİŞ

BÖLÜM - I

SANAT-EDEBİYAT-EDEBİYATIN BİLİMLERLE İLİŞKİSİ

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	B	A	E	E	B	D	D	C	B	C	C

SANAT-EDEBİYAT-EDEBİYATIN BİLİMLERLE İLİŞKİSİ

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C	C	D	E	B	D	C	C	E	A	C

TÜRK EDEBİYATININ TARİHİ DÖNEMLERİ

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	E	E	D	C	D	C	A	C	C	D	E

TÜRK EDEBİYATININ TARİHİ DÖNEMLERİ

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	E	C	C	D	C	E	B	E	B	D	A

TÜRK EDEBİYATININ TARİHİ DÖNEMLERİ

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	B	B	B	D	E	B	E	E	C	C	C

METİNLERİN SINIFLANDIRILMASI

Test 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	C	E	D	D	C	B	D	D	A	C

METİNLERİN SINIFLANDIRMASI

Test 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	D	E	E	E	C	D	D	E	C	D

BÖLÜM - II

EDEBİ AKIMLAR

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	B	B	E	C	D	E	C	E	A	C	B	B	E

EDEBİ AKIMLAR

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	C	B	C	B	B	E	D	B	E	B	C

EDEBİ AKIMLAR

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	A	E	E	E	C	C	A	D	E	E	D	A	B	E

EDEBİ AKIMLAR

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	E	C	E	C	D	D	D	C	C	B	C

ÜNİTE 2: COŞKU VE HEYECAN UYANDIRAN METİNLER(ŞİİR)

BÖLÜM - I

ŞİİRDE ANLAM-GELENEK-ZİHNİYET

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	C	E	E	E	D	C	B	A	B	D

ŞİİRDE ANLAM-GELENEK-ZİHNİYET

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	A	A	E	B	C	D	E	B	E	B

ŞİİRDE AHENK UNSURLARI

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	D	C	D	D	B	D	C	B	C	E	A

ŞİİRDE AHENK UNSURLARI

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	B	E	C	B	A	C	A	D	B	D	E

ŞİİRDE AHENK UNSURLARI

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	B	E	B	E	A	C	D	E	B	B	A

ŞİİRDE AHENK UNSURLARI

Test 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	E	E	D	D	E	A	C	D	D	C	D

ŞİİRDE AHENK UNSURLARI

Test 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	A	E	D	C	C	C	D	D	D	B	B

YANIT ANAHTARLARI

ŞİİR TÜRLERİ

Test 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	A	D	D	B	D	D	D	A	B	D	E

SÖZ SANATLARI

Test 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	B	B	B	D	A	B	C	E	B	D	B	C	B

SÖZ SANATLARI

Test 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	C	E	E	B	D	C	E	D	C	C	E	B	B

SÖZ SANATLARI

Test 11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	A	E	E	D	C	B	E	D	E	C	B	E	E

SÖZ SANATLARI

Test 12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	B	C	B	C	E	E	D	D	C	C	D	C	C

BÖLÜM - II

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK EDEBİYATI

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	C	C	E	E	D	C	B	A	A	D	A

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK EDEBİYATI

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	B	B	D	E	C	A	B	C	D	E	D

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK EDEBİYATI

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	D	E	D	C	C	E	E	C	D	E	A

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK EDEBİYATI

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	A	C	C	C	C	D	C	D	D	A	E

GEÇİŞ DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	A	B	D	B	C	D	A	C	D	E	E

GEÇİŞ DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI

Test 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	C	A	E	D	C	D	B	B	A	B	E

GEÇİŞ DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI

Test 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	C	E	D	E	C	A	B	C	E	E	C

BÖLÜM - III

ANONİM HALK EDEBİYATI

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	D	B	E	E	C	E	B	C	E	B	D	C	A

ANONİM HALK EDEBİYATI

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	D	C	D	C	D	C	C	B	A	E	C	E	D

ÂŞIK TARZI HALK EDEBİYATI NAZIM BİÇİMLERİ-TÜRLERİ

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	E	D	B	C	A	D	B	D	C	E	E	D	D

ÂŞIK TARZI HALK EDEBİYATI NAZIM BİÇİMLERİ-TÜRLERİ

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	C	D	A	B	E	E	E	C	D	C	E	B	C

ÂŞIK TARZI HALK EDEBİYATI VE SANATÇILARI

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	D	A	D	B	D	C	C	B	E	A	D

ÂŞIK TARZI HALK EDEBİYATI VE SANATÇILARI

Test 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	D	C	D	C	C	B	B	E	B	D	D

ÂŞIK TARZI HALK EDEBİYATI VE SANATÇILARI

Test 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	D	E	E	B	D	A	C	B	D	D	B

DİNÎ-TASAVVUFÎ HALK EDEBİYATI NAZIM-NESİR TÜRLERİ

Test 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	B	D	B	B	B	B	D	E	E	E	D

YANIT ANAHTARLARI

DİNÎ-TASVUFÎ HALK EDEBİYATI NAZIM- NESİR TÜRLERİ

Test 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	A	B	D	B	D	C	D	D	A	E	B	D

DİNÎ-TASAVVUFÎ HALK EDEBİYATI SANATÇILARI

Test 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	D	D	A	E	A	A	C	E	B	B	D	C	C

BÖLÜM - IV

DİVAN ŞİİRİ NAZIM BİÇİMLERİ-TÜRLERİ

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	D	E	B	C	C	D	E	A	B	C	A

DİVAN ŞİİRİ NAZIM BİÇİMLERİ-TÜRLERİ

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	B	B	E	D	D	E	D	D	E	E	D

DİVAN ŞİİRİ NAZIM BİÇİMLERİ-TÜRLERİ

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	B	C	B	C	C	A	E	C	C	C	B

DİVAN ŞİİRİ NAZIM BİÇİMLERİ-TÜRLERİ

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	B	C	C	B	C	C	A	A	E	B	E	E	B

DİVAN ŞİİRİ NAZIM BİÇİMLERİ-TÜRLERİ

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	C	E	C	B	B	B	C	C	C	A	A	B	E

DİVAN ŞİİRİ-SANATÇILAR

Test 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	D	C	E	B	C	D	A	D	C	E	A

DİVAN ŞİİRİ-SANATÇILAR

Test 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	C	C	D	D	C	B	D	A	B	B	E

DİVAN ŞİİRİ-SANATÇILAR

Test 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	A	E	E	D	D	D	C	D	D	C	D	B

DİVAN ŞİİRİ-SANATÇILAR

Test 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C	B	A	C	E	B	D	D	B	C	D

DİVAN ŞİİRİ-SANATÇILAR

Test 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	E	B	B	B	E	A	C	D	C	B	B

DİVAN NESRİ

Test 11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	C	E	C	C	B	D	D	B	B	B

DİVAN NESRİ

Test 12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	D	C	E	E	A	C	C	A	C	D

BÖLÜM - V

TANZİMAT ŞİİRİ

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	D	C	E	B	B	E	B	D	C	B	D

TANZİMAT ŞİİRİ

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	C	D	E	D	B	A	E	C	B	A	E

TANZİMAT ŞİİRİ

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	C	B	C	C	E	C	D	B	A	A	A

SERVETİFÜNUN ŞİİRİ

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	B	A	C	C	D	B	D	B	B	B	C

SERVETİFÜNUN ŞİİRİ

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	A	C	C	B	C	B	E	B	C	A	E	C

SERVETİFÜNUN ŞİİRİ

Test 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	E	C	E	B	B	D	E	A	C	B	B

YANIT ANAHTARLARI

FECRIATİ ŞİİRİ

Test 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	C	C	E	D	C	B	C	B	A

FECRIATİ ŞİİRİ

Test 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	B	D	B	C	E	A	A	C	E	C

FECRIATİ ŞİİRİ

Test 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	E	C	E	D	B	A	D	D	B	D

MİLLİ EDEBİYAT ŞİİRİ

Test 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C	C	C	B	D	A	D	C	D	B	C

MİLLİ EDEBİYAT ŞİİRİ

Test 11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	C	B	C	B	B	B	E	E	E	E	B	B	A

MİLLİ EDEBİYAT ŞİİRİ

Test 12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	C	D	D	B	C	C	B	D	A	C	D

BÖLÜM - VI

ÖZ ŞİİR ANLAYIŞINI SÜRDÜRENLER- YEDİ MEŞALECİLER

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	D	D	E	C	A	E	B	C	D	A

ÖZ ŞİİR ANLAYIŞINI SÜRDÜRENLER- YEDİ MEŞALECİLER

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	C	B	E	A	A	B	C	E	B	C	C

ÖZ ŞİİR ANLAYIŞINI SÜRDÜRENLER- YEDİ MEŞALECİLER

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	D	C	B	B	B	D	D	B	B	B	B

SERBEST TOPLUMCU ŞİİR

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	B	A	B	A	A	C	C	C	C	D

ÖZ ŞİİR ANLAYIŞINI SÜRDÜRENLER- YEDİ MEŞALECİLER

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	E	E	E	B	C	B	C	C	D	C	E

ÖZ ŞİİR ANLAYIŞINI SÜRDÜRENLER- YEDİ MEŞALECİLER

Test 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C	A	E	B	E	D	A	A	B	D	E

TEST 7 GARİPÇİLER (I. YENİ)

Test 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	D	B	E	D	D	B	E	C	C	E	E

GARİPÇİLER DIŞINDA YENİLİĞİ SÜRDÜRENLER- HİSARCILAR-MAVİCİLER

Test 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	B	B	B	A	C	B	B	B	A	C	B

İKİNCİ YENİ

Test 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	D	B	C	E	D	E	C	D	A	A

İKİNCİ YENİ

Test 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	C	A	C	B	B	C	B	D	B	D	A

1960 SONRASI TOPLUMCU ŞİİR

Test 11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	C	E	C	C	B	D	A	D	B	C

1980 SONRASI ŞİİR

Test 12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	B	C	E	A	D	B	A	B	A	C	A

CUMHURİYET DÖNEMİ HALK ŞİİRİ

Test 13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	D	C	E	C	E	B	C	B	A	B	C

ÜNİTE 3: ANLATMAYA DAYALI METİNLER

BÖLÜM - I

MASAL-FABL-DESTAN-EFSANE-HALK HİKÂYELERİ

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	C	D	E	C	D	C	D	C	E		

MASAL-FABL-DESTAN- EFSANE- HALK HİKÂYELERİ

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	E	D	D	D	E	C	E	B	E		

BÖLÜM - II

HİKÂYE – ROMAN

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	E	A	E	D	C	E	E	D	A		

HİKÂYE – ROMAN

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	C	B	D	B	E	E	C	E			

HİKÂYE – ROMAN

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	C	D	A	A	B	B	E	C			

BÖLÜM - III

TANZİMAT DÖMENİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	A	A	D	B	A	E	E	D	E	A	E

TANZİMAT DÖMENİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	E	C	C	D	C	C	C	B	B	A	

TANZİMAT DÖMENİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	D	D	C	A	C	B	C	C	A	C	B

SERVETİFÜNUN DÖNEMİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	A	A	A	C	C	A	B	C	C	C	

SERVETİFÜNUN DÖNEMİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	C	C	C	A	C	E	B	E	B	B	B

SERVETİFÜNUN DÖNEMİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	E	A	A	D	C	A	C	B	B	B	D

MİLLİ EDEBİYAT DÖNEMİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	E	A	C	E	D	A	A	C			

MİLLİ EDEBİYAT DÖNEMİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	B	C	E	C	D	A	E	E	B		

MİLLİ EDEBİYAT DÖNEMİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	A	A	D	C	A	C	D	C	A			

MİLLİ EDEBİYAT DÖNEMİ HİKÂYE VE ROMANI

Test 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	C	A	E	E	A	B	E	C			

BÖLÜM - IV

MİLLİ ZEVK ANLAYIŞINI YANSITAN HİKÂYE VE ROMAN

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	B	E	B	A	A	C	C	C	C	B	

MİLLİ ZEVK ANLAYIŞINI YANSITAN HİKÂYE VE ROMAN

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	A	E	C	D	D	D	D	C	B	A	C	C	C

BİREYİN İÇ DÜNYASINI ESAS ALAN HİKÂYE VE ROMAN

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	B	B	E	B	C	B	A	B	D		

BİREYİN İÇ DÜNYASINI ESAS ALAN HİKÂYE VE ROMAN

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	B	C	E	E	A	E	E	C			

YANIT ANAHTARLARI

BİREYİN İÇ DÜNYASINI ESAS ALAN HİKÂYE VE ROMAN

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	D	D	C	E	D	C	E	C	E		

TOPLUMSAL GERÇEKÇİ HİKÂYE VE ROMAN

Test 6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	B	B	C	E	C	B	A	E	D	A	E	E	A

TOPLUMSAL GERÇEKÇİ HİKÂYE VE ROMAN

Test 7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	E	C	A	B	C	B	C				

TOPLUMSAL GERÇEKÇİ HİKÂYE VE ROMAN

Test 8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	C	B	C	D	B	E	D	B	B		

TOPLUMSAL GERÇEKÇİ HİKÂYE VE ROMAN

Test 9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	D	C	C	B	D	C	B	C			

MODERNİZMİ/POSTMODERNİZMİ ESAS ALAN HİKÂYE VE ROMAN

Test 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	E	E	E	B	D	E	C	C	B	D	A	E	B

MODERNİZMİ/POSTMODERNİZMİ ESAS ALAN HİKÂYE VE ROMAN

Test 11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	A	D	A	B	E	C	B				

MODERNİZMİ/POSTMODERNİZMİ ESAS ALAN HİKÂYE VE ROMAN

Test 12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	B	D	C	B	B	E	B	B	E		

ÜNİTE 4: GÖSTERMEYE DAYALI METİNLER (TİYATRO)

BÖLÜM - I

GÖSTERMEYE BAĞLI METİNLER

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	D	D	C	B	C	B	C	B	E	D	

GÖSTERMEYE BAĞLI METİNLER

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	E	D	C	D	E	E	B	B	D		

GÖSTERMEYE BAĞLI METİNLER

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	C	C	B	E	E	C	D	A			

BÖLÜM - II

BATI ETKİSİNDE TÜRK TİYATROSU

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	E	D	B	A	A	B	E	D	E	A	

BATI ETKİSİNDE TÜRK TİYATROSU

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	C	D	C	D	E	B	B	D	C		

BATI ETKİSİNDE TÜRK TİYATROSU

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	C	A	B	C	E	C	C	D	D		

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK TİYATROSU

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	B	B	C	E	D	B	B	E	E		

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK TİYATROSU

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	C	C	D	E	D	C	B	B			

ÜNİTE 5: ÖĞRETİCİ METİNLER

BÖLÜM - I

ÖĞRETİCİ METİNLER

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	A	B	B	A	E	C	B	C	B	E	C

ÖĞRETİCİ METİNLER

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	C	D	A	E	B	E	B	B	A	D	C	C

SÖZLÜ ANLATIM TÜRLERİ

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	C	C	D	B	E	B	A	E	C	D	

BÖLÜM - II

BATI ETKİSİNDE TÜRK EDEBİYATI ÖĞRETİCİ METİNLER

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	B	D	C	B	C	D	D	C	D		

BATI ETKİSİNDE TÜRK EDEBİYATI ÖĞRETİCİ METİNLER

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	C	B	B	C	D	C	C	C	A		

BATI ETKİSİNDE TÜRK EDEBİYATI ÖĞRETİCİ METİNLER

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	A	E	B	B	B	C	C	E	B	E	

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI ÖĞRETİCİ METİNLER

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	D	C	A	D	B	C	A	A	D		

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI ÖĞRETİCİ METİNLER

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	A	E	E	B	B	A	C	B			

ÜNİTE 6: TÜRK DÜNYASI VE BATI EDEBİYATI

BÖLÜM - I

TÜRKİYE DIŞINDAKİ ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATI

Test 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	B	D	D	D	E	C	A	C	C		

TÜRKİYE DIŞINDAKİ ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATI

Test 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	E	C	C	C	B	C	D	B	D	E	C	C

BATI EDEBİYATI

Test 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	B	C	C	E	C	B	B	B	B	E	

BATI EDEBİYATI

Test 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B	B	C	C	D	D	C	C	C	D	D	C

BATI EDEBİYATI

Test 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	D	E	D	B	A	E	C	A	C	C	C	

